ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mirzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1999 – Marți 1 Octombre 1913

NAIVII ȘI NEGATIVII

Curioase manifestări s'au putut înregistra, în domeniul vieței noastre politice, în aceste din urmă timpuri.

Bunăoară, o categorie de oameni politici cari, aparținînd majorității parlamentare, manifestă, ocazional, veleități și aluri de... opozanți. Asupra categoriei acesteia s'a atras luarea aminte, nu de mult, în coloanele ziarului nostru și s'a subliniat elementul de dubioasă moralitate ce se ascunde în tendințele acestea moralizătoare.

O altă categorie, nu mai puțin vrednică de urmărit, este acea pe care am denumi-o a negativilor. E acea specie de filosofi cari, deși constituționalicește și socialmente, împart cu alții responderea morală a unei stări de lucruri, se încumetează, de cîte ori se prezintă prilejul binevenit — să adopte tonul negativ, să-și degajeze responsabilitatea, mulțumindu-se să accentueze răul, să anunțe ziua de apoi a pedepsei și a răzbunării pentru ceilalți.

In această categorie putem socoti, credem noi, pe d. Paul Grecianu, reprezentant de Prahova și, dacă informațiile noastre sunt sigure, directorul unui ziar oficios, ori — cel puțin — unul dintre conducătorii acelui ziar. Nu însă prin coloanele „Conservatorului" — cum ar fi fost natural, dar, pe semne, nu și oportun — ci prin coloanele unei publicațiuni politico-literare, d. Paul Greceanu face procesul întregei noastre alcătuiri sociale sub titlul „cinstea în politică".

După o introducere în care amintește încercarea d-lui Carp în chestia tramvaielor, — neisbutită „din pricina părăsirii imprudente a temeiului legal și din cauza enervării spiritului de partid" — autorul articolului din „Săptămîna politică și literară" se oprește, pe rînd, cu... fierul roș asupra diverselor administrațiuni publice, fără a specifica, dar și fără a excepta vre-una. Rămînînd în domeniul vag al generalizării, d-sa arată că:

„Vedem în fiecare zi banul public întrebuințat pentru a răsplăti servicii politice aduse partidelor sau șefilor de către partizanii lor. Interveniri pentru numiri în slujbe, sau avansări, sau mutări în favoarea unor incapabili în dauna unor funcționari mai capabili, și vechi în carieră; creiare de instituțiuni destinate a căpătui pe prietenii politici și fără folos real pentru stat; procese date unor avocați amici cu onorarii exagerate, ca simplă răsplată pentru devotament politic; lucrări, tipărituri de pildă, antreprize, expertize, date unora numai drept mulțumire și plată a prieteniei lor politice; burse, deplasări, catedre, misiuni, încredințate sau plătite fără nici un folos pentru Stat, numai de hatirul unor favoriți; furnituri acordate pe prețuri exagerate, fără formele legale, în condițiuni păgubitoare, numai pentru a ajuta, sau a scăpa de ruină pe partizanii nevoiași și pe lîngă acestea plăți de misitii rușinoase... și cîte și mai cîte.

Aceste fapte sunt cunoscute de toți și, — ce e mai trist, — tolerate de toți, ca necesități politice inexorabile. Bacșișul, sub toate formele, este o plagă a multora dintre administrațiunile noastre și împiedică pe omul sărac de a obținea oriunde dreptate, căci aproape nu e ușă care să se deschidă fără să fie unsă. Societățile străine la noi au funcționari speciali pentru interveniri. Fără protecție, nu se obține lucrul cel mai drept, cel mai legal. Consiliile de administrație ale societăților sunt împestrițate cu consilieri din toate partidele politice, pentru a dispune de protecții sub toate guvernele. Chiar legile nu sunt concepute, propuse, votate, aplicate, decît pe bază de intervenții, în vederea politicii de partid. Legile numeroase de împrumuturi, cari se votează cu duiumul de corpurile legiuitoare, sunt tipul legilor de hatîr, de jaf și de căpătuială. Naturalizările asemenea. Bugetele deopotrivă: comisia financiară, pentru controlul budgetului, este tot o instituție de căpătuială pentru deputații nevoiași, lacomi, devotați, sau servă de momeală pentru unii mai turbulenți.

Dacă încerci să protestezi în contra acestor abuzuri, ești taxat de naiv. Tu nu cunoști tainele politicii, nu știi că politica nu merge fără oarecari compromisuri, nu ești oportunist, ești un teoretician, un politician de cabinet, într'un cuvînt, „nu te pricepi". Am auzit asemenea epitete de o mie de ori... Dacă vrei să te împotrivești, ești combătut, criticat, cazi la alegeri, te rîde lumea, până, ce amărît, renunți la luptă. Trebue un adevarat curaj civic ca să rabzi și să mergi înainte.

Oamenii cari comit cu știință și cu voință toate păcatele, aceia, dimpotrivă, în loc să fie semnalați vendictei publice și înlăturați cel puțin de la slujbele cele înalte, sunt puși, cum se zice, în capul bucatelor, sunt priviți cu considerație, pentrucă sunt dornici din banii statului și sfidează pe oamenii cinstiți, cari nu ajung la aceleași înălțimi, pentru că nu le dă mîna să întrebuințeze aceleași mijloace."

Nu vom intra în discuțiunea ce comportă afirmările înse-și, făcute de autorul pomenitului articol, ale cărui concluziuni se înțelege, nu pot fi decît un „Mane, Tekel...", o amenințare de prăbușire, afară dacă nu se va ivi, cu o oară mai înainte vre-un nou Hercule care să curățe grajdurile lui Augras, ale administrațiilor noastre publice, ale tuturor regiunilor noastre publice de până acum.

Dar, luînd drept bune și mai cu seamă drept sincere, incriminările formulate ne întrebăm, nedumeriți: în ce seziune a parlamentului, în coloanele cărei gazete cotidiane a ridicat d. Paul Grecianu acele probleme penibile și, mai cu seamă cînd și unde a indicat soluția relelor?

Dacă într'adevăr *de mii de ori* a auzit adresîndu-i se epitetul de „naiv" politic, ar însamna că de mii de ori a încercat să înlăture răul existent, dacă nu cu autoritatea miticului Hercule, cel puțin cu fierul roșu al fostului șef hamidian, — după cum a denumit tot d-sa pe d. P. P. Carp.

A te mărgini însă numai la o literarizare a subiectului, într'o coloană de revistă, cînd ai ziare la dispoziție și o tribună parlamentară, însamnă a vroi cu tot dinadinsul să persiști în formula politică negativă, foarte comodă cînd nu ești dintre „deputații nevoiași", dar nici dintre acei prea curagioși, ori prea convinși.

Ori, — e vr'o altă explicație a acestei *„contradictio in adjecto"*?

△

NOTA ZILEI

Trei ipostaze.

Despre fostul inspector școlar al Iașului, C. D., pensionar pe zina de astăzi, nu vor rămînea să circule prea multe legende și isprăvi. Cel mult, oarecari anecdote; oarecari procese verbale amuzante.

Mai curînd se va vorbi despre isprava politică prin care s'a făcut celebru ca prototipul ingeniozității. Noroc că n'a făcut... școală!

In momentul cînd oftă cu c. c, Alecu — pentru care avea, firește, „o deosebită dragoste", — a trimis petițiune de inscriere la liberali. Iar pînă să se rezolve această cerere de înregimentare, întîmplîndu-se schimbarea de regim, fostul Haretist — căci defunctul Haret îl numise inspector și-l hotărîse a da petiția la clubul d-lui Stere — își aduse aminte că e „de cînd lumea" conservator pur. Astfel d. C. C. Arion putu să-l decreteze definitiv.

Un adevărat ex-inspector al asanării!...

POLITICE

HOLERA

Nu se mai vorbește nimic de ea. Opoziția nu se mai ocupă de teribila molimă. Nici macar o notiță cît de cît că epidemia ie în mare descreștere și că foarte curînd ea va putea fi considerată ca stînsă.

Și cînd ne gîndim la teribilele diatribe ale ziarelor opoziționiste din cauza plecărei d-lui Take Ionescu în concediu. Cîte atacuri! Cîte acuzațiuni! Și mai ales ce teribilă pornire în potriva ministru lui ad-interim, d. Al. A. Badareu!

Nimica n'a putut împiedica pornirea nedreaptă a opoziției pătimașe. Nici activitatea fără pereche a unui muncitor de talia d lui Alexandru Badareu, nici spiritul de coordonare, nici severitatea în măsuri, nimic n'a împiedicat deslănțuirea atacurilor nedrepte și calomnioase ai opoziției pe tema epidemiei de holeră.

Dar faptele își iau însărcinarea să răzbune ele însăși nedreptatea omenească. Lupta voinicească pe care d. Badareu a dus-o în contra epidemiei de holeră, are un succes desăvîrșit. Măsurile luate, despre care somități străine au afirmat că sunt din cele mai bune, au adus drept rezultat descreșterea, aproape stîngerea epidemiei, așa în cît prevederile n'au fost înșelate și increderea manifestată de d. Badareu în dispoziția serviciului sanitar pe deplin justificată.

Niminea nu pretinde opoziției să nu fie nedreaptă — dar bunul simț se revoltă cînd o activitate ca acea a d-lui Morțun a provocat cunoscuta reclamă liberală, iar o muncă supraomenească și fără preget, ca acea a d-lui Badareu, a provocat atacurile înverșunate ale multicolorei noastre opoziții.

MICI POLEMICI

Din cauza holerei moștele Sfintei Paraschiva nu vor mai fi visitate, ca de obiceiu, de călători ruși.

...Ne-am temut toată vara de o invazie rusă...

*

„Principesa Calmuțki" va fi internată. Numai de nu s'ar ivi complicații... externe!

*

„Cuvîntul" a introdus un „Cinema". Menajerie deschisese mai de mult.

*

„Rampa" reproduce una din „micile polemici", dar nu ne citează numele ziarului:

Noi suntem mai culanți; o cităm aci...

*

O campanie violentă a pornit „Seara" în contra societății „Distribuția".

Să fi distribuit stipendiile fără a ținea seama de „Seara"?...

*

O reflecție a unui naiv:

„Maximilian e un director slab, care face rețete grase, la teatru Sadoveanu, din potrivă...

*

Maximilian aparține corpului medico-farmaceutic.

— Dovadă?

Face admirabile... rețete teatrale.

*

„Cuvîntul" a anunțat în ultimul său număr că „Opinia" nu apare Sîmbătă, din cauză de mare sărbătoare.

Nimeni n'a aflat despre acea ingenioasă glumă, de oarece „Cuvîntul" a apărut, dar — n'a fost cetit...

*

Astă-seară, în „Femeea modernă" Florica Florescu e doctor în medicină.

...Numai de n'ar face pe mulți să... moară, de rîs!

ECOURI

Viața scumpă. — Sub acest nume este cunoscută dificultatea traiului din ce în ce mai greu la Paris. Pe lîngă bogăția strălucitoare, găsim o mizerie neagră, aspră, disperată. Cine a trecut prin cartierele sărace, prin ulicioarele strîmte și întunecoase, a văzut ceva, dar nu știe nimic. Sunt lucruri cari trebuesc observate de aproape și cu dorul de a fi pătrunse.

Hanurile, ca să le numesc așa, unde se petrece noaptea — adică se doarme — pentru 10 centime cu capul rezemat pe o fringhie, mai există. Dimineața deșteptarea este generală și automatică: păzitorul dă drumul fringhiei. Trebue ca cineva să fie sărac ca să se culce acolo.

Dar aceasta este adesea mizeria individuală, cu mult mai tristă este mizeria familiilor, care produce boli și care este agravată de boli, ce se împrăștie în odăiți unde nici aerul nici soarele nu pot pătrunde.

Instituțiile de binefacere sunt numeroase, dar mizeria va fi în totdeauna mai mare de cît binefacerea.

Proectele de locuinți ieftine nu lipsesc realizarea lor a început, dar pînă a obține un rezultat mai trebue timp.

Cauzele scumpetei și mizeriei sunt numeroase dar totuși sunt foarte greu de precizat.

*

Socialiștii germani și Alsacia-Lorena. — In congresul socialist ținut de curînd la Iena, s'a pus și chestia Alsacia-Lorena. Congresul, în numele a 4 și jum. milioane socialiști germani, a reclamat autonomia republicană a acestor provincii, lucru cerut și de partidele politice din aceste teritorii anexate.

Cererea nu ni se pare imposibilă. Cele două guvernăminte, francez și german, au aranjat satisfăcător, pentru ambele părți, chestia marocană. Deasemenea, sînt pe cale a aranja chestia Asiei Minore. Prin urmare, chestia Alsacia Lorena nu ar fi imposibil de tranșat, dacă ar vrea o guvernele respective.

Pe de altă parte, socialiștii francezi susțin că, în ori-ce caz, autonomia republicană acordată acestor două provincii este condiția *sine qua non* a unei împăcări franco-germane.

Prin urmare există o înțălegere deplină între socialiștii celor două țări. E întrebarea însă dacă guvernămintele vor fi animate de aceleași păreri frumoase. O asemenea procedare pacifică e, desigur, dorită de toată Europa civilizată.

OAMENI ȘI LUCRURI

GRAMATICA

Vacanțele s'au prelungit peste măsură.

Două luni de școală sacrificate pe altarul unui crîncen epilog al războiului — holera!

Două luni, ce lucru mare?

Distribuiți însă acest interval de timp asupra miilor, zecilor de mii de școlari cari s'ar fi putut folosi de el pentru a și înmulți cunoștințele și socotiți apoi mărimea pagubei!

Sîntem dintre acei cari cred că se jertfește prea puțin timp învățămîntului, — prea puține zile de lucru, fără a mai vorbi de sisteme de învățămînt.

O pletoră de zile de vacanță și de serbători și de jumătăți de zi, la care, de un mare număr de ani, se adaogă întîrzierile școlare pricinuite de epidemii. Toate aceste împrejurări dau o nuanță de frivolitate învățămîntului și-i mențin un nivel inferior, față cu ce se face în alte țări.

E poate de căutat aiurea cauza esențială a greutății cu care se asimilează nu numai cîtimea cerută de cunoștințe propriu zise, dar de aptitudini stilistice și gramaticale atît de necesare.

Un deficit enorm se poate constata în domeniul acesta al culturei generale, deși tocmai generalitatea lucrului atenuiază efectul dezastrului și ne face prea puțin impresionabili.

Insă-și clasa dăscălească dă un contingent uriaș celor profani în ale stilului și exemplele date de d. Ioan Gorun în broșura d-sale „Știi romînește"? sunt floare la ureche pe lîngă ce se poate culege, zilnic din arhive și scripte publice.

Nu de mult ne-a sosit un „Prospect" al unui institut școlar privat din localitate Ce enormitate! Deși cu totul anonim (sunt instituții atît de particulare, încît devin secrete), nu era de înțeles, nici de ertat o atare lipsă de scrupule-stilistico-gramaticale, din respect pentru marele public.

Dar ziarele de provincie!

Nu e de mirat, dacă pînă și poeți de talent își îngăduie luxul de a neglija în totul legile fonetice. Bună oară, cu poemul „Războiul Păcii" apărut zilele aceste și semnat de un valoros pseudonim „Badea Pletea". Abundă abaterile sintactice în mijlocul unei reale bogății lexice!

Dacă ertăm încă unele dizgrațioase forme poetice, ca „luncă către... nori" „mîneca cămeșii", ne supără iremediabil forme de conjugare ca aceste:

Ei *scutur* tot rodul!...
Se *frec* la ochi flăcăii,
In stoluri corbii *plec*;
Goarnele *țip* într'una.
Ei *arunc* pe cîte unul;
Li se *ud* ochii;
Le *sbor* caii;...
Pisicele se *cofăr*;
Lunec zările sub dînșii;
Tremur buzele lui Ganciu...

Facem, fără îndoială, preste tot din cale afară multă operă extra școlară și se jertfește prea puțină vreme școalei...

Rodion

CAMPANIA DIN 1913

Sub cort, în Bulgaria

— NOTELE UNUI VOLUNTAR —

8 August. — Ședeam de vorbă, întinși pe pămînt, cu mai mulți ofițeri, la umbra unui sălbatec păr stufos, cînd de odată simt o dureroasă tăetură prin stomac. După puțin timp durerile încep a se repeta din ce în ce mai des și cu mai multă intensitate. Mă îngălbenisem la față, broboane mari de sudoare îmi curg pe frunte și încerc să încep a mă deprinde cu gîndul morții.

Cîteva picături Davila și vre-o două, trei păhăruțe de țuică tare. isbutesc să mi calmeze durerile cari către seară încetează cu desăvîrșire. Să fi fost oare lupta între periculosul microb și organizmul meu, acesta din urmă eșind învingător?

Mai mulți ofițeri din Regimentul nostru au avut simptome identice, fără consecințe serioase; ar fi o dovadă că faimoasa virgulă nu prinde acolo unde terenul e sănătos, la oamenii bine hrăniți.

S-a primit la Regiment, împărțindu-se oamenilor „cefare", pentru a'i apăra de soare și „pântecare", brâuri de flanelă ca să le ție pântecele mereu cald ferindu-l de răceală. Se spune că au fost donate de o generoasă femeie, a a cărei gingașă atențiune va salva multe vieți, meritând binecuvântarea mamelor ce-și așteaptă copii de pe cîmpul de onoare.

Colonelul nostru, împreună cu Comandantul Brigăzei au vizitat astăzi Plevna cu împrejurimile'i istorice. Permisiunea acestei excursii a fost acordată tuturor ofițerilor, cari însă nu s'au putut folosi de ea, de teama oboselei cailor deja destul de încercați.

9 August. — Peste noapte toarnă cu găleată; la miezul nopței ofițerul de serviciu înștiințează că plecarea va avea loc a doua zi dimineață. La 8 jum. se rupe parcul; eșirea din bivuac se face destul de anevoie, de oare-ce apele Osömului crescuse atât de mult, în cât la trecerea apei caii înoată până în gât. Sub-locotenentul Mazanini, comandantul Bateriei a 4-a a fost aruncat de pe cal în rău, unde s-a ales cu o baie destul de supărătoare.

Plecăm în spre Nord-Est, iar la amiază poposim lângă satul Alexandrovo. Pe la 4 sosim în Letnița după 25 km. de marș, unde bivuacăm la Sud-Vestul satului, nu departe de malul stâng al Osömului.

10 August. — Incerc să-mi explic psihologia soldatului, față cu entuziasmul ce domnea la ducerc și cu descurajarea oamenilor porniți pe drumul Patriei, după o campanie glorioasă. La dus, mergeam cu bravură, cu veselie, de și ne așteptam din moment în moment la vre-un crâncen atac, în care trebuia să cadă mulți dintre noi și nu știam câte luni, câți ani va trebui să luptăm. Oamenii glumeau, cântau, chiuiau, și în ochii lor vedeai dorul prilejului de a-și răta vitejia. Campania s-a sfârșit mai curând și mai ușor de cât credeam, acum mergem cu toții acasă unde suntem aproape siguri că vom ajunge, și totuși o deprimare de neînțeles i-a cuprins pe toți.

Românul are suflet de erou, de erou decis și îndrăzneț, care merge fără șovăire înainte atunci când are o misiune de îndeplinit, fără a face vre-un caz de viața lui, pe care și-o expune cu dragoste. Inacțiunea însă, pricinuita de o retragere înceată, defectuoasă. îl prăpădește — căci cu drept cuvânt nu-i poate înțălege rostul, și nu-i nimic mai dureros pentru un om vioi, de cât să-l ții cu picioarele și mânile încătușate.

Se motivează retragerea înceată pe măsurile sanitare necesare combaterei epidemiei de holeră. A ține trupele pe loc în mediu contaminat, e cel mai bun mijloc pentru răspândirea boalei. Cât ar fi fost de preferat o retragere fulgerător de repede, cu carantină severă în căzărmile garnizoanei?

La ora 7 seara făcându-se apelul general, s'a citit în fața oamenilor Inaltul ordin al M. S. Regelui, prin care M. S. arată rănile ce I-au pricinuit în suflet victimile boalelor epidemice contractate peste Dunărea, mulțumește ostașilor pentru purtarea lor vitejească, făgăduind că în curând piepturile lor vor purta cu cinste răsplata meritată.

Fabrica de ciocolată

CARMEN

— din București —

Reorganizîndu-se din nou, cu mașinele cele mai perfecționate, avînd lucrători specialiști din Elveția, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcțiune a fabricei nu cruță nimic pentru mulțumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atențiune asupra CIOCOLAZILOR DE LAPTE și CIOCOLATA DESSERT

Ultimele cuvinte ale Maiorului Macarovici care a citit ordinul, au fost acoperite cu trei rânduri de urale, prin care vitejii răspundeau Viteazului lor Rege.

11 August.—Nu pot dormi din pricina țânțarilor și a muștelor, cari mă alungă din cort înainte de a se lumina bine de ziuă. Pe când mă primblam prin parc, așteptând să înceapă a fierbe apa pentru ceai, un brigadier vine la mine, ezitând, și începe:

— „Vă rog Domnule, nu vă supărați d-voastră nu sunteți d. cutare din orașul X?"

— „Da camarade, ti răspund, ești de acolo și d-ta?"

— „Sunt dintr'o comună rurală din acel județ; dar v'am văzut în capitala județului unde adese-ori cu afaceri".

Și după o mică pauză urmează:

— „Mata de sigur știi mai multe ca „mine, și de aceia te rog să-mi spui dacă „au de gând să ne mai ție mult pe aci. „că am lasat baltă treburile cîmpnlui „și mi-e jale în suflet de Țară și de cei „de acasă. Dacă ne ținea la răsboiu cât „de mult nu ni se ura, că ne băteam cu „Bulgarii și tot trebuia să se aleagă o„dată, ori noi ori ei; dar acum ne spune „că s'a mântuit și tot ne ține pe loc, „iar când mergem mai încet de cât cul„becul.

„Ni se spune că armata d'inaintea „noastră e bolnavă de holeră, apoi dacă „stăm atîta pe urmele ei nu avem să „ne umplem și noi? Noi care ne-am că„zit și suntem toți sănătoși trebuie să „trecem cît mai repede înainte, iar cei „bolnavi să se dea la o parte în cîmp „spre a se odihni și lecui, făcându-ne „loc pe drum să mergem în țară.

„Am plecat cu toții voioși de acasă „că mergeam să luptăm pe viață și pe „moarte cu dușmanul și dacă vor fi mai „viteji ca noi să ne omoare pe toți, că „nu merităm ca să trăim. Dar cu holera „ce vitejie e să te lupți? Are să le fie „rușine la ai mei să spuie că am murit „de holeră".

După amiazi, împreună cu câțiva ofițeri, vizităm Letnița lângă care suntem bivuacați. Satul are două părți: una în spre nord cu înfățișarea unui sat bogat de la noi, iar a doua la sud cu aspect de târgușor pretențios, având clădiri publice moderne de curând construite și prăvălii bine asortate; lumina electrică vine de la o moară din apropiere, a cărei turbină se învârte în apele Osömului.

Prin sat veselie, căci ostașii bulgari demobilizați de curând au și începnt să sosească, iar femeile și fetele cari până acum se ascundeau la apariția noastră, nu mai sunt sperioase, ne-au căpătat încrederea; gătite în rochii de sărbătoare și cu flori în păr ele stau adunate prin fața porților și sfătuind între dânsele ne privesc cu simpatie.

Dar ploaia reîncepe și suntem siliți să mergem repede la căsuțele noastre de pânză.

(Va urma)

MULȚUMIRE

Domnul M. Grünberg proprietarul franzoleriei — fosta Forst, Str. Brătianu care deja în mai multe rînduri a donat Soc. „Pinea Săracilor" cosonaci și pîine a bine voit a ne trimite iarăși una lădița cu 25 kilograme Zahar pentru a fi distribuit sărmanilor de la asilul nostru Strada Palat No. 15.

Mă grăbesc a aduce Domnului M. Grünberg mulțumirile mele cele mai călduroase în numele Societății noastre cît și a sărmanilor care le îngrijim, pentru fapta d-sale atît de caritabilă.

ELENA Dr. RIEGLER.
Președinta Soc. „Pinea Săracilor"

Liceul Particular

„Profesorii Asociației"

— IAȘI —

Sub conducerea unei asociațiuni de profesori secundari

Cars liceal complect și școală comercială superioară

Se primesc interni, externi, semi-interni
Inscrieri în orice zi în localul din
Strada V. Conta No. 15

Direcțiunea

INFORMAȚII

— Mîni se deschid oficial cursurile liceului militar din localitate. Nu putem să nu ne arătăm mirarea că se deschide tocmai această școală, în contra avizului serviciului sanitar superior, care n'a permis deschiderea nici unei școli în localitate.

Contingentul elevilor liceului militar provine în special din regiunea contaminată de holeră, de oare-ce clasele a V-a modernă și reală, primesc pe absolvenții clasei a IV din Craiova.

Așteptăm o lămurire.

D. Colonel Boureanu, Comandantul regimentului 25 Vastui, a fost numit pe siua de 1 Octombrie, comandant al Brigadei a XV Iași, în locul d-lui Colonel Anastasiadi, mutat la Craiova, iar în locul d-lui Colonel Boureanu, va trece d. loc.-colonel Vâitoianu, dela statul major al Corpului IV de armată.

D. profesor dr. Mezincescu, subdirector general al serviciului sanitar a sosit astăsi în localitate, în interes de serviciu.

Consiliul de miniștri a aprobat regulamentul școalei de infiermieri.

Astă-si Luni și mîne Marți se fac numirile de profesori titulari în învățămîntul secundar la Ministerul Instrucțiunei, în care scop sînt convocați toți inspectorii.

Membrii clubului liberal sunt convocați în adunarea plenară, pentru Mercuri, orele 8 seara.

Se afirmă că d. Stere, va face o expunere a situației politice, după care clubul va desemna membrii cari să participe la congresul liberal din București.

Școala agenților sanitari ce se va înființa în localitate, va fi alipită pe lîngă facultatea de medicină.

M. S. Regele a binevoit să acorde marelui și vechiului magazin de încredere S. Kahane succesori, înalta distincție de furnizori ai Curții Regale.

Se știe că în diferitele ocaziuni, cînd familia regală a vizitat Iașul, acest magazin a procurat pentru casa regală diverse obiecte.

Distincțiunea aceasta de altmintrelea bine meritată, trebue să bucure cu atît mai mult pe patronii firmei, cu cît ea a fost acordată tocmai cînd după o muncă rodnică și cinstită, magazinul a păsit în al 51-lea an de existență pe piața Iașului.

Se știe că învățămîntul complimentar prevăzut prin legea învățămîntului primar rămăsese pînă astăzi litera moartă. Mulțumită energiei puse de Directorul învățămîntului profesional, d. Th. D. Speranția, școalele complimentare vor căpăta ființă, umplînd un gol în adevăr simțit.

Programul acelor școale a fost cercetat de consiliul general, secțiunea profesională în vara aceasta. Ele se revizuesc astăzi îmbunătățindu-se de consiliile generale secțiunile profesionale și primare, care lucrează în comun, după cererea ce a făcut în acest sens consiliul permanent. Intrunirile acestor consilii se fac acum la ministerul instrucțiunii sub prezidența d-lor Th. D. Speranția și V. I. Radu.

In cursul săptămînei acesteia programele vor fi întocmite, așa că chiar anul acesta școalele complimentare vor începe a funcționa.

Pensiile civile și militare pe luna Octombrie se vor plăti începînd de la 12 a lunei.

Ministerul de rezboi a cerut comisiunilor de lichidarea bonurilor de rechiziție, să termine operațiunile pînă la 31 Octombrie.

Mercuri 3 Octombrie începe în Capitală, concursul pentru gradul de oficianți inferiori.

Comisiunea de disciplină de pe lîngă ministerul de finanțe, judecînd Sîmbătă 28 Septembrie pe d. I. E. Andoniu, perceptor din Iași, pentru insubordonare, i-a aplicat pedeapsa mutării.

Parastasul de ieri

Din ordinul I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, s'au oficiat eri, în toate orașele din eparhia Moldovei, cîte un parastas, în amintirea ostașilor căzuți pe cîmpiile Bulgariei, cît și pentru memoria aviatorilor Caranda și Vlaicu, morți în năzuința lor de a străbate văzduhul.

*

La Mitropolie

Rar o solemnitate a avut un caracter impunător ca cea de eri, dela Catedrală.

Asistă un public numeros și ales. Trupele iau loc în curte, sub comanda d-lui maior Lupașcu, care comanda parada.

Apoi în sunetul muzicei militare, sub conducerea d-lui Vlăduțu, și cu mare ceremonial, steagurile sunt introduse în biserică, urmate de toți ofițerii superiori aflători în localitate, toți în mare ținută.

Incepe serviciul religios și parastasul, oficiate de însuși I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, înconjurat de clerul Mitropoliei, ascultat cu evlavie de toți cei prezenți.

Răspunsurile au fost date de excelentul cor mitropolitan, sub conducerea maestrului Dimitriu, care de astă-dată s'a întrecut, intercalîndu-se adevărate concerte religioase, care au mărit strălucirea solemnității.

Să spunem chiar aci, că I. P. S. S. Mitropolitul a ținut imediat apoi să exprime d-lui Dimitriu întreaga sa satisfacțiune și mulțumirele sale.

Alăturea de Mitropolit, d. A. D. Xenopol, ilustrul nostru profesor, felicitînd pe d. Dimitriu, i-a spus că se poate făli a conduce cel mai perfect cor bisericesc din țară.

Cuvîntarea Mitropolitului

După săvîrșirea serviciului religios, I. P. S. S. Mitropolitul a rostit o cuvîntare, care a stors lacrimi tuturora.

Iată în extenso cele spuse de Înaltul Prelat:

Prea onorată și credincioasă adunare

Ne-am adunat în fața acestui sfînt Altar, ca să facem slujbă bisericească cu pomenirea ostașilor noștri care au murit pentru pace între popoarele învrăjbite.

Desele răsvrătiri din Balcani, devenind un crîncen război ajunsese o primejdie pentru pacea lumei: Ba, unii din vecinii noștri amețiți de visuri deșarte se cercau a ne tulbura liniștea și a nesocoti interesele noastre.

Atunci, țara a chemat fiii ei sub arme și la semnalul dat toți au răspuns cu grabă și voe bună, încît a atras nimirea și admirația lumei.

Oștirea noastră pusă pe picior de război, a fost trimisă la hotarul țărei și la vreme, îndreptată pe drumul ce duce către Plevna și d'acolo mai departe unde a găsit urmele vitejiei romînești, rîdicate ca semne de pomenire, pe mormintele ostașilor noștri, jertfiți pentru binele vecinilor și gloria neamului.

Insușirile viteșești ale armatei romîne, au impus poparelor răsvrătite și în locul răsboiului sălbatec, *a reînviat pacea atît de mult dorită de toată lumea.* Iar prin tractatul din București, care va fi un moment glorios din timpul domniei înțeleptului nostru Rege, pacea a fost hotărîtă.

Insă... pacea! acest Dar ceresc, dată lumei de Domnul Hristos, nu se putea introna fără jertfe, pe care jertfe, scumpa noastră armată le-a dat cu prisosință pentru pacea vecinilor noștri învrăjbiți.

Armata în mișcarea ei de și prin trecerea în țară străină n'a putut fi scutită, de întîmplări periculoase și greutăți care sunt neînlăturate răsboiului, dar mai ales prin grozava boală a holerei, a avut de suferit și multe jertfe de făcut.

Spre pomenirea ostașilor noștri morți pentru pace, am înălțat rugăcini către Dumnezeu. Aceasta, am socotit-o ca o datorie a noastră pentru pomenirea celor morți și pentru mîngăerea mai ales a părinților, a familiilor și a tovarășilor lor de arme.

Ruga noastră s'a făcut și pentru cei doi viteji, căzuți jertfă în luptă pentru stăpînirea văzduhului.

Zburătorii romîni. Aurel Vlaicu și Gheorghe Caranda; unu fiu al Iașului; amîndoi sunt vitejii noștri, căci, virtutea militară, dată de M. S. Regele a fost depusă pe pieptul fie-cărnia în clipa înmormîntărei, ca o dreaptă răsplată a vitejiei lor.

Pe amîndoi să-i pomenim cu aceiaș veneratie și sborul lui Vlaicu, făcut deasupra dealului mînăstirei Cetățuia cu aeroplanul lui, să-l prindem în fire de bronz lăsînd urmașilor atît dovada iscusinței geniului romînesc, cît și amintirea serbărilor Jubilare ale Universității ieșene, la strălucirea cărora Vlaicu a contribuit prin sborul lui, precum și ca un îndemn pentru fii neamului d'a născoci ca și Vlaicu vulturi romînești cu care să sboare de la frați la frați.

Tutulor vitejilor neamului nostru din toate vremurile și din toate răsboaele, să le facem veșnică pomenire și vitejia lor să ne fie nouă și urmașilor noștri, îndemn puternic în lupta pînă la jertfire pentru apărarea legei și a moșiei străbune.

Veșnică să fie pomenirea vitejilor noștri

O scenă înălțătoare

Cuvîntarea terminată, toată lumea se îndreaptă spre curtea Mitropoliei. Trupele formează un careu, avînd în fața lor pe ofițerii superiori, în frunte cu d. colonel Anastasiade.

Incet Mitropolitul Moldovei, înconjurat de toți preoții, în odăjdii, scoboară în mijlocul careului.

Se face o tăcere religioasă. Mitropolitul adresîndu-se soldaților, li zise:

„—Pace vouă, fraților. Voi sunteți urmașii celor de la 1877, cari au dat țerei independența și regatul. La chemarea de acuma ați răspuns în grabă și voie bună, pentru a asigura pacea în Balcani și a mări prestigiul țerei. Ni sunteți dragi și de soarta voastră ne vom ingriji în totdeauna, iar memoria camarazilor voștri căzuți pentru patrie, va trăi vecinic în sufletele și amintirea noastră. Țara se fălește cu oștirea ei, care sub conducerea vitejească a M. S. Regelui, a făurit coroana de oțel și a prea mărit renumele țerei".

Soldații răspund printr'un ura formidabil,—muzica militară intonă imnul regal, asistenții se descoper și privesc cu drag la această scenă, careva remîne neuitată.

Apoi trupele defilează în ordinea cea mai perfectă și mult admirate.

D.

O telegramă sosită parchetului anunță că eri seara sergentul major Ioan Olaru, șeful postului de gendarmi rurali din Vlădeni, s'a sinucis trăgîndu-și un foc de carabină în gură.

Moartea i-a fost instantanee.

Asupra lui s'a găsit o scrisoare din care ar reeși că ceia ce l'a determinat la acest funest act, ar fi dragostea.

D. Căpitan Corjescu, comandantul jandarmilor și d. administrator de plasă care a fost delegat de parchet, vor anchета cazul.

Biserica Sf. Ioan Botezătorul din strada Gh. Mîrzescu va fi scoasă de sub administrația parohială și va trece ca mitoc al mînăstirei Neamț pentru că o persoană caritabilă din localitate voește să înființeze în curtea acelei biserici o casă de găzduire pentru călugării ce vin cu afaceri în Iași, precum și pentru copii de la școala de cîntăreți.

Din cauza întîrzierii strînsului recoltei de pe cîmp, conferințele pastorale se vor amîna pentru luna Noembrie.

Mîine 1 Octombrie se deschid în Capitală ședințele consistoriului superior bisericesc.

Concursul pentru cele 30 locuri vacante la seminarul Veniamin, va începe în ziua de 15 Octombrie. Sunt foarte numeroși candidați.

Cu începere de mîine orele de serviciu la Primărie vor fi de la 9—12 a. m, și de la 2—4 p. m.

Declarîndu-se mai multe cazuri de holeră în guvernămîntul Tauridei (Rusia), toate provenienții din acest guvernămînt vor fi supuse măsurilor sanitare în consecință.

Ieri, un necunoscut a tras un foc de armă asupra trenului No. 812 Iași-Cucuteni.

Se fac cercetări.

Dovedindu-se că porumbul cules fără foi și pe timp neploios se usucă și se conservă foarte bine, direcția generală a serviciului sanitar a intervenit la prefecturile de județ să ia măsuri ca porumbul să fie cules în aceste condițiuni și apoi depozitat în pătule, în straturi subțiri, cel puțin 15 zile după culesul său.

D. Doctor Marcel Pekelman, dentist, s'a reîntors din străinătate și și-a reluat ocupațiile.

Examenul de admitere, la Conservatorul de muzică și deeclamație din localitate, începe în ziua de 15 Octombre, iar cursurile la 25.

Taxele de frecvență sînt anual: 100 lei pentru pian, 50 lei vioara; 30 violoncel, 50 canto, 40 declamație, 20 flaut, teorie și armonie.

Pentru străini, taxele sînt duble.

D. V. Botez comisar special ajutor la siguranța de Iași, a fost mutat la Balcic.

Sîmbătă 5 Octombre, tribunalul s. III a, va proceda la inventariarea averei rămase pe urma defunctului Iosef Hirsch.

In ziua de 3 Octombre se va ținea la liceul militar, licitație publică pentru vînderea mai multor efecte scoase din uz.

Mîni după amiază are loc o ședință a membrilor consiliului de Higienă.

Eri a avut loc în localul școalei de băeți „Cuza Vodă" obicinuita ședință a societății Unirea educătoarelor Romîne

D. dr. Zosin a vorbit despre modul cum trebue omul să se ferească de boli provenite din molipsire și din alte cauze cum și despre microbi, mai cu deosebire ai holerei.

A vorbit apoi d-ra Stratilescu, despre industria casnică relativ la gospodărie higienică și creșterea copiilor.

Astăzi toți elevii care au reușit la liceul militar s'au prezentat la școală.

Școlare. — S'a aprobat pe 1 Oct. 1913, numirea suplinitorilor rotați mai jos, la catedrele școalelor primare urbane din orașul Roman:

N. Gh. Munteanu, bacalauriat, la școala nr. 1 de băeți, în locul d-lui C. Vrînceanu, detașat la școala medie.

D-na Aneta Samsonovici, licențiată în litere, la școala băeți nr. 1, în locul d-rei O. Teodor, detașată la șc. medie de fete din București.

D-ra Florentina Carp, abs. facul. de litere, la șc. nr. 2 băeți, la catedra d-lui Gh. Popovici, detașat la școala medie Roman.

D-ra Olga Pavilescu abs. a 7 cl. liceu, la școala de băeți nr. 2 la catedra d-lui Leon Romanescu, detașat la școala de meserii.

D-ra Elena Lelescu, absolventa facultății de litere, la catedra d-lui C. Grădinescu, numit delegat pedagogic.

— S'au numit următorii suplinitori în jud. Botoșani:

I. Munteanu, normalist la Ripiceni, I. Holban, norm. Bosinceni, Maria Popovici abs. de exter. Buzeni, I. Calmuschi abs. 6 cl. liceu Doborăni, Matilda Tăzlăuanu abs. exter. Băiceni, Mihai Țupa, normalist Bulub., Sevastia Dimcea cu 5 cl. liceu, Sălăgeni, Lucreț. Botez cu 5 cl. externat, Lătăi, El. Crudu cu 4 cl. extern. Blindești, El. Georgescu cu 5 cl. extern. Tocileni, V. Sultz cu 4 cl, liceu Vînători, El. Scriban cu 5 cl. extern. Calarași p. 2., Maria Melinte cu 5 cl. prof. Calarași p. 3., Ana Marcu cu 5 cl. extern. Burdujeni, Lucreția Vasiliu cu 4 cl. extern. Dracșani p. 2, Paraschiva Herghelegiu cu șc. prof. Vlădeni, Maria Gheorghiu cu șc. prof. Cernești, Maria Zvorișteanu cu șc. prof. Flămînzi p. 2.

Astăzi au sosit de la Roman un număr de 200 cai de rechiziție spre a fi vînduți la licitație.

Escentricul concertist Manelli, care a obținut succese strălucite cu extravagantele sale producțiuni atît la teatrul național cît și în sala Circului Sidoli, va mai procura deosebita plăcere ieșanilor dînd astă seara Luni și mîne Marți 1 Octombre concertele sale uimitoare cu variatele și originalele sale instrumente muzicale în spațioasa sală a Circului Sidoli.

Programul cinematografic Pathé-Frères, care se reprezintă tot astă-seară Luni în zisa sală, este cu desăvîrșire nou, va fi dat neștirbit, adică din 4 părți mari ca în totdeauna și va cuprinde între altele:

Vânătoare de zebre. Scene sportive.

Inimi tinere. Comedie dramatică într'un act interpretată de eminenții artiști pariziani.

Hidrogenul. Studii de vulgarizări științifice.

Dragoste ucigătoare Film italian de mare artă în 3 acte. Interpretare fără seamăn datorită celor mai valoroși artiști ai scenelor străine.

Aventurile unui afișer, scene foarte humoristice.

Mercuri program nou: Onoarea răscumpărată, desfășurare extraordinară în două acte.—Năzbâtiile Mariei, scene comice.—Imprejurimile orașului Neapole, călătorii pitorești, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const. Lazăr acompaniază desfășurarea pieselor.

Fabrica „FORTUNA"

IAȘI — Lîngă Strada Moțoc — IAȘI
— Fondată în 1887 —

Construită din nou și înzestrată cu mașinele cele mai moderne.

Furnizează cu prețuri ieftine:

Stejar rotund și în scânduri de la 15 m.m. până la 80 m.m. grosime.
Grinzi de stejar. Tocuri pentru uși.
Grinzi în dimensiunile cele mai dificile, după cerere **Teiu, Frasin, Ulm, Fag, Nuc,** rotund și tăiat în toate dimensiunile.
Cutii și lăzi de lemn pentru ori-ce scop.
Bețe rotunde. — Specialități în diferite articole de lemn.
Parchete de stejar clasa I-a și II-a.
Roți de lemn pentru transmisiune.
Minele pentru prelucrarea lemnului se inchiriază și cu ora, atașând lucrători special instruiți.

Incercare de sinucidere.—Sîmbătă la ora 4. p. m. a fost găsit în cancelaria consiliului de răsboiu sergentul furier Băncilă Panaite care era împuşcat în regiunea abdomenului, cu un glonţ de la o armă militară.

Intr'o stare foarte gravă nefericitul soldat a fost transportat la spitalul militar.

S'a stabilit că încercarea de sinucidere s'a petrecut pe la ora 2 după amiază.

Din amănuntele ce am cules de la parchetul militar, rezultă că principala cauză a sinuciderei este viaţa destrăbălată ce o ducea serjentul Băncilă în timpul din urmă. Intr'o scrisoare ce lasă unei foaste amante, arată că este sătul de viaţă şi că se va sinucide.

Din antecedentele sale aflăm că a fost primit la cancelaria consiliului de răsboi pentru scrierea frumoasă ce o avea dar că nu-şi căuta de loc de îndatoririle sale. Se afirma de către foştii săi camarazi de serviciu că pentru a-şi satisface capriciile vieţei pe care o ducea se deda la diferite furturi de efecte şi chiar de bani.

Arma de care s'a servit eră a unui caporal din cancelăria consiliului; cartuşul nu se ştie încă de unde şi l'a procurat.

„Casa Artelor". — Duminică 29 Septembre a avut loc întrunirea consiliului de administraţie a societăţei „Casa Artelor" în locuinţa d lui dr. Possa în Iaşi.

Au luat parte la întrunire d-nii: A. D. Xenopol, C. Crupenschi, Dr. St. Possa, d-na Sofia Teodoreanu, Em. P. Bardasare, Ed. Caudella, Gh. Scarlet, Gh. Botez-Gordon, Rudolf Suţu şi A. D. Atanasiu.

S'a ales din sinul consiliului în unanimitate:

Preşedinte: A. D. Xenopol.
Vicepreşedinte: Eduard Caudella.
Casier şi director: Dr. St. Possa.
Membrii: Nicu Gane, C. Crupenschi, dr. Leon Cosmovici, M. Sadoveanu, d-na Sofia Teodoreanu şi d. Em. P. Bardasare.

In comisia de cenzori sînt domnii: A. D. Atanasiu, Gh. V. Botez, şi N. Gheorghiade.

Cenzori supleanţi: Rudolf Suţu, Gh Scarlet.

Procesul verbal cu alegerea consiliului de administraţie se va notifica tribunalului.

Consiliul de administraţie astfel constituit a procedat la lucrările curente, sub preşedinţia d-lui A. D. Xenopol.

1). Dl. dr. St. Possa face darea de samă a stării financiare înfloritoare arătînd că s'au varsat pînă acum 19,379 lei.

Arată apoi, că pe lîngă subscriitorii cari au complectat prima subscripţie de 50,000. au mai cerut mulţi să fie înscrişi ca membrii acţionari. Inchee propunînd o nouă emisiune de 50,000.

După mai multe discuţiuni, la cari iau parte d-nii Xenopol, Atanasiu, Skarlet, se aprobă în unanimitate în principiu noi subscripţii, urmînd ca viitoarea adunarea generală să aprobe noua emisiune.

2) Se discută asupra locului pe care se va clădi „Casa Artelor". D. dr. Possa propune a se face o adresă către d. Primar al Iaşului, care a făgăduit tot concursul.

D. A. D. Xenopol propune a se numi o comisiune pentru a cerceta locurile mai convenabile ale Primăriei şi a prezenta d-lui Primar cererea. Se alege în comisiune d-nii A. D. Xenopol, dr. St. Possa şi C. Crupenschi.

3) Se hotăreşte tipărirea acţiunilor şi se însărcinează d-nii Bardasare şi Atanasiu spre a face o schiţă în desemn pentru acţiunile societăţii.

Orele fiind înaintate şedinţa se rîdică, urmînd cea viitoare la 13 Octombrie.

Eri s'au terminat examenele de admitere în şcoala de Arte şi meserii din localitate.

Pentru şcoala superioară s'au prezintat 70 de concurenţi pentru 18 locuri vacante; pentru şcoala inferioară s'au prezintat 30 de concurenţi şi au reuşit 20 din ei.

Comisiunea examinatoare a fost compusă din d-nii inginer Bejan, subdirectorul şcoalei, d. Deladecima şi profesorul Stănilescu, iar ca delegat din partea ministerului a asistat d. profesor Valeriu Hulubei.

De curînd şi-au făcut apariţia în Iaşi nişte pungaşi cari operează furturi în tramvaie.

Acum cîte-va zile, antreprenorul otelului Englez, aflîndu-se în tramvai, avea în faţa sa un tînăr elegant îmbrăcat, care se prefăcea că citeşte un jurnal. La un moment dat antrepenorul se pomeni că individul îi băgă mîna în buzunarul de la piept spre a-i scoate portmoneul. Antrepenorul de şi l'a surprins asupra faptului s'a mulţumit numai să-i spună degeaba domnule, portmoneul e gol.

In aceiaşi zi, d. Cristea Th. Cristea aflîndu-se de asemenea într'un vagon de tramvai a observat un individ ce se aşezase lîngă d-sa şi tot îl fixa. Cînd se dete jos din tramvai, d. Cristea observă că din buzunarul hainei îi lipseşte portmoneul în care avea suma de 1600 lei.

După semnalmentele ce le-a dat d. Cristea, individul e acelaş care operase şi la antreprenorul otelului Englez.

Portmoneul a fost găsit a doua zi, gol, aruncat pe strada Gîndu.

P. C. S. Arhimandritul Silvestru Ionescu, fost Vestmîntar al Mitropoliei Moldovei, va pleca mîne dimineaţă la Hamburg de unde cu vaporul „Amsterdam", va merge la Regina Assa (Canada) ca preot al coloniei romîne de acolo.

Părintele Cicerone Iordăchescu, superiorul capelei romîne din Baden-Baden, a fost numit paroh la biserica Bărboi, în locul părintelui Ştiubei.

Foarte multă lume şi-a dat întîlnire astă seară la reprezentaţia operetei Maximilian cu noutatea „Femeea modernă", cu muzica de Gilbert.

Astăzi la orele 4 se efectuează alegerea unui nou decan al facultăţei de ştiinţi în locul d-lui profesor Bujor şi al unui delegat al acestei facultăţi în senatul Universitar în locul remas vacant prin retragerea d-lui profesor Mănescu.

Ministerul instrucţiunei a aprobat deschiderea cursurilor universitare pe ziua de 15 Noembrie.

Consiliul comunal va fi convocat în cursul acestei septămîni. Consiliul va avea să se ocupe, între altele, şi de rezultatul licitaţiei ţinute pentru pavarea străzilor cu piatră cubică.

D. Camille Gall, secretarul Primăriei, şi-a reluat azi serviciul, expirîndu-i concediul acordat.

Comisarul guvernului în comisiile de rechiziţie a decis ca în fiecare Joi şi Duminică, cele două comisiuni, a judeţului şi oraşului, să ţină licitaţii pentru vinderea cailor, pentru a se putea termina operaţiunile pînă la finele lunii.

In urma unor noui dispoziţii escadronul de escorta regală va fi readus la Iaşi.

Cu expresul de eri de 9 şi 15 I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a plecat în Capitală; la gară fiind petrecut de un număr de preoţi.

I. P. S. S. se va reîntoarce la Iaşi în ajunul serbătoarei sf-ta Paraschiva, cînd va oficia serviciul divin.

Examenele pentru ofiţerii de rezervă care se anunţase pentru 1 Oct., s'au amînat pentru ziua de 15.

Inscrierile la Academia Comercială încep la 3 Octombrie.

O porţiune de teren, în suprafaţă de 5000 m. p. a fost pusă la dispoziţia şcoalei primare din cătunul Glăvăneşti (com, Andrieşeni), pentru a servi la învăţămîntul practic agricol.

Terenul şcoalei din comuna Tomeşti a fost dat în arendă, învăţătorului din localitate, cu condiţia să ofere preţul comisiunei regionale.

D. Gherasim Ghirolimatos, voind a pleca la Iaşi de la moşia Isvoarele-Epureni cu automobilul, la pornire benzina motorului, a luat foc, distrugînd complect automobilul.

Nu s'a înregistrat nici un alt accident.

Ieri a ars pe moşia Căcărăzăni o batoză şi o gireadă cu grîu, proprietatea d-lui Emil Guttmanu, Focul a luat naştere de la locomotivă. Pagubele se ureă la 7000 lei.

Toate erau asigurate la societatea „Dacia Romînia".

D. Virgolici, şef de birou al cassei medicale a inspectat corporaţiile locale, venind din Trg.-Frumos unde fusese trimis se ancheteze cazul fostului secretar d. Const. Cehan. Acest domn şi-a părăsit postul la 15 Septembrie, deşi încasase salariul pe toată luna, grăbit să vină la Iaşi pentru a predica morala prin „Cuvîntul".

Cassa centrală a meseriilor a trimis cassei medicale din Iaşi instrumente pentru operaţiuni dentare urgente.

Ultimul număr al revistei pariziane „La Vie" cuprinde un duios articol asupra morţii aviatorului romîn Aurel Vlaicu, semnat de publicistul Matei Rusu.

Direcţia generală a C. F. R. a trimes eri o circulară telegrafică tuturor staţiunilor din ţara cu privire la reducerea de 50 la sută din tariful biletelor de călătorie acordată tuturor călătorilor din ţară care vor veni să asiste la serbările din parcul Carol I. organizate de „Asociaţia Generală a Presei Romîne" în zilele de la 28 Septembrie pînă Duminică 6 Octombrie a. c.

Reducerea aceasta intrată în vigoare cu începere de azi, Sîmbătă 28 Septembrie pentru ducere. Biletele trebuesc pastrate intacte şi, după ce vor fi stampilate *numai* la parcul Carol I, vor fi valabile la întoarcere, cu începere de Duminică 29 Septembrie pînă Luni 7 Octombrie.

Se exceptează de la această favoare localităţile aflate în Judeţele: Mehedinţi, Dolj, Vîlcea. Romanaţi, Olt, Teleorman, Vlaşca, Dîmboviţa, Ialomiţa, Constanţa, Brăila, R.-Sarat şi Putna.

Cunoscutul arendaş Saul Fischer a încetat din viaţă Sîmbătă.

Eri la orele 5.40 corpul a fost transportat la Mihaileni, unde se va face înmormîntarea.

Pentru clasa întăia a liceului naţional numărul inscrierilor trece de 125 între care numai 40 copii de necetăţeni romîni.

In ziua de 15 Octombrie se vor începe examenele de admitere şi cele particulare. La 25 se vor începe cursurile.

D. dr. Flor medicul şef al oraşului avînd în vedere că mulţi dintre elevii Liceului Militar sosesc din regiunile contaminate de holeră a intervenit telegrafic la Direcţia sanitară cerînd amînarea deschiderei cursurilor.

Pentru cele nouă locuri de Oficianţi inferiori, sunt chemaţi la concurs toţi elevii gradul întăi în număr de aproape 200.

D. Patrognet, profesor de limba franceză, îşi va relua oarele la liceul naţional şi gimnaziul Stefan cel Mare, expirîndu-i congediul.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Serviciul telegratic şi telefonic al „Opiniei"

Amînarea cursurilor la liceele militare

Bucureşti.— D. dr. Minovici, directorul general al serviciului sanitar, a intervenit pe lîngă d. Ministru de răsboiu, ca ţinînd seamă de epidemia ce bîntuie încă ţara, să se amîe deschiderea cursurilor la liceele militare.

In urma acestora, d. general Hîrjeu, Ministerul de răsboiu, a făcut cunoscut direcţiunilor şcoalelor Militare, că deschiderea cursurilor are a fi amînată pentru 15 Octombrie.

Inaintările în armată

Bucureşti.—D. General Hîrjeu, Ministru de resboiu, a lucrat azi cu inspectorii generali, la întocmirea tabloului de înaintări în armată.

Accidentul aviatorului locot. Capşa

Bucureşti.—D. locot. Capşa era să fie eri victima unui accident de aviaţie.

Pe cînd se afla cu aeroplanul la o înălţime de 600 metri, aparatul a început să oscileze. Cu greutate d. loc. Capşa a redevenit stăpîn pe maşină şi după cîte-va virage a reuşit să aterizeze la Băneasa.

Intrunirea comitetului executiv liberal

Bucureşti.—Intrunirea comitetului executiv liberal care urma să se întrunească azi dimineaţă, a fost amînată pentru Mercuri la orele 9 jumătate dimineaţa.

Procesul de „omor ritual"

— Noi depuneri de martori —

Kiew.—Procesul Beilis.—Martorul Nakonesni declară că toată strada aflase, după un ceas, că Beilis pusese mîna pe Justicinsky. Femeea Cehovskaja depune că a văzut pe Vera Cebarskaia pentru prima oară, în prima zi a procesului, în camera martorilor, şi a auzit cum spunea copilului Zarusky că va deptine împreună cu Justcinsky şi cu Eugenia, că Ceberjak se du ese să se joace la fabrica Zaizev, că Beilis a voit să-i prindă şi că, după ce Zarusky şi cu Ceberjak au fugit, atunci Beilis a pus mîna pe Justcinski. Insă copilul Zarusky a refazot să facă o ast-fel de mărturise.

Mari lupte Albano-Sîrbo-Muntenegrene

Sîrbii şi Muntenegrenii respinşi

Valona.—După ştiri sigure sosite aci, au fost lupte între Muntenegreni, sîrbi şi albanezi, în regiunea dintre Ipek şi Djakova. Albanezii ar fi bătut pe inamic şi ar fi ocupat Butusa, punct important de comunicaţiune între Ipek şi Djakova.

*

Cetinge.—Eri, Albanezii, cu forţe superioare, au atacat pe neaşteptate întreg frontul muntenegrean de la Gusinje pînă la Djakova. Au urmat lupte violente care durează încă.

Muntenegrenii primesc întăriri considerabile de la Gusinje. Se crede că atacatorii sunt oamenii lui Issa Boletinatz, Bayram, Tsup şi Risabey cari au fost respinşi de către sîrbi, lîngă Prizrend şi Ohrida. Ştirile despre nouile lupte, pricinuesc în populaţiune o mare întărîtare şi indignare.

Buletinul Direcţiunei Sanitare

Bucureşti.—Iată buletinul de azi despre mersul holerei:

Jud. Argeş.—1 comună, 1 bolnav vechi.
Jud. Brăila.—13 com. 17 vechi, 4 noi, 2 morţi, 68 rămaşi.
Jud. Constanţa.—4 com., 4 vechi.
Tîrgoviste, 5 noui, 3 morţi, 2 rămaşi.
Jud. Covurlui—Galaţi, nici un bolnav.
Jud. Dolj.—51 com., 213 vechi, 25 noi, 21 morţi, 6 vindecaţi, 211 rămaşi
Craiova-spital, 4 vechi, 1 nou.
Jud. Gorj.—1 com. 1 vechiu.
Jud. Ialomiţa.—16 comuni, 79 vechi, 5 noi, 2 morţi, 9 vindecaţi, 63 rămaşi.
Calaraşi-spital, 1 vechiu.
Jud. Ilfov.—3 com., 5 vechi.
Bucureşti-Colentina, nici un bolnav.
Oltenita, 6 vechi.
Jud. Mehedinţi. — 4 com., 9 vechi, 3 noi, 1 mort, 3 vindecaţi, 8 rămaşi.
T.-Severin-spital, 4 vechi.
Jud, Olt.—3 com., 6 vechi, 1 mort, 5 rămaşi.
Slatina-spital, 4 vechi.
Jud. Prahova.—4 comune, 6 vechi.
Ploeşti, 1 nou, 1 mort.
Judeţul Putna, 1 comună, 1 vechiu.
Judeţul R.-Sarat, 2 comune, 2 bolnavi vechi, 4 vindecaţi, 2 rămaşi.
Judeţul Romanaţi.—14 comune, 62 vechi, 6 noi, 4 morţi, 4 vindecaţi, 60 rămasi.
Caracal, 46 bolnavi vechi, 4 vindecaţi, 42 rămaşi.
Jud. Teleorman.— 16 comune. 54 vechi, 2 morţi, 6 vindecaţi, 3 noui, 50 rămaşi.
Jud. Talcea.—2 com.. 4 vechi, 1 nou, 1 mort, 4 rămaşi.
Judeţul Tutova — Berlad, 1 vechiu.
Judeţul Vîlcea, 2 comune, 3 vechi, 1 vindecat, 2. rămaşi.
R.-Vîlcea spital, 1vechiu, 1 mort.
Judeţul Vlaşca, 15 comune, 51 bolnavi vechi, 11 noi, morţi 7, 4 vindecaţi, 51 rămaşi.
Teritoriul nou, 5 comune, 7 bolnavi vechi, 2 bolnavi noi, 9 rămaşi.
Total: 156 comune, 636 vechi, 61 noi, 40 morţi, 42 vindecaţi, 615 rămaşi.

Conducerea politicei externe

Bucureşti.—Faţă de relevarea făcută de *Adevărul* al unei note apărute în ziarul *La Politique*, care avea aerul să spună că conducerea politicei externe aparţine numai Regelui şi d lui Titu Maiorescu, ziarele conservator-democrate publică azi comunicatul următor:

„—Adevărul crede să ghicească într'o notiţă din ziarul La Politique *şi mai ales în comentariul* Epocei *asupra acelei notiţe, un fel de comunicat în contra partidului conservator-democrat.*

Inţelesul comunicatului ar fi după Adevărul *că în conducerea politicei externe a României, şeful partidului conservator democrat nu i-o parte.*

Epoca *este în rolul ei punînd ori ce bazaconii. Inţelesul însă al vre unui articol sau notiţe într'un ziar care nu este jurnal de opositie, nu poate să fie acel, pe care îl atribue* Adevărul.

Guvernul actual a fost din prima zi şi a rămas şi astăzi, guvern de un gen cu totul deosebit şi anume un guvern de două partide, absolut neatîrnate unul de altul, neavînd nici un alt punct de contact de cît necesitatea patriotică de a şi pune forţele la un loc pentru rezolvarea unei mari greutăţi de politică externă.

In asemenea guvern este evident să toate chestiunile atît de politică internă cît şi de politica externă nu se pot rezolva de cît prin concursul ambelor partide şi în special prin conbursul d-lor Take Ionescu şi Titu Maiorescu, cari reprezintă cele două partide, unul în calitate de şef oficial recunoscut, celălalt în calitate de conducător neproclamat în mod real după cît se ştie".

THEODORA GHIPS
JEAN MARCOVICI
LOGODIŢI
Corneşti, jud. Iaşi *Iaşi*
28 Septembrie 1913.

Oloiu de văpsit pur
calitate superioară. 1 leu kilogramul. Fraţii Bachstetz, magazin de fererii str. de sus.

Pravălie de Inchirlat
In Str. Lăpuşneanu *32, actualmente ocupată de spălătoria „Fark".*
Doritorii se vor adresa alăturea la Magazinul Conservatorului.

Preparator special
de limbele FRANCEZĂ, GERMANĂ, *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* latina, *matematicele, curs primar şi secundar.*
Meditez în special elevi care se prepară în particular pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.
Seara de la 7—10 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi.
V. EMIL, profesor
Str. Sf. Teodor 36 (în curte)

De Inchiriat *o cameră elegant mobilată cu sau fără pensiune, de la 26 Octombrie în str. V. Conta 16 la d-na Carolina Sprinceană.*

Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5.

Dr. I. BRENER
Specializat în clinicele din Germania
BOALE DE FEMEI
MAMOŞ
Str. Lăpuşneanu 25
— Cons. 1—6 —
Reîntors din campanie şi-a reluat ocupaţiunele

La farmacie caută post casieriţă doamnă tînără, bună condiţie.
Adresa *D-na Ianculescu, Păcurari 45.*

30.000 lei *de dat împrumut cu ipotecă.*
A se adresa d-lui avocat S. P. Georgescu.
Str. Lozonschi, 16 bis.

VACCINARI ŞI REVACCINARI
— cu buletine pentru şcoli —
Dr. A. Steuerman
13 Str. Cuza-Vodă

AVIS
Magazinul de Confecţiuni pentru dame şi copii
„La Fasana"
8, strada Ştefan-cel-Mare, 8
a primit spre furnizare mantilele-uniforme pentru elevele şcoalei Reuniunea femeilor ortodoxe din Iaşi.

ISRAEL BROIDE
Deposit de Saci şi Ţoluri
— IAŞI —
13, str. Anastasie Panu, 13
De vînzare şi de inchiriat cu preţuri modeste.

De Inchiriat *în Strada Căpitan Păun 8 2 camere pentru birou şi o magazie pentru depozitat marfă.*

De Inchiriat *Un salon şi un dormitor elegant mobilate. A se adresa la Redacţie.*

Se caută spre imediata angajare, pentru administrarea magazinelor noastre de materiale electro-tehnice, un funcţionar tînăr energic cu bună şcoală şi avînd cunoştinţi de comtpabilitate în această direcţiune.
Pentru acelaş serviciu e vacant locul de practicant.
Ofertele în scris cu indicarea pe scurt a şcoalei urmate şi eventual a funcţiunei ocupate pînă acum, arătînd şi pretenţiunile de salar, să se adreseze în limbele romînă şi germană la
Uzina Centrală de Electricitate din Iaşi

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.— Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucid și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de timpul, *Migrenele, Cefalgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari [illegible] tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia-dina cea d'antâiu câte 2 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul s'a simțit vre-o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se găsesc prin la toți Drogheri și Farmaciști.

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

Reprezentanţă

Fabrică mare de articole necesare pentru maşine technice caută ca reprezentant un domn bine introdus în industrie. Muncă plăcută, venit bun. Oferte sub H. R. 2830 către Haasenstein & Vogler A. G. Wien I. (Austria).

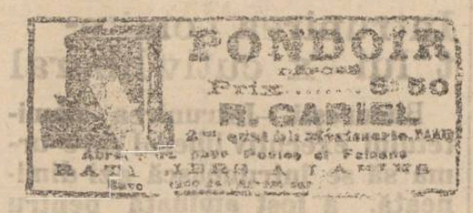

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în **Grădina** Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului

Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA",

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.— Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2000—Mercuri 2 Octombre 1913

PENTRU IASI

Trebue să mai vorbim și despre Iași. Iar cînd zic să vorbim de Iași, înțeleg a vorbi de acest oraș în calitatea lui de foastă capitală a Moldovei, deci implicit cele ce voiu zice aici se referă la întreagă această regiune.

Și așa fiind să dau chiar de la început, după cum zice și biblia „Cezarului ceia ce este a Cezarului".

Am convingerea că toată lumea care va judeca cu impasibilitate, se va gîndi imediat că acela căruia i se cuvine în adevăr meritul de a fi sprijinit orașul nostru în ori ce împrejurare, este A. A. Badareu, actualul ministru al lucrărilor Publice. Nu odată Ieșenii ar putut să se convingă de marea dragoste ce dînsul păstrează orașului, cu care e legat din primii ani ai vieței lui.

Iașul a fost leagănul a o mulțime de oameni, cărora le-a servit de piedestal pentru a se înalța, fie din punctul de vedere politic, fie social economic, ori cultural. Dar mare e numărul acelor cari l'au părăsit. Și vorbind așa, înțeleg că l'au părăsit nu numai prin faptul că nu mai locuesc în el, dar l'au părăsit ne mai dîndu-i considerațiunea la care avea drept. Unii chiar au ajuns a fi un fel de vrăjmași ai lui, nu vrăjmași declarați, dar s'au purtat astfel încît au stat în fruntea acțiunilor prin care s'a căutat a i se aduce atingeri.

De altfel noi cei cari trăim pe aici, am ajuns să ne convingem aproape că este o tactică des întrebuințată — ca atunci cînd e vorba a se stîrbi ceva din drepturile și pretențiunile orașului, să se caute a se pune în fruntea acelei mișcări cineva tocmai din Iași.

Și am fost deseori mâhniți constatînd că printre ai noștri s'au găsit cari să se preteze la așa ceva. Știu că scriind aceste rînduri, mulți vor zice „dar ceia ce se spune aici este o tendință la separatism". E drept că astăzi n'ar trebui să mai pomenim de Moldoveni și Munteni. Tot ce s'ar putea zice ar fi, că există o parte a țerii care prin tradițiile și așezarea ei se numește Moldova, după cum alta se numește Muntenia, iar alta Dobrogea și alta Oltenia. Am trebui să considerăm acestea ca simple expresiuni geografice. Locuitorii lor însă sunt numai și numai Romîni.

Imprejurările însă ne fac adeseori să ne amintim despre ceia ce n'am voi. Astfel:

Acum în urmă o informațiune din ziare ne spune că Direcțiunea Căilor ferate *Romîne* a decis că pentru Iași să nu se dea de cît 30 vagoane spre a servi la transportul mărfurilor și cerealelor, iar ministrul Badareu a decis că numărul vagoanelor, potrivit nevoilor acestei părți din țară să fie de 200.

Și spre rușinea noastră s'a găsit o... să-i zicem gazetă, bine înțeles gazeta revolver, care să spună că ministrul Badareu *a furat pe proprietarii din Oltenia și Muntenia pentru ca să dea Iașului.* Și în că multă lume are să zică: „de ce vă uitați la ce spune un ziar de scandal."

Din nefericire însă o asemenea gazetă există. Este o parte de lume care o citește și ceia ce e mai mult poate rămîne cu impresia dată de un asemenea ziar.

Am putut vedea adeseori oameni care pricep lucrurile și nu sunt pătimași, însă pun încredere aproape nemărginită în ziare. Dacă vorbești cu ei despre un eveniment și le spui de exemplu, că el s'a petrecut așa și nu altfel, ei răspund că nu se poate să fie așa pentru că au citit la gazetă altfel. Sunt apoi de acei cari nu citesc de cît un fel de ziare și evident pentru ei tot ce se spune acolo e cuvînt de evanghelie.

Vorbiam odată cu cineva în tren. Era un doctor care se întorcea din campania contra holerei. Domnul spunea că un anumit ziar din București spune, despre un anume personagiu, o mulțime de fapte, cari de cari mai rele.

L'am întrebat: și d-ta crezi toate acestea:

Cum să nu le cred îmi răspunse el, dacă sunt la gazetă și nedezmințite.

L'am întrebat: Ești sigur că nu s'au dezmințit. Răspunsul a fost că nu, *pentru că gazeta pe care o citește el nu desmințise faptele acolo relatate??*

Iată de ce cred că e periculos pentru educația noastră socială, că nu se iau oare cari măsuri preventive în ce privește presa.

Nenorocitul care a scris în ziar că se fură arendașii și proprietarii din Muntenia pentru a se da celor din Moldova, desigur nu și-a dat seamă de însemnătatea expresiunilor ce a întrebuințat acolo. Chestiunea aceasta de altfel a modului cum sunt tratați cei din partea de peste Milcov e una din acele care merită să atragă atențiunea.

Astăzi cei de aici se mulțumesc să combată numai diferența de tratament. Ei văd nu cu părere de rău, dar cu un sentiment de mîhnire că viața economică a lor e departe de cea a celorlalte părți din țară și în special a celei de peste Milcov.

Mîine se poate întîmpla ca să zică ceva, să protesteze, lucru ce n'ar fi plăcut nici dintr'un punct de vedere.

E bine dar să fim prevăzători și în special să ne ferim de expresiuni cari pe lîngă că sunt necuviincioase, dar sunt mai potrivite pentru timpurile și imprejurările în mijlocul cărora trăim. Noi, cari mai cercetăm faptele, cari vrem să ne dăm samă de motivele lor, ne întrebăm uneori dacă în atacurile înverșunate ce se dau contra ministrului de Lucrări Publice A. A. Badareu, în afară de politica generală, nu intră și ceva din imprejurarea, că dînsul e de pe aici, de pe la noi, și că... a rămas Ieșan.

V. I. Radu.

NOTA ZILEI

Schimb de servicii.

Anonimul confrate „Cuvîntul", cînd a revenit la Iași—on revient toujours à ses premiers amours!—a produs un certificat din partea d-lui A. C. Cuza, că este un ziar... sobru.

In schimbul acestui serviciu, iată ce găsim în unul și același număr al „Cuvîntului".

«Excelentul nostru confrate «Unirea» de sub direcția d-lui prof. A. C. Cuza, își va reîncepe apariția în ziua de 11 Octombrie».

Și imediat apoi:

«...In luna Decembrie, d-nul A. C. Cuza, va da la lumină o lucrare de o importanță deosebită, ce va interesa de sigur, toate cercurile culturale.

D-sa a strîns într'un volum toate operile nemuritorului Mihail Eminescu»...

Nu găsiți că e din cale afară ieftenă și comodă această celebritate?

Marele Eminescu a scris, iar epigonul strînge „toate operile", și asanatorii anunță că d. A. C. Cuza „dă la lumină"...

Nu-i vorba, cam așa a dat d-sa la lumină tot ce a scris... original.

ECONOMICE

Europeni, dar exotici..

Am arătat nu de mult schimbările în bine ce s'au efectuat în ultimele decenii. în ce privește condițiunile în care se acordă Statului Romîn împrumuturi de bani pe piețele străine.

In ce privește noul împrumut încercat la Paris, iată dintr'un interesant articol al „Bursei" imprejurările destul de curioase în care se desfășoară, după părerea publicațiunei citate, acțiunea pentru acel împrumut;

„In materie de împrumuturi de stat, numai Rusia se bucură de favoarea finanței franceze, pentru motive pe cari nu e locul să le înșirăm în toate amănuntele aci. Incolo, republica Nicaragua va fi preferată Italiei; Argentina valorează mai mult de cît Austro-Ungaria și cît despre România, ea nici nu poate suporta comparația cu republica Haiti. Guatemalei îi se pun cu plăcere fonduri la dispoziție, iar României îi se cere să dovedească fără chip de îndoială, că—fiind țară agricolă—va avea pe tot timpul pînă la amortizarea împrumutului recolte strălucite.

Modul acesta de a-și pricepe rolul, a făcut ca finanța franceză să fie pusă sub tutela guvernului, care, văzînd că băncile exportează de preferință capitalurile în țări, din care banii nu se mai întorc, —a înființat un depozit de 3 la sută asupra titlurilor străine. Cu chipul acesta se împiedică și realizarea afacerilor bune.

Imprumutul românesc nu se va face probabil nici de data asta direct în Franța, căci finanța mare franceză nu ne cunoaște și nu-și dă osteneala să ne studieze. Ea n'a aflat încă faptul elementar de 50 de ani de cînd împrumutăm bani în străinătate, noi plătim cinstit și la timp și se pare că ne cere garanții speciale.

Deponătorului de fonduri francez, marea finanță nu numai că nu-i dă mai nimic ca dobîndă, dar de multe ori îi percepe o taxă pentru că-i păstrează banii. Iar cînd e vorba de împrumutul nostru, nici o dobîndă nu-i se pare exagerată și nici un curs de emisiune destul de scăzut. Și toate acestea pentru că suntem la 44 de ore de Paris. O, dacă am fi fost transatlantici! Atunci toate favorurile ne-ar fi fost acordate.

Suntem însă europeni și ca atari finanța franceză nu o obligată să ne cunoască, să ne stimeze, să ne considere drept clienți buni și care merită să fie cîștigați; ci noi suntem datori să i satisfacem toate capriciile să-i dăm ori cît cere. Altfel ea nu face împrumut Statului romîn dar va lombarda renta romînă la un curs urcat, pînă ce băncile germane vor voi s'o strecoare în Franța.

Cine ne-a pus să fim latini la gurile Dunărei? Mai bine am fi fost la gurile Amazonului!"

MICI POLEMICI

D. C. Brăiescu, conservator violent, anunță pe d. Ioan Lahovari că „se vor întruni conservatorii acasă la d. N. Filipescu și de acolo vor porni spre balcoanele clubului conservator".

Dacă înțelegem bine — asta însamnă că vor porni... balcoanele în chestie, sub formă de pietre.

*

„40 la sută din țărani n'au cu ce trăi" — se lamentează un ziar liberal.

— Să fie mai.., liberali milionarii liberali și să-i ajute!

*

D. C. Cehan acuză guvernul prin „Cuvîntul" de „părăsirea Ardelenilor".

Am citit eri ceva despre un ardelean, care și-a părăsit postul, după încasarea lefei. Il cunoște d. Cehan, ardeleanul?.

*

Jurații din Kiew în procesul „omorului ritual" nu vor putea părăsi localul de judecată timp de 3—4 săptămîni.

...Cum să nu-l condamne la închisoare pe Beilis, dacă fac... închisoare din pricina lui"?

*

„Seara" scrie: „Cronicarul nostru muzical a fost luat la bătaie de administratorul operetei Bărcănescu..."

Aș! Omul a bătut... măsura!

*

A propos de Bărcănescu—„Seara".

Ziarul înțelesese că administratorul lui o să încaseze ceva subvenții. Cînd colo, administratorul celalalt i-a administrat o bătaie, pe care numitul a încasat-o...

*

Un medic din localitate—scrie un ziar—a fost păcălit de o artistă din operetă.

— Cum s'ar zice: doctorul a înghițit hapul!

*

Alaltăeri agențiile vorbiau de moartea lui Issar Boletinatz, eri despre victoria lui contra Sîrbo-muntenegrenilor.

Iată un mort pe care Aliații încă nu l'au ucis!...

ECOURI

„Volturno".—E numele, din nefericire celebru de astăzi înainte, vaporului care a suferit catastrofa pe oceanul Atlantic, fiind cuprins de flacări în mijlocul unei groaznice furtuni. Numărul celor înecați este de 135; salvați au fost aproape 550, grație minunatei telegrafii fără fir care a putut comunica semnele de alarmă așa că au sosit 11 vapoare în ajutor.

*

Frații Wright și navigația aeriană. — Celebrul aviator Wilbur Wright — acuma mort — povesti unui gazetar historia vocației sale, astfel:

„Interesul care ne-a inspirat (e vorba și de fratele lui) navigația aeriană, datează încă din zilele copilăriei noastre. Spre sfîrșitul anului 1878, tatăl nostru veni acasă, într'o bună seară, cu un obiect, ținîndu-l pe jumătate ascuns și—înainte de a ne da seamă de ce era — îl aruncă în aer. In loc să cadă la pămînt, cum ne așteptam, acest obiect sbură prin odae pînă se izbi de plafon.

„Era o jucărie purtînd numele de *helicopteră.*

Se compunea din o osătură de bambu și plută, acoperită cu hîrtie, și cuprindea două helice ce se învîrteau în sens invers. O jucărie atît de delicată nu trăi mult, dar suvenirea ei a trăit pentru totdeauna.

„Cîți-va ani mai tîrziu ne am pus să construim helicoptere de dimensiuni din ce în ce mai mari. Dar observarăm mirați că, cu cît dimensiunile erau mai mari cu atît aparatele zburau mai puțin. Nu știam pe atunci că o mașină de dimensiuni lineare duble are nevoe de un motor de opt ori mai puternic".

Optsprezece ani mai tîrziu, în 1896, Orville și Wilbur Wright au început să se ocupe mai serios de aviație. Succesele lor au fost o încoronare pentru frumoasa și trista vreme a copilăriei.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cînd s'a ivit dușmanul...

Broșura profesorului Gerota nu e, în momentul de față, singura inculpare adusă serviciului sanitar militar, în dureroasa chestiune a ivirii holerii.

Paginele publicate în „Viața Românească" de către d. profesor Manicatide cuprind, în obiectivitatea lor, învinuiri tot așa de grele.

Cităm, cu prescurtări, unele însemnări:

13 Iulie... „De dimineață ni se aduc 24 cazuri de gastro-enterită grave cu fenomene choleriforme. Ținînd seamă de caracterul boalei și de timpul scurs dela trecerea noastră prin Vrața, unde se semnalase cazuri de holeră, am stabilit cu certitudine că avem de a face cu teribila boală. Ni se aduce curînd după aceea un sergent, care murise în cîteva ore cu aceleași fenomene de gastro-enterită gravă. După o scurtă consfătuire cu colegii, plec la comandament pentru a comunica urîta veste și a lua cît mai grabnic măsurile necesare.

„...Decidem instalarea spitalului în cazarmă (la Orhania) și ne întoarcem în bivuac pentru a regula trimiterea bolnavilor și îngroparea mortului—o autopsie ne mai fiind necesară, față cu certitudinea diagnosticului—mai ales că nu aveam nici un control bacteriologic al acestui diagnostic. Se comunică diferitelor corpuri a se lua măsuri de izolare imediată a bolnavilor, se interzice cu severitate mîncarea fructelor crude și se recomandă fierberea apei. Se iau dispoziții pentru înmormîntarea sergentului Stănucă Ștefan, —care se face cu pompă simplă ce impresionează mult: un preot, un pluton de soldați, ofițerii și un mormînt săpat în mijlocul unui lan de grîu, la umbra unui nuc. Era prima victimă a flagelului care avea să întunece așa de mult strălucirea unei campanii, începută așa de bine.

La 14 Iulie... Continuă să vină bolnavi mulți. Sunt instalați într'o cameră mare a cazărmei, care nu putuse fi curățită; fără paturi, culcați pe jos, în uniforme, cu figura trasă, vineție, foarte slăbiți, cu degetele zbîrcite, abia avînd putere să se mai vaete și să ceară apă.. Nimic pentru îngrijirea bolnavilor, nici măcar vase de apă. Am văzut multe mizerii, dar aceasta le întreceau pe toate!

...Lipsa de mobilier, de vase, de rufărie, de aparate medicale, de medicamente, chiar de antiseptice, făcea inutilă prezența medicului. *Lipsa de pregătire și lipsa de spirit de organizare erau strigătoare la cer.*

Oamenii cari răspunsese cu atîta entuziasm și așa de frumos la chemarea țării, aveau dreptul cel puțin la o îngrijire mai omenească. Și serviciul sanitar militar nu poate invoca nici o scuză, pentru că dacă n'ar fi fost epidemia și ar fi fost o întîlnire cu vrăjmașul și am fi avut într'o singură zi 2—3 mii de răniți, mizeria ar fi fost și mai mare încă, — bolnavii n'ar fi venit în cîteva zile, ci mai toți de-odată..."

Intr'adevăr, după datele indicate de autorul „Insemnărilor" numărul holericilor crescu vertiginos, în timp ce gradele superioare—cărora *nu* le aparținea și autorul paginelor din campanie—își prevalau mereu autoritatea și aveau grija esențială de a nu li se viola ordinele.

Iar oamenii gemeau și muriau, respectînd ierarhia, ispășind lipsa de pregătire a celor cu răspundere, dar nu cu destulă pregătire.

Vinovații vor fi pedepsiți... în lumea cealaltă.

Rodion

Denis Diderot

— Cu ocazia bicentenarului nașterei sale —

Intelectualii din apus au sărbătorit de curînd bicentenarul lui Diderot, filosof francez. După bicentenarul lui Rousseau, acela a lui Diderot! Pentru ce această mare cinste filosofului materialist?

Diderot s'a născut la Langres în 1713 din părinți saraci, care-l deteră să studieze teologia. Neavînd însă gust de cît pentru literatură și științi, Diderot se puse să le studieze, singur, cu atîta zel în cît refuză să primească o funcție în stat. In acelaș timp dădea lecții și scria cărți pentru a trăi. La 1745 apăru cea dintâi scriere a sa, o imitație după un autor englez.

Diderot este cel mai erudit om al timpului său. Dintre filosofii sec. XVIII, rezumă mai bine de cît toți aspirațiunile secolului său. El este însemnat ca cugetător, ca scriitor, ca critic de artă, lăsînd în urma sa o mulțime de lucrări filosofice, de drame și de romane. Foarte îndrăzneț în stil, Diderot atăcînd în una din primele sale scrieri niște personajii puternice de pe atunci, suferi închisoare.

Eșind din închisoare Diderot concepe planul uriaș de a aduna toate spiritele libere ale timpului la o lucrare comună de emancipare intelectuală; politică, filosofică, stiințifică. Astfel încurajat de Voltaire și ajutat de d'Alembert, Diderot creă *Enciclopedia*, un vast repertoriu de cunoștinți și de toate aspirațiunile sec. XVIII, destinat să lovească în toate prejudecățile timpului, în toate nedreptățile sociale, care avea să zguduie din temelie vechiul regim, pentru ca pe urmele lui, Revoluția să clădească lumea nouă.

La această colosală operă Diderot lucrează timp de 20 de ani, luptînd nu numai cu greutățile lucrărei, dar încă și cu tot felul de intrigi și de perverții, mai ales din partea clericalilor. Injurat, înșelat de librari pe cari a vroit să-i asocieze la lucrări, părăsit de colaboratori, amenințat cu ruina materială, Diderot a trecut peste toate piedicele pentru ca să sfîrșească opera începută și să lase posterității cel mai mare monument științific care se poate imagina.

In această lungă și istovitoare luptă, Didorot a fost susținut de trei forțe și anume: de spiritul său de abgnegație, de puterea sa de muncă și de curajul său extraordinar, Diderot era omul cel mai puțin egoist și de o generozitate și de o bunătate de inimă fără pereche. Intr'o scrisoare către amica sa, d-ra Volland, Diderot zice: „O plăcere care nu-i de cît pentru mine, mă atinge puțin și durează puțin. Pentru mine și pentru amicii mei scriu eu, citesc, meditez, ascult, privesc, simțesc. In absența lor mă gîndesc numai la dînșii și la fericirea lor. De găsesc undeva un rînd care îmi place, ei îl vor afla. De întîlnesc undeva ceva frumos, îmi făgăduesc de a li-l împărtăși și lor. De am sub ochi o priveliște minunată, fără să-mi dau seamă, mă și gîndesc a o descrie, pentru ei. Pentru ei am consacrat eu uzul tuturor simțurilor mele și al tuturor facultăților mele".

Cu toate acestea strădănuințelelui nu-i asigura traiul și Diderot se văzu silit în 1765 să-și vîndă ce avea mai scump la viața sa, biblioteca. Atunci se ivi împărăteasa Rusiei, Caterina a II, care i-o cumpără cu 50.000 franci, dar i-o lăsă tot lui, ba încă se însărcină să îngrijească de filosof toată viața. Diderot păstrează pentru binefăcătoarea lui cea mai mare admirație.

Diderot s'a ocupat și de pedagogie. In una din scrierile sale el combate părerile lui Helvetius. Acest filosof susținea că sufletul copilului este la naștere *tabala rasa;* că el nu posedă nici-o facultate activă, iar senzibilitatea, memoria, imaginația, rațiunea, nu sunt de cît forme ale atenției; din aceasta decurg celelalte, spiritul începu să se formeze din momentul ce prima senzație s'a produs.

Conform cu această teorie toți oamenii sunt egali la început în ceea ce privește inteligența. Heredîtatea în virtutea căreia se transmit aptitudinele nu există. *Educația este totul. Ea poate totul, ce poate produce și genii.*

Spiritul copilului este o capacitate deșartă fără inclinațiuni și fără dispozițiuni. Rolul învățătorului este de a procura cunoștințele, căci impresiile senzibile sunt singurile elemente ale inteligenței. Educația nu este prin urmare o operă de desvoltare. Ea se mărginește la achiziționile celor cinci simțuri.

Aceste păreri ale lui Helvetius, Diderot

ZILNIC Găsiţi de Vînzare

la MAGAZINUL

Mezeluri diferite
Aperitive de tot felul
Numai Vinuri renumite
Ori şi ce fructe
Lăptării şi Brănzeturi
Esenţe şi Siropuri
Struguri delicioşi
Compoturi de fructe
Unt de masă de gătit etc. etc. etc.

PROASPETE de cea mai bună provenienţă, cu preţurile cele mai convenabile.

Str. LAPUŞNEANU No. 12 *Serviciu la domiciliu* TELEFON

le combate, deşi în alte privinţi ei se apropie mai mult de cît se crede de-obiceiu. Diderot se ridică împotriva principiului absolut că omul este numai produsul educaţiei.

Combătînd teoriile şcoalei senzualiste susţine calităţile înăscute şi teoria eredităţii, arătînd limitele educaţiei zădărnicită de o mulţime de factori oculţi.

In afară de *Reputation des idées* de Hélvetius, Diderot îşi mai arătă ideile pedagogice şi în alte scrieri, dar mai cu seamă în *Plan d'une université pur le gouvernement de Russie.*

Această lucrare i-a fost întru cîtva cerută de Impărăteasa, binefăcătoarea filosofului nostru. Caterina II, ca orice femeie mare din secolul XVIII se ocupa de pedagogie. Ea se interesa de educaţia nobilelor şi a bogaţilor şi se prefăcea că se ocupă şi de a poporului. Zic că se prefăcea pentru că în realitate nu este aşa: căci în timp ce decreta înfiinţarea de şcoli prin sate, Caterina II scria guvernatorului uneia din provinciile sale, următoarele rînduri: „Din ziua în care ţaranii noştri vor manifesta dorinţa de a se cultiva, nici d-ta nici eu nu vom mai sta la locurile noastre".

Diderot luă în serios prefăcătoria Impărătesei şi întocmi cu mari sacrificii *Planul* în care prevede toate amănuntele unei organizaţii şcolare, organizaţie însă care n'a fost pusă nici odată în practică. Cu toate acestea cît a stat în Rusia, Diderot a fost consilierul intim al Impărătesei în materie de educaţie, ca un fel de ministru de instrucţii publice *in partibus.*

In afară de amănunte, în „Plan" Diderot îşi expune ideile generale în materie de educaţie, idei pe care nu e locul să le expunem aice, spre regretul cetitorilor N. R.

Diderot arată o nemărginită încredere în eficacitatea instrucţiei. De aceia el pricepea minunat de bine motivele pentru care unele clare ale societăţii de pe timpul său erau contra instrucţiei poporului. Din cauza ideilor sale umanitare şi din pricina concepţiilor sale materialiste, Diderot a avut mult de suferit din partea contimporanilor.

Auguste Comte, în calendarul său pozitivist îl numără între sfinţii laici.

C. V. Buţureanu

Soc. Creditului Fonciar-Urban

— DIN IAŞI —

La 5 | 18 Octombrie 1913 se va ţinea concurs pentru ocuparea unui post la serviciul Cassieriei,

Concurenţii vor prezenta următoarele acte:

1) Certificatul de absolvire al şcoalei superioare de comerţ, sau al liceului.

2) Dovada că au satisfăcut legea de recrutare.

Direcţiunea

De vînzare sau de închiriat

cu începere dela 26 Octombrie a. c.

O livadă în întindere de 8 Hectare 1830 m. p. situată în acest Judeţ, comuna Galata, cotuna Valea-Adîncă, avînd case şi atenansele necesare unei bune gospodării.

Doritorii se pot adresa proprietarului, Maior Const. Panaitescu în Iaşi, strada Lozonschi 4.

De inchiriat *Casă cu şase odăi, 2 cămăruţe, pivniţă, bucătărie, sală mare, curte grădină, pomi roditori, viţă americană pe rod. Str. Bucşenescu 13.*

SE TAIE LEMNE DE FOC

Cu maşina condiţiuni avantajoase

Doritorii să se adreseze printr'o carte postală d-lui Simon Avram, strada Zugravilor No. 49.

INFORMAŢII

Ivindu-se cazuri de holeră în Nicopoli, guvernămîntul Ecaterinoslav (Rusia), cu începere de la 30 Sep. a. c. călătorii şi provenienţile din această localitate vor fi supuse la riguroase măsuri sanitare.

Intre victimele groaznicei catastrofe a vaporului „Volturno" este şi un călător romîn, al cărui nume însă nu se cunoaşte.

In cursul inferior liceal înscrierile s'au încheiat cu cifrele următoare 128 în clasa I, 108 în clasa II-a, 91 în clasa III-a şi 78 în clasa IV-a.

Sesiunea Curţii cu juraţi din P. Neamţ se deschide în ziua de 4 Octombrie.

In ziua de 5 Octombrie se va judeca procesul lui Th. Pantelimon şi a tovarăşului său Iov.

Aspiranţii care ar dori să ocupe posturi de sergenţi de oraş, sînt înştiinţaţi că pot să se prezinte la poliţia din Constanţa, unde este nevoie de un mare număr de sergenţi.

Astăzi s'au închis înscrierile în şcolile secundare. De mîne va începe clasificarea şi controlarea actelor, după care o conferinţă continuă a tuturor directorilor va decide asupra primirii elevilor. Toţi directorii vor prezenta listele nominale ale elevilor.

Absolvenţii celor două clase al seminarului pedagogic, întîia şi a cincea se vor repartiza în cele 3 şcoli secundare contingentul fiind mic,

Ca în toţi anii cele mai puţine înscrieri s'au făcut la gimnaziul Alexandru cel Bun.

D. dr. Flor va pleca în Capitală zilele aceste în interes de serviciu.

Şedinţa consiliului de higienă al oraşului nu se va ţinea astăzi ci, probabil Joi.

Privitor la achitarea soldei şi primei de echipare a tinerilor cu termen redus, ministerul de război a comunicat azi că aceasta nu se va achita de cît sergenţilor care pe timpul mobilizărei au îndeplinit serviciul de plutonier.

Redacţia noastră a avut astăzi nedorita onoare de a fi vizitată de „Princesa Calmuski" care ne-a afirmat că nu e adevărat că e pe punctul de a fi internată la Socola. E adevărat că, după un aviz al parchetului, a fost examinată de d-nii medici comunali dr. Tudor şi Tănăsescu, în urma unei plîngeri trimisă de un frate al ei. Dar lucrul n'a avut încă o urmare şi peste puţin se va reîntoarce la azilul surorilor de caritate „Regina Elisabeta".

APEL.—Societatea Ortodoxă Naţională a Femeilor Romîne, ţinîndu-şi la 23 şi 24 Noembrie al treilea congres anual la Iaşi, cu care ocazie se vor inaugura două institute de cultură de mare însemnătate pentru capitala Moloovei şi anume deschiderea primei grădini de copii a Societăţii din Iaşi în localul clădit pentru acest scop şi internatul de fete, care are menirea să crească generaţii de iubire către ţară şi neam, face apel călduros la toţi bunii Romîni, cari se interesează de operele culturale şi naţionale înfăptuite de ea, să ia parte în număr cît mai mare la această mare serbare, care dorim să fie o manifestare culturală a întregului neam romînesc mai ales, că vor veni un număr însemnat de persoane distinse de peste hotare.

D. M. Dimitriu, inspector al Casei centrale a meseriilor a inspectat ieri corporaţiile din Iaşi şi din Podul Iloaie.

Astăzi cu trenul de 1 şi 15 minute a plecat arhimandritul Ionescu Silvestru prin Compania Holland-America. Vaporul New-Amsterdam pe care se va îmbarca, pleacă la 18 Noembrie stil nou din Rotterdam.

Răspuns la o infamie

Ziarul infamiilor mari şi mici, „Viitorul", informează pe cetitorii săi că d. ministru Badareu a alocat 3000 lei din banii Statului, pentru repararea automobilului cu care fiul d-sale a făcut campania în Bulgaria Şi îşi permite să facă comentarii demne de ziarul de şantaj care i-a inspirat informaţia de mai sus.

„Viitorul" îi să omite să informeze pe cititorii săi, că acel automobil se află de o lună şi jumătate în Cadrilater la dispoziţia autorităţilor civile. Noi însă, pentru a lămuri opinia publică şi a pune astfel capăt unor comentarii ignobile vom adăoga cele ce urmează la informaţia „Viitorului":

D. Mircea Badareu, fiul d-lui ministru Badareu, deşi dispensat de serviciul militar, a voit totuşi ca bun Romîn, să facă sacrificiul persoanei sale, şi, neputîndusc gîndi un singur moment că şi acest act patriotic va fi în urmă comentat în defavorul părintelui său, s'a înscris ca voluntar pentru campania din Bulgaria.

Fiind reformat din armată, deci nefiindu-i îngăduit de a face sforţări fizice, iar pe de altă parte voind să fie util armatei în campanie, nevoind a se mărgini la rolul de figurant pe care l'au jucat corifeii liberali în Bulgaria, s'a gîndit să se înscrie în corpul voluntarilor-automobilişti, acolo unde sforţările fizice sunt mai puţin intense, şi acolo unde priceperea d-sale de vechiu automobilist putea fi utilizată.

Şi s'a înscris în corpul voluntar-automobilist cu trăsura d-sale „Austin" de 24 HP.

Spre nenorocul d-sale însă, trăsura era la Iaşi, iar d-sa repartizat în ultimul moment la divizia IV activă din Bucureşti, şi deci trebuia să-şi aducă automobilul imediat în Capitală. Din momentul însă al decretării mobilizării, ori-ce transport pe căile ferate era suspendat, iar autoritatea militară, la care d-sa se adresase pentru a o ruga să-i facă posibil transportul automobilului dela Iaşi, refuză de a interveni, punîndu-i în videre că pînă în două zile trebuie negreşit să îmreună cu cartierul Diviziei IV. Automobilul însă nu putea veni pe şosea, căci avea un defect la magnet ce nu se putea repara la Iaşi.

D. Mircea Badareu, găsindu-se în imposibilitate materială de a avea automobilul d-sale, ar fi putut, după ce va fi făcut paradă cu înscrierea ca voluntar, să se eschiveze deln obligaţia ce nesilit şi-o luase şi, ca atîţia alţi nedispensaţi de serviciu, să rămie pur şi simplu în Bucureşti. Dar d-sa a comis—după „Viitorul" — crima că a ţinut cu ori-ce preţ şi cu riscul vieţii să-şi servească ţara şi gîndindu-se că în definitiv, automobilele ministerului de lucrări publice sunt tot ale Statului, şi că ministerul de războiu ar fi avut dreptul să rechiziţioneze şi să trimeată pe ori-care din automobilele acelui minister peste Dunăre,—a cerut să plece în campanie cu unul din automobilele ministerului de lucrări publice, pînă ce al d-sale va putea fi reparat.

Şi atunci i s'a dat automobilul de care se servea personal d. ministru, rămînînd ca automobilul d-lui Mircea Badareu să înlocuiască pe cel al ministerului.

Zisuul „Viitorul" merge cu reaua credinţă şi mai departe, căci se face a nu cunoaşte legea corpului voluntarilor-automobilişti.

Legea spune că la plecarea în campanie se va evalua valoarea automoiblului şi se va plăti jumătate din acea valoare.

Or automobilul cu care s'a înscris d. Mircea Badareu e cumpărat în 1912 cu 24.000 lei şi presupunînd că ar fi fost evaluat numai la 12000 d. M. Badareu ar fi putut încaaa la plecare 6000 lei.

„Viitorul" induce deci în eroare pe cititori cînd le spune că d. ministru Badaa deschis larg punga Statului dînd 3000 lei pentru reparaţia automobilului ministerului de lucrări publice, căci d. Mircea Badareu ar fi putut lua de la ministerul de războiu 6000 lei dacă ar fi făcut campania cu automobilul cu care era înscris.

„Viitorul" găseşte că ar fi fost mai economic pentru Stat să dea 6000 lei în loc de 3000 după ce automobilul ministerului de lucrări publice a fost utilizat o lună şi jumătate în interesul Statului, pe drumurile Cadrilaterului.

Am dori să ne răspundă „Viitorul", dacă toţi corifeii liberali, cu căruţele pline cu bagajele lor după ei. au făcut operă utilă ţărei. Şi dacă d. Mircea Badareu, care s'a dus în mod voluntar în campanie şi care a făcut acolo serviciul de aprovizionare al Diviziei IV e de condamnat?

Şi am dori să ne răspundă dacă d. ministru Badareu deschide larg punga Statului, cînd îi economiseşte 3000 de lei.

A apărut „Prostituţia în Iaşi", contribuţiuni la studiul prostituţiei în Romînia. Teză de doctorat în medicină a d-lui dr. I. Smilovici de la facultatea de Iaşi. Lucrarea inaugurală foarte abcendent documentată, poartă numărul 404.

D. Doctor Marcel Pekelman, dentist, s'a reîntors din străinătate şi şi-a reluat ocupaţiile.

Astă-zi au fost trecuţi în Complectare soldaţii contigentelor 1912 din infanterie şi 1911 din cavalerie.

Interview cu d. prof. Dr. Mezincescu

Profitînd de prezenţa în Iaşi a d-lui prof. Mezincescu, neobositul sub-director general al serviciului sanitar, am ţinut să avem părerea d-sale asupra situaţiunii epidemiei de holeră în momentul de faţă.

L'am găsit în laboratorul de higienă al facultăţii de medicină, în acel Laborator unde a domnit în cursul acestei veri o abundentă activitate şi asupra căruia, de atîtea ori, era aţintită întreaga luare aminte, cînd era vorba de a se cunoaşte rezultatul vreunei analize, natura vreunui „caz suspect", în acele zile cînd Iaşul şi împrejurimile nu erau, nici ele, încă cu totul asigurate în potriva fiagelului.

— Veniţi din regiunile contaminate d-le profesor?

— De-adreptul. Tocmai şi-a terminat d. ministru Take Ionescu inspecţiunile şi odată terminate inspecţiile am putut veni pentru o singură zi în Iaşi înainte de a-mi relua activitatea obicinuită în Capitală.

— Cum, reluaţi serviciul? Dar regiunea contaminată, lotul holeric pus sub privigherea Dv?

— In regiunea pe care am avut-o subt supravegherea mea situaţia este foarte bună. Epidemia se poate considera terminată în Olt, în Alexandria, Zimnicea, Turnul Măgurele. N'am mai mai avut de 15 zile cuzuri de holeră în Romanaţi, la Caracal, Roşiori de Vede, de 6 zile nici un caz în Corabia. Situaţia este bună la Teleorman.

— Dar în loturile celelalte?

— E drept că Brăila a surprins eri prin cîteva noui cazuri; iar Doljul continuă să alimentaze încă cifrele statistice holerice.

— Din cauze speciale oare?

— Ar fi, negreşit, de vorbit şi despre cauze speciale, dar nu acum. Fapt însă esta că epidemia fiind respîndită în atîtea zeci de comune rurale, e de-ajuns să se ivească ici colea, în cîteva sate cîte un caz nou, ca să persiste contingentul numeric şi să impresioneze pe acei cari cunosc mai puţin împrejurările locale.

In genere însă, repet, nu numai în regiunea pe care ai numit-o „lotul" meu, dar preste tot lucrurile merg spre o totală îndreptare.

— E şi bine să fie aşa, căci vă ţinem de făgăduială. In 15 zile — ne-aţi afirmat după inspecţia făcută cu d. Al. Badareu — epidemia va fi stinsă.

— E drept, dar cu o nuanţă. Am zis că va fi jugulată, nu stinsă, ceea ce ar fi fost femerar de profetizat.

— Dar putem considerà cel puţin Moldova îndemnă de holeră şi datorită căror măsuri?

— Cu desăvîrşire îndemnă cred şi, îmi permit a spune, datorită iniţiativei de a se ordona staţionarea trupelor pe malul Dunărei. — lucru pe care l'a obţinut d. ministru Al. Badareu după energice intervenţiuni în cercurile cele mai superioare — şi datorită tirajului făcut în urma analizelor microscopice. La Zimnicea şi Giurgiu s'au făcut 12.800 de analize pentru corpul al 4-lea de armată.

Au fost supuşi de repetate ori examenului bacteriologic purtătorii de vibrioniuri şi în contra unor „autorizate" şi „competinte" păreri contrarii (vezi Dr. Proca et Comp. Nota Red.) s'a văzut că corpul IV a fost ferit numai graţie triagiului şi examenelor microscopice, lucru care din nefericire, n'a mai putut fi făcut pentru celelalte corpurt şi numai în parte pentru corpul II el armatei.

Şi datorită acestor măsuri regimente foarte contaminate, ca acele din Botoşani, Bacău, Dorohoi şi chiar din Iaşi s'au putut întoarce în Moldova fără să contamineze oraşele şi satele, evitîndu-se astfel un dezastru incalculabil de mare.

— Consideraţi oare pericolul definitiv trecut?

— Socot, cum spuneam, epidemia stăpînită şi jugulată. Rămîne posibilă primejdia unei reapariţii sporadice în primavară.

— De neevitat?

— O nu! Procedeul nostru de control incontinuu se va exercita, neîntrerupt. Vom proceda tot pe cale de laboratoriu, vom continua a supraveghea pe cît posibil pe foştii purtători de vibrioni, de oarece este de temut categoria purtătorilor cu intermitenţă. La aceştia vibrionul poate persista timp de 3 luni şi să fie necesare repetate examinări bacteriologice. Laboratoriile noastre înfiinţate ocazional vor urma să funcţioneze, căci tot microscopul este şi va rămînea arma noastră cea mai eficace.

— O impresiune generală asupra caracterului epidemiei?

— Aceasta aparţine literaturii epidemiologice pentru care încă n'a sosit vremea. Pot să-ţi spun numai, că mortalitatea atinge într'o proporţie foarte mare pe sătenii bătrîni, puţin rezistenţi. In al doilea rînd vin femeile. Mult mai puţin au fost atinşi tinerii şi foarte rar copiii.

Am mulţumit distinsului profesor pentru lămuririle date si l'am lasat în laborator în tovărăşia d lui dr. Ştefănescu Galaţi, energicul inspector care şi-a dobîndit partea d-sale de merit în ferirea Moldovei de contaminarea holerică.

R.

D. locotenent Lăzărescu, din regimentul 13 Ştefan cel Mare a fost avansat căpitan şi mutat din garnizoana locală.

Cu începere de eri încetînd blocarea liniei Iaşi-Mărăşeşti, primirea mărfurilor care fusese suspendată, a fost reluată.

D. Căpitan Balmez comandantul Companiei jandarmilor pedeştri, care urma să fie mutat pe ziua de 1 Octombrie, a ramas la postul său.

Pentru acest post fusese candidaţi cinci căpitani.

Astă-zi a început la cercul de recrutare, viza libretelor, care va dura pînă la 31 Octombrie.

Economul P. Savin rectorul seminarului Veniamin, a plecat aseară în Capitală, pentru a lua parte la şedinţele consistorului superior bisericesc care se deschid astă-zi.

Deschiderea cursurilor la şcoala Militară amînîndu-se pentru 15 Octombrie, eleviii vor trebui să se prezinte în seara zilei de 14 Octombrie.

Un caz de anghină s'a declarat în strada Veche.

Celelalte epidemii sunt în descreştere.

Escentricul concertist Manelli, care a obţinut succese strălucite cu extravagantele sale producţiuni atît la teatrul naţional cît şi în sala Circului Sidoli, va mai procura deosebita plăcere ieşanilor dînd astă seara Marţi 1 Octombre şi mîne Mercuri concertele sale uimitoare cu variatele şi originalele sale instrumente muzicale, în spaţioasa sală a Circului Sidoli.

Programul cinematografic Pathé-Frères, care se reprezintă tot astă-seară Marţi în zisa sală, este cu desăvîrşire nou, va fi dat neştirbit, adică din 4 părţi mari ca în totdeauna şi va cuprinde între altele:

Vănătoare de zebre. Scene sportive.

Inimi tinere. Comedie dramatică într'un act, interpretată de eminenţi artişti pariziani.

Hidrogenul. Studii de vulgarizări ştiinţifice.

Dragoste ucigătoare. Film italian de mare artă în 3 acte. Interpretare fără seamăn datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor străine. — Atragem toată atenţia ieşanilor, iubitori de cinematograf, asupra acestui film. De o reuşiă extraordinară, cu un scenariu uimitor în toată puterea cuvîntului, acest film, în care se desfăşoară o dramă într'un circ, întrece absolut tot ce a aratat cinematograful în acest gen.

Aventurile unui afişer, scene foarte humoristice.

Mîne program nou: Onoarea răscumpărată, desfăşurare extraordinară în două acte.—Năzbătiile Mariei, scene comice.—Imprejurimile oraşului Neapole, călătorii pitoreşti, etc.

Poimîne Joi 3, Vineri 4 şi Sîmbătă 5 Oct. au loc matineuri (3 ore ziua) şi reprezentaţii serale la 9 ore. La aceste matineuri cît şi la reprezent. serale dau binevoitorul concurs d. şi d-ra Manelli.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

A APARUT în editura tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA a II-a din

Marele Dicţionar LATIN-ROMÂN

COMPLECT, de IOAN NADEJDE

Un exemplar 10 lei

Această ediţie este cu desăvârşire schimbată şi mult adăogită.

Marele dicţionar latin-român este o lucrare foarte conştiincioasă şi de mare folos atât elevilor, studenţilor cât şi intelectualilor.

Este cel mai bun dicţionar latin-român din ţară.

Intrunirea meseriaşilor. — Duminică a avut loc întrunirea meseriaşilor cu drepturi civile şi politice. In urma discuţiunilor urmate s'a decis a se înfiinţa în Iaşi un club al meseriaşilor, cu scopul de a se proteguі pe meseriaşi şi muncitori, indiferent de naţionalitate, asigurarea plăţii muncii şi a produselor muncei, modificarea lacunelor din legea meseriaşilor, înfiinţarea de Camere de meserii, după modul Camerei de comerţ.

Comitetul de iniţiativă e compus din d-nii: Gh. N. Luchian, I. Komarnischi, Gh. Stîngaciu, I. Zamfir, Gh. Raicu, Luca Bogdan, I. Murnu, Gh. Vasiliu, Gh. Ionescu, H. Popescu, C. Gheorghiu, I. David, Fr. Pincovschi, Gr. Arhiri, Fr. Bouşca, C. Vasiliu, N. Vraja, M. Botez.

Acest club se va administra de un comitet compus din 7 membri.

S'a mai hotărît să se ţie întruniri în fiecare Duminică.

O mişcare se va face zilele acestea în personalul de la finanţe, care va cuprinde şi administraţia financiară locală, unde se vor face cîte-va înaintări.

Comisiunea de lichidare a bonurilor de rechiziţie a luat hotărîrea ca în fie care Joi şi Duminică să aibă loc licitaţii pentru vinderea cailor.

D. Căpitan Partenie Ilie de la corpul IV a fost chemat la statul major general pentru stagiul de încercare.

Răzbunare groaznică.—Indivizii Gh. N. Ciornei, Vasile Ciornei şi Teodor Duc, turmentaţi de băutură, au întîmpinat în drum, prin satul Chişcăreni (Com. Şipote), pe locuitorul Victor Duc, lovindu-l grav cu un ciomag peste cap.

Victima a încetat din viaţă, peste trei oare.

Parchetul a fost înştiinţat, iar criminalii arestaţi.

Cauza crimei este o veche ură personală.

In chestia liceului militar. — In urma ordinului telegrafic sosit eri de la ministerul de războiu elevii cari venise în Iaşi pentru reînceperea cursurilor au fost retrimişi pe la căminurile lor.

După informaţiunile ce a binevoit să ne dee d. dr. Flor, medicul primar al oraşului, se pare că din anumite regiuni contaminate autorităţile locale au avut buna inspiraţie de a nu permite elevilor să plece la Iaşi, aşa încît imprudenţa făcută cu deschiderea cursurilor a fost atenuată.

Recolta de orz de pe moşiile Ruseni şi Tobora a fost gajată socotindu-se 850 lei vagonul.

In urma unui denunţ, s'a făcut de către Trib. sec. III, descindere la o firmă din str. Elena Doamna.

Descinderea aceasta ar fi în legătură cu o bănuială de faliment.

Se zice la 1 Octombrie va apare în localitate o revistă sportivă ilustrată.

Judiciare.—La Curtea de apel s. 1, se judecă procesul dintre Adina Emil Costinescu şi Ministerul Domeniilor pentru hotarnicea unei moşii.

— De asemenaa proces, dintre Banca Moldovei cu Banca Botoşanilor pentru bani.

— Curtea de apel s. 2 a respins apelul Preotului N. Sandovi şi D. Bogdan ci în procesul cu Casa Şcoalelor, pentru reziliarea unui contract de antrepriză, menţinînd sentinţa tria. Dorohoi, care a declarat reziliat contractul.

— Curtea de apel s, 2 a admis în parte opoziţia lui V. D. Osoianu şi reformînd în parte prima sentinţă, a condamnat pe V. Osoianu la restituirea sumei de 12179 lei către I. Sabinius plus 2500 lei daune şi 500 lei cheltueli de judecată.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

Sa aduce la cunoştinţa publicului că dela 3 Octombrie a. c., orele de cancelarie la această Primărie vor fi de la 9—12 a. m. şi de la 3—5 p. m.

No. 19928 1913, Octombrie 1

Dr. HALPERN

— Vechiu mamoş parizian —

Membru al Societăţei de Obstetrică din Paris

Boli de Femei, Faceri

Genito-urinare

Strada Păcurari 5, vis-à-vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpăţînă.

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 Apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

In casele *Schnürer vis-à-vis de Fraţii Polingher sunt de închiriat una prăvălie, una locuinţă elegantă la etaj, una locuinţă modestă în curte şi mai multe magazine pentru depozite de mărfuri.*

Dr. Louis Mendel

— DENTIST —

reîntorcîndu-se în localitate şi-a reluat consultaţiile.

Str. Lăpuşneanu 11 bis. (De-asupra Băcăniei Smirnov).

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Confirmarea morţei d-rului Diesel

— Găsirea cadavrului —

Flissingue.—La o cotitură a fluviului Escaut, s'au găsit cadavrul descompus al unui om bine îmbracat. Bănuindu-se a fi cadavrul doctorului Diesel, dispărut de curînd, s'a chemat telegrafic fiul inventatorului care locuia la München. A recunoscut imediat mai multe obiecte, care au aparţinut părintelui său, aşa că nu mai e nici o îndoială că inventatorul motoarelor „Diesel" a murit înecat.

Imprumut turc

Constantinopol.—Consiliul de miniştri a isprăvit cu cercetarea înţelegerii financiare turco-franceze şi a hotărît să autorizeze pe Djavid să semneze împrumutul.

Atacul presei bulgare în contra Sîrbilor

Sofia.—Presa comentează cu detalii, regulamentul guvernului sîrbesc, decretul pentru asigurarea liniştei în noile teritorii. Toate ziarele constată că acel regulament conţine măsuri draconice, avînd drept scop unic să terorizeze şi exterminеze elementele bulgare şi albaneze din Macedonia. Se critică în special dispoziţiunea care permite autorităţilor şi poliţiei, fără altă formalitate, să declare de rebeli şi să trateze ca atare pe ori-ce persoană recalcitrantă şi să o depărteze, împreună cu familia sa.

Suferinţile Albanejilor

Valona. — In numele locuitorilor din Dibra, Riza-Bey, Husseim-Bey şi alţi notabili albaneji, au publicat un apel, arătînd persecuţiunele Sîrbilor care împing pe Albaneji la disperare, aşa că ei ajung să prefere moartea decît sclavia.

Mii de fiinţe nevinovate, refugiate în munţi şi stînci, sînt ameninţate de o moarte sigură, din cauza frigului şi a foamei.

Situaţiunea este nesigură şi tulbure.

Nimic, decît justiţia Marilor Puteri şi mila popoarelor civilizate, nu poate să scape pe Albaneji.

Convinşi că rugămintile Albanejilor vor fi ascultate, Albanejii din Dibra imploră dreptatea la Cabinetele Marilor Puteri şi recurg la conştiinţa publică europeană, care singură poate acorda Albanejilor dreptul să trăiască liberi în patria comună.

OPRIREA ÎNAINTARII TRUPELOR SÎRBE

Belgrad.—Guvernul a dat ordin trupelor să oprească înaintarea lor, pe toate direcţiunile.

Procesul de omor ritual

—Noi mărturii.—Judecătorii la locul crimei

Kiev. — Martorul Sasovsky spune că în ziua de 25 Martie, ora 9 dim., a întîlnit pe Jonja Berjac cu Andrei Juscinschy, mergînd spre uzina Zizew.

Trei zile în urmă Jonja i-a supus că a vizitat la 25 Martie uzina unde un om cu barba neagră i-a urmărit.

Martorul explică motivul contrazicerei depunerilor sale prin teama de a fi omorît.

In cursul dispoziţiunei, detectivii Wigrinoff şi Policiuc i au dat vutka să bea, sfătuindul sub ameninţări, ca să depue contra lui Beiliş.

Smakov, reprezentantul părţii civile întreabă atunci pe martor: „Cine te-a sfătuit să depui în favoarea lui Beiliş"? Sasovsky tace întăi apoi declară: „Nu pot răspunde. Mai scumpă mi-e viaţa":

Martorul Golubeff student. arată cum s'a petrecut asasinatul, declară că a aflat—din convorbiri cu Ludmila Ceberjac—că copii printre care Eugeniu Ceberjac Jutcinski, s'au dus să se joace în fabrica Zalzow şi că Beiliş a gonit pe copii. Toţi copii au scapat şi Beiliş l'a urmărit doar pe Juscinski. Martorul afirmă că înainte de epoca asasinatului, acuzatul gonea copii. După acea epocă, îi trata mai cu blîndeţă. Martorul declară că asociaţiunea „Vulturul Bicefal" precum nici o altă organizaţie monarhistă, nu a răspîndit proclamaţii antisemite, din care unele cu poză. Golubeff constată că depunerile mai multor martori schimbă sub ameninţările partizanilor lui Beiliş.

*

Azi după amiază, judecătorii s'au dus la locul crimei.

Acuzatul a fost dus cu duba. O mare forţă poliţienească era desfăşurată.

Ajunşi în casa lui Malitzki şi Ceberjac membri Curţei au făcut zgomot la intrare ca să se vadă dacă zgomotul putea fi auzit de ceilalţi membri ai tribunalului care ascultau afară.

S'a vizitat apoi cu amănuntul: curtea, gardul despărţind uzina Zaizef de proprietatea Zakabcenko, apoi locul unde copii se jucau şi, în sfîrşit, caverna unde corpul lui Jutcinski a fost găsit. Curtea s'a înapoiat seara.

Viitoarea şedinţă, mîne.

Serviciul Telefonic

Inspecţiile d-lui Take Ionescu în judeţele contaminate

Bucureşti.—D. Take Ionescu, ministru de interne a făcut timp de două zile, inspecţii în judeţele contaminate de holeră.

D. ministru de interne era însoţit de d-na precum şi de d-nii dr. Minovici, directorul general al serviciului Sanitar, inspectorul sanitar Slătineanu şi d. Oroveanu prefectul judeţului Romanaţi.

D. Take Ionescu a vizitat lazaretele, în timp ce d-na Ionescu distribuia ajutoare.

D. Take Ionescu a mulţumit întregului personal sanitar însărcinat cu combaterea holerei, pentru devotamentul şi munca ce o depun.

Regele Spaniei la Bucureşti

Viena. — Ziarul „Mittagszeitung" află din Bucureşti, că regele Carol a invitat la Bucureşti pe regele Spaniei, invitaţie ce a fost primită.

Intrevederea va fi legată de un arbitragiu în diferite chestiuni balcanice, întru cît Regele Spaniei e cu totul neinteresat şi poate fi cu totul nepărtinitor în aceste chestiuni.

Congresul Americanilor şi chestia evreilor din România

Viena.—Ziarul „Gross-Oesterreich" ocupîndu-se de iniţiativa luată în America, de a se convoca un congres la Viena în chestia evreilor din Romînia, zice că articolul 44 al tratatului de Berlin, arată în adevar că religia nu este o piedică la încetăţenire, dar că Romania nu s'a obligat să încetăţenească pe cei de altă religie. Apoi evreii nu s'au bucurat nici odată în Rouănia de drepturi cetăţeneşti şi au fost totdeauna consideraţi ca străini, întru cît ei nu sunt autohtoni şi au imigrat în socolul trecut.

Ziarul mai spune, că România s'a conformat în totul tratatului de Berlin şi prin urmare nu se sinchiseşte de congresul american.

Inscrierile la Academia Comercială

Bucureşti.— Până acum s'au înscris pentru a urma cursurile Academiei Comerciale, un număr de 250 studenţi, din care 70 studente.

Inscrierile se primesc până în ziua de 3 Octombrie.

Pantelimon la Podu Turcului

Tecuci.— Eri s'a svonit aci, că Pantelimon ar fi pătruns la Podul Turcului.

S'a format imediat o poteră, sub conducerea d-lui Căpitan Ioan Constantinescu.

S'a dovedit însă, că svonul era neîntemeiat.

Invăţători pentru Cadrilater

Bucureşti. — D. C. Disescu, ministrul instrucţiunii publice, întorcîndu-se dela R.-Vălce, a procedat la verificarea titlurilor profesorilor cari au solicitat posturi în învăţămîntul din Cadrilater.

Başibuzucii în Tracia

Sofia.— După ştiri sosite aci, başibuzucii continuă operaţiunile în Tracia, din care cauză Bulgaria întîmpină mari dificultăţi în ocuparea locurilor ce-i aparţine.

Comitetul inspectorilor generali ai armatei

Bucureşti.—Eri s'a întrunit la ministerul de rezboi, comitetul inspectorilor generali ai armatei, sub preşidenţia d-lui ministru Hărjeu.

S'a procedat la întocmirea definitivă a tabloului de înaintări în armată.

Explozie de dinamită

Constantinopol.—Ziarul *Ikdam* află că din cauza unei imprudenţe la un tunel pe linia ferată Bagdad, s'a produs o groaznică explozie de dinamită.

3 lucrători turci, 24 greci şi 21 armeni au fost literalmente rupţi în bucăţii

Regulamente

Bucureşti.— M. S. Regele a semnat decretele, prin care se aprobă regulamentele facultăţilor de Drept, de pe lîngă Universităţile din Bucureşti şi Iaşi.

Automobilele în Ungaria

Budapesta.—Ministrul de interne printr'o circulară trimisă poliţiilor şi jandarmilor, impune a nu se mai opri circularea automobilelor împodobite cu steaguri streine.

Călătoria regelui Spaniei

Madrid. — Ziarele anunţă, că regele Spaniei nu va mai face călătoria proectată la Viena. In acest caz ştirea despre venirea Regelui în Bucureşti este îndoelnică.

Buletinul Direcţiunei Sanitare

Bucureşti.—Iată buletinul de azi despre mersul holerei:

Jud. Argeş.—1 comună, 1 bolnav vechi.
Jud. Brăila.—12 com. 68 vechi, 2 noi, 4 vindecaţi, 66 rămaşi.
Jud. Constanţa.—4 com., 4 vechi.
Tîrgoviste, 5 noui, 3 morţi, 2 rămaşi.
Jud. Covurlui—Galaţi, nici un bolnav.
Jud. Dolj.—50 com., 211 vechi, 18 noi 15 morţi, 8 vindecaţi, 206 rămaşi
Craiova-spital, 4 vechi, 1 nou.
Jud. Gorj.—1 com. 1 vechiu.
Jud. Ialomiţa.—12 comuni, 63 vechi, 9 noi, 3 morţi, 4 vindecaţi, 63 rămaşi.
Calaraşi-spital, 1 vechiu.
Jud. Ilfov.—3 com., 5 vechi, 2 noi, 2 morţi, 5 rămaşi.
Bucureşti-Colentina, nici un bolnav.
Oltenita, 6 vechi.
Jud. Mehedinţi. — 4 com., 8 vechi, 8 noi, 2 morţi, 1 vindecat, 13 rămaşi.
T.-Severin-spital, 4 vechi.
Jud, Olt.—3 com., 5 vechi.
Slatina-spital, 4 vechi.
Jud. Prahova.—3 comune, 6 vechi, 3 vindecaţi, 3 rămaşi.
Judeţul Putna, 1 comună, 1 vechiu.
Judeţul R.-Sarat, 2 comune, 2 bolnavi vechi, 1 mort, 2 noi, 1 vindecat, 2 rămaşi.
Judeţul Romanaţi.—14 comune, 60 vechi, 1 nou, 8 vindecaţi, 53 rămasi.
Caracal, 42 bolnavi vechi, 1 mort, 41 rămaşi.
Jud. Teleorman.— 16 comune, 50 vechi, 4 morţi, 7 vindecaţi, 4 noui, 42 rămaşi.
Jud. Tulcea.—1 com.. 4 vechi.
Judeţul Tutova — Berlad, 1 vechiu.
Judeţul Vălcea, 1 comună, 2 vechi.
R.-Vălcea-spital, 1vechiu, 1 mort.
Judeţul Vlaşca, 16 comune, 51 bolnavi vechi, 26 noi, morţi 17, 5 vindecaţi, 55 rămaşi.
Teritoriul nou, 4 comune, 9 bolnavi vechi, 2 bolnavi noi, 9 rămaşi.
Total: 150 comune, 616 vechi, 71 noi, 45 morţi, 43 vindecaţi, 599 rămaşi.

Pepinieră de Viţe de Vie

bine selecţionate, altoite pe portaltoi americani cei mai rezistenţi se poate vizita în ori-ce zi la via d-lui C. Chilimoglu Şoseaua Copou, vis-à-vis de Şcoala Normală Vasile Lupu, unde se vor adresa şi comenzile.

Atelierul de croitorie

al şcoalei profesionale de fete „Hristache Zănescu". Strada Cuza-Vodă, caută lucrătoare, primeşte în bune condiţiuni ca practicante absolventele şcoalelor profesionale de la Stat.

Mărfurile de la Luvru şi Fraţii Gross *au fost readuse în localul d'înainte, sub Hotel Continental şi s'au redus preţurile fiind numai pentru un scurt timp.*

Onor. clienţi să se grăbească.

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 —

Doctor L. Silberstein

Medic de Spital

Str. Cuza-Vodă, 46

Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

De Inchiriat *(şi de vînzare) 7 odăi, bucătărie, pivniţă, diferite atenanse, curte, grădină etc.*

La situaţie admirabilă.

Adresa: Adela Ghiulea Str. Muzelor 18.

De Inchiriat *un apartament compus din 5 camere, bucătărie, grajdiu, şură, beciu, curte spaţioasă str. sf. Andrei No. 3*

A se adresa la proprietară în curte între orele 2—5 p. m.

Pepinierele de Viţe Americane

ALTOITE ŞI NEALTOITE

Producători direcţi etc.

Dimitrie Vizanti

Copu-Iaşi

— 2 medalii de aur şi argint —

— Catalogul gratis la cerere —

Oloiu de văpsit pur

calitate superioară. 1 leu kilogramul. Fraţii Bachstetz, magazin de fererii str. de sus.

Prăvălie de Inchiriat

In Str. Lăpuşneanu *32, actualmente ocupată de spălătoria „Faik".*

Doritorii se vor adresa alăturea la Magazinul Conservatorului.

AVIS

Magazinul de Confecţiuni pentru dame şi copii

„La Fasana"

8, strada Ştefan-cel-Mare, 8

a primit spre furnizare mantilele-uniforme pentru elevele şcoalei Reuniunea femeilor ortodoxe din Iaşi.

ISRAEL BROIDE

Deposit de Saci şi Toluri

— IAŞI —

13, str. Anastasie Panu, 13

De vînzare şi de închiriat cu preţuri modeste.

De Inchiriat *în Strada Căpitan Păun 8 2 camere pentru birou şi o magazie pentru depozitat marfă.*

Liceul Particular

„Profesorii Asociaţii"

— IAŞI —

Sub conducerea unei asociaţiuni de profesori secundari

Curs liceal complect şi şcoală comercială superioară

Se primesc interni, externi, semi-interni

Inscrieri în orice zi în localul din

Strada V. Conta No. 15

Direcţiunea

Un comptabil *bun se caută la Fabrica de Sopon Wolf Lerner, strada Cetatea mică No. 1 Iaşi.*

Notaţi bine!!

Vechiul şi renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpuşneanu aduce la cunoştinţa onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpuşneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutăţile.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrica Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !
ECONOMIE
prin întrebuinţarea
Săpunului Popular
din Fabrica „STELLA" Bucureşti

NEVRALGIILE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă Neuralgiile cele mai grele de tîmplă, Migrenele, Ameţelile, Insomnia, Palpitaţiile, Durerile de cap, Durerile de dinţi, Durerile de ureche, Durerile de spate, Durerile de piept, Durerile de stomac, Durerile de ficat, Durerile de rinichi, Durerile de vezică, Durerile de picioare, Durerile de mâini, Durerile de articulaţii, Durerile de muşchi, Durerile de nervi, Durerile de creier, Durerile de inimă, Durerile de plămâni, Durerile de gât, Durerile de ochi, Durerile de urechi, Durerile de nas, Durerile de gură

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2001 – Joi 3 Octombre 1913

Tot în chestia devotamentului pentru șef

Nu sunt eu de vină dacă mă văd silit să întrerup cercetarea chestiunei distrugerei valorilor politice reale din această țară — chestiune pusă nouă, după cum se știe, de către confrații de la *Cuvîntul*.

Într'adevăr, în două numere consecutive ale pomenitului ziar, d. P. încearcă o refutare a argumentelor noastre, în principal în ce privește chestiunea delasărei d-lui Carp de către tovarășii săi de odinioară. Obiecțiunele d-lui P. trebuiesc, cred, imediat reduse la adevărata lor valoare, aceasta în chiar interesul polemicei ce s'a încins între confrații de la *Cuvîntul* și noi, ceștia de la *Opinia*.

Bine înțeles că odată acest lucru făcut, voi continua cercetarea problemei, foarte importantă, a luptei ce se dă la noi pentru distrugerea valorilor politice reale. Și, să fie bine știut, că înțeleg să cercetez această chestiune cu toată amploarea cuvenită și să spun multe lucruri, cari, mai cu seamă pentru mulți din cei care gîndesc la fel cu confrații de la *Cuvîntul*, vor fi de natură a-i nemulțumi poate.

*

Dar să revin la obiecțiunile mai sus pomenite.

D. P. recunoaște că o mobilizare în Octombrie — așa cum a preconizat'o d. Carp — era mult mai dificilă, legată de mult mai multe primejdii, de cît mobilizarea din Iunie. Dar, adaugă confratele de la *Cuvîntul*, ar trebui să se dovedească că guvernul a prevăzut evenimentele din Iunie și de aceea a adoptat atitudinea de resemnare din Octombrie. Numai în acest caz ar deveni evidentă superioritatea concepțiunei guvernului de colaborare față de concepția d-lui Carp.

Greșită, foarte greșită susținere, d-le P. Nu acest lucru trebuie dovedit — căci, dacă un guvern invedereazǎ că a știut să tragă foloase, toate foloasele, din împrejurări favorabile, fie ele chiar neprevăzute, meritul prin aceasta nu este cu nimic diminuat. În politică, ca și în multe alte direcții de activitate omenească, se judecă lucrurile și după rezultate. Și dacă rezultatul ie bun, guvernul se bucură de toate manifestațiile de încredere a opiniei publice, fără ca această opinie publică să cerceteze puterea de prevedere a acelui guvern.

Dar nu aici stă miezul chestiunei și d. P., ca și mulți alții de alt-fel, deplasează în această privință fondul discuțiunei, fără să voiesc să spun că face aceasta în mod intenționat.

Toată problema este de a ști dacă în Octombrie sau în Ianuarie chiar era bine să se mobilizeze, dacă nu cum-va România intrând în acțiune în toamna trecută n'ar fi riscat prea mult, dacă, în fine, nu era o adevărată primejdie de a adopta soluția d-lui Carp.

Guvernul colaborărei a adoptat o soluție contrară celei preconizate de d-nul Carp. Faptele ulterioare, din care multe nici nu se cunosc de marele public și din care unele vor căpăta caracterul publicității, cu ocazia publicărei cărții verzi, acele fapte au dovedit că atitudinea guvernului a fost cea justă, că soluția preconizată de d. Carp ar fi putut să ne ducă la o adevărată primejdie.

Nu ie nevoie ca să fii în secretul zeilor pentru ca să poți afirma că, de fapt, în Octombrie ca și în Ianuarie, Romînia nu putea conta pe un singur aliat hotărît, pe cînd Bulgaria, pe lîngă că avea pe față tripla înțelegere de partea ei, pe lîngă că opinia publică apuseană o susținea cu căldura, dar avea prietenii chiar în rîndul triplei aliante.

Nu-i vorbă acum de a face critici și încriminări, cu atît mai mult cu cît, responderea acestei situații în politice externă cade asupra tuturor partidelor noastre politice. Constat însă un lucru care nu poate fi negat. Adevărul cuprins în această constatare, apare și mai evident, cînd ne gîndim că în Iunie și totuși unele puteri amice din tripla alianță s'au arătat foarte surprinse cînd au aflat că România a mobilizat. Își poate ori-cine închipui ce trebuie să fi fost și ce ar fi fost dacă am fi mobilizat în Octombrie sau în Ianuarie!

Pentru a susținea dar, că nu o chestie de ordin superior și național a despărțit pe prietenii d lui Carp de fostul șef al partidului conservator *Cuvîntul* ar trebui să dovedească că d. Carp n'a pretins adoptarea soluției d-sale sau că, soluția aceasta aplicată, lucrul n'ar fi însemnat întreprinderea unei acțiuni din cele mai primejdioase.

Aceasta-i chestia și acest lucru *Cuvîntul* ar trebui să-l dovedească, pentru a putea resturna susținerile noastre. Va încerca oare d. P. să facă această dovadă?

*

Dar d. P. se ridică și în potriva susținerei noastre că, prin atitudinea sa din Octombrie, d. Carp voia să ducă partidul în opoziție, deși era o chestie de viață și de moarte pentru partidul conservator rămînerea la putere sau trecerea lui în opoziție.

Argumentul, pe care-l produce d-sa în această privință, ie surprinzător, mai cu seamă la un om, care pare a fi obicinuit cu dialectică — afară doar dacă nu face omisiune voită de fapte cunoscute și cu adevărat notorii.

Nu putea d. Carp să accepte condiția umilitoare de a retracta cele spuse la adresa partidului liberal, zice d. P. Foarte adevărat, răspundem noi. Dar situația, așa cum se prezenta, reclama un soi de acord între partide, pentru că, avînd asigurată liniștea internă, guvernul României să poată conduce destinele țărei avînd concursul unanim al tuturor fiilor țărei. Acest lucru iera în mintea, în sufletul, tuturor, pînă și într'acel al d-lui Filipescu.

Or, cum ar fi putut realiza d. Carp acest acord, în raporturile în care se afla atuncea cu partidul liberal? Cum ar fi putut să asigure țărei liniștea internă, fără a încerca o diminuare a resentimentelor și a urei liberalilor? D. P. susține că s'ar fi încercat să se impuie d-lui Carp retractarii umilitoare.—Inexact și lucrul a fost lămurit la timp. D. Brăteanu n'a cerut și n'a impus anume forme de retractării și declarația d-sale de la Senat, de care pomenește și d. P. nu răstoarnă întru nimica susținerile noastre.

D. Brăteanu era gata să dea concurs și d-lui Carp. Desinteresat? Nu. Dovadă pretențiile șefului liberalilor față de guvernul colaborărei. Voit-a însă d. Carp să admită macar nevoia unui acord între partide. în fața împrejurărilor grele externe? Nu. Rigid și intransigent, d-sa a cerut lucruri care făceau imposibilă dăinuirea partidului la putere. Și puteau oare privi nepăsători tovarășii săi la noua crimă pe care d. Carp o comite în potriva partidului conservator? Iată încă un lucru care ar trebui dovedit, d-le P. pentru a resturna susținerile noastre.

*

Și acum, odată terenul debleiat de obiecțiile d-lui P., voi continua în numărul viitor, cercetarea problemei cu privire la lupta de distrugere a valorilor reale politice din țara noastră.

POLITICE

Politicianism holeric

Deși, după cum s'a remarcat în tr'un număr recent, *Holera* nu mai poate forma tema favorabilă a discuțiunilor politice, mai mult ori mai puțin pasionate, încă mai poate provoca interesante și ciudate polemici.

Bună oară un adevărat ziar de opoziție, ca „Epoca", sub titlul „Ancheta A. S. R. Principelui Ferdinand, în județele bîntuite mai mult de holeră" și cu caractere compacte, a publicat un întreg reportaj asupra felului cum e condusă campania contra holerei. Și, cu siguranța isvorîtă din cunoașterea unor incidente ce aevea s'ar fi produs și a unor fapte de o autenticitate ce nici n'ar trebui discutată, organul paraponisiților a țesut... o întreagă poveste: Suveranul în consiliul de miniștri ținut Mercuri la Castelul Peleș, a fost pus în cunoștință cu starea de lucruri detestabilă de la serviciul sanitar, a cerut ministrului de interne să ia noui și severe măsuri; iar pe de-asupra a însărcinat pe A. S. R. Principele Ferdinand de a vizita județele Dolj, Teleorman și Romanați, spre a se convinge personal de felul cum se aplică măsurile...

Ați înțeles: M. S. Regele e alarmat de ceea ce i s'a raportat; indignat, face reproșuri ministrului de interne, îl scutură și-i cere să fie mai energic, iar ca supremă manifestare a neîncrederei în acest ministru, îl pune sub controlul direct al Principelui moștenitor.

Și acest control s'a și exercitat, de oarece—ne spune „Epoca" de Sîmbăta „Alteța Sa, în cursul acestei săptămîni, a fost în aceste județe".

Consiliul de miniștri s'a ținut Mercuri, a doua zi a plecat în inspecție d. Take Ionescu și „în cursul săptămînii" (înaintea sau în urma d-lui ministru de interne?) A. S. R. Principele Ferdinand a fost în județele Dolj, Teleorman și Romanați... Și, Principele Moștenitor, „raportînd Suveranului cele constatate în județele ce a vizitat, a făcut observația că în comunele unde epidemia este combătută de ambulanțele societății „Crucea Roșie" și alte ambulanțe particulare, nu s'a ivit nici un caz nou. Iar în celelalte localități unde serviciul sanitar a luat măsuri „severe" de combatere, se ivesc aproape zilnic între 30—40 cazuri noui".

Iar concluzia „Epocei", în urma celor constatate de Alteța Sa Regală și raportate M. S. Regelui, e că „astfel se evidențiază mai bine de cît în orice alt mod, incapacitatea și insuficiența actualei direcții sanitare".

*

Acestea se publicau în „Epoca" purtînd data de 29 Septembrie.

Iar, în toate ziarele de eri, inclusiv „Epoca", adică numărul cu data de Luni 30 Septembrie, a apărut următoarea telegramă din Berlin, comunicată de „Agenția romînă:

„Berlin.—AA. LL. RR. Principii Ferdinand și Carol ai Romîniei au sosit azi (Simbătă) după amiazǎ în gara din Friedrichstrasse".

E telegrama prin care se anunță trecerea prin Berlin a Principelui Moștenitor, în drumul de înapoiere în țară, de unde lipsește de vre-o șase săptămîni.

Am zis-o cu altă ocaziune și o repetăm. Mai primejdios de cît vibrionul holeric este microbul politicianizmului.

NOTA ZILEI

Spargeri...

O telegramă recentă arată că sufragetele londoneze au hotărît să spargă geamurile la locuințele medicilor, în semn de protestare că medicii închisorilor alimentează pe cale artificială pe condamnatele cari aparțin organizației sufragetelor și cari refuză a se hrăni, ca protestare contra regimului închisorilor.

E în adevăr un regim alimentar foarte . . . inferior, — alimentarea nenaturală și indirectă, ca să nu zicem indirectală, căci rectumul e în joc.

Dar a cui este vina, dacă sufragetele pun în imposibilitate justiția engleză?

Dacă excesele, crimele sufragetelor nu se pot pedepsi, pentru cuvîntul că ele postesc în închisoare, atunci e închisă calea legală de apărare pentru barbați. Și constiparea devine generală!

Iar dacă toți doctorii trebuie să aibă geamurile sparte — de ce nu capetele sparte, căci spargerea e un atribut femeiu — ce altă scăpare rămîne de cît intervenția medicală a specialiștilor în ale histeriei și în ale smintelei?

MICI POLEMICI

Universitatea ieșană va scoate o revistă în cinci limbi europene, pentru a răspîndi lucrările profesorilor universitari.

Cea mai mare... economie vor avea-o redactorii cu lucrările d-lui A. C. Cuza. Ele se găsesc gata în principalele limbi europene.

*

In procesul omorului „ritual" din Kiev joacă rol o martoră, Ceberkuk.

...De n'ar fi originară din Chișănău!

*

Așa zisa „princesă" Calmuschi susține că e soră de caritate.

...Și foarte caritabilă, se pare.

*

Despre aceeași eroină am observat că afișează o cruce de fildeș argintat.

La dînsa crucea însamnă „de vînzare".

„Romînia" din Brăila acuză pe naționaliști, că au pus mîna pe un sindicalist.

L'au pescuit cu năvodul în Dunărea?.

*

D. Emil Costinescu, „milionar", „fabricant de cuie", nu mai scapă de furia „Dreptății".

Un devărat Christ bătut în.... cuie!

*

Care a fost culmea mobilizării în Iași?

— Că s'a mobilizat și ofițerul stării... civile!

*

Un ziar „independent" — Critica — publică fotografia unui comerciant hainar jubilar din Iași, iar alături fotografia mormîntului defunctei lui soții.

E un ziar care... iea independent—de la morți și de la vii.

*

Un record diplomatic a realizat „Cuvîntul": — *și-a atras simpatiile și ale d-lui Cuza și ale d-nului dr. Tiron...*

OAMENI ȘI LUCRURI

TOLERANȚA

O lucrare medicală inaugurală — anunțată eri în ziar — cuprinde numeroase date locale asupra prostituției în Iași și, tot odată, indicații asupra profilaxiei ce s'ar putea aplica, dacă ar exista bună voință.

De pildă, cităm un pasagiu dintr'un capitol consacrat „Hotelurilor".

„Există în Iași 27 de hoteluri. Potrivit articolului 15 din regulamentul prostituției, nici unul din aceste hoteluri nu poate adăposti prostituate. De asemenea este interzisă înlesnirea întâlnirilor, adică e interzis să serve drept „maison de passe". Prevederea art. 15 e clară în această privință:

„... locuințile femeilor prostituate nu sunt tolerate în oteluri, restaurante, teatre" — etc.

Cu toate aceste, chiar abstracție făcînd de prostituatele clandestine de care sunt pline toate hotelurile din Iași, vedem, atît în registrele serviciului sanitar, cît și în acele ale brigadei de siguranță că unele dintre prostituatele *înscrise*, își indică domiciliul în cîte un hotel..."

Ce rost dar mai avea crearea regulamentului, dacă *în mod oficial* el nu e ținut în seamă, trecîndu-se în registrele autorităților încălcările regulamentului? Răul izvorît din această stare de lucruri este aproape egal cu întreaga consecință a prostituției clandestine.

O bună parte dintre prostituatele cunoscute drept ceva mai „cotate", locuesc hotelurile, de la acele cu pretenția de a fi de primul rang, pînă la acele de a treia mînă. După miezul nopții — alte ori mai din vreme, începe un adevarat „va et vient" de clienți, care se strecoară mai mult ori mai puțin neobservați. Aici este marele focar al infecțiunii, aceste prostituate nefiind examinate niciodată de către medicii sanitari.

Își închipue oare cineva că autoritățile administrative nu știu *toate* cîte spunem aici? Suntem încredințați că se știu mult mai multe, *mai* precise, dar măsuri nu se iau.

E adevarat că o măsură care să facă o complectă purificare a hotelurilor de această clientelă este greu de îndeplinit. Se cere pentru aceasta multă tenacitate și o energică perseverență. Credem însă că numai începutul e greu. Ar fi destul ca să se creeze precedentul, pentru că însăși prostituatele clandestine să înceapă a părăsi hotelurile, ele fiind puse într'o alternativă foarte precisă".

Autorul lucrărei crede, într'un cuvînt, că dilema de care vor fugi — este tot examinarea medicală, măsură profilatică esențială pentru paza... clienților, pentru siguranța sănătății publice, într'un cuvînt, care nu preocupă serviciul de siguranță a poliției, ci rămîne în sarcina morală a poliției sanitare.

Problema socială a hotelurilor e într'adevăr dintre cele mai grele și, dacă vreți, mai delicate. Credem a ști însă că în multe orașe europene, în special germane, hotelurile sunt cu totul purificate de viețiul prostituției publice. Acesta însă nu-i un cuvînt ca să sperăm că vom realiza același lucru în orașul nostru, cînd în Capitală sportul prostituției hoteliere înflorește pe scara cea mai întinsă și nu alarmează măcar lumea științifică în vr'o lucrare ocazională, ca în Iași...

Rodion

CAMPANIA DIN 1913

Sub cort, în Bulgaria

— NOTELE UNUI VOLUNTAR —

12 August.—La 7 jum. dimineața Regimentul pleacă în spre Nord-Est de Letnița și după ce trece prin Osmo-Kalugherovo, taie linia ferată a Plevnei lângă gara Turski-Karagaci. Aici din cauza inundațiilor produse de creșterea apelor Osomului, este silit să facă înconjur prin satul Gradisce. Femei și fete, probabil în mare parte ale Românilor din acest sat, ne întâmpină cu urale de bună venire și ne bat cu crisanteme bogate în petale ondulate și de culori vii.

Inainte prin Varna și Cervena, după vre-o 30 km. de marș ajungem pe la 4 după amiază în Ovcia-Moghila unde bivuacăm pe o înălțime la Sud-Estul satului, cu înfățișarea marelor noastre sate de pe Bărăgan.

E vorba ca mâine dimineață să ne urmăm drumul.

13 August. — Plecăm la 7 dimineața în spre Nord-Est, și după ce trecem prin Cozloveț,—unde putem întâia dată dela plecarea noastră să avem deliciul unei limonăzi la ghiață, — la 3 după amiază sosim în satul Țareviț, alături de care instalăm parcul.

Abia ni se spune că de pe o înălțime alături de bivuac, se vede Dunărea și țara noastră și împreună cu câțiva ofițeri ne repezim acolo sus. Ajungând pe culme, ne descoperim în tăcere și cu bătăile inimelor noastre, salutăm pământul strămoșesc...

14 August.—Dimineața, vizita medicală a oamenilor, de către doctorul Diviziei, care ne găsește în bună stare de a ne apropia de Dunărea, fără a constitui un pericol pentru Țară.

România ezită să-și primiască copiii îmbolnăviți în serviciul ei! E prudent, dar... ca m ru șinos.

După amiază suntem invitați la ferma model a fraților Karanacioff, unii din cei mai avuți proprietari fonciari din Bulgaria. Se știe că în această țară nu există marea proprietate în contrast cu cea mică, ca la noi.

Proprietatea mijlocie constând în mod obicinut în întinderi de pământ de 20-40 hectare, împarte pământul vecinilor noștri între locuitorii de la țară. Frații Karanacioff posedă însă vre-o 300 ha. și întinderea aceasta pare atât de fabuloasă, atât de insolentă în cât sunt silite de conștiința lor să dea jumătate în arendă la locuitori, astfel că ei se folosesc numai de 150 ha., cari le aduc un venit mijlociu de 30.000 lei anual. E adevărat că din acest pământ scot maximum posibil cultivând tot soiul de plante și crescând felurite animale. O gospodărie desăvârșită, în care funcționează și o minunată mică moară de apă, cu grajduri model în cărămidă roșie, colivie de păseri, stupărie și fabrică de țuică.

Restul de 150 ha. e arendat oamenilor numai cu 6.000 lei anual, de și proprietarilor le-ar conveni să ofere de două ori această sumă spre a se putea folosi și de această întindere.

Pe o terasă înconjurată de tot soiul de flori, în decorul verde al arborilor seculari, ni se oferă multe bunătăți produse ale fermei și stăm de vorbă cu proprietarii, dintre cari unul, care și-a făcut studiile la Geneva, cunoaște bine limba franceză, A fost și el în războiu, de unde a venit de curând, gras și rumen, și afirmă că în tot timpul campaniei oamenii lor au avut hrană excelentă și că pe câmpul de bataie, chiar și în cele mai grele momente, poșta le aducea regulat scrisorile și pachetele, pe cari le trimeteau cei de acasă.

Jumătate în glumă, jumătate în serios

Fabrica de ciocolată

CARMEN

— din București —

Reorganizîndu-se din nou, cu mașinele cele mai perfecționate, avînd lucrători specialiști din Elveția, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcțiune a fabricei nu cruță nimic pentru mulțumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atențiune asupra CIOCOLAZILOR DE LAPTE și CIOCOLATA DESSERT

ni se spune că armata noastră le-a făcut o vizită nu tocmai în timp potrivit, pe când ei erau ocupați în răfuiala cu foștii lor aliați și așa pe departe, în cuvinte acoperite, ni se dă a înțălege că Bulgarii sunt oameni bine-crescuți, *cari au obiceiul să întoarcă vizitele ce li se fac.*

Să poftească!

O mică tăcere urmează, prin aer miroase a praf de pușcă și foarte politicoși noi învingătorii ne luăm cu modestie rămas bun de la cei învinși, cărora le întindem mâna.

15 Augast.—Iarăși plouă și toată noaptea a turnat de sus. Când plecăm pe la 7 dimineața, torentul e la culme, astfel că după o oră de marș suntem cu toții uzi până la piele. Camaradul meu de cheson Petrișor, mângâie pe celalt camarad Pește, care tremură de frig:

— Lasă, mă Pește, dacă ți a ajuns apa a piele, nu mai avea nici o grijă, că mai departe nu poate trece.

Pe la 9 intrăm în Șistov, pe lângă cimitirul orașului, în care un șir de movile de pământ proaspăt întors, arătă că și acolo au rămas frați de ai noștri. Ne oprim, căci podul e ocupat de alte trupe in trecere, după cari abia pe la 11 ne vine și nouă rândul. Scoborâm, tot pe ploaie, străzile orașului oriental pavate cu bolovani mari pe cari se scurge apa în șuvoaie și în sfârșit jos, după un kilometru de mlaștină dăm de intrarea podului peste Dunărea, împodobită cu un arc de triumf pe care e scris:

„Onoare vouă făuritorii păcei!"

Pe un vânt puternic, trecem podul de pontoane clătinat de valuri, ținându-ne de chesoane și tunuri, ca să nu fim aruncați în apă, noi copii, eroii României, făuritori ai păcei, pe cari în Țara noastră ne așteaptă umilința carantinelor de holerici.

— SFÂRȘIT —

Spre Giurgiu — Rusciuk

II

Eșind din pădure, în partea stîngă ochiul zărește niște sătișoare ascunse după copaci, iar printre ele șerpuește *Oiana*, apoi se întinde o vale, iar în zare, aproape de orizont în bataia razelor soarelui lucește ceva argintiu, e Dunărea cu valurile sale ondulătoare; în dreapta se ridică niște colini, ridicături de pământ cu șanțuri și parapete, se zice că aici în razboiul dela 1877 Rușii au asezat tunurile lor bombardînd Rusciukul. In vale panta e cam pronunțată, iar trenul parcă zboară, trecem pe lîngă *Daița, Frățești*, iar în dreapta satul și mănăstirea *Daia*, pe dealul din apropiere s'a refugiat populația Giurgiului în timpul bombardărei, iar în valea din dreapta se odihnesc oasele multor viteji căzuți pentru țară.

Ne apropiem de Giurgiu, în dreapta și stînga sunt vii, cum ieși din gară, chiar în fața ei niște plantațiuni de copaci ascund vederei străinului o răpă ce se beschide în desul lor, servind pe acele vremuri ca depozit pentru aruncarea gunoiului.

Dela gară parcurgi un drum scurt, o șosea plină de colb și dai în str. Oborului care pare a fi partea cea mai comercială al orașului judecînd după numărul prăvăliilor de toate categorii. Cîteva străzi sunt pavate cu piatra cubică, iar trotuarul cu cărămizi pătrate.

Punctul de gravitație al orașului îl formează foișorul de foc, un turn de o înălțime potrivită, a cărui parte de sus e de lemn; un gang întunecos și o scară de lemn de o construcție care mă cam pusese pe gînduri, îmi permise suirea pînă la ultima fereastră de unde gustai o priveliște încă nevăzută asupra întreaga vale a Dunărei, dar bucuria mea a fost de scurtă durată căci ca un *Cerberus*, sentinela mă opri și mă soma să părăsesc turnul. In jurul acestui observator, se află un casino, berărie, cafenele, etc., și o mică grădină, casele formează aici o circomferință, iar ca niște raze pornesc de aici străzile în toate direcțiile. Mă îndreptai spre Port, un drum puțin practicabil, vara te înăușă praful, iar iarna te îneacă glodul, poate să se fi schimbat lucrurile de atunci. Afară de biserica grecească, liceul, cazarma Carol de lîngă Dunăre și grăpina publică ochii mei nu zăriră alt ceva mai de seamă.

Pentru întâia oară mă aflai în fața Dunărei, care părea ca o mare fără sfîrșit de nu o puteam cuprinde cu ochiu, era liniștită. iar razele soarelui păreau că se scaldă jucîndu-se pe luciu întins al apei; era atîta măreție și solemnitate în acea clipă de contemplare și admirație în cît stăteam parcă pironit locului. De pe cheiu priveam în acea parte de lîngă mal unde se vad rămășiți de ruine și a zidului ridicat de Genovezi, cari fundaseră aci o cetate și un port, un debușeu pentru înlesnirea comerțului lor întins și renumit.

Dar rivalitatea între *Genua* și regina mărilor, *Venezia*, aduse cu sine și decăderea acestui port în urma prăbușirei puterei marine a mîndrei republici genoveze pentru a lîncezi apoi sub dominațiunea turcă.

Mă plimbam pe cheiu, făurind planul de a se construi un bulevard dealungul malului, care pe lîngă că ar fi o podoabă a orașului, dar ar oferi și un loc de desfătare pentru acei, mai ales cînd serile sunt senine, cari s'ar plimba dealungul cheiului inspirînd cu nesaț răcoarea unei brise sau admirînd cum luna își oglindește chipul în valurile tăcuta ale bătrânului Danubiu!

Trecui apoi pe digul construit din blocuri uriașe de piatră aruncate în Dunăre, formînd un mic promotoriu, de aici priveam spre malul bulgăresc, păduros și înalt, insule cele mici din Dunăre păreau ca niște oaze, iar mai departe în zare cîte o dungă lungăreață și verde înveselea monotonia peisagiului fluvial. Treceau corăbi cu pînze sub pavilionul turcesc, iar unele aveau la remorcă cîte o luntrișoară a cărei stăpîn își odihnea brațele istovite de vâslit.

Un sunet de clopot îmi puse capăt contemplărei, mă grăbi spre ponton, căci vaporul era gata de plecare.

Iassiensis

Se caută spre imediata angajare, pentru administrarea magazinelor noastre de materiale electro-technice, un funcționar tînăr energic cu bună școală și avînd cunoștinți de comtpabilitate în această direcțiune.

Pentru acelaș serviciu e vacant locul de practicant.

Ofertele în scris cu indicarea pe scurt a școalei urmate și eventual a funcțiunei ocupate pînă acum, arătînd și pretențiunile de salar, să se adreseze în limbele romînă și germană la

Uzina Centrală de Electricitate din Iași

INFORMAȚII

Ministerul de finanțe a cerut administrației financiare, ca pînă la noui ordine să suspende urmărirea prestației și impozitului personal a celor cari au fost mobilizați.

Maiorul Checais, dela depositul regimentului 13, a fost mutat la Tecuci.

Consiliul comunal a fost convocat pentru mîne, Joi, la orele 10 jum.

La ordinea zilei mai multe chestiuni importante.

Recruții bacalaureați, cu termen redus, ai contingentului 1914, au fost încorporați eri.

Vizita medicală se va face în ziua de 15 Octombrie.

D. Colonel P. Grecianu a fost înaintat pe ziua de 1 Octombrie comandant de brigadă.

D. locotenent Saint-Georges, din regimentul 7 Cuza-Vodă, a fost permutat după cerere, în regimentul 8 Botoșani, pe ziua de 1 Octombrie.

D. I. Armășescu, șeful stației Iași, a fost numit membru în comisiunea de disciplină de pe lîngă inspecția VI-a mișcare, în locul d-lui N. Iordănescu, înaintat sub-inspector.

In poliția locală s'a făcut următoarea mișcare: d. C. Dabija, subcomisar cl. III-a înaintat cl. II-a; d. N. Forăscu, numit subcomisar cl. III-a.

D. I. Vărlănescu, noul inspector al învățămîntului primar, a plecat la București, pentru a depune jurămîntul.

Cu începere de eri, orele de cancelarie la administrație financiară Iași, sunt dela 8—12 și dela 3 la 6 jumătate.

Dintr'o scrisoare. — O persoană din localitate aparținînd învățămîntului, a primit din partea unui romîn din Sofia, o scrisoare din care credm interesant a extrage pasagiile, mai importante, cu simplu titlu de document psihologic, rezervîndu-ne, ocazional, a reveni asupra cuprinsului:

„... mă întrebi de presrtgiul țării noastre? E necontestat că e destul de onorabil, dar n'am fi avut nevoie de această jumătate de cadrilater. Ar fi fost cred, destul cetatea Silistra (înțăleg și forturile) și o garanție scrisă, semnată de toți șefii de partide bulgari, împreună cu regele lor, *că nu vor aspira nici odată la Dobrogia.*

Ai idee cît o să coste pe țara noastră fâșia de pămînt pe care am ocupat-o? 1) Bani mulți; 2) victime omenești și al 3-lea) Nici odată nu vom avea liniște de cît doar exterminînd populația bulgară, — lucru contrar principiilor umanitare și cel mai însemnat lucru: ne-am creat un dușman, care nu va înceta nici odată de a ne purta Sîmbetele.

De la cel mai de sus pînă la cei mai din urmă lucrător humil, observi o îndîrjire împotriva noastră, cum nu se poate exprima.

Ei nu recunosc în noi pe liberatorii lor, pe cei care i-am scapat de la o perzanie sigură, ci pe cel mai strașnic dușman, o hienă, care am profitat de momentul cînd ei erau ocupați cu Sîrbii și Grecii și am năvălit ca niște hoți ordinari, ocupînd niște sate și orașe locuite în acele momente de băbușoare și moșnegi neputincioși de a opune rezistență.

„Nici pe lumea cealaltă nu vom uita pe acest murdar popor" zic unii, iar alții (ofițerii) zic: *„Dacă țara m'ar chema mîine într'un răsboiu împotriva Romîniei, eu a'și pleca din astă seară".*

D-ta cred că știi de unele revolte ale țaranilor? Noi le aflăm aci prin alte persoane, căci ziarele noastre ascund lucrul acesta.

Știi că acele revolte sunt opera bulgarilor? Dacă nu știi acum, vei afla mai tîrziu. Dacă politicianii noștri nu vor rezolvi mai curînd chestia agrară, mi-e teamă că revolta nu va mai fi potolită în opt zile ca la 1907... Atît așteaptă Bulgarii! *Manifiuni au berechet, iar merinde să mai dea și altora;* brațe se găsesc, căci așa e firea poporului acesta: răsboinică, și soldatul bulgar e superior soldatului romîn,— aceasta o spun numai d-tale și nu la oamenii din satul meu cînd voiu merge probabil de Crăciun pe la ei și lucrul acesta ți l poate spune ori care din cei doi atașați romîni de la Sofia: Petala sau Dabija.

Avem ceva mai bun peste Carpați și Bulgarii nu ne vor da rînd!..."

Noile lucrări de canalizare se vor face pentru străzile: Sărărie, I. C. Brătianu, Cogălniceanu, Lascar Catargi, Uzina, Lățescu, Seulescu, Negruzzi și Petru Rareș.

In urma tratativelor între d. C. Stere, rectorul Universității și școala de menaj din localitate, s'a stabilit ca studenții cari au masa la cantina universitară, să mănînce la numita școală.

Cantina va funcționa sub controlul rectoratului și al unui comitet de studenți.

In afară de aceasta ori-ce student va putea obține la școala de menaj abonamente pentru masa în condițiuni cu totul avantajoase.

Fălticeni.—Simbătă 28 Septembrie c. la ora 10 a. m., s'a serbat punerea pietrei fundamentale și zidirea actului de fundație, la uzina electrică ce se construește pe platoul Iarmarocului.

La această serbare, cu toată vremea rece și ploioasă, a asistat toată lumea din Fălticeni, acei care se interesează de mersul gospodăriei acestui oraș.

După săvîrșirea slujbei religioase, oficiată de preoții Zăhărescu și Chirilescu, s'a procedat la zidirea actului.

D. primar Artur Gorovei, ajutorul de primar, profesorul Ciurea și toți membrii consiliului comunal, au pus rînd pe rînd cîte o mistrie de ciment, pecetluind pentru totdeauna actul în zidăria Uzinei.

La șampanie, d. primar a ținut o frumoasă cuvîntare.

Astăzi apare „Anuarul liceului Național", cu listele tuturor promovaților, atît ai liceului cît și cei examinați în particular de către cele două comisiuni din Iunie.

Anuarul cuprinde și regulamentele școlare etc. E redactat de d. G. Nica.

D. Gheorghe Papadopol a fost trecut de la manufactura de tutun, ca revizor al monopolului în județ, în locul D lui Cezar Teodor care trece în locul său.

Inaugurarea noului loçal de școală construit în comuna Zahorna, se va face în ziua de 15 Octombrie.

Eri a avut loc la Ministerul Lucrărilor publice licitația pentru construirea lotului 3, în valoare de 349.000 lei, a șoselei Todirești-Țibana-Voinești-Iași. Lucrarea consistă din terasamente, împietruire, și cantoane.

S'au prezintat la licitație d-nii inginer *A. Maxim, F. Strausky, Catzian și T. Davidescu, N. Giosanu și Em. Manoileanu* din București, *D. C. Răileanu* din Roman și d. *Vasile C. Brăiescu* din Iași.

Prețul cel mai avantajos fiind oferit la licitație de d. Vasile C. Brăiescu din Iași, care mai are pe această șosea și pe cale de execuție și lotul 4, s'a adjudecat asupra d-sale și executarea lotului 3.

Din Hîrlău. — *O carte și o răfuială.* — Un cetățean al acestui oraș a avut fericita inspirație de a da la lumină o lucrare intitulată: *Patru ani de administrație liberală la Hîrlău.*

Lucrarea, care va apărea curînd, este dedicată fostului deputat liberal, din Botoșani, d. Alex. Șmeltz. Spicuim din *Prefață* următoarele pasagii:

„Am dedicat lucrarea aceasta d-lui Al. Șmeltz, pentru următoarele motive!

D. Șmeltz are o acțiune izolată în sînul partidului liberal botoșenean. D-sa, ca *om nou* ținînd de *tinerimea generoasă*, fapt de care'i place să facă mereu paradă, de și n'a ajuns încă la înălțimea acesteia crede că tot partidul liberal din Botoșani nu face nici o pricopseală și că numai d-sa înseamnă cineva în acest oraș.

„De aceea a căutat să-și asocieze la această secțiune o seamă de aderenți, fie chiar cu riscul de a disfunda Doftana, Pîngărații și Bisericani, nu mai vorbim de Plătănești, unde sînt izolate femeile și cu toată generozitatea d-sale, nu prea face multă cărdășie cu ele, cînd e vorba de politică".

„Printre acești aderenți, este și fostul primar liberal de la Hîrlău, cu toate că mulți liberali mai vechi de cît d-sa în partid, s'au permis să-i închidă ușa 'n nas cînd au văzut cu cine au a face și l'au cunoscut de aproape".

„Că l'a asociat la acțiunea d-sale politică, calea valea. Dar ca să-i permită să înjure grobienește prin jurnalul d-sale oamenii, asta nu o putem erta."

„Nu vom permite ca toți certații cu morala și codul penal să înproaște cu noroiu, întocmai după cum nu vom erta nici acelora care-l patronează în disprețul opiniei publice s'al moralei ultragiate"

„De aceea d-lui Șmeltz îi dăm pedeapsa bine meritată, îi dedicăm această carte".

D. Doctor Marcel Pekelman, dentist, s'a reîntors din străinătate și și-a reluat ocupațiile.

Aflăm cu părere de rău, că prietenul nostru d. Nicu Pogonat, efor al Casei sft. Spiridon, se află suferind.

Urăm distinsului nostru prieten o grabnică însănătoșire.

Administrația comunală va încheia mîne contractul cu d. inginer Manoil, care a obținut prin licitație canalizarea unor străzi.

D-na d-r Eugenie Dokmann, medic secundar al serviciului primirei, de la spitalul sft. Spiridon, a obținut prelungirea concediului seu, până la 15 Octombrie.

Eri s'a terminat de serviciul apelor canalizarea stradei „Rece".

Absolventele școalei de moașe în ordinea clasificărei.—Pruncu Maria, medaliată, Goldștain Matelii, Paladi Elena, Popovici Ana, Avram Elena, Neculau Eugenia, Filip Natalia, A Petroaei Anica, Risipeanu Profira, Diaconescu Aglaia, Iosipovici Toni, Ionescu Paraschiva, Marian Maria, Carare Aglaia, Turturică Zamfira, Dimitriu Agripina, Căzănescu Natalia, Ștefănescu Maria, Andronic Sofia, Lupu Zoie, Iluță Profira, Ioan Constanța, Oprea Maria, Truschicovici Ecaterina, Mihalache Smaranda, Rotariu Smaranda, Matei Zamfira, Roman Elena, Florescu Olga, Cart Ecaterina, Popovici Elena, Tășcuță Ruxanda, Sterpu Maria, Baicu Maria, Vrînceanu Elena, Dăscălescu Natalia, Munteanu Ana, Nonea Aglaia, Teodorescu Elena, Mitu Eugenia, Vasilescu Irina, Vidrașcu Silvia, Anghel Anastasia, Duca Aurelia, Vasiliu Ruxanda, Stejariu Elena, Morariu Sofia, Stefan Aurelia, Niculescu Maria, Manea Elena, Kon Rachela, Mihalache Ecaterina, Sofalichi Rada, Trifan Elena și Grumăzăscu Elvira.

In ziua de 12 Octombrie se va face alegerea consiliului de administrație, a băncii „Isvorul" din Rediul Mitropoliei.

D. Lazăr Grecea noul revizor școlar al județului și-a luat astă-zi postul în primire.

D. Al. Ionescu a demisionat din comitetul provizor al centrului studențesc. In locul d-sale a fost recomandat d. Gh. Obreja.

Au sosit la revizoratul școlar imprimate pentru toate școlile din județ.

Notați bine!!

Vechiul și renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpușneanu aduce la cunostinta onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpușneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutățile.

Se urmează tratative pentru cumpărarea clădirei seminarului pedagogic în scopul de a se instala acolo căminul studențesc.

Ieri noapte, pe la oarele 10 și jum s'a aprins și ars complect o casă, proprietatea d-lui Gh. Tescu din Belcești.

Casa era asigurată la banca „Agricola", pentru suma de 4450 lei.

Se crede că focul a fost pus, dar încă nu se bănuește a cui e mîna criminală.

Postul de jandarmi anchetează.

Școala primară „Steaua" din strada Elena Doamna a înființat anul acesta o a treia clasa I primară.

D. Gh. Nădejde s'a reîntors în Iași reluîndu-și activitatea directorală la gimnaziul Stefan cel Mare.

Direcțiunea liceului național va trimite astă-zi un raport ministerului de instrucție publică asupra situațiunii numerice a înscrierilor făcute în această școală,

Aseară, cu sala arhi-plină, *Lăutarul* reprezentat cu brio de către trupa de operetă Maximilian a avut același mare succes ca la prima reprezentație. Nu încape îndoială că Lăutarul va fi cîntat și a treia oară. Astă-seară o premieră *Gasparone* de Millöcker, iar mîne seara *Suzi*, în cari d-ra Florica Florescu e perfectă.

La seminarul pedagogic nu s'a mai făcut nici-o înscriere, de oarece de la 1 Septembrie lucrările școlare au încetat.

Actele elevilor se eliberează de către secretariat.

Incomparabil în frumusețea lui, în bogăția subiectelor și în artistica executare a scenelor, se prezintă noul program de astă-seară al teatrului cinematografic Pathé-Frères din sala Sidoli.

Iată piesele și subiectele principale ale noului program:

Micul Willy vrea să devie detectiv, scene foarte humoristice.

O escursiune prin imprejurimile orașului Neapole, călătorii pitorești.

Răzbunarea onoarei, film italian de mare artă în 2 acte. Interpretare fără seamăn datorită celor mai valoroși artiști ai scenelor străine.

Sacrificiul țigancei, narațiune însuflețită.

Năzbătiile Mariei, scene comice.

Escentricul concertist Manelli, care a obținut succese strălucite cu extravagantele sale producțiuni, atît la teatrul național cît și în sala Circului Sidoli, va mai procura deosebita plăcere ieșanilor dînd astă seara Mercuri 2 Octomb. și mîne Joi (matineu și seara) concertele sale uimitoare cu variatele și originalele sale instrumente muzicale, în spațioasa sală a Circului Sidoli.

Mîne Joi 3, Vineri 4 și Simbătă 5 Octomb. au loc matineuri (3 ore ziua) și reprezentații serale la 9 ore. La aceste matineuri cît și la reprezent. serale dau binevoitorul concurs d. și d-ra Manelli.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfășurarea pieselor.

De vînzare sau de închiriat

cu începere dela 26 Octombrie a. c.

O livadă în întindere de 8 Hectare 1830 m. p. situată în acest Județ, comuna Galata, cotuna Valea-Adîncă, avînd case și atenansele necesare unei bune gospodării.

Doritorii se pot adresa proprietarului, Maior Const. Panaitescu în Iași, strada Lozonschi 4.

Consumați numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** și **Repedea**

excelentele produse ale

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iași"

— **Strada Loc. Col. Langa No. 4.** — Instalație modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STÂNCA** și **REPEDEA** conțin numai săruri folositoare organismului și în dozele fiziologice indicate de igienești.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecțiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuințează cu succes contra anemiei și reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert și dr. *I. Țaranu.*

Facem expediție în toată țara; în localitate comanda se poate face prin o carte poștală și trimetem trăsurile la domiciliu.

Judiciare.— Curtea de Apel secția I-a s'a pronunțat astă-zi în procesul dintre Gh. Manoliu Tețcanu și Mihel Crupariu, pentru bani, respingînd ambele apeluri și condamnîndu-i la 100 lei cheltueli de judecată.

— Curtea secția II-a a respins apelul șefului Asigurației I. Iordăchescu pentru abuz de putere, rămînînd condemnat la 10 lei amendă.

— Idem a respins apelul inculpaților V. Sava și alții, pentru plăsmuire de acte publice prin substituire de personal, rămînînd condemnați de tribunalul Botoșani la cîte doi ani închisoare.

— Idem a admis în parte apelul Domnicăi I. Macoviciu pentru pruncucidere, reducîndu-i pedeapsa la un an închisoare.

— Idem condemnat la 11 luni pe Berman Șufăr, pentru falș în acte publice.

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversația și corespondența,* **latina,** *matematicele, curs primar și secundar.*

Meditez în special elevi care se prepară în particular pentru a trece examenul la școalele statului precum și corigenți.

Seara de la 7—10 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulți.

V. EMIL, profesor

Str. Sf. Teodor 36 (în curte)

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

și — GURA —

Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

Serviciul telegratic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

D. Maiorescu la Viena

Viena.—D. și d-na Maiorescu au sosit la Viena unde vor remânea în singurul scop de a consulta pe medici, pentru d-na Maiorescu, care este suferindă.

Demobilizarea în Turcia

Constantinopole.—Demobilizarea efectivă a început azi la Ereli, Gallipoli și Rodos, unde s'au trimis vase pentru transporturi.

Ocuparea Traciei

Sofia.—Ei va începe reocuparea teritoriilor Traciei, recunoscute ale Bulgariei. Trupele sînt gata în acest scop.

Sinuciderea unui consilier de stat sîrb

Belgrad. — Consilierul de stat Boris Avlievici s'a sinucis cu un foc de revolver, din cauza unei grave nevroze.

Defunctul era membru al partidului național.

Explozie într'o mină

Londra. — O explozie s'a produs azi dimineață, într'o mină de cărbuni, lîngă Careieff.

511 au fost scoși cu viață și 6 cadavre.

Se crede că numărul minerilor rămași este mare.

Naufragiul vaporului „Volturno"

— Aducerea naufragiaților —

Havre.—Transatlanticul Touraine, care aducea 45 de naufragiați de pe „Volturno" a sosit în port, azi dimineață. Nenorociții naufragiați abia îndrăsnesc a crede că au sosit pe uscat. Printre ei se află opt copii cari cer neîncetat, plîngînd, pe părinții lor. Pasagerii de pe Touraine se se silesc să-i consoleze.

*

Toți naufragiații de pe „Volturno", afară de doi, sunt sănătoși. Bucatarul Mennena atribue cauza incendiului unui fumător care și-a aruncat țigara în vapor. Focul, alimentat de merindele ca se aflau acolo și de butoaie, s'a întins repede. Cu toată spaima pasagerilor, nu s'a produs nici un act de nedisciplină. Naufragiații au fost debarcați la orele 9 și 15 dimineață. 17 dintre ei au cerut să fie trimiși la New-York. Alții, afară de doi cari vor fi ținuți la spital, vor trebui să fie trimiși în patriile lor respective.

Mișcările armatei turcești

Constantinopol.—Diviziile 30 și 32 de Nizami, cari staționau la Dimotica, cum și corpul 9, au fost trimise la Gallipoli. Ofițerii acestor trupe, cari se află aici în congediu, au fost obligați să se ducă direct la Gallidoli.

Aceste mișcări sunt privite ca un început de demobilizare.

Numire diplomatică

Viena.—Imparatul a numit pe ministrul Austro Ungariei la București, d. de Faerstenberg, ambasador la Madrid și i-a conferit demnitatea de consilier intim.

Lupte turco-grecești

Viena.—Corespondența Sudslavă, află din Salonic că o cioc-nire sîngeroasă s'a produs între trupele grecești și turcești, lîngă Xanti.

Grecii au respins pe Turci și au ocupat Kojunkioi.

Serviciul Telefonic

Atenție pentru România

București.—D, Gh. Crețeanu, ministrul României la Madrid, a fost obiectul unei atențiuni deosebite din partea d-lui Pichon, ministrul de externe al Franței, cu ocazia vizitei președintelui Poincaré, la Curtea spaniolă.

D. Pichon a relevat importanța rolului politic jucat de România cu ocazia conferinței păcei din București și a adăugat că viitorul rezervă țărei noastre o situație preponderentă în Balcani.

Achitarea bonurilor de rechiziție

București.—Conform Decretului Regal pentru trecerea armatei pe picior de pace, bonurile de rechiziție se plătesc cu începere de eri la toate administrațiile financiare.

In ceia ce privește bonurile eliberate țaranilor, ele se vor plăti de perceptorii rurali, aceasta pentru a-i scuti de a mai cheltui drumul.

Posesorilor acestor bonuri, li se vor reținea mai întâi datoriile pentru imposite, dîndu-li se apoi diferența ce li se mai cuvine.

Interesant de relevat e că aceste bonuri sunt plătite cu resurse proprii ale tezaurului.

Consiliu de miniștri

București. — Azi la orele 4 jum. va avea loc, un consiliu de miniștri, la ministerul de interne

Consiliu se va ocupa cu lucrări curente.

Un ziar conservator progresist

București.—D-nii Em. Antonescu și Mironescu, foștii deputați, au luat inițiativa de a crea un ziar zilnic conservator progresist.

Ziarul va avea ca principală țintă, propagarea unor reforme imediat realizabile pentru a se opune astfel propunerilor ce le vor preconiza liberalii.

In chestia împrumutului

București.—D. Solomon Joll, unul din directorii băncii Disconto din Berlin, a sosit eri în Capitală și după amează a avut o întrevedere cu d. Marghiloman, ministru de finanțe în chestia împrumutului extern.

Organizarea învățămîntului în Cadrilater

București. — D. C. Disescu, ministrul instrucțiuni publice a dat următoarea decizie în privința organizării învățămîntului în cadrilater.

1) Se vor înființa grădini de copii sub îngrijirea conducătoarelor romîne, înființîndu-se tot odată și cantine pe socoteala ministerului.

2) Se vor preda materiile și limba romînă de către un profesor special în toate clasele.

3) In școlile particulare se vor preda cursurile după legile și regulamentele în vigoare.

Se vor înființa burse pentru elevi, iar aceștia vor fi primiți făcă concurs la liceele din Iași și București.

Cursurile se vor deschide în Octombrie sub rezerva dispozițiilor de ordin sanitar.

Se vor numi doi revizori școlari cl I-a și doi de cl. II-a.

Salariile vor fi majorate, iar materialul didactic se va procura de casa școalelor.

In privința Bisericei, s'a dispus ca în fie care biserică serviciul religios să se facă alternativ de către preoți romîni, și preoți bulgari.

Pomenirea se va face numai pentru familia regală romînă.

Inmormîntarea aviatorului Negel

București. — Sub o mare afluență de lume a avut loc astăzi înmormîntarea remășițelor pămîntești ale regretatului aviator, sub-locot. Negel.

Onorurile militare au fost date de 2 plutoane din regimentul 9 de roșiori, de un pluton din corpul de aviație militară, de delegațiuni a tuturor trupelor aflătoare în Capitală.

Cordoanele au fost ținute de 4 ofițeri din aviația militară. D. colonel Mihail, directorul școalei de aviație militară, a rostit un discurs mișcător, arătînd toată perderea ce sufere țara prin moartea sublocot. Negel.

In tot timpul ceremoniei două aeroplane au evoluat deasupra cimitirului militar.

Intrunirea comitetului executiv liberal

București.—Membrii comitetului executiv liberal s'au întrunit azi dimineață la d. Ionel Brătianu acasă.

Au răspuns 94 de membri, iar cei absenți și-au motivat lipsa.

D. Ionel Brătianu a luat cel dintâi cuvîntul, zicînd că ar fi trebuit să convoace comitetul mai de demult, dar nu s'a putut din cauza împrejurărilor cunoscute.

In urma celor petrecute, d. Brătianu spune. că trebue aduse îmbunătățiri urgente clasei țărănești.

In această privință, s'a produs o discuțiune aprinsă, la care au luat parte d-nii Ionel Brătianu, Em. Costinescu, Ferechide și alții.

In urmă s'a hotărît ca să se mai întrunească odată comitetul executiv, din care cauză congresul liberal a fost amînat pentru 15 Octombrie.

In vederea acestui congres s'a hotărît a se invita pe foștii parlamentari foștii prefecți foștii primari, precum și cîte o delegațiune din partea fie cărui club-liberal din provincie.

LOTERIA

Azi s'a efectuat tragerea clasei a II-a a Loteriei Regatului Romîn.

Au cîștigat:

1500 lei No. 42095.
1000 „ „ 11793, 42590.
500 „ „ 7006, 56848, 4542.
300 „ „ 43201, 54504, 19822.
200 „ „ 46262, 24433, 45285, 40076, 10432, 10179.

Firul special București-Viena

Viena.—Ziarele publică o scrisoare de mulțumire a d-lui Moroianu, agentul comercial romîn, adresată d-lui Veiskirchner primarul Vienei.

D. Moroianu mulțumind pentru tot concursul dat pentru crearea firului special telefonic București-Viena, își exprimă speranța ca acest fir să mărească legăturile comerciale între Austria și Romînia și relațiunile de prietenie între ziarele din Viena și cele din București.

Situație critică

Paris.— Ziarul *Le Matin* **află că relațiunile între Turcia și Grecia, s'au înăsprit astfel, încît situația a devenit foarte critică.**

Lupte albano-muntenegrene

Cetinge. — Muntenegrenii au respins și risipit pe Albaneji, pe linia Gusinje-Djakova și au ocupat cîteva puncte. Operațiunile sunt acum oprite din cauza ceții. Amănunte lipsesc.

Răscumpărarea tutunurilor din Cadrilater

București — D. Paul Arion, subdirectorul R. M. S. care a făcut parte din comisiunea pentru răscumpărarea și recepționarea tutunurilor din teritoritoriile anexate a dat următoarele lămuriri:

După ce comisiunea a examinat tutunurile a comunicat prețurile, negustorilor din Silistra precum și fabricei Kopiloff, care au cerut să li se dea un preț global.

Comisiunea a promis că va prezenta cererea directorului general al regiei spre a decide.

Cultivatorii de tutun sunt foarte mulțumiți de prețurile ce li s'au acordat; ele fiind aceleași care să acordă cultivatorilor de tutun din România.

Buletinul Direcțiunei Sanitare

București.—Iată buletinul de azi despre mersul holerei:

Jud. Brăila.—13 com. 66 vechi, 2 noi, 1 mort, 67 rămași.

Jud. Constanța.—4 com., 4 vechi, 5 noi, 5 morți, 4 rămași.

Dîmbovița, 2 bolnavi vechi, 2 noui, 1 mort, 3 rămași.

Jud. Dolj.—47 com., 206 vechi, 26 noi, 9 morți, 49 vindecați, 176 rămași

Craiova-spital, 5 vechi, 1 vindecat, 4 rămași.

Jud. Gorj.—1 com. 1 vechiu, 1 nou, 1 vindecat, 1 rămas.

Jud. Ialomița.—21 comuni, 63 vechi, 13 noi, 6 morți, 2 vindecați, 70 rămași.

Calarași-spital, 1 vechiu.

Jud. Ilfov.—3 com., 5 vechi.

București-Colentina, nici un bolnav.

Olteniița, 6 vechi.

Jud. Mehedinți. — 4 com., 13 vechi, mort, 13 rămași.

T.-Severin-spital, 4 vechi.

Jud, Olt.—3 com., 5 vechi, 2 vindecați 3 rămași.

Slatina-spital, 4 vechi, 3 vindecați.

Jud. Prahova.—1 comună, 3 vechi.

Județul Putna, 1 comună, 1 vechiu.

Județul R.-Sarat, 2 comune, 2 bolnavi vechi, 2 noi, 2 rămași.

Județul Romanați.—10 comune, 53 vechi, 6 noi, 2 vindecați, 5 morți, 52 rămași.

Caracal, 41 bolnavi vechi, 1 mort, 1 nou, 8 vindecați, 34 rămași.

Jud. Teleorman.— 12 comune, 43 vechi, 3 morți, 2 noui, 40 rămași.

Jud. Talcea.—1 com.. 4 vechi.

Județul Tutova — Berlad, 1 vechiu, 1 vindecat.

Județul Vălcea, 1 comună, 2 vechi.

Județul Vlașca, 16 comune, 55 bolnavi vechi, 15 noi, morți 7, 63 ramași.

Teritoriul nou, 4 comune, 9 bolnavi vechi.

Total: 144 comune, 592 vechi, 77 noi, 40 morți, 71 vindecați, 565 rămași.

MULȚUMIRE

Soțul meu decedat Iancu Rothmann fiind asigurat de scurt timp la societatea de asigurare „*Ancora*" (Anker) numita societate mi-a plătit suma asigurată cu cea mai mare culanță.

Ii aduc deci viile mele mulțumiri.

Iași 30 Septembrie 1913.

Bruche Rotmann

Subsemnatul curator al succesiunei vacante a def. Leo Popper aduc la cunoștința generală că Vineri 4 Octombrie a. c. la oara 12 m. se va face vînzarea prin licitație publică a averei defunctului compusă din: mașini agricole, saci, curele de mașini, sfoară și altele,— în localul din str. Ștefan cel Mare, No. 37.

G. Genoi.
Aocat

De Inchiriat *o cameră elegant mobilată cu sau fără pensiune, de la 26 Octombrie în str. V. Conta 16 la d-na Carolina Sprinceană.*

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 și 3—5.

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOȘ

Str. Lăpușneanu 25

— Cons. 1—6 —

Reîntors din campanie și-a reluat ocupațiunele

La farmacie caută post ca ieriță doamnă tînără, bună condiție.

Adresa *D-na Ionculescu, Păcurari 45.*

30.000 lei *de dat împrumut cu ipotecă.*

A se adresa d-lui avocat S. P. Georgescu.

Str. Lozonschi, 16 bis.

VACCINARI ȘI REVACCINARI

— cu buletine pentru școli —

Dr. A. Steuerman

13 Str. Cuza-Vodă

Comptabil *rutinat, dispunînd de cîte-va ore libere, se oferă pentru ținere de registre comerciale.*

Adresați-vă la Postăvăria „Avântul" *Iași, strada Ștefan cel Mare.*

De inchiriat *Casă cu șase odăi, 2 cămăruțe, pivniță, bucătărie, sală mare, curte grădină, pomi roditori, viță americană pe rod. Str. Bucșenescu 13.*

SE TAIE LEMNE DE FOC

Cu mașina condițiuni avantajoase

Doritorii să se adreseze printr'o carte postală d-lui Simon Avram, strada Zugravilor No. 49.

Mărfurile de la Luvru și Frații Gross *au fost readuse în localul d'inainte, sub Hotel Continental și s'au redus prețurile fiind numai pentru un scurt timp.*

Onor. clienți să se grăbească.

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iași.—Strada Anastasie Panu No. 43 —

Doctor L. Silberstein

Medic de Spital

Str. Cuza-Vodă, 46

Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

De Inchiriat (*și de vînzare*) *7 odăi, bucătarie, pivniță, diferite atenanse, curte, grădină etc.*

La situație admirabilă.

Adresa: Adela Ghiulea Str. Mazelor 18.

De Inchiriat *un apartament compus din 5 camere, bucătărie, grajdiu, șură, beciu, curte spațioasă str. sf. Andrei No. 3*

A se adresa la proprietară în curte între orele 2—5 p. m.

Pepinierele de Viță Americane

ALTOITE ȘI NEALTOITE

Producători direcți etc.

Dimitrie Vizanti
Copu-Iași

— 2 medalii de aur și argint —

— Catalogul gratis la cerere —

Oloiu de văpsit pur

calitate superioară. 1 leu kilogramul. Frații Bachstetz, magazin de fererii str. de sus.

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 Apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

In casele *Schnürer vis-à-vis de Frații Polingher sunt de închiriat una prăvălie, una locuință elegantă la etaj, una locuință modestă în curte și mai multe magazine pentru depozite de mărfuri.*

Dr. Louis Mendel

— DENTIST —

reîntorcîndu-se în localitate și-a reluat consultațiile.

Str. Lăpușneanu 11 bis. (De-asupra Băcăniei Smirnov).

Un comptabil *bun se caută la Fabrica de Sapon Wolf Lerner, strada Cetatea mică No. 1 Iași.*

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele urmatoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru caî.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

PORTE-PLUME
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50
Raymond GARIEL
2, rue de la Régisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE vindecă şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de timpul, Migrenele, Cefaleiele, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi durerile dintr-o restriţie numărul color. Este remediul.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia din cea d'antâiu câte o la 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul s'a simţit vre o ameţeală, va lua 6 hapuri a doua zi, câte 3 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de câte 6 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toţi Droghenii şi Farmaciştii.

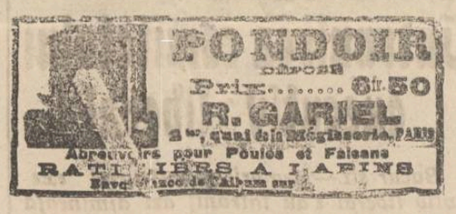

FONDOIR
DÉPOSE
Prix..... 6f50
R. GARIEL
2, rue de la Régisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 70 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mirzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2002 – Vineri 4 Octombre 1913

Dezbrăcarea Iașului

Se petrec sub ochii noștri lucruri extraordinare. Dar să povestim faptele pentru ca să ne facem idee de pînă unde poate merge concepțiunea unora.

Acum cîtva timp un profesor de medicină dela Facultatea respectivă din Iași, are deosebita șansă ca să fie mutat la București. Dînsul găsește cu cale ca să nu plece numai el, ci să ieа cu dînsul și Biblioteca respectivă a acelei facultăți și s'o aducă în București.

Acum în urmă un alt profesor din Iași este strămutat la București Pe lîngă catedra ce avea în Iași, dînsul avea și direcțiunea unui laborator, ce se crezuse necesar a se creia pentru desăvîrșirea cursurilor predate de d-sa.

D. profesor, astăzi mutat în București, a găsit cu cale să imite pe colegul dela medicină, însă mai *en grand*. Astfel d-sa ia în cîteva lăzi aproape întreg materialul și instrumentele făcînd parte din acel laborator și atelier și le-a dus în București.

Ba ni se spune, că pentru a arăta deosebita solicitudine și atențiune ce poartă orașului Iași, a înlocuit ciasornicul, care făcea parte din mobilierul acelui laborator și care era de o calitate mai bună, prin altul de calitate absolut inferioară.

Or, noi socotim că acest mod de a proceda este o adevărată dezbrăcătorie, ce se comite față de orașul nostru.

Stăm numai și ne mirăm, întrebîndune dela ce concepțiune au putut purcede vremelnicii concetățeni ai noștri?

Universitatea este autonomă ca instituțiune, dar pînă acum n'am văzut ori citit undeva că și profesorii, fiecare individual ar fi autonomi. Căci evident este, că dacă dînșii ar fi în adevăr autonomi, atunci ar fi stăpîni să facă ce vor și nu numai ca lecțiuni de pe catedră, dar și ca material ori îmbunătățire de mobilier sau bibliotecă. Și de sigur în puterea unei asemenea concepțiuni, ar fi avut dreptul s'o strămute ori unde. Dar așa, în starea de astăzi a lucrurilor, potriviți legilor și regulamentelor, ce stăpînesc materia, era posibil așa ceva?

Se vede că da. Și dacă faptul este suficient și constitue un drept, atunci acesta a și căpătat ființă

Recunoaștem că au merit acei, ce au luptat pentru îmbogățirea colecțiunilor din laborator, pentru mărirea bibliotecelor.

Recunoaștem osteneala ce s'au dat, sacrificiile de timp și materiale cîte odată, pentru a ajunge la asemenea rezultate, dar de aici și pînă a te considera ca un fel de proprietar asupra acelor îmbunătățiri și deci să poți face ori ce vei voi cu ele e departe. Noi, în coloanele ziarului, am avut de multe ori ocaziune să arătăm starea din ce în ce mai precară a orașului nostru sub toate punctele de vedere.

Am fi dorit ca Iașul prin Universitatea lui să strălucească, împrăștiind lumina departe nu numai în țară ci și peste hotare.

Am fi dorit ca el să nu rămînă ca un refugiu pentru naufragiați, ori ca un drum de trecere către București.

Ar fi bine să se pună o dată chestiunea și să se discute serios, dacă avem nevoe și de Universitatea de Iași.

Eu cred că se vor găsi mulți, cari necăjiți, vor zice că de cît așa mai bine de loc.

Asupra necesității înaltelor cursuri universitare în Iași, nici nu rămîne îndoială că Ieșenii și Moldova întreagă într'un cuvînt se va pronunța favorabil.

Ar fi de sigur altceva cu frații noștri de peste Milcov, dacă ar fi întrebați asupra acestui punct. Dar eu mă tem că parte, cel puțin, din cei ce au trecut pe la Universitatea din Iași, și și-au făcut un piedestal din ea, se vor rosti asemenea contra.

Și ceia ce desigur va fi și mai trist, va fi cînd astfel se vor pronunța chiar dintre cei originari de prin Moldova.

E rău pentru partea de sus a țerii procedarea de astăzi cu învățămîntul superior.

Tînărul profesor universitar, de multe ori neexpermentat, după ce a practicat în orașul nostru cîți-va ani, rare ori cinci ori șase ani, trece la București în urmă.

Va să zică toată perioada aceea de timp cînd *el se învață a fi profesor universitar*, o petrece în Iași. Experiența în acest interval a făcut'o cu studenții de la noi, și cînd a ajuns să se desăvîrșască atunci ne părăsește.

Și nu se va putea zice că tinerii profesori universitari vin cu metoadele formate. Pot avea știința, dar nu posedă de aceia de a fi profesor. Nu voiu zice că nu o dobîndesc, dar pentru aceasta trebue timp și în acest interval sufere Universitatea, sufer studenții.

Va rezulta că în viitor, Universitatea de Iași să nu posede în fapt de profesori, decît pe cei mai neexperimentați, pe cînd cea din București va străluci prin profesori, cari pe lîngă știință, vor avea și metodă.

Și lumea va invinovăți Universitatea, căci e greu să aduci pe toți a aprofunda lucrurile.

Trebuesc prin urmare luate măsuri. Cea dintâi ar fi să nu se permită profesorilor din Iași să treacă la Universitatea din București. Dar fiind că măsura s'ar părea prea rădicată, n'ar fi rău dacă pentru un timp determinat, de exemplu, zece ori cincisprezece ani s'ar opri pentru ori ce profesor Universitar din Iași, trecerea la București.

Ce să mai zicem însă despre acei cari au catedre la Iași, dar stau la București!

Și sunt profesori de la medicină, cari au laboratoriu pe lîngă catedra lor, și fac acest lucru. De altfel acest fapt începe a deveni sistem.

Ar fi timpul să se pună capăt acestei stări de lucruri, și după cum s'a găsit un secretar al ministerului cultelor, energic și iubitor al Iașului, cum e Gh. Lascar, care a știut să oprească la timp vandalismele ce se comiteau cu laboratoriile Universității, se va opri aici și că va ști cu concursul ministrului, să ducă mai departe opera aceasta de purificare a Universității de Iași.

Va cîștiga orașul nostru, dar nu va fi păgubită țara,

V. I. Radu.

O aniversare

Astăzi, 3 Octombrie, A. S. Regală Principele Carol al Romîniei împlinește vrîsta de 20 de ani.

„Opinia“ unește urările sale, cu ale țării întregi, dorind viață lungă tînărului Principe, în care se întrupează frumoasele speranțe ale unei Romînii Mari.

Insușirile alese de care, necontenit, a dat dovezi strălucite, au făcut să crească zi, cu zi, însuflețirea țării romînești pentru această odrasiă a Dinastiei, ale cărei destine sunt și rămîn pururea strîns unite de însăși destinele Romîniei.

EXTERNE

KISMET...

După evenimentele balcanice recente s'a rostit de multe ori și în multe părți cuvîntul noroc. *N'am cetit și noi, ocam de curînd, în reviste și ziare, verdictul că izbînda guvernului romîn în Balcani s'a datorit „norocului“, iar nu meritului, prevederii și priceperei.*

Cuvîntul oriental „Kismet“ — fatalitate norocoasă—a fost de asemenea foarte în uz de cînd, în anul din urmă, Jules Lemaître l'a popularizat în Franța, traducînd piesa englezească a lui Knoblauch, intitulată „Kismet!“

Primul redactor al publicațiunii militare otomane „Apărarea Națională“ Mehmed Zeki Bey întrebînd pe generalul Savoff — delegatul bulgar la Conferința păcii în Constantinopol și fostul comandant suprem al oștirii bulgare — cum se explică succesele armatei grecești, primi următorul răspuns:

„Pot întrebuința numai cuvîntul turcesc Kismet, *iar soldatul cel mai bun va fi răpus cînd nu va avea și norocul de partea lui“.*

Contestabilă și ocazională teorie, care nu rezistă unei logice absolute.

Căci dacă e vorba de noroc, cum se explică faptul că armata bulgară a fost „norocoasă“ față de turcii nepregătiți și a fostă părăsit de avantagiile norocului, cînd fu vorba să lupte cu Sîrbii și cu Grecii?

De altfel în aceeași convorbire Savof recunoaște c'a fost neprevăzător, opunînd numai 35,000, soldați celor 60.000 soldați greci.

Un comandant suprem modern ne apare cam naiv atribuind, în zilele noastre, o putere extraordinară „norocului.“ Aceasta e permis unui poet, ca Maeterlinck, într'un celebru „essai“ filosofic.

Un alt delegat bulgar, Natschovici, ministru, declară că războiul nu va izbucni între Turci și Greci, ceea ce însamnă că nu e de părere că Grecii se vor încumeta a'și încerca „norocul“ față de armata otomană reorganizată. E drept că oamenii de stat ai Bulgariei înclină în momentul de față să privească mai cu simpatie pe turci decît pe foștii lor aliați, — grecii.

De altfel Regele Constantin pare a-și da seama că, într'o eventuală complicație, va fi nevoie de alte însușiri cu tot decît de... șansă și noroc, dacă ar fi să judecăm după alocuțiunea pe care a ținut-o trupelor acum două, trei zile:

„...Mai am încă nevoie de voi — le-a zis între altele — pentru a asigura, ceea ce am dobîndit cu atîtea jertfe. Mă veți înțelege negreșit, voi, tovarășii mei de arme...“

In același fel s'a adresat apoi și ofițerilor diviziei a 11-a, accentuînd posibilitatea unei nuoi desfășurări de forță și energie.

Evenimentele balcanice nu sunt încă încheiate în expresia lor de încăierare sîngeroasă. Și în prevederea lor. se cuvine o cît mai mică încredere în acea calitate negativă care se cheamă: Noroc.

△

NOTA ZILEI

Găinărie...

Intre Judiciarele zilei se putea ceti eri următoarele:

«Tribunalul S. I-a a condamnat pe numitul Herș sin Copil, în etate de 65 ani, domiciliat în Mahalaua Lăutari, la trei luni închisoare. pentru atentat la bunele moravuri săvîrșit asupra unei femei din comuna Țiganași.

Se știe că numitul sub pretext că făcea comerț de păsări, chema la dînsul diferite femei pentru a le cumpara păsări, iar în urmă cerca să atentoze la pudoarea [illegible]

Intre noi fie vorba, des, re pudoarea găinăreselor din Țigănași ar fi de bănuit că e cam ... tenebroasă, dar ori-cum, cînd ești din mahalaua Lăutarilor se cuvine să ai oare-care rezervă față de țigănașii în genere și de țigănese în special.

Să faci însă pe găinarul; să le atragi în curse, să atentezi la pudoarea lor fără pudoare, cînd ai 65 de ani—e o Copilărie pentru care numitul Copil e vrednic să stee la dubă.

Odată scăpat însă, va merita o medalie de „bărbăție și necredință“.

MICI POLEMICI

Se zice că monumentul lui Aurel Vlaicu nu se mai ridică la Cetățuia, ci în oraș.

N'are încă ființă monumentul și a și început a... zbura din loc în loc.

*

S'a decis d. A. C. Cuza să scoată „Unirea“ îndată ce s'a anunțat că se deschide universitatea fără... sfeștanie.

*

„Cuvîntul“ a apărut ca să propage asasinarea. De cînd cu „omul de prisos“ propagă asasinarea.

*

Vaporul „Volturno“, scufundat în Oceanul Atlantic avea o vechime de 36 de ani. Bietul! In floarea tinereței...

*

La 10 Octombrie are loc examenul de admitere la „Maternitatea“.

...Cîte nu se dedau maternității fără nici un examen prealabil!

*

Un ziar local află că „lîngă cofetăria Tofli“ se va ridica o statuie lui Dimitrie Cantemir.

...Dulce destin!

*

„Cuvîntul“ e preocupat de „distrugerea valorilor politice“.

Pre cît știm, gruparea „Cuvîntului“ nu e amenințată de atare calamitate—*et pour cause...*

*

Fostul demnitar L. a sfeterisit 60,000 lei de la Cassa Bisericilor.

Omul nu prea era dus la biserică, dacă-l judecăm după faptă...

*

Grecii nu se astîmpără, ei caută ceartă cu luminarea. Tocmai ei să fie atît de războinici, cînd țara lor e plină de... ramuri de Măslin, simbolul păcei.

ECOURI

Facultatea de Pedologie din Bruxelles. — Este o nouă instituție consacrată învățămîntului, care prin caracterul ei internațional, pentru nimeni nu poate fi lipsită de interes.

Facultatea de pedologie, unică în felul ei, răspunde unei adevărate necesități, semnalată chiar de către oamenii cei mai competenți în materie. Creată înafara or căror lupte politice, ea n'are de cît scopul de a servi fidel cauza Științei Copilului și e pusă sub direcțiunea d-rei Ioteyko, cunoscuta savantă.

Așezată în capitala Belgiei, țară neutră și centrul instituțiilor internaționale, „țară sfîntă a Pedagogiei“ după expresia pedagogului francez Compayré, Facultatea de pedologie ce intră în anul al II-lea dela înființare e menită a avea un strălucit viitor.

*

Agriculturale.—Anul trecut d. Müntz a prezentat Academiei de Științe din Paris o notă a d-lui Boullanger, relativ la îngrășămintele chimice catalitice, adică îngrășămintele care, prin acțiuni fizice și chimice anexe, au oarecare influență asupra fertilizării solului. In cursul acestor cercetări, autorul a constatat că floarea de sulf, adăugită în mici cantități pămîntului de culturi diferite. exercită o acțiune foarte favorabilă asupra vegetației și mărește produsul acestor culturi. Acțiunea sulfului e considerabilă în pămînturile nesterilizate; din potrivă e foarte slabă în pămînturile sterile.

E probabil deci că sulful lucrează indirect, modificînd flora bacteriană a solului și împedicînd desvoltarea unor organisme.

OAMENI ȘI LUCRURI

De la o țigară...

Se pare că cercetările făcute au stabilit definitiv pricina dezastrului vaporului „Volturno“ pe Oceanul atlantic.

Un capăt de țigară, azvîrlit de către un om din personalul de serviciu, a stîrnit catastrofa. Scînteia a mocnit; s'a furișat și a crescut pînă cînd focul, în de ajuns alimentat, izbucni cu acea furie elementară, împotriva căreia nimic nu mai poate lupta și care iea sfîrșit numai odată cu nimicirea totală.

Are ceva comic o asemenea tragedie, prin raritatea ei, prin ciudățenia ei. In mijlocul imensității de apă,—un incendiu pe care străduințele unite ale atîtor oameni destoinici, cum sunt marinarii, nu-l pot stînge. Și atunci vedenia apare groaznică în fața închipuirii noastre: sute de ființe, strîmtorate de orizontul mărginit al unui vapor rătăcit, pierdut ca un punct în nemărginirea ocaanului, — privind cu ochii dilatați la flacările distrugătoare, cari se vor apropia tot mai mult mai amenințător, tot mai sinistru de trupurile lor. Iar unica scăpare de flacările mistuitoare? Apele reci ale Oceanului, în care vor pieri fără speranță, fără urmă, dupa cîteva minute de tortură și agonie!

Nefericitul „Volturno“ nu avea nimic din semeția unui „Titanic“. Nu pornise, ca acesta, încărcat de bogății și de lux, ca să sfideze întinderea Atlanticului. Din potrivă. Era un vas modest, de 2396 tone —față de 40,000 ale „Titanicului“ și de 50,000 ale „Imperatorului“ lansat acum de curînd la Hamburg. Era încărcat de sute de emigranți și numai cu 24 călători de „clasa întîia“.

...Emigranți! Muritori plecați din patriile lor și cari se duceau să-și întocmească departe, peste ocean, un nou cămin, o altă viață; muncitori cari plecau să găsească un traiu mai omenesc, să caute un azil pentru ei și pentru ai lor, în schimbul muncii de toate zilele, muncii răbdătoare și necurmate. Pe toți aceștia, risipiți de vîntul unei soarte ingrate, a venit să-i surprindă furtuna în mijlocul apei și al focului...

E adevărat că dezastrul n'a fost deplin. Mulțumită minunii pe care știința îndurătoare o poate opune unor zeități monstruos de nedrepte,—se putură înștiința zece alte vapoare, călătoare pe ocean și, în mijlocul uraganului să fie salvate peste 500 de vieți și numai o sută de vieți pierdute.

Insă drama lui „Volturno“ rămîne una dintre cele mai dureroase, iar știrea din urmă că dezastrul se datoria numai unui muc de țigară este un moment impresionant prin curiozitatea lui. Ce importă pricina, dacă urmările au fost atît de funest?

Rodion

RAPORT

Raport asupra stării învățămîntului în școalele primare particulare

Domnule Ministru,

Din inspecțiile ce am făcut în cursul anului școlar expirat, am cules următoarele impresii asupra predării obiectelor de studii din școlile primare, care impresii respectuos le supunem la cunoștința Domniei-Voastre.

*

Ne dăm bine seamă cît e de greu de a face un raport asupra activității didactice a unor colegi. Mai întâi, pentrucă noi înșine ne putem înșela asupra aprecierilor. Apoi pentrucă putem nimeri pe elevi și pe învățător în niște momente de rea dispoziție sufletească.

In sfîrșit pentrucă cei mai mulți, pînă la proba contrară, văd în autoritatea școlară un om grav, misterios, cu care nu se poate scoate nici un sfat, dar care poate să facă mult rău.

Cu toate acestea, dat fiind că, pe de o parte, multe din greșalele noastre le vedem mai ușor în alții, iar pe de altă parte ajutați de experiența noastră, ne vom permite a expune aice observațiile noastre, încredințați că din ele s'ar putea trage oarecare folos.

*

Vom lua pe rînd fiecare din obiectele de învățămînt, asupra căruia vom avea ceva de spus.

Cetirea.—La clasa I în afară de mici excepții, cetirea se predă în mod defectuos, căci se încarcă fiecare consoană cu sunetul *i*, atît de greu și de urît la pronunțare. Nu fiecare învățător înțelege că litera reprezintă un sunet distinct și că nu e nevoe nici chiar celei care reprezintă o consoană să i se adauge o vocală spre a fi citită. Căci atunci copiii în loc sa citească *nuc*, citesc *niuci*.

Altă greșală, aproape generală, este că încă se silabisește. Nu se înțelege că e mai ușor și mai logic de a se lega la citire sunetele între ele, adică de a nu lăsa un sunet într'un cuvînt înainte de a fi atacat sunetul următor.

Prin urmare, încă de la început copiii trebuesc obișnuiți a prelungi un sunet ploă cînd emit altul. Se înțelege că la început, copiii vor trebui să prelungească mult sunetele, dar cu timpul trebue să ajungă la repeziciunea cerută pentru cetirea curentă.

Apoi nu se face deosebire între sunetul literei și între numirea ei, așa că după ce s'au învățat toate literile alfabetului, ele sunt numite tot greșit: *bi*, *ci*, *di*, în loc de *be*, *ce*, *de*, etc.

Acestea întru cît privește cetirea mecanică.

Cît privește cetirea logică și estetică, la celelalte clase, în multe părți e bună. Ar fi însă și mai bună, dacă cea mai mare parte din învățători s'ar feri de păcatul de a se pierde în explicații nesfîrșite și de a face dintr'o lecție de cetire, o lecție colectivă, în care se vorbește despre prea multe lucruri.

Lecțiile concentrice ale pedagogilor care voesc ca fiecare cuvînt să fie explicat pe larg și cu definiții precise — luate prea ad litteram, în loc să dea foloase, ele mai mult strică, căci atunci în ora de cetire se face orice afară de cetire. Ceea ce trebue luat dintr'o bucată de cetire este înțelesul total. Explicarea cuvintelor e necesară, întru'cît privește bucata cetită, dar nu e nevoie de a ne întinde asupra altor întrebuințări ce ar mai putea avea cuvintele din ea. Fiindcă nu se citește îndestul, se observă lipsa de intonație și de oprire la timp.

Ca o consecință fatală a acestui procedeu greșit, este faptul că elevii nu pot reda în cîteva cuvinte înțelesul întregei bucăți citite care este tocmai scopul ultim al cetirei.

Cetirea nu și-a atins scopul, dacă copilul nu poate rezuma în cîteva cuvinte bucata cetită, dacă ea nu i-a suggerat nici o idee, dacă nu i-a produs nici o emoție.

La Gramatică analiza se face mecanic și este considerată ca scop în sine. Mulți învățători se pierd în analize prea lungi și nu dau destulă importanță raportului ce există între cuvinte și gîndirea ce exprimă ele.

Scopul analizei trebue să fie aprofundarea înțelesului bucății cetite. Numai astfel analiza devine un adevărat exercițiu intelectual.

La Compoziție se prea copiază mo-

KALODONT

PASTĂ DE DINȚI

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Reprezentanți Sam. Löbl, București.

delele din carte neîndemnîndu-se pe copii să compue liber.

La **Aritmetică** calculul mintal e slab în toate părțile; cel în scris ceva mai bun. Se pune prea puțină grijă din partea celor mai mulți învățători de a se încredința dacă copiii au înțeles semnificarea cifrelor precum și dacă ei își dau seama de valoarea numerilor,—numerile fiind niște abstracțiuni așa de greu de priceput de mintea copiilor.

Cît privește raționamentele, teoria operațiunelor ca și cea a regulelor numerației, sunt făcute în chip prea mecanic și uniform, nedîndu-se copiilor libertatea și putința de a-și frămînta singuri mintea și a se exprima prin propriile lor cuvinte. Copiii sunt ținuți numai la abstracțiuni și generalități și de aceia nu sunt în stare să aplice la viața practică cele învățate. Efectuarea operațiilor cu ajutorul obiectelor (bile, bețișoare, nasturi, mergele, etc), nu se face înainte de a se scoate definițiile.

Chiar și în școlile cu renume, în care se spune că se învață foarte serios, problemele se explică după același calapod, cu aceleași cuvinte și aceleași expresii.

Învățătorii pierd din vedere cele două scopuri ce trebue să le avem înainte în predarea calculului mintal, adică cîștigarea cunoștinților direct folositoare și exercitarea facultăților de raționare.

La clasa I, din grija de a executa programa în întregime, se predau numerele repede, unul după altul, fără ca elevii să poată prinde exact noțiunea fiecărui număr. Se întuește prea puțin și se ajunge la abstracțiuni și la generalități prea repede. Este adevărat, că greșala vine în mare parte și de la programă, care cere învățătorului să facă într'un an toate operațiile în cercul numerilor pînă la o sută, ceea ce e prea mult.

La **Istorie** copiii învață încă din cărți pe dinafară, iar acolo unde aceasta nu se face, ei totuși nu sunt pătrunși, de aceea ce spun. Ei au cîteva idei, dar vagi, le lipsește legătura faptelor și mai ales aducerea evenimentelor istorice prin comparație la faptele timpului de astăzi. Așa s'a găsit o clasă întreagă, care credea că înmormîntarea lui Sobieschi cu Plăeșii la Cetatea Neamțului s'a petrecut în zilele Regelui Carol.

Învățătorii se servesc prea mult de metoda expozitivă neasociind și pe elevi la cele ce se spune. Astfel că elevii învață vorbe și nu idei. Cu alte cuvinte Istoria se predă numai cu ajutorul manualului.

E prea adevărat că unele subiecte din programă sunt de natură că nu pot fi pătrunse perfect de mintea copiilor, totuși, multe din ele se pot explica astfel că elevii să poată cîștiga sufletește. Dintr'o expunere simplă, copii nu se poate să nu scoată esențialul.

Se insistă prea mult asupra războaelor și se ia în seamă prea puțin cauzele care le-au determinat. Concepția despre învățămîntul Istoriei este straniе, căci puțini sunt aceia cari caută să tragă un profit real din studiul acesta și nimeni nu face din el un comentariu moral al faptelor din trecut pentru a trezi și a lumina conștiința copiilor. Cultivarea spiritului critic nu se face decît în foarte puține locuri, așa că predarea acestui obiect nu are un caracter educativ. Nu se caută a se stîrni în sufletul copiilor emoții care să-i facă a compătimi victimele și a urî pe calăi, îmbogățindu-și astfel mintea cu idei sănătoase și umplându-și inima cu sentimente nobile căpătînd în același timp și un criteriu înalt după care să judece oamenii.

La **Geografie** valoarea educativă a acestui obiect de studiu nu este luată în seamă. El a rămas tot un simplu exercițiu de memorie. Mulți cred că judecata unui copil nu se poate forma prin ajutorul cunoștințelor geografice. Copii sunt supuși a învăța numai definiții scurte și nu se caută a li se vorbi despre o mulțime de lucruri cari într'adevăr i ar interesa și le-ar deschide orizontul minții lor.

Insemnătatea excursiunilor la predarea geografiei nu este pricepută.

Se face prea mult uz de carte chiar și la predarea cunoștințelor introductive. In scurt geografia este considerată ca fiind alcătuită din o mulțime de termini tehnici și de nume proprii, care trebue învățați pe de rost.

(Va urma)

Maria C. Buțureanu.
C. V. Buțureanu.
Inspectori ai școalelor primare particulare

25 Septembrie 1913

De Inchiriat *o cameră elegant mobilată cu sau fără pensiune, de la 26 Octombrie în str. V. Conta 16 la d-na Carolina Sprinceană.*

Scrisoare deschisă

Domnului general Alexandru Musteață

Domnule General,

'Mi fac o plăcută datorie, ca după cum verbal cînd am avut ocazia fericită de a vă vedea, tot așa prin scris în public, să vă aduc omagiile mele pline de admirațiune pentru eroica d-voastră rețetă militară, intitulată *„Păcatele noastre"*.

Ea este menită să facă epocă.

In adevăr, după minunata noastră campanie recentă din Bulgaria, o ploae de scrieri și publicații referitoare la armată — puterea reală și salvarea Țărei — au inundat opinia noastră publică. De alt-fel era natural, ca un eveniment așa de rar și sguduitor, ca mobilizarea generală cum am avut o noi să reușască a ne scoate din legendara apatie în care zăceam și să facă ca și chemați și nechemați, și patrioți și nepatrioți, și cei de bună credință și cei de rea credință, și cei cu intențiuni bune și cei cu planuri ascunse, și cei stăpîni pe sine și cei pătimași... *să 'și spue prețiosul lor cuvînt!* Pentru oameni cu minte și iubitori de țară, cari au urmărit această... „literatură patriotică", a rămas în sufletul lor o amărăciune și intensă durere, *căci nu știau ce să mai creadă.*

Unii — desigur pripiți și interesați — au presintat principalele elemente ale armatei noastre ca pe niște monștri; alții, tot așa de nedocumentați, avînd însă scuza entuziasmului, ridicau în slava cerului tocmai ce acei dintăi blamau și condamnau: *unde era adevărul?...*

. . . . . .

In acea atmosferă încărcată de polemici violente și chiar triviale, datoria celor cu minte era să aștepte să treacă furtuna, căci numai așa se vor putea orienta încotro să-și fixeze părerile lor. Și înțelepciunea acestora nu le-a fost nerăsplătită.

In ast-fel de condiții și la ast-fel de răspîntia e bine venită, cum am mai numit-o „eroica d-voastră rețetă militară". Prin ea, d-voastră care a-ți dovedit și în războiul din 1877 și în campania din 1913 un curaj militar care se va da de exemplu generațiilor viitoare, a-ți avut și mai mare curaj civic, ca patriot și om de caracter, ca la lumina zilei, în mod obiectiv: fără ură, fără patimă, fără gînduri de recompensă — tocmai... contrarul — *să pictați în culori reale o situațiune adevărată din sînul armatei noastre.*

Tocmai fiind-că iubiți prea mult această armată, i-ați arătat în mod științific și bubele și microbii ei distrugători: *păcatele noastre!* Pentru cei de bună credință și iubitori de Țară, mai ales pentru cei chemați a îngriji de destinele ei, părerile d-voastre curagioase și luminoase, vor servi de călăuze pentru stîrpirea răului. Nu se putea o autoritate mai mare, un general, care și prin fapte nu numai prin vorbe, el a dat exemple înalte de iubire de Țară și de armata ei.

'Mi-aduc cu multă duioșie aminte, după cîmpul de operație, fiind la 37 chilometri de Sofia, la Gulema Racovica, ca cea mai avansată trupă de infanterie — Regimentul 4 Vînători comandat de eminentul L-t colonel G. Liciu — cum am fi vrut să sburăm într'o ultimă zi de marș într'acolo, întîmplese or-ce! Și îmi mărturisesc slăbiciunea și cu mine cred toți camarazii de arme, eram atunci geloși de un singur om: Generalul Musteață cu Divizia lui de cavalerie, *e înaintea noastră.* Numai el e înaintea noastră!

..Și, ne *interesam* ce face Generalul Musteață? Și am aflat lucruri sublime în simplitatea lor ostășească, aproape ca din povești: *Generalul Musteață șade în mijlocul soldaților ca un simplu egal al lor, într'acelos pat de Campanie de la 1877, într'un cort la fel ca al trupei, mîncînd absolut egal ce mînca și soldații și cînd aceștia nu aveau ce mînca, nu mînca nici el; în jurul lui avea o singură ordonanță, fără nici un confort ca alți generali, fără lux ca alții, avînd un singur gînd: „Sofia" și o mare durere: că nu e lăsat să înainteze.*

N'am exagerat nimic, am spus adevărul cum l'am aflat.

Iată de ce, Domnule General, acei ce ne iubim țara și adorăm armata noastră, admirăm odată mai mult eroicul vostru gest din „păcatale noastre", căci cuvintele voastre sunt cuvinte de evanghelie pentru binele țărei, cărora le corespund fapte de apostol. Să trăiți, Domnule General, încă mulți ani și să ne mai dați multe asemenea exemple de eroism și militar și civic. Și ca bun Romîn, nu vă doresc mai mult de cît ca rețeta d-voastră să fie executată de cei în drept și la o nouă campanie pentru care a devenit și oportun și imperios a ne pregăti mereu, d-voastră să aveți mîngăierea a constata că lipsurile și păcatele din Balcani, vor fi înlăturate și corectate spre Carpați și Nistru.

In urma mobilizărei noastre generale și cei ignoranți și cei mai sceptici din această țară, își au întărit convingerea de ce forță materială și morală dispune România. Forțele trebuesc utilizate și mai ales la momentele oportune, căci ocaziile nu se ivesc deseori în viață. Succesul nostru din Balcani, a fost alegerea momentului. Pentru viitor trebue să ne pregătim mereu și să așteptăm... momentul.

Am convingerea profundă că de acum înainte trebue să ne îndreptăm numai spre această țintă și în asemenea condițiuni broșura d-voastră e o faptă patriotică tot așa de mare, ca și acele făptuite de d-voastră pînă acum de două ori pe: cîmpiile Bulgariei, la 1877 și 1913.

George Skarlet
Locotenent în rezervă

Subsemnatul curator al succesiunei vacante a def. Leo Popper aduc la cunoștința generală că Vineri 4 Octombrie a. c. la oara 12 m. se va face vînzarea prin licitație publică a averei defunctului compusă din: mașini agricole, saci, curele de mașini, sfoară și altele,— în localul din str. Ștefan cel Mare, No. 37.

G. Genoi.
Aocat

INFORMAȚII

Aseară, în gara Pașcani, s'a întîmplat un fapt, care a pus în mișcare întreg personalul de serviciu.

Intr'un vagon de clasa III-a, de la trenul care urma să plece spre Iași, un călător a fost apucat, în mod subit, de vărsături și crampe.

Bănuindu-se că ar putea să fie un caz de holeră, vagonul a fost imediat scos de pe linie și bolnavul ținut acolo pînă la sosirea personalului medical.

Din această cauză trenul de Pașcani a sosit aseară în gara Iași cu o întîrziere de vr'o jumătate oră.

Pînă'n momentul cînd scriem aceste rînduri nu se știe nimica în privința acestui caz suspect. Sperăm că la ultima oră să putem da cuvenitele lămuriri.

Singurul lucru mai grav, și pe care credem util să-l relevăm, ie faptul, afirmat nouă de o persoană de toată încredere, că patru călători, care veniseră în contact cu bolnavul n'au fost reținuți ci li s'a permis să continue călătoria spre Iași.

Lesne își poate da or-cine seama de greșala comisă, de a nu pune în supraveghere și pe acești călători, bine înțeles în cazul cînd se dovedește că bolnavul pomenit ar fi suferind de holeră.

Aflăm că d. Vlad Cuzinschi, merituosul artist societar, și-a dat demisiunea din postul de director de scenă.

Asupra faptului, cît și asupra motivelor vom face cuvenitele cercetări.

De altfel, după părerea noastră, stagiunea teatrală însăși se anunță inferioară altor stagiuni. Poate, tot o consecință a mobilizării și a evenimentelor din Balcani.

Opera de ajutoare. — D. Stefan Negruți, prefectul județului, a expediat azi următoarea telegramă adresată M. S. Regina Elisabeta.

Respectuos supun la cunoștința M: Voastre că suma de 500 lei ce a-ți binevoit a ni remite prin d-na Zoia Rămniceanu, din produsul concertului dat de marele nostru artist și compositor Enescu, s'a distribuit la familiile soldaților săteni morți, din comuna Pîngari, acest județ: 200 lei familiei Bujor Dumitru și 300 lei familiei Ropotă Dumitru. In numele acestor familii, vă exprimăm vii și respectuoase mulțumiri.

*

D. Stefan Negruți, Prefectul județului va distribui Sîmbătă ajutoare încă la 13 familii, a căror șefi și-au perdut viața în timpul campaniei.

Ajutoarele se dau tot din suma de 10,000 lei, oferiți de societatea „Familia luptătorilor". In total sunt 64 de familii ajutate de Prefectul județului din acest fond.

*

Iată familiile ce vor fi ajutate:

Băiceni: Maria Turturascu. *Brăiești:* Calipso Voxopelincea. *Cepleniță:* Ioan Purcel. *Coarnele Caprei:* D. Rotariu. *Galata:* Maria Fulca. *Holboca:* Profira Neculai. *Andrieșeni:* Elena Doboș. *Tomești:* Tudura Crudu. *Sculeni:* Costache Popa. *Dumești:* Vasile Buturucă. *Popești:* Gh. Zădobicelui. *Tg. Frumos:* Paraschiva Curcudel.

*

Dacă va mai remăne o sumă de bani disponibilă din acest fond, d. Stefan Negruți e hotărît a o distribui la familiile cele mai nevoiașe ale căror șefi au fost mobilizați.

D. dr. Grigoriu medicul primar al județului și d. dr. Vitner medicul primar al spitalului din Podul-Iloaei au fost numiți în comisia de verificare a obiectelor din depozitul spitalului din Podul-Iloae'

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 11 Octombre a. c. ora 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație publică orală pentru inchirierea pe timp 2 ani și jum., cu începere dela 26 Octombre a. c. șase chioșcuri pentru vînzări de ziare situate în stradele, Carol lîngă Universitate; I. C. Brătianu, lîngă Spital; Stefan cel Mare, lîngă Mitropolie; Piața Halei și Sărăriei colț cu strada Muzelor.

Garanția 50 lei de fiecare chioșc.

Dispozițiunile art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice se vor aplica acestei licitațiuni.

No. 20013. 2 Oct. 1913

Luni 14 Octombrie fiind sărbătoarea Sf-tei Paraschiva, serviciul divin în catedrala Mitropoliei va fi oficiat de Mitropolitul Pimen, înconjurat de clerul catedralei.

In ajun, moaștele sfintei, vor fi scoase în curtea Mitropoliei, unde vor sta pînă a doua zi seara la orele 5 cînd cu ceremonialul obicinuit vor fi duse iarăși în biserică.

Anul acesta din cauza epidemiei de holeră, nu se va mai permite credincioșilor din Basarabia, să vină în pelerinaj la Iași ca în alți ani.

Astăzi s'a ținut licitație pentru vinderea a 300 rămași din rechiziție.

Licitațiile vor continua în fie-care Joi și Duminică.

Ofițerii din garnizoana locală vor da un banchet în onoarea d-lui colonel Anastastiade, comandantul Brigadei XV infanterie, care a fost mutat pe ziua de 1 Octombrie la Craiova.

Consiliul comunal. — Consiliul comunal s'a întrunit azi, la orele 11 a. m., sub presidența d-lui Matei Cantacuzino, primarul orașului.

Consiliul a aprobat asupra d-lui Daniel lucrările pentru pavarea unor străzi cu piatră cubică și asupra d-lui inginer Manoil pentru canalizare.

Consiliul a prelungit pînă la 1 Ianuarie autorizația d-lui Motăș, pentru depozitul de lemne din bulevardul Ferdinand.

Apoi consiliul a rezolvat diferite lucrări curente.

Ministerul instrucțiunii publice, a cerut direcțiunii Liceului Național, un tablou de numărul elevilor înscriși în clasa 1-a.

Probabil că se va înființa o clasă divizionară.

D. medic veterinar al județului Irimia Iliescu, va propune în viitoarea ședință a consiliului județian următoarele noi măsuri ce crede necesare a fi luate, pentru buna stare higienică a județului;

1) Să se înființeze trei noi abatorii, în localitățile Ungheni, Poeni și Galata.

2) Să se organizeze o expoziție de vite, pentru care prefectura să dee premii în sumă de 3000 lei.

3) Să se reconstruiască abatoriile din Bucium și Copou și să se înființeze 4 posturi de revizori de vite, pentru județ.

Duminică 6 Octombrie la orele 4 după amiază, va avea loc în sala Pastia o întrunire a meseriașilor, la care vor lua cuvîntul d-nii D. Pănu Stoian, Constantinescu și alții.

Consiliul Comunal al orașului a fost convocat în ședință extraordinară cu începere de astă-zi.

Rezultatul concursului de burse la școala superioară de arte și meserii s'a dat eri.

Au reușit nouă candidați din 64 prezentați la concurs.

Marți 15 Octombrie, membrii consiliului general al județului sunt convocați în sesiune ordinară, la ordinea zilei fiind de discutat mai multe chestiuni importante.

Oamenii contingentului 1911 din trupele de cavalerie și 1912 din infanterie, au fost trecuți în concediu.

Revizoratul școlar a trimis o circulară tuturor învățătorilor din județ, invitîndu-i să se prezinte pentru a li se da materialul didactic necesar, sosit de a casa școalelor.

Soc. Creditului Fonciar-Urban
— DIN IAȘI —

La 5 | 18 Octombrie 1913 se va ținea concurs pentru ocuparea unui post la serviciul Cassieriei,

Concurenții vor prezenta următoarele acte:

1) Certificatul de absolvire al școalei superioare de comerț, sau al liceului.

2) Dovada că au satisfăcut legea de recrutare.

Direcțiunea

Ni se aduce la cunoștință că un număr de elevi ai cursului inferior secundar s'au înscris în același timp în cîte două școli, reținîndu-și locuri. Aceasta s'a făcut cu atît mai ușor, cu cît la înscriere actele elevilor se restituie. Se fac și înscrieri provizorii fără prezentare de acte.

Toate aceste însamnă că cifrele înscrierilor pot fi exagerate, așa cum s'au publicat prin ziare.

Școlare.—S'a transferat pe 1 Oct. d-ra Elena Popovici învățătoare de la școala din Grumăzești-Neamț la Bivolari Iași, în postul al 4-lea din nou înființat.

— S'au numit sublinitori pe 1 Oct. în jud. Suceava: C. Simionescu la Soci, d-ra Maria Spiridon la Vascani, Dim. Maxim la Farcașa p. 2, C. Onofrei la Uitești, S. Vierme la Cristești p. 2, d-ra O. Pescariu la Poiana.

— S'a înființat pe 1 Oct. un post nou la școala de fete din Tg.-Frumos și un post—cl. 2 mixtă—la școala de fete nr. 3 „P. Poni" Iași.

— A fost numit ca învățător titular la școala din Hănțești-Dorohoiu, d. D. Mihailovici.

— S'au transferat pe 1 Oct: D-ra M. Nimerianu de la Lisna-Dorohoiu la Tecuciu; d-ra Ecat. Filipescu de la Herța-Dorohoiu la Hîrlău Botoșani; d. Istrati Călinic de la Ivăncăuți la Miorcani-Dorohoi.

Pentru astă seară sînt convocați de urgență membrii cercului de cultură pozitivă.

D. I. Andoniu, perceptor la Iași, căruia i s'a aplicat de comisiunea de disciplină, pedeapsa mutării, va fi trimis la Galați în locul perceptorului de acolo, care va fi trecut administrator financiar.

La Prefectura de județ a continuat azi examenul de admitere la școala de notari din Tg. Neamtz.

Sunt 11 candidați.

Mîne se va da rezultatul.

Incomparabil în frumusețea lui, în bogăția subiectelor și în artistica executare a scenelor, se prezintă noul program de astă-seară Joi al teatrului cinematografic Pathé-Frères din sala Sidoli.

Iată piesele și subiectele principale ale noului program:

Micul Willy vrea să devie detectiv, scene foarte humoristice.

O escursiune prin imprejurimile orașului Neapole, călătorii pitorești.

Răscumpărarea onoarei, film ital. de mare artă în 2 acte. Interpretare fără seamăn datorită celor mai valoroși artiști ai scenelor din Roma.

Sacrificiul țigancei, narațiune însuflețită.

Năzbătiile Mariei, scene comice.

Escentricul concertist Manelli, care a obținut succese strălucite cu extravagantele sale producțiuni, atît la teatrul național cît și în sala Circului Sidoli, va mai procura deosebita plăcere ieșanilor dînd astă seara Joi 3 Octomb. și mîne Vineri (matineu și seara) concertele sale nimitoare cu variatele și originalele sale instrumente muzicale, în spațioasa sală a Circului Sidoli.

Mîne Vineri 4 și poimîne Sîmbătă 5 Octomb. au loc matineuri (3 ore ziua) și reprezentații serale la 9 ore. La aceste matineuri cît și la reprezent. serale dau binevoitorul concurs d. și d-ra Manelli.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfășurarea pieselor.

Fabrica „FORTUNA"

IAȘI — Lîngă Strada Moțoc — IAȘI

— Fondată în 1887 —

Construită din nou și înzestrată cu mașinele cele mai moderne.

Furnizează cu prețuri ieftine:

Stejar rotund și în scânduri de la 15 m.m. până la 80 m.m. grosime.
Grinzi de stejar. Tocuri pentru uși.
Grinzi în dimensiunile cele mai dificile, după cerere.
Teiu, Frasin, Ulm, Fag, Nuc, rotund și tăiat în toate dimensiunile.
Cutii și lăzi de lemn pentru ori-ce scop.
Bețe rotunde. — Specialități în diferite articole de lemn.
Parchete de stejar clasa I-a și II-a.
Roți de lemn pentru transmisiune.
Minele pentru prelucrarea lemnului se inchiriază și cu ora, atașând lucrători special instruiți.

Universitare.—Examenele studenţilor facultăţii juridice vor avea loc cu începere de la 1 Noem. Inscrierile la aceste examene, vor putea fi făcute pînă la 20 Oct.

— Pentru facultatea de litere, inscrierile studenţilor în anul I, de licenţă, se vor putea face pînă la 30 Oct. la d. G. Savul, secretarul facultăţii.

Cursurile acestei facultăţi urmînd a începe la 10 Noembrie pentru toţi anii, inscrierile ca student se vor primi pînă la 20 Oct. prin secretariat. Orice inscriere mai tîrziu de această dată, urmînd a se face cu avizul decanatului facultăţii.

Judiciare.—Curtea s. 2 a amînat pentru ziua de 27 Noem., procesul dintre moştenitorii def. Eugen Chefneux cu Elena Pastia pentru validare de ofertă.

— De asemenea a amînat pronunţarea hotărîrei în procesul dintre Lazăr Baptist cu soc. Union Baugesellschft, pentru ziua de 8 Oct,

— Curtea a amînat pentru astăzi continuarea desbaterilor în procesul dintre C. Fischer cu Mihaelis şi alţii pentru sechestru judiciar.

— Curtea s. 1 se va pronunţa azi în procesul dintre D. Bogdan cu Rozenstok pentru daune.

— Astăzi s'a deschis sesiunea curţii cu juraţi din Roman.

Prezidează d. consilier de curte Al. Gane.

Eri a început şcoala de cadre a regimentului 13 Ştefan cel Mare.

Şcoala de ofiţeri a soldaţilor cu termin redus se deschide astăzi. Eri au plecat din localitate toţi recruţii care intrau în categoria aceasta.

Administraţia Financiară locală a intervenit pentru ca orele de serviciu la birourile sale să fie sporite de la 6 la 8 pe zi.

Oarul va fi: dimineaţă de la 8—12 şi după amează de la 3—7.

Prin o eroare de transmisiune, Agenţia Romînă a comunicat ziarelor că între victimele care au pierit în catastrofa vaporului Volturno se găsea un romîn. Din lista numerică publicată de „Neue Freie Presse" vedem din potrivă, că se găsea un călător romîn printre cei salvaţi de către un vapor francez.

Duminică 13 Octombrie orele 11 dimineaţă va avea loc în sala teatrului Caragiale (Pastia) conferinţa ştiinţifică organizată de „Ateneul Popular".

Va vorbi d. Victor Anestin despre universul nostru vizibil.

Astăzi după amiază se efectuiază alegerea unui decan al facultăţei de litere, în locul regretatului profesor P. Rişcanu.

D. Gh. Andrieşescu, doctor în litere, a cerut să i se încredinţeze suplinirea catedrei universitare de Istorie Veche, vacantă prin moartea profesorului P. Rişcanu.

Mîne se va institui la minister comisiunea examinatoare a candidatelor la concursul de profesoare-conducătoare a grădinelor de copii care va avea loc în Bucureşti la 10 Octombrie.

Spitalul din Podul Iloaei a fost închis în timp de 20 zile, pentru a se face reparaţiile necesare.

Atragem atenţiunea administraţiei comunale asupra drumului ce duce la magaziile de cereale şi rampa de mărfuri, care este cu desăvîrşire impracticabil.

Consiliul judeţean a fost convocat în seziune extra ordinară, cu începere de la 15 Octombrie.

La ordinea zilei, numeroase chestiuni importante.

D. Vîrlănescu numit inspector al învăţămîntului particular primar, a depus eri cuvenitul jurămînt şi de azi şi-a luat postul în primire.

Pepinieră de Viţe de Vie

bine selecţionate, altoite pe portaltoi americani cei mai rezistenţi se poate vizita în ori-ce zi la via d-lui C. Chilimoglu Şoseaua Copou, vis-à-vis de Şcoala Normală Vasile Lupu, unde se vor adresa şi nzoecmile.

Prăvălie de Inchiriat

In **Str. Lăpuşneanu** *32, actualmente ocupată de spălătoria „Falk".*

Doritorii se vor adresa alăturea la **Magazinul Conservatorului.**

AVIS

Magazinul de Confecţiuni pentru dame şi copii

„La Fasana"

8, strada Ştefan-cel-Mare, 8

a primit spre furnizare mantilele-uniforme pentru elevele şcoalei Reuniunea femeilor ortodoxe din Iaşi.

Dr. Louis Mendel

— DENTIST —

reintorcîndu-se în localitate şi-a reluat consultaţiile.

Str. Lăpuşneanu 11 bis. (De-asupra Băcăniei Smirnov).

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Evenimentele din Albania

— Essad Paşa formează un nou guvern —

Coriţa.—Confidentul lui Essad Paşa a reuşit să reconcilieze pe Essad cu guvernul provizoriu dar, acest din urmă respingînd exigenţele lui Essad, apărătorul Scutarilor a trimis guvernului provizoriu o telegramă în care declară că iesă din cabinet şi înfăţişează unul nou a cărui sferă de acţiune va fi Albania centrală, între Moti şi Skumbi.

Guvernul s'a şi constituit într'un senat de opt membri, dintre care oraşele Durazzo, Kavala, Tirana şi Bhiak vor alege fiecare cîte unul. Preşedintele acestui senat este Essad.

Cercurile guvernamentale relevează că senatorii scizişti nu aparţin la nici o familie notabilă şi că Essad a neglijat cu desăvîrşire Elbasan, centrul cel mai însemnat din Albania centrală, unde nu are nici un partizan.

Aceste cercuri regretă actul lui Essad care pricinueşte învrăjbire în ţară, dar nu se tem că Essad ar comunica actul său comisiunei de control internaţional.

Noua intervenţie austriacă

Viena.—Ministrul austro ungar la Belgrad a fost însărcinat să stăruiască pe lîngă guvernul sîrb, despre necesitatea de a respecta graniţele Albaniei stabilite la Londra, precum şi de a evacua repede poziţiunile care, deşi aparţin Albaniei autonome, au fost ocupate de trupele sîrbeşti.

Conferinţa turco-greacă

Athena.—Cea dintăi întrunire între delegaţii turci cu ministrul de externe şi delegaţii greci va avea loc azi la amiază.

*

Conferinţa delegaţilor pentru tratatul de pace greco-turc a ţinut două ceasuri şi a început la ora 5 jum.

Glib-Bey, fiind întrebat, a declarat numai că impresiunile sale sunt favorabile şi a refuzat să spue mai mult.

Albanejii nu vor năvăli în Grecia

Athena.—Agenţia Romînă dezminte ştirile după care s'ar fi produs ciocniri, în regiunea Skapari, între trupele greceşti şi bandele albaneze, adăugînd că pe graniţa din Epir sunt postate trupe greceşti atît de numeroase în cît, cîteva bande albaneze au fost risipite şi au părăsit planul de a năvăli în Grecia.

Inarmările Serbiei

Belgrad.—Ministrul de răsboi a înscris în budgetul ministerului de rezboi, pentru exerciţiul 1914, creditele trebuincioase spre a cumpara 500,000 puşti model nou, spre a înarma cu ele toate clasele.

Puştile sistemelor „berdan" şi „karka" vor fi definitiv suprimate.

Serviciul Telefonic

D. Take Ionescu în Capitală

Bucureşti.—D. Take Ionescu a sosit ieri în Capitală. D-sa a lucrat dimineaţă cu d. R. Căpităneanu, secretar general al ministerului de interne, iar după amiază cu d. Al. Cottescu, director general al C. F. R.

Decorarea d-lui D'sescu

Bucureşti.—D. Papadiamandopulos, ministrul Greciei la Bucureşti, a vizitat ieri pe d. Dissescu, ministrul cultelor şi instrucţiunei publice, remiţîndu-i ordinul „Mîntuitorul Isus Hristos" în gradul de Mare Cruce, cu care regele Greciei a bine voit să decoreze pe ministrul romîn,

Consiliu de miniştri

Bucureşti. — Consiliu de miniştri care a avut loc ieri, a deschis credite necesare ministerului de interne pentru diverse administraţii şi pentru combaterea holei.

Prefectura din Galaţi

Bucureşti.— D. Palade, Prefectul poliţiei din Galaţi, a fost revocat.

Inspecţiile d-lui C. C. Arion

Bucureşti. — D. C. C. Arion ministru de domenii, s'a întors din Turtucaia unde a făcut mai multe inspecţii,

Declarare în stare de faliment

Bucureşti. — Tribunalul comercial de Ilfov a declarat în stare de faliment pe agentul de schimb Hormuz.

Pasivul este de 600 mii lei.

Constatîndu-se unele fraude, falitul a fost arestat.

Călătoria d-lui Cottescu

Bucureşti. — D. Al. Cotescu, director general al C. F. R. pleacă Vineri în străinătate.

D sa se va opri la Lipsca pentru a vedea noua şi monumentala gară în valoare de 150 milioane.

In chestia împrumutului

Bucureşti.—Cu privire la noul împrumut, ziarul „Adevărul" publică următoarele :

— „Ştirea dată de mai multe ziare, cum că d. Al. Marghiloman tratează şi speră să realizeze împrumutul, împărţindu-l în două, între piaţa franceză şi cea germană, este nefundată.

După cît ştim guvernul francez a sfătuit în mod stăruitor finanţa franceză, ca să nu realizeze împrumutul în aceste condiţii ci numai dacă este posibil să se facă esclusiv în Franţa.

Pe de altă parte, chiar dacă ar accepta finanţa franceză împărţirea împrumutului, fie în mod direct, fie indirect, acum e prea tîrziu, căci după cît ştim d. Marghiloman a primit clauza pusă de Disconto, de a nu mai contracta nicăiri un alt împrumut, timp de un an şi jumătate.

Conducta de petrol

Bucureşti.—Operaţiile pentru aşezarea conductei de petrol continuă foarte activ.

Conducta a fost aşezată în întindere de 30 km. pe linia Băicoi-Ploeşti.

In curînd se vor începe lucrările spre Buzău şi Hagieni pentru a se termina mai curînd, lărgindu-se lucrările din mai multe părţi.

Până acum conducta ar fi fost aşezată dacă n'ar fi intervenit mobilizarea.

S'au ţinut licitaţiile necesare şi, dacă timpul va permite, se vor face lucrările pentru construcţii de rezervoare.

Deasemenea, dacă se vor obţine şi creditele necesare, totul va fi gata în primăvara lui 1915, în cursul căruia conducta va fi pusă în exploatare.

D. Take Ionescu în Cadrilater

Bucureşti.— D. Take Ionescu, Ministru de interne, va pleca în cursul săptămînei viitoare în cadrilater, în inspecţiune.

Ciocnire de trenuri

Liverpol. — Azi expresul de Manchester s'a ciocnit în gara Saint-James cu un alt tren. Pînă acum au fost scoase 7 cadavre. Se crede însă că mai sunt alţi morţi şi rîniţi.

LOTERIA

Azi s'a efectuat tragerea clasei a II-a a Loteriei Regatului Romîn.

— Ziua a 2-a —

Au cîştigat:

50,000 + 500 lei No. 37262.
20,000 lei No. 48442.
5000 „ „ 54537.
2000 „ „ 20034.
300 „ „ 7280 34294, 49488.
200 „ „ 12899, 16497, 30573, 7031, 8431, 25144, 39942, 18209, 55789.

Un sfat prietenesc

Berlin.— Ministrul Germaniei la Belgrad, a fost însărcinat să sfătuiască prietenește guvernul serbesc, să respecte tratatul de Londra, cu privire la demilitarea Albaniei.

Lupte albano-muntenegrene

Cetinge.— După comunicaţiunile oficiale, Albanejii au mai atacat antepostele muntenegrene. Muntenegrenii au avut 8 răniţi şi nu au putut încă să se concentreze şi să ocupe poziţiunile cele mai însemnate.

Catastrofa minieră

Cardiff.— Incendiul puţurilor a fost stins. 26 cadavre au fost scoase. Numărul total al celor salvaţi e 487.

Soarta celorlalţi 393 e necunoscută.

Un arhimandrit aruncat în Mare

Sofia. — Aci se afirmă că arhimandritul Evloghie, preşedintele comunităţei religioase bulgare din Salonic, arestat de greci, a fost aruncat în Mare, pe cînd era transportat în Grecia.

Buletinul Direcţiunei Sanitare

Bucureşti.—Iată buletinul de azi despre mersul holerei :

Jud. Brăila.—14 com. 67 vechi, 9 noi, 7 morţi, 3 vindecaţi, 66 rămaşi.

Jud. Constanţa.—4 com., 4 vechi.

Jud. Covurlui.—Galaţi 1 nou.

Dîmboviţa, 3 bolnavi vechi, 6 noui, 3 morţi, 6 rămaşi.

Jud. Dolj.—47 com., 176 vechi, 19 noi, 12 morţi, 14 vindecaţi, 169 rămaşi

Craiova spital, 4 vechi, 2 morţi, 3 vindecaţi, 2 rămaşi.

Jud. Gorj.—1 com. 1 vechiu, 1 mort.

Jud. Ialomiţa.—18 comuni, 7 vechi, 7 noi, 3 morţi, 5 vindecaţi, 69 rămaşi.

Calareşi-spital, 1 vechiu, 1 nou, 2 rămaşi.

Jud. Ilfov.—3 com., 5 vechi.

Bucureşti-Colentina, nici un bolnav.

Oltenita, 6 vechi.

Jud. Mehedinţi. — 2 com., 12 vechi, 2 morţi, 10 rămaşi.

T.-Severin-spital, 4 vechi.

Jud, Olt.—2 com., 3 vechi.

Slatina-spital, 1 vechi.

Jud. Prahova.—2 comune, 3 vechi.

Judeţul Putna, 1 comună, 1 vechiu, 4 noi, 1 mort, 4 rămaşi.

Judeţul R.-Sarat, 2 comune, 3 bolnavi vechi, 2 morţi 1 rămas.

Judeţul Romanaţi. — 9 comune, 52 vechi, 1 nou, 1 mort, 2 vindecaţi, 41 rămasi.

Caracal, 34 bolnavi vechi, 2 morţi, 32 rămaşi.

Jud. Teleorman. — 12 comune, 37 vechi, 3 noi, 4 morţi, 26 rămaşi.

Jud. Talcea. — 1 com., 4 vechi, 2 noi. 3 vindecaţi, 3 rămaşi.

Judeţul Vălcea, 1 comună, 2 vechi.

Judeţul Vlaşca, 16 comune, 63 bolnavi vechi, 15 noi, 14 morţi, 4 vindecaţi, 58 rămaşi.

Teritoriul nou, 4 comune, 9 bolnavi vechi, 1 mort, 9 rămaşi.

Total: 141 comune, 565 vechi, 71 noi, 59 morţi, 41 vindecaţi, 536 rămaşi.

Notaţi bine!!

Vechiul şi renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpuşneanu aduce la cunoştinţa onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpuşneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutăţile.

ISRAEL BROIDE

Deposit de Saci şi Ţoluri

— IAŞI —

13, str. Anastasie Panu, 13

De vînzare şi de inchiriat cu preţuri modeste.

Dr. HALPERN

— Vechiu mamoş parizian —

Membru al Societăţei de Obstetrică din Paris

Boli de Femei, Faceri

Genito-urinare

Strada Păcurari 5, vis-à vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpăţînă.

Doctor L. Silberstein

Medic de Spital

Str. Cuza-Vodă, 46

Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

De Inchiriat *în Strada Căpitan Păun 8 2 camere pentru birou şi o magazie pentru depozitat marfă.*

Liceul Particular

„Profesorii Asociaţii"

— IAŞI —

Sub conducerea unei **asociaţiuni de profesori secundari**

Cars **liceal complect şi şcoală comercială superioară**

Se primesc interni, externi, semi-interni

Inscrieri în orice zi în localul din *Strada V. Conta No. 15*

Direcţiunea

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOŞ

Str. Lăpuşneanu 25

— Cons. 1—6 —

Reîntors din campanie şi-a reluat ocupaţiunele

La farmacie caută post cameriţă doamnă tînără, bună condiţie.

Adresa *D-na Ianculescu, Păcurari 45.*

30.000 lei *de dat împrumut cu ipotecă.*

A se adresa d-lui avocat S. P. Georgescu.

Str. Lozonschi, 16 bis.

VACCINARI ŞI REVACCINARI

— cu buletine pentru şcoli —

Dr. A. Steuerman

13 Str. Cuza-Vodă

Comptabil *rutinat, dispunînd de cîte-va ore libere, se oferă pentru ţinere de registre comerciale.*

Adresaţi-vă la Postăvăria **„Avântul"** *Iaşi, strada Ştefan cel Mare.*

De inchiriat *Casă cu şase odăi, 2 cămăruţe, pivniţă, bucătărie, sală mare, curte grădină, pomi roditori, viţă americană pe rod. Str. Barşenescu 13.*

SE TAIE LEMNE DE FOC

Cu maşina condiţiuni avantajoase

Doritorii să se adreseze printr'o carte postală d-lui Simon Avram, strada Zugravilor No. 49.

Mărfurile de la Luvru şi Fraţii Gross *au fost readuse în localul d'inainte, sub Hotel Continental şi s'au redus preţurile fiind numai pentru un scurt timp.*

Onor. clienţi să se grăbească.

De Inchiriat *(şi de vînzare) 7 odăi, bucătărie, pivniţă, diferite atenanse, curte, grădină etc.*

La situaţie admirabilă.

Adresa: Adela Ghiulea Str. Muzelor 18.

De Inchiriat *un apartament compus din 5 camere, bucătărie, grajdiu, şură, beciu, curte spaţioasă str. sf. Andrei No. 3*

A se adresa la proprietară în curte între orele 2—5 p. m.

Oleiu de văpsit pur

calitate superioară. 1 leu kilogramul. Fraţii Bachstetz, magazin de fererii str. de sus.

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 Apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

In casele *Schnürer vis-à vis de Fraţii Polingher sunt de inchiriat una prăvălie, una locuinţă elegantă la etaj, una locuinţă modestă în curte şi mai multe magazine pentru depozite de mărfuri.*

Un comptabil *bun se caută la Fabrica de Sopon Wolf Lerner, strada Cetatea mică No. 1 Iaşi.*

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 —

Se vînd cu preţuri moderate.

LEMNE DE FOC

calitatea Fag, cu vagonul sau în detail A se adresa depozitului strada Vasile Conta No. 2.

Inştiinţat prin cartă postală, vin la domiciliu.

Isidor Jurist.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA“
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva“ Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile“—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL“
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !
ECONOMIE
prin întrebuinţarea
Săpunului Popular
din Fabrica „STELLA“ Bucureşti

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 80 p.
Raymond GARIEL
1er, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco du PALMER sur demande

PONDOIR
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
1er, quai de la Mégisserie, PARIS
Adresse pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi ardecă Neuralgiile cele mai greie de tămăduit, Migrenele, Cefalgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase cari [illegible] tuturor celor-lalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'ântâiu să se iea 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la ciua, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vre o ameţeală, va lua 6 hapuri a doua di: 3 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să le mai luă de câte 6 pe di.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile
MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA“
Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI
„OPINIA“
17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2003 - Sîmbătă 5 Octombre 1913

D. Carp s'a părăsit pe sine însu-și

Cadrul strîmt al unor articole de gazetă nu permite, cercetarea, în toată complesitatea ei, a problemei a doua pusă de confrații de la *Cuvîntul*. O analiză complectă și conștiincioasă a chestiunei luptelor ce se dau, la noi, pentru distrugerea valorilor reale politice, ar însemna resfoirea întregei istorii politice contemporane romînești, și, în acest caz, aș risca să ajung, dacă nu chiar să întrec, în număr, celebra serie de articole ale d lui Iancu Lahovary, în chestia *Responsabilităților*.

Deși subiectul ie foarte interesant și problema pusă de cei de la *Cuvîntul* mă tentează mult, mă văd silit să renunț la cercetarea ei pe calea de articole de gazetă. Poate, dacă împrejurările vor fi favorabile, să deslușesc această chestiune în altă parte și într'un cadru mai potrivit.

Mă refer dar la cele spuse pînă acuma și la cazurile concrete și caracteristice citate de mine pentru ca, la problema a doua a confraților noștri, să răspund că,

Este un mare neajuns că la noi, unde valorile politice reale sunt atît de puțin numeroase, se dă și s'a dat lupte pentru distrugerea acestor valori politice, și că,

Nu acei cari care susțin pe d. Carp, cari vorbesc în numele d-lui Carp, și nici chiar d. Carp, nu au autoritatea cuvenită spre a se rădica în potriva acestui sistem, căci fostul șef al partidului conservator și soldații săi au dus la extrem aceste lupte, le-au dat une-ori chiar un caracter cu adevarat canibalic.

*

Aș fi putut să termin, dacă cîte-va considerațiuni, de ordin cu totul general și dacă voiți academic, și unele reîmprospătări de fapte recente, nu-și ar găsi locul aci.

Deși recunosc fără înconjur răul pe care îl produc atari lupte — aceasta din punctul de vedere al consecințelor ce le au în privința educațiunei spiritului public — sunt însă adînc convins că valorile reale politice nu pot fi nici odată diminuate sau distruse prin atari lupte. In optimismul meu, pe care nu-l cred exagerat, sunt adînc convins că, în afară de cazurile extrem de rare și cu adevarat nenorocite, valorile reale se mențin pururea, ori ce s'ar face contra lor.

Desigur că politica ar fi mult mai frumoasă dacă ea n'ar avea la baza, ei, însă-și aluatul omenesc, cu tot complexul lui de nevoi, dorinți și patimi. Dar cine zice politică zice în acelaș timp luptă și nu se poate luptă fără să nu ai și neajunsuri. Acei dotați, însă, acei cari au în ei acel complex de însușiri care formează pe oamenii politici cu adevarat, acei cari, cu alte cuvinte, constitue valori politice reale, aceia nu vor fi de cît foarte rare ori distruși, or ce s'ar face și or ce s'ar întîmpla.

Cine crede alt-fel, cine se teme de luptă, cine se vaită de lovituri primite, acela nu-i făcut pentru politică și mai puțin încă pentru politica românească.

Și nu cum-va, în modul cum a pus *Cuvîntul* chestiunele s'ar putea vedea oare-care durere, și mai cu seamă oare deznădejde?

*

Și acum o ultimă observație și am terminat.

Din capul locului am recunoscut că, din punctul de vedere al consecințelor pentru educația spiritului public, condițiile, în care d. Carp a fost părăsit de prietenii săi, sunt de natură întristătoare.

Prin urmare nu pot fi bănuit că dau dovadă de patimă în această privință. Mă întreb însă dacă nu cumva această părăsire are mai puțină gravitatea, de cît ar fi avut o, dacă d. Carp n'ar fi comis și d-sa o mare, o neiertată greșală, din punct de vedere al consequenței politice.

De sigur că unui om politic nu i se poate cere o consequență absolută în politică. Imprejurările aduc după sine, de multe ori, concepțiuni altele de cît cele de odinioară și omul politic, care ar nesocoti evoluția lucrurilor și schimbările în mersul complexului social și economic al unui popor, n'ar merita un atare nume.

Sunt însă inconsequențe, care, departe de a fi admisibile, constituie adevărate greșeli, fatale pentru autorul lor, or-cine ar fi el, oricît de mare ar fi autoritatea și văzul lui politic.

Și una din aceste greșeli a comis d. Carp, atunci cînd a renunțat, pentru motive de oportunitate politică, la reforma administrativă. Opinia publică romînească, are știa că d. Carp nu face transacțiu conștiința și convingerile sale, care știa, pe de altă parte, că d. Carp s'a identificat, ca să zic așa, cu această reformă, că vedea în ea salvarea țărei, această opinie publică a privit cu uimire la ușurința cu care fostul șef al partidului conservator a renunțat la reforma administrativă. Nu că acea reformă ar fi fost pe placul spiritului public, nu că ideea, transformată în proiect de lege, ar fi pus în evidență valoarea concepțiunei d-lui Carp, ci faptul că d-sa a putut să renunțe atît de ușor la crezul vieței sale în privința organizărei noastre interne, iată ce a surprins.

Un atare gest devine de multe ori fatal pentru un om politic. In cazul nostru el a fost însă de natură de a provoca o dureroasă deziluzie pentru toți acei care îl știau pe Petre Carp înamorat de o idee „pe care dacă nu o va putea realiza nu va sta nici două zeci și patru de ore la putere", pe Petre Carp, care se identificase cu această reformă, menită să tămăduie toate relele care bîntuie această țară.

Inainte de a fi fost părăsit de ai sei, d. Carp s'a părăsit pe sine însă-și. Și dacă amicii sei părăsindu-l, au dat un trist exemplu pentru educația spiritului public, nu mai puțin d. Carp a dat și d-sa un exemplu poate și mai trist din punct de vedere al formărei de caractere.

*

Cu aceste considerațiuni am încheiat cercetarea problemelor puse de confrații de la *Cuvîntul*.

Dacă din motivele expuse, nu am putut analiza problemele în toată complexitatea lor, sper, însă, că nu mi se va putea reproșa că m'am ferit de a respunde clar și lămurit. Cu atît mai bine dacă am reușit să mulțumesc și pe confrații cari au prilegit această cercetare.

NOTA ZILEI

„Itsch" și „of"

O luptă balcanică de un gen cu totul nou.

Organul francez din Sofia „Echo de Bulgarie" publică documente doveditoare că noii stăpîni ai Macedoniei bulgărești —Sîrbii—silesc pe locuitori și chiar pe intelectuali să-și preschimbe terminația numelui. Finala bulgărească „of" a unui judecător, bună oară, a trebuit să fie înlocuită, de nevoie, prin un „itsch" sîrbesc, ca să păstrăm fonetica organului francez din Sofia.

O serbizare forțată pe toată linia dară întreprinsă de noii stăpîni.

De ce se supără însă amicii noștri bulgari? N'au impus și ei, în cursul vremei atîția „of" în coada numelor străine pentru a le bulgariza, ca să nu zicem vulgariza?

Au însă dreptate vecinii noștri. Cea mai bulgărească silabă este un acuma silaba „of„ Nimeni nu of...tează mai mult ca dînșii în urma întîmplărilor din Balcani!

POLITICE

Rostul colaborării

După scurta dar precisa explicație autorizată, pe care am publicat o acum două zile, socoteam că nu va mai fi nevoe să revenim asupra condițiunilor și rostului colaborării.

Fiind că, însă, La Politique *încearcă să explice și ea, iar* Epoca *și* Viitorul *să tragă concluziuni cari, în cazul particular de care ne-am ocupat, sunt nu numai erezii, dar adevărate enormități politice, siliți ne vedem de a complecta lămuririle deja date.*

Nu numai noi, ci însuși d. Maiorescu— și cu mult înaintea noastră—a susținut teza aceasta a absolutei egalități între d-sa și d. Take Ionescu, atît ca răspundere cît și ca inițiativă în toate interesînd guvernarea țării. Și președintele consiliului, prin comunicatul apărut în numărul dela 27 August al Conservatorului, *recunoștea că opera de guvern nu s'ar fi putut realiza fără concursul partidului conservator-democrat, și deci, nici o hotărîre nu s'a putut lua de cît în urma unei înțelegeri prealabil eintre d-nii Take Ionescu și Maiorescu:*

„Succesul obținut pentru România prin atitudinea actualului guvern, a fost condiționat de colaborarea partidului conservator-democrat cu partidul conservator. Și fără această colaborare, nu s'ar fi putut obține".

Mai explicit, mai categoric nu putea fi d. Maiorescu în mărturisirea situațiunii reale: guvernul actual a putut înscrie o pagină de mare merit pentru dînsul și una de glorie pentru România, numai grație d-lui Take Ionescu, șeful partidului conservator-democrat.

Dacă d. Take Ionescu nu avea parte în conducerea politicei externe—cum susține astăzi Epoca *și* Viitorul, *în comentariul făcut notiței din* La Politique *— de sigur că nu mai avea rost însăși colaborarea, pentru că numai prin colaborarea partidului conservator-democrat și grație rolului jucat de d. Take Ionescu, acțiunea externă a României a putut fi încununată de științul succes.*

MICI POLEMICI

S'au produs nuoi ciocniri în Balcani și se așteaptă altele în curînd.

Dac'o merge tot așa, ciocnirile vor dura pînă ciocnim ouele roșii.

*

Din memoriile Țarului Ferdinand:

Am fost prea mic ca să merg atît de departe, la Constantinopole. Un om trebue să și cunoască lungul nasului — fie el chiar rege!

*

Poliția a stabilit că autorul furtului de la d, Cristea a operat în Iași în zilele aviațiunii.

...A făcut să sboare portofeluri!

*

Unui țigan să nu-i vorbești de aeroplan; el crede că faci aluzie la Cioară...

*

„Dardanelele sunt din nou închise"

Deși sărată, apa mării de Marmara produce constipație cronică.

*

Zeul războiului: Ce mică deosebire între Marte și moarte!...

*

Sufragetele engleze cer să fie puse pe picior de egalitate cu bărbații.

Vorbă să fie! Au ambiția să aibă piciorul mai mic...

*

Concertistul Manelli cîntă și din sticle.

— Cît de bine iesă fiecare notă, observă unul.

— Fiind-că's sticle de Buda, îi se respunde.

*

In drum spre America „Volturno" făcu un americanism: luă foc pe apă...

*

Un mobilizat, cetind în ziare: Banchetul oferit de Pasici, banchetul oferit de Venizelos, de colonia grecică și așa mai departe:

„Noi campanie și voi șampanie..."

MILITARE

„Balcanicae res"

Tot ce se referă la împrejurările vieței militare; tot ce poate lămuri mai bine psihologia manifestărilor ostășești — interesează, în momentul de față, opinia publică. Nu numai pentru că ne aflăm imediat după o mobilizare și o campanie militară, dar și pentru că ne găsim poate în ajunul altor apropiate evenimente de aceeași importanță. Apropiate, se înțelege, în sens istoric, întru cît sunt lesne de prevăzut, necesar de prevăzut, legătură între activitatea militară și viața socială a țării fiind din ce în ce mai strîns legate.

De aceea credem util a reproduce următorul pasagiu din „Notele" publicate de d. Vintilă Brătianu în „Democrația":

20 și 21 Iulie. Am asistat azi la o scenă care m'a impresionat mult, dar care din nenorocire, nu este un caz izolat, ci arată o stare nenorocită într'unele cercuri din armata noastră: spiritul de camaraderie între unii din comandanți.

Ministrul de războiu întorcîndu-se din vizita ce făcuse trupelor din Bulgaria spre București, se oprise să ia benzină lîngă șoseaua ce ducea de la Plevna la Tiliș. Pe cînd aștepta în drum și vorbea cu comandantul corpului de armată, a trecut un alt comandant de corp pe lîngă dînsul, a oprit automobilul, s'a dus la vr'o 20 metri mai departe, unde a așteptat. Surprins, am întrebat pe unul din ofițerii, ce însoțeau pe minjstru, dacă cei doi generali se văzuseră azi. El îmi spune că nu,—dar că sunt certați.

Ori cari ar fi chestiile personale cari pot să existe între ei, mă întreb: pot ele opri în loc interesele de servicii și să se manifesteze azi, cînd suntem în Bulgaria? Ce colaborare normală se poate face între generalii cari pot fi chemați mîine să și-o dee unul altuia și cari azi nici nu se salută? Comandantul de corp n'are nimic de spus ministrului pentru interesele celor 50,000 ce are sub dînsul? Ministrul de războiu, care vine la armata de operații ca să-i cunoască nevoile, n'are nimic de întrebat"?

Evident, întîmplarea trebuie privită ca o excepțiune, dar nu rămîne mai puțin remarcabilă și regretabilă scena „de-a baba oarba" între doi reprezentanți superiori și mai cu samă răspunzători de bunul mers al lucrurilor într'o expediațiune militară de întîia importanță.

Personalitatea aceluia care semnează observația de mai sus e o suficientă garanție că lucrul e perfect adevărat și că trebuie să dea de gîndit, ca să nu ne balcanizăm cu totul...

△

ECOURI

Selecționarea semințelor de grîu. Incercările pentru selecționarea plantelor de grîu au început de cît-va timp. Două cîmpuri de selecțiune au fost alese: unul pe terenul școalei de agricultură de lo Herăstrău, pentru varietățile de grîu cultivate în Oltenia și în Muntenia, iar celalt la ferma model din Laza, pentru grîul din Moldova.

D. Bastaki, inginer agricol însărcinat de societatea națională de agricultură pentru a dirija lucrările de selecțiune, a procedat pînă astăzi la examinarea a 10.000 plante de grîu colecționate în toată țara; 1.400 varietăți au fost semănate pe cîmpul de la Herăstrău; aceste varietăți de grîu au fost colecționate de d. Bastaki, sub controlul savantului profesor doctor Nilsson, în județele Mehedinți, Vlașca, Teleorman, Ilfov, Ialomița, Brăila și Buzeu.

Actualmente, d. Bastaki se găsește la ferma din Laza, unde se ocupă de însămînțarea varietăților selecționate în districtele din Moldova.

OAMENI ȘI LUCRURI

Instituția care piere

Continuînd a ceti lucrarea medicală pe care am pomenit-o aci — „Prostituția în Iași" — găsim oarecari informații privitoare la dispariția unei .. instituții — dacă ni se iartă cuvîntul—care crea iașanilor adeseori penibile dileme. Bordelul a dispărut.

După ce ne-am oprit, într'o cronică trecută, asupra hotelului, ca factor al corupțiunii sociale, ne-ar fi greu să mai stăruim aci asupra rolului ce are, ori avea bordelul într'un modest oraș ca al nostru, unde sfida ceea ce, prin convențiune, se numește morala publică.

Autorul tezei, avînd la îndămînă registrele și indicațiile autorităților respective, arată că numărul caselor cu perdele roșii era de 14 în 1904 și 1905, de 10 în 1906 și 1907, de 6 în 1908, de 5 în 1909, 4 în 1910 și 1912, de 2 în 1912.

In Mai 1912 prefectura de poliție a ordonat închiderea celor două ce mai rămăsese în istorica stradă Moțoc, precum și a celor două case de întîlnire, — „maisons de passe" ce mai funcționau în Iași pentru trebuinți cunoscute și mai puțin higienice încă de cît cele dintăi.

După studiile statistice consultate de autor, „instituția" scade și dispare la noi și pretutindeni, dela 1850 încoace. Cauzele sunt multiple și complexe. Se pare că pe de o parte oprirea severă a exploatării minorelor, pe de o parte, evoluția gustului clienților, cu preferință tot mai pronunțată pentru prestituatele „singuratece" pe de altă parte, au devenit loviturile de moarte pentru acea specie de „case" care înfloria odinioară atît de mult.

Firește, genul „singuratec" al femeei ce se vinde procură întrucîtva sensualului amator de carne vie iluzia unei „cuceriri",—pe cînd vizita banală la prăvălie.., O luptă vie s'a [illegible] tizanii celor două teorii: acea care preferă menținerea „instituției" și acea care propagă înlăturarea ei. Și unii și alții — pornind dela fatala convingere că e încă neînlăturabilă, că e poate o veșnică necesitate prostituția în genere, corupțiunea în anumite forme—invocă argumente puternice. Autorul lucrării iașane conchide că din anumite motive medicale și sociale, e de preferat o totală oprire a acelor case — astăzi numai „închise" polițienește pentru neîndeplinirea unor condițiuni sanitare. Aceasta, pentru că o supraveghiare serioasă este cu neputință, iar răul ce decurge de aci este incalculabil.

Va rămînea, nu-i vorba, hotelul și.. trotuarul, medii în deajuns de abundente pentru o îmbelșugată recoltă a prostituției.

Dar nimeni, de sigur, nu va regreta dispariția faimoaselor „case" din anumite cartiere. E destul de bolnav și de inestetic orașul și fără dînsele...

Rodion

RAPORT

asupra stării învățămîntului în școalele primare particulare

II

Aceiași neatenție se dă **Desemnului** a cărui valoare educativă este iarăși nerecunoscută. Dintre cele două metode ale desemnului, adică metoda geometrică și cea a desemnului, după natură (Guillaume și Quénioux) cea dintăi e preferată pentrucă se pare mai comodă. Mulți pare că s'ar feri de a pune pe copii în contact direct cu obiectele din natură, ci mai curînd copiază modelele din caete. Sunt unele școli mai bogate care într'adevăr au la îndămînă multe obiecte anume pregătite, pe care copii le desemnează privindu-le, dar de acestea sunt puține.

Cît privește coloratul desemnului executat liber, e lasat la o parte cu desăvîrșire pe motiv că e costisitor. Aceasta e un mare neajuns, dată fiind plăcerea copilului de a executa lucrurile din natură cu colorile sub care le vede.

Lucrări în scris se fac destule, dar fără îngrijire. Aproape toți învățătorii corijă lucrările copiilor punînd cerneală roșie peste cea neagră și nu cer ca să se transcrie ceea ce s'a corectat. Noi credem însă că dacă învățătorul numai ar indica cu un semn oarecare greșalele, lăsînd pe copil ca singur să le găsească și să le îndrepteze, folosul ar fi mult mai mare.

Scrierea estetică este executată într'un chip monstruos, forma literelor fiind cu totul neîngrijită.

Incă din clasa 1 copiii sunt puși să scrie pe o singură linie, ceea ce este de neertat. Ar trebui stabilit ca o regulă generală ca elevii să scrie între două linii toate temele lor în tot cursul primar. Numai în chipul acesta ar putea ei să-și formeze o scriere frumoasă,

Cu procedarea care se urmează însă, copiii nefiind încă destul de exercitați, ei nu pot păstra aceiași mărime a literelor și nici nu le pot forma după regulele cerute. Mai intervine încă o greșală a învățătorilor. Ei dau prea mult de scris copiilor, fie acasă, fie la școală,

Copiii grăbindu-se să le facă pe toate se înțelege că nu pot observa forma literilor. Din pricina aceasta ei contractează o scriere imposibilă.

Pe lîngă faptul că prin acest procedeu copiii se aleg cu o scriere rea, apoi aceasta mai dăunează și din punct de vedere educativ, deprimînd pe copiii ușuratici, neatenți, leneși, fără grijă și necon-știincioși.

Insfîrșit scrierea n'ar trebui observată numai în orele de caligrafie, după cum nici greșalele de ortografie n'ar trebui îndreptate numai în orele de dictare.

Lucru de mînă la fete. Unele lucrări par a nu fi făcute de eleve. Explicarea e ușor de găsit, în faptul că multe din învățătoare dau de lucrat pe acasă și atunci se găsesc destule mame care, nedîndu-și seama de exemplul rău ce dau fetelor lor, lucrează în locul lor, fie în vederea unei note bune, fie pentru a scuti pe fată de muncă. Cu lucrul de mînă se întîmplă ca și cu caietele de caligrafie, cînd se dau ca să se scrie pe acasă.

*

Neajunsurile constatate de sigur provin din lipsa de pregătire temeinică a corpului didactic al școalelor primare particulare. Din pricina acestei lipse și disciplina din timpul lecțiilor sufere. Invățătoarele

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

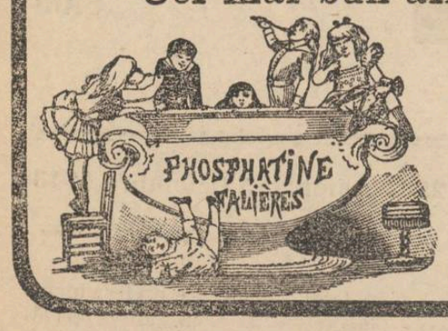

Recomandat de la vîrsta de 7-8 luni, în momentul înţercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă în timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrînilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

torii neştiind să se coboare la nivelul minţii copiilor, neştiind să se servească necontenit de mijloace intuitive, lecţiile lor nu pot prezenta nici un interes pentru copii şi ei nu pot fi atraşi de ele. Atenţia lor slăbeşte, pe urmă se pierde. Copiii se desgustă de şcoală.

Intrebările încă nu sunt bine distribuite. Un păcat mare este că cea mai mare parte de învăţători se adresează individual copiilor. Intăi numesc copilul şi apoi pun întrebarea.

Din pricina aceasta orice stimul la copii lipseşte, fiecare socotind că nu trebue să-şi frămînte mintea cu răspunsul, de oarece nu e întrebat.

Pentru a'şi cruţa osteneala, ori pentru aşi acoperi lipsa de pregătire, învăţătorul aleargă repede la metode expozitive, care duce însă la mecanizare.

Este adevărat că în mare parte procedarea aceasta mecanică sau neraţională se datoreşte şi lipsei de material didactic, de care sufăr multe şcoli particulare. Unele şcoli sunt lipsite cu totul de acest material. Dacă învăţătorii însă ar recunoaşte toată valoarea educativă şi instructivă a procedăriii intuitive, ei singuri şi-ar alcătui un mic muzeu şcolar, pentru a nu face lecţii de ştiinţi naturale, spre pildă, numai pe baza cărţii de cetire.

*

In ceia ce prizeşte starea higienică a localurilor de şcoală, unele lasă foarte mult de dorit. Intr'o stare prea rea sunt însă localurile în care sunt instalate azilurile confesionale. Mai su seamă cele evreeşti sunt foarte rău întreţinute şi umede. Să se mai adaoge încă şi faptul că sunt conduse de nişte persoane cu totul nepregătite, adesea bătrîni cu infirmităţi fizice, plictisiţi de ei înşişi şi avem atunci [illegible] în care trebue să şi ducă copii viaţa lor între 5 şi 7 ani.

*

Nu vrem însă, Domnule Ministru să încheiem acest raport lăsînd să se înţeleagă că întreg corpul didactic de la şcolile primare particulare este slab pregătit. ici, colea se găsesc învăţători şi mai ales învăţătoare care fără să aibă o pregătire specială prin şcoli normale, au ajuns prin propria lor muncă să facă lecţii excelente din toate punctele de vedere.

Aceste persoane au cu atît mai mare merit cu cît sunt nevoite să trăiască dintr'un salariu foarte mic.

Primiţi vă rugăm Domnule Ministru, asigurarea osebitei noastre stime şi consideraţiuni.

Maria C. Buţureanu.
C. V. Buţureanu.
Inspectori ai şcoalelor primare particulare

25 Septembrie 1913

DIN HÎRLAU

De ce s'a suparat d. Smeltz

D. Alexandru Smeltz, fostul deputat liberal botoşenean, a cărui activitate politică nu se sfieşte s'o dea în patru pagini din cari, prima cuprinde inseparabila d-sale mutră, iar restul... cîteva amendamente propuse de alţii şi semnate şi de d-sa ş'o interpelare, pe care n'a avut vreme s'o desvolte, nu roşeşte prin pamfletul său *Avîntul* să înjure lumea din Hărlău, ca şi cum nu i-ar cunoaşte nimeni vieaţa de şantanuri şi taverne, ca să'l pună la respect.

Adevărul asupra injuriilor de circiumă pe cari le debitează prin foaia sa asupra hărlăuanilor este următorul:

Acest domn, care n'a reuşit, cînd era la putere, să fie scos din urnă de cît a doua oară şi încă cu chiu cu vai, a crezut că la Hărlău ş'o găsi norocul şi a luat'o razna către acest orăşel. El s'a asociat cu tovarăşul său de insulte, fostul primar liberal şi rezultatul a fost că alegătorii, ajunşi la Botoşani, au făcut gol complect în jurul celor 40 de tacîmuri comandate anume pentru banchetul improvizat de dînsul.

De altmintreli, acest domn s'a purtat şi necuviincios cu alegătorii, tratîndu-i cu epitetul de vite, de şi le eşise întru întîmpinare la gara Paşcani. Rezultatul a fost că nu l'a votat nimeni ş'a căzut în alegeri, de şi, în megalomania lui pusese pariuri că va reuşi cel dintăiu.

Cum obrazul nu'i roşeşte, acest domn a binevoit să descindă la Hărlău cu ocazia alegerilor judeţene şi rezultatul a fost că a căzut, de astă dată în faţa chiar a prietenilor lui politici, pe cari nu se sfia să'i combată şi să vorbească pe socoteala lor faţă cu alegătorii.

Şi cum activitatea acestui domn, fost deputat este acea de impresar de circuri, cinematografe şi panorame, dînsul crede că i se va trece să facă pe scamatorul şi, punîndu-se la adăpostul anonimatului, şi al amicului său politic de la Hărlău, să injure lumea ca la mahala.

Că se coboară aşa de jos, nu ne miră; un om cu caracterul său, nu poate fi capabil de altceva; dar că e obraznic şi necuviincios, asta nu i-o putem erta. De aceea, făgăduim că'i vom răspunde cu vîrf şi îndesat ilustrului impresariu Alex. Smeltz.

Coresp.

Notaţi bine!!

Vechiul şi renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpuşneanu aduce la cunoştinţa onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpuşneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutăţile.

INFORMAŢII

Confratele nostru „Evenimentul“ se arată radios că sfîrşitul guvernului de colaborare este apropiat, mai apropiat de cît se crede.

E în drept „Evenimentul“ ca să creadă şi mai cu seamă să se bucure de ceea ce crede.

Avem şi noi o credinţă însă şi anume, că în cazul cînd speranţele „Evenimentului“ vor fi înşelate, cînd adică guvernul de colaborare va continua, confratele nostru va fi consecinte cu sine şi va deveni un ziar pur opoziţionist.

Dar nu acesta a fost scopul notiţei de faţă, ci altul.

Pentru a dovedi apropiatul sfîrşit al guvernului de colaborare, „Evenimentul“ relevă comunicatul din „LaRoumanie“, în privinţa directivei în politica noastră externă. Pasagiul final confraţii de la „Evenimentul“ îl traduc ast-fel:

„...prin concursul d-lor Take Ionescu şi Titu Maiorescu, cari reprezintă cele două partide, unul în calitate de şef oficial recunoscut, celalt în calitate de **conducător neproclamat în mod real, după cît se pare“.**

Or, iată pasagiul, în franţuzeşte, aşa cum l'a publicat „La Romanie“:

„...par le consensus de Mm. Take Ionesco et Maioresco, qui représentent les deux partis, l'un en qualité de chef officiellement reconnu, **l'autre en qualité de dirigeant non proclamé, mais plus réel qu'on ne le sait“.**

Intrucît nu ne-am putea permite un moment macar să bănuim bunacredinţa confratelui nostru, ne exprimăm surprinderea ca un ziar, care reprezintă selecţia claselor noastre sociale, să admită o traducere atît de greşită, ca să nu zicem falşificată.

Din minciunile „Viitorului“. *Ziarul oficios „La Politique“ desminte formal aserţiunea „Viitorului“ relativă la o critică ce ar fi adus d. C, Arion în consiliul de miniştri, administraţiunii Cadrilaterului.*

„La Politique“ afirmă că nu s'a pomenit măcar de aşa ceva în acel Consiliu.

Duminică va pleca spre Sulina d. Gh Lascar, secretarul general al instrucţiunei însoţit de toţi inspectorii şcolari. Cu această ocazie d-sa va face inspecţie şi şcolilor din Tulcea.

La 10 Oct. a. c. se ţine în Bucureşti examen de capacitate pentru grădinele de copii. Comisia examinatoare se compune din d-nii D. Pompei, profesor universitar, preşedinte, Gh. Ghibănescu, profesor de şcoală normală, C. Buţureanu inspector al şcoalelor particulare şi d-na Jagureanu.

Concursul se va ţine în localul şcoalei Golescu.

Cercetarea candidatelor pentru muzică o va face d-na Petrescu; iar o d-nă doctoră va face cercetarea medicală.

Tablourile cu numirile la şcolile medii sînt întocmite.

In curînd se vor da publicităţii.

Duminică 6 Oct. are loc conferinţa cercului cultural preoţesc No. 8 Mădîrjoc. Va prezida economul Ţincoca, protoiereul oraşului.

La consistoriul spiritual al mitropoliei se lucrează la întocmirea listei proceselor clericale ce se vor judeca în cursul lunei curente.

In localul şcoalei din Prisacani s'a dat din iniţiativa învăţătorului şcoalei un bal în folosul flotei naţionale.

Mişcarea anunţată la finanţe, se va face pe ziua de 10 Oct.

Din Iaşi vor fi avansaţi ca subşefi de secţie doi impiegaţi şi mutaţi.

La 15 Oct. tribunalul s. 3 va cerceta cererea de declarare în stare de faliment a comerciantului L. Segal din str. C. Negri No. 70, cerută de I. Katz din Galaţi.

Ministerul instrucţiunii a transformat gimnaziul din Roman în liceu cu două secţii, modernă şi reală.

Anul acesta va funcţiona numai cl. V.

Comisiunea de examinare a elevilor pregătiţi în particular pentru seziunea de toamnă se va alcătui între 10 şi 15 Octombrie.

In urma avizului medicului primar al oraşului ministerul de instrucţiune publică n'a autorizat deschiderea unei şcoli particulare în imobilului din strada Sărărie 145.

Ministerul Instrucţiunei Publice a aprobat cu ordinul No. 60332 înscrierea în clasa II-a a Şcoalei Medie de fete din localitate şi a elevelor cu certificcat a doua clase secundare.

Inscrierile vor ţine pînă la 10 Octombrie.

La 24 Oct. se va judeca de consiliul permanent al Instrucţiunei, procesul d-nei Nat. V. Popescu din Iaşi, pentru adrese puţin reverenţioase către autorităţile şcolare.

Astăzi se întocmeşte tabloul numirilor de titulari şi suplinitori în învăţămîntul secundar.

Din lista publicată de noi în parte, arată că nerăbdarea îndreptăţită a suplinitorilor va fi în curînd satisfăcută. In linie generală vechii suplinitori au fost pastraţi la catedrele lor, unde nu s'au putut face nici transferări nici numiri de noi titulari,

Serviciul sanitar local, cu autorizarea direcţiunii serviciului sanitar superior a închiriat cîrcle d-nei Stratulat din strada 40 de sfinţi pentru şcoala de agenţi sanitari.

O parte din încăperi se vor destina elevilor interni ai şcoalei.

Cu privire la cele cuprinse în frumosul articol al d-lui V. I. Radu în „Opinia“, de eri ni se comunică, tot în afnceri de bibliotecă universitară, că libraria Champillon din Paris pretinde o sumă de 500 lei pentru o comandă ce s'ar fi făcut în numele bibliotecei, dar fără ştirea direcţiunii. Cărţile comandate nici nu au intrat în posesiunea bibliotecei.

Duminică 6 Octombrie, ora 2 şi jum., va avea loc, în localul şcoalei „Cultura“, întrunirea de protestare în contra inscenării procesului de „omor ritual“ din Kiew, întrunire organizată de un grup de tineri intelectuali.

Dăm aici numele celor reuşiţi—în ordinea clasificaţiei—la consursul pentru admiterea în şcoala de notari din judeţul Neamţ:

Filipescu Radu, Bălănescu Mihai, Manoilescu Ion, Florea Costache, Mihailescu Ch., Aftanache Vasile zis Neculai, Potorac Gh., Chelaru D.. Buhmate Const., şi Dobru Vasile.

A fost respins candidatul Th. Plugaru, care n'a obţinut media generală de cel puţin 6.

Numiri în învăţămînt. — Pe ziua de 1 Octombre a. c. au fost numiţi:

Ţintă Eugeniu maestru titular la catedra de caligrafie şi desen la Giurgiu.

Briese Otto, maestru titular la catedra de desen şi caligrafie la Vaslui.

Bondescu C. profesor titular de limba germană şi limba latină la Rămnicu Sarat.

Dragan, profesor de filosofie şi limba romînă la Rămnicu Vîlcei.

Cernescu, profesor de limba latină la Constanţa.

V. Todicescu, profesor suplimentar la catedra de pedagogie la şcoala normală „Vasile Lupu“ din Iaşi.

Gealep Ilie, profesor suplinitor la catedra de pedagogie la şcoala normală „Principele Ferdinand“ din Bărlad.

Costăchescu Mihai, profesor suplinitor la catedra de limba romînă la şcoala normală din Buzeu.

Gheorghiu N., profesor suplinitor la catedra de Geografie şi Fizică la şcoala normală din Cîmpulung.

D-na Anastasiu Ionescu Bujor la Craiova, Istoria, Internat III^{2} V^{2} VII^{3}. Externat, educaţia, IV^{1} V^{1}. Total 9 oare.

D-na Florica Cangiopol (Costachi) la Craiova. Internat, Romîna, III^{3} IV^{3} Latina VII^{3}. Total 9 oare.

D-ra Alea Bălăcescu la Craiova. Internat, Romîna I^{3} II^{3}. Externat, Franceza, I^{4} V^{1}. Total 11 oare.

D-na Mina Popa, Bărlad, şcoala secundară Romînă, IV^{2} VI^{1} VII^{1}. Istoria VI^{1} VII^{1}. Istoria VI^{1} VII^{1}. Franceza I^{4} V^{2} Total 12 oare.

D-ra Elena Gheorghiu, la Caracal, şc. profesională Romînă, I^{4} II^{4}. Franceza I^{4} Total 12 oare.

D-ra Ionescu Paraschiva la Caracal, şcoala profesională, Romîna III^{2} IX^{2} V^{2}, Franceza II^{4}, Religia I^{1} II^{1}. Total 12 oare.

D-ra Aurelia Filipescu la Galaţi. Externat II^{3} III^{3} IV^{3} V^{4}, Germana. Total 13 oare.

D-ra Beatrice Dogaru, muzica, şcoala Roşca Codreanu, Bărlad.

Comisiunea pentru lichidarea bonurilor de rechiziţie a vîndut eri cai, în valoare de 4000 lei.

Duminecă are loc o nouă licitaţie.

S'a cerut perceptorilor rurali de a întocmi un tablou de toţi acei cari au fost mobilizaţi, pentru a fi scutiţi de plata impozitului personal.

Aceasta din ordinul ministerului de finanţe.

Tribunalul secţia III-a a admis acţiunea intentată de ministerul instrucţiunii publice, moştenitorilor defunctei Ana Mălinescu, obligîndu-i să predee ministerului legatul lasat de defuncta, consistînd dintr'un imobil lasat în str. L. Catargi şi în care se află instalată şcoala inferioară de meserii.

In ziua de 13 Octombrie orele 10 dimineaţă va avea loc la Conservatorul de muzică, licitaţie pentru vinderea mai multor instrumente şi alte obiecte vechi.

Ministerul de instrucţiune publică a cerut un credit suplimentară 30.000 lei, pentru plata diferitelor comisiuni de examene şcolare.

Totalul elevilor, fii de cetăţeni, înscrişi în clasele I şi II în trustrele şcolile secundare din Iaşi nu va întrece, numărul reglementar de 180 admisibili. La gimnaziul Stefan cel Mare sunt înscrişi 68 în cl I şi 50 în cl. II-a.

Cu începere de la 1 Noembrie serviciul medical la regia monopolului tutunurilor va fi făcută de către d-na dr. Conta Chernbach şi dr. Nicolaescu la dispensare în zile anumite şi de către d. dr. W. Finkelştein la Domiciliu, de oarece d. dr. Nicolaescu funcţionează ca medic al oraşului spitalului Tg. Frumos.

Economul N. Dărângă, revizorul eclesiastic al eparhiei Moldovei, va pleca în inspectarea secţiilor culturale preoţeşti din Moldova, pendinte de societatea clerului „Ocrotirea“, pentru a verifica situaţia fiecărei din ele şi a întocmi bilanţul de mersul general al societăţei.

D. Paul Bujor, decanul facultăţei de ştiinţi, a demisionat.

In ultimul consiliu profesoral al numitei facultăţi a fost ales d. Ralet ca decan.

In astă-seară, la ora 9, se întruneşte comitetul de redacţie a revistei „Arhiva“.

E vorba să se propună o serie de îmbunătăţiri pentru a se da revistei mai multă viaţă.

Numita Sima Itzic nenorocita care un moment, devenise celebră sub preudonimul „princesa Calmuschi“ a fost internată la ospiciul Socola.

Linia de tramvai Apeduc-strada Pădure a fost modificată prin o mărire o curbei aşa că se vor putea evita accidentele care devenise aşa pe frequente în acel punct.

Intre d-nii Al. Ghica-Deleni şi Octav Cuba s'a încheiat o societate pentru comerţul de automobile.

Tabloul elevilor înscrişi pentru examenul în particular la liceul naţional va sosi de la ministerul instrucţiunii în ziua de 12 Octombrie.

Sunt înscrişi 180 elevi din care 70 pentru clasa opta.

Ministerul instrucţiunii a comunicat liceului naţional că, elevul preparat în particular, clasa a şasa, Popescu Gh. Nicolae, făcîndu-se vinovat de substituire în examen prin un alt elev de la stat, ministerul i a aplicat pedeapsa cu rîdicarea dreptului de a fi înscris în vre-un liceu al statului, precum şi a fi admis la vre-un examen ca praparat în particular pentru totdeauna.

Pentru decanatul facultăţil de litere şi filosofie candidează d-nii profesori A. D. Xenopol şi Ilie Bărbulescu.

Iată mersul epidemiilor în oraş în cursul lunei Septemrrie:

20 cazuri de scarlatină, 23 de anghină difterică, 3 de tusă convulsivă şi 68 de tifos din care 6 mortale.

Din numărul total al bolnavilor de febră tifoidă, 48 cazuri revin trupelor de infanterie din garnizoana locală.

In oraş epidemia de tifos e în descreştere.

La gimnaziul Stefan cel Mare s'au înscris 68 elevi în clasa I-a; 66 în a doua; 49 în a treia şi 43 în a patra.

La gimnaziul Alexandru cel Bun, 43 clasa I-a; 56 în a doua; 39 în a treia şi 35 în a patra. După cum se vede aci va încăpea surplusul dela liceul naţional.

Odată cu trecerea d-lui profesor Dragomir Hurmuzescu la Bucureşti, au mai cerut a fi transferaţi şi următorii funcţionari de la laboratorul şi atelierul electro-tehnic de pe lîngă universitatea eşană: Ioan Bacinschi, mecanic, Ioan Matei, ajutor mecanic şi Constantin Casimir custode şi bibliotecar.

D. L. Bulgaru, student al facultăţii de ştiinţi, a fost numit asistent al laboratorului de fisico-chimice al liceului naţional din localitate, post din nou înfiinţat în acest an.

Tinerii cu termin redus din garnizoana locală, cari au fost mobilizaţi, se vor întruni mîne Simbătă, între orele 12 şi 1 a. m., la bereria Azuga, spre a se consfătui asupra unor chestiuni ce-i interesează.

Ministerul de interne a recomanda Prefecturei de judeţ să vegheze ca, în caz de va ateriza aici aviatorul francez Damour—care a plecat de la Paris la Constantinopole, pe un aeroplan—să i se facă toate înlesnirile.

Uniunea Educatoarelor Romîne îşi va ţinea obicinuita şezătoare săptămînală Duminică 6 Oct. c, în localul şcoalei primare de băeţi „Cuza Vodă“ din suburbia Tataraşi şi în localul şcoalei de băeţi „Costache Negri“ din strada Eternităţei. La această şezătoare vor vorbi doi d-ni profesori universitari, cum şi d. dr. Zosin.

Societatea roagă să vie cît mai multe membre din societate, cum şi locuitorii din aceste dispărţiri, fiind că se vor discuta mai multe chestiuni în privinţa agriculturei practice ce se poate face mai cu uşurinţă şi mai folositoare, cum şi despre starea sănătăţei populaţiunei şi asupra microbilor holerei.

Locuitorul Gh. Gheniţă din Poeni, a incetat subit din viaţă, pe cînd se afla la munca cîmpului.

Bănueli nu sînt.

Iată piesele şi subiectele principale ale noului program cinematografic de astăseară Vineri al teatrului Pathé-Frères din sala Sidoli:

Cînd inima vorbeşte, mare roman contimporan. Bogat şi original scenariu.

Visul lui Zozo, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Femeile care văd, (Les premiers signes de vieillesse). Splendidă desfăşurare în două acte. Interpretare fără seamăn datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor străine.

Titi răpeşte pe iubita lui, scene comice.

Escentricul concertist Manelli, care a obţinut succese strălucite cu extravagantele sale producţiuni, atît la teatrul naţional cît şi în sala Circului Sidoli, va mai procura deosebita plăcere ieşanilor dînd astă seara Vineri 4 Oct. şi mîne Simbătă (matineu şi seara) concertele sale uimitoare cu variatele şi originalele sale instrumente muzicale, în spaţioasa sală a Circului Sidoli.

Mîne Simbătă 5 Octomb. are loc matineu (3 ore ziua) şi reprezentaţie serală la 9 ore. La acest matineu cît şi la reprezent. serală dau binevoitorul concurs d. şi d-ra Manelli.

Noul program se prezintă poimîne Duminică 6 Oct. două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală la 9 ore: „Micul negustor de statuete“, dramă (2 părţi).—Compozitorul din Paris.—Blestemul etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**
excelentele produse ale

‚Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi‘

— **Strada Loc. Col. Langa No. 4.** — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STÂNCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

■ In urma intervenţiei direcţiunei generale a serviciului sanitar, ministerul de interne a dispus a se opri încă o lună eliberarea biletelor de liberă circulaţie a vînzătorilor ambulanţi.

■ Supuşilor bulgari Bugomil Dulgheroff, Nicola Nitcoff şi Const. Goranoff, încuviinţîndu-li-se şederea în ţară, li s'a fixat ca reşedinţă pentru profesiunea lor oraşul Iaşi.

■ **Judiciare.**—Curtea de apel secţia I-a a respins opoziţia lui Anton M. Antoniade, pentru bancrută simplă şi frauduloasă, rămînînd definitiv condemnat la trei ani închisoare.

— De asemenea a respins apelul lui Gh. Ioniţă Stefărcă cum şi opoziţia şi apelul lui Al. M. Maftei, cu diaconul Calmuschi pentru anularea vînzării de pămînt rural, confirmînd sentinţa tribunalului Vaslui.

— Curtea secţia II-a s'a pronunţat astă-zi în procesul dintre I. L. Bogdan cu Filip Rosenstok pentru bani, admiţînd apelul celui de al doilea făcut în contra sentinţei trib. Roman, obligînd pe d. D L. Bogdan să restitue lui Rosenstock suma de 4607 lei, precum şi ai plăti cu titlu de daune 5626 lei şi 2000 lei cheltueli de judecată.

— Curtea admiţînd apelul introdus de A. H. Polak, comerciant de vinuri din Iaşi, a reformat sentinţa tribunalului, acordîndu-i prelungirea moratorului, încă cu două luni peste cele patru acordate de tribunal.

— Froim Fischer a declarat apel în contra sentinţei tribunalului Dorohoi, dată în procesul cu C. Prassa în calitate de sechestru judiciar al moşiilor Gherăni-Curt şi Panaitoae din Dorohoi, pentru recunoaşterea contractului de arendare a sus ziselor moşii.

— Judecarea apelului lui Michaelis şi alţii cu Carol Fischer pentru bani s'a amînat pînă ce va expira termenul de apel al Băncii Romanaţi din Bucureşti.

— La 5 Octombrie Curtea s. II-a va judeca procesul lui C. Cristescu fost funcţionar la Banca Meseriaşilor, pentru delapidare.

■ In urma ordinului No. 74.422, primit de la ministerul instrucţiunei, şcoala profesională de fete a „Reuniunei Femeilor Romîne" se va deschide la 14 Octombrie curect.

In ziua de 14 se vor ţinea şi examinele de corigenţă.

■ **Universitare.**—D-nii profesori D. Gusti, Al. Miller, Gr. Demetrescu şi Fr. Rainer au fost convocaţi a se întruni mîne Sîmbătă 5 Oct. la orele 4 p. m., la universitate pentru a se consfătui asupra mai multor chestiuni privitoare la organizarea bibliotecei centrale.

— Consiliul facultăţi de ştiinţi întrunit în acest scop, a ales ca decan al acelei facultăţi pe d. prof. Ion Ralet, iar ca membru delegat în senatul universitar, în locul d-lui Aurel Mănescu pe d. prof. Anastase Obregia.

Ministerul de instrucţie însă, neprimind încă demisia d-lui prof. Paul Bujor din demnitatea de decan, alegerea d-lui Ralet de către consiliu, a fost prea grăbit făcută.

— Senatul universitar, unit cu consiliul facultăţii de litere, avînd în vedere activitatea ştiinţifică şi didactică, desfăşurată de d. Barbu Demetrescu, actualul conferenţiar provizor de drept civil, din care s'a dovedit că posedă un spirit clar, metodă şi un deosebit dar de expunere, şi că e docent şi funcţionează de la 1 Noembrie 1910, deci de trei ani neîntrerupt, în calitate de conferenţiar provizor, deci are termenul cerut de lege,—senatul l'a recomandat cu unanimitate pentru avansarea de conferinţiar definitiv.

La şedinţă au aristat d-nii C. Stere, Paul Bujor, A. D. Xenopol, dr. N. Leon, dr. M. Manicatide, D. Alexandrescu, I. Th. Burada, Iulian Teodorescu şi I. Peretz.

Se caută spre imediata angajare, pentru administrarea magazinelor noastre de materiale electro-technice, un funcţionar tînăr energic cu bună şcoală şi avînd cunoştinţi de comtpabilitate în această direcţiune.

Pentru acelaş serviciu e vacant locul de practicant.

Ofertele în scris cu indicarea pe scurt a şcoalei urmate şi eventual a funcţiunei ocupate pînă acum, arătînd şi pretenţiunile de salar, să se adreseze în limbele romînă şi germană la

Uzina Centrală de Electricitate din Iaşi

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latina,** *matematicele, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care se prepară în particular *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Seara de la 7—10 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi.

V. EMIL, profesor

Str. Sf. Teodor 36 (în curte)

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Rusia şi starea balcanică

— Declaraţiile d-lui Sasonov —

Paris—D. Sasonov a fost primit de d. Poincaré. A avut o convorbiee cu d. Pichon. Ministrul rus a declarat într'un interview că Rusia, ca şi toate Puterile, doreşte o cît mai grabnică consolidare a păcei în orient. Ea crede că nu e nici un stat balcanic care să nu înţeleagă interesul întăririi păcei; care e îngreuiată prin învechite obiceiuri şi interese protivnice.

„Rusia doreşte mult să facilitese Turciei o existenţă normală şi proeperă şi doreşte mult să nu fie neliniştită pe propriul ei teritoriu, prin repercusiunea turburăririlor eventuale de pe teritoriul turcesc.

„Desinteresarea noastră este compatibilă cu o bună administraţie a intereselor Turciei în Asia. Cît priveşte statele balcanice, va fi bine a li se uşura liniştea necesară prin mijloacele de care dispun Puterile şi în special scutindu-le de crize financiare care sunt de rău existenţă.

„Rusia, în deplină armonie cu aliaţii şi prietenii ei, s'a consacrat forţei întru menţinerea păcei. Rezultatele diplomaţiei europene sunt de natură să împrăştie prefutindeni preocupările",

Negocierile turco-greceşti

Constantinopol.—După primirea primelor ştiri din Athena, privitoare la reluarea negocierilor de pace cu Grecia, cercurile competinte ale Porţei se arată mai optimiste cu privire la sfîrşitul negocierilor de pace.

Prima telegramă a delegaţilor turci, despre conferinţa de eri din Athena, fiind foarte condensată şi cîteva pasagii neclare, va fi cu neputinţă Porţei să dea imediat un răspuns, ci va trebui să aştepte telegrame amănunţită.

Se asigură însă că chestia indigenatului se va tranşa cu bine. Chestia muţiilor şi vacufuurilor par mai dificile de tranşat.

In şedinţa de ieri, delegaţii greci au comunicat delegaţilor turci articolele pe care le admit, din proectul turcesc, şi modificările ce propun la alte articole.

Sennindin, funcţionarul ministerului, a plecat azi la Athena spre a azista pe delegaţii turci.

Din Bulgaria

— Sîrbii jefuesc un sat bulgar —

Sofia, — Trupele bulgăreşti au reocupat Mustafa-Paşa.

Exportatorii de cereale din Varna au fost avizaţi să nu trimită marfă în Grecia, căci Grecii au hotărît să nu admită vasele bulgăreşti în porturile greceşti, nici să primească marfa bulgărească.

Prefectul de Widin telegrafiază că o bandă sîrbească a făcut o incursiune în satul Gornilov, pe care l'au prădat luînd vitele şi multe merinde. Guvernul bulgar a protestat în contra acestor încălcări.

Condamnarea unui colonel bulgar

Sofia. — După dezbateri ce au ţinut 9 zile consiliul de răsboi a dat sentinţă în procesul colonelului Peteff şef de brigadă, acuzat că nu şi-a făcut datoria de militar în lupta contra Grecilor lîngă Lohana.

Colonelul Peteff a fost condemnat la 4 ani recluziune, la degradare şi la pierderea drepturilor civice.

Presa vieneză şi Regina Romîniei

Viena. — „Neus Wiener Abendblatt" vorbeşte de marele opere de binefacere şi caritate săvîrşite de M. S. Regina Romîniei, în timpul păcei şi în cursul ultimei acţiuni a armatei.

„Regina, deşi bolnavă, era în fruntea tuturor acţiunilor în favoarea armatei şi pentru ajutorarea familiilor celor plecaţi la răsboi.

„Romînia o laudă într'un singur glas pentru generozitatea şi caritatea ei şi ţara are cea mai mare veneraţiune pentru regina ei..."

Serviciul Telefonic

Romînia şi situaţia în Balcani

Romînia.—Zice ziarul „Figaro" condusă de un guvern abil şi înţelept, asigură liniştea Europei.

Paris. — Ziarul „Le Figaro" analizînd situaţia în Balcani scrie :

„—O singură Putere ar putea contribui la isbucnirea conflictului între Grecia şi Turcia, dacă interesele ci ar face ca balanţa să se plece mai mult în favoarea uneia sau alteia dintre cele două state.

Această Putere este Romînia care prin singura ameninţare cu o intervenţie armată, ar putea să asigure victoria fie grecilor, fie turcilor.

Dar Romînia condusă de un guvern abil şi înţelept, în deplină înţelegere cu regele seu, nu vra să intervină.

Acest regat, devenit arbitrul păcei balcanice, asigură azi liniştea Europei".

Comandă de torpiloare

Bucureşti. D. Ministru de resboiu a mutat o comisiune, care să supravegheze pregătirea elementelor ce au a servi la construcţia celor 4 contratorpiloare, comandate la şantierul din Neapole.

În Romînia nouă

D-nii Take Ionescu şi M. Cantacuzino în Cadrilater.— Organizarea judecătorească. Armata în teritoriul anexat.

Bucureşti.— După cum am mai anunţat, în primele zile ale săptămînei viitoare, d. Take Ionescu, Ministru de interne, va pleca în cadrilater, pentru a inspecta starea lucrurilor de azi, cît şi a-şi da seamă pe loc, de nevoile urgente ce sunt de realizat.

*

Tot în cursul septămînei viitoare, d. M. Cantacuzino, Ministru de justiţie, însoţit de d. Lazăr Munteanu, secretar general al acestui minister, va pleca în cadrilater, pentru a-şi da seamă, pe loc, de chipul cum ar trebui înfăptuită organizarea judecătorească.

*

D. general Hîrjeu, Ministru de resboiu, a hotărît a trimite în Romînia nouă 4 batalioane de infanterie, din regimentele din ţară, 2 escadroane de cavalerie şi un regiment de artilerie.

Ministrul a mai hotărît ca în corpul al 5-lea de armată, contingentele ce urmau să treacă în concediu, să fie ţinute încă sub arme. Aceasta pentru a nu se introduce goluri în rîndurile trupelor, actualmente în garnizonă în teritoriul anexat.

Legea telegrafo-poştală

Bucureşti. — Indată după deschiderea parlamentului, d. Ministru de interne, va supune votărei creditul extraordinar necesar pentru punerea în aplicare a legei telegrafo-postal, în ceeia ce priveşte sporul salariilor.

Noui monoplane

Bucureşti.—D. general Hîrjău, ministru de războiu, a comandat pentru aviaţia militară, două monoplane, sistem Andev.

Greva factorilor poştali

Bucureşti.—Mişcarea factorilor poştali, ce părea inofensivă, a devenit azi mai accentuată.

Ei s'au întrunit azi dimineaţă, în număr de 300 şi au hotărît încetarea lucrului.

In mijlocul lor a sosit subdirectorul poştelor, căruia greviştii i-au cerut punerea în aplicare imediată a legei de organizare şi un spor la salariu.

Subdirectorul li-a răspuns, că în ceia ce priveşte salariul nu le poate promite de cît salarele prevăzute de budget.

Factorii s'au declarat nemulţamiţi cu acest respuns şi aşteaptă sosirea d-lui Cosăcescu, directorul general al Poştelor, pentra a lua o hotărîre definitivă.

Consistoriu bisericesc

Bucureşti. — Azi dimineaţă consistoriul superior bisericesc a ţinut a 3-a şedinţă.

Părintele Ilie Ştefănescu a cetit un raport asupra colecţiunei de legi şi regulamente bisericeşti.

Părintele Stavrofor Savin directorul Seminarului din Iaşi, a formulat o serie de propuneri concrete pentru îmbunătăţirea soartei preoţilor şi mai ales celor de la sate, pentru a pune astfel capăt crizei de preoţi ce se constată azi.

Linia ferată Coradin-Dobrici

Bucureşti.—Pe seama ministerului de lucrări publice s'a deschis un credit de 1.500.000 lei, pentru începerea construirei liniei ferate Coradin-Dobrici.

Guvernul francez şi împrumuturile balcanice

Paris.—O notă semi oficială afirmă, că guvernul nu va admite nici un împrumut în Franţa pentru ţerile balcanice, întru cît chestia participărei la Datoria publică a ţerilor balcanice nu este încă tranşată.

Bulgari măcelăriţi

Sofia. — La ştirea că armata bulgară de ocupaţie se apropie, în unele ţinuturi din Tracia, răsculaţii turci au măcelărit populaţia.

Ştirea a produs aci o vie indignare.

Albanezii respinşi

Cetinge. — Atacul Albanezilor contra frontierei muntenegrene de la Pinstindge pînă la Viacoma a fost respinşi.

Albanezii s'au retras între Drina Albă şi Drina Neagră unde s'au fortificat.

Trupele muntenegrene au ocupat tot teritoriul de la frontieră.

Perderile sunt mari de ambele părţi

Jandarmul balcanic

Constantinopol. — Sub titlul jandarmul balcanic *ziarul* Stamboul *zice că Romînia cu sau fără voe este azi jandarmul balcanic, însă Europa nu prea ţine în seamă dificultăţile cu care Romînia are de luptat.*

Ziarul termină zicînd că Romînia trebue să se gîndească la propiile sale interese.

Buletinul Direcţiunei Sanitare

Bucureşti.—Iată buletinul de azi despre mersul holerei :

Jud. Brăila.—12 com. 36 vechi, 5 noi, morţi 1, vindecaţi 1, 35 rămaşi.

Jud. Constanţa.—4 com., 4 vechi.

Jud. Covurlui.—Galaţi. 1 vechi.

Dîmboviţa, 6 bolnavi vechi, 1 mort, 4 rămaşi.

Jud. Dolj.—46 com., 169 vechi, 8 noi, 5 morţi, 15 vindecaţi, 154 rămaşi.

Craiova-spital, 1 vechiu.

Jud. Gorj.—Nici un bolnav.

Jud. Ialomiţa.—20 comuni, 79 vechi, 11 noi, 5 morţi, 4 vindecaţi, 71 rămaşi.

Calaraşi-spital, 2 vechi.

Jud. Ilfov.—3 com., 5 vechi, 12 noui, 6 morţi, 11 rămaşi.

Bucureşti-Colentina, nici un bolnav.

Oltenita, 6 vechi.

Jud. Mehedinţi. — 4 com., 10 vechi, 1 mort, 3 vindecaţi, 6 rămaşi.

T.-Severin-spital, 4 vechi.

Jud, Olt.—2 com., 2 vechi, 1 nou, 1 mort, 1 rămas.

Slatina-spital, 1 vechi.

Jud. Prahova.—2 comune, 3 vechi.

Judeţul Putna, 1 comună, 4 vechi.

Judeţul R.-Sarat, 1 comună, 1 bolnav vechi, 1 vindecat.

Judeţul Romanaţi. — 11 comune, 41 vechi, 1 nou, 1 mort, 6 vindecaţi, 35 rămaşi.

Caracal, 31 bolnavi vechi, 2 morţi, 30 rămaşi.

Jud. Teleorman. — 12 comune, 36 vechi, 5 noi, 38 rămaşi.

Jud. Tulcea. — 1 com., 3 vechi.

Judeţul Vălcea, 1 comună, 2 vechi.

Judeţul Vlaşca, 13 comune, 58 bolnavi vechi, 31 noi, 3 morţi, 3 vindecaţi, 58 rămaşi.

Teritoriul nou, 4 comune, 9 bolnavi vechi, 1 mort, 9 rămaşi.

Total: 138 comune, 536 vechi, 48 noi, 35 morţi, 33 vindecaţi, 516 rămaşi.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1 (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

Pepinierele de Viţe Americane

ALTOITE ŞI NEALTOITE

Producători direcţi etc.

Dimitrie Vizanti

Copu-Iaşi

— 2 medalii de aur şi argint —

— Catalogul gratis la cerere —

De vînzare sau de închiriat

cu începere dela 26 Octombrie a. c.

O livadă în întindere de 8 Hectare 1830 m. p. situată în acest Judeţ, comuna Galata, cotuna Valea-Adîncă, avînd case şi atenansele necesare unei bune gospodării.

Doritorii se pot adresa proprietarului, Maior Const. Panaitescu în Iaşi, strada Lozonschi 4.

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5.

Prăvălie DE INCHIRIAT *în Str. Cuza Vodă (foastă Golia) No. 42 ter.*

A se adresa d-lui avocat V. G. Cristofor Str. Cuza-Vodă No. 42 bis.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — G U R A —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

De Inchiriat *o cameră elegant mobilată cu sau fără pensiune, de la 26 Octombrie în str. V. Conta 16 la d-na Carolina Sprinceană.*

De Inchiriat *în Strada Căpitan Păun 8 2 camere pentru birou şi o magazie pentru depozitat marfă.*

Comptabil *rutinat, dispunînd de cîte-va ore libere, se oferă pentru ţinere de registre comerciale.*

Adresaţi-vă la Postăvăria „Avântul" *Iaşi, strada Ştefan cel Mare.*

De inchiriat *Casă cu şase odăi, 2 cămăruţe, pivniţă, bucătărie, sală mare, curte grădină, pomi roditori, viţă americană pe rod. Str. Bucşenescu 13.*

De Inchiriat *(şi de vînzare) 7 odăi, bucătărie, pivniţă, diferite atenanse, curte, grădină etc.*

La situaţie admirabilă.

Adresa: Adela Ghiulea Str. Muzelor 18.

De Inchiriat *un apartament compus din 5 camere, bucătărie, grajdiu, şură, beciu, curte spaţioasă str. sf. Andrei No. 3*

A se adresa la proprietară în curte între orele 2 5 p. m.

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 Apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

In casele *Schnürer vis-á vis de Fraţii Polingher sunt de închiriat una prăvălie, una locuinţă elegantă la etaj, una locuinţă modestă în curte şi mai multe magazine pentru depozite de mărfuri.*

Un comptabil *bun se caută la Fabrica de Sapon Wolf Lerner, strada Cetatea mică No. 1 Iaşi.*

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !
ECONOMIE
prin întrebuinţarea
Săpunului Popular
din Fabrica „STELLA" Bucureşti

PORTE-POTS
EN FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 60c.
Raymond GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.

PONDOIR
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
RATINOIRS A JARDINS

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de Antebraţ, Migrenele, Cervalgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi cronice cari ca, reumatism, tulburări color-Fălie renale.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia câte o dintâi şi se ia 3 hapuri. Unul dimineaţă, unul la ameaz, şi unul la seara. Este bolnavul în stare grea, se ia câte patru a doua zi şi câte patru, unul la ameaz, şi unul la seara, sâmbătă. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les véritables Pilules Moussette de OLLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toţi Droghişti şi Farmacişti.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului
Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI
„OPINIA",
17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mirzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2004 – Duminică 6 Octombre 1913

Dispute bulgare la liberali

Istoria documentată de mîni, acea care se va scrie cu discernămînt și cu sînge rece, va întîmpina serioase dificultăți, cînd va vroi să-și dee seama dacă într'adevăr, cu conștiință și bună dreptate, s'a putut atribui unora dintre oamenii politici romîni epitetele diferențiale de „bulgorofili“ și „bulgarofobi“. E vorba, se înțelege, de oamenii politici cu răspundere și e vorba de epoca de astăzi, acea de îndată după răsboiul din Balcani încheiat prin pacea de la București.

Cu toate aceste zisele epitete au fost aplicate cu o nespusă ușurință,—cu aceiași ușurință cu care, în genere, se scrie la noi în țară istoria de o zi pe alta, în coloanele ziarelor.

Nu mai pomenim aci de „bulgarofilia“ atribuită d-lui Tache Ionescu cu o persistență diabolică de către „Epoca“ și „Viitorul“—într'o duioasă armonie cum ar scrie, maliție, d. C. Stere despre acele două organe profund adversare.

Dar un ziar a putut, tot așa de lesne, spicuind pasagii dintr'un interview, să mustre și pe d. Ion I. C. Brătianu de „bulgarofilie“.

Intr'adevăr, șeful liberalilor a zis că s'a întors din Bulgaria „cu cele mai bune impresiuni despre poporul bulgar, care este viguros, muncitor și econom“.

Ba, mai mult, a rostit părerea că „într'o mult mai scurtă vreme de cît se crede el (poporul bulgar) își va reveni din starea în care l-au adus cele două războaie“ *pentru a ajunge la concluzia că*, „Statele balcanice vor trebui să caute a-și asigura în viitor relațiuni de prietenie cu Bulgaria“.

Am avut prilejul să cităm, într'un recent articol, pasagii din impresiile d-lui Vintilă Brătianu, publicate după campania în Bulgaria și din care reeșia că norodul romînesc întors de peste Dunărea, va avea dispoziția sufletească atît de mult transformată, în cît mari reforme sociale se vor impune în țara noastră, pe urma sentimentului a lor noștri *că ne găsim în stare de inferioritate.*

Cu toate aceste în notele finale, apărute în „Democrația“ d. Vintilă Brătianu nu ni se pare extrem de entuziast, cînd vorbește de interpretarea dată de Bulgari purtării noastre civilizate.

„...Această atitudine a noastră nu a fost înțeleasă, cum era și logic să nu fie, de firea sălbatecă a bulgarului și de concepția ce el are de răsboi. *A luat omenia noastră drept slăbiciune sau naivitate* și îndrăzneala lor sporește din zi în zi...“

Iar dacă trecem din paginele „Democrației“ în ale „Vieței Romînești“, găsim reflecțiile de mai sus, mult mai simplu studiate și analizate. Așa, în Insemnările d-lui Ernest Triandafil, publicate de revista iașană înaintea cronicelor d-lor Stere și Duca—în unul și același număr—cetim următoarele, cu data lor de 17 Iulie:

„Nu numai ca tip fizic bulgarii au păstrat mult din caracterul mongoiic. Ceva din primitivitatea sufletească a Hunilor trăește pînă astăzi în sufletul lor. M'am întrebat adeseori dacă nu e greșită tactica, pe care au adoptat o Romînii *de a se purta cu o excesivă blîndețe* față de această populație cucerită.

Bulgarii îmi par că nu sunt în stare să înțeleagă mărinimia. Fiind cu desăvîrșire străini de acest sentiment, ei cred că Romînilor le e încă frică de dînșii și că de aceia se poartă față de ei cu atîta bună voință. Aceasta îi face și mai îndîrjiți și le mărește, dacă se poate, disprețul suveran pe care-l au pentru „mămăligari“. De mici copii, generații întregi au fost deprinse să preamărească numele de bulgar și să ne poarte o ură neîmpăcată. Mai în toate satele pe unde am trecut s'a petrecut același lucru.

...Se vedea bine că omenia și blîndețea sunt coardele la care ei nu răspund și că nu-și pot explica altfel purtarea noastră dacă nu prin teama ce avem de ei.

Orice măsuri blînde, orice concesiuni pe care le-am face ca să ne apropiem vor fi zadarnice“:

Dar autorul acestor remarcabile Insemnări nu împărtășește nici admirația pe care o are d. Vintilă Brătianu pentru bunul traiu social al populației muncitoare bulgare.

„...Pe măsură ce trăești în mijlocul țaranilor bulgari, descoperi lucruri noue, care te surprind. Cel mai sărman țaran de la noi ține mai curat la el acasă. In afară de aceasta, munca cîmpului bulgarii o fac destul de primitiv, cu unelte vechi și proaste. La mulți am văzut încă pluguri de lemn. De asemenea, mai toți treeră la arie cu caii. Școala n'a fost pentru săteni un factor de educație sufletească superioară. Ea n'a știut să le exagereze însușirile bune sau rele, pe care le găsea în germene în această rasă sobră și energică, dar aspră, primitivă și sălbatecă.

...Școala n'a făcut nimic ca să-l ridice. El nu cunoaște și nici nu poate înțelege generozitatea, mila, omenia, recunoștința. Nu are, nici nu poate avea sentimente superioare, nici puterea de comprehenziune superioară a omului capabil să se civilizeze...“

Acum, dacă părăsim tărîmul observației sociale și psihologice pentru a trece la celalalt,—al politicei, al diplomației, vom găsi contraziceri mult mai surprinzătoare. Chiar în acelaș număr—cel mai nou apărut—al „Vieței Romînești“ din care am citat rîndurile de mai sus, ne întîmpină un adevărat duel între d-nii C. Stere și I. G. Duca, în ce privește rezultatele Păcei din București și avantagiile ce decurg din el, în raport cu meritele ce și-a dobîndit fiecare din Aliații balcanici de odinioară și cu sacrificiile făcute de fiecare.

Duelul acesta merită să ne oprim cu dinadinsul asupra lui într'un articol următor.

△

NOTA ZILEI

Restitutio in integrum.

Un june licean ne trimite o lungă scrisoare ne francată, lungă, pentru că cuprinde mai multe duzini de versuri în memoria nefericitului Vlaicu.

N'am cetit acele versuri ale junelui, pentru că introducerea era scrisă într'o deplorabilă proză, ca aceasta:

Prea stimată Direcțiune,

Deși a trecut cam mult de la tragicul sfîrșit al marelui romîn Vlaicu răsfățatul poporului, care a uimit și pe străini cu zborurile sale protijioase, care depășesc limita de laudă, totuși eu cît și mulți alți, sînt încă obsedați de acele momente fade de groază chiar, cînd s'a vestit moartea-i. O povară (inexplicabilă) fatigantă, populată de blesuri sîngerînde care brăzdau inima fiecaruia din noi, neîndurarea Durerea cu bucuria înlănțuiau în noi...

Mărturisiți, cetitori, că după cetirea unei astfel de proze cetirea versurilor era de prisos, iar junele licean merită pedeapsa să ne restituie trimbrele plătite dublu. Noi îi vom restitui versurile bucuros.

POLITICE

Desfacerea colaborărei

Evenimentul **o dorește și manifestarea dorinței o face în mod insultător pentru partidul conservator-democrat, în mod agresiv pentru șeful acestui partid.**

Nici vorbă că confrații noștri au autoritatea morală, să se ocupe de cinstea altora, iar inspiratorii lui au chemarea de a vorbi de destoinicia și însușirile d-lui Take Ionescu.

De cît un lucru. Să sperăm că, odată cu rezolvirea chestiunei dacă guvernul colaborărei va continua sau nu, se va rezolvi și problema dacă *Evenimentul* este sau nu un ziar de opoziție; se va lămuri chestiunea dacă acei care-l inspiră și pe care îi reprezintă, dau concurs guvernului sau se declară potrivnicii lui.

Recunoaștem că-i foarte comod ca în acțiunea ta politică directă, personală, să te folosești de calitatea de adept al guvernului, iar prin manifestările ziaristice, care oricînd pot fi dezavuate, să-ți plătești luxul unei campanii violente opoziționiste. Comod da, dar sistemul nu cadrează cu legile corectitudinei în viața politică.

Să ai funcționari de ai guvernului, care fac și pe redactorii ziarului, care înjur în mod nedemn guvernul, aceasta o fi pentru inspiratorii *Evenimentului* o inovație, dar pentru marele public constituie un act de duplicitate rușinoasă.

Confratele nostru speră mult într'o apropiată desfacere a colaborărei. Nu știm, pentru a-i fi pe plac, dacă trebuie sau nu să-i dorim realizarea cît mai grabnică a dorințelor. Tot ce știm, însă, ie că atitudinea ce a adoptat nu poate fi intolerată.

Imediat, ce se va ști dacă colaborarea continuă sau ba, *Evenimentul* va trebui să-și clarifice situația. Atitudinea dubioasă nu va mai fi admisibilă.

MICI POLEMICI

Naguki a găsit microbul turbei. Tocmai un medic japonez.! Bactereologii Europei turbă de cîndă.

*

Un rus întrebat — cu ocazia procesului din Kiew — dacă a cetit pe Nietzsche, a răspuns: Nicevo.

*

La Conservatorul iașan se scot în vînzare multe obiecte muzicale stricate. Nu e, din fericire, nici o elevă...

*

Pentru o datorie un cămătar îți scoate măselele din gură, pentru o datorie către patrie, cam tot așa s'a operat...

*

La „Rampa“ se cere 1 leu înscrierea la concursul dramatic, 5 lei înscrierea la concursul de frumusețe.

Adevărat oare că a scrie frumos e mai ușor decît a fi frumos?

*

Curioase și ziarele de opoziție: nu vor nici remaniarea guvernului, nici rămînerea lui.

*

Sublocotenentul Eugen Ch. din Piatra N. a maltratat pe doi comercianți.

Unii gradați se cred încă în campanie..

*

E așa de sigur „Evenimentul“ de lichidarea colaborărei, încît prefectul de poliție și-a reluat cronica în versuri la numitul ziar,—ocupația favorită de opoziție.

ECOURI

Arta la pungași. — O închisoare model este cea din Peterhead, în Scoția. De cîtva timp se observau multe bancnote false în circulație. Făcîndu-se cercetări amănunțite s'a descoperit că ele erau fabricate... chiar în închisoarea din localitate. Ca să se înțeleagă mai bine lucrul, trebuie să se știe că în Scoția băncile au voie să emită bancnote negarantate de stat. Ele diferă deci foarte mult și punerea în circulație a celor false este mai ușoare. Fabricațiunile închisorii erau pe hîrtia subțire în care se dedea arestaților unt sau heringi. Desemnurile erau de mînă, datorite pungașilor cu talent. Ele erau puse în circulație prin intermediul unor negustori vecini închisorii.

*

Evoluția dansului.— Ca orice artă — dansul are istoria lui. Dela ritmul străvechiu — moderat și grațios — el a trecut, pînă în zilele noastre, prin multe faze, a căpătat multe fizionomii. In ultimul timp însă cîteva dansuri se abătuseră cu totul de la menirea inițială a acestei arte. Căci dansul, prin esența lui, înseamnă mlădierea armonioasă a corpului, dînd spectatorului impresia armoniei în mișcare — fără nici un sbucium brusc și tulburător — iar dansatorului procurîndu-i — ca orice artă— fiorul uitărei de sine.

Astfel acest „cake-valse“, sau „two-steps“, sau „turkey-tret“, sau acel lascio intedent „tango“ — înseamnă o pervertire a artei dansului menită să desfete ochiul prin armonia ei. Nu e de mirare dar că s'a pornit o reacțiune. Iubitorii de adevărată artă se întorc îndărăt. Au căutat un dans artistic și l-au găsit. E... valsul.

In Franța astă-zi dansul „la modă“ e.. valsul.

Și această întoarcere la adevărata artă a fost primită cu entuziasm. Ca un ecou al acestei primiri găsim în „Le Figaro“ un frumos articol, prin care se face apologia valsului. Francezii, spune autorul articolului, sunteți un neam plin de veselie, de spirit, de senzibilitate, de avînt; sunteți o rasă vibrătoare, schimbăcioasă, fermecătoare, valsul vă reprezintă cu credință. Valsul adoarme grija, înlătură supărarea, alintă speranța. Dansul e un roman în care valsul e o pagină de iubire“.

OAMENI ȘI LUCRURI

In țara întunericului

Am exprimat, cu alte prilejuri, părerea că expertizele grafice și actele medico-legale îngăduie cele mai odioase abuzuri judiciare. Tot cu ajutorul unei expertize încearcă, în momentul de față, „justiția“ rusească să ducă la capăt cea mai idioată înscenare ce s'a pomenit vr'odată: înscenarea procesului de „omor ritual“ din Kiev.

Expertiza cu pricina e datorită unui stupid septuagenar, care nu are măcar curagiul să vină în pretoriul justiției ca să-și susțină părerea. Curagiul îl au în schimb oarecari reprezentanți ai justiției oficiale, cari seamănă cu instructorii procesului ritual din Moldova, de sub Racoviță Vodă.

Nu e vorba aci de apărarea unui cult, legat de o credință religioasă. Acel care scrie rîndurile de față nu mai practică personal nici unul și nu se simte solidar cu nici unul. Dar împrejurări rușinoase ca acele din Kiev sfrunteză civilizația modernă, pălmuiesc bunul simț și ridică probleme omenești dintre cele mai adînc dureroase.

Toate religiunile au avut și au concepțiunea strîmtă, că celelalte le stau în drum. De aci suferințele pe cari și le-au creat reciproc în cursul veacurilor și pe cari le-au ispășit sîngeros. Ernest Renan—ca și atîția alții—amintește cu amărăciune că pentru întîia dată în potriva creștinismului s'a născocit stupida poveste a omorului ritual în epoca neroniană. Chiar acum 12—13 ani boxerii chineji au reîmprospătat legenda în potriva misionarilor creștin, tocmai în momentul cînd clericalii din Bohemia montau cu succes drama „omorului ritual“ contra unui nenorocit degenerat, Hülsner...

Un om învinuit, ori chiar osîndit pe nedrept—însamnă numai o nenorocire, un accident. Arhivele cuprind mii de erori. Dar a inventa în plină civilizație tragedii sumbre pe tema unor prejudecăți sanguinare,—iată ce nu poate lăsa nepăsătoare nici o simțire.

Heinrich Heine era de mult eșit din rîndurile credinței mozaice, cînd, în mijlocul Parisului, află despre procesul „ritual“ din Damasc, în 1840. Ca un torent izbucni proza lui. Poetul făcu să resune Europa în potriva încercării de a reînvia o minciună medievală, — căci deabia în evul mediu legenda rituală, creată la Romani în contra creștinilor, deveni o întreprindere în contra semiților.

Iar în romanul său „Bacharach“, Heine reluă firul acelei spăimîntătoare legende și poetiză pînă la sublim acea serbătoare a Paștilor, pe seama căreia s'a născocit povestea cu sîngele. Ce duioase evocări din copilărie a imortalizat Heine catolicul!

Negreșit, e ridicul să se creadă că atari lucruri viețuiesc în istorie. Dar pînă să moară, durează și invenineazā. Cînd, în 1840, povestea se strămută din Asia în Europa, trecînd prin România, Heliade Rădulescu o numea „superstiție scîrboasă“ și scria:

„Noi cei dintăi am fost ce am combătut cu tărie asemenea calomnii de care au fost asupriți și creștinii primitivi în Roma păgînă“.

Iar cînd în 1858 censura munteneasca autoriză tipărirea „Praștiei“ oprită de cenzura iașană, pentru că răspîndea tot legenda omorului ritual,—C. A. Rosetti întreba în „Romînul“:

„... Este această o scriere pentru sec. 19-lea, pentru anul 1858? O scriere a religie, noastre celei pline de blîndețe, de frățire și ertare?

Cine nu vede la ce peire ne-ar aduce o asemenea scriere, dacă populul nostru ar crede o singură linie dintr'insa?“

Rusia a avut și are legiunea cea mai numeroasă de cugetători idealiști, de apostoli ai dreptății. Acolo însă, puterea întunericului de care vorbește Tolstoi se alimentează și se îngroașă din gunoiul unor legende obscurantiste, cari înăbușă bunul simț și sentimentul dreptății. Acolo a fost cu putință să înjghebe Sinodul o expertiză ca acea a ramolitului Sikorski și să se încerce un proces de omor ritual contra unui nenorocit, muncitor de fabrică, tată a cinci copii, învinuit de uciderea unui copil spre confecționarea de... pască rituală.

Hienele, de sigur, au dreptul să rîdă de oamenii secolului al 20-lea și de idealizmul religiunilor,—a tuturora. Căci toate sunt de vină că, după mii și mii de ani, armonizează așa de puțin, între ele încît avem încă măceluri balcanice și procese rituale!

Rodion

Note și impresii din Bulgaria

VI

De la Plevna la Sofia.

Iată-mă ajuns în gară, gata de plecare din Plevna. Cu foaea de drum în buzunar, vin și i-o arăt d-lui căpitan, care luase în stăpînire mișcarea trenurilor din gara Plevna.

Iată cuprinsul acestei *Foaie libere.*

Svobodenă listă.

Direcțiunea comenduirei Plevnei dă prezenta foae slobodă d-lui Gh. Ghibănescu, inspector școlar din România, care e liber să călătorească de la Plevna la orașul Sofia și înapoi, cu acest bilet de drum, după ordinul Ministrului de războiu cu telegrama No. 7304.

5 Iunie 1913, orașul Plevna.
Comănduirea orașului
Ofițer Stoicov
(l. p. Pleavensco comendansco upravlenie

Aștept în gară sosirea trenului. Către 8 seara sosește unul plin cu soldați: artilerie. Mi se spune că acest tren nu merge până la Sofia, ci numai la Vrața, și că de acolo apucă direcția Vidinului, unde se așteptau la o ciocnire din partea Serbilor.

Aștept al doilea tren, care urma să sosească la 10 jum. noaptea; stau în gară, unde mănînc și întru în vorbă cu unii din soldații, ce mișunau pe peron. Văd într'o grupă de soldați, că se vorbea romînește. Îi acostez că din ce parte sînt ei; îmi răspund că sînt dinspre Dunăre, de la gura Osmului. Imi povestesc de luptele de la *Edrine*, apoi de popasul la Ceatalgea, unde cei mai mulți au dezertat de frig, în spre Paști, ca nealtădată. Imi spun apoi de cele văzute cu ochii la Tărnova și Gornea Oreahovița, unde cutremurul din ziua de 1 Iunie dărămase 4 orașe. Era regimentul poposit la Lovcea; noaptea târziu primesc poroncă să plece la Tarnova, că s'a prăpădit tîrgul. A doua zi la amează au ajuns în Tarnova și priveliștea orașului i-a îngrozit. Era peste mînă să se apropie de case, că stăteau zidurile chiar înclinate să cază.

— Ei, dar de războiul cu Serbii ce ziceți?

— Cu Sîrbii avem s'o ducem lesne de tot. Îi răsolim noi iute și degrabă; nici n'avem ce face cu dînșii. Ei sînt oameni mititei; îi înșfăci așa de după beregată și îi culci la pămînt.

Mă uit la romînii noștri; îi măsor de sus până jos, și de jos până sus, și văzîndu-le cheful deplin nu l'am stricat, făcîndu-le vre-o întîmpinare, ce o credeam ne la locul ei, mai ales că și eu unul urmam să plec cu tren militar și fiind singurul *fivil* să n'am unele neplăceri la drum.

Vorba mea cu un grup de soldați romîni a strîns în juru-ne alte grupe de soldați, și românească era foarte bine vorbită pe peronul gării din Plevna.

Se dă semnalul de plecare; eu luasem bilet de cl. III, căci nu se dădea de altă clasă; dar vagon... de marfă.

Ne facem loc 3 ofițeri și cu mine unul, patru. Un farmacist, care rupe românește, un avocat din Varna, care vorbea franțuzește, băet tînăr, tată a 2 copilași, ce-i lăsase la familia nevestei sale în Rusciuc, și un alt domn ofițer cu soția și sora sa. Conductorul cedează cabina lui, ofițerului ce era întovărășit de dame; noi ne întocmim dormitul. Pe polițele vagonului se așează cei 2 ofițeri, iar mie ca musafir îmi dă un pat de campanie, care îl fixez de cele 2 polițe și mă aburc în pat. Pas să închizi ochii! nedeprins să dormi pe coate, m'am sucit, m'am învîrtit; oi fi ațipit un ceas, două; dar frigul din Balcani, și dorul de a vedea valea Iskerului, pe care n'o mai văzusem din 1906, mă făcu să fiu treaz de cum se limezi de ziuă.

Soarele îmi răsări la Vrața. Numai trenuri militare! Cine ar fi putut bănui la 6 Iunie, cînd eram eu acolo, că peste o lună armele romîne vor înainta în marș victorios prin aceste văi frumoase, unde acum își disputau Bulgarii întâetatea lor, privind mîndru spre Sărbi. Ce alunecoasă e scara vîlvei omenești și nici o dată nu s'a adeverit mai bine zicala romînului: lăcomia pierde omenia.

Drumul pe valea Iskerului e o minune

KALODONT
· PASTĂ DE DINŢI
de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris
Reprezentanţi: Sam. Lebl, Bucureşti.

din poveşti. Puţine ape au văi mai încîntătoare ca acest Isker, ce brăzdează Balcanii prin apele lor repezi, venind din înălţimele acoperite cu neauă ale Rodopilor.

Staţiile sunt rari şi singuratice şi cum vagonul nostru era lîngă maşină puturăm vedea la nesfîrşitele curbe cum trenul şerpuia, cu acea priveliştе de soldaţi suiţi sus pe acoperişul vagoanelor şi cu acea împestriţare de oameni, de cai, de trăsuri, curată răzmeriţă de oaste!

Şi trenurile stau prin staţii, de-şi fac de urît. Aşteptîndu-se unele pe altele, trenurile întârziau de la sine, şi de unde trebuia să stăm într'o gară un sfert de oară, stăteam şi cîte 2 oare, iar la Kurilo, în apropiere de Sofia, am stat în cîmp în arşiţa soarelui, 4 oare încheiate.

Se ridicase soarele de-o suliţă; acum trecuse şi de 2 suliţi; şi noi tot nu înaintam. Tînărul avocat cu care am încins discuţia de cu sară, plecase de acasă cu merinde; o părjoală moldovenească, un sfert de pîne, apoi cireşile omului din poveste, care umezise cu un pumn de cirase setea copilului, îmi ogoisem şi eu foamea, şi cînd s'a pus soarele drept inimă, găsesc ocupat stomahul cu părjoală de războiu.

Ajungem la *Zvoghie*, staţie climaterică în Balcani. Vile peste Isker, poziţii frumoase, ceva pădurici, alee mai alese, ţipenie de om însă nu era acolo. Goarnele de război sculase de prin văi, de prin munţi şi de prin cîmpie toată suflarea bărbătească şi sănatatea... era lasată acum pe sama tunului s'o cerce, pe sama poştei s'o direagă, şi pe a războiului s'o îndrepteze. Erau vremi de grea cumpănă pentru ţară şi de obraznică îndărjire a tot ce e viguros spre a duce la desevârşit succes, planul unei mari Bulgarii.

Tînărul ofiţer, avocat, cu cultura franceză primită la Tuluza, erou de la Edirne, unde fusese rănit la glezne şi arăta cu mîndrie rana primită, cald înfiripat de idealul patriei, îmi făcu pe larg şi fără rezerve spovedania marelui lor ideal. Iar vorbind de Serbi îi trata în falşi, mai ales pe Regele lor, care dînd iscălitura la tratatul secret cu articolul 2-a al graniţelor fixate pe hartă, acum tăgăduia iscălitura şi ceria revizuirea, şi în elanul vorbii, punea mîna pe minerul săbiei spre a-i arăta Regelui Petre cum se respectă o iscălitură.

Mi-am permis cu el să discut toată chestia în contradictoriu, arătînd că Europa creind Albania a impus de la sine o modificare în tratat, de care ce numai Serbia eşia istovită după războiu, fără acces la marea adriatică şi cu un teritoriu de 30000 kl. p. lipsă, creîndu-se Albania!

Discuţia fiind obiectivă, tovarăşul meu de drum s'a împrietenit şi mai mult şi ne-am edificat unul de la altul despre idealurile neamului Ingăduitor pe alocuri am adus chestia la Silistra şi ca unul care luascm parte cu votul la primirea protocolului de la Petersburg, ofiţerul concedase că noi eram în drept a cere o garanţie de frontarie la sud spre Dobrogea.

Nu ştiu dacă atunci la 6 Iunie s'ar fi ştiut că noi după 2 luni vom lua 8000 kl. p. în loc de 9 km. p. şi că vom grăbi soluţia păcei pe spinarea Bulgariei, discuţia noastră ar fi fost aşa de liniştită şi împăciuitoare.

Bulgaria s'a resemnat şi foarte bine a făcut, căci era pe cale de a pierde şi onoarea primelor victorii. Nu m'am oprit a atinge în discuţia cu ofiţerul meu mirarea ce o aveam că din clasa I primară să da copiilor idei exagernte şi duşmănoase de noi romînii, căci nu e carte de şcoală primară unde să nu se găsească fraze de ofensă la adresa noastră, pe cînd de ceilalţi vecini: Turci, Serbi şi Greci nu se spune nimică; şi acest ton duşmănos se impune autorilor de cărţi dela minister, căci se găsesc aproape la fel în toţi autorii didactici.

In gara Zvogheie am putut lua un ceaiu, două, căci am zăbovit acolo 2 oare. Am admirat poziţiile Zvoghiei, şi în mica sală de bufet am văzut spînzurate în pereţi portretele celor 3 eroi ai Bulgariei de azi: Sava Racovski, Hristea Botev şi Hagi Dimitriu, a căror biografie se dă în cărţile de istorie şi constitue pentru Bulgari regeneratorii Bulgariei de astăzi.

Pentru Bulgari povestirea istoriei lor naţionale stă în jurul haiducilor şi căpitanilor de bande. Ei fac în mare ceia ce istoria municipală a Parisului face în mic, căci şi acolo se povestesc toate mişcările de stradă şi revoluţiile ce au însîngerat uliţele Parisului ca viaţă politică a marelui oraş. Cu acest duh de răzvrătire hrănit un popor, nu e de mirare de ce este un element perpetuu de agitare în Balcani. Nu oamenii de ordine sunt slăviţi în Bulgaria, ci cei ce s'au abătut de la reguli. Şi mulţi din aceşti eroi ai lor naţionali au fost născuţi şi crescuţi ori în Basarabia, ori în Dobrogia, de aceia visul de aur al Bulgarului e legat ca o dată şi o dată aceste provincii să revie lor. Scurt!

Dela Zvoghie spre Curilo, se încep tunelurile. 22 de tuneluri între 2 staţii. Nimic mai plicticos de cît acest intră iese din *chioarcele* mderne. Aveam aceiaşi impresie penibilă ca în drumul dela Genua la Parma, cînd iarăşi într'un ceas trebui să intri şi să ieşi din peste 30 tuneluri!

La Kurilo — 12 kilometri departe de Sofia, am stat 4 ceasuri. Şi trecuse soarele de-amează; încetase şi senzaţia foamei. Un frînar—chipurile mai politicos — aflînd că singurul ţivil din acest tren militar, e un domn inspector, nu mă mai scotia din *gospodin inspector* şi căutînd a-mi lămuri că nu e bine să rămîn în vagonul de lîngă maşină, căci în gara Sofia vom fi prea departe de peron, îmi luă geamantanul şi îmi făcu marele hatăr ca să-mi cedeze cabina lui de frînar, unde este un scaun şi iată-mă aşezat în coada trenului, sus la frînar, putînd privi de acolo mai bine întinsa vale a *Sardicăi*, azi Sofia, cu munţii din jos şi cu defileurile Balcanilor la spate.

Cald, zăpuşală. Toată lumea se dă jos din tren. Se face 1, după amează, se face 2, tot în Curilo; se face 3, se face 4; tot în Kurilo; de ce atîta zabavă. Dinspre Sofia nici un tren! Şi stăm şi stăm. Şi foame al dracului! Un lan de grău în faţă. Ne punem cu sutele ca lăstunii, şi începem a spicui boabele de grău ce erau în lapte, şi am ciupit aşa peste 200 fire de grău, gustîndu-le dulceaţa lor în lapte.

Cînd maşina a ţuerat de plecare, erau 5 şi un sfert; iar la zguduitul vagoanelor de plecare ne-am făcut o mare cruce! In sfîrşit iată-ne spre Sofia.

Din Kurilo se vedea oraşul, Sfînta Sofia, palatul regal, toate fiind aşezate pe un dămb rădicat. Muntele din vale de Sofia cu omăt pe creastă! Şi era 6 Iunie!

La 5 jumătate trenul intră gâfîind în gară. Frânarul avusese dreptate, vagonul nostru din coadă era drept peron, iar maşina cu 50 vagoane mai la vale. I-am dat bacşiş *petdesest stotnici* = 50 bani şi iată-mă pe peronul gării din Sofia, ajuns după 20 oare de drum, neîncat, bînt pe apucate şi nedormit, căci îmi trecuse încheeturi prin încheeturi.

M'am întos înapoi şi m'am uitat la vagonul în care am călătorit 20 de oare; dar obosala mi-a zburat repede, cînd am văzut alţi nenorociţi de civili înghemuiţi într'un vagon de vite, cu bălegar pe jos fiind nevoiţi să facă drumul înapoi spre Plevna.

Bagajnic! şi iată-mă cu geamantanul în spre oraş.

Gh. Ghibănescu

INFORMAŢII

Dacă ar fi să credem în prognosticurile Evenimentului, *colaborarea se va desface curînd, căci d. Marghiloman dă semne bune că lucrează în această direcţie.*

D. Marghiloman se bucură, astă-zi de simpatiile Evenimentului. *Lucrul nu ne surprinde, deşi am putea reîmprospăta unele aprecieri recente, despre actualul ministru de finanţe, care n'ar prea cadra cu spusele de astăzi ale confratelui nostru.*

Aducînd, însă ştirea despre apropiata desfacere a colaborărei Evenimentul *are o şarjă violentă în potriva guvernului.*

Nu ne putem închipui un moment că această atitudine ar fi fost adoptată fără ştirea celor cu respundere. In acest caz însă, se pune din nou în discuţie chestiunea atitudinei conservatorilor ieşeni faţă de guvernul colaborărei.

După cît ştim noi, o mare parte, cea mai mare parte din corifeii conservatori ieşeni, au dat sprijinul actualului guvern şi în mod ostentativ, au refuzat să participe la consfătuirile convocate de şeful conservatorilor ieşeni, cînd era vorba de adoptat soluţii potrivnice guvernului de colaborare.

Şeful conservatorilor ieşeni se declarase partizan al d-lui Carp, cetise moţiunea de la congresul din Bucureşti. Era dar în dezacord cu ceilalţi fruntaşi conservatori din Iaşi.

Mai tîrziu însă acelaş şef al conservatorilor ieşeni, — în dezacord de astădată cu d. Carp — s'a hotărît să dea concurs guvernului de colaborare, în vederea evenimentelor externe şi a decis convocarea clubului, care să ratifice această atitudine. Pentru a fi sigur că acei fruntaşi conservatori ieşeni, cu care pînă atuncea fusese în dezacord, vor participa la întrunire, s'a văzut nevoit să le trimită respuns printr'un demnitar al Iaşului, ca să vie căci nu se vor lua hotărîri potrivnice guvernului *ci se va vota că se sprijină acţiunea guvernului.*

Astă-zi, se pare, că s'a revenit şi asupra acestei atitudini.

Dacă lucrul este aşa, dezacordul, dintre şeful şi corifeii ieşeni, reapare şi cu el reînvie situaţia încurcată a partidului conservator ieşan în privinţa atitudinei faţă de guvernul de colaborare.

Ministerul de finanţe a cerut administraţiilor financiare, un tablou de comercianţii cari au plătit anul trecut licenţa pe un înainte, pentru ca, faţă de noua lege a licenţelor, pusă în aplicare la 1 Aprilie, aceştia plătind şi taxa pe decalitru, să li se restitue licenţa plătită înainte.

Escadronul de escortă regală va reveni la Iaşi în Decembrie; aceasta din cauză că grajdurile sunt ocupate în present de cai de rechiziţie.

Astă-seară în „Alteţa Sa" ieşanii vor avea bunul prilej de a revedea pe d-na Metaxa-Doro, excelenta artistă, în unul din cele mai delicate şi delicioase roluri.

Tînăra artistă a consacrat din nou, în opinia publică a Iaşului buna reputaţie ce şi-a creat în stagiunile anterioare.

Intreg guvernămîntul Basarabiei e declarat contcminat de holeră.

Autorităţile sanitare şi administrative lucrează cu rigurozitate la aplicarea măsurilor sanitare, spre a se evita trecerea teribilului flagel în Moldova.

Transcriem aici itinerarul de urmat pentru comisiile de centralizare a operaţiilor recensimentului contingentului 1915 a plăşilor din jud. Iaşi, conform noei legi de recrutare.

In ziua de 16 Octombrie, transportul la Bivolari; 17 şi 18 centralizarea tabelelor din plasa Turia; 19 transportul de la Bivolari la Iaşi; 20 transportul de la Iaşi la Tg.-Frumos; 21 şi 22 centralizarea tabelelor din plasa Cîrligătura; 23 transportul de la Tg.-Frumos la Podul-Iloaei; 24 şi 25, centralizarea tabelelor din plasa Bahlui; 26 transportul de la Podul-Iloaei la Iasi şi de la Iaşi la Trg.-Frumos; 27 şi 28 centralizarea tabelelor din plasa Copou; 29 transportul de la Copou la Bucium, 30 şi 31 centralizarea tabelelor din plasa Codru şi în ziua de 1 Noembrie transportul de la Bucium la Iaşi.

Nici un concurent nu s'a prezentat la licitaţia ce urma să aibă loc astăzi, la Prefectura de judeţ, pentru aprovizionarea cu pietriş a şoselei Iaşi-Ţuţora.

Se va ţine o nouă licitaţie.

In baza unui o[illegible] al ministerului de războiu, urmînd a fi lăsaţi în concediu anticipat, în cursul lunei Octombrie, oamenii din contingentul cel mai vechi ai regimentului 8 Roşiori, comandantul numitului regiment a intervenit la prefectura judeţului Iaşi spre a se comunica numele comuneler din acest judeţ, contaminate de holeră.

După cum se ştie, nici un caz de holeră n'a existat însă în jud. Iaşi.

Intre soldaţii din judeţul Iaşi morţi de holeră pe cîmpiile Bulgariei este şi Ion Ciobanu din Cotnari.

Ceilalţi decedaţi din judeţ au fost trecuţi mai de mult în ziarul nostru

Mai dăm aici numele şi numărul complect al mobilizaţilor morţi, din oraşul Iaşi:

Ion Ionescu, Const. Peruş, Petru Feraru, Leib Zilbermann, Vasile Coroi, Dumitru Scumpu, Covaci Davidescu, Vasile Sobolcă şi Vasile Petrovici.

Serviciul sanitar al oraşului a intervenit din nou la direcţia generală a serviciului sanitar, pentru a lua cuvenitele măsuri ca anul acesta să nu se mai permită credincioşilor din Basarabia a veni în pelerinaj în ziua de 14 Octombrie la sărbătoarea Sf.-tei Paraschiva.

Aceasta din cauza epidemiilor.

Concursul de admitere în şcoala de moaşe va începe în ziua de 15 Octomb.

S'au înscris la acest concurs 70 de candidate.

Următorii studenţi basarabeni sau înscris la universitatea eşană în acest an Calistrat Ceapă, Alexandru Andronachi, Pavel Dumbravă, Ioan Bogos, domnişoarele Iustina Bejarian şi Claudia Zaharieva, Ioan Longinescu Teodor Musteaţă şi Alexandru Racoviţă.

In ziua de 13 Octombrie, la orele 10 dimineaţă va fi judecat învăţătorul Mihai Sandovici, din comuna Cozia-Covasna judeţul Fălciu, trimis în judecată de Minister.

Comisiunea de judecată va fi compusă din d-nii C. N. Buzdugan preşedintele.

Emanuel Cernătescu, dr. M. Manicatide şi d. dr. G. Demetriade membri.

D. profesor dr. D. Gusti agită ideea înfiinţărei unui cerc de lectură al profesorilor, docenţilor şi agregaţilor universitari din Iaşi. Acest cerc urmează a primi toate revistele ştiinţifice şi literare mondiale.

Pe lîngă aceasta, cercul va avea menirea de a strînge legătura de prietenie între toţi membrii superiori ai aşezămîntului universitar.

Mai mulţi părinţi au adresat petiţiuni Ministerului Instrucţiunei Publice prin-d-nii Deputaţi şi Senatori de Iaşi, spre a aproba înfiinţarea de divizionare la clasele I, II, III. de la liceul Naţional, avînd în vedere numărul cel mare de elevi înscrişi în toate şcoalele secundare din Iaşi şi avînd în vedere desfiinţarea clasei a II-a de la seminarul pedagogic universitar.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 2 Noembrie a. c. ora 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea asupra comptabilităţei publice pentru vinderea locului în suprafaţă de 563,12 m. p. pe care a fost vechea barieră Salhana.

Acest loc se vinde cu condiţiunea că ori de câte ori câte ori comuna va avea nevoe să facă lucrări de edilitate la pârâul Ciricului, să aibă liber acces la el, iar în caz că cumpărătorul va înalţa terenul dinspre pârău, taluza rambleului să fie situată pe terenul ce i se vinde. In caz că pârâul va inunda, cumpărătorul nu va avea dreptul de daune de ori ce natură.

Licitaţia va începe de la 55 bani m. p.

Garanţia provizorie 50 lei.

Condiţiunile de licitaţie şi planurile locului se pot vedea în fie care zi de lucru la Serv. Administrativ.

No. 20020. 16 Oct. 1907

In urma unei cereri a d-lui director al seminarului pedagogic din Iaşi d. C. Stere, rectorul universităţii a intervenit pe lîngă ministerul de instrucţie cerînd să se renunţe la desfiinţarea şcoalei de aplicaţii de pe lîngă seminar.

Din cauza războiului balcanic precum şi a epidemiei de holeră care bîntuie în ţară şi în Austro-Ungaria,—agapa camaradereasca a foştilor împiegaţi a C. f. L. C. I. lin: rom: proiectată a se întruni în Viena la 30 Octombrie a. c. — se amînă sine din după cum ne înştiinţează comitetul iniţiativ.

D. Gheorghe Horbotă, telegrafist în staţia Todireni a fost permutat în aceiaş calitate la staţia Iaşi.

După o informaţie a ziarului „Le Temps„ naufragiaţii vaporului „Volturno" sunt aproape toţi *Romîni*, Sîrbi ori Polonezi".

E posibil să fie vorba de emigranţi din România.

Contingentele elevilor înscrişi în şcoala medie din localitate va fi anul acesta, mai numeros. Se crede că dintre elevii rămaşi neînscrişi în şcoli[illegible] secundare o parte v[illegible] urmă cursurile şcoalei [illegible] medii. In anul acesta, precum se ştie, încep a funcţiona, în acelaş scop, şi şcolile complimentare.

Astă seară se repetă de către trupa de operetă „Alteţea sa valsează„, mîne în matineu, „Lăutarul" succesul stagiunei, iar seara „Dama în roş".

O premeră de succes se anunţă pentru Luni seara „Princesa de Trebizunda".

Mercuri a avut loc în Capitală examenul pentru gradul de oficianţi inferiori s'au prezentat la examen 209 elevi gradul întăi.

Proba scrisă s'a dat Mercuri iar proba orală va începe peste cîte-va zile.

D. I. Andoniu perceptor la Iaşi fiind judecat de comisiunea de disciplină a fost mutat la Ad-ţia financiară P. Neamţ.

Lucrarea d-lui d-tor I. Şmilovici, „Prostituţia în Iaşi" se află de vînzare la principalele librării.

Preţul e de 2 lei.

Procesul preotului Gheorghe Maxim de la biserica Sf. Teodor care urma să se judece în Septembrie s'a amînat pentru luna Octombrie, pentru a se cita noi martori.

D. Emil Mardare, controlor fiscal la administraţia financiară Iaşi, va fi transferat la Neamţ.

Aseară s'au întrunit membrii societăţii ştiinţifice şi literare „Arhiva".

S'au făcut mai multe comunicări de către d-nii G. V. Botez-Gordon, Gh. Savul, C. R. Ghiulea, A. Popov şi P. Constantinescu.

Cei 2000 cai cari se afiă la Roman, au fost distribuiţi la Iaşi, Roman, Bacău, Botoşani, Vaslui şi Bîrlad, pentru a fi vînduţi la licitaţie.

A apărut „La Revue Roumaine" cu data de 3 Octombrie avînd un bogat sumar.

Notaţi bine!!

Vechiul şi renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpuşneanu aduce la cunoştinţa onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpuşneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutăţile.

D. Petru Bogdan a fost numit profesor la catedra de chimie analitică, cu analiza alimentelor şi băuturilor, a universităţii din Iaşi.

Din eroare s'a pus în una din informaţiile de eri, că pentru clasa II-a a gimnaziului Stefan cel Mare, s'au înscris 50 elevi, în loc de 66, cum sunt înscrişi.

Mîine Duminecă 6 Octombrie a. c. oara 9 seara, va avea loc, logodna dragalaşei d-re Elena D. Oltinescu cu d. Ioan N. Popovici. (Paşcani).

Şedinţa consiliului de higienă ce urma să aibă loc aseară, s'a amînat pentru luni, la orele 5 seara.

Medicul penitenciarului local a făcut întăia şi a doua serie de inoculaţii antiholerice tuturor deţinuţilor

D. Iosif Anastasescu Ghika, şef de secţie la administraţia financiară Iaşi, a fost mutat în aceiaşi calitate la Muscel.

D. Romulus Ciugulescu, telegrafist Cl. IV-a în gara Iaşi, a fost mutat la gara Todireni.

Judiciare. — Curtea de apel secţia I-a a admis apelul lui Gh. Is. Dresner reducîndu-i pedeapsa de la un an la 10 zile închisoare, pentru bancrută simplă.

— Marţi 8 Octombrie curtea secţia II-a va pronunţa decizia în procesul dintre Lasăr Giovani Baptist cu societatea „Union" pentru bani.

— Curtea a admis apelul lui C. Cristescu fost funcţionar la Banca Meseriaşilor, din Botoşani, reducîndu-i pedeapsa de la 6 luni şi o zi închisoare, la 200 lei amendă pentru delapidare.

— Marţi 8 Octombrie se va judeca la Curtea secţia II-a procesul d-rului Aurel Ageamoglu din Bacău, pentru delict silvic.

— Curtea secţia I-a a respins ca nesusţinut apelul lui Gh. Cernat cu societatea anonimă pentru exploatarea pădurii Comăneşti (Bacău) pentru bani.

— Sesiunea curţii cu juraţi din Neamţ s'a deschis eri.

Prezidează d. consilier de curte N. Leonescu.

Iată piesele şi subiectele principale ale noului program cinematografic de astăseară Sîmbătă al teatrului Pathé-Frères din sala Sidoli:

Cînd inima vorbeşte, mare roman contimporan. Bogat şi original scenariu.

Visul lui Zozo, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă: (Inmormîntarea lui August Bebel şeful socialiştilor germani) etc.

Femeile care cad, (Les premiers signes de vieillese). Splendidă desfăşurare în două acte. Interpretare fără seamăn datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor străine.

Titi răpeşte pe iubita lui, scene comice.

Excentricul concertist Manelli, care a obţinut succese strălucite cu extravagantele sale producţiuni, atît la teatrul naţional cît şi în sala Circului Sidoli, va mai procura deosebita plăcere ieşanilor dînd astă seară Sîmbătă şi mîne Duminică (2 matineuri şi seara) ultimele sale concerte uimitoare cu variatele şi originalele sale instrumente muzicale, în spaţioasa sală a Circului Sidoli.

Noul program se prezintă mîne Duminică 6 Oct. două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală la 9 ore: „Micul negustor de statuete", dramă (2 părţi).—Compozitorul din Paris.—Blestemul etc. — şi irevocabil ultimele concerte ale maestrului Manelli.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

ZILNIC Găsiţi de Vînzare
la MAGAZINUL

Mezeluri diferite
Aperitive de tot felul
Numai Vinuri renumite
Ori şi ce fructe
Lăptării şi Brânzeturi
Esenţe şi Siropuri
Struguri delicioşi
Compoturi de fructe
Unt de masă de gătit etc. etc. etc.

PROASPETE de cea mai bună provenienţă, cu preţurile cele mai convenabile.

Str. LAPUŞNEANU No. 12 *Serviciu la domiciliu* TELEFON

Intrunirea de la clubul liberal. —Aseară la orele 8 jum., a avut loc întrunirea plenară a membrilor clubului liberal, comunicată în vederea congresului partidului liberal.

Inainte de a intra în desbaterea chestiunilor la ordinea zilei, d. Stere anunță înscrierea în clubul liberal din localitate a d-lui general în retragere Mustață.

— Hotărîrea d-lui general Musteață— zice d. Stere—de a se înscrie în partidul liberal și în clubul liberal din Iași este o cinste pentru noi.

D. general Musteață răspunde că e fericit a face parte din partidul liberal, a căruia principiu i-au fost totdeauna scumpe.

După ce se mai rezolvă o sumă de cereri de înscrieri ca membri, d. C. Stere se ocupă de scopul întrunirei.

*

Șeful liberalilor ieșeni face un scurt exposeu asupra evenimentelor din urmă și relevă rolul important al Romîniei.

Dar în urma celor petrecute se impun o serie de reforme menite a da țărei noua îndruma de care are nevoe.

Prima mare reformă e reforma electorală, în senzul de a se adopta colegiul unic.

D. Stere supune la o analisă sistemul electoral de azi, care exclude de la viața politică a țărei pe cea mai mare parte din fii săi.

Se vor bucura de dreptul de vot direct toți știutorii de carte.

Răspunzînd la acei care preconiseazā votul universal, d. Stere zice că reforma ce se propune, face inutil sufragiul universal.

Trebue momentan o restricțiune, în ceea ce privește știința de carte și e de presupus că pînă la o nouă revizuire a constituției, adică un timp de cel puțin 30 ani, cît durează actualul sistem electoral, nu se va mai găsi romîn fără știință de carte și prin urmare toți vor avea votul direct și egal.

A presupune altfel, ar fi să disperăm de țară și de viitorul ei.

*

D. Stere atinge în cuvîntarea sa și necesitatea ce se impune de a se modifica articolul 19 din constituție, care împedecă expropierea forțată a proprietății.

D. Stere susține că nu e un pricipiu revoluționar. Abia acum în urmă ministrul englez Lloyd George, a declarat că pregătește un proect mare de expropiere forțată a marei proprietăți.

Nicăiri însă proprietatea nu e mai rău repartizată ca la noi, unde se tot vorbește de dreptul sfînt al proprietății, dar [illegible] cari să-și fi păstrat pămînturile părintești.

— Se înțelege, zice d, Stere, că modificarea aceasta trebue considerată numai ca adoptarea unui mijloc superior pentru stat, de a crea o proprietate mijlocie, de a face o mai dreaptă repartizare a proprietății, singură menită de a da pămîntului valoarea reală, de a cimenta viața economică așa ca să nu mai poată fi turburată.

E vorba numai de un mijloc superior, pentru că la noi marii proprietari pun toată bună voința în a contribui la nevoile țărei.

De și această chestie e prevăzută de partidul liberal numai ca un desiderat, de care ce nu e sancționată tocmai din cauza art. 19 din Constituție, totuși foarte mulți proprietari, indiferent de partid politic, au acordat pămîntul necesar pentru islazurile comunale.

De sigur că dacă legea ar fi fost sancționată, toți s'ar fi supus de bună voe, cu găsirea modalității necesare, fără a se recurge la expropierea forțată.

*

— V'am anunțat, zice d. Stere, cele două mari reforme, pentru care azi partidul liberal a deschis lupta, dar bine înțeles trebue profittat de moment pentru o altă serie de reforme, strîns legate cu cele două principale.

Așa poate a sosit momentul de a se verifica chestia inalienabilității pămînturilor foștilor clacași. Terminul cînd expiră această restricțiune expiră peste 3 ani. Trebue și e bine a se vedea de pe acuma, dacă nu cumva trebue modificată această restricțiune, în senzul de a i se da o nouă orientare, ținîndu-se seamă de neajunsurile constatate azi.

*

Ceia ce însă se impune din primul moment, este nevoie de a se creia o viață cetățenească locală, a crește pe cetățean în dorul de a se ocupa mai de aproape dn interesele orașului său, căci numai așa orașele vor propăși și se va crea o viață locală, de intensitatea celor ce se văd aiurea.

Pentru aceasta trebue să dispară neajunsurile ce rezultă azi, că administrațiile comunale depind de soarta guvernului. E nevoie absolută de autonomie comunală.

*

Toate aceste reforme însă trebue să aibă ca bază: chezășia pentru cetățean că drepturile sale vor fi respectate, căci numai astfel își va face cu drag datoria. Un mare profesor englez, a zis că întreaga constituție engleză se bazează pe principiul că drepturile cetățenești sunt garantate și dacă poporul englez, azi stăpîn pe lume, se datorește faptului, că cetățeanul englez și-a făcut cu drag datoria, conștient de dreptul seu și știind că acest drept 'i este respectat, de toți și nici regele nu se poate atinge de dînsul.

Și la noi — termină d. Sterea — se impune această deplină asigurare a drepturilor cetățenești, și numai astfel se va face marea renovare ce se impune și care ni va da tăria a îndeplini rolul de căpitenie ce-l are azi România latină printre țerile balcanice, și să fim gata ori cînd și la ori ce eventualitate. D. Sterea este viu aclamat.

*

Se procede apoi la alegerea delegației clubului, care pe lîngă cei direct învitați ca foști demnitari, vor participa la congresul liberal din București.

Astăzi tribunalul secția I-a a început inventariarea succesiunei def. comerciant Iosif Hovisch.

Expert e dl. C. Mavrocordat.

Consiliul de război a fost convocat pentru ziua de 28 Octombre.

Pe ziua de azi s'au constatat în oraș trei cazuri de anghină difterică.

PRIMĂRIA COMUNEI IASI

ORDONANȚĂ

Noi Primarul comunei Iași pe baza Regulamentului pentru menținerea curățeniei pe trotoare, strade, piețe, curți și latrine în orașul Iași.

DISPUNEM:

Toți proprietarii sau chiriașii din zona I și II sunt obligați ca în tot timpul să țină trotuarele curate, măturate și stropite.

In caz de neconformare se va cere darea în judecată a contravenienților.

No. 20227 4 Oct. 1913

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Agravarea conflictului albano-sîrb

— Sîrbii înaintează în Albania —

Corița.—Sîrbii au trecut granița albaneză și au ocupat satelele Kjuk și Veheani. Acum înaintează spre Elbașan.

*

Cetinge. — Albanejii par a se retrage spre Drin. Știrile despre lupte în regiunea Tuy sunt false.

Deschiderea Sucpcinei

Discursul regelui Serbiei

Belgrad.—Regele a deschis la orele 11 dim. Scupcina, printr'un discurs al tronului, onorînd mai întâi pe vitejii căzuți. A făcut apoi istoricul celor două războae, vorbind și de conflictul cu Albania de care a spus că „nu înțelege datoriile de vecinătate".

Despre acțiunea Romîniei s'a exprimat astfel:

„La pararea contra preponderenței bulgare s'a asociat și România, care proteja de o potrivă principiul echilibrului balcanic. Grație unei munci sincere și solidare, s'a obținut la București pacea cu Bulgaria",

Regele și-a exprimat speranța că se vor putea lega relațiuni bune și amicale cu imperiul Otoman și regatul Bulgar.

Scupcina a primit cu viu entuziasm discursul tronului.

Catastrofa de aviație

Bamberg. — Aviatorii locotenent Koch și sergent Mante au căzut azi dimineață cu un biplan și s'au rănit de moarte.

*

Altengrabow. — Locotenentul Freiberg și căpitanul Hessler, sburînd de la Doebervitz spre Colonia,, au fost nevoiți să aterizeze în pădurea Schweihitz unde producîndu-se o explozie aparatul a ars.

Hessler a fost ucis, iar Freiberg a suferit numeroase arsuri.

Conferința turco-greacă

Atena.— In conferința de eri s'a ivit dezacord în privința mai multor puncte.

In ce privește divergența de păreri asupra protocolului de predare a Salonicului, s'a decis ca diferendul să fie trimis la tribunalul arbitral internațional din Haga.

Intervenția Italiei la Belgrad

Roma. — Agenția Ștefani anunță că guvernul italian a făcut și continuă să facă la Belgrad demersuri amicale inspirate de un adevărat interes pentru Serbia pentru a face ca guvernul sîrb să înțeleagă gravitatea urmărilor la care Serbia s'ar expune, împotrivindu-se voinței Europei

Serviciul Telefonic

Logodna Princesei Elisabeta

Coburg.—Ducesa de Saxa Coburg, a autorizat **Gazeta de „Coburg"** *să publice declarațiunea următoare:*

„Svonul despre logodna Princesei Elisabeta de România cu Prințul regal al Greciei, e absolut neîntemeiat, și se bazează pe neexactități, de oare ce Prințul și Princesa nici nu se cunosc încă.

Serbia și tratatul din București

București. — D. Ristici, ministrul Serbiei la București, a prezentat guvernului romîn nota prin care guvernul serbesc ratifică definitiv tratatul de pace din București, atît în condițiunile privitoare la pace, cît și pentru acordarea autonomiei culturale și religioase aromânilor din Serbia.

Aromânii vor avea și un episcop cu sediul la Monastir.

Sucursale vamale

București.— In noua frontieră romîno-bulgară, s'au înființet sucursale vamale la Turcianil, Hagifotnar, Omorgia, și Ibăișm Mahri, ce vor face toate operațiile de vamă.

Inaintările în armată

București.—M. S. Regele a lucrat eri cu dl. general Hîrjău, și a semnat decretele pentru mutările și înaintările în armată, ce au a se face zilele acestea.

Sosirea Principesei de Reuss

Sinaia.—Aseară, cu trenul de 9.40, a sosit aci Principesa de Reus, sora reginei Eleonora a Bulgariei.

O delegațiune din Silistra la Rege

București.—Duminică, la orele 4 p. m. M. S. Regele, va primi în audiență o delegațiune a populațiunei din Silistra.

Succesorul Principelui Fuerstenberg

București.— Ca succesor al Principelui Fuerstenberg, ca ministru al Austriei la București, se dă ca probabilă numirea d-lui Consilier de Flodor sau a d-lui Colonel Sieven, actual ministru al Austriei la Cetinge.

Principii de Wied la București

București.— Principii Wilhelm și Victor de Vied, vor petrece ziua de Duminică în Capitală și vor asista la alergările de la Băneasa.

Numiri la universitatea din Iași

București.— D. dr. Victor Bilciurescu, a fost numit profesor la catedra de mecanică rațională pe lîngă facultatea de științi din Iași, în locul d-lui dr. Muller, demisionat; d. Eugen Nicolcea a fost numit profesor de fisică și electricitate pe lîngă aceiași facultate, în locul d-lui dr. Hurmuzescu, permutat la București.

Afacerea Hurmuz

București.—Camera de punere sub acuzare, a confirmat mandatul de arestare lansat contra lui Hurmuz, fost medic la Bursa din Capitală.

Convocarea Sinodului

București.—M. S. Regele a semnat decretul, prin care sinodul este convocat în ceziune de toamnă, cu începere de la 11 Ostombrie.

D. Verussi în Capitală

București.— D. Verussi, noul Ministru al României la Sofia, a sosit în București venind din Paris.

Trupele bulgare de operațiuni

Sofia.— Trupele bulgare de operațiuni au ocupat în jurul teritoriului Mustafa-Pașa, localitățile Malco, Tarnovo și Vasilico, fără a întâmpina resistență din partea populației.

Buletinul Direcțiunei Sanitare

București.—Iată buletinul de azi despre mersul holerei:

Jud. Brăila.—12 com. 65 vechi, nici un caz nou.

Jud. Constanța.—4 com., 4 vechi, nici un caz nou.

Jud. Covurlui. — Galați. 1 vechi, nici un caz nou.

Dîmbovița, 4 bolnavi vechi, nici un caz nou.

Jud. Dolj.—47 com., 157 vechi, 11 noi, 13 morți, 22 vindecați, 133 rămași

Craiova-spital, 1 vechiu, nici un caz nou.

Jud. Gorj.—Nici un bolnav.

Jud. Ialomița.—22 comuni, 71 vechi, 8 noi, 5 morți, 17 vindecați, 57 rămași.

Calarași-spital, 2 vechi, 1 mort, 1 rămas.

Jud. Ilfov.—3 com., 11 vechi, 1 vindecat, 10 rămași.

București-Colentina, nici un bolnav.

Oltenița, 6 vechi, nici un cas nou.

Jud. Mehedinți. — 3 com., 6 vechi, 1 nou, 1 mort, 6 rămași.

T.-Severin-spital, 4 vechi, nici un cas nou.

Jud, Olt. — 2 com., 3 vechi, nici un cas nou.

Jud. Prahova. — 2 comune, 3 vechi, 3 vindecați.

Județul Putna, 1 comună, 4 vechi, nici un cas nou.

Județul R.-Sarat, 4 comune, 4 noi, 3 morți, 1 rămas.

Județul Romanați. — 10 comune, 35 vechi, 1 nou. 9 vindecați.

Caracal, 33 bolnavi vechi, 5 vindecați, 26 rămași.

Jud. Teleorman.—12 comune, 38 vechi, 5 noi, 1 mort.

Jud. Tulcea.—1 comună, 3 vechi, nici un cas nou.

Județul Vâlcea, 1 comonă, 1 vechi.

Județul Vlașca, 13 comune, 55 bolnavi vechi, 7 noi, 5 morți, 4 vindecați, 53 rămași.

Teritoriul nou, 2 comune, 9 bolnavi vechi, 2 noi, 11 rămași.

Total: 139 comune, 516 vechi, 38 noi, 30 morți, 63 vindecați, 463 rămași.

GIMNAZIUL „MORITZ ȘI BETTI WACHTEL"

Iași,—str. Sărărie 147, imobil propriu, Telefon

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9 — 12 și 3 — 5. Candidații pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naștere și de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparații de 2 clase într'un an (în conditiuni admise de minister).

Școala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului școlar 1912—1913:

148 elevi prezentați în Iunie comisiunei oficiale; nici un repetent; doi corigenți la cîte un singur obiect; 7 elevi preparați de două clase vor depune examen în Septembrie; alți 8 elevi au obținut note de promovare în școală.

Elevii meritnoși, lipsiți de mijloace, fără osebire de naționalitate se primesc gratuit.

Direcțiunea

Dr. HALPERN

— Vechiu mamoș parizian —

Membru al Societătei de Obstetrică din Paris

Boli de Femei, Faceri Genito-urinare

Strada Păcurari 5, vis-à-vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpățină.

La farmacie caută post casieriță doamnă tînără, bună condiție.

Adresa *D-na Ianculescu, Păcurari 45.*

30.000 lei *de dat împrumut cu ipotecă.*

A se adresa d-lui avocat S. P. Georgescu.

Str. Lozonschi, 16 bis.

VACCINARI ȘI REVACCINARI

— cu buletine pentru școli —

Dr. A. Steuerman

13 Str. Cuza-Vodă

Liceul Particular „Profesorii Asociației"

— IAȘI —

Sub conducerea unei asociațiuni de profesori secundari

Curs liceal complect și școală comercială superioară

Se primesc interni, externi, semi-interni

Inscrieri în orice zi în localul din *Strada V. Conta No. 15*

Direcțiunea

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOȘ

Str. Lăpușneanu 25

— Cons. 1—6 —

Reîntors din campanie și-a reluat ocupațiunele

SE TAIE LEMNE DE FOC

Cu mașina condițiuni avantajoase

Doritorii să se adreseze printr'o carte postală d-lui Simon Avram, strada Zugravilor No. 49.

Mărfurile de la Luvru și Frații Gross *au fost readuse în localul d'inainte, sub Hotel Continental și s'au redus prețurile fiind numai pentru un scurt timp.*

Onor. clienți să se grăbească.

Oloiu de vopsit pur

calitate superioară. 1 leu kilogramul. Frații Bachstetz, magazin de fererii str. de sus.

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iași.—Strada Anastasie Panu No. 43—

Se vînd cu prețuri moderate.

LEMNE DE FOC

calitatea Fag, cu vagonul sau în detail

A se adresa depozitului strada Vasile Conta No. 2.

Inștiințat prin cartă postală, vin la domiciliu.

Isidor Jurist.

ISRAEL BROIDE

Deposit de Saci și Țoluri

— IAȘI —

13, str. Anastasie Panu, 13

De vînzare și de închiriat cu prețuri modeste.

Pepinieră de Vițe de Vie

bine selecționate, altoite pe portaltoi americani cei mai rezistenți se poate vizita în ori-ce zi la via d-lui C. Chilimoglu Șoseaua Copou, vis-à-vis de Școala Normală Vasile Lupu, unde se vor adresa și nzoecmile.

Prăvălie de Inchiriat

In Str. Lăpușneanu *32, actualmente ocupată de spălătoria „Falk".*

Doritorii se vor adresa alăturea la Magazinul Conservatorului.

AVIS

Magazinul de Confecțiuni pentru dame și copii

„La Fasana"

8, strada Ștefan-cel-Mare, 8

a primit spre furnizare mantilele-uniforme pentru elevele școalei Reuniunea femeilor ortodoxe din Iași.

Dr. Louis Mendel

— DENTIST —

reîntorcîndu-se în localitate și-a reluat consultațiile.

Str. Lăpușneanu 11 bis. (De asupra Băcăniei Smirnov).

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

și — GURA —

Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Şireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !
ECONOMIE
prin întrebuinţarea
Săpunului Popular
din Fabrica „STELLA" Bucureşti

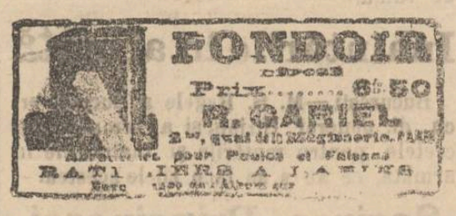

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE uşurează şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgiile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* care-şi resfăţă culoarea colorilor roşii.

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia dintâi câte o hapă şi se ia câte o hapă mai dimineaţă, una la dejun, şi una la cină, câte o hapă. Dacă totuşi n'a cîştigat vre-o ameliorare, va lua o hapă şi a doua de la dimineaţă, una la dejun, şi una la cină, câte o hapă. Sta bolnavu se le ia mai mult de cât o pe zi.

A se cere: LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CHEIN & Cie, de PARIS, care se găsesc la toţi Droghiştii şi Farmacistii.

„OPINIA"
Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME
PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI
„OPINIA"
17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9
Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile
MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Marzescu 17.

ABONAMENTE

5 Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei
BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b. 5
" " IV, 40 "
BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mirzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 2005 – Marți 8 Octombrie 1913

Intre Capitol și stînca tarpeiană

Disputele între unii oameni politici liberali, cari sunt și distinși publiciști în același timp, nu se opresc la zugrăvirea însușirilor sociale și sufletești, ci și la considerațiuni de altă natură.

Ne grăbim a sublinia, în primul loc, o trăsătură comună. Toți scriitorii liberali, în aprecierile lor postume asupra Păcii din București, recunosc că prestigiul țării noastre a crescut. Așa, d. Vintilă Brătianu în „Democrația" (pag. 492 și 494):

„Prestigiul atît de scăzut al Romîniei s'a sporit astăzi prin Pacea de la București."

„...Protocolul definitiv al păcei de la București... redă țărei noastre loeul și prestigiul ce merită..."

Dl. I. G. Duca (V. Rom. p. 200): „Romînia a dobîndit foloase materiale modeste, dar pe care le socotim îndestulătoare, fiindcă principiul naționalităților nu ne îngăduia nici să cerem, nici să luăm mai mult. In schimb ea și-a asigurat un mare prestigiu moral. Un atare rezultat nu poate decît să ne bucure și ne impune datoria de a o mărturisi fără înconjur..."

Iar d. C. Stere (ibidem, pag. 1913: „Prestigiul nostru e crescut și pe viitor cei interesați vor trage consecințele cuvenite"...

Și acum, cînd e vorba să trecem la capitolul contrazicerilor, subliniem că nu se înțeleg scriitorii citați asupra rolului însuși pe cari l'au jucat Aliații în războiul dintâiu balcanic.

Bună oară, în potriva părerei d-lui C. Stere, redactorul cronicei externe a „Vieței Românești", d. I. G. Duca, socotea că nu Bulgarii sunt acei nedreptățiți, ci aliații lor, azi adversarii lor. Cităm textual din „Viața Românească" (p. 201).

„...In ce privește pe Greci. Succesul lor e un succes admirabil, un succes mai presus de așteptările celor mai optimiști dintre prietenii lor, dar un succes scump plătit. Se poate chiar susține că foloasele dobîndite nu sunt preporționate cu sforțările.

„...Cu Sîrbii soarta a fost mai vitregă. Rezumînd rezultatele la care au ajuns, ești nevoit să spui că la ei foloasele morale au întrecut pe cele materiale. *Dreptatea ar fi cerut să obție mai mult.* Intr'adevăr în ambele războae au avut o sarcină cu deosebire grea. Lupta de la Kumanovo a fost una din cele mai însemnate din războiul împotriva Turcilor și *ajutorului lor datoresc Bulgarii căderea Adrianopolului.*"

Dl. C. Stere însă, trecînd și peste faptul că, în primul războiu balcanic, Turcii — surprinși înainte de a fi terminat un războiu de viață și moarte cu Italia — au fost nevoiți să intre în luptă, pe patru fronturi de-odată, cu patru țări aliate, de mult pregătite și sprijinite de toată lumea, scrie (V. Rom. p. 186):

„Turcia a fost sdrobită și gonită din teritoriile cucerite, înainte de toate, de forța Bulgariei. Poporul bulgăresc a adus atîtea jertfe pentru aceasta, a vărsat atîta sînge, încît sacrificiile aliaților cari aveau cîmpul aproape liber în dosul armatelor bulgare, cad comparativ foarte ușor în cumpănă..."

Cît sprijin avusese Bulgarii se vede și din părerea următoare a d-lui Duca:

„Toți și toate se coalizase în contra sărmanilor Turci. Pe Bulgari, în schimb toți i-au ajutat. Rusia pe față, Austria în ascuns. Apatia României, ca și concursul efectiv al aliaților, presa europeană și finanța internațională, — toți au lucrat cu o neobișnuită unanimitate pentru dînșii. Defectele lor i-au pierdut în plin succes și în plin noroc".

Cum am spus, nu e vorba numai de defecte, ca acele constatate de d. Triandafil și pe cari le-am citat în articolul trecut. Ci de altele, mai complexe și cu urmări mai grave. Găsim tot la d. Duca, în altă parte:

„Pentru cine își dă osteneală să analizeze mai adînc cauzele dezastrului bulgar, ele se datoresc unor defecte ale rasei care covîrșesc netăgăduitele ei calități. Bulgarii sufăr de o megalomanie pe lîngă care acea a Grecilor, în ceasurile cele mai rele ale istoriei lor, pare cu totul palidă.

Această megalomanie izvorește la ei dintr'o concepție simplistă și primitivă a lucrurilor. S'ar zice că soarta i-a ridicat prea repede la situații superioare gradului de civilizație pe care l'au atins. Al doilea cusur al Bulgarilor este lăcomia lor fără seamăn. *Această lăcomie a sfîrșit prin a exaspera pe toată lumea și prin a le înstrăina ori-ce simpatie.* Dacă ei ar fi fost mai măsurați în cerințele lor și în ambițiile lor, ar fi fost unicii triumfători ai crizei balcanice și ar fi exercitat în peninsulă o incontestabilă eghemonie. Din nefericire pentru ei, acest cusur i-a îndemnat *să puie mai mult preț pe cîți-va kilometri pătrați din Macedonia decît pe menținerea alianței balcanice și de aci s'a tras nenorocirea lor.* In sfîrșit Bulgarii mai au un oribil defect: *cruzimea lor sălbatecă...* Chipul în care au exterminat populația otomană din Tracia, pentru a pune stăpînire pe pămînturile ei, felul cum au masacrat în Macedonia pe Greci și Sîrbi, cele ce au făcut la Kragujevaț îi scot din rîndurile popoarelor civilizate și vor rămînea pentru ei o veșnică rușine și o veșnică osîndă."

Să nu creadă cineva că d. C. Stere are pentru Bulgari vre-o deosebită admirație, — bună oară cum ar avea d. Dr. Rakovski, cu care—une fois n'est pas coutume! — distinsul director al „Vieții Românești" se întîlnește de astă dată în convingeri.

„Știu—scrie d. Stere—Bulgarii au dat dovadă, în urma victoriilor repurtate, — de o aroganță și de o orbire care explică pe deplin pornirea împotriva lor. *Au fost cruzi, au fost brutali, au fost perfizi, n'au ținut seamă de cererile noastre cele mai drepte și mai modeste,*—tot ce voiți".

Cu toate aceste d. Stere e indulgent față de purtarea lor, optimist față de firea lor. E de părere chiar că, în ce privește soarta armelor, Bulgaria ar fi putut încă să fie biruitoare... Nu na spune însă pe ce se întemeiază această credință, cu totul contestată de mulți specialiști în ale strategiei. Directorul „Vieții Românești" crede că „norocul războiului" se putea ușor întoarce și, în ori-ce caz, „rezultatele nu puteau fi atît de dezastruoase cum au fost, mulțumită intervenționiii Romăniei",

Firește că așa! Dar nu fusese oare prevenită Bulgaria de către guvernul romîn, că în cazul unui războiu cu aliații ei de odinioară, vom interveni efectiv. Cine se îndoia că Bulgaria va ieși micșurată? Ce altă *creștere de prestigiu*—unanim constatată de adversarii guvernului romîn—am fi putut obținea?

Nu mai insistăm aci asupra chestiunii și noțiunii de „norocul armelor". Generalul bulgar Savof spunea dăunăzi unui publicist, că Grecii au avut „noroc"; alții cred că Sîrbii au avut „noroc" de... Romîni. Dar filozofia cărui războiu nu s'ar putea reduce la... noroc, cînd nu vrem a mai aprofunda lucrurile?

Dar oare intervenția noastră, la Conferința Păcii, fost-a ea în adevăr atît de deciziv ostilă Bulgariei, esclusiv ei și numai noi i-am făcut pe Bulgari să treacă dela Capitol la Stînca tarpeiană?

D. I. G. Duca („Democrația", p. 429) crede altfel: „Situația era simplă. Bulgarii erau cu desăvîrșire învinși, așa în cît, la urma urmei, trebuiau să primească toate condițiile aliaților, neavînd putința să reînceapă lupta; *Bulgarii chiar le ar fi primit mai repede, dacă o parte din delegații romîni n'ar fi încurajat pe sub mînă veleitățile lor de rezistență și dacă d. Maiorescu s'ar fi hotărît să tae dela început Bulgarilor ori-ce speranță nejustificată.*"

Terenul este dară ingrat d-lui Stere, în această fază a discuțiunii.

Să urmărim înțelesul intervențiunii și firul gîndirii d-sale în altă direcțiune, pentru a conchide.

△

POLITICE

Spre revoluție...

In această direcție mergem—așa profetizează din nou un major în retragere și care voiește să fie activ în politică și să facă politică activă.

Și de ce revoluție? Fiindcă la țară e mizerie, fiindcă oligarhia ie tiranică.

Aceste lucruri le spune un conservator, un luptător pentru păstrarea tradiției conservatoare, un om care, dacă l'ai întreba ce gîndește în privința colegiului unic și a expropierei silite, ar pretinde, cu siguranță, dacă nu menținerea formei cenzitare de astăzi, cel puțin, a dreptului sfînt de proprietate.

Dacă ar fi fost, însă, să relevăm numai bizarietatea cazului, desigur că nu ne am fi ocupat de proza majorului în retragere, activ de dată recentă în politică.

Altceva voim să relevăm.

Vom avea revoluție, ea trebuie să vie, ea va veni negreșit.

Si asta de ce? Mizerie la țară? Nemulțumire la orașe? Fereasca sfîntul! Va fi revoluție, fiindcă sacrificații au fost nesocotiți, fiindcă un ambițios al lor nu ie ministru, fiindcă un fost maior nu-i prefect.

Doamne cît sunt de ridicoli!

Nevolnicii totdeauna amenință—cel tare n'are nevoie s'o facă. Și nevolnici sunt și au fost acești sacrificați. Nevolnici cînd au guvernat, nevolnici acum cînd spumegă și amenință.

Ați avut o guvernare proprie a dv., domnilor sacrificați! In potriva voinței exprese a țării reale, ați fost chemați la guvern și timp de un an și jumătate ați guvernat. Dat-a oare vre-un alt guvern o pildă mai vie de nedestoinicie, de nevolnicie? V'ați prăbușit—și pentru a putea salva buna reputație a ideiei conservatoare ați făcut apel la acei pe care, o viață de om, i'ați nedreptățit,

Si acum, pentru că sunteți nesocotiți, ie nevoie de revoluție?

Multe lucruri ridicole am mai văzut în politica romînească. De sigur însă, că nici unul nu a întrecut acel al atitudinei sacrificaților de astăzi.

NOTA ZILEI

Dosarul turc.

Un redactor al unui ziar bucureștean s'a adresat unui reprezentant al marei finanțe pariziane, ca să-i explice eșecul împrumutului romîn.

Financiarul, pătrunzînd în domeniul politico-diplomatic și vorbind de nesiguranța păcii din București, zise:

«Dar — vedeți, intervine eternul dar — diplomații de la Londra n'au avut și ei convingerea că tratatul de pace încheiat acolo este definitiv? Și ați văzut cu cîtă ușurință, s'au așezat Turcii pe el?»

Așa dar, asta a fost!

Ca niște adevărați orientali, necicopliți, străini de formele civilizației europene, otomanii s'au... așezat pur și simplu, pe teancul discuțiilor londoneze, punînd, cum am zice, la.. dosar, iscălitura diplomaților.

Nu i-au dat cu piciorul măcar, ci, pardon de expresie, cu șezutul...

Zi-le turci și pace!

Divizionare la licee și gimnazii?

Numărul celor ce s'au înscris provizor la licee și gimnazii pare a fi foarte mare.

Părinții ar vroi să ceară autorităților superioare să le creeze divizionare, pentru ca să poată copiii lor urma în școlile secundare.

Intrebarea care se pune este următoarea: *e dator statul să satisfacă aceste dorinți ale părinților?* La prima gîndire s'ar părea că e foarte firesc răspunsul afirmativ. Noi cetățenii plătim dările statului; căci doar nimene nu poate susține că statul poate să aibă alte nevoi de cît cele pe cari le-au cetățenii în carne și oase. Incît dacă cetățenii cer înființări de divizionare statul e dator să le creeze.

Aceasta e numai aparent o judecată întemeiată.

Autoritatea superioară poate răspunde cu mult succes că *statul nu e dator să creeze asemenea divizionare.* Mai întâi cine zice stat, zice poporul romîn. Nevoile statului trebuie să nu fie de cît nevoile poporului romîn. Insă nevoile poporului romîn trebuesc cercetate și satisfăcute numai în măsura potrivirii lor cu idealul acestui popor, cu adevăratele lui interese durabile. Trebue de cercetat cari-s interesele, nevoile adevărate reale ale poporului. In mulțimea de nevoi și interese ce va constata, va trebui să satisfacă cu măsură pe fie-care din ele.

In cazul concret ce ne interesează conducătorii pot foarte bine spune: *statul are destule școale secundare în țara întreagă.* Prin ele satisface trebuința poporului. Dacă în Iași ar rămîne cîțiva copii fără școală secundară, părinții se pot duce cu copii lor în alte orașe ca să umple școlile similare. *Cînd în toată țara s'ar umplea toate locurile din învățămîntul secundar, s'ar mai arata părinților celelalte școli profesionale de diferite categorii în cari să-și instruiască copiii.* De asemenea școlile medii să fie frecuentate. *Mulți din copii ce vin la licee și gimnazii nu pot să ducă la capăt studiile.* Chiar părinții îi aduc la școlile secundare ca fiind prea mici și nevrednici pentru afaceri; îi țin un an, doi, cel mult trei, ca să ajungă la 13—14 ani și atunci îi scot și-i dau la afaceri. Aceștia mai bine ar nimeri la școlile medii. Statul într'un cuvînt *pune la îndămîna poporului școlile pe care le are.*

Conducătorii poporului, ca oameni mai superiori, cunosc mai bine adevăratele interese și nevoi ale poporului; de aceia au și ajuns ei în fruntea trebilor statului.

Poporul are multiple nevoi și interese și conducătorii răspund la toate. Ei nutrebue să răspundă unilateral, să lase șuvoiul poporului să se îndrumeze numai la școalile secundare, licee și gimnazii, ci *trebuie să-i îndemne și chiar să-i silească să ocupe locurile libere din celelalte școli.*

Și să se bage de seamă că susținem respingerea dorinței părinților nu din punct de videre că conducătorii sunt în stare să cunoască mai bine nevoile poporului de cît simplii particulari reduși la cunoașterea cel mult a nevoilor lor proprii. Cînd s'ar lua în samă și mijloacele bugetare atunci s'ar greși, căci realizarea dorinței părinților sufere o amînare pînă la un alt an, pînă la o înflorire financiară a statului; pe cînd cum privim lucrul noi, *punem capăt pentru totdeauna dorințelor cu totul greșite alepăprinților cari cer înființări de școale divizionare, cari nu corespund unor reale interese ale țării.*

Valeriu Hulubei.

MICI POLEMICI

Enver-Bey — spune un ziar — nu e mulțumit de modul cum l'au operat medicii, de apendicită.

— *„Eu operez mai bine" ar fi zis războinicul Bey.*

*

S'a descoperit pămînt nou la nordul Siberiei.

...Cu o Siberie mărită, Rusia oficială scapă de toți intelectualii și constituționalii.

*

Un funcționar de la domenii a cerut voie Sinodului să vîndă portretul lui Isus Hristos, cu 15 lei bucata la toate autoritățile.

...Vecinic vîndut!

*

„Flacăra", în numărul de eri, consacrat calesului, e plină de frunză de vie.

— *Ca să mai acopere vechile pornografii ale d-lui Locusteanu...*

*

„A apărut „Facla" — anunță ziarele. Numai „Romînia Muncitoare", uitînd că e vorba de fostul ei candidat în ultimele alegeri, scrie:

..„Facla" s'a stins și s'a stins de a binelea..."

*

„Nota sobră".

Cităm din „Cuvîntul" de Sîmbătă:

Nimic nu e de prisos pe lume. Nici insecta cea mai vătămătoare, nici pălămida cea mai rea, nici viermele cel mai scîrbos, nici d. Take Ionescu, nici suferința, nici nenorocirile.

*

Politica d lui Virgil Arion e preistorică.

In adevăr Biblia scrie: „la început a fost Cuvîntul..."

ECOURI

Paralizia infantilă.— Savantul bacteriolog japonez Noguchi, în colaborare cu doctorul Flexner, a făcut o nouă descoperire—aceea a microbului paraliziei infantile.

Paralizia infantilă este o afecțiune periculoasă a măduvei spinării care, sub forma sa epidemică și contagioasă, poliomielita acută (inflamațiunea substanței cenușii măduiare) cauzează multe dezastre. Ea e transmisibilă la maimuță și se poate constata asemenea la cîine și cal, cum au demonstrat'o lucrările doctorului Marchand și ale profesorului Petit.

Așa dar, microbul acestei periculoase maladii, comună la om și la animal, a fost izolat și cultivat de savanții Noguchi și Flexner, de la institutul Rockefeller din New-York, cari au dovedit caracterul lui specific prin inoculațiuni experimentale.

Vizibil numai la ultra microscop, acest agent parazitar aparține clasei zise a virusurilor filtrante, fiindcă sunt susceptibile de a traversa filtrurile cele mai dese.

*

Malaria.—Societatea de medicină americană din New York a decernat medalia sa anuală doctorului C. Bass pentru a recompensa descoporirea ce a făcut: cultura germenului malariei.

Protozoarul malariei—sau al frigurilor palustre—a fost descoperit de un medic francez, profesorul Laveran, membru al institutului, dar, ca și pentru turbare, cultura pe mijloace artificiale nu fusese nici odată realizată.

Astfel, terapeutica acestei afecțiuni care bîntuie atîtea ținuturi, n'a făcut nici un progres de la descoperirea chininei. Doctorul Bass a reușit a cultiva protozoarul malariei pe sîngele defibrinat și adiționat cu deztroză. De acum o importantă consecință terapeutică se impune în tratarea maladiei: Doctorul Bass a stabilit că protozoarul nu putea trăi în absența elementului zăhăros. Trebue dar a suprima riguros zahărul din alimentația celor atinși de malaria.

Lucrările doctorului Bass au fost verificate și controlate de Societatea de medicină colonială din Liverpool. Ele vor conduce peste puțin la o medicațiune sigură și repede a malariei.

OAMENI ȘI LUCRURI

Acum 200 de ani

Sub Mihail Racoviță, unul dintre cei dintâi domnitori fanarioți ai Moldovei, s'a înregistrat un „omor ritual". Peripețiile toate se găsesc relatate în letopisețele lui Kogălniceanu și din ele vom reproduce partea finală.

In „lunea paștelor" evreești niște oameni venind la tîrg a găsit un copil lepădat, ucis, în care s'ar fi recunoscut pruncul dispărut al unor părinți din Opticani.

„...Indată vornicul din Opticani și tatăl copilului au dat veste Lupului Sărdarului, carele fiind aproape au mers de l'au văzut. Și îndată toți au propus că este fapta jidovilor și prinzînd pe cei mai de frunte jidovi cu muerile lor i au și închis făcînd știre de toată povestea la domnie.

Eară a doua zi începînd Sărdarul ași bate și a bate... cel ce au lepădat copilul au spus, zicînd că această faptă au făcut-o doi din jidovi în casa Leibei jidovului; și pe urmă i-au dat lui trei ng. aur ca să-l lepede. Pe acești patru jidovi, i-au trimis Sărdarului din poronca domnească la Iași mezil împreună cu muerile lor; eară dacă au venit la Iași i-au închis și noapte cîte pe unul deosebit i-au întrebat domnul: și trei dintre dînșii au spus nesilit, eară Leiba cel cu casa tot au tăgăduit.

...Mihai Vodă nu-i au omorît cum li se cădeau lor; ci să iee bani dela dînșii, i au pus la închisoare și dete poroncă lui Panaite vel Armașu și au făcut un divan mare lîngă școala jidovilor și au pus pe cei trei jidovi mai sus pomeniți gol pe divan și punînd și o albie cu apă caldă și aducînd și un copil mic a acelui Leiba jidov, fiind și al lui copil de 5 ani gol în albie și poruncind tătîne-său să-l spele și dacă l'au spălat, adus-au sulele si le-au dat în mîna Leibei, silindu-l să îngiunghie copilul său, ear el nevrînd să-l giunghie îl băteau cu biciele înfricoșîndu-l cu moarte; eară el striga pe Buluc-Basa Gheogrhe de pe divan și șoptia la ureche și Gheorghe mergea la Panaite armanul de-i spunea iarăși cu șoaptă cele ce zice jidovul, care semne arăta giuruirele, cîte pungi de bani giuruiau jidovii; și pe semne suma pungilor, iarăși de isnoavă aduceau sulele și le dau Leibei și silindu-l cu b taia groaznică ca să-și giunch e copilul; iar el nevrînd earăși cheamă pe Buluc-basa de-i șoptea la ureche și Baș-Bulucbașa earăși mergea de arata Armașului.

Și această șoaptă au purtat o mai toată ziua, eară tîrgul era tot strîns la priveală, eară dacă au plinit cît cerea Domnul pînă aproape de seară, i-au scos de acolo și i-au închis, ca să dea bani. Eară pînă a plini ei acei bani, au trecut multe zile, pînă au sosit și trimisul jidovilor din Iași la Țarigrad, de au dat veste lui Rafael jidovul Bozageambașii Vezirului..."

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Reprezentanţi: Sam. Löbl, Bucureşti.

Domnul fanariot, exploatînd prea mult chilipirul, s'a ales cu pagubă. In loc să stoarcă pungile cîte doria, primi ferman —poruncă—şi ramase cu buzele umflate, după toată parada medievală ce înscenase. Avea dreptate bietul Domn... Cîte pungi de bani îl costase suirea pe tronul Moldovei! Dacă nu de pe urma unui „omor ritual", de unde avea să-şi scoată din cheltueli, din capete şi din dobîndă?

Intîmplarea, ori cît de medievală, nu remîne mai puţin vrednică de cunoscut.

Rodion

Un caz îndoelnic

sau

Inspiraţiile d-lui Haralamb Lecca

Cultura unui popor şi civilizaţia omenească e un proces de ansamblu în timp şi întindere. Diferitele perioade sînt caracterizate prin tipuri reprezentative care nu sînt altceva de cît îngrămădirea a ceia ce s'a format pînă în momentul dat, sistematizat de un elan al viitorului. Ceia ce un individ aduce nou, îşi are baza în monumentele anterioare pe care şi le asimilează, adăugîndu-le o deschidere de perspectivă pînă atunci ascunsă. O stare nouă cu atît e mai viguroasă, cu cît îşi are punctele de reazăm mai în trecut şi acest fundament trebue să fie căutat în afara grupărilor etnice şi teritoriilor determinate, care rămîn, totuşi, condiţii de colorit general.

In ce priveşte literatura, un scriitor trebuie să manieze artificiile de limbă ale înaintaşilor lui şi să-şi apropie cadrele fundamentale ale marilor reprezintanţi ce-i posedă popoarele vorbitoare de altă limbă. Aceasta e o puternică condiţie de progres la care trebuie să se adapteze şi scriitorii şi cititorii din toate timpurile şi locurile.

In deobşte, cititorii sunt acei ce trebuesc a fi formaţi şi, pentru a putea înţelege pe scriitori, trebuesc pregătiţi în a se familiariza cu cadrele fundamentale străine, care sînt turnate într'o limbă pentru ei neînţeleasă. Ca urmare acestui motiv, socotim de un real folos traducerile, fără îndoială, cu rezerva a se tălmăci ceia ce e caracteristic literaturii unui popor oare-care şi care ar putea fi un element de ansamblu culturii universale.

Massa mare a cititorilor fiind pregătită, scriitorii vor putea concepe, cu reuşită sigură, în lumina stării generale a timpului lor şi progresul va fi astfel fără întoarceri asigurat.

Pentru această conduită a unui scriitor, fiecare îşi va da votul lui aprobator. Nu tot aşa stau lucrurile cînd un scriitor îşi înţelege rolul în a întrebuinţa pe de-antregul opera unui altuia, prezentînd-o drept a lui, şi mai ales cînd acest— să-i zicem fort—se exercitează asupra unei opere care nu valorează nimic şi ar fi trebuit să rămîe uitată pentru veşnicie chiar în locul şi timpul în care s'a produs.

Toate aceste gînduri mi-au fost sugerate de surprinderea ce mi-a produs un domn numit I. Theodoru care a făcut să-mi parvie două nuvele: una a d-lui Haralamb Lecca, publicată în revista *Flacăra* cu data de 11 Februarie 1912 şi intitulată *Călugărul*; alta iscălită Henri Datin, intitulată *Le Moine* şi publicată latr'un „Almanach de la Compagnie du Vin de St. Raphael, Valence (Drôme) France" din anul 1897.

Amîndouă aceste schiţe descriu o confuzie datorită cuvîntului *călugăr* care, în afară de prea cucernic ascet într'u Domnul, mai însamnă şi ustenzilă care, cu ajutorul mangalului aprins, serveşte la uscatul şi încălzitul aşternuturilor, cînd vremea e umedă şi întristată. O servitoare, care nu cunoştea această dublă semnificare, la ordinele stăpînei, muta pe un biet călugăr din odae în odaie, în loc de ustenzila de încălzit patul. (Asemenea ustenzilă, de altfel, există în Franţa. La noi, gospodinele se servesc de perne încălzite la sobă. D. H. Lecca afirmă existenţa şi la noi a „călugărului" care— după d-sa—este „un clondir cu apă fiartă"! Poate o fi şi aşa...)

După cum se vede, „inspiraţia" d-lui Lecca e identică cu proza Almanahului de vinuri, pe care literatul nostru a romînizat-o, făcînd-o mai grosolană şi mai inacceptabilă de cît a lui Henri Datin. Totuşi sîntem în îndoială în a vorbi de un plagiat, cu toate că ne-ar îndreptăţi la aceasta subiectul atît de exotic al schiţei d-lui Lecca şi factura identică cu acea a scriitorului francez. Şi sîntem în drept a ne întreba: ce mai e şi cu „inspiraţiile" celorlalte opere ale d-lui Haralamb Lecca?

Am fi mulţumiţi să ne onoreze cu o lămurire deplină d. Lecca. In caz contrar îl vom socoti în consecinţă şi—la nevoe — vom lămuri noi publicul, cu ajutorul ingratelor „două coloane".

C. R. Ghiulea

GIMNAZIUL

„MORITZ şi BETTI WACHTEL"

Iaşi,—str. Sărărie 147, imobil propriu, Telefon

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9 — 12 şi 3 — 5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în coneiţiuni admise de minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—1913:

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunei oficiale; nici un repetent; doi corigenţi la cîte un singur obiect; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea

INFORMAŢII

— *D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, soseşte mîine dimineaţă în Bucureşti, venind din Paris.*

■ *Tinerii cari au făcut stagiul în armată, cu termenul redus, au ţinut Sîmbătă seara o consfătuire, discutînd asupra deciziunei ministerului de războiu cu privire a achitarea primei şi soldei pe care o au a primi pe timpul mobilizărei.*

După discuţiunile urmate, s'a decis ca în cursul acestei săptămîni,—probabil pe Joi seară—să se ţie o nouă consfătuire, la care să fie invitaţi să participe toţi tinerii din localitate pe care îi interesează această chestiune şi să se redacteze cu această ocazie memoriul ce va fi înaintat d-lui ministru de resboiu.

Intre altele, prin acest memoriu se va arata că, tinerii cu termenul redus au dreptul la prima şi solda gradului de plutonier întru cît dacă ministerul de răsboi le-a acordat favoarea de a-i avansa sublocotenenţi de rezervă, fără să ţie seamă de gradul pe care aceşti tineri îl posedă şi cu condiţia de a renunţa la prima de echipare, e drept să li acorde şi favoarea de a le considera stagiul de plutonier făcut pe timpul cît a durat mobilizărea.

■ Astăzi la ora 3 p. m. a încetat subit din viaţă în cancelaria serviciului apei Petre Ion conductor la acel serviciu.

Defunctul era în etate de 47 ani şi domicilia în str. Ferbinte No. 1.

D. dr. Imervol care a examinat cadavrul a găsit că moartea e datorită unei boli de inimă.

■ *Aseară la reprezentaţia operetei „Dama în Roşu", d-na Ana Bărbulescu, soţia d-lui Ilie Bărduleseu, profesos universitar, a perdut o brăţară de aur încrustată cu briliante şi mărgăritare alternativ.*

Faptul a fost adus la cunoştinţa poliţiei pentru a lua măsurile ca cel ce a găsit-o să nu poată usa de ea sau vinde.

Găsitorul este rugat a o duce la d. Bărbulescu, strada Albă, No. 14, unde va primi o bună recompensă.

■ *Ministerul de interne a adus la cunoştinţa prefecturei de judeţe că Ministerul de răsboi face cunoscut că, în acest an viza livretelor oamenilor de la vetrele lor şi care apurţin unui elemente al armatei, va avea loc da la 1 la 30 Octombrie curent.*

De asemenea funcţronarii care sînt grade inferioare într'un element al armatei—pînă la contingentul 1893 inclusiv—să se prezinte la viza livretelor, în termenul arătat mai sus, şi anume, la biroul de recrutare sau centrul de vizd cel mai apropiat, fără a ţine seamă de cercul de recrutare căruia aparţine.

Funcţionarii care au fost mobilizaţi nu se vor mai prezenta la viza livretelor, afară de acei care urmează a fi dispensaţi de mobilizare pe anul 1914 | 1915 şi care vor aduce certificatul de dispensă.

D. Enrico Mezetti. directorul conservatorului de muzică, a fost decorat cu medalia „Răsplata Muncii cl. I-a.

Este a răsplată bine meritată pentru munca depusă de eminnentul director al instituţiei artistice din Iaşi.

■ *Cu multă părere de rău aflăm vestea despre încetarea din viaţă a prietinului nostru Ilie Cocea.*

Astă-si dimineaţă, la ora 8 jum. pe cînd se aşezase la birou să scrie, s'a simţit rău şi după cîte-va minunte a încetat din viaţă.

Lăăm vie parte la durerea familiei pe care o rugăm să primească expresia condoleanţelor noastre.

■ Astăzi s'a terminat inventariarea succesiunii ramasă pe urma defunctului comerciant Iosif Hirsch.

■ D. Alex. Kogălniceanu, şeful staţiei Paşcani, a fost înaintat şef de gară principală cu salar de 350 lei lunar.

■ Conferinţele păstorale ale preoţilor au fost definitiv fixate pentru zilele de 11—15 Noembrie.

■ In ziua de 13 Oct. va avea loc adunarea generală a băncei populare „Isvorul" din Rediul-Mitropoliei, pentru a se alege consiliul de administraţie.

■ Revizoratul şcolar a dat ordin învăţătorului din Zaharna, pentru strămutarea şcoalei în noul local ce s'a clădit de curînd.

■ *Noua Revistă Romînă* a apărut cu următorul sumar:

Noutăţi: Congresul partidului liberal—Prosperitatea Germaniei, după ultimele scrieri.

Actuale—Artur Gorovei: Puterea noastră de asimilare.

Sociale—V. Podriga: Civilizaţie.

Critică—Alex. Velescu: Poesia nouă.

Kostya Rovine — Forţa Ritmului (traducere din sanscrită după Nityananda).

F. Aderka: Panteism.

Const. Stoica: Din Lucreţiu: Invocaţia către Venus.

Cronica artistică — A. Mauiu: Artă şi personalitate.

Insemnări—Revista Revistelor.

■ Astă-zi dimineaţă la Regimentul 13 Ştefan cel Mare, s'a distribuit premiile pentru tragere la ţintă pe batalioane şi regiment, acelor ofiţeri şi soldaţi care au reuşit la concursul ce a avut loc acum 15 zile.

Dintre ofiţeri a reuşit întăiul d. căpitan Manolache comandantul companiei a V-a căruia i s'a dat ca premiu un revolver sistem Mauser.

■ Eri comisiunea de lichidarea bonurilor de rechiziţie a vîndut cai în valoare de 600 lei.

■ Eri a avut loc o nouă consfătuire a unui grup de meseriaşi pentru întemeiarea unui club al meseriaşilor cu drepturi politice.

S'a hotărît în definitiv înfiinţarea acestui club.

■ D. dr. Rătianu reîntorcîndu-se din străinătate şi-a reluat ocupaţiile în Laboratorul său de analize medicale,

Pensiunile civile şi militare se vor plăti cu începere de simbătă 12 Octombrie.

■ In ziua de 1 Noembrie se va ţine în localul prefecturei de judeţ licitaţie pentru vînzarea a 140 dubli steri lemne groase şi 153 sferturi crăci, din pădurea statului, Brăeşti cantonul Fîntîna Mărinchii.

■ Suntem informaţi că d. Locotenent Leon Ghica va fi înaintat căpitan şi mutat la Silistra.

■ La concursul de copişti de la Creditul Urban a reuşit d. Ştefănescu din şapte concurenţi.

■ D-ra Constanţa Ponici a fost numită maistră de gospodărie la şcoala de aplicaţie dela Slatina.

■ D. Căpitan Flor după cum s'a anunţat va fi avansat maior şi mutat la Turtucaia.

In locul d-sale va fi numit d. căpitan Traian Macarovitz comandandant al pieţei locale,

■ Astă-zi tribunalul secţia I-a a procedat la deschiderea succesiunii defunctului S. Fischer, începîndu-se cu inventariarea averei ramasă în Iaşi.

■ La spitalul israelit a fost internat băetul Leiba Leibovici din comuna Erbiceni, avînd arsuri grave pe faţă şi corp.

Leiba Leibovici lucrînd la o maşină de trier, adormise în nişte paie, care au luat foc.

■ Consiliul de higienă al oraşului se'ntruneşte azi la orele 5 p. m. Şedinţa se va ţine cu ori ce număr de membri prezenţi.

■ Azi dimineaţă a încetat din viaţă, Cristea Grigoriu, fost inspector.

■ D-nii Căpitani V. Lecca, căpitan Al. Ionescu şi căpitan N. Dubert, din regimentul 13 Ştefan cel Mare se vor prezenta la examenul de Maiori.

■ Direcţia sanitară a acordat domnilor d-ri, Frühling, Milian şi Thirer din Iaşi cîte 200 lei, pentru serviciile medicale oferite pe timpul mobilizărei.

■ Medicul şef al oraşului a cerut medicilor comunali, ca în interesul combaterei epidemiei de difterie din oraş să facă bolnavilor la domiciliu injecţii cu ser antidifteric.

■ **Şcolare.**— S'a numit pe 1 Oct. D-ra Clemansa Teodoru, absolventă de şcoală normală, învăţătoare cu titlul provizoriu la şcoala Porceşti-Roman.

— S'a transferat pe 1 Oct. D-ra Ecaterina Blidescu, conducătoarea de grădini de copii, de la Ceamurile de jos — Constanţa, la Butea-Miclăuşeni-Roman.

— S'a transferat pe 1 Oct. D-na Victoria Hoisescu, institutoare dela şcoala de fete No. 6 Brăila la şcoala de fete No. 2 din Roman, în locul d-nei Maria Custav transferată la Bucureşti.

— D. Al. Petrescu dirig. la Hlipiceni-Botoşani a fost transferat pe 1 Oct. la Bucecea No. 1; iar la Hlipiceni a fost numit d. D. Murariu, absolvent al şcoalei normale „V. Lupu".

— S'a numit d-na Maria Manoliu, ca suplinitoare la grădina de copii, post nou înfiinţat, în Tatarăşi-Iaşi.

— La minister s'a făcut tabloul numirilor revizorilor de clasa II-a; sunt numiţi pe 1 Octom. dintre învăţătorii înaintaţi pe loc.

— S'au numit învăţ. suplinitori în jud. Dorohoiu pe 1 Oct. D-na Mancaş Sevasta — Cotuşca, D-ra Natalia Savul — Herţa, D-na Simona Bălănescu — Cordăreni.

— S'au făcut în jud. Vaslui următoarele transferări: pe 1 Oct. 1913.

D-ra Elvira Oprescu de la Vultureşti la Căzăneşti, D. N. Popescu de la Mărăşeni la Brodoc din vale, D. M. Nicorescu de la Mărăşeşti la Curseşti, Gh. Beleuţă de la Stefan cel Mare la Brodoc, care post se ridică de la 65 la 110 lei, D. I. Gentimir de la Hîndreşti (Roman) la Ştefan cel Mare.

■ D. C. Beldie, a fost numit profesor de limba romînă la catedra înfiinţată la şcoala superioară de arte şi meserii din Capitală.

■ In sala Pastia a avut loc eri după amiază, o întrunire convocată de meseriaşi.

Au vorbit d-nii Vlădescu, Dim. Păun Stoian şi Constantinescu, cari au vorbit despre necesitatea revizuirii legei meseriilor, declarînd că nu vor înceta campania pînă ce nu vor obţinea modificarea legei în senzul cererilor formulate de meseriaşi.

■ Eri Duminică la orele 2 jumătate, a avut loc în sala societăţii „Cultura" o întrunire de protestare în contra acuzării omorului ritual din Kiew.

Au vorbit d-nii dr. Burştin, rabinul dr. Thenen, dr. Zossin şi alţi oratori.

S'a votat o moţiune prin care se declară că, ori care ar fi rezultatul, procesul din Kiew va fi socotit ca o pată ruşinoasă a guvernării ruseşti.

■ Ministerul de finanţe a făcut cunoscut administraţiilor financiare că, plata bonurilor de rechiziţie să se facă la administraţiile din a cărui circumscripţie s'au emis bonurile, ne-avînd dreptul a fi încasate în alt judeţ.

■ D. inspector general al învăţămîntului normal dorind să întocmească un studiu asupra modificărilor ce trebuesc aduse legei învăţămîntului normal, a cerut revizoratului şcolar, să-i comunice următoarele:

Cîţi învăţători şi institutori sunt în judeţ; cîţi suplinitori, cîţi numiţi şi cîţi care mai ocupă locuri şi în alte şcoli sau se îndeletnicesc cu agricultura. Dacă sunt sau nu căsătoriţi, cîţi copii au şi cu ce se ocupă fiecare; cîţi din institutori şi învăţători au scrieri.

De asemeni cere a i se spune numărul şi numele satelor din judeţ, cu populaţie mai numeroasă unde ar fi nevoe de a se înfiinţa şcoli primare.

■ D-nii Lt. Dobrovici din Reg. 13 şi Lt. Gh. Popovici din Batal. 4 vînători au fost mutaţi, cu ocazia nouei mişcări în armată ca ofiţeri instructori la şcoala pregătitoare de infanterie din Bucureşti. D. sublocotenent Tironovici din Reg. 13 va fi avansat locotenent.

Notaţi bine!!

Vechiul şi renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpuşneanu aduce la cunoştinţa onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpuşneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutăţile.

■ Astăzi se va hotărî de consiliul profesoral al facultăţii, ziua în care urmează a se face alegerea unui decan al facultăţii de litere şi filosofie,

Va candida asemeni pe lîngă d-nii A. D. Xenopol şi Bărbulescu şi d. profesor de limba şi literatura greacă, Ioan Caragiani, propus de consiliu, care e cel mai vechi profesor al facultăţii şi în această calitate funcţionează chiar de la moartea profesorului Răşcanu, ca prodecan.

■ In ultima şedinţă a comisiunei monumentelor istorice, care a avut loc Sîmbătă în Capitală, s'a discutat între altele si chestiunea reparaţiunilor ce sunt de făcut mînăstirei Cetăţuia, cerute a se face de arhimandritul Evghenie Ungureanu starețul mînăstirei şi a mînăstirei Războeni din judeţul Roman.

■ Sculptorul R. Hett lucrează acum la o machetă, proect pentru monumentul regretatului Aurel Vlaicu.

Se ştie, că ideia acestui monument a emis-o I. P. S. S. Mitropolitul Pimen şi credem că Inalt Prea Sfinţia Sa cît şi tot publicul, va şti să aprecieze concepţia şi execuţia tînărului sculptor ieşan.

■ D. Ioseph Sibi, agent consular al Franţei în Iaşi, a cerut avantajele legei industriale pentru a înfiinţa o fabrică de broderii.

■ D-ra Elena Lelescu, licenţiată în litere de la universitatea din Iaşi, a fost numită institutoare suplinitoare la Roman.

■ Revizoratul şcolar a primit de la minister invitaţia de a comunica tuturor şcoalelor particulare, că serviciul sanitar a cerut ca să se evite ori-ce aglomeraţii de elevi în şcoli, pînă după 15 Octombrie,— ca măsură de a se feri oraşul de epidemia holerică — ori ce măsuri preliminare precum preparaţii de examene, de corigenţe etc., a elevilor, în şcoli sunt deci cu totul oprite.

■ Comisiunea examinatoare a candidatelor la posturile de profesoare conducătoare a grădinelor de copii, se va întruni Joi dimineaţa, la orele 9 în localul şcoalei Golescu, unde va avea loc concursul, pentru a proceda la cercetarea titlurilor candidatelor ce urmează a fi admise la concurs.

Tot în acea zi, candiatele admise vor fi examinate medical; a doua zi, Vineri, d-na Petrescu, profesoara de muzică, va examina ee candidate la teorie şi solfegiu.

■ O apariţie nouă artistică-teatrală, o stea a scenelor daneze şi în acelaşi timp o celebritate mondială, d-ra Ritta Sachetto, va străluci astă seară Luni pe ecranul cinematografic Pathé-Freres din spaţioasa sală a Circului Sidoli.

„Soţia neglijată" este titlul filmului danez în care apare celebra artistă şi este secondată de simpaticul actor Carlo Wieth şi de întregul ansamblu dramatic al scenelor din Kopenhaga.

„Soţia neglijată", splendida desfăşurare în patru acte, cuprinde o puternică dramă din viaţa casnică a medicilor şi interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroşi artişti ai acestui splendid ansamblu.

Roul program cinematografic de astă-seară Luni al teatrului din sala Sidoli cuprinde şi alte subiecte comice, în plin aer etc. precum şi cel mai nou număr din Eclair-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

30.000 lei *de dat împrumut cu ipotecă.*

A se adresa d-lui avocat S. P. Georgescu.

Str. Lozonschi, 16 bis.

Fabrica „FORTUNA"

IAŞI — Lîngă Strada Moţoc — IAŞI

— Fondată în 1887 —

Construită din nou şi înzestrată cu maşinele cele mai moderne.

Furnizează cu preţuri ieftine:

Stejar rotund şi în scânduri de la 15 m.m. până la 80 m.m. grosime.

Grinzi de stejar. Tocuri pentru uşi.

Grinzi în dimensiunile cele mai dificile, după cerere.

Teiu, Frasin, Ulm, Fag, Nuc, rotund şi tăiat în toate dimensiunile.

Cutii şi lăzi de lemn pentru ori-ce scop.

Beţe rotunde. — Specialităţi în diferite articole de lemn.

Parchete de stejar clasa I-a şi II-a.

Roţi de lemn pentru transmisiune.

Minele pentru prelucrarea lemnului se inchiriază şi cu ora, ataşând lucrători special instruiţi.

Judiciare.—Curtea de apel s. 2 a condamnat pe I. Gh. Nanu la 40 zile închisoare, pentru falş în acte publice.

— Idem, la 4 luni închisoare pe comerciantul David Meerovici, pentru bancrută simplă.

— In ziua de 12 Oct. se va judeca procesul comerciantului Iancu Iancovici, pentru bancrută frauduloasă.

— D. C. Timotei avocat din P.-Neamţ a declarat apel contra deciziei acelui barou, prin care i s'a ridicat dreptul de a pleda timp de 3 luni. Termen la 20 Oct.

— Sesiunea curţii cu juraţi din Roman a fost închisă.

Liceul Particular
„Profesorii Asociaţii"
— IAŞI —
Sub conducerea unei asociaţiuni de profesori secundari
Curs liceal complect şi şcoală comercială superioară
Se primesc interni, externi, semi-interni
Inscrieri în orice zi în localul din
Strada V. Conta No. 15
Direcţiunea

La farmacie caută post casieriţă doamnă tînără, bună condiţie.
Adresa *D-na Ianculescu, Păcurari 45.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Intervenţia energică a Austriei şi Germaniei

— Franţa în defavoarea Serbiei —

Belgrad.—Insărcinatul de afaceri austro-ungar, d. Storck, a înmînat eri ministrului de externe o notă verbală, în privinţa cererei făcută de monarhie ca trupele sîrbeşti să fi părăsit complect teritoriul Albaniei autonome, într'un termen de 8 zile.

*

Viena. — „Corresponderz Bureau" e autorizat să declare că însărcinatul de afaceri austro-ungar la Belgrad a făcut, ieri la amiază, demersul anunţat şi că prin urmare, cu începere dela această dată, curge termenul de 8 zile în care teritoriul Albaniei autonome trebue să fie complect evacuat de trupele sîrbeşti.

*

Paris. — Cu privire la demersul austro-ungar, „Figaro" zice. „E în interesul Serbiei de a nu mai cere ocuparea teritoriilor atribuite, în mod necontestat, Albaniei de către conferinţa dela Londra".

Ziarul „Action" declară că la Quai d'Orsay evenimentele sunt privite cu cel mai mare calm şi se zice că Serbia va face bine să-şi retragă trupele. N'ar trebui ca comisia internaţională să le găsească în drumul ei.

*

Berlin.—„Cazeta din Germania de Nord" scrie că e foarte serioasă situaţia creată de Serbia în Albania.

Strbii nu s'au mulţumit să respingă năvălirea Albanejilor, cum era dreptul lor, dar au ocupat, în cursul ultimelor săptămîni, părţi esenţiale din Albania, stabilind chiar în cîteva locuri administraţie sîrbească.

La înfiinţarea statului autonom albanez, după lungile negocieri din Londra, toate Puterile sunt interesate, dar mai ales Austro-Ungaria şi Italia, din motive des discutate, cum e şi firesc.

Germania susţine menţinerea integrală a hotărîrilor din Londra. Guvernul german a făcut în ultimele zile, la Belgrad, nişte reprezentaţiuni tot atît de bine intenţionate cît şi de energice, în scop de a convinge guvernul sîrb să-şi retragă repede trupele sale şi să respecte integral stipulaţiunile de la Londra,

Cabinetul din Belgrad care, în nenumărate rînduri a dat dovezi de prudenţă politică şi de o exactă apreciare a situaţiei, poate să-şi clarifico situaţia şi cu atît mai mult cu cît Puterile privesc cu mare interes condiţiile înfiinţărei Albaniei, unde comisia internaţională de control a şi început a lucra.

In urma sporirei teritoriale pe care Serbia a dobîndit-o, acest stat nu are trebuinţă de noi achiziţii teritoriale; prin urmare, trebue să ne aşteptăm la o hotărîre a Serbiei conform cererilor Puterilor.

Tratativele turco-grecesti

Atena. — In şedinţa de azi a delegaţilor pentru pace a mai continuat discuţia articolelor care au făcut divergenţă alaltăeri. In cîte-va puncte s'a produs o apropiere de vederi şi delegaţii au însărcinat pe d. Stargiadis, care pleacă spre Grecia, şi pe d. Senaeddine care se duce în Turcia, să mai examineze articolul privitor la vacufuri

*

Berlin. — „Gazeta din Germania de Nord" află că negocierile turco greceşti progresează într'un mod fericit din ambele părţi. Se doreşte o soluţie paşnică.

Muntele Atos anexat la Grecia

Salonic. — Toate mănăstirile din muntele Athos au proclamat, în ziua de 17 curent anexarea muntelui la regatul grec.

Reprezentanţii tuturor mănăstirilor au semnat documentul anexărei.

Serviciul Telefonic

Doleanţele populaţiunei din Silistra

Sinaia.—O delegaţiune de 11 persoane din Silistra, a fost eri primită de M. S. Regele la Castelul Peleş şi reţinută la dejun.

Delegaţiunea a rugat pe M. S. să intervie în favoarea lor ca oraşul să fie înzestrat cu şcoli româneşti şi alte diferite instituţiuni.

M. S. Regele a promis că va căuta ca doleanţele populaţiunei din Silitra, să fie aduse la îndeplinire.

*

Sinaia.—La orele 4 p. m. delegaţiunea din Silistra a fost primită de către d. Take Ionescu, care a promis că va căuta ca cererile populaţiunei din Silistra să fie satisfăcute.

*

Bucureşti.—Delegaţiunea din Silistra a fost primită azi în audienţă de către d. Disescu, căruia i-au cerut reglementarea şcoalelor din Silistra.

Ministrul instrucţiunei a declarat că a luat dispoziţii în această privinţă, care vor fi în curînd executate.

*

Delegaţiunea din Silistra s'a declarat perfect mulţumită de rezultatul obţinut şi de dragostea cu care a fost primită.

Autoritătile militare şi destăinuirele din timpul campaniei

Bucureşti. — Lucrătorul tipograf Ion Mateescu a fost arestat de autorităţile militare, pentru articolele scrise contra superiorilor, în timpul campaniei.

Pentru acelaşi fapt a fost dat judecăţei avocatul Becescu-Silvan din Ploeşti şi mai mulţi ziarişti.

Banii bulgăreşti în Cadrilater

Bucureşti. — La ministerul de finanţe s'au primit numeroase reclamaţiuni, cu privire la circularea monedei bulgăreşti. D. Murgeşanu, secretar general la ministerul de finanţe, va cerceta cazul şi va lua măsuri ca dispoziţia guvernului, după care moneda bulgărească să fie primită de administraţiunile financiare, să fie aplicată.

Vizita Regelui Petru al Serbiei la Bucureşti

Bucureşti. — După Ziarul „Tribuna» din Belgrad, regele Petru al Serbiei va face o vizită curţii regale române.

Programul acestei vizite urmează a se stabili peste câte-va zile.

Tifosul la Turtucaia

Bucureşti. — La Turtucaia s'a declarat epidemia de tifos.

Până astăzi s'au înregistrat 30 de cazuri.

Armata în Ţara Nouă

Bucureşti. — In ziua de 14 Octombrie batalionul 2 din regimentul 38 infanterie din Brăila, sub comanda maiorului Panaitescu, va pleca la Balcic unde îşi va lua reşedinţa.

Un batalion din regimentul 23 infanterie din Calaraşi, sub comanda căpitanului Enescu a părăsit garnizoana, plecînd la Cuzgun unde îşi va lua reşedinţa.

Inspecţia d-lui Cosăcescu în Ţara Nouă

Bucureşti.—D. N. Cosăcescu, directorul general al poştelor s'a reîntors din Ţara Nouă, unde a inspectat organizarea poştelor şi telegrafelor.

Protestul Rusiei

Bucureşti. —Din Constantinopol se anunţă că d. Giers ambasadorul Rusiei, a avut o intrevedere cu marele Vizir, protestînd în contra trecerii vaselor ruseşti prin Dardanele, fapt care cauzează daune comerţului rusesc.

Capitala judeţului Dobrici

Bucureşti.—In viitorul Consiliu de miniştrii ce se va ţinea zilele acestea, se va hotărî dacă viitoares Capitală a judeţului Dobrici va fi Balcic sau Dobrici.

O donaţie

Bucureşti.— A. S. R. Principesa Maria a vinevoit să doneze suma de 8000 lei pentru a se distribui văduvelor ţaranilor morţi de holeră din judeţele Argeş şi Dolj,

A. S. a însărcinat cu distribuirea acestei sume pe d-na Elena Rîmniceanu.

S'a distribuit banii la 70 văduve.

D. Take Ionescu în Cadrilater

Bucureşti.— D. Take Ionescu, ministru de interne, va pleca mîine în inspecţie în teritoriul anexat.

Intoarcerea d-lui N. Xenopol

Bucureşti.— D. N. Xenopol, ministrul comerţului, se reîntoarce Joi din străinătate.

Pe acea zi va înceta interimatul d-lui C. Disescu.

Crima din Piatra

— Se crede că autorul crimei ar fi Pantelimon —

Piatra.-Neamţ.— Păzitorul Cabriel Ceauşu, de pe moşia Căciuleşti, trecînd printr'un lan, a întîlnit un individ, care îi spune că e jandarm şi că urmăreşte pe nişte dezertori.

Invitat de păzitor de a merge pînă la Primărie, necunoscutul o luase la fugă.

Păzitorul trase asupra lui un foc de puşcă, fără însă a-l nimeri.

Atunci necunoscutul se întoarse şi descărcă asupra păzitorului 5 focuri de puşcă. Nenorocitul Gabriel Ceauşu căzu jos scăldat în sînge. El încetă curînd din viaţă.

Autorităţile au început cercetările fiind bănueli, că autorul crimei ar fi Pantelimon.

Buletinul Direcţiunei Sanitare

Bucureşti.—Iată buletinul de azi despre mersul holerei:

Jud. Brăila.—11 com. 58 vechi, nici un caz nou.

Jud. Constanţa.—13 com, 4 vechi, nici un caz nou.

Jud. Covurlui. — Galaţi. 1 comună, 1 vechi, nici un caz nou.

Dîmboviţa, 2 bolnavi vechi, nici un caz nou.

Jud. Dolj.—35 com., 120 vechi, 3 noi, 5 morţi, 20 vindecaţi, 98 rămaşi.

Jud. Ialomiţa.—19 comuni, 47 vechi, 2 noi, morţi1, 5 vindecaţi, 42 rămaşi.

Calaraşi-spital. 2 vechi, nici un caz nou.

Jud. Ilfov.— 2 com. 7 vechi, nici un bolnav nou.

Bucureşti-Colentina, nici un bolnav.

Oltenita, 4 vechi, nici un cas nou.

Jud. Mehedinţi. — 3 com., 6 vechi, 3 noi, 2 morţi, 7 rămaşi.

T.-Severin-spital, 4 vechi, nici un cas nou.

Jud, Olt. — 2 com., 3 vechi, 1 vindecat, 1 nou, 3 rămaşi.

Judeţul Putna, 1 comună, 4 vechi, nici un cas nou.

Judeţul R.-Sarat, 1 comună, 8 noi, 1 mort, 1 vindecat, 1 rămas.

Judeţul Romanaţi. — 10 comune, 25 vechi, 2 noui, 1 mort, 26 rămaşi.

Caracal, 28 bolnavi vechi, 1 mort, 27 rămaşi.

Jud. Teleorman.—12 comune, 38 vechi, 2 noi, 2 morţi, 1 vindecat, 37 rămaşi.

Jud. Tulcea. — 1 comună, 3 vechi, 1 vindecat.

Judeţul Vâlcea, 1 comună, 1 vechi.

Judeţul Vlaşca, 13 comune, 52 bolnavi vechi, 1 nou, 2 morţi, 1 vindecat, 50 rămaşi.

Teritoriul nou, 2 comune, 8 bolnavi vechi.

Total: 117 comune, 420 vechi, 15 noi, 16 morţi, 34 vindecaţi, 383 rămaşi.

Comisiune

A fost instituită următoarea comisiune examinatoare, o candidatelor la examenul de la Şccoala Normală de fete:

D-na Agripina Buţureanu, preşedintă, D-ra Lucia Mannilescu, d. D. Ghibănescu şi dr a Dr. Conta.

Iar pentru internatul de fete din Bucureşti d-ra Tereza Trofinescu preşedintă, Elena Guţă, d-nu Victor Dragomirescu şi d-na Matilda Simionescu membrii.

Consumaţi numai
Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**
excelentele produse ale
„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"
— Strada Loc. Col. Langa No. 4. — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STĂNCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

In casele *Schnürer vis-à-vis de Fraţii Polingher sunt de închiriat una prăvălie, una locuinţă elegantă la etaj, una locuinţă modestă în curte şi mai multe magazine pentru depozite de mărfuri.*

Un comptabil *bun se caută la Fabrica de Sopon Wolf Lerner, strada Cetatea mică No. 1 Iaşi.*

Preparator special
de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latina,** *matematicele, curs primar şi secundar.*
Meditez în special elevi care se prepară în particular *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*
Seara de la 7—10 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi.
V. EMIL, profesor
Str. Sf. Teodor 36 (în curte)

Pepinierele de Viţe Americane
ALTOITE ŞI NEALTOITE
Producători direcţi etc.
Dimitrie Vizanti
Copu-Iaşi
— 2 medalii de aur şi argint —
— Catalogul gratis la cerere —

De vînzare sau de închiriat
cu începere dela 26 Octombrie a. c.
O livadă în întindere de 8 Hectare 1830 m. p. situată în acest Judeţ, comuna Galata, cotuna Valea-Adîncă, avînd case şi atenansele necesare unei bune gospodării.
Doritorii se pot adresa proprietarului, Maior Const. Panaitescu în Iaşi, strada Lozonschi 4.

Prăvălie DE INCHIRIAT *în Str. Caza Vodă (foastă Golia) No. 42 ter.*
A se adresa d-lui avocat V. G. Cristofor Str. Caza-Vodă No. 42 bis.

De Inchiriat *o cameră elegant mobilată cu sau fără pensiune, de la 26 Octombrie în str. V. Conta 16 la d-na Carolina Sprinceană.*

De Inchiriat *în Strada Căpitan Păun 8 2 camere pentru birou şi o magazie pentru depozitat marfă.*

Comptabil *rutinat, dispunînd de cîte-va ore libere, se oferă pentru ţinere de registre comerciale.*
Adresaţi-vă la Postăvăria **„Avântul"** *Iaşi, strada Ştefan cel Mare.*

De inchiriat *Casă cu şase odăi, 2 cămăruţe, pivniţă, bucătărie, sală mare, curte grădină, pomi roditori, viţă americană pe rod. Str. Bucşenescu 13.*

De Inchiriat *(şi de vînzare) 7 odăi, bucătărie, pivniţă, diferite atenanse, curte, grădină etc.*
La situaţie admirabilă.
Adresa: Adela Ghiulea Str. Mazelor 18.

Doctor L. Silberstein
Medic de Spital
Str. Cuza-Vodă, 46
Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5.

Mărfurile de la Luvru şi Fraţii Gross *au fost readuse în localul d'înainte, sub Hotel Continental şi s'au redus preţurile fiind numai pentru un scurt timp.*
Onor. clienţi să se grăbească.

Oloiu de văpsit pur
calitate superioară. 1 leu kilogramul. Fraţii Bachstetz, magazin de fererii str. de sus.

Dr. Suzana GROSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43—

ISRAEL BROIDE
Deposit de Saci şi Ţoluri
— IAŞI —
13, str. Anastasie Panu, 13
De vînzare şi de închiriat cu preţuri modeste.

Pepinieră de Viţe de Vie
bine selecţionate, altoite pe portaltoi americani cei mai rezistenţi se poate vizita în ori-ce zi la via d-lui C. Chilimoglu Şoseaua Copou, vis-à-vis de Şcoala Normală Vasile Lupu, unde se vor adresa şi nzoecmile.

Prăvălie de Inchiriat
In **Str. Lăpuşneanu** *32, actualmente ocupată de spălătoria „Fa.k".*
Doritorii se vor adresa alăturea la **Magazinul Conservatorului.**

Grigore Dimitr
profesor universitar—
AVOC
S'a mutat în str
(casel
Consultat

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi mătăsă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

POUDRE-PATE
en TONTE INDRAVABLE
Prix: 0f50
Raymond GARIEL
19, rue de la Régence, PARIS
GRILLAGES, etc.

FONDOIR
CÉRÉS
Prix 6f50
R. GARIEL
2 bis, quai de la Mégisserie, PARIS
Abrégé pour Poulies et Felsens
RAVAL IBRE A LA PINE

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurează şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale* acute şi *dureroase* care nu resistă unuia din aceste remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia dina cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, seara. Dacă bolnavul n'o simţit vre o ameliorare, va lua 6 hapuri a doua zi şi dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, seara. Nu trebue să ia mai mult de atât şi pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de COLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în **Grădina** Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA".

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mirzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2006 — Mercuri 9 Octombre 1913

DIN NEVOILE NOASTRE

Cu cît se apropie timpul cînd urmează a se deschide corpurile legiuitoare cu atît un fel de neastîmpăr a cuprins păturile sociale, cari fac politică.

Se fac mulțime de prognosticuri, se propun reforme, se întocmesc programe.

Liberalii, ca cei mai doritori a ajunge să conducă iarăși destinele țării, au apucat de data aceasta înaintea tuturor.

In linii generale dînșii au schițat programul după care urmează să procedeze în viitor.

Negreșit programul acesta va putea da loc la discuțiuni mai aprofundate, cînd se va cunoaște în detaliu, cînd se va ști cum înțeleg dînșii reformele, pe cari acum se mărginesc numai a le anunța.

Și discuția va fi cu atît mai intensă și mai sănătoasă, cînd se vor cunoaște și părerile celorlalte partide de guvernămînt, în materie.

Atunci lumea care va asculta și pe o parte ca și pe alta, va judeca asupra ideilor și se va rosti pentru acelea cari sunt mai apropiate nevoilor societății, cum și asupra soluțiunilor cari sunt mai acceptabile.

Căci dacă chestiunile atinse de liberali sunt din acelea pe cari orice partid trebue să le aibă în vedere, nu e mai puțin adevărat că soluțiunile ce se vor aduce, vor diferi de la partid la partid, și aici se va arata tăria fie cărnia din ele.

Pentru ori ce observator cît de imparțial să fie el, un fapt e cert și anume că societatea noastră simpte pentru moment o sumă de nevoi. Toate reclamă o îndreptare sau cel puțin o alinare.

Astfel pe cînd unii arată că nu avem căi de comunicație, pe atunci alții protestează că poșta, telegraful etc. nu mai răspund cerințelor moderne. Pe cînd unii ne dezvălue că nu avem școale, pe atunci alții ne fac tabloul trist al vieții economice a țăranului nostru. Pe cînd însă ne pun în vedere peirea credinței noastre religioase, pe atunci alții ne arata că mijloacele noastre de cîștig nu mai sunt în proporție cu nevoile individului și ale familiei, că din cauza marei mișcări ce se produce în zilele noastre asistăm la un fel de dizlocare, ca să nu zicem dezmembrare, a familiei.

Iată deci atîtea probleme cari așteaptă dezlegare. Și nu se va putea zice doar, că nu s'au propus și nu se propun soluțiuni diferite, dintre cari unele merită a fi luate în considerațiune.

Dificultatea cea mare însă stă în a alege pe cea potrivită și de sigur cu atît mai greu va fi, cînd va veni vorba de a se propune o soluțiune, care să se deosebească de cele pînă acum cunoscute. Și negreșit acel partid va dobîndi întîietate, care va ști să facă o asemenea alegere, adică să aducă remedii la suferințile imediate.

Căci fără îndoială, este nevoe de instrucțiune după cum se simte nevoe, ca viața economică a națiunii să fie ameliorată. Este nevoe de căi de comunicațiune, după cum e nevoe a se chema la viața publică, viața de stat, cît mai multe elemente din cele cari alcătuesc națiunea.

Nu se pot face însă toate deodată. Va trebui forțamente să se ajungă la o alegere între ele și după cum ziceam, meritul va fi cu atît mai mare al acelui care va fi găsit nota justă, nota cerută de împrejurări.

Și fiind că ne aflăm acum în era propunerilor pentru rezolvirea deosebitelor probleme, am voi să vorbim aici de una din ele, care de altfel a fost atinsă și în programul liberal, dar pe al doilea plan, voim adecă a vorbi de răspîndirea instrucțiunii.

Cred că asupra acestui punct, ca principiu, toate partidele vor fi de acord. Este în adevăr nevoe să dăm hrană sufletească la cîte-va milioane dintre cei ce stau pe suprafața teritorului românesc.

Și apoi noi înșine la zile mari, ne aducem aminte, de exemplu, că învățătorii Prusieni au bătut pe Francezi la 1870, iar acum în urmă cei Japonezi au bătut pe Ruși.

Cînd ne gîndim iarăși la apropiatul conflict european, în care de sigur vom juca un rol și poate nu din cele șterse, atunci vedem că chestiunea învățăturii primare în primul loc ca și aceia a organizărei armatei nu îngăduesc așteptări îndelungate.

Dar cum trebue să înțelegem noi învățămîntul primar? Pînă astăzi am socotit cu toții că el se mărginește la cele patru clase dela orașe și cinci de la țară. Astăzi această noțiune a evoluat. Sunt multe state în Europa în cari acest învățămînt durează opt și nouă ani.

Și de altfel e drept. In adevăr, pentru a răspunde cerințelor constituționale, că adică fiecare romîn să știe a scrie, socoti și ceti nici n'ar fi nevoe de 4 ori 5 ani, ci poate cel mult de 2 ani. Așa că adevăratul învățămînt primar ar putea fi redus la acest număr de ani.

Se socoate însă că rămînînd numai aci învățămîntul acesta nu-și îndeplinește adevăratul său rol social.

Trebue pe de o parte ca cel ce a absolvit cursul primar să nu uite ceia ce a învățat, să nu uite mai ales, ceia ce s'a constatat la noi ca și în alte părți, a ceti și scrie.

Pe de altă parte, se crede că acest învățămînt are îndatorirea să dea oarecari îndrumări, pe care le-am putea numi *primare*, pentru ca absolventul să se găsească pregătit, înarmat cel puțin față cu cels mai simple nevoi, pe cari le întîlnește în calea sa.

De aici ideia de a se complecta acel învățămînt dînd pe de o parte celui ce știe a scrie și ceti posibilitatea să-și îmbunătățiască bagajul de cunoștiințe obținute în școala primară, iar de altă parte să cunoască mici îndeletniciri profesionale.

S'a zis, cu drept cuvînt: de ce adecă copilul dela țară să nu știe a drege o roată la car, să n'aibă idee cum se potcovește un cal? De ce cel dela orașe să n'aibă idee de cum se cumpără și se vinde, de ce n'ar ști ceva despre prețuri, vămi, etc.? De ce n'ar avea idee de mecanizmul unor industrii primare, cum ar fi bună-oară dela o fabrică de cărămidă, dela un atelier de pălării etc.? Un lucrător posedînd asemenea noțiuni din școală va trece de sigur mai ușor în lupta vieții, de cît altul care este cu totul neștiutor.

Dar învățămîntul primar mai ales cel de la sate, merită o atențiune cu mult mai mare. Ne lipsesc localuri de școală ne lipsesc mii de învățători. Numărul neștiutorilor de carte, chiar de l'am reduce la 60 la sută este totuși destul de mare. De învățămîntul primar trebue să ne ocupăm în deosebi deci.

V. I. Radu.

NOTA ZILEI

Un apărător.

Pînă va reuși la Inalta Curte de Casație să poată pleda, un binevoitor îi pledează cauza femeei-avocat în revista „Redeșteptarea" în stilul următor:

„...Și tocmai asemenea se întîmplă și cu chestiunea drepturilor domnișoarelor și femeilor de a fi avocate avînd în favoarea lor argumentele cele mai plauzibile și fiind și folositoare societății noastre, după cum este și în străinătate, unde nu se produce nici un curent contrariu lor.

Sunt însă și alții cari susțin fără a admite și escepțiune: *că femeea trebuie să fie numai femeie*, ca și cum ar voi să zică, că femeia n'ar trebui, să se amestece în atribuțiile bărbatului, ca și cum ar fi o lege, care să împedice acest lucru și să nu poată fi femeia și avocat, dacă poate, după cum este și un bărbat croitor de dame, o lucrare femenină și de asemenea și dr, mamoș fără a se aduce vre-o pagubă societății fiind o meserie..."

..Vai! Numai scrisul nu este o meserie legiferată!

Chestiuni sociale

O constatare dureroasă

Și astăzi ca și altă dată, atît prin scris cît și prin vorbire, atît în familie cît și în public am făcut o constatare dureroasă, din cale afară de dureroasă, anume că părinții, de toate treptele sociale, își îndrumează copiii către învățămîntul secundar: licee, gimnazii, seminarii, școale normale primare. La alte școli părinții nu vor să-și îndrumeze copiii. Sunt școli comerciale inferioare, școli de meserii inferioare, școală de agricultură, etc... dar sunt părăsite.

Anul acesta chiar erau de acordat două burse din partea județului Iași pentru școala de agricultură de la Roman, unde se primește cu patru clase gimnaziale. Ei bine, *nici un candidat nu s'a prezentat cu patru clase gimnaziale pentru a obține o bursă.*

Nenorocită țară, dacă și *bursele* la școala de agricultură nu găsesc amatori. In general bursele erau catate la orice învățămînt. Astăzi vedem că nu mai sunt căutate.

Tot anul acesta la școala de arte și meserii din Iași a fost concurs pentru a se admite vre-o 9 bursieri. Se cer patru clase gimnaziale pentru a intra în această școală de arte și meserii. Ei bine, *s'a prezentat numai unul cu patru clase gimnaziale*, care a și fost fără concurs trecut ca bursier. In restul de opt burse nu s'a mai prezentat de cît elevi cu o clasă gimnazială, cel mult două gimnaziale. In alți ani se publica concursul de burse la această școală cîte 2—3 ori și nu se prezenta nici unul cu patru clase gimnaziale, apoi primea pe cine se prezenta. Anul acesta ca să nu se mai repete același lucru s'a anunțat că se cer patru clase gimnaziale, dar că în lipsă se vor primi cu ori cîte clase gimnaziale, iar in lipsă de candidați cu clase gimnaziale se vor primi și cu patru clase primare. Și cu toate acestea relativ cu alte școli s'au prezentat puțini concurenți, abia vre-o 46.

Pe cînd la liceul internat, la seminar, la școala normală, se prezintă la cîte 10—15 burse cîte 200 concurenți, la școala de arte și meserii vin puțini de tot. Și ce e mai trist e că chiar părinții cînd s'au prezentat cu actele, pentru a înscrie pe copiii lor, cari aveau patru clase primare sau 1 clasă gimnazială la întrebarea pusă de director pentru a i afla gîndul:

— De ce înscrii copilul aice la școala de arte și meserii? Are copilul vre-o inclinație către meserie și către care anume din meserii are tragere de inimă?

Răspunsul părintelui era invariabil.

— N'are nici o tragere de inimă către meserie, dar îl dau ca să scap de el. Ce să fac cu el? E un destrăbălat și voesc să-i vie de hac macar școala de arte și meserii.

In cît mai mult de-a scăpa de copii, părinții îi aduc la meserii și cînd nu mai sunt buni de alte trebi.

Urmăriți însă din gazete numărul celor ce doresc să urmeze școlile secundare: licee, gimnazii și voți vedea că numărul e peste măsură de mare. Nu au loc cîți s'au înscris în clasele astăzi existente și prin presă, prin petiții către autoritățile superioare se cer înființări de clase paralele de clasa I și II pentru a avea loc toți cîți s'au prezentat.

Iată constatarea tristă și dureroasă de care voesc să vorbesc: copii sunt îndrumați de părinți la licee și gimnazii. Mereu auzi țipete că învățămîntul secundar e costisitor, cărțile școlare scumpe, rechizitele școlare de tot felul scumpe, și cu toate aceste părinții le văd și copii tot într'acolo îi îndeamnă. La finele anului școlar părinții se plîng contra profesorilor din învățămîntul secundar, și cu toate acestea nu încetează a-și trimite copii aci, pentru ca din nou la finele anului să se plîngă contra acelorași profesori. Oricîți copii va avea un părinte, pe toți îi va îndruma la licee și gimnazii. Mărturisesc că nu-e nimic mai dureros pentru mine. Sunt în învățămînt deaproape 25 ani și acest lucru l'am constatat în tot acest timp. In fiecare an, la începutul școalei mi s'au prezentat părinți cu copiii lor pentru a li da o direcție, pentru a-i ajuta la învățătură. Unii erau rude de aproape sau de departe, unii erau cunoscuți, alții trimiși de rude. Ei bine toți cereau să li se deschidă ușa școalelor secundare, licee și gimnazii, ca bursieri, solvenți la seminarii sau scolele normale. Nici unul, dar nici unul nu cerea altă direcție practică.

Mă sileam din răsputeri să i conving pe părinți să-și dea copiii la meserie, la comerț, la agricultură, etc., dar totul în zadar. Stînca ai putea s'e clintești din loc cu o cantitate de dinamită, dar cu nici o iotă nu schimbai planul părintelui pentru copil cu ori câte discursuri și argumente.

Ba să nu greșesc. In lunga mea carieră didactică am reușit să fac și un copil negustor. Am introdus vro-o zece în comerț și meserii, nu în școli, ci în chiar ateliere și magazii, dar din ei s'au ales tot funcționari mai pe urmă. Nu sunt răi funcționari, dar constat că și-au părăsit meseria după 2—3 ani de ucenicie în atelier sau prăvălie și și-au găsit un loc de funcționar mic, din care s'a ridicat pînă la leafa de 200 lei lunar. Azi cînd mă văd, cu un surîs ironic îmi spun:

— Vezi că am nimerit mai bine în funcție? De rămâneam în magazie ce ajungeam?

Dar unul singur s'a ales negustor în ramura băcăniei. Cînd a ajuns de l'a luat în armată inima mi se umplu de amărăciune, neștiind ce se va alege din el după ce va fini armata. Cînd s'a liberat și l'am văzut întorcîndu-se calfă în prăvălie cu salar, m'am bucurat mult. Și cînd mi-a spus într'o convorbire, în care îmi mulțămea că l'am îndemnat și ajutat în negoț, că peste cinci ani cel mult va avea adunați cel puțin 3000 lei ai lui și că cu ei va deschide o mică prăvălioară de băcănie în orașul lui de naștere, m'am bucurat și mai mult.

Dar totuși constatarea mea e dureroasă. In 25 ani abea pe unul l'am făcut negustor!

Valeriu Hulubei

MICI POLEMICI

Silistrenii au trimis în delegație la M. S. Regele pe Broșovanoff și pe Babagionoff.

...Of!

*

Un savant arată că sîngele de oaie ar fi un antidot contra ciupercilor

..,Literare?

*

Unde-va o femee doarme de 576 de oare neîntrerupt.

Să știți: a cetit foiletonul lui Cehan în „Cuvîntul".

*

Cea mai nouă farsă a jucat-o Cîrjă d-lui M. Sadoveanu: s'a înscris în clubul politic al d-lui Stere.

*

Abia restabilit din boală, simpaticul artist Momuleanu s'a dus la liberali.

...Resemnat de Cîrjă, se'nțelege.

*

Planeta Marte face semne Pămîntului, scrie un observator.

Nici-odată Marte, simbolul războiului, n'a fost mai aproape de pămînt, ca în vremile aceste balcanice.

*

Profesorul Ioan P. s'a înscris în clubul liberal.

...Cu cît?

*

„In locul junimismului lui Titu Maiorescu — scrie Cehan — se ridică un curent nou".

Curentul suflă dinspre Tîrgul Frumos, de unde ne a venit noul apostol.

*

„Seara" deschide campanie contra mașinelor de cusut Singer.

...La ei toate-s cusute cu... monedă albă.

*

Modești — tinerii „Cuvîntului"! Unul din ei scrie:

„De-o parte „Epoca", de alta „Conservatorul", mai încolo o altă bisericuță: „La Politique", — și „Cuvîntul" biserică aparte".

...Toate sunt bisericuțe pînă la „Cuvîntul", care nu se rușinează nici în fața... Mitropoliei.

OAMENI ȘI LUCRURI

Fiindcă veni vorba..

E într'adevăr extraordinar de izbitoare asemănarea între subiectul schiței „Călugărul", semnată de d. H. G. Lecca în „Flacăra" și nuvela *cu acelaș titlu*, publicată de un autor francez *înaintea* d-lui Lecca.

Și fiind-că veni vorba despre acest fapt în ediția de eri al „Opiniei", iată ce scrie un colaborator al „Arhivei" în numărul cel mai nou al acestei publicațiuni iașane. E vorba de o nuvelă dramatizată de d. Lecca pentru cinematograful național, întreprinderea Leon Popescu. Cităm din „Arhiva":

„Domnul Haralamb Lecca a expus în vitrina firmei D-sale tragedia „Năpasta" la cinematograf sub numele de *„Răsbunarea"* (!). Toată desfășurarea dramatică este acea a piesei lui Caragiale. Doar că a mai adăogat tablouri care nu complică întru nimic—ori nu aduc nici o modificare originală „Napastei".

E revoltător. Abia a murit Caragiale și a fost prădat. Și de cine? De d. Haralamb Lecca, acel care perora într'un rînd contra „Cinilor" societății.

Ori ce? Au căzut victime a operelor lor ambii acești autori? Caragiale năpăstuit de tablourile d-lui Leca: un car cu boi în care se plimbă nunta, tablourile, nunta, vîrtelnița, la care îl așteaptă Ileana; iar Domnul Leca a ajuns cîine literar?

Ceia ce ne miră este nu atît disperarea comercială a autorului, cît tăcerea d-lui Matei Caragiale.

In Franța, s'a găsit un romîn, care să scuture pe cei doi autori francezi care copiaseră și dramatizaseră „Făclia de Paște" D. Matei Rusu, de la revista „La Vie" i-a somat să declare în fața tribunalului opiniei europene că au furat pe Caragiale. Și au recunoscut.

„Dacă ai fi la noi în România, te-am trage în fața tribunalelor noastre și ai primi condamnarea meritată. Aici toți au să-ți dea dreptate".

Pe cînd chiar „la noi în România" nimeni nu se indignează, D. Matei Rusu nu-i cere socoteală. Avem doar tribunale. Ori sunt mobilizate?

Nu știu dacă criza războiului l-a făcut pe d. Lecca să scrie această piesă nouă; dar constatăm că cinstea este mobilizată odată cu judecătorii. Dar am ramas noi milițieni, jandarmi literari—„cinii" care nu pîndim „Bine Merenti"—ci pîndim să nu se salte comerțul pe gloria unui Caragiale mort.

Noi, cei ce l-am iubit în umilă tăcere noi denunțăm opiniei publice prădarea morților iluștri pe care o comite d. Haralamb Lecca și alții.

După Eminescu i-a venit rîndul lui Caragiale să fie trambuliina celor disperați?

Să se știe atunci! să nu mai moară nici un literat de seamă din cei puțini ai noștri—și-l însumăm și pe d. Lecca aici —căci Zigomarii așteaptă să le prade moștenirea.

Dorim să vedem: ce zice D. Matei Caragiale și cum are să se apere d. Leca. Poate are să ne desprețuiască. Are să ne pară rău".

Autorul criticei din „Arhiva" nu e singurul care a atras luarea aminte—înainte și după mobilizare —asupra actului săvîrșit de d. Lecca.

Cuzismul face ravagii.

Rodion.

ECOURI

Chinina.—A fost introdusă în Europa, pentru prima oară, în anul 1688, sub numele de coajă de Peru, sau de Kinkin, cum o numiau indigenii peruviani. Savanții franceji Pelletier și Caventon au descoperit toate serviciile pe care putea să le producă chinina, (adică sulfatul de chinină). Academia de Științe le-a decernut, în anul 1837, marele premiu Montyon, în valoare de 10,000 lei.

Nu trebue abuzat de acest medicament, singur doctorul e un bun judecător al cantității pe care trebue să o ia un bolnav. Această rezervă făcută, se poate zice că sulfatul de chinină, în doză convenabilă, e medicamentul cel mai prețios pentru combaterea frigurilor intermitente și că rolul său ocrotitor este considerabil.

Spre Giurgiu—Rusciuk

III

Vaporul „Independența" a S. M. R. își terminase încărcarea, mă aflam pe puntea vaporului și priveam la îmbarcarea, la acea lume împestrițată care se grăbea să-și ocupe locul, iar unii depe bord fluturau cu batiste și prin diferite gesturi își mai luau remas bun dela rudele sau prietini cari stăteau pe cheiu și îi petreceau cu vorbe de bună călătorie; printre pasageri era și o tînără pereche probabil de abia luată, căci prea se furișau lăcrimele în ochii tinerei care tot privea spre țărm unde lăsase părinți și frați, poate amintirea unei copilării fericite și acum pașea spre un viitor necunoscut, spre o lume nouă și străină; era fericită dar și o tristeță melancolică se citea pe fața ei, era durerea primei despărțiri. Priveam la munca grea a echipagiului, ridicarea ancorei și al odgoanelor cu care era legat vaporul de țărm; împrejurul vaporului la razele soarelui, somni de o mărime considerabilă se afundau zgomotos în apă lovind'o cu coada de se rîdicau stropii pînă la marginea bordului, îmi făcea o plăcere să privesc la acest joc zburdalnic.

Punct ora 11'8 răsună din nou glasul clopotului, totul fiind gata, se ridică puntea, un fluerat prelung despica aerul, o isbitură îndărăt și vaporul se pune în mișcare condus de un bătrîn venerabil cu fes pe cap. Ne îndepărtăm de Giurgiu, ieșim din canal descriind o curbă, apoi intrăm în albia Dunărei. Stăteam pe corvetă, priveam cum cerul se acoperea cu nouri de o coloară închisă, începea să

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

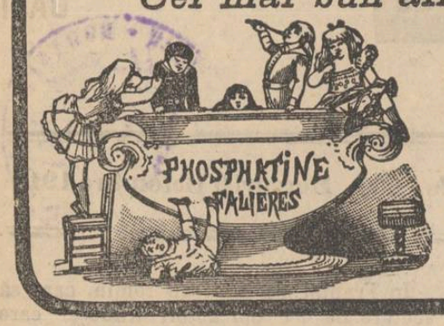

Recomandat de la vârsta de 7-8 luni, în momentul intercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

bată un vînt puternic aducînd şi stropi de ploae, credeam că vom căpăta furtună ; o parte din pasageri se refugiase în cabine, căci vîntul urla şi biciuia valurile fluviului, lovea cu putere în pavilionul vaporului ce flutura şi ducea cu mîndrie tricolorul naţional.

Ne-am întâlnit cu alte vapoare şi corăbi cu pînze întinse, umflate de vînt care le împingea cu putere tot înainte, iar o luntre cu 2 persoane cari se luptau vitejeşte cu valurile agitate se rugau de căpitanul să-i remorcheze pînă la Rusciuk ; rugămintea lor fu satisfăcută.

In fine ne apropiem de malul înalt bulgăresc, o vilă frumuşică ascunsă printre copaci ne surîde prieteneşte, vaporul ancorează în port, la debarcader aşteaptă soldaţi, poliţişti şi amploiaţi vamali bulgari cari iau în primire paşapoartele, cercetînd bagajele călătorilor ; trec nesupărat, căci fiind funcţionar însoţeam poşta romînă. Lîngă mal, sus pe deal se află cazerma cea veche, fiind ora prînzului soldaţii îşi luau masa. Cheiul bulgăresc lăsa mult de dorit, iar drumul ce duce spre oraş, neîngrijit, nepetruit, plin cu praf şi gropi ; îmi închipuiam ce trebue să fi pe timpul ploilor ! Lîngă debarcader ne aştepta cariola bulgară, viziteiul un turc neaoş cu turbanul pe cap desmerda cu biciu 2 cai slăbănogi, cari se opinteau din răsputeri să urce dealul, ridicînd praful ce cu belşug se depunea pe hainele noastre. Ne oprim înaintea biroului poştal, o clădire veche cu o înfăţişare de ruină ; în timp ce conductorul preda poşta, eu trecui într'o odae cam mică ce servea ca sala de aparate telegrafice de un sistem vechi cu bandă, mă recomandai amploiatului de serviciu, fiind dejurne şi 2 amploiate, dar conversaţia nu prea mergea, căci eu nu ştiam bulgăreşte, iar colegul meu bulgar stîlcea reu limba lui *Molière*. Vroiam s'o dau pe nemţeşte însă zîmbind îmi răspunde : *ne znam !* Dar a mers şi ne-am despărţit prieteneşte şi încîntaţi de cunoştinţă făcută.

Datoria faţă de serviciu fiind îndeplinită ne-am îndreptat spre un restaurant-birt bulgăresc căci vroiam să văd şi să cunosc un asemenea local de consumaţie după ce pe stradă băusem, ca aperitiv, o limonadă care avuse darul de a-mi spala gîtlejul încărcat cu praf.

Fiind Duminică birtul era plin cu diferite mutre, fesul şi tichia bulgărească predominau pe cînd pălăriile occidentale le puteai numara pe degete, poate acestei împrejurări avem de mulţumit onoarea că birtaşul ne pofti într'o odae de alături servindu-ne un fel de supă cu orez ; amestecată cu bucăţele tăiate mici de intestine de oaie. mai, etc., apoi bostănei umpluţi, friptură de oaie şi tradiţionala salată de patlagele roşi şi chiperi, iar ca vin, un lichid a cărui gust era ca cel al oţetului, iar culoarea acea a limonăzei. Făcusem deci cunoştinţă şi cu bucătăria bulgărească ; eşii în stradă şi după indicaţiile date de conductor apucai pe o stradă mai de seamă din tot oraşul, aşternută cu piatră cubică avînd cîte-va case mari şi frumoase, acoperite cu tablă; judecînd după numărul prăvăliilor probabil era cea mai comercială, dar lume puţină, iar prin prăvălii şi mai puţină. Intrasem în mai multe magazii, vroiam să-mi cumpăr o amintire cu o vedere din oraş, dar n'am găsit nimic în acest gen, de necaz cumpărai şi eu două scrumiere şi acele de fabricaţie străină. Negustorul, un evreu spaniol, la întrebarea mea îmi respunse că asemenea articole nu se aduc în Rusciuk neavînd căutare, mai întâi că prea puţini străini îl visitează iar bulgarul nostru nu se prea prăpădeşte după asemenea nimicuri pentru el aducem alte articole! Şi cînd aflase că sunt din Iaşi şi venit numai aşa de plăcere nu şi-a putut ascunde mirarea că pe un timp de aşa criză (era 1896) îi poate veni cui-va pofta să voiajeze de plăcere şi încă prin Bulgaria !

La capătul acestei străzi, zării şi remăşiţele de lemn a unui arc de triumf ridicat în cinstea prinţului Ferdinand cu ocazia visitărei oraşului. Tot pe această stradă am vizitat şi o moschee ; la intrare în tindă stăteau înşirate un rînd de papuci pentru uzul drept credincioşilor şi măritorilor lui *Allah*, eu fiind *ghiaur* intrasem cu *ghete*. Nemerisem tocmai la timp căci un grup de turci îşi făceau rugăciunele lor, şezînd la pămînt cu picioarele încrucişate, iar faţa îndreptată spre răsărit (către *Mecca*) ; recitau în cor versete din *Coran* apoi cu toţi de odată ca la comandă faceau o temenea adîncă până la pămînt reluîndu-şi apoi poziţia de la început, urma o pauză de linişte şi reculegere religioasă după care recitau din nou rugăciunele prescrise. In interior moscheele lor sunt de tot simple, văruite, fără nici o zugrăveală căci ştiut este că coranul opreşte ori-ce podoabă în biscricele lor, de aceea artele n'au înflorit nici progresat la acest popor venit în Europa cu foc şi sabie, călăuzit de un fanatism religios care îl ducea până la exaltare. Jos pe podea erau aşternute cîte-va covoare.

La eşire din moschee cîţi-va turci mai bătrîni, care se aflau în pridvor petrecîndu-şi timpul într'un *dolce far niente* mă acompaniaseră până afară cu un potop de cuvinte, probabil îmi reproşară nelegiuirea mea.

Iassiensis

Liceul Particular

„Profesorii Asociaţii"

— IAŞI —

Sub conducerea unei **asociaţiuni de profesori secundari**

Curs **liceal complect şi şcoală comercială superioară**

Se primesc interni, externi, semi-interni
Inscrieri în orice zi în localul din
Strada V. Conta No. 15

Direcţiunea

INFORMAŢII

Ziarul „Mişcarea" în numărul de aseară, publică o informaţie relativ la o pretinsă agitaţie ţărănească ce s'ar semnala în judeţ.

Suntem autorizaţi a da cea mai formală dezminţire acestui zvon cendenţios pe care numitul ziar taută să-l exploateze. Nici un fel de agitaţie nu s'a semnalat zilele acestea în judeţul Iaşi.

In ceia ce priveşte pe ţăranii cari au făcut campania în Bulgaria, pentru a fi scutiţi de plata impozitelor, ministerul de finanţe a dat acum cîte-va zile ordine severe administraţiilor financiare ca pînă la noui ordine toţi acei care au fost mobilizaţi, să fie scutiţi de plata prestaţiilor şi a impositului personal.

† **Gr. Buicliu.** — *Astă-noapte a încetat din viaţă la locuinţa sa din strada Veche, Grigore Buicliu, directorul creditului urban şi vice-preşedintele clubului liberal local, care se afla bolnav de cîte-va zile.*

Defunctul era şi preşedintele comunităţii armeneşti din localitate, precum şi unul din vice preşedinţii Jockey clubului din Iaşi.

In numeroase rînduri a reprezentat Iaşul, sub guvernele liberale, în Cameră şi Senat.

Se bucura în localitate de o vază bine meritată.

Trimitem familiei condoleanţele voastre.

† **Constantin Grigoriu.** — *Cu multă părere de rău, aflăm că astă noapte la orele 1, a încetat din viaţă la locuinţa sa din strada Gh. Mărzescu, fostul consilier de Curte C. Grigoriu.*

*

Defunctul s'a născut la 13 Octombrie 1859 în Iaşi ; studiile liceale şi universitare le-a făcut în Iaşi. La 14 Noembrie 1880 a fost numit copist la Curtea de Apel,—16 Septembrie 1885 ajutor de grefier la acea Curte,—19 Septembrie 1890 jude ocol. Stavnic (Iaşi),—26 Septembrie 1890 ajutor grefa Curţii Iaşi,—17 April 1891 supleant tribunalul Iaşi,—13 April 1894 procuror tribunalul Iaşi,—31 Octombrie 1894 jude trib. Iaşi,—27 Martie 1897 jude instructor trib. Tecuci,—8 Mai 1897 jude trib. Iaşi,—14 Decembrie 1902 preşedinte acelui tribunal, — 31 Octombrie 1903 procuror Curtea de Iaşi, — 1 Septembrie 1905 consilier la acea Curte pînă la 1 Aprilie 1913, cînd s'a retras la pensie.

*

In Noembrie anul trecut atins fiind de o boală care nu iartă, după sfatul medicilor, Grigoriu s'a dus în oraşul Arko (Tirol) unde a fost internat în sanatorul Pancratius şi astă-vară a fost adus la Iaşi.

Costică Grigoriu moare în vrîstă de 54 ani şi moartea sa lasă regrete unanime în toate cercurile ieşene, unde defunctul se bucura de multă stimă şi era iubit de toţi.

Pe urma sa rămîne soţia neconsolată şi doi fii, Alexandru şi Gică.

Inmormîntarea va avea loc Joi, 10 Octombrie, orele 9 jum. dimineaţă.

Luînd vie parte la doliul familiei, o rugăm să primească expresia sincerelor noastre păreri de rău.

Barometrul dispoziţiei sufleteşti este din nou scoborît la confratele nostru „Cuvîntul" în urma înştiinţărei ce au primit că :

„...Dl. Maiorescu ţine cu ori ce preţ să se prelungească colaborarea şi este gata face ori ce jertfă pentru aceasta".

De atîta scîrbă, o să moarn cu zile sărmanul şi junele confrate.

Doi dintre noii înscrişi în clubul liberal se bucură cu deosebire de onorurile şi de maliţiozităţile presei : d. general Masteaţă şi d. profesor Ioan Peretz,

Acesta din urmă e luat în primire, între altele, de ambele ziare conservatoare care propagă asanarea.

Astănoapte, individul Gh. Podariu, din Poeni, prinzînd pe soţia sa Ioana în flagrant delict de adulter, cu locuitoral Bojancă, soţul înşelat a tras un foc de armă asupra celor doi amorezaţi, rănindu-i.

Pacienţii au fost internaţi la spitalul Sf. Spiridon din Iaşi.

Podariu a fost arestat.

Epitropia Sft. Spiridon va scoate la concurs, postul de medic primar al spitalului din Tg.-Neamţ, ramas vacant prin eşirea la pensie a d-lui dr. Petroni.

La 13 Octombrie se va ţine la Conservator licitaţie publică pentru vînzarea mai multor instrumente muzicale uzate.

Astă-zi consistoriul superior bisericesc ţine ultima şedinţă, iar mîne Mercuri se deschide sesiunea sf-tului Sinod.

In una din şedinţa ministerul cultelor va comunica sf-tului Sinod confirmarea ca arhiereu a unuia din cei trei candidaţi recomandaţi de sinod.

D. Jean Ciohodariu a fost numit mecanic la Institutul Grigorian.

D-ra Olga Popovici a fost numită suplinitoare la catedra de contabilitate de la şcoala profesională Sf. Sava.

Excelenta trupă de operete de sub direcţiunea d-lui Maximilian îşi încheie mîne seară Mercuri, seria reprezentaţiilor la Iaşi.

Joi dimineaţă trupa va pleca la Galaţi unde va da o serie de reprezentaţii.

Ieşanii au ramas încîntaţi de succesele repurtate de excelenta trupă, care numără elementele cele mai de valoare. Trebue de relevat, în afară de talentele cunoscute un nou element, care nici pînă acum n'a stat oare în umbră, d. Ionel Cigaliia, dovedind mult talent, naturaleţă joc de scenă admirabil cum a fost în fabricantul de cosmeticuri din „Dama în Roş" Cuscadie din „Femeia Modernă" şeful lucrătorilor din „Eva" etc. făcînd să fie socotite şi de acum înainte printre primele elemente ale operetei.

Publicul ieşan a putut constata că d. Gigallia a reuşit să susţină cu mult talent, rolurile pe care altă dată le susţinea atît de bine simpaticul Carussi.

D. dr. Rătianu reîntorcîndu-se din străinătate şi-a reluat ocupaţiile în Laboratorul său de analize medicale,

Escursiunea la Sulina a inspectorilor şcolari ai ministerului, împreună cu d. Gh. Lascar, a fost amînată pe Miercuri, neputînd să se facă Luni din cauza unor consfătuiri ce au avut loc la minister.

Noii abonaţi ai telefonului în localitate au fost înştiinţaţi că în cursul săptămînii viitoare instalaţiunile se vor putea face în ordinea cererilor adresate.

Autorităţile poliţieneşti au arestat pe cunoscutul pungaş Ioan Georgescu zis Nenecea, surprins asupra faptului pe cînd voia să fure din buzunarul unui pasager în tramvai, portofelul cu bani.

Individul a fost înaintat parchetului.

Comitetul societăţii lehuzelor din Iaşi a înştiinţat epitropia spitalului izraelit că noua „Maternitate" fiind complect amenajată şi inzestrată, ea va putea fi deschisă populaţiunei sărace.

In acest scop epitropia va convoca de urgenţă o şedinţă.

Revizoratul şcolar a pus în vedere conducătorilor de şcoli particulare ca să înainteze în timpul cel mai scurt posibil formulare statistice pentru anul şcolar 1912 | 1013, rămînînd ca formularele viitorului an şcolar să fie complectate şi înaintate după expirarea anului.

Comitetul „Azilul pentru meseriaşii bătrîni" din stradela Sf. Constantin a înaintat „Casei Centrale a meseriaşilor statutele şi actele vechei înştiinţări filantropice spre a fi recunoscută persoană juridică, conform legei meseriilor.

Devenind vacant locul d-lui Vasile Zamfirescu conductor poştal gr. I trecut la pensie, a fost avansat în locul d-sale d. Teodor Verdeş cu decretul regal No. 5836 pe ziua de 1 Octombrie a. c.

Tribunalul secţia III-a va judeca în ziua de 23 Octombrie cererea de declarare în stare de faliment făcută de H. Bernştein în contra lui Leon Davidovici, comerciant din Tg.-Frumos.

M. S. Regele a acordat „Răsplata Muncii" cl. I-a d-nei Olga Mihail d. Sturza, preşidenta societăţei ortodoxe a doamnelor romîne din Moldova.

Ministerul instrucţiei publice a vestit revizoratul şcolar, că din cauza schimbărilor care urmează a se face în învăţămînt, să nu se înainteze nici un stat de lefuri pentru personalul rural şi urban, înainte de 15 ale lunei Oct.

D. prof. dr. Thiron a adresat d-lui V. I. Radu felicitări pentru energicul d-sale articol „Dezbrăcarea Iaşului", publicat în „Opinia" şi în care se relatau încercări de a se sărăci pe toate căile, morale şi materiale, înaltul aşezămînt de cultură, Universitatea de Iaşi. Incercările cum s'a văzut în menţionatul articol, s'au făcut chiar de către unii domni foşti profesori iaşani, actualmente strămutaţi în Capitală.

Solemnitatea de la Maternitatea.—Azi la orele 11 a. m. a avut loc la institutul Grigorian, depunerea jurămîntului absolventelor şcoalei de moşit.

Solemnitatea a avut loc, în prezenţa d-lui prof. dr. Bejan, directorul şcoalei, a d-lui Gh, Ciurea, delegatul Epitropiei Sf. Spiridon, a d-rei dr. Leon şi a d-nei dr. Grosi, din serviciul medical al instituţiei.

Jurămîntul a fost luat de către preotul econom Stamati.

Una din absolventele, d-ra Ecaterina Daşchevici, a rostit o cuvîntare mişcătoare, mulţumind epitropiei pentru ajutorul ce dă la funcţionarea şcoalei de moşit şi d-lui profesor dr. Bejan, d-rei dr. Leon şi d-nei dr. Grosi, pentru osteneala ce-şi dau în a face ca şcoala aceasta să răspundă la toate cerinţele unei şcoale model.

Consiliul de higienă.—Eri la ora 5 a avut loc, în localul serviciului sanitar, o şedinţă a consiliului de higienă sub preşidenţia d-lui dr. Flor, medicul primar al oraşului.

Proporţiile care le luase în ultimul timp febra tifoidă în oraşul nostru au făcut ca discuţiunile consiliului de higienă asupra acestei chestiuni, să fie aşteptate cu îngrijorarea şi nerăbdarea ce comportă ameninţarea unui atare pericol.

Rezultatele discuţiunei au menirea să stingă orice teamă.

In adevăr, din cele 60 de cazuri constatate în oraş 48 sunt militari şi numai 12 din oraş.

Aceste 12 cazuri n'au provenit de cît din contaminarea prin contact, aşa că nu se poate zice că avem, propriu zis o epidemie de febră tifoidă.

Analiza clinică făcută apei de la Ciric a dovedit că la izvor apa e curată, analiza făcută apei, la cişmelele care se alimentează de la Ciric, a găsit-o contaminată ceia ce se explică prin faptul că conductele vechi fiind în cea mai rea stare, apa se infectează în drumul ei.

S'au făcut energice intervenţii pentru repararea şi prefacerea cît mai urgentă, a vechei reţete de conducte.

*

„Am lucrat foarte energic, a spus d. dr. Flor unui colaborator al nostru—pentru a putea aplica în mod real izolarea, şi am ajuns, în sfîrşit, să avem toţi bolnavii contagioşi la spital. In oraş nu există nici un bolnav de tifos.

E de aşteptat că după măsurile luate totul se va opri aci."

Direcţiunea sanitară printr'o circulară arată că tifosul se lăţeşte în toată ţara. In Iaşi se vor lua cele mai riguroase măsuri, între altele s'a pus chestiunea : ce e de făcut cu casele care n'au încă instalaţii de apă şi canal ? După o interpretare a art. 70 din legea sanitară s'a putut lua hotărîrea de a se face somaţiuni care, dacă nu vor fi urmate, să se execută pe socoteala comunei acele lucrări pentru care în urmă, vor fi urmăriţi proprietarii.

*

O altă chestiune discutată a fost acea a vinurilor false că a început să se debiteze la noi în cantităţi tot mai mari. Societatea viticolă care a fost invitată a lua parte la lucrările serviciului sanitar lipsind de la şedinţă, consiliul de higienă a hotărît ca serviciul sanitar după puterile ce i le dă legea să facă cuvenitele cercetări şi intervenţiuni.

*

Notaţi bine !!

Vechiul şi renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpuşneanu aduce la cunoştinţa onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpuşneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutăţile.

Conform dispoziţiilor legei de poliţie sanitară toate abatoriile de păseri fusese închise. Direcţia serviciului sanitar superior dîndu-şi avizul asupra acestei chestiuni a găsit că păserile ce se tae în asemenea abatoare ne servind consumaţiei publice, ci numai consumărei particulare, pot fi autorizate să funcţioneze, în consecinţă s'a acordat eri două autorizări de asemenea natură.

S'au mai acordat diferite autorizări industriale.

Epitropia a primit un denunţ cum că o moaşă primă de la Institutul Gregorian ar fi respins pe o femee care era aproape să nască, pe motivul că n'ar fi încă timpul. Femeea ducîndu-se de la Institut a născut peste cîteva ore.

In vederea acestui denunţ Epitropia a însărcinat pe medicul primar al Institutului să facă cercetările şi să refereze de urgenţă spre a se putea lua măsurile necesare.

Ieri s'au constatat în oraş trei cazuri de anghină difterică.

Ministerul instrucţiunei a alcătui următoarea comisiune care să facă programul analitic al şcoalei medie de agricultură din Roman : Druţu, inspector şcolar ; Popovici Băsnoşeanu ; Marcel Brandză ; Vasiliu Borcea, Mircea Badareu, Th. Speranţa, directorul învăţămîntului particular şi profesional dr. Riegler, I. Ottescu, inspector general, V. Radu.

Comisiunea se va întruni Vineri la orele 5 d. a.

Referitor la articolul d-lui Valeriu Hulubei, în chestiunea înfiinţării divizionarelor secundare, putem afirma că nu s'a făcut pînă în momentul de faţă nici o intervenţiune pentru înfiinţarea de divizionare. Contingentul elevilor înscrişi nu se cunoaşte încă precis, nici situaţia corîgenţilor din diverse clase.

O apariţie nouă artistică-teatrală, o stea a scenelor daneze şi în acelaşi timp o celebritate mondială, d-ra Ritta Sachetto, va străluci astă seară Marţi pe ecranul cinematografic Pathé Freres din spaţioasa sală a Circului Sidoli.

„Soţia neglijată" este titlul filmului danez în care apare celebra artistă şi este secondată de simpaticul actor Carlo Wieth şi de întregul ansamblu dramatic al scenelor din Kopenhaga.

„Soţia neglijată", splendida desfăşurare în patru acte, cuprinde o puternică dramă din viaţa casnică a medicilor şi interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroşi artişti ai acestui splendid ansamblu.

Roul program cinematografic de astă-seară Marţi al teatrului din sala Sidoli cuprinde şi alte subiecte comice, în plin aer etc. precum şi cel mai nou număr din Eclair-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Noul program se prezintă mîne Mercuri : „Dreptul soţiei", mare roman contimporan. Bogat şi original scenariu.—Barisart şi Carnaillac, comedie jucată de Prince, simpaticul humorist parizian.—Manevrele armatei franceze, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latina,** *matematicele, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Seara de la 7—10 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi.

V. EMIL, profesor
Str. Sf. Teodor 36 (în curte)

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută : Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici ; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei ; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser ; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Judiciare.— La tribunalul secția III-a s'au autentificat actele prin care societatea „Fraterna-Israelită-Păcurari" intră în deplină proprietate a imobilului Corjescu din str. Ghica Vodă No. 37.

Acest drept, de a stăpîni și formal imobilele ce-i aparțin, Societatea „Fraterna-Păcurari" l'a dobîndit pe baza faptului că a devenit persoană juridică, în conformitate cu „legea asigurărilor muncitorești".

In vechiul său imobil din Str. Ghica Vodă No. 39 Societatea „Fraterna Israelită-Păcurari" a instalat, precum se știe, un ambulator-medico-chirurgical, care acordă zilnic consultațiuni și pansamente gratuit tuturor suferinzilor, fără deosebire. Noul imobil din str. Ghica Vodă No. 37 este destinat pentru un spital de copii care, se nădăjduiește, că va lua cît de curînd ființă.

— Procurorul general a declarat apel contra sentinței tribunalului Neamț prin care s'a achitat pe d-nii Ioaniu, Șoarec și Groholschi, pentru calomnie.

— Calman Fischer a declarat apel în contra sentinței tribunalului Dorohoi în procesul cu Gh. N. Pilat și Gh. N. Prilogeanu pentru daune.

— Procesul dintre d-ra Gabriela locot. Străjescu cu Gr. Baroncea, pentru anularea unei ordonanțe de adjudecare s'a amînat pentru ziua de 2 Noembrie.

— Curtea secția II-a a amînat pentru ziua de 13 Noembrie judecarea procesului dintre d-na Elena D. Sturza cu ministerul domeniilor pentru bani.

— Curtea secția I-a a respins apelul lui David Fischer pentru calomniarea avocatului D. Mănăstireanu din Botoșani confirmînd sentința acelui tribunal prin care a fost condemnat la două luni închisoare corecțională,

— A admis în parte apelul lui Haralambie Timofti și Gh. Rusu condemnîndu-i pe cel dintăi la o lună închisoare și pe al doilea la 15 zile pentru falș în acte publice.

— Comerctantul L. Sofrin, achitînd majoritatea creditorilor, tribunalul s. III-a a închis dosarul pentru declararea în stare de faliment.

— Curtea secția I-a a admis apelul lui Ștefan Stoica pentru tentativa de omor, ridicîndu-i pedeapsa la 3 luni închisoare.

GIMNAZIUL „MORITZ și BETTI WACHTEL"

Iași,—str. Sărărie 147, imobil propriu, Telefon

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9 — 12 și 3 — 5. Candidații pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naștere și de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparații de 2 clase într'un an (în conținiuni admise de minister).

Școala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului școlar 1912—1913:

148 elevi prezentați în Iunie comisiunei oficiale; nici un repetent; doi corigenți la cîte un singur obiect; 7 elevi preparați de două clase vor depune examen în Septembrie; alți 8 elevi au obținut note de promovare în școală.

Elevii meritnoși, lipsiți de mijloace, fără osebire de naționalitate se primesc gratuit.

Direcțiunea

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Groaznica prăbușire a unui tren

New-York.—Un tren cu un detașament de artilerie, mergînd spre Texas, s'a prăbușit din pricina trecerei unui pod de lemn.

20 soldați au fost uciși; 100 răniți.

Atentat

New-York.—Episcopul Anarch a fost rănit grav de un foc de revolver tras de un anume Hare, în timpul serviciului divin, în biserica din Harbourgrace din Terra-Nova.

Atentatorul a fost arestat. El pare ar fi nebun.

Ciocnire între croați și italieni

Zara.—Socolii și croații, înapoindu-se de la o excursiune, de la o fereastră s'a aruncat asupra lor un obiect greu. Un polițist a fost rănit.

Poliția și jandarmeria au împiedecat pe Socoli să se năpustească asupra caselor italiene.

Ei au munifestat sgomotos. Mai tîrziu, s'au produs ciocniri între croați și italieni.

28 persoane au fost duse la poliție.

Insultă pavilionului german

Lausane.—Consulul german înnălțase steagul german, cu prilejul sărbătorirei centenarului bătăliei din Lipsca. In cursul nopței, pavilionul a fost rupt. O anchetă judiciară a fost începută.

Membrul consulului, Wundt, a exprimat oficial consulului, părerea de rău asupra incidentului.

Sîrbii evacuează Albania

Belgrad.—Secretarul general al ministerului afacerilor străine, Stefanovici, a declarat astăzi însărcinatului de afaceri austro-ungar, Stork, că ordinul pentru evacuarea teritoriilor albaneze ocupate de trupele sîrbești, s'a dat eri și că evacuarea se va face în termenul de opt zile, fixat.

Ciuma în Rusia

Novocercask.—6 noi cazuri de ciumă au fost constatate în mahalaua Nowopetrowsk. Au fost în total 20 cazuri, din care 11 mortale.

Situația e serioasă.

Imprumutul turcesc

Constantinopol. — Guvernul francez a notificat Porței, că atîta timp cît nu se va tranșa chestia garanției kilometrice pentru calea ferată de joncțiune Salonic-Dedeagaci, nu va fi tranșat nici un împrumut sau avans către Turcia.

Călătoria Principilor romîni

Viena.—Din München se comunică că principii moștenitori ai României, care se află actualmente la principesa Maria de Coburg — mama moștenitoarei — își propun ca, la întoarcerea lor în țară, săptămîna viitoare, să se oprească o zi la Viena. Perechea princiară care e însoțită de fiul lor mai mare, principele Carol al României, vor face o vizită împăratului Francisc Iosef cărnia A. S. R. Principesa Maria îi va mulțumi pentru conferirea ordinului S-tei Elisabeta, conferit acum în urmă.

REOCUPAREA TRACIEI

Sofia.—Reocuparea Traciei occidentale se face fără incidente.

PRELUNGIREA SERVICIULUI MILITAR ÎN RUSIA

Petersburg.—Ministrul de război va supune Dumei un proect pentru prelungirea cu trei luni a serviciului militar, pentru clasa actuală care ar rămîne deci sub drapel până la 14 Ianuarie 1914.

Serviciul Telefonic

Combaterea holerei la Vlașca

București. — D. dr. Mezincescu, sub-directorul serviciului sanitar, a luat cvnducerea combaterei holerei în județul Vlașca, în locul d-lui dr. Cazacu, care se află bolnav.

Capitala indemnă de holeră

București.— De la 10 Septembrie adică de aproape o lună, nu s'a mai constatat nici un caz de holeră în Capitală.

Un preot recalcitrant

București.— Preotul din Balcic, a refuzat ca în slujba religioasă să pomenească și pe Rege și familia regală romînă.

Intrebat, preotul a răspuus că e obligat de canone a nu pomeui de cît de acele persoane ce-i sunt indicate de arhereu. Ori n'a primit nici un fel de instrucțiune.

Față cu aceasta, d. Disescu, Ministrul Cultelor, a luat cuvenitele măsuri, pentru ca preotul să-și facă deplina datorie.

Mișcare în armată

București.—Azi a apărut noua mișcare în armată, făcută pe ziua de 1 Octombrie.

Iată înaintările făcute în arma infanteriei.

Au fost înaintați la gradul de loct.-colonel:

Maiorii, Coroiu Traian, Pastia B. Negri Alexandru, Ionescu Stelian, Gherescu L. Anton, Biberescu Vasile.

La gradul de Maior:

Căpitanii: Gîrlescu Victor, Crăciulescu Petre, Economu Virgiliu, Paranorici A. Gîrlea V., Canton Gheorghe, Rădulescu I. Popeleanu Ioan, Băncilă Ioan.

Neînțelegerea austro-sârbă

Viena.—Cercurile bine informate afirmă, că Serbia își retrage trupele de ocupație din părțile ocupate dincolo de frontiera Albaniei, așa că a dispărut cauza neînțelegerei între Austria și Serbia.

Agitații țărănești

Craiova.— Se afirmă aci, că s'au ivit agitații țerănești în comunele Reșca din Romanați și Grecești din Dolj. Țeranii cer să fie scutiți de biruri și să li se dea pămînt.

Prefecții ambelor județe au plecat în acele comune, spre a liniști spiritele.

Nenorocire

București.—Pe linia Filaret-Giurgiu, un tren ce manevra, a surprins pe lucrătorul Iordan Mihăilescu.

Nenorocitul s'a ales cu piciorul sting fracturat.

O telegramă a Suveranului

București. — Iată textul telegramei pe care M. S. Regele a trimis-o Mitropolitului Primat, ca răspuns la telegrama de felicitare, cu prilejul aniverrărei nașterei Principelui Carol.

I. P. S. S. Mitropolitul Primat
București

„— Viu mișcat de călduroasele urări, pe care I. P. S. V. ne-a exprimat în numele consistoriului superior bisericesc, cu prilejul zilei de naștere a strănepotului meu, Mulțumesc din suflet pentru această nouă dovadă de dragoste și de credință, pe care am primit-o cu o deosebită bucurie."

CAROL

Accident de automobil

Ploești. — Aseară la ora 9 venea un automobil din valea Gălugăreni spre Ploești. In automobil se afla d. Gh. Sorescu avocat, d-na și d. Căpitan Predelescu și d. M. Predelescu avocat.

In drum automobilul s'a lovit de un copac și răsturnîndu-se s'a sfărîmat.

Din nefericire persoanele aflătoare în automobil au scăpat neatinse.

Intoarcerea d-lui Cosăcscu

București. — D. Cosăcescu directorul general al Poștelor s'a întors în capitală, venind din Cadrilater, unde a organizat serviciul poștal și telegrafic.

Modificarea codului silvic

București. — D. C. C. Arion, ministru de Domenii, a numit o comisiune compusă din d-nii Cantacuzino-Pașcanu, G. Știrbeiu și Dobrescu, care să studieze modificarea codului silvic, care azi prezintă numeroase lacune.

Buletinul Direcțiunei Sanitare

București.—Iată buletinul de azi despre mersul holerei:

Jud. Brăila.—12 com. 58 vechi, 3 noi, 1 mort, 60 rămași.

Jud. Constanța.—4 com, 4 vechi, nici un caz nou.

Jud. Covurlui. — Galați. 1 comună, 1 vechi, nici un caz nou.

Dîmbovița, 2 bolnavi vechi, nici un caz nou.

Jud. Dolj.—35 com.. 28 vechi, 2 noi, 5 morți, 9 vindecați, 86 rămași.

Jud. Ialomița.—19 comuni, 42 vechi, 4 noi, morți 1, 45 rămași.

Calarași-spital, 2 vechi, nici un caz nou.

Jud. Ilfov.—2 com., 6 vechi, nici un bolnav nou.

București-Colentina, nici un bolnav.

Oltenița, 1 vechi.

Jud. Mehedinți. — 2 com., 7 vechi, 2 noi, 8 rămași.

T.-Severin-spital, 4 vechi, nici un cas nou.

Jud, Olt. — 2 com., 3 vechi, 1 vindecat, 2 rămași.

Județul Putna, 1 comună, 4 vechi, nici un cas nou.

Județul R.-Sarat, 2 comune, 1 vechi, 1 nou, 2 rămași.

Județul Romanați. — 6 comune, 26 vechi, 1 mort, 10 vindecați, 15 rămași.

Caracal, 27 bolnavi vechi, 1 mort, 1 vindecat, 25 rămași.

Jud. Teleorman.—10 comune, 37 vechi, 2 noi, 2 morți, 1 vindecat, 36 rămași.

Jud. Tulcea. — 1 comună, 2 vechi, nici un caz nou.

Județul Vlașca, 12 comune, 50 bolnavi vechi, 3 noui, 6 morți, 1 vindecat, 46 rămași.

Teritoriul nou, 2 comune, 8 bolnavi vechi, 2 vindecați, 6 rămași.

Total: 108 comune, 383 vechi, 16 noi, 17 morți, 25 vindecați, 357 rămași.

Noul împrumut

București. — Cu privire la realizarea noului împrumut, ziarul Adevărul *afirmă că în cercurile apropiate de Ministrul de finanțe, se arată că grupul francez a oferit 170 milioane ferm și 100 milioane cu optiune, pe cînd Disconto a oferit aceiași sumă ferm și 80 milioane cu optiune.*

Cursul de cumpărare la Disconto fiind mai avantagios de cît la grupul francez, negreșit că Ministrul de finanțe a trebuit să prefere oferta germană.

Ziarul adaugă, că Ministrul de finanțe știe că o parte din împrumut se efectuiază în Anglia, așa că pentru întîia oară titlurile romîne, vor cuprinde și un text engles și valoarea în lire sterlinge.

*

S'a crezut sau cel puțin, s'au prefăcut unii că se poate crede că în negocierile finale se învîrteau cine știe ce combinație de politică externă. Absolut nimic în această privință.

Guvernul francez a avut de două ori amabilitatea, sh ne dea încredințare că **ori cînd, făcîndu-se sau nu împrumutul la Berlin piața franceză să rămîie deschisă pentru noi.** *Tot asemenea era lăsat să se știe că dacă operația nu s'a făcut la Paris vinc e a băncilor parisiane, nu a guvernului romîn.*

Guvernul romîn a căutat să aibă și piața franceză deschisă; aceasta era în interesul tuturor. Dacă nu s'a putut face e că băncile franceze au fost timide sau, poate, stăpînite și de gîndul vechilor colaborații cu sindicatul din Berlin.

*

Cifra nominală a împrumutului n'a trecut nici-odată în gîndul meu de suma de trei sute de milioane. Nu ar fi fost bine, nici necesar să se treacă de acest maximum.

Dealtmintrelea nici nu sunt credite votate pentru o sumă mai mare, exceptîndu-se, bine înțeles, creditele date pentru armament și îndestnlarea normală a armatei.

Conversație franceză

(copii, doamne, domnișoare) în scurt timp, după nouă metodă studiată în Franța: curs primar și liceal prepară absolut conștiincios d-ră Licențiată, profesoară secundară, Mitropoliei 2.

O profesoară *de germană cu certificat se caută. A se adresa la administrația acestui ziar.*

Se vînd cu prețuri moderate.
LEMNE DE FOC
calitatea Fag, cu vagonul sau în detail
A se adresa depozitului strada Vasile Conta No. 2.
Inștiințat prin cartă postală, vin la domiciliu.

Isidor Jurist.

†

Adela C. Grigoriu, soție, cu Alexandru și Gheorghe, fii, au marea durere a vă aduce la cunoștință perderea prea iubitului lor

Costică Grigoriu

în etate de 54 ani

fost membru la Curtea de Apel Iași
Comandor al ordinului Coroana României

Inmormîntarea va avea loc Joi, 13 Octombrie, orele 9 jum. dimineață.

Cortegiul va pleca dela locuința defunctului, Str. Gh. Mărzescu.

Nu se mai fac invitații.

†

Familia Buiuclin, are durerea a anunța încetarea din viață în ziua de 8 Octombrie a. c., a iubitului lor

Grigore I. Buiucliu

Director al Creditului Urban din Iași, fost vicepreședinte al Societății „Jockey-Club", fost Deputat și Senator, decorat cu ordinele „Coroana României" în gradul de comandor, „Steaua României", „Apărătorii Independenței", etc.

Inmormîntarea va avea loc Joi, 10 Octombrie crt., orele 2 p. m. Cortegiul va pleca dela locuința defunctului, Strada Costache Negri No. 43 la Cimitirul Armean din localitate.

Aceasta ține loc de ori-ce altă invitare.

Iași, 8 Octombrie 1913

†

D-na Atena I. Cocea are nemărginita durere de a anunța prietenilor și cunoscuților pierderea iubitului ei soț.

ELIE I. COCEA

în vîrstă de 63 ani, încetat din viață Luni 7 Octombrie a. c., orele 10 a. m. după o scurtă suferință.

Inmormîntarea va avea loc Mercuri 9 Octombrie orele 10 dimineață.

Cortegiul funebru va pleca de la locuința defunctului strada Bucșenescu 15.

Iași 8 Octombrie 1913.

Aceasta ține loc de ori-ce altă invitație

Dr. Louis Mendel

— DENTIST —

reîntorcîndu-se în localitate și-a reluat consultațiile.

Str. Lăpușneanu 11 bis. (De-asupra Băcăniei Smirnov).

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
și — GURA —
Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Dr. HALPERN

— Vechiu mamoș parizian —
Membru al Societății de Obstetrică din Paris
Boli de Femei, Faceri
Genito-urinare
Strada Păcurari 5, vis-à-vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpățînă.

Prăvălie DE INCHIRIAT *în Str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42 ter.*
A se adresa d-lui avocat V. G. Cristofor Str. Cuza-Vodă No. 42 bis.

De Inchiriat *o cameră elegant mobilată cu sau fără pensiune. de la 26 Octombrie în str. V. Conta 16 la d-na Carolina Sprinceană.*

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania
BOALE DE FEMEI
MAMOȘ
Str. Lăpușneanu 25
— Cons. 1—6 —
Reîntors din campanie și-a reluat ocupațiunele

SE TAIE LEMNE DE FOC
Cu mașina condițiuni avantajoase
Doritorii să se adreseze printr'o carte postală d-lui Simon Avram, strada Zugravilor No. 49.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matăsă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

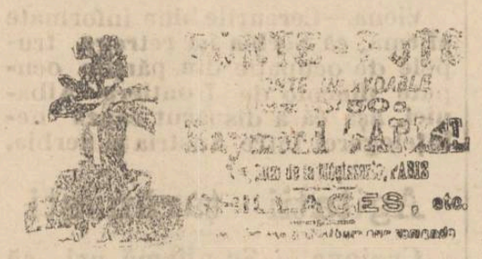

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE ucrecă şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de tamadu, Migrenele, Cefaleegia, Smotrea, Durerile reumatismale acute şi diverse cari-ţi rezistă tuturor celorlalte remedii.

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la culcare. La dou cea d'antâiu ori se iau 3 hapuri, unul dimineţă, unul la dejun, şi unul la ciasul de culcare. Dacă bolnavul n'a dormit o'a ajuns, va lua 6 hapuri o dou zi şi 4 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, seara. Nu trebue să le mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PEDURES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, [illegible]

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA",

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Marzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2007—Joi 10 Octombre 1913

Cine-i profet în țara lui

S'ar înșela cine-ar crede că literatura destinată a pregăti, la noi în țară, spiritele pentru importantele evenimente ce se întrevedeau, trebuiesc studiate și urmărite numai în publicațiuni periodice: în reviste și ziare. Preocupările datează de mai multișor și ele au fost exprimate, într'o direcțiune și într'alta, prin lucrări mai cuprinzătoare, cari se adresau cercurilor politice și intelectuale.

Firește, nu vom face aci escursiuni pedante în arhiva tuturor imprimatelor, în legătură cu situația externă. Vom opune însă, cu scurte citate, două tendinți, față în față, pentru a arăta că nu numai în materie de actualități, de întîmplări imediate și obsedante, este de multe ori anevoioasă și contrazicătoare orientarea, dar și atunci cînd scriitorul se ocupă de evenimentele respective în liniștea ce i îngăduie cercetarea documentară obiectivă, făcută în lumina recetirii unor îndelungi colecționări de fapte.

Aproape simultan au apărut două lucrări istorico-politice, acum un an. „Relațiunile politice ale Țărilor romîne cu Rusia" se intitulează volumul de 300 pagini tipărit de d. Const. Calmuschi, în Galați. Acolo ne întîmpină o vastă literatură de citațiuni istorice, iar concluzia la care ajunge autorul este că:

„Austria a fost dușmana noastră constantă. Fidelă devizei sale „Austriae est imperare orbi universo"—de cînd am venit în contact mai apropiat cu dînsa, și-a ațintit ochii asupra noastră, ca un vultur asupra prazei. Așezată în mijlocul Europei, fără deschideri spre mări, ea și-a dat seama repede, că valea Dunărei este mijlocul cel mai bun pentru remediarea acestui rău, calea cea mai sigură pentru expansiunea ei economică. De atunci planul său de a ne cotropi a fost stabilit și urmărit cu o neclintită persistență veacuri întregi. Pentru realizarea lui, ea s'a servit de toate împrejurile și de toate mijloacele: prin ipocrizie și neadevăruri ea ne-a răsluit țerile, ne-a îngenunchiat economicește, ne-a doborît politicește și s'a opus din toate puterile la ori-ce măsuri menite a ne întări ori a ne ridica.

Rusia a fost singura din cele 3 puteri vecine nouă, care ne-a voit binele și ne-a dat sprijinul în atîtea ocazii. Bazată pe comunitatea de credință, mișcată de mila ce-i inspirau suferințele creștinilor din împărăția otomană, împinsă poate și de interesul politic de a ridica un stat mai puternic între ea și Turcia, întrea ea și Austria, Rusia a căutat dela Petru cel Mare încoace, întâi să ne apere, apoi să să ne proteagă, în urmă să ne organizeze și să ne ridice..."

Așa dar, cu Rusia, în contra Austriei!

Celălalt volum, tipărit în limba franceză, de aproape 400 pagini, e al d-lui profesor de slavistică, d. Ilie Bărbulescu: „Relations des Roumains avec les Serbes, les Bulgares, les Grecs; la question Macédo-Roumaine". E un volum apărut înaintea broșurii franceze a d-lui N. Iorga.

D. profesor Bărbulescu ne este canoscut ca un partizan al politicei Austrofile și nu filo-ruse. In „Revista din Iași" a atras luarea aminte asupra pregătirilor și intențiunilor bulgărești, pe cînd Bulgaria trecea, pentru opinia publică europeană, drept ruso-filă à outrance. In „Viața Romînească" din Mai 1913 prevestea că „Serbia nu va putea obține o alianță sau legătură cu Romînia cîtă vreme nu-și va schimba atitudinea dușmănoasă și agresivă față de Austria și Germania; căci *noi vom merge și e bine să mergem împreună cu Austria*".

Bănuielile că Austria ar fi în stare să ne—cum am zice? să ne neglijeze, datează abia de foarte puțină vreme. In importanta lucrare franceză, d. Bărbulescu susținea, fără nici o reticență și fără nici o rezervă, o apropiere de Serbia. Ca program politic extern d-sa indica (p. 86): „a secunda acțiunea Serbilor și a împiedica acțiunea Bulgarilor în Macedonia. Atîta vreme cît, în această provincie, Sîrbii vor părea că au mai multe drepturi de cît însuși Bulgarii, este evident că, atît din această pricină, cît și din trebuința de a păstra Dobrogia, va trebui să ajutăm pe Sîrbi în potriva Bulgarilor, pentru ca aceștia din urmă să nu se mai poată întinde și întări în Macedonia. Nu trebnie să mai lăsăm Bulgarilor răgazul să cucerească sufletul populației slave în Macedonia, lipsită de o conștiință națională precisă. Altfel precum scrie și Sir Kennedy, ministrul Marei Britanii în București, în a sa Carte Albastră—putem fi siguri că Bulgarii vor reuși a cuceri de fapt Macedonia. Și atunci, prima lor preocupare va fi de a pune mîna pe Dobrogia, tot așa după cum astă-zi rîvnesc Macedonia, după ce au luat Rumelia..."

Așa dar, cu Austria contra Rusiei. Dar în același timp cu Serbia... împotriva Austriei, după desfășurarea mai nouă și mai intensă a împrejurărilor diplomatice din Balcani.

In fluctuațiile lor, circumstanțele se deszic și se contrazic. De aci și surprinzătoare contrazicerî în prevederile celor mai perspicaci,—deși aci nu facem aluzie la d. N. Iorga, ale cărui aprecieri bulgaro-file au fost prea pripite, ca să fie premeditate.

Iar odată aceste constatări făcute, vom vedea că și concluziile pe care le trage d. C. Stere în ale d-sale comentarii asupra „rezultatelor păcii din București" izvo esc, fatalmente, tot dintr'o serie de prevederi și de preziceri publicate de d-sa.

Și nimeni nu e profet în țara sa proprie!

△

NOTA ZILEI

Rezoon!

Apărătorul femeiei-avocat are în „Redeșteptarea" și alte pasagii tot atît de irezistibile:

„...Dar prin această oprire s'ar face o mare nedreptate atît în ceeace privește pe amatoarea de a fi avocat, cît și societății întregi lipsind'o de luminele unei persoane, care poate cugeta și mai mult pentru binele sexului femenin, ca cel mai suferind în țara noastră atît la orașe cît și la sate, unde unii sălbatici de bărbați devin criminali și fără a fi cineva, care să se alarmeze de această crimă, după cum se ocupă de a face opoziție femeiei avocat, pentru a arăta că este ceva.

„...Dar pasiunile și maladiile oamenilor nu sunt în drept să facă a suferi mizeria și nedreptatea o jumătate din lumea întreagă și unde natura a stabilit legi drepte pentru toate ființele sale și cu atît mai mult pentru femeia, care contribue atît de mult la ușurarea greutăților dintr'o societate bine organizată și mulțumită, căci fie siguri oricare, că dacă femeia n'ar mai avea nevoile sale, n'ar mai alerga la avocătură și alte meserii, cum fac și bărbații pentru existența lor și pentru împedecarea căreia s'ar face o mare nedreptate de a i se impune, ca să lucreze și cum trebue să viețuiască, așa cum vor uni să facă cu femeile după ordinile sale".

Aprob pozitiv!...

POLITICE

SPANACHIDISM

E păcat că s'a renunțat la termenul acesta care insumează mentalitatea unei epoci și o întreagă stare de spirit. Nici concepțiile, nici cultura nici superficialitatea, nici stilul, — o, stilul mai cu samă — spanachidismului n'au pierit.

Bună oară, cînd *Epoca* divulgă seriozitatea izvoarelor din care-și alimentează profețiile politice.

„...Ascultînd *cele ce se spun în culise*, înregistrînd ceea ce în convorbiri particulare miniștrii spun unii de alții, citînd acuzațiile ce se aduc și faptele precise ce se povestesc, — situația ar apare și mai paradoxală. Nu numai continuarea colaborărei se arată imposibilă, dar și existența ei actuală ți se pare un fenomen extraordinar. Dar dacă în sînul guvernului nu cred că s'ar mai găsi încă resurse de indulgență reciprocă, în stare să îngăduie prelungirea unor compromisiuni tot mai stranii, — în acela al partidului conservator această situație a început să devină tot mai puțin acceptabilă."

După aceste mahalagizme și combinații culinare, același articol citează:

„...cuvinte ale unui personaj din cei mai calificați să vorbească în această chestiune:

— Tindem spre acest rezultat care fatal va trebui să se producă. *Dar pînă atunci datoria noastră, ca guvern este să desăvîrșim opera realizată prin evenimentele care s'au produs.*

Dacă de cealaltă parte ni se va cere pentru asta condițiuni inacceptabile, nu noi vom avea răspunderea celor ce s'ar putea întîmpla".

Cîți ani oare vor mai trăi în gazetăria noastră asemenea spanachidisme... inacceptabile?

SITUAȚIA

Colaborarea

S'a împlinit anul de la constituirea guvernului de colaborare — și l'Indépendance Roumaine, *ca trezită dintr'un somn letargic, se întreabă buimăcită de rostul acestei colaborări. Nu socotiam oficiosul liberal atît de în urmă cu evenimentele, dar pentru că și mărturisește ignoranța, îi vom reîmprospăta memoria:*

Guvernul actual a fost din prima zi și a rămas și astăzi un guvern de un gen cu totul deosebit, și anume: un guvern de două partide absolut neatîrnate unul de altul și neavînd nici un alt punct de contact de cît necesitatea patriotică de a-și pune forțele la un loc pentru rezolvarea unei mari greutăți de politică externă.

Definițiunea e clară, precisă. Confratele e acum perfect dumerit, atît în ce privește caracterul guvernului cît și privitor la principala lui chemare.

Dacă L'Indépendance Roumaine *nu nesocotia cu totul evenimentele cari s'au desfășurat din Octombrie anul trecut, nu ajungea astăzi ca... vițelul la poarta nouă, punînd o serie de premize de mult cunoscute, spre a ajunge la concluzia unei nedumeriri. Ce a făcut guvernul de colaborare o știe toată lumea, în țară și în străinătate; condițiunile acestei conlucrări le știa de-asemenea toată lumea, numai oficiosul liberal a trăit pînă acum în necunoscut.*

Și, dacă nu ignora însuși principiul de bază al colaborării, L'Indépendance Roumaine *nu-și mai punea întrebarea asupra drepturilor reciproce ale celor două părți cari compun cabinetul. Ar fi știut singură, că într'un guvern care a fost din prima zi și a rămas și astăzi un guvern de două partide absolut neatîrnate unul de altul și neavînd nici un alt punct de contact de cît comunitatea de acțiune în politica externă, e de prisos să te mai întrebi dacă d. Take Ionescu are sau nu latitudinea de a lua dispozițiunile ce ar socoti de cuviință, în ce privește reprezentațiunea partidului conservator-democrat în acest guvern.*

MICI POLEMICI

Îi se pare „Cuvîntului" că noi rîdem... galbăn.

Ba, rîdem de ei în toate culorile.

*

La 11 Octombrie se reia la teatrul național din Capitală „Manasse".

...Tocmai cînd reapare în Iași „Unirea". Ce ironie!

*

Numitul Podariu n'avea nevoie să asasineze pe nevastă sa pentru un simplu flagrant-delict.

N'avea decît s'o... mature.

*

D. N. Iorga—zice „Epoca" — a acordat „Romînului" un lung interview.

...După chipul și asemănarea lui?

*

D. N. Filipescu, după credința multor ziare, ar intra în actualul guvern, dacă i s'ar da Războiul.

— Incheie pace pentru un portofoliu de războiu!

*

Despre conservatori-democrați d. Iorga scrie:

„Aceștia n'au nici măcar calitatea de partid pe care le-o cînt de ani de zile..."

Pentru asemenea gramatică și stil ar cădea la esamen un elev de curs primar.

*

D. Gh. Cîrjă, nou înscris, va da sub liberalitatea... clubului, un beneficiu, cu concursul d-lor M. Popovici, Momuleanu etc. Bilete la Iliescu.

*

Cehan caracterizează în foiletonul său starea sufletească a grupării de la „Cuvîntul": Inimi zdrobite.

*

Nici „Epoca" nu mai acordă credit partidului d-lui Iorga, și scrie, textual:

„...Căci dacă ar fi să așteptăm venirea la putere a partidului naționalist..."

Cum s'ar zice „la Sfîntul Așteoptă"?

OAMENI ȘI LUCRURI

Vină și pedeapsă

Nu fără oare care stringere de inimă s'a cetit în ziar informația de acum două zile despre pedeapsa aplicată din partea Ministerului, unui elev: eliminarea din toate școlile, pentru totdeauna.

Pedeapsa atrage după sine și perderea dreptului de a se pregăti de examen în particular. Așa dar—afară de școală; ori unde, să-și caute, în viitor, cariera, dar nu în învățămînt, în studii, în titluri.

E adevărat că pedeapsa... capitală și-a atras-o pentru abaterea cea mai gravă posibilă: a substituit la examen pe un alt elev, tot de clasa șasea.

Acum cîți-va ani aceeiași pedeapsă a aplicat-o Ministerul unui elev pentru o vină mult mai mică,—un citat tendențios într'o lucrare în scri în clasa 5.

Asupra acelei pedepse s'a revenit după insistențele presei și astă-zi acel fost școlar e un distins student universitar.

E oare normal ca una și aceiași pedeapsă—acea maximă—să se aplice pentru o simplă îndrăzneală literară și pentru una de excrocherie? Desigur că nu și coincidența arată numai diversitatea criteriului.

Nu însă de aceasta e vorba, ci de altă ceva.

Măsura care suprimă pe elev din lumea școlară tinde oare să lovească în *el*, ori în mediul lui, de unde i-a fost inspirat gestul precoce de abuz? Numai întru cît ințește dincolo de elev, funcțiunea pedepsei e motivată și dreaptă. Acei cari l'au încuragiat, sunt singurii cari merită a îndura urmările loviturii. Dacă e mediul familiar—prin excesul de indulgență rău înțeleasă; dacă e mediul vreunei școli private, prin complicitatea „ideei" de a se substitui un elev bun—unuia netrebnic.

E aci o temă de meditat, pericolul ce prezintă faptul prezentării la examen a celor pregătiți în afară de școala statului, ademenirea unor încercări de substituire, iar în altă direcțiune, primejdia ce poate decurge dintr'o solidaritate între elevul rău preparat și institutul care l'a pregătit, ori—mai drept—care *nu* l'a pregătit, dar care ține să nu piardă avantagiile materiale legate de o reușită la examen.

Nu s'au văzut, anul trecut, un elev depunînd examen, înaintea unei comisii particulare iașane, fără să posadă certificatul clasei imediat anterioare?

Poate, din acest punct de vedere, exemplele de excepțională severitate, sunt totuși bine-venite....

Rodion.

ECOURI

Amundsen și Polul Sud.— Se știe că exploratorul norvegian Roald Amundsen a descoperit Polul Sud, în ultima lună a anului 1911. Din Hobart, capitala Tasmaniei, situat la 5. 200 km, de Pol, a sosit ziarelor din Cristiana, următoarea fericită telegramă: „Amundsen a atins Polul Sud între 14 și 17 Decembrie 1911 Totul e bine pe bord"

Probabil că Amundsen a putut să-și îndeplinească această sarcină, studiindu-și fundamental planul de campanie științifică și împărțindu-și drumul în etape bine repartizate, în vederea nutriției și a odihnei cîinilor. Astfel destinul i-a evitat unele eventualități funeste contra cărora nu pot nimic nici curagiul nici știința.

Numele descoperitorului norvegian se alătură numelor ilustre, de la căpitanul Cook, precursorul din 1773, pînă la Charcot din 1908 și Shackleton din 1909, în ultima perioadă.

*

O explicare.—Intr'un salon, un avocat povestea recentul succes ce-l avusese la un proces de divors. Pentru mai multă importanță, întrebuința mereu termene latinești.

O domnișoară îl întrerupe.

— Domnule, ce înseamnă vorba aceasta: *virgo intacta*?

— Domnișoară, (răspunse avocatul) e o expresie latinească, cu acelaș înțeles ca și expresia *rara avis*!

Note și impresii din Bulgaria

VII

Sofia. — Cunoșteam Sofia din 1906, cînd am trecut spre Italia prin Bulgaria și Serbia. O mare schimbare în bine. Capitala Bulgariei pe an ce merge se modernizează și-și ia aerul de oraș European. Centrul mai ales îți face impresie de capitală de țară și mîne cînd Sofia va fi capitală de regat mărit spre Egea, va salta în mod simțitor la peste 200,000 locuitori.

Cu geamantanul dus de bagajnic ies în fața gării. *Ioc* izvuschii. Nici o trăsură în gară. Și cu drept cuvînt pe cine să ia din gară! Și nici tu cai la birjari, toți fiind rechiziționați. Bagajnicul ia geamantanul meu, și cu alte 2—3, în spinare și noi călătorii după el... spre otel Splendid. La 6 am ajuns la otel, clădirea nouă cu 5 rînduri și cu tot confortul. La acest otel era poposit Sukri Pașa, eroul de la Andrianopol cu tot statul lui major. Avurăm și noi loc; odaia 5 *levi*. In jumătate de ceas fui schimbat și luăi drumul spre legația românească ca să dau de școală și să mă vestesc că în fine am ajuns. Ca cum ai bate din palme ne-am și făcut întîlnirea cu colegii de la școala românească.

Sofia în vreme de mobilizare era în plină ferbere; dar ceia ce te atrăgea și te curiosita era ulița, era mișcarea agitată a tuturor. In acest furnicar, prisonierii turci măreau contrastul orașului agitat. Oameni de toate vrîstele, și mai înalți și mai scunzi, și mai bătrîni și mai tineri; și bărboși și imberbi, cu căciule negre în cap — semnul lor distinctiv, stăteau toată ziua prin cafenele, jucînd table și așteptînd hrana de la miloserdia bugetului bulgar; cum din suma alocată potrivit gradului, abia primiau o treime, mi s'a spus că sfînta ceapă și bleba erau mîncarea cea mai obișnuită, vorba bulgarului că ceapa e mîncare gata „prigatovni cușanie": Presa bulgărească mărea și mai mult această agitare a capitalei, căci trebue să spun că în Bulgaria prea joacă un rol puternic, urmarea fatală a sufragiului universal.

Cît despre putința de a face vreo cercetare în arhivele Sofiei, nu putea fi vorba. Totul era închis. Universitatea închisă, Biblioteca națională... spital de bolnavi; muzeul arheologic închis; nemic nu se putea vedea; de aceea m'am lăsat și eu păgubaș de astă dată, lăsînd pentru altă dată scotocirea acestor așezăminte de cultură, ce ne interesază și pe noi așa de aproape.

Ce căutam eu în Sofia? Nu dorul de a vedea capitala Bulgariei, ci duceam cu mine o însărcinare oficială. In Sofia funcționează o școală primară de băeți și fete, cu o secțiune froebeliană jos, și cu secții comerciale de băeți și profesională la fete. In total funcționează la școala românească din Sofia 11 clase: 1 froebelian, 4 primare, 3 comerciale, 3 profesionale. La această școală trebuia rădicat în grad un învățător și cum, consiliul permanent încă din 1912 vara, opinase a i se face o inspecție specială la fața locului, sorțul căzu pe mine ca profesor normalist să fac această inspecție și să raportez.

Ducerea mea dar la Sofia îmi dădea prilej să cunosc mai de aproape mișcarea culturală românească din Sofia, și cu această ocazie și comunitatea românească din capitala Regatului bulgar.

După vizita făcută la legație, unde am avut deosebita plăcere a cunoaște pe d. Ghica, cunoscut Camerii prin rapoartele lungi și clare asupra mersului tratativelor cu Bulgarii, și pe care ni le-a cetit în extenso d. președinte al consiliului în ședințele secrete de la Senat, și cu care acum discutai toată problema politică balcanică în poziția elementului românesc în Bulgaria după războiu; după vizita făcută la ministerul de Instrucție publică „narodnii prosveștenie" unde am oferit din parte-mi pentru biblioteca națională

A APARUT în editura tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA a II-a din

Marele Dicţionar LATIN—ROMÂN

COMPLECT, de IOAN NADEJDE

Un exemplar 10 lei

Această ediţie este cu desăvârşire schimbată şi mult adăogită.

Marele dicţionar latin-român este o lucrare foarte conştiincioasă şi de mare folos atât elevilor, studenţilor cât şi intelectualilor.

Este cel mai bun dicţionar latin-român din ţară.

seria mea de volume *Surete şi Izvoade* şi *Ispisoace şi zapise* (13 volume), rar putui să am întâlnire cu fruntaşii coloniei la d. Trifon, şi în cîteva ceasuri de intimă frăţie am putut frămînta toate interesele neamului şi în special al coloniei de macedoneni din Sofia.

Şcoala românească din Sofia sta într'un local închiriet, impropriu pentru şcoală, fără ogradă, fără alte încăperi, decît pentru săli de clasă. Clădire în 3 rînduri, te sui şi te scobori pentru te miri ce, şi din această pricină cu greu se poate adapta nevoilor şcoalei. Tot din cauza asta ai zgomotul străzii, mai ales că în împrejurimi e piaţa şi la Sofia piaţa în zi de tîrg e foarte agitată şi mişună de lume. Sofia îşi are în juru-i populaţia rurală a *Şopilor*. Şopul ţine morţiş ca la zi de tîrg să fie în oraş, aduce cu el de vînzare ori-ce; nu e rar să vezi femei Şope aducînd de vînzare nişte burueni de 5 bani; să nu zică că vine la tîrg cu mîna goală, fără nimica de vînzare. Pe lîngă costumul lor propriu este de observat pieptănătura. Nevestele şi fetele ce au păr mai bogat fac din el până la 28 viţe, aşa că împletitura codiţelor trebuie să ia unei fete şope cel puţin 2 ceasuri. Am căscat gura prin acest iarmaroc eri, zi de Vineri şi Vineri e zi de tîrg în Sofia, şi am văzut că din larma tîrgului e greu să se ţină clas în apropiere.

Mai e în Sofia şi o biserică românească, gata, dar nesfârşită, din cauza politicei. Biserica bulgară e schismatică şi noi sîntem ortodoxi. De aici zabavă şi încetineală în raporturi oficiale. Toţi cei din adunare mi-au arătat nevoea urgentă a sfinţirei bisericei şi a clădirei unui local propriu pentru şcoala primară. Adunarea ţinută cu obloanele trase, căci cum era vreme de mobilizare, Sofia trăia sub regimul stării de asediu şi de la 9 sara, nu era îngăduită nici o mişcare pe stradă. Şi noi discutam chestii de neam şi rasă în capitala Bulgariei, vădită duşmană a noastră! Dar pentru a da o idee cetitorului despre mersul acestei şcoale cum şi de toate chestiile ce stau în legături, cred nimerit să dau din raportul meu acele pasagii care prezintă un caracter mai general:

Iată parte din raport:

Şcoala primară din Sofia cuprinde un clas elementar al foastei grădini de copii, 4 clase primare mixte, trei clase comerciale şi 3 clase profesionale pentru fete.

Situaţia elevilor pe anul şcolar încheiat 1912 | 1913 a fost:

	băeţi	fete	Total
1) Cursul preparator.			
	11	19	30
2) Cursul primar.			
Clasa I-a:	4	18	23
Clasa II-a:	6	10	16
Clasa III-a:	8	5	13
Clasa IV-a:	4	11	15
3) Secţia profesională.			
Clasa I-a:	—	6	6
Clasa II-a:	—	1	1
Clasa III-a:	—	2	2
4) Secţia comercială.			
Clasa I-a:	6	—	6
Clasa II-a:	3	—	3
Clasa III-a:	3	—	3
Total:	46	72	118

Clasul preparator l'am găsit îngrămădit în sala clasei I a, primare, încurcînd ordinea şi liniştea, căci prin raţiuni bugetare fiind desfiinţat postul unei educatoare la clasa elementară, de la 1 Aprilie a. c. s'a pus în sala clasei I-a primare, ceia ce îngreue bunul mers al şcoalei. Economia poate fi bună în ţară; cît priveşte însă extinderea culturei romîneşti în afară de Regat, trebuesc avute în vedere alte scopuri, nu acel al unei sgîrcenii de parale.

Clasul elementar la şcoala primară din Sofia e mai necesar ca un clas ordinar primar, căci copiii fiind deprinşi cu graiul de acasă a vorbi în dialect, ei trebuesc cu încetul prin jocuri şi alte exerciţii frobeliene a se deprinde cu limba literară. Din cauza aglomeraţiei celor 2 clase dintr'o sală va urma pe toamnă împuţinarea înscrierilor şi împiedicarea vre-unui spor la scris-cetit şi socoteală în clasa II-a primară. Numai o şedere de 2 luni împreună a cursului preparator cu clasa I-a primară şi se constată prea puţinul spor făcut la clasa I. Cu toată silinţa ce şi-a dat d. învăţător de la clasa I-a, d. D. Ţarălungă, copiii abia citesc şi fiecare grupă de elevi îşi avea altă lecţie.

In clasa II am găsit prezentă la post pe d-na E. Mihăescu, elevii au citit în cartea de citire; au făcut puţină analiză gramaticală, mici întrebări din legendele Romîniei, copii au dat răspunsuri bune, precise şi clare. Cetirea însă lasă de dorit ca intonare şi expresivitate. Citirea monotonă fără suire şi fără coborîre, poate fi îngăduită unui anumit elev, care e mai greoiu la prins sentimentul celor citite. Cînd însă e vorba de o clasă întreagă, avem aface cu un sistem şi din discuţiile încinse cu directorul şcoalei ni s'a plîns că se întîmpină îndoite greutăţi cu copiii şcoalei, de oarece ei vorbesc acasă în dialect, iar în uliţă cum ies nu vorbesc de cît bulgăreşte, ceilalţi copii şi puţinul timp lăsat în şcoală nu e suficient pentru a-i pune pe copiii la nivelul celor din ţară.

In clasa III am găsit pe d-na învăţătoare Elena Ţarălungă rezolvind o problemă de înmulţire cu numere zecimale. Am răsfoit cîteva caete de lucrări scrise ale elevilor şi am găsit făcute mai multe lucrări de probleme, dictări, copieri şi analize gramaticale.

La cursul comercial am asistat la o lecţie de aritmetică a d-lui *D. Nicolau*, rezolvind cu elevii o problemă de asociaţie.

Am asistat şi la clasul de l. bulgară predat de d. N. Ivan Nicolaev, cu elevii de clasa 4-a. Cum elevii vorbesc toţi şi bulgăreşte, s'a dictat o frază, s'a scris de o elevă, s'a corectat de clasă şi apoi s'a făcut analiza gramaticală. Răspunsurile clare şi precise ale elevilor, sistema interogărilor arată că se face mult spor întru învăţaraa limbei bulgare, chemată a fi linia de legătură între elevii şcoalei şi mediul în care ei sunt ţinuţi a trăi şi profesa.

Am asistat la cursul de limba franceză de la secţia comercială curs, predat de d. *Victor Mihăescu*, care e şi directorul şcoalei. Elevii au citit corect şi au dat toate răspunsurile la întrebările puse. O şcoală bună o face directorul şi nu mă opresc de a constata că la Sofia şcoala noastră romînească are un iscusit şi bun director.

Am cercetat arhiva şcoalei şi totul e în regulă şi la zi. Materialul didactic bine păstrat şi numele bun al şcoalei bine lăţit în cercul romînesc şi chiar în ochii autorităţilor bulgare şcolare.

Nu uit a pomeni şi clasele profesionale conduse de d-ra *Aurelia Bantu*, care predă lerjeria pentru cele 9 eleve, urmărind mai mult cunoştinţe casnice, întru cît cercul de romîni macedoneni fiind alcătuit mai mult din mici negustori şi meseriaşi, înclinările casnice precumpănesc alte ţeluri profesionale.

Am lăsat la urmă clasul d-lui *Gr. Tăutu* căruia i-am făcut o mai amănunţită cercetare. Cum şcoala era la încheerea ei s'au examinat elevii mai din toate obiectele, putîndu-mi face o ideie de sporul făcut peste an.

(Va urma).

Gh. Ghibănescu

DISCUŢII SOCIALE

„Să fim gata!"

„Să fim gata" e titlul unei conferinţe ţinute de I. Găvănescu prof. universitar, la şcoalele militare de infanterie din Bucureşti în ziua de 28 Februarie 1913, apărută de sub tipar la tipografia Iancu Ionescu, Covaci 14 Bucureşti.

Fireşte că ne unim în totul cu cele zise în conferinţă, cînd e vorba de puterea armată a ţării noastre.

Dar vedeţi cel ce rosteşte conferinţa e un filosof adevărat, e şi prof. universitar, e şi autor de cărţi filosofice. Ba mai mult chiar, e şi un temperament de filosof. Aceasta o spunem cu toată convingerea.

Dacă e aşa cum să primim afirmarea că starea de războiu e regula şi că excepţia e odihna păcii? şi aceasta n'o spune pentru armată, ci pentru popoare.

In adevăr la pagina 6 în josul paginii citim:

„Starea de războiu e starea permanentă în omenire, trebue să ne pătrundem de acest adevăr.

Vrasăzică omenirea e într'un războiu continuu, permanent şi autorul o tălmăceşte această stare de continuu războiu în omenire ca un caz concret din *teoria evoluţiunii universale, a propăşirii universale.* Şi în mediul cosmic, caşi în cel psihic şi tot aşa de vizibil şi în cel social, în omenire, legea evoluţiunii universale prin diferenţiare şi integrare domneşte şi stăpîneşte. Intre popoare e acest răsboiu continuu, care prin diferenţiare şi integrare va aduna într'un mănunchiu elementele etnice cari se aseamănă, deşi azi îs dispărţite, şi va despărţi pe altele azi unite artificial. Idealul nostru romînesc, visul unirii tuturor într'un stat mare şi puternic, organizînd toate forţele sufletului romînesc se va realiza. Cînd?

Nu se poate preciza! Dar se va realiza pentru cine are încredere în legea universală a evoluţiunii, a propăşirii universale. Fireşte, că a pune în legătură filosofică idealul naţional al Romînilor cu cea mai fundamentală lege, care stăpîneşte materia casnică, fenomenele sufleteşti şi cele sociale,—cu legea evoluţiunii universale,—e de o însemnătate mare, foarte mare; căci dă cea mai mare încredere generaţiilor tinere că idealul nostru se va realiza, fără să precizăm cînd, însă din această încredere în realizarea acestui ideal izvorăsc toate acţiunile noastre pentru apropierea cît mai iute a acestei realizări.

Dar înainte de a sfîrşi să notăm că cuvîntul *răsboiu* întrebuinţat aci şi mai ales acolo unde ni se spune că *răsboiul e stare permanentă*, nu are acelaş înţeles cu ceia ce înţelegem de obiceiu prin răsboiu. Cu această lămurire putem admite formularea. Răsboiul e o stare permanentă în omenire însamnă că în omenire e o neîntreruptă ciocnire şi contrarietatea de interese ideale şi materiale între deosebitele grupări ale acestui tot zis omenire.

Fie-care din grupările omenirii e într'un răsboiu continuu, căci trebue să deştepte sufletele asupra idealului comun tuturor de realizat, să ţie aprinsă făclia idealului în lăuntrul grupului etnic. şi mai trebue ca în contrazicere cu celelalte grupări din omenire să-şi impue acest ideal.

Răsboiul acesta continuă nu este de cît *diferenţiarea şi integrarea*, care se îndeplineşte fără răgaz în cursul veacurilor.

Valeriu Hulubei.

INFORMAŢII

— Cu începere de astăzi redacţiunea „Opiniei" se află instalată în saloanele clubului conservator-democrat, în Piaţa Unirei.

■ *Direcţia liceului naţional a fost înştiinţată prin o adresă ministerială că elevii seminarului pedagogic trebuesc înscrişi în liceul naţional, fiind consideraţi ca elevi ai şcoalei. Corijerile le vor trece tot acolo.*

■ *Epidemia de holeră ia, din ce în ce mai mult, considerabile proporţii în Rusia.*

Autorităţile sanitare romîneşti, de la malul Prutului, aplică cu rigurozitate măsurile necesare a împedica trecerea flagelului în Moldova.

■ *Din causa morţei directorului, servicitile la societatea Creditului Urban din Iaşi s'au suspendat până în ziua de Vineri 11 Octombrie a. c.*

■ *Directorul conservatorului de muzică şi declamaţie, d. Enrico Mezzetti a încheiat o convenţiune cu teatrul naţional care va acorda orchestrei conservatorului 3000 lei pe stagiune şi sala gratuită pentru concertele simfonice duminicale. De asemenea primăria va acorda o subvenţie de 2000 lei. In schimb orchestra excelentă va cînta în antracte la representaţiile teatrului naţional.*

■ *Consiliul de administraţie al Creditului Fonciar Urban va fi convocat zilele aceste pentru a discuta chestiunea vacanţei directoratului acelei instituţiuni pe urma morţii regretatului Gr. Buiclin.*

■ *D. N. Canandu, comisarul guvernului în comisiile de lichidarea bonurilor de rechiziţie, a plecat azi dimineaţă la Huşi, fiind sesizat că la acea comisie s'ar fi comis nereguli grave.*

■ *Advocaţii iaşani vor asista în corpore, dimineaţa ora 9 jumătate la înmormîntarea fostului consilier de curte C. Grigoriu, unde va vorbi d. Eugen Herovanu, iar după amiazi ora 2, la acea a d-lui Gr. Buiclin fost membru al baroului unde este delegat să vorbească d. Osvald Teodoreanu:*

Pe ambele coscinge s'au depus din partea baroului frumoase coroane.

❑ *Ziarul iaşan care visează numai revoluţii — pentru a pescui în apă tulbure anunţă o apropiată grevă a factorilor poştali din Iaşi.*

Pînă la revoluţie, măcar niţel scandal.

■ *Paraponisiţii de la „Cuvîntul", în lipsă de ceva mai bun, s'au hotărît să se joace „de-a Congresul". Au „lansat"— ierte-ni se cuvîntul — invitaţia către cluburile conservatoare pentru un congres, fără dată, ceea ce însamnă că va avea loc la calendele greceşti.*

■ D. Matei Cantacuzino, Primarul oraşului, pleacă Duminică în străinătate, unde va rămîne zece zile.

■ In numărul nostru de ieri, vorbind de solemnitatea de la spitalul „Maternitatea", am menţionat şi discursul d-rei Ecaterina Truschevici şi nu Daschievici, cum din eroare am publicat ieri.

■ Astă noapte s'a furat indivizilor Al. I-Mihali şi Panachi Raţă, din mahalaua Ţicău, mai multe vite de muncă.

Până acum nu s'a dat de urma rău făcătorilor.

■ Ministerul instrucţiunei publice a comunicat revizoratului şcolar, ca să pună în vedere directorilor şcoalelor ca statele de lefuri pe luna Octombrie să nu le înainteze înainte de 15 Octombrie, aceasta în vederea schimbărilor ce urmează a se face în luna Octombrie pînă la această dată.

■ D. Alexandru Băleanu a fost numit ajutor al şefului arhivei statului sucursala Iaşi.

■ Zilele acestea o schimbare se va face în administraţia orfelinatului „Prosofie Florescu" din Tăuteşti.

■ D. N. Sebastian, institutor la şcoala de băeţi No. 10 din Iaşi, a fost numit revizor şcolar al judeţului Suceava, în locul d-lui Lazăr Grecea, care a trecut ca revizor în judeţul Iaşi, în locul vacant.

■ D. general de brigadă Ioan Popovici a fost însărcinat cu conducerea subinspectoratului 2 de cavalerie din Iaşi.

■ Defunctul Buiclin, mort pe neaşteptate nu şi-a putut vedea realizată una din dorinţele lui, restaurarea radicală a birourilor, în care proect intra şi instalarea unui frumos salon de şedinţă ale consiliului prezidat de fostul director, ca preşidinte al consiliului.

Reparaţiunile sunt în curs şi vor costa 28.000 lei sumă care se acopere din excedentele dividendelor pe anul 1912.

■ Opereta Maximilian îşi încheie astă seară frumoasa serie de spectacole. Peste puţine zile vom avea un mic ciclu de reprezentaţi teatrale organizate de excelentul artist d. Niculescu, fost societar al Teatrului Naţional din Capitală

Biletele la „Thalia".

■ Eri şi azi a continuat inventariarea averei locale a decedatului Şoil Fischer.

Experţi sunt d-nii C. Mavrocordat şi Gh. Neter.

■ I. N. Popa, primarul comunei Focuri a fost condemnat prin sentinţa trib. Iaşi secţia I-a din 5 Septembrie la una lună închisoare pentru falş în acte publice.

■ Camera de punere sub acuzare a eliberat cauţiunele de 800 lei ce fusese depuse în procesul de castrare pentru Alexa Grisanov şi D. Pavlov, care fiind definitiv condamnaţi îşi fac pedeapsa.

■ Camera de punere sub acuzare a găsit că este caz de urmărire împotriva lui G. Rădulescu, implicat în furtul dela fabrica de spirt din Roman.

■ Dl. I. C. Dolijan, profesor, şi avocat, transferat în baroul local s'a stabilit în Iaşi, strada Palat 16.

■ Pentru astăzi oara 4 p. m. s'a convocat conferinţa profesorilor cari au predat la Seminarul pedagogic iaşan.

■ Din partea decanatului facultăţii de drept s'a intervenit la parchetul local pentru internarea fostului student Liviu P., vinovat de numeroase excese datorite alcoolizmului.

■ La 23 Noembrie a. c., va avea loc o Serată dansată în sala teatrului Caragiale (Pastia), dată de lucrătorii tipografi din localitate.

■ **Şcolare.**—D. V. Maniu, inspector general al învăţămîntului normal, voind să întocmească un studiu asupra modificărilor ce trebuesc aduse legii învăţămîntului normal, a cerut revizoratului şcolar să-i comunice următoarele date: 1) cîţi învăţători şi cîţi institutori sunt în judeţ, pe categorii, definitivi, provizori şi suplinitori; 2) cîţi dintre institutori şi învăţători se ocupă numai de şcoala unde sunt numiţi şi cîţi se ocupă si la alte şcoli, sau cu agricultura, ori cu alte afaceri şi ce anume; 2 cîţi sunt căsătoriţi, necăsătoriţi, văduvi; 4) cîţi copii au sau au avut fiecare şi cu ce se ocupă aceşti copii în cazul cînd sunt majori; 5) cîţi dintre institutori sunt proprietari şi ce anume fel de proprietăţi au; 6) cîţi au scrieri şi de ce fel; 7) numărul satelor în care ar trebui şcoli primare şi cîţi învăţători.

■ Revizoratul şcolar întocmeşte un tablou cu numele învăţătorilor care urmează a fi înaintaţi de la April 1914.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

■ **Din Hîrlău.**—*Un răspuns.* Ca să satisfacem curiozitatea analfabeţilor de la pamfletul liberal botoşenean *„Avîntul"*, vom spune că, în adevăr, patru consilieri au demisionat din consiliul comunal de la Hîrlău, pe motive, scrise de fostul primar liberal, că s'ar fi trecut în statele primăriei oameni cari, în realitate, nu făceau slujbă şi că s'ar fi acordat trecerea decauvilului Berman Juster, pe stradele laterale ale oraşului, care, pus în practică, va aduce comunei un venit anual de 40.000 lei.

Ancheta imparţială făcută de către d. Miclescu directorul prefecturei, a constatat că oamenii comunei muncesc toţi pentru bucata lor de pîne şi dacă nu au antreprize şi imprese scîrboase, nu face să fie pusă la îndoială buna lor credinţă.

In ce priveşte decauvilul, şedinţa prin care se aprobă această concesiune, *a fost semnată de către însăşi aceşti consilieri demisionaţi şi aprobată la prefectură, între alţii şi de către d. Alexandru Smeltz care pe atunci era delegat judeţian... din graţia hîrlăuanilor!*

Ministerul, văzînd seriozitatea afirmaţiunilor acestor domni, le-a respins demisiunea, ei pot ori cînd controla pe actualul primar.

De altmintreli, nu odată *Avîntul*, scriind despre politica hîrlăuană, vorbeşte de funie în casa spînzuratului. D. C. Deleanu nu are nevoe să fie controlat în administraţiunea sa; căci subadministraţiunea acestuia nu se cumpăra cu *un franc* chila de var, cum se cumpăra sub gospodăria fostului primar liberal.

Credem că i-am satisfăcut deplin pe d-nii de la „Avîntul". —*Conresp.*—

■ Casa centrală a meseriilor a adresat medicilor de corporaţii următorul aviz:

Domnule Medic,

Din controlul reţetelor înaintate Casei centrale de către d-nii farmacişti pentru a fi achitate, am constatat că adesea ori ele au fost efectuate cu mult în urma prescrierei lor de către d-nii medici, ceea ce dovedeşte că unii din asiguraţii noştri nu au grijă de a urma prescripţiunile medicale ordonate, lucru dăunător sănătăţii lor.

Pentru a înlătura pe viitor o asemenea stare de lucruri, vă rugăm să puneţi data (ziua, luna şi anul) la reţetele ce ordonanţaţi meseriaşilor, lucrătorilor şi muncitorilor, făcînd cunoscut acestora că reţeta eliberată gratuit nu va putea fi făcută la farmacie de cît în termen de cel mult trei zile libere de la data reţetei, (adică trei zile între ziua emiterei şi ziua prezentărei la farmacie).

Acest termen odată trecut, efectuarea reţetei va fi refuzată de către farmacist.

In acest scop s'a dat o circulară şi d-lor farmacişti.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 24 Octombre a. c. oare 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie prin oferte închise pentru darea în întreprindere a ramblearei albiei vechi a Bahluiului dintre Podul Roş şi podul stradei Trancu, valoarea lucrărei după deviz 44,000 lei precum şi repriza la ramblearea porţiunei dintre podul Roş şi galeria colectorului general în valoare de 3800 lei.

Garanţia provizorie 2000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea asupra comptabilităţii publice se vor aplica acestei licitaţiuni.

Devizele se pot vedea în fiecare zi de lucru la serviciul Administrativ.

No. 20569. 8 | 21 Oct. 1913

Fabrica „FORTUNA"

IAŞI — Lîngă Strada Moţoc — IAŞI

— Fondată în 1887 —

Construită din nou şi înzestrată cu maşinele cele mai moderne.

Furnizează cu preţuri ieftine:

Stejar rotund şi în scânduri de la 15 m.m. până la 80 m.m. grosime.
Grinzi de stejar. Tocuri pentru uşi.
Grinzi în dimensiunile cele mai dificile, după cerere.
Teiu, Frasin, Ulm, Fag, Nuc, rotund şi tăiat în toate dimensiunile.
Cutii şi lăzi de lemn pentru ori-ce scop.
Beţe rotunde. — Specialităţi în diferite articole de lemn.
Parchete de stejar clasa I-a şi II-a.
Roţi de lemn pentru transmisiune.
Maşinele pentru prelucrarea lemnului se inchiriază şi cu ora, atăşând lucrători special instruiţi.

■ Ministerul Instrucției a adus la cunoștința revizoratului școlar să comunice serviciului statisticei și statelor personale pînă la 1 Noembrie a. c. numărul total al învățătorilor și institutorilor din jud. Iași care posedă case de locuit sau altă avere a lor proprie, dotală sau moștenită.

Aceasta, în vederea unui studiu comparativ statistic a stărei materiale a institutorilor și învățătorilor.

■ A apărut „Monitorul asigurărilor Muncitorești" anul II, No. 13, cu data de 1 Octombrie 1913.

❑ Conferința celor trei directori de școli secundare, în vederea repartizării elevilor va avea loc între 15 și 20 Octombrie.

■ Focul a distrus o șiră de pae de orz a locuitorului Costache Mîndru din Balțați. cauzîndu-i pagube de peste 200 lei.

■ Ministerul instrucțiunii atrage atențiunea revizoratului școlar ca să pună în vedere învățătorilor să fie mai prompți în corespondențele cu autoritățile școlare discutînd și înaintînd la timp lucrările de cancelarie atît cele curente cît și cele periodice, care au o deosebită importanță în bunul mers al învățămîntului și de care se leagă în cele mai multe cazuri, măsurile ce s'ar putea lua în acest scop.

❑ D-nii locotenenți Vasile Gotcu și N. Lăzărescu, din regimentul 13 Ștefan cel Mare, au fost avansați căpitani în acelaș regiment.

■ Astă-zi dimineață automobilul d-lui căpitan-Storza trecînd cu mare viteză pe strada sf. Neculai a dat peste femeia Smaranda Munteanu, pe care trîntind-o jos a lovit-o grav.

A fost dusă la spitalul Sft. Spiridon.

■ D. Ioan Bejan, profesor la liceul național, a fost numit director de studii și profesor de istorie la institutul Notre Dame de Sion în locul defunctului Petre Rîșcanu.

■ Cazuri noi de scarlatină s'au mai declarat în strada Ghica Vodă 27 și în strada Socola 75. Cazurile s'au izolat în spital.

■ A apărut „Viața Nouă" No. 8 anul IX cu un excelent sumar semnat de d-nii O. Densușianu, P. Păltănea, D. Protopopescu, Ervin, Kirea etc.

■ La liceul național se întocmesc tablouri alfabetice, pe clase, ale elevilor înscriși, cu adnotările necesare în vederea înscrierii definitive.

Elevii din provincie vor fi primiți numai dacă părinții lor sunt mutați în Iași ori dacă nu au găsit loc în școlile din orașele respective.

■ D-ra Maria Gheorghiu a fost numită conducătoarea grădinei de copii din comuna Focuri județul Iași.

■ D. Constantin Liciu, institutor la Sulina a fost transferat la școala de băeți din Tg. Frumos, în locul d-nei Maria Dugan Opaiț care trece la școala de fete de acolo.

■ **Judiciare.**—Curtea de apel s. 2-a a condamnat la 15 zile închisoare corecțională pentru fals în acte pe M. Popovici, lucrător la atelierile c. f. r.

— Iordache Pleșcaru din Bacău, falsificator de monede a fost condemnat de aceiași curte, la 5 ani închisoare.

— Curtea a achitat pe d-nii dr. Aurel Ageamoghi, N. Ageamoghi, Gabriel Edelștein și Gh. Păcuraru, din Bacău, pentru delict silvic.

— Sesiunea curții cu juați din P.-Neamț, s'a închis eri.

— Curtea s. 1, a achitat pe d. N. Gh. Cocea, fost administrator de plasă în județul Bacău, acuzat de luare de mită și abuz de putere.

— Curtea a amînat pentru 14 Noembrie, judecarea afacerii C. Gh. Vernescu cu Froim Fischer pentru rezilierea unui contract.

■ O comedie în două acte, de moravuri pariziane, Barisart și Carnaillac scrisă de nemuritorul Hennequin, cel mai celebru autor-comedian al Franței și al lumei întregi, este una din piesele noului program cinematografic care se reprezintă astă seară Mercuri pe ecranul Pathé-Freres din spațioasa sală a Circului Sidoli.

Această splendidă comedie cuprinde 2 acte și ambele roluri titulare sunt interpretate de simpaticul, originalul și neimitabilul humorist parizian Prince.

Noul program cinematografic de astăseară cuprinde apoi:

„Dreptul soției", splendida desfășurare în două acte, cuprinde un roman de moravuri moderne și interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroși artiști ai scenelor străine.

Manevrele armatei franceze din toamna anului curent, etc.

Noul program se prezintă poimîne Vineri 11 Oct. (matineu la 3 ore ziua și reprezentație serală): „Ingerul păzitor", mare roman contimporan în 3 părți. Bogat și original scenariu.—Venera răpită de Prince, comedie.—precum și cel mai nou număr din Pathé Journal cu telegramele însuflețite din lumea întreagă.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfășurarea pieselor.

■ In jud. Iași, întinderea culturilor anuale din toamna anului 1912 și primavara anului 1913 sunt următoarele:

Grîu, 22956 hectare; porumb, 32827; orz, 14261; ovăz, 5533; mei, 188; rapiță, 555; cînepă 137; floarea soarelui, 2874; fasole 819; mazare 1724.

In toată țara, întinderea culturilor a fost: grîu 2,069,420; porumb 2079220; orz 499885; ovăz 381785; mazăre 18157 fasole 41393; fînețe artificiale 102029 și fînețe naturale, 380869 hectare.

■ Indivizilor Iosef Meleschievici și Mihail Culic, fiind dezertori din armata rusă li s'a încuviințat șederea în țară fără acte de călătorie.

Urmează a li se fixa reședința în un oraș din județele care nu sunt limitrofe cu Rusia.

Notați bine!!

Vechiul și renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpușneanu aduce la cunoștința onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpușneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutățile.

Dr. Louis Mendel

— DENTIST —

reîntorcîndu-se în localitate și-a reluat consultațiile.

Str. Lăpușneanu 11 bis. (De asupra Băcăniei Smirnov).

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Numire diplomatică

— Contele Czernin, ministrul Austriei la București —

Viena.—„Corespondența Politică", află dintr'un izvor competent, că numirea ca ministru în București a contelui Ottokar Czernin, membru în camera seniorilor, e iminentă. Contele Czernin, care mai fusese în diplomația activă, a intrat în disponibilitate în 1902. S'a declarat acum gata să primească postul de ministru la București.

Contele Czernin are totuși de gînd, într'un viitor puțin depărtat, să ia parte la politica internă.

Alegerea lui ca ministru al Austro-Ungariei la București răspunde dorințelor guvernului dela Viena, de a cultiva cît mai mult relațiunile amicale cu Romînia.

Consilierul de ambasadă din Petersburg, contele Otto Czernin, e un frate mai tînăr al viitorului ministru.

Sîrbii se legitimează

Trupele sîrbe au pătruns numai provizor în Albania

Belgrad. — Biroul Presei declară că pe cînd albanejii au năvălit pe teritoriul sîrbesc, dînd foc și măcelărind, măsuri au fost luate pentru a se goni dușmanul.

In acelaș timp guvernul sîrbesc a declarat de mai multe ori că trupele sîrbești se vor mărgini să apere teritoriul Serbiei, fără să facă vre-o cucerire teritorială, iar în caz cînd trupele ar pătrunde pe teritoriul albanez, ar fi numai în mod provizoriu și s'ar retrage după ce granița albaneză ar fi delimitată de comisia internațională și cînd ar domni ordinea.

Această declarație răspunde sfaturilor marilor Puteri și demonstrează atitudinea pașnică a Serbiei.

Organizarea Albaniei

Haga.— După ziarul „Neuwe Courant", guvernul Țărilor de jos a ales pe colonelul de artilerie Weer și pe maiorul Thomson, pentru a pregăti organizarea jandarmeriei albaneze.

Intrevedere diplomatică

Berlin.— D. Bethmann Hollweg a avut întrevedere azi cu d. Sasonow.

Atac sîrbesc

în contra unui post bulgar

Sofia.—Agenția bulgară află că azi dimineață o companie sîrbească, care se ducea de la Sultantépe le Devebair lîngă Kustendil, a atacat postul bulgar diu Bojderița, cu focuri de pușcă și bombe. Impușcăturile au ținut cam un sfert de oră, pînă cînd garda bulgară mult mai puțin numeroasă, s'a retras fără pierderi.

Sîrbii au ocupat acest post, întărindu-se,

Turburări în Portugalia

Lisabona.—Niște dezordine de o anumită gravitate s'au produs aici, dar au fost reprimate numai de cît.

Serviciul Telefonic

Oficiile telegrafo-poștale în Cadrilater

București.—D. N. Cosăcescu, directorul general al poștelor, întorcîndu-se din Cadrilater, a dat următoarele lămuriri asupra organisării poștei în teritoriul anexat: Se va stabili o linie telegrafică-telefonică Turtucaia—Dobrici—Balcic și una Silistra—Dobrici—Balcic.

Lucrările vor începe toamna aceasta, iar dela Calarași la Silistra se va așeza un cablu în Dunărea; de asemenea și de la Oltenița la Turtucaia.

Pentru organizarea deplină a serviciului poștal se fac studii, de oare-ce se simte lipsă de personal, neputîndu-se angaja pentru poșta rurală oameni de acolo de oare ce nu cunosc limba; s'au adus oameni din Dobrogea care știu bulgărește.

Amnistie prelungită

București.—Termenul de amnistie fixat prin Decretul Regal din 23 Iunie, pînă la 31 August 1913, a fost prelungit pînă la 31 Octombrie.

Nu se vor amnistia de cît acele fapte săvîrșite inainte de 23 Iunie 1913.

D. Take Ionescu la Sinaia

București.— D. Take Ionescu, ministru de interne care a stat două zile în Capitală, a plecat la Sinaia.

Intoarcerea d.lui A. A. Badareu

București.— D. Al. Badareu, ministrul lucrărilor publice s'a reîntors aseară în Capitală, venind din Paris.

Inspecțiile d-lui Disescu

București.—D. C. Disescu, ministrul Cultelor, care a fost la Galați, a plecat la Tulcea.

Insoțit de episcopul Nifon, d-sa a inspectat mai multe mănăstiri din acel județ.

Noi abonamente la C. F. R.

București.— Direcția generală a C. F. R. studiază introducerea a două categorii de bilete de abonament. Una cu prețul azi în vigoare care nu va da dreptul la călătoria cu trenul de persoane și alta categorie care va permite călătoria și cu trenurile accelerate și exprese.

Consfătuire liberală

București.— Liberalii din Dîmbovița și Prahova se vor întruni Duminică la Tîrgoviștea, pentru a se consfătui în vederea congresului liberal ce se va ținea la București.

Consiliu de miniștri

București.—Mîne, la ora 3 după prînz, se va ține la ministerul de interne un consiliu de miniștri.

Escrocheria bulgarului Miteff

București.— Legațiunea bulgară desminte că bulgarul Miteff, care a escrocat o bancă din București cu sumi mari, ar fi fost vre-o dată în armata bulgară.

Bulgarii și tratatul de pace

Sofia.—Ziarul bulgar „Politica" spune în ultimul seu număr, că Ministrul de externe bulgar, d-nul Ghenadieff va plecà în străinătate spre a stărui pentru revisuireà tratatului de pace,

Intoarcerea d-lui Filipescu

București.— D. Nicu Filipescu, fost Ministru, s'a întors azi în capitală, venind din străinătate.

Proces de presă

București. — Curtea cu juri judecă azi procesul de calomnie prin presă, între d. dr. Racovski și ziarul *Viitorul*.

Aniversarea nașterei Princesei Maria

București.—Mîine Joi, fiind aniversarea nașterei A. S. R. Princesei Maria, un Te-Deum se va oficia la Mitropolia Capitalei.

Buletinul direcțiunei sanitare

București.—Iată buletinul de azi de mersul holerei:

In total 97 comune, 357 cazuri vechi, 15 noi, 17 morți, 38 vindecați, 317 ramași.

1,000 Decalitri *Vin de Panciu, nou, excelen se vind cu preț convenabil. Informații str. Săvescu 12, Iași.*

De Inchiriat *un apartament compus din 5 camere, bucătărie, grajdiu, șură, becin, curte spațioasă str. sf. Andrei No. 3*

A se adresa la proprietară în curte între orele 2 5 p. m.

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 Apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

De Inchiriat *în Strada Căpitan Pătan 8 2 camere pentru birou și o magazie pentru depozitat marfă.*

Comptabil *rutinat, dispunînd de cîte-va ore libere, se oferă pentru ținere de registre comerciale.*

Adresați-vă la Postăvăria „Avântul" Iași, strada Ștefan cel Mare.

De inchiriat *Casă cu șase odăi, 2 cămărațe, pivniță, bucătărie, sală mare, curte grădină, pomi roditori, viță americană pe rod. Str. Bucșenescu 13.*

De Inchiriat *(și de vînzare) 7 odăi, bucătărie, pivniță, diferite aterenanse, curte, grădină etc.*

La situație admirabilă.

Adresa: Adela Ghiulea Str. Muzelor 18.

30.000 lei *de dat împrumut cu ipotecă.*

A se adresa d-lui avocat S. P. Georgescu.

Str. Lozonschi, 16 bis.

Mărfurile de la Luvru și Frații Gross *au fost readuse în localul d'inainte, sub Hotel Continental și s'au redus prețurile fiind numai pentru un scurt timp.*

Onor. clienți să se grăbească.

Prăvălie de Inchiriat

In Str. Lăpușneanu 32, actualmente ocupată de spălătoria „Falk".

Doritorii se vor adresa alăturea la Magazinul Conservatorului.

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iași.—Strada Anastasie Panu No. 43—

ISRAEL BROIDE

Deposit de Saci și Țoluri

— IAȘI —

13, str. Anastasie Panu, 13

De vînzare și de Inchiriat cu prețuri modeste.

Oloiu de văpsit pur

calitate superioară. 1 leu kilogramul. Frații Bachstetz, magazin de fererii str. de sus.

In casele *Sahnürer vis-à-vis de Frații Polingher sunt de închiriat una prăvălie, una locuință elegantă la etaj, una locuință modestă în curte și mai multe magazine pentru depozite de mărfuri.*

Un comptabil *bun se caută la Fabrica de Sopon Wolf Lerner, strada Cetatea mică No. 1 Iași.*

Doctor L. Silberstein

Medic de Spital

Str. Cuza-Vodă, 46

Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 și 3—5.

Prăvălie DE INCHIRIAT *în Str. Cuza Vodă (foastă Golia) No. 42 ter.*

A se adresa d-lui avocat V. G. Cristofor Str. Cuza-Vodă No. 42 bis.

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOȘ

Str. Lăpușneanu 25

— Cons. 1—6 —

Reîntors din campanie și-a reluat ocupațiunele

Conversație franceză

(copii, doamne, domnișoare) în scurt timp, după nouă metodă studiată în Franța: curs primar și liceal prepară absolut conștiincios de Licențiată, profesoară secundară, Mitropoliei 2.

O profesoară *de germană cu certificat se caută. A se adresa la administrația acestui ziar.*

Dr. HALPERN

— Vechiu mamoș parizian —

Membru al Societății de Obstetrică din Paris

Boli de Femei, Faceri

Genito-urinare

Strada Păcurari 5, vis à vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpățînă.

CURA — Cea mai rațională de Unt de pește pentru ADULȚI și COPII —

e numai aceia cu:

UNT DE PEȘTE IODOFERAT SIMPLU și UNT DE PEȘTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior și premiate la mai multe expoziițiuni din țară și din străinătate, cu cele mai mari distincțiuni.

Unt de Pește Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamațiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinațiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum și un excelent tonic la *reconvalescenții sifilitici.*

Pentru copii de școală slăbiți prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de Pește Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele și un *tonic prin excelență* în perioada creșterei copiilor, în stările limfatice și a studiului pubertății.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani*, la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curței Regale* **Iași.** Pentru București: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele urmatoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Firul de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi sudecă Nevralgiile cele mai grele de Migrenă, Hipopnee, Nevralgie, Sciatice, Alergiune, reumatismele acute şi cronice, Gutona, Febra, etc. Fără contra-indicaţiune.

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia dimineaţa şi seara câte 3 hapuri, unul dimineaţă, unul la dejun, şi cel de la cină, iarăşi câte 3 hapuri, unul dimineaţă, unul la dejun şi cel de la cină, seara. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Hapurile Doctorului Moussette de CLIN & Co, de Paris, şi se găsesc la toţi Drogherii şi Farmacii.

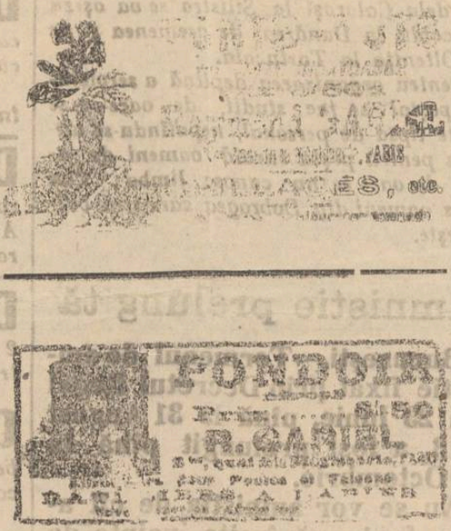

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA".

17, STRADA GH. MARZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Marzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPIN

ZIAR CONSERVATO

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea un

Cele mai noue primejdii

Conflictul austro-sîrb se poate socoti sfîrșit. Răgazul—de astă-dată foarte scurt—de opt zile, acordat de Austro-Ungaria micei sale vecine, Serbia, pentru retragerea trupelor din Albania, nu va fi trecut întreg și guvernul sîrb se va fi conformat. Regatul vecin poate fi mulțumit de prestigiul dobîndit, fără a mai provoca iritația marei sale vecine. Pretextul poate părea binevenit acesteia din urmă ca să-și iee revanșa pentru multele amărăciuni îndurate. Și cine oare, în Europa, ar mai vrea să vadă curgînd sînge, să mai audă bubuind tunurile?

Dar iată primejdia cealaltă: tărăgănarea conflictului dintre Turcia și Grecia!

Credem interesant a cita pasagii din energicul articol publicat de „La Roumanie" acum trei zile. După o succintă expunere a situației, confratele scria:

„Se spune la ureche că, într'un nou război, Turcia ar putea, pe față sau pe sub mînă, să se înțeleagă cu unul din inamicii de ieri. Ce nebunie!

Vedeți Imperiul otoman, scăpat de grijile, de intrigile balcanice, capabil de a se ocupa de acum înainte de dezvoltarea provinciilor sale asiatice atît de bogate și atît de puțin cunoscute, — vedeți, zicem, Imperiul otoman, cu prestigiul redobîndit, care e și el un capital, aruncîndu-se din nou și de bună voie în viesparul de intrigi al acestui pămînt al Balcanilor unde nu mai are nici un interes real și unde nu ar putea de cît să fie, pe rînd, coadă de topor pentru rancunele unora sau altora!

Este dar cert că adevărații amici ai Imperiului otoman, aceia cari îl vor tare, nu pot să-i dorească de cît pacea și prin urmare acea cumpătare care numai semn de slăbiciune nu e la cei tari.

Dacă Turcia n'are nici un interes real pentru un conflict cu Grecia, aceasta din urmă e și mai puțin îndreptățită de a împinge lucrurile la extrem.

Grație împrejurărilor și geniului politic al d-lui Venizelos, al cărui nume merită să stea alături de acele ale unui Bismarck și unui Cavour, Grecia a repurtat succese cari, dacă sunt meritate precum credem, nu trebuie să-i sminteasca judecata.

Chestiunile pendinte între Grecia și Turcia, ori care ar fi importanța lor relativă, nu sunt chestiuni vitale. Ele nu pun în joc nici onoarea, nici interese superioare de acele de cari depind buna stare sau siguranța unei țări.

„...Ca adevărați amici ai Greciei și Turciei, ori care ar fi importanța lor relativă, nu sunt chestiuni vitale. Ele nu pun în joc nici onoarea, nici interese superioare de acele de cari depind buna stare, sau siguranța unei țări.

„..Ca adevărați amici ai Greciei, noi sperăm că va fi la Atena acea înaltă înțelepciune — care, în definitiv, e chintesența înțelepciunii — de a discerne posibilul de imposibil și de a găsi mijlocul de a ieși în pace din toate dificultățile actuale".

Despărțind opera și acțiunea guvernului de acea a pescuitorilor în apă tulbure, ditinșul confrate spunea:

„Noi știm că pentru a menținea ordinea de lucruri stabilită prin tratatul de la București, există *destulă voință și destulă forță pentru ca nici o amenințare să nu ne sperie.*

Nimeni nu s'a constituit jandarm al Peninsulei Balcanice. Dar în momentul de față, cînd cerneala tratatului dela București nu s'a uscat încă, a-și închipui că *acest tratat ar putea fi sfășiat nepedepsit, e o stranie iluzie destinată a fi urmată de o amară desamăgire.*

Dacă, totuși, cu un sînge rece absolut și cu senindtatea ce ne da conștiința forței noastre, exprimăm speranța că pacea va fi menținută în Peninsulă și că Grecia, — care a obținut atîta, că Imperul otoman, care s'a îndrăvenit în chip atît de strălucit, vor găsi în înțelepciunea lor mijlocul pentru a se înțelege asupra tuturor chestiunilor,— *e că suntem adînc convinși că, de ar fi altfel, nici Turcia, nici Grecia nu ar avea nimic de cîștigat, în nici o imprejurare, în nici o ipoteză*".

S'a zis că articolul e un avertisment. Noi credem că sunt numai reflecțiile cuminți ale unor oameni cari cunosc seriozitatea situațiunii și își îndeplinesc numai datoria morală de a spune lucrurilor pe adevăratul lor nume în prevederea unui moment cînd, din nou, ar putea fi vorba de a se stabili responsabilitățile pentru eventuale întreprinderi aventuroase.

△

NOTA ZILEI

Sectarism?—După ce s'a decretat, în ultima întrunire a clubului, că „nu poate exista alt ziar socialist decît „România Muncitoare" —„șeful în persoană, d. Racovschi a spus, între altele, despre exroșul, ori ex-stacojiul director al „Faclei"

«...Știam că d. Cocea a fost eri socialist, și încă unul dintre cei mai stacojii. Astăzi însă nu mai e. Se declară simplu democrat, dar unde e garanția că nu va părăsi și democrația? cu atît mai mult, că el, cu un neobișnuit entuziasm, a anunțat lumei gîndurile șefului conservatorismului d. P. P. Carp».

„Sectarii—ca să nu zicem Insectarii—roșii mai scriu, tot despre ex-tovarășul lor:

D. N. D. Cocea este ferit de astfel de catastrofă, fiind-că nici odată d-sa n'a avut iluziuni; sub înfățișarea anarhistă el a avut întotdeauna simțul realității românești.

Așa este însă și așa are să fie întotdeauna cînd oamenii nu înțeleg că ideile licăresc altundeva decît în pîntece.

Veți vedea: mișcarea roșie va pieri în Romînia de... pîntecărie.

Politică de copii

Pînă acum Romînia e cunoscută ca o țară eminamente agricolă, ocupațiunea fundamentală a locuitorilor fiind cultivarea pămîntului. Eu sunt sigur că în curînd ocupațiunea fundamentală a locuitorilor acestei țări va fi *politica*. De unde pun această încheere? Iată de unde.

Citiți gazetele, cari apar fie în Capitală, fie în orașele din provincie. Ce găsiți în mare parte din ele? Pe paginile întâi, cu litere grase și cu caractere mari discuțiuni politice, constînd în învinuirea adversarilor reducîndu-i la zero. Unii pe alții se terfelesc în mod desgustător. Dacă te-ai lua după gazete, țara e condusă, neîntrerupt, de cei mai nipricepuți și mai perverși oameni. Gazetele de partid laudă partizanii lor și murdăresc cu insulte pe adversari.

In multe privinți atari gazete înveninează mințile tinere. Tinerii de cele mai multe ori, cînd nu sunt împinși de părinții și rudele lor să facă politică înscriindu-se în cutare partid, sunt duși de curentul opiniei generale, manifestat prin gazete sau alte scrieri și se înregimentează într'un partid. Și atunci vai de politica ce-o fac tinerii aceștia!

Mai întâi acei tineri au un cusur: ei nu pot cunoaște realitatea socială. Noi, cei dintre cari 'avem raporturi cu tinerii, am constatat greutățile ce ei întîmpină în cunoașterea deosebitelor materii de studii. Fie în materiile învățămîntului secundar, fie acelui universitar, vedem lipse de cunoștinți serioase la tinerii de azi, mulți umblă cu milogeală la examene ca să treacă.

Unii sunt cari memorizează bine deosebitele materii de studii. Rari dintre tineri cari simt în sufletul lor ambiția de a cunoaște temeinic obiectul ce-l studiază. Foarte rari și puțini sunt aceștia. Cei mai mulți fac mai curînd o pospăială în studiu.

Ei bine, ceea ce e mai greu de cunoscut e sufletul în întreaga lui manifestare. E greu să cunoști un om în complexitatea lui. Și tinerii cari nu sunt destoinici să cunoască natura în manifestările ei cristalizate, cu atît mai mult nu pot cunoaște natura sufletească. Ca s'o înțeleagă pe aceasta o interpretează prin cunoștințele sufletului lor redus.

Am citit mai dăunăzi un articol într'o gazetă locală, scris pasabil ca literatură. Dar mi-am zis: e un copil cel ce l'a scris. Mi se pare că articolul era intitulat *Trădătorul*. Nici un nume propriu nu era în el, trebuia să ghicești pe cine vizează.

Acel articol îl poate publica în orice gazetă de orice partid. Binișor scris, dar nu e de cît o dovadă de necunoașterea realității. N'am onoare să cunosc pe autor, dar ar putea fi și un om matur nu numai tînăr și cu toate acestea va fi tot un copil în politică.

In chestie de cunoașterea sufletului unui om și mai ales a unui om cu care nu ești în raporturi intime, e greu să te pronunți, dacă vrai să treci drept om serios.

Copiii vorbesc politică în
ment și cu oricine. Puține
cari le știu fie că le citesc
aud de la alții, le fixează în
citează drept dovadă a afirmă
potrivește ca nuca în păre
spun.

Dar am zis mai sus că a
rea că ocupația fundamental
ajunge politica. Și în adevăr
va fi. Azi în oraș cînd mă a
mă întîlnesc de politică îmi
năr sau bătrîn, bărbat sau f
din școala secundară ca și
versitate. Studenții de polit
dacă se interesează, politică
jignitoare la persoane cond
tuale ale destinelor țării auzi
Le asculți și trebue să taci,
poate pune mintea cu cei c
realitatea?

Dar am pătruns și în lu
Iată învățătorul, care-mi vorl
litică; iată preotul, care tot
dar la ce ași mai înșira pe t
care are un copil de prezen
unei școale normale, e convin
prin politică poate intra ca
toți îi auzi arătîndu-și vaste
politice.

Sărmană țară, dacă din en
gricolă, devii eminamente p

Valeriu

MICI POLE

„Deșteptarea" scria eri,
olarmante, drept titlu de
Nicolae Iorga, marele natio
ceput s'o scalde cu jidanii".
..Și-i trage o spălătură!

*

Recenzentul unui cotidian
scrie: „cetind bucata d-lu
a trebuit să ies afară la aer
Iată un stil foarte curgăt

*

Numitul Pleșcaru din
osîndit eri pentru falșificări
In loc de pleașcă, și-a găs

*

Un proces de lungă durat
tează între d na Mărioara
d. Leon Popescu.
Va fi lung ca filmele: d
de metri.

*

Canalul de Panama e te
ziarele se ocupă mai mult de
ministerială din Ungaria.

*

„E cu putință — se între
croniade în „Deșteptarea" c
Iorga de la înălțimea unde..
Ca malițiozitate fizică „în
e un termen rău ales.

*

Tot Policroniade spune că
d-sa a avut un prost elev.
Dacă nu s'a mulțumit d. I
excelent profesor!...

*

Un redactor literar al
recenzînd pe un tînăr, îi ci
„tată... eu sunt creația ta" ș
„ești sigur?..."
...Porcărie literară, nu sp

ECOU

In tren. — Un călător ca
puțin la o stație, întorcîndu
te locul ocupat de către un
vea cu dînsul o droae de p
— Domnule, e locul meu
Țaranul se face că n'aud
— Iartă-mă, domnule, dar
Nici un răspuns.
— Domnule, e locul meu
— „Eu tocmai, ți-l păze
țăranul.
Călătorul se văzu nevoit
foarte necomod, între doi res
duhănoși.
După vre-o jumătate de
tă stație, țăranul se coboară
ajută să și ia panerele. Mai
nul tocmai între picioarele
adineoare.
— Domnule, e panerul m
Nici un răspuns.
— Iartă-mă, domnule, e
Tăcere.
— Domnule, domnule, pa
In acest moment, trenul
mișcare.
—„Eu tocmai ți-l păze
călătorul.

voltarea orchestrei noastre, a-
da și Iașului posibilitatea de
efectiv la mișcarea de pro-
e muzica la noi.

*

de cele arătate, mai ținînd
e faptul că înscrierile de e-
l acesta sunt mai numeroase
fost vre-odată, suntem con-
oca de directorat a d-lui Me-
nsemna un mare pas înainte
ituția Conservatorului.

ORMAȚII

acceleratul de dimineață
n Iași, d-nii Al A. Bada-
istrul lucrărilor publice și
e Lascar, secretarul gene-
nisterul cultelor.

mite cercuri politice din
cred a ști că foarte curînd
lipescu va da semnalul u-
e îndărjite în contra re-
nunțate de liberali în pri-
propieri silite.
pescu va aduce chestiunea
n congres al societății ma-
oprietari.

terința de eri a profesorilor Se-
pedagogic a fost motivată de
nă trimisă de d. C. Dimitrescu-
I. Găvănescu prin care acesta
at ca ministrul va menținea șco-
licație.
nța profesorală a hotărît să
eventuală înștiințare ministe-
caz dacă școala va fi menținută
.

colul elogios prin care L'Inde-
vestește retragerea d-lui Victor
de la Banca Națională și re-
a în politica militantă, este con-
n cercurile politice din Bucu-
o indicație că d-sa va face parte
ul minister liberal și că va o-
obabil portofoliul finanțelor.

pa de operete de sub conduce-
Naximilian a plecat azi dimi-
Galați, unde joacă în astă seară.
rețeta totală a încasărilor a fost
) lei, din care scăzîndu se chel-
rămas beneficiu neto de 24000

ințele consistorului spiritual al
ei se vor ține luna aceasta după
nbrie, cînd se vor judeca cîte-va
clericale importante.

ția jandarmilor rurali din loca-
nărește de cîte-va zile o bandă
e cai, care au operat și ope-
turi pe la periferia orașului.

Colonel Belinschi, comandantul
nului 16 Suceava a fost delegat
eze ședințele consiliului de răz-
luna Octombrie.

că are cuvîntul nostru trecere pe
ecția cinematografului Pathé, am
vorbă să acorde Chilonelui de la
a" o galerie permanentă în
„campaniei" gratuite pe care o
tra cinematografului. Gratuită,
nu se poate *altfel*.

ăzi a început în Capitală, exa-
ntru obținerea titlului de con-
e de grădini de copii.

după amiazi are loc pe platoul
l spitalului militar, licitație pen-
erea a 100 cai rămași din re-

partea revizoratului școlar s'a
turor direcțiunilor de institute
re următoarea circulară:

Domnule director,

m ordinului d-lui ministru al ins-
i publice No. 73105 din 26 | IX
onoarea a vă face cunoscut că
scoalele particulare, care n'au
preliminare ca: examene de co-
au integrale înaintea comisiuni-
lui, examene de admitere etc.
să se înceapă la 15 Octombrie

le cari au asemenea lucrări, vor
ursurile la 25 Oct.
Revizor școlar, *I. Vîrlănescu.*

inisterul de război a acordat
a medaliilor, cu care vor fi de-
rupele ce au făcut campania din
unoscutei librării din Iași „F.
Autori Romîni".
ia va reprezenta pe o parte un
purtînd în ghiare un sceptru și o
n mijloc, în medalion, chipul Ma-
Sale Regelui; sus în rond cuvin-
amintirea înălțătorului avînt,
r jos cuvîntul „Pace". Pe revers:
e pontoane peste Dunăre pe care
t trupele, iar în planul de sus o
legorică protejînd și încununînd
armatei.
în rond cuvintele:
Carpați peste Dunăre, la Balcani."
ia va fi din metal argintat antic.
va fi acățată de o semicunună
de metal, pe care se va fixa o
.

locotenent V. Agapi, comandan-
paniei jandarmariei rurale din
a fost avansat căpitan.

■ Comitetul teatral a respins demisia d-lui Vlad Cuzinschi, încredințîndu-i regisoratul pe lîngă direcția de scenă.

■ Dl. dr. Emil Gheorghiu, inspector al Cassei centrale a meseriilor a inspectat corporațiile iașane.

■ In clasa a doua a liceului național sunt înscriși 54 elevi promovați din clasa I-a liceală. Ceilalți în număr de 50 sunt de prin alte școli.

■ **Incendiul din strada Florilor.** Astăzi dimineață la ora 5 un puternic incendiu a izbucnit la casele d-lui Daulja din str. Florilor.

Pompierii s'au înfățișat imediat la fața locului. După puțin timp au sosit d-nii căpitan Balmez, șeful jandarmilor pedeștri, comisar Teodoru și subcomisarii Teodorescu și Lisievici.

Cu toate silințele pompierilor, clădirea cuprinsă de flacări a fost complect distrusă.

Nu sînt indicii sigure asupra cauzei incendiului.

■ Ministerul Instrucției a încunoștiința trevizoratul'școlar că menține cu stricteță dispoziția că ori ce detașare a încetat cu desăvîrșire pe ziua de 1 Octombrie curent.

Totuși, interesul învățămîntului public reclamînd în mod foarte justificat, sînt menținuți învățătorii detașați la școalele de aplicație de pe lîngă școalele normale, însă numai ca învățători și pedagogi.

Se va comunica în mod special ori-ce detașare ce se va face din acele ce vor intra în vederile Ministerului și în interesul învățămîntului.

■ Preotul Leonte din Scobinți a fost numit paroh al bisericei „Ziua Crucei" din localitate, în locul preotului Apollon Andrieș, trecut la biserica „Buna Vestire"

■ D. Dr. N. Hortolomei, medic al spitalului Sf. Spiridon și asistent de clinică universitară întorcîndu-se din străintate și-a reluat ocupațiile.

■ Direcțiunea generală a C. F. R. a trimes o circulară stațiunilor prin care le face cunoscut că vor fi amendați cu cîte 10 lei de fie care vagon șefii stațiunilor care vor întrebuința vagoanele C. F. pentru altă destinație de cît pentru cereale.

■ **Mișcare în armată.**—Ultima mișcare în armată, cuprinde și următorii ofițeri din Iași:

Au fost înaintați la gradul de locotenenți, sublocotenenții de Infanterie: Bancov P. din bat. 4 vînători, Munteanu Edmond din reg. 13 Stefan cel Mare, Giurcăneanu Eduard din bat. 4 vînători, Rozin C. din bat. de vînători, Stihi T. Ioan din reg. 13 Stefan cel Mare, Strat D. din bat. 4 de vînători, Ulea D. Octav din bat. 4 vînători.

In Cavalerie, la gradul de maior: Flor Al. dela comenduirea pieței la vacanța din 2 Roșiori.

La gradul de Căpitan: Voinea C. dela liceul militar la reg. 7 Roșiori, Drăghici D. din reg. 4 Roșiori în reg. 7 Roșiori.

La gradul de locotenent: sublocotenenții Scheleti Em. din reg. 11 Roșiori la reg. 7 Roșiori, Racoviță Aurel din reg. 7 Roșiori.

Printre mutări, relevăm pe d. Colonel Anastasiade ca comandant la brigada 2 de infanterie.

Maiorii: Gherculescu D. din reg. Stefan cel Mare la bat. 4 de vînători, Nădejde C. din bat. 4 vînători, în reg. Ștefan cel Mare 13, Checais Iulius, comandantul cercului de recrutare și bat. de rezervă Stefan cel Mare 13, Fărcășanu V. din reg. Stefan cel Mare 13, ca comandant la cercul de recrutare și bat. de rezervă Ștefan cel Mare.

■ Revizoratul ~~scol.~~ a comunicat învățătorilor din județ, ca să se prezinte cancelariei revizoratului spre a li se distribni materialul didactic necesar noului an școlar.

■ Th. Vasiliu a fost revocat din demnitatea de delegat al sfatului sătenilor Tăuteşti, pendinte de comuna Uricani (jud. Iași).

■ *Diverse întîmplări.*— Individul Dumitru Buhan, din comuna Coarnele Caprei, a lovit grav pe locuitorul Ioan Solescu.

Victima a fost internată în spitalul din Tîrgu-Frumos, iar agresorul a fost înaintat parchetului.

Conversație franceză

(copii, doamne, domnișoare) în scurt timp, după nouă metodă studiată în Franța: curs primar și liceal prepară absolut conștiincios d-ră Licențiată, profesoară secundară, Mitropoliei 2.

■ Astă noapte numitul Gheorghe Roșu, laborant la spitalul Sf. Spiridon, trecînd pe strada I. C. Brăteanu și întîlnind pe fata Ana Turovsca în etate de 14 ani, a luat-o cu forța și ducînd-o pe locul viran de lîngă Epitropie, a încercat să o siluiască.

Din întîmplare trecînd pe acolo d. Avocat Osvald Teodoreanu și auzind țipetele fetei, a intervenit, dînd pe Roșu pe mîna sergentului.

Secția III-a anchetează. Medicul examinînd pe fată a găsit-o virgină.

■ D. Dr. A. Steuerman a fost numit medic comunal auxiliar pentru combaterea epidemiilor și dezinfecțiuni în localitate.

■ D. Strădeanu N., a fost numit Intendent la Școala Superioară de arte și meserii.

■ Secretarii camerilor de Comerț din țară au fost convocați, la ministerul de Industrie și Comerț, pentru zilele de 11 și 12 a lunei c.

Secretarii vor lua instrucțiuni asupra modului în care vor funcționa oboarele după noua lege a burselor ce urmează a fi puse în aplicare și asupra întocmirei statisticei morilor care vînd produsele lor.

Vor prezenta și rapoarte asupra modului cum se aplică legea repausului duminical și acea a firmelor.

Se vor consfătui asupra mijloacelor prin care s'ar putea întocmi la anumite epoci, liste de prețurile „en gros" pentru principalele articole ce se debitează în fie care circumscripție.

■ **Ştiri artistice.**—Agenția Teatrală „Thalia" înștiințează pe amatorii de muzică aleasă că seria concertelor va începe anul acesta la Teatrul Național *Vineri 25 Octombrie 1913* cu concertul d-lor *Sigmunt Feuermann* vestitul violonist de 12 ani care a obținut anul trecut în București așa senzațional succes și *Emanuel Feuermann* fratele mai mic al acestuia violoncelist de 10 ani. Care acum de curînd a entuziasmat lumea muzicală de la Viena, de sigur că și la Iași va fi cel mai important eveniment artistic din anul acesta.

Luni 4 Noembrie Concertul celebrului pianist profesor *Leopold Godowski*,

Programul și afișele speciale ale acestor Concerte vor apărea în curînd.

■ Au fost decorați cu „Virtutea Militară" medalia în aur, de pace, pentru serviciul făcut în combaterea holerei, d-nii dr. Rainer, profesor Universitar din Iași, Benno T. Stenner medic comunal, d-ri L. Silberștein, A. Spirt medici particulari în Iași, foști medici ai „Crucei Roșii" în timpul campaniei.

■ O comedie în două acte, de moravuri pariziane, Barisart și Carnaillac scrisă de nemuritorul Hennequin, cel mai celebru autor-comedian al Franței și al lumei întregi, este una din piesele noului program cinematografic care se reprezintă astă seară J o i pe ecranul Pathé-Freres din spațioasa sală a Circului Sidoli.

Această splendidă comedie cuprinde 2 acte și ambele roluri titulare sunt interpretate de simpaticul, originalul și neimitabilul humorist parizian Prince.

Noul program cinematografic de astăseară cuprinde apoi:

„Dreptul soției", splendida desfășurare în două acte, cuprinde un roman de moravuri moderne și interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroși artiști ai scenelor străine.

Manevrele armatei franceze din toamna anului curent, etc.

Noul program se prezintă mîne Vineri 11 Oct. (matineu la 3 ore ziua și reprezentație serală): „Ingerul păzitor", mare roman contimporan în 3 părți. Bogat și original scenariu.—Venera răpită de Prince, comedie.—precum și cel mai nou număr din Pathé Journal cu telegramele însuflețite din lumea întreagă.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfășurarea pieselor.

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic și microscopic; Analize chimice și microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secrețiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziției și a conținutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereți instrucțiuni pentru ori-ce analiză.

Inmormîntarea lui Costică Grigoriu —Azi, la orele 9 jum. dimineaţă, a avut loc ceremonia înhumaţiunei rămăşiţelor pămînteşti ale regretatului C. Grigoriu, fost consilier la curtea de apel.

Prohodul a fost oficiat de preoţii Ştiubei, Agapi şi Popovici.

Sicriul a fost acoperit de numeroase coroane şi transportat de prieteni pînă la carul funebru.

Cordoanele au fost ţinute de d-nii Leonescu şi Cernătescu, magistraţi şi de d-nii At. Gheorghiu şi S. Goldenthal, avocaţi.

Onorurile militare au fost date de o companie din regimentul 13 Ştefan cel Mare.

In faţa Palatului de justiţie, d. Eugen Herovanu, avocat, a rostit cîteva cuvinte mişcătoare.

„Imi îndeplinesc o pioasă datorie, ca în numele consiliului de disciplină şi al baroului din Iaşi, să exprim sentimentele noastre de adîncă durere şi regret, pentru dispariţia din mijlocul nostru a lui Costică Grigoriu, un stejar falnic, doborît aşa de repede.

Nimeni mai mult ca noi nu putea judeca mai bine valoarea regretatului ca magistrat. Costică Grigoriu era în adevăr o fală a magistraturei, prin temperamentul său, prin cunoştinţele sale juridice, prin bunătatea sufletului ce-l caracteriza. Şi ce greu e să fii judecător şi cum se poate exercita această datorie, regretatul o întrupa mai bine, punînd în îndeplinirea datoriei sale tot devotamentul şi toată abnegaţia de care era capabil.

In faţa acestui palat al justiţiei, trimit în numele baroului ieşan, mult regretatului un ultim adio.

Fie-i memoria neştearsă!

Vădit şi viu emoţionat, d. Burada, primul preşedinte al curţii de apel, luîndu-şi rămas bun de la colegul mult regretat, zise înecat în lacrimi, că nimeni mai mult de cît magistraţii n'au putut aprecia mai bine calităţile regretatului, care era bun coleg şi ale căruia sfaturi erau în totdeauna bine venite.

In numele magistraturei ieşene trimite salutul respectuos colegului dispărut, dar a cărui amintire va trăi vecinic.

Fie i ţărîna uşoară.

Cortegiul a pornit apoi prin străzile Ştefan cel Mare şi Vechie spre cimitirul Eternitate.

In cortegiu au luat parte elita Iaşului, în frunte cu d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, care a venit în localitate azi dimineaţă, spre a-şi îndeplini pioasa datorie de a conduce la ultimul locaş, pe regretatul magistrat, pe care atîta l'a iubit în viaţă.

*

Remarcăm în asistenţă: d-nele Papadopol, Vrabie, Tăut, Iuster, Pella, Codreanu, Penescu, Scorţescu. D-nii: Al. A. Badareu, ministru lucrărilor publice, T. Burada, Leonescu, Cernătescu, N. Cananău, Sturza, St. Negruzzi, Iulian Teodorescu, Ghinea Ionescu, Col. Vrabie, Col. Nădejde, Anibal Ciurea, C. Stere, Gane. G. Sorţescu, Porfiriu, Grigorovici, V. Pella, Gh. Săndulescu, G. Scarlet. Paul Hette, C. Buzdugan, D. Longinescu, Volanschi, Bercea, Antonescu, I, Praja, M. Codreanu, dr. Ştefănescu Galaţi, St. Georgescu, Eug. Herovanu, Ing. Rişcanu, Pogonat, Handoca, Lazăr Teodorescu, Tomida, Xenofon Gheorghiu, Zăhărescu, D. Bădulescu, R. Obreja, R. Scorţescu, Gr. Suţu, Th. Badareu, T. Motăş. At Gheorghiu, G. Velcia, S. Sendrea, Andrei Badarou, C. Gall, Gheorghiu Parpalea, C. Botez, Manciu, D. Hertzenberg, Th. Jellea, C. Penescu, G. Tăut, Xenofon Eraclide, I. Gheorghiu, dr. Stihi etc. etc.

La cimitirul „Eternitatea" a vorbit d. George Skarlet. Vom publica în numărul de mîne cuvîntarea d-sale.

Funeraliile lui Gr. Buicliu. — Astăzi la oarele 2 p. m. a avut loc în mijlocul unei asistenţe foarte numeroase înmormîntarea regretatului Gr. Buiclin, director al Creditului Urban. Cordoanele au fost ţinute de d-nii C. Stere, căp. Carp Gh. Botez şi Motăş.

Coscriugul, acoperit de numeroase coroane, urmat de foarte multă lume a parcurs străzile Costache Negri, Stefan cel Mare, Lăpuşneanu, I. C. Brătianu, Gh. Mărzescu, Armeană, Cuza-Vodă spre cimitirul Eternitatea.

D-nii Al. A. Badareu şi Gh. Lascar, sosiţi astăzi din Bucureşti au participat la ceremonia înmormîntărei.

La locuinţa defunctului din strada C. Negri a vorbit d. C. Climescu, din partea clubului liberal local; în faţa palatului de justiţie a vorbit d. avocat Osvald Teodoreanu, relevînd calităţile juridice ale dispărutului. In faţa Creditului Urban, a vorbit d. S. Konya, arătînd activitatea defunctului ca director al acestei instituţii.

Cortegiul s'a dus la biserica armenească unde s'a făcut prohodul şi unde a vorbit d. doctor Ţaranu din partea coloniei armeneşti.

Aducem la cunoştinţa cetitorilor noştrii că ziarul *Opinia* **se găseşte de vînzare la chioşcul d-lui Lache Ionescu, de la** *L'Independance Roumaine,* **Calea Victoriei.**

Din eroare se anunţase pînă acum că acest chioşc se află la întretăierea Bulevardului cu Calea Victoriei, pe cînd în realitate ziarul nostru se află de vînzare la cel de la *L'Independance Roumaiae.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Pregătirea militară a Austriei

— Cheltueli extraordinare pentru armată şi flotă —

Viena.— Camera deputaţilor.— Prin legea bugetară, guvernul cere autorizarea a face un împrumut prin operaţiuni de credit în valoare de 1418 milioane, dintre care 599 milioane sînt destinate a acoperi cheltuelile extraordinare, votate în 1912 de delegaţiuni, pentru armată şi flotă.

Engel, gerant al ministerului de finanţe, dînd explicaţii asupra situaţiei financiare şi economice, declară:

„Bugetul nostru nu este favorabil, din cauza evenimentelor cunoscute, din ultimul timp. Industria şi comerţul au fost în vremea din urmă destul de atinse; însă este de sperat că, de aici înainte, constelaţia economică se va ameliora. Nu trebue să ne lăsăm în voia unei descurajări pesimiste. Organizmul nostru economic este sănătos. Vom izbuti să stabilim ordine în finanţele noastre prin economii şi sporirea resurselor". (aplauze).

Conferinţa turcă-grecească

Constantinopole.—Poarta a trimis azi la Atena lista domeniilor coroanei, cerută de guvernul grecesc. Se crede că această chestiune va întîmpina dificultăţi, ca şi acea a vacufurilor.

Fapte de războiu

Ruină şi pustiu

Sofia.—Trupele bulgare au găsit localităţile Mustafa-Paşa şi Makotîrnovo complet rase de pe suprafaţa pămîntului, fiind incendiate de başbuzucii care se retrag.

Ministrul Serbiei la Paris

Paris.—D. Etienne a primit asi dimineaţă pe ministrul Serbiei şi delegaţiunea ofiţerilor sîrbi.

PROCESUL de „Omor Ritual"

— Martorii depun favorabil acuzatului —

Kiew.—Procesul Beiliş.—Martorul Krassowski, fost şef al poliţiei din Kiew, declară că este încredinţat că nu e vorba de un omor ritual. Martorul a urmărit convorbirile lucrătorilor din fabrica Zaizew şi ei şi-au exprimat părerea că omorul a fost comis de o bandă de hoţi.

După prînz, Krassowski declară turburat că a aflat că se face percheziţiune la domiciliul său şi că soţia lui este întrebată cum îşi cîştigă viaţa. Krassowski roagă să fie protejat. Preşedintele răspunde că aceasta nu priveşte pe tribunal ci să se adreseze guvernatorului.

Krassowski cere şi tribunalul îi acordă un congediu.

Martora Diakowna depune că, culcîndu-se la Vera Ceberjak, în momentul de a se desculţa a pipăit un obiect ce semăna a cadavru, închis într'un sac. Speriindu-se, Ceberjak i-a spus că acolo sînt cîrpe.

Dezminţirea învoelei turco-bulgare

— Bulgarii protestează contra atacurilor sîrbe —

Sofia.—Ştirile publicate în străinătate, cu privire la încheerea unei învoeli secrete turco-bulgare, în temeiul căreia Turcia ar putea la întîmplare să facă să treacă trupele ei prin Tracia bulgară împotriva Greciei, sînt lipsite de orice temei.

*

Guvernul a făcut demersuri, prin mijlocirea legaţiunei ruse, protestînd în contra atacului sîrbesc de ieri, cerînd evacuarea postului Bojederiţa, ocupat de soldaţii sîrbi, şi cerînd luarea de măsuri spre a preveni repetirea unor atari acte de provocare, pe graniţa sîrbească.

Crucişător francez în apele americane

Paris.— Crucişătorul Condé a primit ordinul a se duce în apele americane spre a asigura la trebuinţă protecţiunea intereselor franceze.

Serviciul Telefonic

Ştiri despre Suverani

Bucureşti.— M. S. Regele Carol, profitînd de frumosul timp ce domneşte la Sinaia face zilnic plimbări în pădure pe jos, precum şi cu automobilul în împrejurimi.

Atît M. S. Regele cît şi M. S. Regina se bucură de o perfectă sănătate.

Intoarcerea Principilor Moştenitori

Bucureşti.— A. L. L. Regale Principele Ferdinand şi Principesa Maria cari se găsesc actualmente la Viena vor veni în ţară săptămîna viitoare.

Vizita Regelui Petru

Bucureşti.— Nici-o deciziupe cu privire la vizita Regelui al Serbiei la Curtea Regală Romînă nu a fost comunicată pînă acum cercurilor oficiale.

Această vizită s'a anunţat numai ca fiind proiectată.

Inalte vizite Otomane

Bucureşti.—Doi înalţi funcţionari ai Turciei, Risici-Bey, directorul băncii agricole otomane şi Djemal-Bey, şef de cabinet al ministerului agriculturei şi comerţului, sosesc astă-zi în Capitală, avînd însărcinarea din partea guvernului turcesc de a studia diverse chestiuni economice şi agricole în Romînia.

O intervenţiune la ministeruldomeniilor

Bucureşti.—Ministerul de Culte şi Instructiune publică a intervenit prin Casa Bisericilor la Ministerul de domenii ca să nu se considere terenurile bisericeşti ca făcînd parte din acelea ce intră subt prevederile legei bunurilor de mînă moartă.

Viitorul congres de hidrologie

Madrid.— La congresul de hidrologie ce are loc aci s'a hotărît ca viitorul congres, din 1917, să aibă loc la Bucureşti.

Pretinse agitaţii în Dolj

Bucureşti.—O ştire s'a publicat prin unele ziare cum că s'ar fi produs agitaţii ţărăneşti în judeţul Dolj, avînd un caracter grav.

In realitate n'a fost vorba de cît de măsuri sanitare luate de către prefectul judeţului de a se pune sub supraveghiarea unor cordoane sanitare regiunile contaminate din acel judeţ.

Trimiterea de cordoane sanitare a făcut să se răspîndească ştiri despre agitaţiuni ţărăneşti.

Pacea în Balcani

Paris. — Ziarul *Le Temps* publică o scrisoare din Bucureşti, în care se spune că dorinţa României de a menţine pacea în Balcani, este aşa de mare, încît e gata să recurgă la ori ce mijloc pentru a asigura ordinea în Balcani şi a evita deferendul greco turc.

Pentru a asigura desvoltarea culturală şi economică în Balcani şi a asigura pacea, România nu se va da înlături nici de la o acţiune militară.

Comisiuni pentru burse

Bucureşti.—La **Seminariul Veniamin** *din Iaşi, candidaţii la burse vor fi examinaţi de către o comisiune compusă din d-nii Păr. Savin, preşedinte, membri: Gr. Gheorghiu, V. Popescu, diaconul Stupcanu şi medicul şcoalei.*

La **Liceul Internat.** *Preşedinte: I. Prassa, membri: V. Dimitrescu, V. Columb, Nic. Patriciu, Stoica institutor şi medicul internatului.*

La **Şcoala normală de fete.** *Preşedintă: d-ra El. Strătilescu, membre: Elena Bută, Miclescu, M. Simionescu, precum şi d-na doctoresa institutului.*

Buletinul Direcţiunei Sanitare

Bucureşti.—Iată buletinul de azi despre mersul holerei:

Jud. Brăila.—13 com. 54 vechi, 1 vindecat, 53 rămaşi.

Jud. Constanţa.—4 com, 4 vechi, nici un caz nou.

Jud. Covurlui. — Galaţi. 1 comună, 1 vechi, nici un caz nou.

Dîmboviţa, 2 bolnavi vechi, nici un caz nou.

Jud. Dolj.—22 com., 74 vechi, vindecaţi 18, 56 rămaşi.

Craiova, 1 nou.

Jud. Ialomiţa.—18 comuni, 45 vechi, 7 vindecaţi, 38 rămaşi.

Calaraşi-spital, 2 vechi.

Jud. Ilfov.—2 com., 5 vechi, nici un bolnav nou.

Bucureşti-Colentina, nici un bolnav.

Oltenita, 1 vechi, nici un caz nou.

Jud. Mehedinţi. — 2 com., 7 vechi, 2 noi, morţi 2, 7 rămaşi.

T.-Severin-spital, 4 vechi, nici un cas nou.

Jud, Olt. — 2 com., 1 vechi, nici un cas nou.

Judeţul Putna, 1 comună, 4 vechi, nici un cas nou.

Judeţul R.-Sarat, 2 comune, 2 vechi, nici un caz nou.

Judeţul Romanaţi. — 6 comune, 10 vechi, 1 nou, 11 rămaşi.

Caracal, 25 bolnavi vechi, 3 vindecaţi, 23 rămaşi.

Jud. Teleorman.—10 comune, 37 vechi, nici un caz nou.

Jud. Tulcea. — 1 comună, 2 vechi, 1 nou, 3 rămaşi.

Judeţul Vlaşca, 8 comune, 33 bolnavi 3 vindecaţi, 21 rămaşi.

Teritoriul nou, 2 comune, 5 bolnavi 3 noi, 2 morţi, 7 rămaşi.

Total: 89 comune, 317 vechi, 9 noi, 3 morţi, 32 vindecaţi, 291 rămaşi.

„Manase" la Bucureşti

Bucureşti.—Se ştie că la Teatrul Naţional s'a anunţat pentru azi reprezentarea piesei „Manasse".

In vederea acesteia, a avut loc aseară o întrunire studenţească, şi azi o delegaţie de studenţi, a prezentat d-lui Davilla o scrisoare, în care se spune, că pe cînd o trupă romînă reprezintă acum în Transilvania, piese cu caracter naţional, în Bucureşti se încearcă a se reprezinta o piesă evreească care jigneşte sentimentele naţionale.

In astă seară are loc, la liga culturală, o nouă întrunire studenţească, pentru a hotărî atitudinea în cazul cînd piesa se va juca.

Avantagii pentru rezerviştii mobilizaţi

Bucureşti.—Ministrul de finanţe, contrar informaţiunii dată de un ziar din Capitală, n'a trimis administraţiior financiare nici un ordin de scutire de impozite personale pentru toţi rezerviştii mobilizaţi în ultima campenie.

Ministrul a cerut numai suspendarea ori-cării executări cu privire la perceperea acestui impozit, pînă cînd Parlamentul va vota o lege de scutire.

Ordinul d-lui ministru este numai un început de executare a deciziunei luate în consiliul de miniştri la Sinaia, în care consilin s'a studiat măsurile financiare ce urmează a fi luate în favoarea rezerviştilor cari au luat parte la ultima campanie.

Aniversarea reginei României

Haga.— In vederea serbărei aniversării naşterei Reginei României, care are loc la 16 Decembrie, s'a constituit aci un comitet, compus din personalităţi marcante, în scop de a provoca o manifestaţie de simpatie pentru Carmen Sylva, care împlineşte la acea dată 70 de ani.

Expoziţia din Lemberg

Lemberg.—Aci s'a deschis o expoziţie în amintirea revoluţiei poloneze din 1863.

In galeria de tablouri, se găseşte şi un portret al lui Vodă Cuza, cu inscripţiunea: „Prietin al Poloniei".

Accidentul d-lui Alex. Florescu

Paris.— Ziarele pariziane anunţă, că d. Alex. Florescu, ataşat pe lîngă legaţiunea romînă, a fost victima unui accident de automobil, care însă din fericire n'are urmări grave.

Goldstein Matelii
— Moaşă premiată —
— Stradela Armeană No. 6 —

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

La farmacie caută poziţie de ucenică doamnă tînără, bună condiţie.
Adresa *D-na Ianculescu, Păcurari 45.*

De vînzare sau de închiriat
cu începere dela 26 Octombrie a. c.
O livadă în întindere de 8 Hectare 1830 m. p. situată în acest Judeţ, comuna Galata, cotuna Valea-Adîncă, avînd case şi atenansele necesare unei bune gospodării.
Doritorii se pot adresa proprietarului, Maior Const. Panaitescu în Iaşi, strada Tozonschi 4.

Pepinierele de Viţe Americane
ALTOITE ŞI NEALTOITE
Producători direcţi etc.
Dimitrie Vizanti
Copu-Iaşi
— 2 medalii de aur şi argint —
— Catalogul gratis la cerere —

Pepinieră de Viţe de Vie
bine selecţionate, altoite pe portaltoi americani cei mai rezistenţi se poate vizita în ori-ce zi la via d-lui C. Chilimoglu Şoseaua Copou, vis-à-vis de Şcoala Normală Vasile Lupu, unde se vor adresa şi nzoecmile.

VACCINARI ŞI REVACCINARI
— cu buletine pentru şcoli —
Dr. A. Steuerman
13 Str. Cuza-Vodă

Preparator special
de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latina,** *matematicele, curs primar şi secundar.*
Meditez în special elevi care se prepară în particular *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*
Seara de la 7—10 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi.
V. EMIL, profesor
Str. Sf. Teodor 36 (în curte)

Se vînd cu preţuri moderate.
LEMNE DE FOC
calitatea Fag, cu vagonul sau în detail
A se adresa depozitului strada Vasile Conta No. 2.
Inştiinţat prin cartă postală, vin la domiciliu.
Isidor Jurist.

1,000 Decalitri *Vin de Panciu, nou, excelen se vînd cu preţ convenabil. Informaţii str. Săvescu 12, Iaşi.*

De Inchiriat *un apartament compus din 5 camere, bucătărie, grajdiu, şură, beciu, curte spaţioasă str. sf. Andrei No. 3*
A se adresa la proprietară în curte între orele 2—5 p. m.

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 Apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

De Inchiriat *în Strada Căpitan Păun 8 2 camere pentru birou şi o magazie pentru depozitat marfă.*

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

GRILLAGES, etc.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de [illegible], *Migrenele*, *Gastralgie*, *Sciatica*, *Alăpturile* [illegible] şi durerile [illegible] cele-lalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia din cea d'antâiu zi se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cină, sêra. Dacă bolnavul n'a simţit nici o ameţeală, va lua 6 hapuri a doua zi pe dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cină, sêra. Nu trebue să ia mai mult de atât 6 pe zi.

A se cere: La Pharmacie Parfumerie de Grin & Cie, de Paris, care se găsesc la toţi Farmaciştii şi Farmaciile.

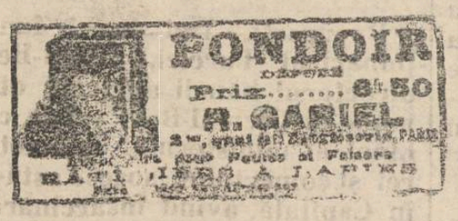

Hapag, Hamburg

(Hamburg-Amerika Linie)

Serviciu de vapoare pentru toate părţile lumei

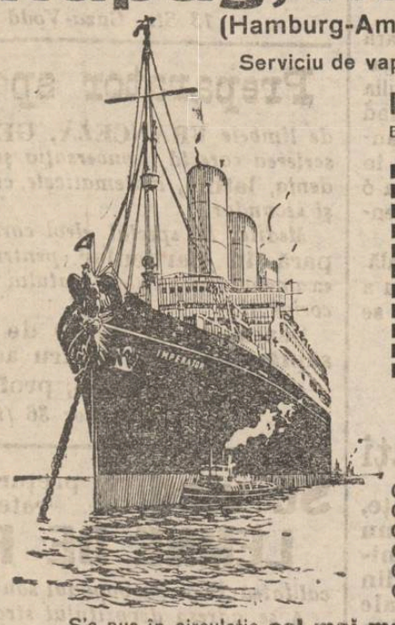

Hamburg — New-York
Boulogne—New-York; Cherbourg—New-York; Southampton—New-York.

Hamburg — Filadelfia
Hamburg — Boston
Hamburg — Canada
Hamburg — Cuba
Hamburg — Mexico
Hamburg — Brazilia
Hamburg — Argentina
Hamburg — India
Hamburg — Chili
Hamburg — Peru
Hamburg — Africa

Vapoare speciale pentru voiaje de plăcere:

Călătorii în jurul lumei
Călătorii în India
Călătorii în Orient
Călătorii în ţările Nordului
Călătorii în Irlanda
Călătorii în India de Vest

S'a pus în circulaţie **cel mai mare vapor din lume:**

„Imperator"

lungime 919 picioare, lăţime 63 picioare, adâncime 98 picioare, 50,000 tone.

Parcurge drumul **Hamburg — New-York** în **şeapte zile.**

Patru Şuruburi. — Călătorie complect liniştită pe mare.

Clasa I-a. 119 camere spaţioase cu paturi nesuprapuse, baie şi toaletă, în total 180 băi, afară de acestea mai sunt băi electrice şi turceşti, instalaţie de apă caldă şi rece în toate odăile, 3 ascensoare de persoane; jumătate kilometru spaţiu pe bord pentru plimbare, salon de bal şi festivităţi, restaurant Ritz-Carlton, bazin pentru innot; grădină, Grillroom, săli de gimnastică, fumat, cetit, scris, sală şi grădină de copii.

Clasa II-a. Camere mari de 2, 3 şi 4 persoane, lumină electrică, sonerie, spălătoare şi garderobe. Salon de mâncare pentru 354 persoane, salon pentru scris, cetit, gimnastică, fumat, salon pentru primire; 20 odăi elegante pentru primire; 20 odăi elegante de baie, ascensor şi plimbări pe bord.

Clasa III-a. Camere de 2 şi 4 persoane, lumină electrică, spălătorii, sală de mâncare pentru 440 persoane, salon de primire, de fumat şi de gimnastică, bibliotecă şi spaţiu de plimbare, 17 odăi de baie cu putine.

Intrebord (Zwischendeck). Adăpost pentru familii şi femei, în cabine închise iluminate cu electricitate, cu 2 sau 4 paturi. Mâncărurile se servesc pasagerilor la masă de către supraveghetori şi supraveghetoare. Se dă farfurie, cuţit, furculiţă şi lingură, asemenea saltea de paie, pernă şi cuvertură, prosop şi săpun. La dispoziţia călătorilor stă o spălătorie în care se poate spăla rufăria copiilor şi alte rufe, asemenea şi un număr de băi de putină.

Prospecte gratis şi franco.

Hamburg-Amerika Linie, Abteilung Personenverkehr, **Hamburg.**

Reprezentanţa Generală pentru România:
EISIG MARCUSOHN.— Iaşi Str. Ştefan cel Mare 54

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1912
Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor
Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912
Lei 632 Milioane

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:
Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OP

ZIAR C

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

In aşteptarea zilei mari

Sub cele mai variate forme publicistice, anul care a precedat evenimentele din Balcani s'ar putea denumi un an al proorocirilor. Şi între atîtea preziceri şi prevederi nu e de mirat că se pot găsi multe contraziceri şi multe coincidenţe surprinzătoare.

O notă predominătoare şi care ne interesează de aproape şi pe noi era acea de neîncredere şi de bănueli faţă de Austro-Ungaria.

Aşa fu broşura „La Serbie et l'Autriche-Hongrie" în care „Balkanicus" atrăgea luarea aminte că „între Austro-Ungaria şi Serbia ca şi între Austro-Ungaria şi celelalte popoare balcanice, raporturi de bună vecinătate nu se vor putea stabili de cît atunci cînd Austro-Ungaria va înceta să joace rolul de mare putere şi se va mărgini în rolul unei Elveţii orientale".... Balkanicus e pseudonimul unui barbat de stat sîrb.

Subliniem o coincidenţă, că—înainte cu cît-va timp de pomenita broşură pariziană—poetul Octavian Goga în „Romînul" trăgea învăţăminte din evenimentele balcanice şi între altele scria:

„Intemeeaţi pe învăţămintele acestor zile, noi trebuie să cerem tuturora acelora cari ţin la destinele patriei să găsească mijloacele de-a împlini pretenţiile politice legale ale tuturor elementelor etnice din monarhia noastră, să facă din ea o *Elveţie a orientului*, în care interesele unite să creeze o existenţă comună"....

In aceiaşi lună—Decembrie 1912—d. C. Stere publică în „Viaţa Romînească" articolul „Perspectivele războiului austro-rus şi Romînia", cu un tablou alarmant despre situaţia militară şi socială a Rusiei, articol în care d. D. Drăghicescu şi alţii au văzut un îndemn pe faţă la o politică austro-filă fără nici o rezervă.

Articolul era convingător, deşi, se pare, în parte paradoxal. Dar cine ştie! Fără trădarea colonelului Redl poate că într'adevăr războiul n'ar mai fi fost... amînat şi afirmările d-nului Stere s'ar fi realizat!

Cu conţinutul acelui remarcabil articol, directorul „Vieţei Romîneşti" a fost consequent şi de aci argumentarea cam forţată, dusă pînă în ultimele consecinţe asupra evenimentelor cari s'au desfăşurat şi se desfăşoară de atunci încoace.

A doua serie de prevederi şi preziceri a fost acea referitoare la întîmplările exclusiv balcanice, dacă se pot numi astfel ciocnirile din întâiul şi al doilea război în peninsula balcanică.

Ar merita, poate, printre cei mai clar văzători să fie amintit ex Sultanul Abdul Hamid în ale cărui „Memorii" sunt remarcabile proorociri. Bună oară în ce priveşte „Alianţa balcanică".

Fostul Sultan afirmă că între Bulgaria şi Grecia va fi posibilă o înţelegere durabilă atunci cînd focul se va uni cu apa...

Dar simplii muritori, înzestraţi cu judecata limpede, au văzut lucrurile foarte clar. In volumul pomenit de noi, al d-lui profesor Bărbulescu, chestiunea unei viitoare împărţeli a Macedoniei e aratat ca un nod gordian anevoie de tăiat altfel de cît pe calea violenţei singeroase.

D. Rădulescu-Motru în Ianuarie 1913 scria:

„...Dar alianţa de astă-zi cu Grecii, Sîrbii şi Muntenegrenii, ce este? Nu este ea o manifestaţie de prietenie?

Nu. Hotărît nu. Alianţa făcută cu Grecii, Sîrbii şi Muntenegrenii, este o alianţă de pradă şi nimic altceva. Dacă n'ar fi fost perspectiva cucerirei de teritoriu, nici odată *Bulgarii n'ar fi sacrificat un soldat alături de alt popor*. Alianţa de astă-zi este datorită slăbiciunei Turcilor şi nu credinţei în ideal a balcanicilor.

Să dispară Turcul din Europa, şi balcanicii se vor învrăjmăşi, cum s'au învrăjmăşit totdeauna între ei".

Şi ajungînd la propunerea unui acord amical cu Bulgaria, încheia tot aşa de ferm:

„Nu, hotărît nu; prietenia Bulgarilor este un basm bun numai ca să adoarmă pe diplomaţi. In realitate ea nu se va vedea nici odată.

De aceia între un basm şi între graniţa naturală a Dobrogei, ori şi ce ar zice idealiştii noştri, este bine să preferăm graniţa naturală a Dobrogiei.

Nu e fără interes să se ştie că, tot în Ianuarie 1913, în revista d-lui Stere, după ce arata că Turcia părăsită de toate simpatiile nu poate avea nici concursul moral măcar al Romîniei, d. I. G. Duca scria:

„Este oare ertat ca noi să fi asist braţele încrucişate la îndoirea înti teritoriale a Bulgariei, a Serbiei, a ciei, fără ca să ne fi dat osteneal împiedecăm?"

Iar, pentru a înţelege mai clar sens *nu* doria d. Duca să „asistăm sători, iată ce spunea (Iunie 1913):

„...dacă în schimbul rectificării nem pe Bulgari, *vom contribui la rirea peste măsură a Regatului ceea ce numai în interesul nostr poate să fie*".

Cît de departe e redactorul cr externe de directorul „Vieţei Romîn Pentru acesta din urmă, după cel nou articol, e vorba de:

„o violare prea flagrantă a simţu dreptate internaţională; o jignire a ştiinţei universale întregi (sic)".

„Tratatul din Bucureşti nedrept adînc pe Bulgari, în favoarea Sîrbil a Grecilor".

„o strigătoare nedreptate inter nală" (pag. 185, 187, 193, V. R.).

D. Stere reduce de astă-dată con bulgaro-romîn *numai* la o chestion graniţă, pe cînd după d. I. G. D ceilalţi publicişti liberali, precum a zut—esenţialul este ca Bulgaria *creasca*, aceasta fiind în dauna niei.

D. Porumbaru — ca să cităm în nume cu autoritate—scria şi d-sa Conferinţa de pace din Bucureşti *redat Orientului binefacerile păcii pus bazele unui echilibru de na asigura toate interesele ce se încruc în această parte a continentului*".

Toate aceste însă, logicamente, d nu le putea vedea *astfel*, de oare-c în marele articol din Decembrie cît şi dintr'un şir de altele, privia c vitabil întinderea conflictului înspre privea Bulgaria ca unealta Rusiei; „aspiraţiile naţionale bulgare şi ope consolidare" ca un ce durabil şi în tat; privia pe „vecinii Bulgariei, a România, *mult mai slabi de cît ea* „Trenul al doilea" Mai 1913), iar motiv al tuturor posibilităţilor privia Ungaria, ca o Mare Putere invinci Rusia, ca un conglomerat şubred, care avem şansele de a smulge Bas cu ajutorul Austro-Ungariei, în la căreia soluţia dorită de Goga mai aştepta în aşteptarea zilei mari, blemei mari.

In această consecvenţă stă inc venţa sentinţei d-lui Stere în ce p rezultatele Conferinţei din Bucureş

POLITI

Speranţe şi Procedeu

Sacrificaţii nu-şi pun sp în apropiata revoluţie—căci bine că aşa ceva nu se va pla. O fi „păşind ea mulţimea nu spre acte de revoluţie, c dori cel mai războinic colab al *Cuvîntului*, fost militar, astă rezervă. O fi păşind ea, da nu spre anarhie, ci spre ord progres, spre maturitate p spre dragoste de neam şi ţa

Singura speranţă a sacrific este că, colaborarea sfîrşită rul ce-l anunţă zilnic ca fapt plinit—ar mai fi posibilă o g nare pur conservatoare.

Simpla enunţare a acestui este de natură să invedereze ozitatea concepţiunilor polit acestor sacrificaţi. Ceea ce n cred nici copii, o cred mino litici, cari au pornit cruciad potriva guvernului de colab

Şi această idee îi obsedea urmăreşte. Sunt gata să fac bunii, să spargă geamurile lui conservator din Capita pentru pretinsa reorganizare tidului ci pentru că speră putea cum-va să se revadă în acolo, unde timp de un an mătate au dat dovada cel patente nedestoinicii.

Şi ei se agită pe această t care nu-i de cît himeră Ei ţeleg ceea ce elementaru simţ dictează: că nu se p nouă combinaţie pur con toare.

NFORMAŢII

— *Svonurile remanierei.*— **Anu- e ziare se dedau, de cîtva p, la jocurile remanierelor isteriale. Sînt simple can- uri asupra unei chestii po- e care n'ar putea să se în discuţie decît cînd va fi ors d. Maiorescu, preşedin- e consiliului, avînd calitatea iscuta această eventualitate. ît despre informaţiile** *Ade- ului* **în privinţa unei rema- ri pe care ar înfăţişa-o toţi nservatorii membri din gu- rn, sîntem autorizaţi a le da esminţire formală. Nu sînt decît simple invenţii.**

Cu acceleratul de deseară d. A. Badareu, ministrul lucrăr publice, pleacă în Capitală.

Toate examenele pentru şcoalele de au fost amînate, pînă cînd, prin o lificare a legei, se va schimba condi- ele în care actualele examene au

n acest sens a opinat consiliul per- nent şi ministerul de instrucţie a a- bat acest mod de a vedea. ntr'adevăr pe cînd pentru băeţi gru- de obiecte sunt cîte doua, pentru fete pele sunt mult mai încarcate, cîte i sau şase. ceastă împovorare, prin nimica jus- cată, va fi schimbată prin lege şi nu- i după modificarea legei examenele avea loc.

In urma memoriului înaintat de re d. rector al universităţii, ministe- de instrucţie a făcut cunoscut că s'a is reînfiinţarea şcoalei de aplicaţie pe lîngă seminarul pedagogic.

Excelentul scriitor şi profesor uni- sitar, d. Mihail Dragomirescu, a fost orat cu „Răsplata Muncei" cl. I.

Cu privire la Seminarul pedagogic localitate aflăm cu preciziune că lu- rile stau astfel. Din partea ministe- ai de Culte şi Instracţiune publică di- ţiile celor două şcoli au fost înştiin- e că se recunoaşte folosul activităţii lor lare, dar întru cît comisia budgetară uprimat din budgetul statului suma cată acelor instituţiuni, ministerul ste numai să încuviinţeze funcţionarea concursul gratuit al corpului profeso- respectiv, aşa cum se zice că s'ar fi rit.

Anchetă militară. — *Comisia de chetă a armatei îşi continuă cu regu- itate lucrările. Pînă în prezent, a stabilit că lipsurile statate în serviciul aprovizionărilor, timpul campaniei din Bulgaria, nu nt imputabile serviciului de intendenţă litară, acesta nefiind de cît simplu in- mediar, însărcinat cu transportul ali- ntelor, între trupă şi comisiunile re- nale. Transportul alimentelor s'a efectuat di- il din cauza numărului insuficient de nicule militare; efectivul armatei fiind nsiderabil mărit de la mobilizare, in- denţa a trebuit să recurgă la căruţe hiziţionate de la ţară şi a căror ca- citate e aproape nulă. Comisia de anchetă va începe să exa- neze gestiunea comisiunilor civile re- nale, însărcinate cu aprovizionarea şi re par să aibă o mare parte din res- nzabilitate.*

La Universitatea locală au sosit ăzi următoarele numiri: D. Victor Vulcovici, doctor în ştiinţi n Göttingen, a fost numit la catedra de canică raţională şi aplicată. D. Eugen Neculce, profesor de fizică ildură şi electricitate), a fost numit plinitor la catedra de fizică molecu- ră (acustica şi optica). D. P. Bogdan a fost numit suplinitor catedrei de chimie analitică.

Pentru oarele literare de romînă şi franceză vor fi transferaţi la Iaşi d-nii Botez, V. Bogrea şi Dornescu.

D. Ilie Bărbulescu, profesorul de avistică dela Universitatea noastră, a imit azi din Cetinge insignile ordinu- Danilo, în gradul de „mare ofiţer", i-a trimis M. S. Regele Nicolae al ntenegrului pentru lucrări ştiinţifice.

D. dr. Al. Grossi a fost numit me- legist la Turnu-Severin, pe zina de Noembrie. D-na dr. Grossi rămîne în Iaşi, ca me- -asistentă la „Maternitatea".

D. Gh. Dimitriu, inspector al Casei ntrale, a inspectat corporaţiile ieşene.

Aseară la ora 7, auzindu-se sunînd potul cel mare dela Mitropolie, a în- out să circule în oraş, diferite svonuri i mult sau mai puţin alarmante. Totul se reduce la o simplă greşală: ndu se o rugăciune de seară numită riveghere" s'a tras şi clopotele, fapt e nu se obişnueşte.

D. Ştefan A. Negruzzi prefectul leţului Iaşi, a plecat azi dimineaţă cu tomobilul în inspectarea comunelor din l. nostru.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

Societatea Unirea educatoarelor romîne.— Îşi va ţinea obicinuita şedinţă populară Duminică 13 Octombrie a. c. oarele 2 din zi, în mahalaua Tataraş, în două centre şi anume:

1) La şcoala „Cuza-Vodă" d. dr. Zosin va continua cursul seu popular de igiena boalelor molipsitoare, în deosebi holera.

2) La şcoala „Hatmanul Nicoara".— D-ra Stratilescu va începe pregătirea poporului din această regiune pentru cursurile viitoare.

La ambile şcoli vor asista cîte un grup de 3—4 Doamne membre ale Unirei „Educătoarelor Romîne".

E probabil că serviciul sanitar se va muta în localul închiriat în strada Patruzeci de sfinţi unde va fi instalată şi noua şcoală de agenţi sanitari.

Intre numirile făcute la şcolile medii din Iaşi se găsesc d-rele Mărioara Badareu şi Harnagea, iar d-na Maximovici din corpul didactic de anul trecut, la şcoala de fete, iar la acea de băieţi vor funcţiona d-nii Valeriu Hulubei, d-nii I. M. Raşcu şi Teodorescu.

Pentru gimnastică a fost numit d. Dobreanu.

Azi urma să se ţie la Primărie licitaţia pentru închirierea a 6 chioşcuri de ziare.

Din lipsa de concurenţă licitaţia s'a amînat.

Din lipsă de spaţiu, sîntem nevoiţi să amînăm pe mîne publicarea discursului ţinut de d. Oswald.

Teodoreanu la înmormîntarea regretatului Gr. Buiciu.

In seara zilei de 25 Octombrie a. c. va avea loc un bal în localul şcolii din Hlincea, în scop de a se aduce îmbunătăţiri numitei şcoale.

Administraţia Casei şcoalelor a aprobat alegerea următoarelor terenuri pentru construcţii de localuri şcolare:

Terenul din satul Andrieşeni, în întindere de 8000 metri patraţi; terenul din satul Alexandru cel Bun (com. Vlădeni), de 5000 m. p.; terenul din satul Băiceni 5900 m. p. şi terenurile din satele Valea Oilor şi Storneşti.

Ministerul Instrucţiei aprobînd ca societatea „Uniunea educatoarelor romîne" să ţie conferinţe populare în localurile şcoalelor primare din Iaşi, s'a dispus a se pune la dispoziţia numitei societăţi, după propria cerere, sălile de care va avea nevoe în zilele de sărbătoare.

D. I. Andrieşescu a fost recomandat, în principiu, de către consiliul facultăţii de litere, ca suplinitor la catedra de istorie şi epigrafie vacantă la numita facultate.

Deşi de curînd înscris în clubul liberal ieşan, d. general Musteaţă părăseşte pentru totdeauna Iaşul, în cursul săptămînei viitoare.

D-sa se stabileşte la Bucureşti.

Diverse întîmplări. — Femeia Catinca Platon din str. Sf. Pantelimon No. 3 a încercat să se sinucidă bînd o cantitate de spirt denaturat.

Intervenind autorităţile, a fost transportată în grabă la spitalul israelit unde i s'au dat îngrijiri.

Cauza, certuri cu concubinul său.

— Astăzi la ora 9 un început de incendiu s'a declarat la imobilul din str. Lăpuşneanu No, 21.

Echipa de pompieri sosită a localizat focul în grabă.

— In str. Nicolina No. 105 aprinzîndu-se un coş a fost nevoe de intervenţia pompierilor care au localizat începutul de incendiu.

— Consiliul societăţei de sport şi muzică este convocat pentru Sîmbătă ora 8 jum. seara.

— Focul a distrus două girezi de trifoi din Băiceni, proprietatea „Băncei Agricola" — Iaşi.

Pagubele sînt de peste 4000 lei.

Focul a luat naştere de la maşina de treer.

— D-ra Eugenia Gheorghiu a fost numită suplinitoare la grădina de copii din comuna Focuri (jud. Iaşi).

Liceul Particular

„Profesorii Asociaţii"

— IAŞI —

Sub conducerea unei **asociaţiuni de profesori secundari**

Curs **liceal complect şi şcoală comercială superioară**

Se primesc interni, externi, semi-interni

Inscrieri în orice zi în localul din

Strada V. Conta No. 15

Direcţiunea

■ **Incidentul „Manasse".**—Cetim în „L'Indépendance Roumaine":

„Oameni de litere, profesori şi ziarişti au semnat o scrisoare de protestare, pentru a vesteji pe acei care caută să provoace agitaţii în scopul de a împiedeca reprezentaţia, pe scena Teatrului Naţional, a piesei „Manasse", care e una din operile cele mai remarcabile a literaturei dramatice romîneşti".

■ D. Grabowieski, agronom, a înaintat ministerului un deviz pentru amenajarea grădinei universităţii. In starea de paragină în care se găseşte astăzi, nu poate fi utilă şi chiar ştirbeşte vădit estetica palatului universităţii. Actuala grădină, în parte, serveşte de depozitar al gunoaelor caselor învecinate.

Grădina va fi amenajată şi va cuprinde toate varietăţile de flori şi plante cît şi culturi de diferiţi arbuşti şi arbori.

Rectoratul deasemenea a intervenit în vederea a se aproba amenajarea grădinei botanice.

■ D. dr. Emil Gheorghiu, inspector al casei centrale a meseriilor, a vizitat numeroase ateliere din centrul oraşului şi a constatat că aproape peste tot carnetele de boală sunt incomplecte în ce priveşte timbrele.

■ D, Al. Gusti, subdirectorul general al casei centrale a meseriilor se întoarce la 15 a lunei din congediu.

■ Direcţiunea şcoalei profesionale Sf. Sava din Iaşi, aduce la cunoştinţa absolventelor acestei şcoale, că ministerul voind să vie în ajutorul celor ce vor să practice meseria ce şi-au însuşit, a decis să înfiinţeze un atelier de aplicaţie pe lîngă această şcoală, unde elevele absolvente să beneficieze de 80 la sută din venitul atelierului. Doritoarele să se adreseze direcţiunei şcoalei.

■ Ni se afirmă că „primele" gardiene şi infirmiere de la spitalul sft. Spiridon s'au alarmat de presenţa maicilor prin serviciile medicale, din cauză că prea le inspectează cu minuţiozitate.

Se ştie abuzul ce făceau gardiencele; barbaţii şi copii lor erau întreţinuţi pe socoteala bolnavilor, cari nu căpătau mîncarea prescrisă lor. Ajunsese un timp cînd numărul copiilor servitorilor număra cîteva sute

Astfel se explică unele informaţiuni tendenţioase date de persoanele întreţinute de infirmierii şi infirmierile spitalului, spre a se putea debarasa de controlul ce-l fac maicele într'un mod foarte conştiincios.

■ Iată noul program al cinematografului Pathé-Freres, care se reprezintă astă seară Vineri 11 Oct. în spaţioasa sală a Circului Sidoli:

Segovia, oraş în Spania, călătorii pitoreşti.

Fata regimentului, adaptare după comedia teatrală cu acelaşi nume, (2 acte).

Cel mai nobil sacrificiu. Adaptare excelentă după romanul „Păstoriţa din Ivry". Interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor pariziane. (2 părţi).

Venera răpită de Prince, comedie interpretată de simpaticul, originalul şi neimitabilul humorist parizian.

Precum şi cel mai nou număr din Pathé Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Tîndală face băi de mare, scene foarte humoristice.

Mîne Sîmbătă matineu la 3 ore ziua şi reprezentaţie serală la 9 ore.

Noul program ce se reprezintă Duminică 13 Oct. două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez serală la 9 ore: Logodnica trădătoare, film danez. Splendida desfăşurare e interpretată de eminenţii artişti ai scenelor daneze, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

Aducem la cunoştinţa cetitorilor noştrii că ziarul *Opinia* **se găseşte de vînzare la chioşcul d-lui Lache Ionescu, de la** *L'Independance Roumaine,* **Calea Victoriei.**

Din eroare se anunţase pînă acum că acest chioşc se află la întretăierea Bulevardului cu Calea Victoriei, pe cînd în realitate ziarul nostru se află de vînzare la cel de la *L'Independance Roumaine.*

Un apartament compus din **două camere mari, la stradă şi una în atenanse, toate la etagiu, Ştefan cel Mare (casele Jurist, vis-a-vis de Mitropolie) se închiriază de acum. A se adresa la** *„OPINIA".*

Goldstein Matelii

— Moaşă premiată —

— Stradela Armeană No. 6 —

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 Apartamente, canal, apă. A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Dezordinile în Portugalia

Lisabona. — Guvernul avea cunoştinţa că comitetele monarhiste din Europa şi Brazilia nădăjduiau în izbucnirea unor dezordine pe care ziarele în mod prematur le-au anunţat că au şi avut loc. In micele grupe de manifestanţi se aflau doar cîţi-va militari. La Oporto n'a fost nici o încercare de manifestare.

Cele de la Viana Castella, la care au luat parte 3—5 soldaţi au fost neînsemnate.

Situaţia la Constantinopole

Constantinopole. — Din izvor turc se afirmă că negocierile ce s'au urmat între Poartă, reprezentată prin Djavid şi ambasadorul Rusiei, cu privire la chestiile politice şi economice interesînd ambele ţări au ajuns la un rezultat satisfăcător. Acordul va fi semnat peste cîte-va zile.

Comisia ministerială, de sub preşedinţia lui Talaat, care studiază chestia „reformelor în provinciile din Anatolia răsăriteană. pe baza proectului germanorus, îşi continuă lucrările. Tinerii turci afirmă că această comisiune a studiat, într'o ultimă şedinţă, numirea de inspectori ruşi şi germani.

Bulgarii persecutaţi

Sofia.—Populaţiunea bulgară din judeţul Kirkilise care fugise la început, e gonită acum din ţară de turci cari silesc pe preoţii şi învăţători să semneze declaraţiunI atestînd că setenii părăsesc de bună voe căminele lor.

Procesul în afacerea Krupp

Berlin.—Azi a început procesul contra lui Brandt, fostul şef de birou al uzinelor Krupp şi Eccius directorul acelor uzine. Brandt este acuzat a fi corupt funcţionari şi aşi fi procurat material de răsboiu care trebuia ţinut secret în interesul apararei naţionale. El n'a comunicat însă nimic vre unei puteri străine Eccius este acuzat de ai fi dat ajutor.

Acordul Turco-Grec

Atena.—Subcomisiunea a discutat chestia vacufurilor căzînd de acord asupra tutulor punctelor. Delegaţii turci au telegrafiat cerînd aprobarea porţei pentru ca chestia să poată fi discutată neîntârziat în sedinţa plenară a delegaţilor. Mîine subcomisia va discuta chestia muftiitor.

Situaţia şi Imprumutul Sîrbesc

Belgrad.—Răspunzînd unor întrebări a vechilor radicali Pavlovici şi Stanovici, ministrul de interne Protici declară că după evaluarile comisiilor, pagubele pricinuite de bulgari prin incursiunea trupelor bulgăreşti la Knajevaţ, în judeţul Timocului, se urcă la 2,583,797 dinari Paguba totală adusă Serbiei orientale e de aproximativ 4 milioane. Plata despăgubirilor către cetăţenii sîrbi va începe după votarea legei respective.

Adunarea continuă apoi discuţia proectului de împrumut. Naţionalistul Velikovici şi tînărul radical Pecici, arată că condiţiunile împrumutului de 250 milioane sunt foarte defavorabile pentru ca s'a obţinut doar un împrumut de opţiune aşa că dobînda şi cursul sporesc enorm valoarea. Skupstina a adoptat împrumutul de 250 milioane în prima citire cu 67 voturi contra 52.

Serviciul Telefonic

Consiliul de miniştri de eri

— Aprobarea împrumutului. — Organizarea teritoriului nou.—Credite.—

Bucureşti.—Un consiliu de miniştri s'a ţinut aseară, la ministerul de interne.

Consiliul a luat act de realizarea împrumutului pe piaţa germană şi a ratificat acest împrumut.

Consiliul s'a ocupat apoi cu organizarea administrativă în ţara nouă şi a hotărît ca pînă la numirea titularilor la cele două prefecturi, administraţia să fie încredinţată la doi funcţionari superiori.

Probabil că se va acorda această misiune d-lui Fălcoianu, director la ministerul de interne şi unui inspector administrativ.

Consiliul a luat apoi act de raportul d-lui ministru de justiţie, cu privire la organizarea judecătorească în teritoriul nou.

S'a aprobat apoi un credit de 10 milioane necesare pentru organizarea noului provincii şi un credit de 2 jum. milioane pentru telegraf şi poştă în teritoriul ocupat.

D. Al. Marghiloman a comunicat apoi consiliului despre arestarea făcută în Bulgaria a unui ofiţer şi doi soldaţi romîni.

In urma intervenţiunei făcute, ofiţerul şi cei doi soldaţi au fost eliberaţi.

Şedinţa consiliului de miniştri a luat sfîrşit la ora 5 seara.

Uniunea industriaşilor

Bucureşti.—Membrii uniunei industriaşilor au fost convocaţi pentru Duminică la ora 10 dimineaţă, în localul Camerei de Comerciu, spre a se ocupa de transportul pe căile ferate.

Marii agricultori au fost invitaţi să participe la această consfătuire.

O inaugurare

Bucureşti.—D. Ministru Arion va pleca în cursul septămînei viitoare la Tulcea, spre a azista la inaugurarea canalului navigabil între lacul Babadag şi lacul Roveli.

Vor mai azista la solemnitate d-nii Grigore Antipa, directorul Pescăriilor şi inginerul Vidraşcu, care a condus lucrările de canalizare.

Grănicerii în Ţara nouă

Bucureşti.— Pentru echiparea şi întreţinerea celor 300 de grăniceri, cari vor face paze în ţara nouă, s'a deschis un credit de 131,918 lei.

„Manasse" la teatrul Naţional

—Agitaţia studenţilor.—Răspunsul d-lui Davila. — Manifestul oamenilor de litere. Manifestul studenţesc

Bucureşti.—Studenţii continuă mişcarea pentru a împedeca representarea piesei „Manasse" pe scena teatrului naţional.

Ei au ţinut aseară o nouă consfătuire.

In timpul întrunirei, o delegaţie de studenţi s'au prezentat d-lui Davila, directorul general al teatrelor, şi a cerut să scoată piesa Manasse din repertoriul teatrului naţional.

D. Davila a răspuns, că piesa va fi negreşit jucată în seara de 11 Octombrie.

Delegaţia s'a înapoiat la liga culturală şi a adus răspunsul d-lui Davila.

După o nouă consfătuire, s'a decis a provoca o manifestaţie în faţa teatrului naţional, în astă seară Vineri.

Iată manifestul lansat pentru aceasta:

Cetăţeni,

„Urmînd ca în seara de 11 Octombrie, să se joace pe scena teatrului naţional piesa „Manasse", cu tendinţi streine aspiraţiilor neamului nostru şi cunoscute fiind sacrificiile pe care le-a făcut totdeauna poporul nostru pentru a-şi păstra instituţiile naţionale, este acum de cea mai mare datorie, şi de demnitatea noastră, să apărăm cu toată sfinţenia tot ce este naţional.

De aceia sunteţi rugaţi să respundeţi mîine seara, 11 Octombre, la orele 6 jum. seara, în faţa teatrului naţional, la apelul conducătorilor neamului nostru.

Comitetul de iniţiativă

*

In acelaşi timp un mare număr de oameni de litere şi ziarişti, au răspîndit o scrisoare de protestare, în potriva acelora, care vor să impedece representarea piesei „Manasse", care este una din cele mai bune opere naţionale.

Presa şi arestarea lui Milian-Maximin

Bucureşti.—Intreaga presă protestează în potriva arestărei ziaristului Milian-Maximin de către autorităţile militare, mai ales ţinînd seamă de faptul că în povestirile apărute în ziarul Dimineaţa, *Milian nu s'a făcut vinovat de nici un atac în potriva armatei.*

Consfătuirea de la d. N Filipescu

Bucureşti.—Ziarele anunţă că d. Nicu Filipescu, deşi a declarat că va sta de o parte, s'a hotărît totuşi să intre în acţiune.

Astfel o consfătuire a avut loc azi dimineaţă la locuinţa fostului ministru, la care au participat d-nii Barbu Delavrancea, Virgil Arion, Deşliu, Poenaru-Bordea Şoimescu, Brăescu-R.-Sarat, Penciulescu, Grozdea, Traian.

A participat şi d. Mateiu Cantacuzino.

S'a discutat asupra situaţionei şi s'a hotărît să nu se mai atace pe conservatorii din guvern, ci să li se ceară desfacerea imediată a colaborărei.

Ca început de campanie, s'a stabilit ca platformă de luptă, următoarele trei puncte: Desfacerea imediată a colaborărei, constituirea unui guvern pur conservator, reorganizarea partidului conservator şi alegerea unui nou şef.

In vederea acestora, se va ţine o serie de întruniri pe culori în capitală şi două mari întruniri publice, la Bucureşti şi Iaşi cu delegaţiuni din provincie.

Aceste întruniri vor avea loc pînă în 8 zile.

Tot în cursul săptămînei viitoare, d. Olănescu va convoca o consfătuire de fruntaşi conservatori la d. Carp acasă, pentru a cere avizul d lui Carp asupra situaţiunei.

Ziarele mai arată, că d. Virgil Arion ar fi declarat, că în această campanie se poate conta pe d-nii C. C. Arion şi M. Cantacuzino, iar d.Filipescu ar fi lăsat să se înţeleagă că se poate socoti şi pe concursul d-lui Al. Marghiloman.

„Manasse" nu se mai representă

Bucureşti.—In urma agitaţiei provocată de studenţi, d. Davila a hotărît ca piesa „Manasse" să nu mai fie representată în astă seară la Teatrul Naţional.

Noi inspectori agricoli

Bucureşti. — După cererea d-lui C. C. Arion, Consiliul de miniştri a admis numirea încă a doi inspectori agricoli, cu misiune specială în ţara nouă.

Impăratul Germaniei în Boemia

Beneschau (Bohemia.—Imparatul Wilhelm a sosit la ora 5.40. A fost întîmpinat la gară, care era splendid împodobită cu steaguri germane şi austriace, de arhiducele Franz Ferdinand şi de soţia sa Ducesa de Hohenburg, cu copii.

Salutările imparatului şi principelui moştenitor au fost foarte cordiale. Imparatul a sărutat pe Arhiduce şi sărutat mîna ducesei.

A strînă mîna copiilor. După sosirea la castelul Konopici arhiducele a condus pe imparat în apartamentele sale, unde a luat ceaiul. Seara a avut loc un prînz de 26 tacîmuri.

Buletinul Direcţiunei Sanitare

Bucureşti.—Iată buletinul de azi despre mersul holerei:

Jud. Brăila.—12 com. 53 vechi, 1 vindecat, nici un bolnav nou, 52 rămaşi.

Jud. Constanţa.—4 com, 4 vechi, nici un caz nou.

Jud. Covurlui. — Galaţi. 1 comună, 1 vechi, nici un caz nou.

Dîmboviţa, 2 bolnavi vechi, 1 nou, 3 rămaşi.

Jud. Dolj.—21 com., 56 vechi, vindecaţi 3, 52 rămaşi.

Jud. Ialomiţa.—14 comuni, 38 vechi, 1 vindecat, 4 morţi, 2 noi, 35 rămaşi.

Jud. Ilfov.—2 com., 5 vechi, 1 vind. 4 rămaşi.

Bucureşti-Colentina, nici un bolnav.

Olteniţa, 1 vechi, nici un caz nou.

Jud. Mehedinţi. — 2 com., 11 vechi, 4 vind. 7 rămaşi.

Jud, Olt. — 2 com., 2 vechi, nici un cas nou.

Judeţul Putna, 1 comună, 4 vechi, nici un cas nou.

Judeţul R.-Sarat, 2 comune, 2 vechi, nici un caz nou.

Judeţul Romanoţi. — 5 comune, 11 nici 1 caz nou, 1 vindecat, 10 rămaşi.

Caracal, 22 bolnavi vechi, nici un caz nou.

Jud. Teleorman.—10 comune, 37 vechi, nici un caz nou.

Jud. Tulcea. — 1 comună, 3 vechi, nici un caz nou.

Judeţul Vlaşca, 7 comune, 28 vechi, nici un caz nou, 3 morţi, 6 vindecaţi, 19 rămaşi.

Teritoriul nou, 2 comune, 4 vechi, nici un caz nou.

Total: 85 comune, 291 vechi, 4 noi, 10 morţi, 18 vindecaţi, 267 rămaşi.

De inchiriat *Casă cu şase odăi, 2 cămăruţe, pivniţă, bucătărie, sală mare, curte grădină, pomi roditori, viţă americană pe rod. Str. Bucşenescu 13.*

De Inchiriat *(şi de vînzare) 7 odăi, bucătărie, pivniţă, diferite atenanse, curte, grădină etc.*

La situaţie admirabilă.

Adresa: Adela Ghiulea Str. Muzelor 18.

SE TAIE LEMNE DE FOC

Cu maşina condiţiuni avantajoase

Doritorii să se adreseze printr'o carte postală d-lui Simon Avram, strada Zugravilor No. 49.

O profesoară *de germană cu certificat se caută. A se adresa la administraţia acestui ziar.*

Dr. HALPERN

— Vechiu mamoş parizian —

Membru al Societătei de Obstetrică din Paris

Boli de Femei, Faceri

Genito-urinare

Strada Păcurari 5, vis-à vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpăţină.

Notaţi bine!!

Vechiul şi renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpuşneanu aduce la cunostinta onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpuşneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutăţile.

Dr. Louis Mendel

— DENTIST —

reîntorcîndu-se în localitate şi-a reluat consultaţiile.

Str. Lăpuşneanu 11 bis. (De-asupra Băcăniei Smirnov).

Prăvălie de Inchiriat

In Str. Lăpuşneanu 32, actualmente ocupată de spălătoria „Falk".

Doritorii se vor adresa alăturea la Magazinul Conservatorului.

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 —

ISRAEL BROIDE

Deposit de Saci şi Ţoluri

— IAŞI —

13, str. Anastasie Panu, 13

De vînzare şi de inchiriat cu preţuri modeste.

Oloiu de văpsit pur

calitate superioară. 1 leu kilogramul. Fraţii Bachstetz, magazin de fererii str. de sus.

In casele *Schnürer vis-à-vis de Fraţii Polingher sunt de închiriat una prăvălie, una locuinţă elegantă la etaj, una locuinţă modestă în curte şi mai multe magazine pentru depozite de mărfuri.*

Un comptabil *bun se caută la Fabrica de Sapon Wolf Lerner, strada Cetatea mică No. 1 Iaşi.*

Doctor L. Silberstein

Medic de Spital

Str. Cuza-Vodă, 46

Consult. 8—9 dim. 4 6 seara.

Prăvălie DE INCHIRIAT *în Str. Cuza Vodă (foastă Golia) No. 42 ter.*

A se adresa d-lui avocat V. G. Cristofor Str. Cuza-Vodă No. 42 bis.

1,000 Decalitri *Vin de Panciu, nou, excelen se vind cu preţ convenabil. Informaţii str. Săvescu 12, Iaşi.*

De Inchiriat *un apartament compus din 5 camere, bucătărie, grajdiu, şură, beciu, curte spaţioasă str. sf. Andrei No. 3*

A se adresa la proprietară în curte între orele 2 5 p. m.

De Inchiriat *în Strada Căpitan Păun 8 2 camere pentru birou şi o magazie pentru depozitat marfă.*

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

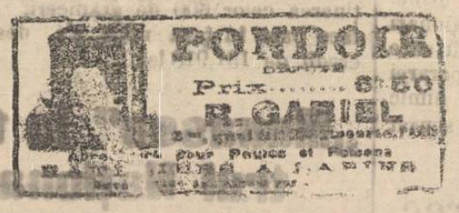

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

cu **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Mousette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucrasă și vindecă Nevralgiele cele mai grele de tâmplă, Migrenele, Cefaleea, Sciatica, Afecțiunile reumatismale noaie și durerile cauzate de reflexe și toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la mesă. In ziua cea d'antâiă se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă boinavul nu simțiți o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 2010 – Duminică 13 Octomb 1913

D. Filipescu în acțiune

Ziarele anunță faptul. Ceva mai mult. Ele dau amănunte în privința consfătuirei, care a avut loc ieri dimineață acasă la d. Filipescu.

Știrile sunt verosimile—în ori-ce caz mai verosimile de cît acele prin care fostul ministru conservator anunța retragerea sa din viața politică.

Noi inclinăm a crede că zvonul corespunde realității și că faptele ulterioare vor dovedi exactitatea știrilor că d. Filipescu s'a hotărît să reîntre în viața politică.

Mărturisim sincer că această hotărîre a d-lui Filipescu ne bucură.

Intr'o țară ca a noastră operațiunele oculte, așa zisa lucrare de culise, este mai de repudiat de cît or-unde. Spiritul public poate ușor fi mistificat prin acțiuni de a acelora cari iau atitudini, care se leagă de anumite sentimente.

Pozînd în victimele acțiunelor lor leale, unele personagii reușesc să se puie în lumină simpatică, în timp ce, la adăpostul umbrei din culise, se dedau la acțiuni care sunt departe de a merita o atare simpatie.

Lucrînd însă la lumina zilei, făcînd acțiuni de toți cunoscute și susceptibile cercetărei tuturora, primejdia mai sus semnalată, dispare. Iată de ce preferim pe d. N. Filipescu în acțiune fățisă, de cît pe fostul ministru conservator făcînd declarații că se consideră retras din viața politică. Și, cînd exprimăm aceasta a noastră credință, suntem consecinți cu noi: voim situații limpezi, clare. Ne întrebăm, însă, dacă și d. Filipescu se va simți bine într'o situație francă și care nu se prea pretează la echivocuri.

*

In afară, însă, de faptul reîntrărei d-lui Filipescu în viața politică, ziarele anunță că d-sa a și fixat un program care cuprinde trei puncte: desfacerea colaborărei, un nou șef, o nouă formațiune conservatoare la putere.

In ce privește primul punct, recunoaștem că dacă grosul partidului conservator real, ar voi această desfacere, ea s'ar produce numai de cît.

E cazul însă de a sublinia că d. Filipescu a voit colaborarea cînd ea n'a fost și n'o voiește cînd ea este.

In privința alegerei unui nou șef, chestia ie mult mai grea de cît crede d. Filipescu și noi suntem convinși că, pentru moment, punctul acesta de program este irealizabil.

Intr'adevăr, în situația actuală a partidului conservator bătrîn, este imposibil ca o indicație a unui nou șef, făcută de d. Carp, să fie acceptată de întreg partidul. Or-cine ar fi cel indicat, desigur că el n'ar întruni astăzi sufragiile partidului. Și desfidem chiar pe d. Filipescu să accepte, cu voie bună, indicația de șefie a d-lui Carp, afară doar dacă d. Filipescu nu este sigur că d-sa va fi cel indicat de d. Carp.

Cît despre al treilea punct al programului, el constituié nu numai un ce irealizabil dar și o adevărată copilărie.

E doar clar ca lumina zilei că realizarea acestui punct de program, nu depinde de un partid ci de un alt factor, care, singurul, are a cerceta dacă, în împrejurările de față, s'ar putea încerca din nou formula unui guvern pur conservator.

De alt-fel, judecînd după importanța împrejurărilor și marile probleme cari cer o soluție neîntîrziată, ideea cuprinsă în punctul al treilea din programul d-lui Filipescu, este absolut irealizabilă. In ea nu mai cred nici copii – deși minorii politici dau dovadă de credință contrară. Nu ie primul caz cînd acești minori dau dovadă de lucruri pe cari nici adolescenții n'ar fi în stare să le facă.

*

Din dările de seamă ale ziarelor, care se ocupă de această chestie, se vede că unii din oratori au afirmat că, acțiunea pornită, de grupul d-lui Filipescu, ar avea concursul și al unora din actualii miniștri.

Nu știm dacă faptul enunțat ie exact, după cum nu știm dacă lucrul în sine corespunde adevărului.

Ceea ce știm, însă, ie că și astă primăvară s'a pornit o acțiune identică, cu mai mult zgomot, și că, și atuncea, s'a susținut că există consensul unora dintre miniștri.

Faptele ulterioare au dovedit contrarul. Să fie oare mai norocos d. Filipescu de astădată?

Aseminea cugetătorului antic, spunem și noi „uden oridso"—noi nu știm nimica.

Cît despre conjecturi—la ce nevoie? Faptele reale, de or fi să se întîmple, urmează să se producă atît de curînd!

NOTA ZILEI

Don chișotism.

Data de 10 Octombrie e o dată istorică! In acea zi iată ce ne spune „Cuvîntul" că s'a întîmplat:

«...Pachetul pentru Capitală a numărului nostru din 18 Septembrie ne-a fost înapoiat abia ieri de la Poșta din București. El a fost pur și simplu confiscat și vînzarea în București oprită din pricina articolului de fond *„D-nul Ionescu s'a reîntors"*.

Că poșta din Capitală ar fi capabilă să confisce „pachetul" de numere ale „Cuvîntului"—asta n'o crede nici cel mai sărac cu duhul de la zisul ziar. Cele 2—3 numere ce se „vînd" în Capitală nu sparie pe nimeni, căci vînzarea e oprită de mult, prin o greevă a... cetitorilor.

Și, la adecă, dacă d. Virgil Arion n'a mai fost cumpărat de nimeni, înseamnă că guvernul a interzis vînzarea?

Militarii anti-militariști

Opinia publică este cu drept cuvînt alarmată de cele petrecute în zilele din urmă. Arestări, procese de ultragiu, intentate la Constanța, la Ploești, la București. Poate ca în momentul cînd scriem,—mai sunt, și în alte localități. Dacă nu sunt, pare sigur că vor mai fi.

Procese, de ce? Arestări, de ce?

Pentru cuvîntul că s'ar fi descoperit în anumite publicațiuni apărute în volume și în ziare grave ofense aduse armatei și s'ar fi călcat nu știm ce articole ale codului militar.

Se pare că unii rezerviști n'au definit precis nuanța între situația unui mobilizat și acea de demobilizat; n'au consultat, înainte de a pune mîna pe condeiu, articolele codului, sau măcar pe un avocat iscusit în ale legilor militare și această greșală riscă s'o ispășească nu numai cu ani de închisoare, dar și cu lungă prevenție în interesul instrucțiunii. Căci nu pot avea măcar favoarea de a fi chemați înaintea juraților, ca ori-care cetățean al țării împricinat de calomnie.

Și ce criteriu ciudat în alegerea... vinovaților! Sute de articole la fel redactate și imprimate rămîn neurmărite, în timp ce autorii altor publicațiuni sunt dați în judecată. Un talent literar de mîna întâia, ca Becescu-Silvan, autorul celui dintâiu roman războinic în literatura romînă, cu superbe evocări și glorificări din trecutul nostru e tras la răspundere. Ca mîni poate veni — de ce nu? — rîndul d-lui Sadovenu, căruia un domn maior în „Epoca" îi făcea foarte aspre mustrări. Vor veni apoi la rînd profesorii Gerota, Manicatide și cîți alții, pentru divulgări incomode și așa mai departe.

Excesele aceste pot avea bunele intențiuni de a pune o înaltă instituțiune—armata — la adăpostul unor ofense nemeritate.

Dar cine poate despărți care această mare instituție de ocalaită, mai mare de cît toate: țara însăși? Nu care asupra ei, în sînul ei trebue să exercite, dragostea, devotamentul, tragerea de inimă, din care vrea să se alimenteze de apărurea instituția armatei? Și nu doară prin terorizarea sufletească și fizică a rezerviștilor, cari au fost și sunt *de două ori soldați*, se va realiza acest înalt ideal de educare civică.

Sunfem într'o fază interesantă a istoriei și a psihologiei sociale. Generația de astă-zi, care a văzut gloria războiului doară în cărți și amintiri, a trăit în campanie recentă zile de mărire și a sorbit din împrejurările petrecute acum, entuziasmul războinic, convingerea că se cuvine să ne întreptăm către o eră de militarizm.

E acesta un cîștig sufletesc și social incalabil de mare, mai însemnat de cît toate școlile militare și educația de cazarmă propriu zisă.

Și toate simpatiile nou dobîndite de către instituția armatei vor să le distrugă tocmai acei cari, în numele ei, în folosul ei, săvîrșesc brutele excese judiciare în zilele de ragaz, cînd opinia publică dădea uitării excesele petrecute dincolo de Dunăre?

Gravă imprudență și adevărată operă de anti-militarism!

△

MICI POLEMICI

Bulgarii merg crescînd-o cu procesele de trădare. După colonelul Petef, a venit rîndul generalului Savof, în curînd va veni rîndul ex-primului ministru Danef, iar pour la bonne bouche... Țarul Ferdinand va fi dat și el în judecată.

Și să se mai spună că judecata le a lipsit Bulgarilor!

*

Maicile aduse la Sf. Spiridon au avantagiul de a nu avea nici bărbați, nici copii de hrănit.

...Nici nu vor avea?

*

La consiliul de higienă din Capitală a avut loc un incident foarte viu între medici, scrie un ziar.

Atît mai trebuia: între doctori să fie incidentul... mort!

*

„Seara" e veselă: e vorba să se introducă sistemul francez,— suspendarea condamnărilor și pedepselor pe timp de 10 ani.

— Bogdan-Văcărești așteaptă...

*

D. Găvănescul, directorul Seminarului pedagogic a primit un plic oficial cu adresa:

„Sf.-Sale I. G... directorul Seminarului pedagogic, Iași".

Sfinți prin confuziune mai sunt...

*

La Madrid se ține un congres de hidrologie.

— Peștii nu sunt admiși.

*

O rubrică nouă în „Viitorul": „Scoțiene".

Probabil e vorba de dușuri, căci spiritele făcute sunt foarte apoase.

*

Abia s'a deschis stagiunea teatrală din Iași și s'a și ivit „Punctul Negru"...

*

„Ruine" intitulează Cehan fondul „Cuvîntului", și scrie „Il avem pe d. P. P. Carp"...

Pasărea pe limba ei piere...

ECOURI

O întîmplare a lui Hugo.—Intr'o seară, controlorul șef al teatrului parizian *Folies-Dramatiques*, văzu intrînd un domn scund care-i ceru un număr de stal de favoare.

— Ai intrarea de favoare? îl întrebă controlorul, sever.

— Firește! răspunse d-nul

— Numele dumitale?

— Victor Hugo.

— Cum zici?

— Zic: Victor Hugo

Controlorul luă cartea de intrări gratuite si începu să caute.

— Hugo cu *h*?

— Da!

— Nu găsesc; nu ești înscris!

— Ah! totuși speram...

— N'ai avut aici nici odată, jucată vre-o piesă?

— Nu...

— Atunci, nu poți să intri!

Victor Hugo surise, își scoase punga și vru să-și plătească stalul.

Dar controlorul îl lăsă să treacă fără plată; era de părere că mai degrabă face să fie înșelat de un farsor, de cît să riște a nu permite intrarea unui personaj atît de ilustru.

OAMENI ȘI LUCRURI

Bună cuviință

Un tînăr, debutant în literatură, autor al unui volum de schițe cari s'au bucurat de o binevoitoare luare aminte, — ne adresează rîndurile de mai jos:

„Ați cetit, cred, la rubrica literară a „Faclei" No. 5, din 9 Octombrie, aprecierile criticului literar asupra volumului meu „Triumful Neființei". N'am nimic de spus contra lor. E în largul său d. critic să aibă ori-ce păreri. Dacă, cetindu-mă, toată osteneala d-sale a fost zădarnică, atunci poate fi oricît de sever și să-mi plătească cu cele mai grele cuvinte nemulțumirea și timpul pierdut.

De cît, o critică are marginele ei. Nu-mi permit să bănuesc sinceritatea d-lui critic al „Faclei", dar am dreptul a-i cere să aibă un simț elementar: bună-cuviință.

Căci, ceea ce scrie d-sa în rîndurile de mai jos e o insultă grosolană:

...„Lucru îngrijitor e că sărmanul Relgis se ia în serios. El e un suflet rar de artist, de om nepregătit să lupte în viață. De aceea grăește cu degetul în gură către tatăl său:

„Cînd voi cerca să intru în rîndul lumii voi fi ca o sticlă fragilă și transparentă, care va cădea în țăndări la cea dintîiu isbitură.

„Muncește, tată, muncește si pentru mine, căci sunt creația ta *(sînteți sigur?* N. R.) și Dumnezeul meu ești tu!...

Acest „sînteți sigur?", intercalat într'o frază a mea, ar vrea să fie o vorbă de spirit. E însă cea mai grea insultă ce o poate primi un fiu. E o îndrăsneală nerușinată să arunci în public unui scriitor, cu care n'ai măcar relațiuni personale, astfel de expresii pornografice.

Adînc lovit în sentimentul meu de cinste cer satisfacție. Nu sunt sub tutela unui maestru ori a unei societăți literare care să-mi ia apărarea. Mă bazez pe spiritul dv. de dreptate și vă rog să fiți arbitrul.

La această insultă publică cer satisfacție publică din partea d-lui critic, E. Vinea.

Să-și păstreze d-sa toate aprecierile despre volum, toate violențele de limbaj și toate calificativele. Publicarea acestei scrisori ar fi, poate, o slabă reparație a unei grele insulte, pe care un critic lipsit de ori-ce spirit *auto*-critic, o aduce cîntei mele de scriitor modest și de fiu care știe mai bine de cît d-sa ce înseamnă cuvîntul „tată".

Primiți, etc.

E. D. Relgis

Nu numai datoria către tînărul care a publicat în coloanele „Opiniei" o parte din schițele cuprinse în volum, ne face să publicăm rîndurile de mai sus. Dar e și dorința de a face să dispară, cu o oară înainte, mahalagizmul literar, care se bucură de prea multă trecere, chiar în coloanele unor cotidiane la cari scriu oameni de merit și de talent.

Rodion.

P. S. Eri s'a tipărit „țîncii militarizmului", în loc de „militantismului".

R.

Abraamul Bulgariei

«Ma vie a son aecret,
mon âme a son mystère...»

In sălile pictate de Michel Angelo și de Titzian, în tainicele cabinete ale Vaticanului păzit de garda șviteriana,—acolo unde „Benedicat vos ominipotens deus" se răspîndește în efluvii sfinte din cele două degete ale Papei — coborîtorii din S-tu Petru; acolo în perversa liniște a sfinteniei se aprind în tăcere și în obscuritate, incendiile între state, se inundă lumea de sînge, se răstoarnă imperiile, se înnăbușă idealurile seculare ce stau în calea Propagandei.

Bătrîni, cînd, unii plini de indignare, acei ce au avut odată răspunderi grave, în numele Umanității și al Dreptății, vorbesc; atunci taina „mortului viu" înfruptă sufletele noastre nepricepute.

Un prinț, ce 'și tace numele, publică în *„La Revue"* un articol de-o importanță fără samăn. O taină ni se dezvelește: în măcelul groaznic din Balcani, sfîntul Scaun și-a avut rolul lui hotărîtor.

O ambiție s'a întîlnit cu alta. S'au antrenat reciproc. Una s'a distrus; iar alta-i în progres.

In acest mers un copil a plătit sîngele ritual.

E vorba despre Vatican, despre Țarul Ferdinand și despre Prințul Boris.

Papalitatea — acel cadavru viu — pe care toți îl cred mort — și-a dat mîna cu Prințul Ferdinand al Bulgariei, și-au coordonat ambițiile, și-au unit politicele și — cu prețul unui copil — s'au tîrît reciproc spre dezastrul din anul acesta.

Era pe vremea țarului Alexandru al III-a. Prințul Ferdinand de Saxa-Coburg ajunsese Prinț al Bulgariei; dar nu era recunoscut de Rusia. O încercare de apropiere trebuia făcută, dar cum? Istoria nu trebue să uite pe o mare diplomată ce-a condus destinele Bulgariei: Princesa mamă, Clementina de Coburg.

De pe atunci această princesă era în bune relații cu Vaticanul. Cardinalul Ledochowski îi dădea călugărițe pentru școlile catolice pe care ea le 'nființa în Bulgaria. Scopul era evident: propagarea catolicismului și ridicarea Bulgariei cu ajutorul Papii.

Biserica bulgară era schismată de Bisericile ortodoxe din Petersburg și din Constantinopol: atragerea schismei la Biserica Romană cu ajutorul prințului în schimbul hegemoniei bulgare în Balcani și înființarea unui imperiu slav la Constantinopol, imperiu catolic. Era clar.

In calea visurilor ara țarul Alexandru al III-a. Dar nu pentru mult timp: peste un an avea să moară; o știau precis prea sfinții vaticanului.

In adevăr, Țarul muri. Noul Țar Nicolae al III-a, mai tînăr și mai de aceiași vrîstă cu Prințul Ferdinand, primi avansurile acestuia: promise să'și boteze copii în religia țării după exemplul prinților din Romînia, din Grecia și din Serbia.

O nuanță însă trecea neobservată: Biserica bulgară, departe de a fi o Biserică ortodoxă atîrnînd de St. Petersburg, era o schismă. Așa că angajamentul luat de prinț era o păcăleală.

Dar totuși: o ceartă cu Biserica din Roma, propria sa Biserică, catolică, ar atrage atenția asupra lui: un om patriot, panslavist și credincios Rusiei.

Dar Rusia putea să-l sprijine destul? N'ar fi intrat în conflict cu ea? Oare nu tot un imperiu slav dorea și Rusia? Atunci? Cu ce drepturi venea Prințul de Coburg la moștenirea Porfirogenților, a Comnenilor și a Paleologilor. Desigur: prin nici unul. Decît prin forță. Dar forța se sprijină pe aliați. Cu rușii nu se poate. Cu cine, dar? Austria? Era perfidă ca și acuma? Atunci în cine să se 'ncreadă.

Și era în îndoială Prințul.

La Roma, Papa Leon al XIII, dorea din tot sufletul unirea Bisericei latine cu acea ortodoxă: Să atragă dintru'ntâi biserica bulgară, schismată, prin concesiuni și treceri-cu-vederea asupra dificultăților ce se iveau în funcționarea școlilor din Bulgaria și să creeze în jurul Țarului o atmosferă de dulceață, de promisiuni și de protecție. Și începură: misionarii îi cîntară verzi și uscate pînă cînd îl puseră în îndoială; cu care din doi: cu Țarul ori cu Papa? Să piardă ajutorul Țarului, nu mai ajungea Impărat în Constantinopol: Să piardă protecția Papei, misionarii lui i-ar fi făcut imposibilă domnia: Austria, ce atinea calea Rusiei n'ar fi tăcut.

Și astfel ședea prințul în două ipoteze: să-și unească biserica bulgară cu cea romană, ori să-și boteze copilul—pe prințul Boris,—în cea răsăriteană.

Soluția o găsi tot Princesa Clementina,

negocie cu vaticanul întemeierea unei Ierarhii bulgare sub supremația Papei: Austria avea să-l sprijine pe Prinț și cu dînsa toate statele catolice. Prințul avea s'ajungă Impărat în Bizanț, avea să unească pe față Biserica lui cu cea a Papei, iar crucea avea să strălucească pe Domul de la Sta-Sofia. Avea să deschidă Bosforul vapoarelor de războiu europene iar Rusia ar fi fost paralizată.

Visul de veacuri al Romanovilor avea să sucombe sub intrigile vaticanului.

Dar cum? Pe față nu se poate. Atunci? E foarte simplu: nici-o ocazie nu scăpă și Bulgaria își arătă cea mai profundă prietenie și supunere față de Rusia. Și din acest joc dublu eșea un împărat nou al Bizanțului.

Era isteț coburgul, deși îl credeau naiv cu toții.

Și se fotografie Prințul: cu dalmatică, cu mantă împărătească, cu diadema lui Constantin, așa cum sunt prinții bizantini în mozaicurile din Ravena.

Și începu urzala. Intâi cu clerul: că în curînd exarhul avea s'ajungă să-l încoroneze; dar pînă atunci ca șef al Schismei, avea să fie marele Kesbuk al mitropolitanilor, chiar înnaintea Patriarchului.

O mică piedică era în cale: era Romînia, Serbia și Grecia: căci nu aveau să tacă clerurile lor, și odată ajuns împărat, desigur n'aveau să-l asculte. Dar... ce-are-aface.

Și visa prințul cu urechea aplecată spre Viena și spre Roma, cu alta în spre Petersburg. Incetul cu încetul avea să-și ajungă visul.

Și aștepta.

Dar ce se întîmplă însă? Cancelarul Rusiei De Giers—acel ce în urma lui Nesselrod și lui Gorciakoff, muri, îi succedă Prințul Lobanoff—acel ce-și plecase urechia către Prinț, cînd era ambasador la Viena și cînd era vorba să fie prințul recunoscut Suveran. Cum nu era străin de cele ce se petreceau acolo, propuse imediat Rusiei să atragă hotărît Bulgaria în sfera ei, ca aliată—de fapt fiind vasală—și să încerce pe Prințul Ferdinand.

Ce să se facă Prințul? Promise împăcarea cu Biserica și botezarea lui Boris. Mai mult, un general, Cerevin, propuse să se trimeată un episcop nou să patroneze botezul și să se stabilească solemn împăcarea.

Era cam grav.

Noroc că propunerea păru că-i de prisos. Și vaticanul dădu modalitatea: botezarea în biserica bulgară, nu înseamnă ortodoxire. Schisma flirta cu Vaticanul. Și avea să se facă un botez... „în familie", pe care Rușii au să-l creadă perfect ortodox.

Și așa s'a întîmplat.

Abraham sacrifică ambițiilor lui și ale Papei, pe un biet copilaș: pe fiul său. Botezul avu loc. Dar ce botez?

O mistificare: crucea era romană, mirul venea dintr'o biserică unită, iar cufundare nu se făcu: era impudic.

Dar fu botezat ortodoxește.

Mama copilului, Principesa Luisa, necăjită nici nu asistă la botez, plecă pe Riviera. O telegramă, misterioasă, o consolă: era un sacrificiu în interesul imensului triumf catolic, și Rușii încîntați nu observară că Papa nu-excomunică pe Prinț pentru sperjur: se lepădase, doar, de credință, și Papa tăcea?

Ce-are-aface: botezul era ortodox, Bisericele împăcate!

Prințul fu recunoscut, ca suveran al Bulgariei, de Rusia și de celelalte mari puteri Relațiile duble continuară: cu Vaticanul și cu Viena pe de oparte, cu Petersburgul pe de alta. Visul mergea spre 'nfăptuire: Rumelia independentă, Bulgaria regat, binecuvîntarea Papei, darul Țarului Rusiei, moartea Papei, continuarea întreprinderii, căsătoria de a doua, cu o ducesă rusă, îndemnurile Austriei, alianța cu statele balcanice, răsboiul cu Turcia, lupta fratricidă, telegramele disperate, Tronul în pericol, intervenția romînă... și așa mai departe.

In ajunul răsboiului toată presa cînta laude Bulgariei și în ziua cînd s'a declarat răsboiul, în toate bisericuțele *catolice* din Răsărit, ca și 'n bisericele greco-unite din Apus, se celebrau servicii divine ca să cheme asupra armatelor *ortodoxe* protecția cerească.

Și nu era vorba nici de Greci nici de Sîrbi. Și astfel două ambiții s'au tîrît una pe alta: ajuns la Constantinopol, și Austria și Rusia zdrobi visul Țarului de Coburg. Siluind în mod cinic prietenia cu frații, din gura pieirii îl salvă România. Astăzi doarme fericit peruinele visului său. Și din tabloul de Ravena, cu o mînă obosită încearcă să repare greșelile beției de glorie: exarhul a încuviințat trecerea la catolicism a macedonenilor trecuți sub Serbia și Grecia.

Și 'n timp ce mai speră pe Austria, zvîrle încă sămînța dezbinării fratricide și inconștient așterne drumul spre triumf vaticanului care l-a zorobit...

A. Gr. Pop.

Un apartament compus din **două camere mari, la stradă și una în atenanse, toate la etagiu, Ștefan cel Mare (casele Jurist, vis-a-vis de Mitropolie) se închiriază de acum. A se adresa la** *„OPINIA"*.

ÎNSEMNARI

„Manasse"

Studenții mi-s dragi pentru o mie și unul de motive, dar poate, mai ales, fiind că cei mai frumoși ani ai vieței mele i-am cheltuit în tovărășia lor, îmbătîndumă cu dînșii de entuziasm și de voie bună, de un cuvînt ori de o privire, cîntînd, glumind, învățînd ori luptînd contra tuturor celor cari ni se păreau că aduc o atingere idealului nostru național.

O, și eu am fluerat la „Manasse" — care student care se respectă nu fluieră la „Manasse"!... — Asta e piatra de încercare a tinerilor generații de studenți: Teatrul Național anunță „Manasse"; dacă studenții se agită, se întrunesc și declară că nu vor îngădui profanarea scenei naționale, atunci direcțiunea teatrului, bucuroasă că scînteia conștiinței naționale nu s'e stins, o retrage, o scoate de pe afiș și toată lumea fiind mulțumită, lucrurile se potolesc ca să reînceapă la anul iarăși.

Dar cîți dintre studenții universitari au cetit „Manasse"!... Cîți sunt convinși de utilitatea gestului lor de îndreptățirea lui?... Cîți își bat capul să vadă prin el înșiși dacă în adevăr e un pericol național piesa aceasta bună, ori rea, puțin importă!

Prea puțini o știu; căci altfel ar găsi și ei, ca și mine, că acel Manasse, atît de hulit nu e de cît un simbol: el e generația apusă a evreilor, a bigotismului care se duce cu durerea în suflet, e drept, că cei tineri descătușîndu-se de prejudecați, o rup cu trecutul,—și ar îngădui reprezentarea piesei, rămînînd să manifesteze ostil, acolo unde ar găsi un cuvînt, ori o frază jignitoare sufletului lor românesc.

Dar, cînd sunt atîtea prilejuri ca ei să se îmbete de entuziasm și de voie bună, cînd raza de soare, ori ochiul vecinei au străluciri atît de îmbietoare, cînd grijele examenelor ocupă timpul liber, atunci de ce-am mai cerceta ce-i în adevăr cu „Manasse" cel atît de hulit, — de ce-am pierde vremea?... La dracu preocupările, hai să fluerăm...

(„Presa") **E. D.**

Cuvîntarea

D-lui Osvald Teodoreanu, rostită la înmormîntarea def. Gr. Buicliu

Intristată Adunare,

Ie nespus de tristă și dureroasă însărcinarea ce mi s'a dat de barou, de a rosti cuvîntul de adio la mormîntul deschis al celui ce-a fost Grigore Buiuclin.

Cînd l'am cunoscut ieram copil. Dînsul iera magistrat, Prim-Procuror în floarea tinereței, a forței și a puterei de muncă. Iera dialectiv abil, acuzator energic, cîte odată vehement, dar plin de vigoare și de o vervă care atingea adesea culmile elocinței.

Mai pe urmă l'am apreciat ca avocat Același dialectic abil, inteligent, învățat și prudent, devotat omului sau cauzei pe cari le apara, dar plin de demnitate și de onoare, bucurîndu-se de un mare prestigiu, rezultat al capitalului de onoare, știință și experiență ce acumulase.

Acum în urmă, director al Creditului Urban din Iași. A pus în serviciul acestei instituțiuni întreaga lui activitate conștientă și luminată, și i-a redat întreaga suprafață de care avea nevoie și de care au nevoie toate instituțiunile din Moldova, spre a se putea menține și a prospera chiar.

Gr. Buiuclin, face parte din generațiunea acelor barbați cari au așezat temeliile vieții noastre moderne, la debutul redeșteptării noastre naționale. Fire și spirit de om occidental și civilizat în toate formele ca și în fondul activității sale private și publice, a pus acel spirit de ordine, disciplină, onoare și demnitate, cari constituesc cel mai prețios tezaur al omului civilizat.

Ca mai toți avocații de valoare și reputațiunea lui, a, tras drum curat și sănătos pentru noi urmașii lui. Dar după cum pe urmile marilor noștri confrați dispăruți în ultimile două decenii: Mihail Cornea, Eugen Stătescu, Gr. Macri, Gh. Nicoleanu, n'a ramas de cît suvenirul marilor lor însușiri și calități; așa pe urma lui Grigore Buiuclin, nu rămîne alta, de cît chipul lui întipărit în sufletele noastre, a tuturor celor ce l'au cunoscut, imagine neștirbită, a unui om întreg, corect, leal, și de onoare, a unui profesionist care poate fi model nouă și generațiunilor viitoare.

Statornicia și corectitudinea lui din viața privată și publică, le-a transpus și în viața sa politică. Fără ascunsuri și fără șovăire, a fost soldat statornic și credincios ideilor și steagului politic sub ale cărnia cute a făcut primii pași în viața socială.

Pe urma unor asemenea oameni nu rămîn pagini neperitoare în istoria literară, științifică ori politică a unui neam. Ie prea aprigă lupta pentru viața de toate zilele, și închinarea întregei activități serviciului altora, îi distrage de la ori-ce preocupăci de ordin ideal. Dar iei sînt muncitorii neobosiți, care asigură ordinea și liniștea. Iei sînt constructorii, care clădesc zi de zi edificiul de consolidare sufletească și morală, care îngăduie societății în perpetuă prefacere și evoluțiune, să-și întărească și să-și asigure progresul. Sînt critici siguri deși modești, dar pioni indispensabili, ai unei activități sociale mai nestinse, fără mare strălucire la suprafață, dar cu mare fond de adevăr și cu efecte netăgăduite și imediate în viața reală.

Omului vrednic și luminat, cetățeanului onest și distins, profesionistului demn și pe onoare, baroul din Iași prin graiul meu, îi aduce ultima închinare de rămas bun și întreg prinosul său de durere și de admirațiune.

In lumile senine ale eternului infinit, dacă sufletul său despărțit de trup, poate percepe adînca durere, de care sîntem cuprinși în fața rămășițelor sale pămîntești, ia aminte la nepieritoarele cuvinte ale divinului Crist: „și iartă Doamne greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri".

Noi depunem pe mormîntul tău lumina caldă și curată isvorîtă din durerea despărțirei noastre veșnice și rugăm Atot puternicia văzduhurilor să te odihnească în pace.

Adio deci, vrednic, demn și iubit confrate.

INFORMAȚII

— D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, plecat aseară în Capitală se reîntoarce mîine Duminică dimineață.

D-sa va sta în Iași Duminecă și Luni.

D-nii membrii ai clubului conservator-democrat sunt rugați a lua parte la adunarea comitetului executiv ce va avea loc Duminecă, 13 Octombrie a. c., ora 5 jum. în localul clubului.

La ședință va participa și d. ministru Badareu.

— Din cauza sărbătorii de Luni, ziarul nostru nu apărea decît Marți 15 Octombrie, la orele obișnuite.

Stagiunea teatrală se deschide în orașul nostru astă seară simbătă 12 Octombrie cu Zorile *de regretatul St. O Iosif. Mîni în matineu:* Punctul Negru.

Comisia de admitere a elevilor pentru clasa I-a la liceul „Național" se compune din d. Em. Constantinescu, directorul Liceului ca Președinte, membri d nii V. Hulubei, profesor și Agapi institutor.

Reproducînd ieri notița din ziarul La Politique *cu privire la remaniare, s'a omis a se cita izvorul.*

Cetitorii au observat desigur că nu poate fi vorba de cît de o notiță a unui ziar conservator și nici de cum de un comunicat al ziarelor conservator-democrate.

Ne ocupăm în altă parte de chestiunea arestărilor ce se fac de parchetele militare.

Evident că procedarea acestora va fi de natură să provoace o mișcare în defavoarea instituțiunei însăși.

Pentru moment se recurge la căile de atac, pe care legea le pune la dispoziția întru apararea libertății.

Astfel, în contra arestărei d-lui Milian, redactor la Adevărul, *s'a declarat recurs și pînă acum s'au înscris întru susținerea recursului d-nii Petre Grădișt anu, Lascar Antoniu, Eugen Herovanu și Petre Sadoveanu, fost procuror general la Curtea de Casație.*

Se asigură că susținerea recursului va fi prilejul unor adevărate manifestațiuni în contra spiritului de care dau dovada cei ce instruesc în armată.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei se reîntoarce mîne la Iași, pentru a oficia cu ocazia sărbătoarei S ța Paraschiva (Luni).

Mîne Duminică comisiunile de lichidarea bonurilor de rechiziție vor ținea ultimile licitații pentru vînzarea cailor care au mai rămas.

Cu ocazia vizitei și inspecției ce a făcut la Iași d. N. Cosăcescu, directorul general al Poștelor și telegrafelor a decis ca să dea o mai mare extindere oficiului poștal din gara Iași, găsind localul prea mic.

S'a hotărît ca să se mai construiască o aripă pe locul de alături de acest oficiu. Planurile și devizul au fost întrunite și în curînd în înțelegere cu direcția c. f. r. se va începe construcția.

Examenele de admitere în clasa I la școalele secundare din localitate se vor începe Marți dimineața. Convocarea comisiunii are loc Luni.

Pentru achitarea bonurilor de rechiziție a sosit eri de la Ministerul de finanțe suma de 500.000 lei.

Consiliul județian se va întruni în ziua de 15 Octombrie c.

Ziarul șantagistului Bogdan-Pitești și al tuturor apașilor, mari și mici și de toate natiile, găsește un nou motiv de atac pentru că s'a acordat d-lui Liteanu suma de 10,000 lei, pentru toate lucrările de expropriere necesitate de conducta de petroliu.

Este doar știut și ie în uzul tuturor administrațiilor de a se acorda bonificații acelora care, peste munca lor reglementară, fac lucrări de aseminea natură, foarte dificile și care cer o muncă încordată timp îndelungat.

Partea mai nostimă ie faptul „că ziarul imund al clienților Văcăreștiului afirmă că d. Liteanu ie inginer, ie prietinul copiilor d-lui Badareu, că face cu aceștia voiajuri la Paris.

Desigur că cei în măsură de a ști, și în special ieșenii, trebuie să fi făcut mare haz de stupiditatea idioată a pungașilor de la abjecta foaie.

E destul să spunem că d. Liteanu nu-i inginer, ci avocat vechiu al C. F. R., că nici nu cunoaște macar copii d-lui Badareu și că nici nu le macar prietin politic pentru ca să se vadă idioția șantagiștilor, care nu se arată pricepuți de cît cînd ie vorba de a șantagia sau excroca lumea.

Din Hîrlău.— *Răspuns „Avîntului".* Minciunile curg gîrlă în „Avîntul", în relatarea așa ziselor întîmplări din Hîrlău. Lumea din orășel, grație gentileței fostului cinstit primar liberal, care la acuzațiile mele precise și subt iscălitură, nu suflă o vorbă, priimind „Avîntul" gratis, să prăpădește de rîs, de ilustra proză a cinstitului și cultului corespondent al „Avîntului din Hîrlău". Nu s'au văruit școlile în Hîrlău de 2 ani, scrie în Avîntul corespondentul său din Hîrlău și chiar acum o lună, ilustru corespondent, văzut plin de var, să plîngea lumei, că primarul nu ia măsuri, să închidă trecerea pe trotuarul, ce merge pe sub zidul școalei de fete, atunci, cînd să văruește școala din partea străzii. Scrie, că nu s'au făcut lucrări în comună nici de 100 lei și cînd colo, în calitate de fost primar, face gălăgie, că nu-i se pune în fața locuinței sale un lampion, din cele 20 puse spre iluminarea orașului. Minciunele corespondentului din Hîrlău nu strică de cît „Avîntului", care-și are idealul, vîntul și avîntul, în a debita minciuni, gogoși calzi, ce vor răci simpatiile hîrlăoanilor, de cei, ce sprijină pe ilustru corespondent al Avîntului din Hîrlău.

Treaba să îngroașă, lumea să indignează, văzînd că aiurează nu numai corespondentul hîrlăoan, ci insuși directorul „Avîntului" un fost deputat, și înproașcă cu noroi prin Avîntul lumea din oră șel.

Din Hîrlău, tot ce nu bate în struna corespondentului și directorului „Avîntului" fie cît de cinstit cult și muncitor, e tratat de bețivan, hoț, dement etc, ce e mai mult, întregul corp al meseriașilor romîni, e tratat de bețivan. D-le Șmelț îți cunosc ciracul din Hîrlău, să-ți trăiască, dar ca d-ta, fost deputat, vizînd pe actualul primar al Hîrlului și să-l faci dement alcoolic prin „Avîntul" nu-ți putem permite, nu noi democrații, ci chiar liberalii cinstiți, din Hîrlău, care rîd de svîrcolirile corespondentului d-tale și sunt indignați pe d-ta că te faci insultător. Uiți oare, *că acest primar, pe care acum îl faci prin „Avîntul" alcoolic dement, primăreșie ales din opoziție, pentru el atunci nu găsiați cuvinte de laudă nici d-ta, nici ilustru-ți corespondent.* Credeți oare că el, ca fiu al Hîrlăului, deși ales în opoziție și deși tămîet de d-voastră, va trece sub tăcere pîrjolul făcut în averea comunei de ilustru-ți corespondent, cît a primărit? Am sub ochi actele oficiale, ce vor apărea în cartea, ce să scrie, vei vedoa d-le Șmelț atunci goliciunea adevărului usturător pentru d-ta, că patronezi pe cinstitu-ți corespondent, va fi tîrziu însă a mai cere ertare celor ce prin „Avîntul", acum îi împroști cu noroi. Sunteți impresar de circuri, panarame etc. pe lîngă director al „Avîntului" știu că după spectacole faceți noaptea zi la șantan, nu vă găsesc o vină, fie-care se ocupă cu ce poate și trăește după voe. Un sfat vă dau, după spectacole și petreceri, trageți un somn recreator și apoi puneți mîna pe condei, fie a scri singur fie a corecta proza inalfabetului, d tale corespondent din Hîrlău. Nu de alta, dar d-ta iscălești „fost deputat" și e rușine pentru țară, nu că va avea, dar că a avut așa deputați.

Căpitan, *Spiridon Caimacan.*

Elevii Rădulescu Vintilă și Zăgănescu Al. de la liceul militar Iași, au fost numiți bursieri.

Următorii elevi bursieri au fost șterși din controalele liceului, militar Iași: Gheorghiu T. C. și Urdăreanu Ernest, absolvenți în cl VI-a și admiși ai școalei de cavalerie; Chiricuță A., Leonte Scarlat, Corbu Leon, Holungă Raul, Niculescu Al, Vasilescu N. R. și Mihăilescu C. absolvenți ai clasei a VI-a. cari au fost admiși în școala militară de infanterie.

Cursurile gimnaziului particular „Wachtel" se deschid Marți 15 Octombrie. Vor funcționa în acest an: I (A și B) cl II-a III-a și a IV-a.

Comisiunile de examinare a candidaților pentru admitere în școlile normale iașane se compun pentru băeți din: I. Mitru președinte; Radu Manoliu, Gh. Manoliu, D. Ionescu și dr, Lambrino, membri.

Pentru fete: d-na A. Butureanu, președintă; Lucia Manoilescu, D. Ghibănescu d-na Constandache și dr. Olga Conta membre.

Cursurile școalei „Notre Dame de Sion" încep în ziua de 15 Octombrie.

Anul acesta s'a introdus și un curs de clasa I-a secundară cu programa statului.

Cursul nouei școli a agenților sanitari iașani va dura un singur an pentru fiecare serie.

D-ra Lucreția Rădulescu a fost numită suplinitoare a d-nei Iamandi, la externatul secundar de fete din Iași.

Cu începere de mîni, Duminică, frontiera Iițcani fiind liberă de carantină grupurile de emigranți, expediate de către biroul de emigrare, vor pleca regulat din Duminică în Duminică.

Diverse întîmplări

— Mîne, la ora 10 a. m. se va ține la Conservator, licitația orală pentru vînzarea mai multor instrumente precum și a altor obiecte uzate.

— S'a aprobat transferarea d-lui Gr Tăutu de la școala din Uricani, la școala din Coarnele Caprei, în locul d-nei Augustina Grigoriu, care trece la Uricani.

— La morgă a fost depus cadavrul bătrînului Alexandru Neamțu, care a murit subit în stradă.

— Femeia Maria Munteanu care a fost lovită de automobilul d-lui căpitan Sturza a încetat din viață.

— Apașul Vasile Stan fiind urmărit de către sergentul de poliție din punctul Catedrala a sărit peste un zid în curtea caselor d-lui colonel Langa. Din săritură și-a rupt piciorul drept.

Cu un camion a fost transportat la spitalul sf. Spiridon.

— Societatea clerului romîn „Binefacere" se va întruni în adunare generală la 14 l. c.

Ședința va fi precedată de un serviciu divin oficiat de economul Gh. Carp.

Notați bine!!

Vechiul și renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpușneanu aduce la cunostința onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpușneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutățile.

ZILNIC Găsiți de Vînzare

la MAGAZINUL

Mezeluri diferite
Aperitive de tot felul
Numai Vinuri renumite
Ori și ce fructe
Lăptării și Brănzeturi
Esențe și Siropuri
Struguri delicioși
Compoturi de fructe
Unt de masă de gătit etc. etc. etc.

PROASPETE de cea mai bună provenienţă, cu preţurile cele mai convenabile.

Str. LAPUȘNEANU No. 12 *Serviciu la domiciliu* TELEFON

Examenele de admitere în Conservator.—Examenele de admitere la Conservatorul din localitate, se vor ţine în următoarele zile:

1). Teorie şi Solfegiu — Pianu — 15 Octombre.

2). Armonia, contrapunct şi compoziţia, canto, 16 Octombre ora 10—12 a. m.

3). Violoncel, contrabas, clarinet, oboi, flaut 16 Oct. ora 3—6 p. m.

4). Violină, corn, trompetă, trombon, 17 Octomb. ora 9—12 a. m.

5). Declamaţia, 17 Octomb., ora 3—6 p. m.

Examinarea elevilor amînaţi din Iunie e fixată în ziua de 19 Octombre a. c., de la ora 9—12 a. m.

Tribunalul Iaşi s. III-a continuă cu inventariarea averei de succesiune a defunctului S. Fischer.

Se ştie că moştenitorii acestuia făcuseră contestaţie contra faptului că tribunalul numise experţi pentru evaluarea averei.

Tribunalul s' III a respins contestaţia şi experţii continuă să-şi exercite misiunea lor.

Pînă în prezent, se zice că s'ar fi găsit peste un milion şi jum. consistînd în acţiuni, creanţe şi sume spre fructificare la băncile din localitate.

D. S. Zăhărescu membru al Curţei de Apel va pleca la 15 Oct. la Dorohoi pentru a prezida sezionea Curţei cu juri de acolo, ce se deschide la 15 c.

De astă-zi s'au început la ad-ţia financiară plata pensiilor pe luna Octombrie.

Rezultatul probei scrise a elevilor gr. I din corpul telegrafo-poştal care s'au prezentat la concursul de oficiant gr. III ţinut la Bucureşti, se va da peste cîte-va zile.

Cei reuşiţi la proba scrisă vor fi chemaţi săptămîna viitoare pentru a trece şi proba orală.

D. Gh. Panişca student în drept a fost numit agent de constatare cl. III-a la Iaşi în locul d-lui Cerchez demisionat.

La 14 Octombrie se deschide expoziţiea „Şcoalei de sericicultură Vitlimescu Mironescu" în localul din str. Lascar Catargi No. 14 unde este instalată.

Interesanta expoziţiune poate fi vizitată zilnic intre orele 10—12 dimineaţă şi 2—5 după amează.

Printre noii numiţi în învăţămîntul secundar ca suplinitori găsim din Iaşi pe d. M. Costăchescu numit la Buzău de l. romînă şi istorie. N. Gheorghiu la C-Lung de geografie şi productologie.

Gr. Babenco la Vaslui de franceză şi lecţiuni şi Luca de matimatecă şi geografie.

In Iaşi: d. Todicescu de pedagogie, prootul Dinescu, religia; Setlacec engleza şi Tufli. ştiinţi comerciale.

Distribuirea hainelor şi rechizitelor pentntru elevii săraci din clasele primare, a fost încunvlinţată de administraţia comuneală directorilor şcoalelor reăpective mai în stare de a cunoaşte pe elevii merituoşi de a fi ajutaţi.

Şedinţa consiliului comunal, care urma să aibă loc astăzi dimineaţă, a fost amînată din cauză că consilierii n'au răspuns în număr la convocare.

Consiliul tehnic superior a admis propunerea societăţei Union Baugeselschaft ca în schimbul încercărilor de presiune a conductei, societatea să fie obligată a mai întreţine un an de zile acca conductă.

Iată noul program al cinematografului Pathé Freres, care se reprezintă astă seară Simbătă 12 Oct. in spaţioasa sală a Circului Sidoli:

Segovia, oraş în Spania, călătorii pitoreşti.

Fata regimentului, adaptare după comedia teatrală cu acelaşi nume, (2 acte).

Cel mai nobil sacrificiu. Adaptare excelentă după romanul „Păstoriţa din Ivry". Interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor pariziane. (2 părţi).

Venera răpită de Prince, comedie interpretată de simpaticul, originalul şi neimitabilul humorist parizian.

Precum şi cel mai nou număr din Pathé-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Tindală face băi de mare, scene foarte humoristice.

Noul program se reprezintă mîne Duminică 13 Oct. două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală la 9 ore: Logodnica trădătoare, film danez. Splendida desfăşurare e interpretată de eminenţii artişti ai scenelor daneze, etc.

Poimîne Luni matineu la 3 ore ziua şi reprezentaţie serală la 9 ore. Program nou: „Roger La Honte" (Amor criminal), dramă în 6 acte mari, minuţioasă adaptare după romanul cu acelaşi nume al celebrului scriitor francez Jules Mary. Această dramă fără seamăn care stîrneşte senzaţie în cele mai mari teatre cinematografice din lume, s'a reprezintat la Bucureşti săptămîni întregi obţinînd succese din cele mai extra-ordinare.

„Roger La Honte" care e opera de căpitenie a marelui romanţier francez, postamentul monumentalelor sale scrieri, cuprinde 6 acte: Primele 3 acte vor fi reprezentate Luni 14 şi Marţi 15 Oct.; iar partea a doua (actul IV, V şi VI) se va reprezenta Mercuri 16 şi Joi 17 Octombrie. (A se ceti subiectul piesei care se oferă gratuit).

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

Moşiile Zanea şi Lunca Cetăţuia au fost ipotecate la Prima Societate de Economie pentru suma de 55.000 lei.

Imobilul din str. Palat No. 59 şi 61 a fost ipotecat.

Tribunalul Iaşi sec. III a declarat în stare de faliment firma I. Kohn de vopselărie, din str. Cuza-Vodă.

Mîni, Duminică, d. V. Anestin, din partea Ateneului popular din Capitală, va vorbi, în sala Caragiale despre „Universul vizibil" conferinţa, la 11 a. m. Intrarea, un leu.

Licitaţia ce urma să se ţie eri la Primărie pentru închirierea chioşcurilor de ziare, s'a amînat pentru 23 Octombrie.

Aducem la cunoştinţa cetitorilor noştrii că ziarul *Opinia* se găseşte de vînzare la chioşcul d-lui Lache Ionescu, de la *L'Independance Roumaine*, Calea Victoriei.

Din eroare se anunţase pînă acum că acest chioşc se află la întretăierea Bulevardului cu Calea Victoriei, pe cînd în realitate ziarul nostru se află de vînzare la cel de la *L'Independance Roumaine*.

De Inchiriat (şi de vînzare) 7 odăi, bucătărie, pivniţă, diferite atenanse, curte, grădină etc.

La situaţie admirabilă.

Adresa: Adela Ghiulea Str. Muzelor 18.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Meetingul din Valona
— Incredere în guvern —

Valona.—Astăzi s'a ţinut meetingul reprezentanţilor Valonei şi ai populaţiei din împrejurimi. Preşedintele guvernului provizoriu, Ismail Kemal, a expus situaţia actuală a ţărei. A exprimat regrete pentru acţiunea arbitrară a lui Essad şi a discutat acuzaţiile aduse de adversarul său, contra guvernului provizoriu.

Meetingul a votat încrederea în guvern.

Turburările din Portugalia
— Noui arestări —

Lisabona.—Se crede că fostul ministru Cotinho a luat trenul azi dimineaţă, la Barreiro, pe ţărmul de sud al Tagelui, mergînd la Villa-Viciosa.

Autorităţile au telegrafiat la toate staţiunele mandatul de arestare.

Continuă a se face numeroase arestări de civili şi militari, în numeroase puncte ale ţărei.

Ţara e liniştită.

*

Generalul Jaime Kosta a arestat, la Mirandella, pe maiorul Merguianho Amundo. Acesta a declarat că Cotinho a aşteptat în noaptea de 20 spre 21 Septembrie. în uniformă, într'un automobil, pe 7 sergenţi. înrolaţi de el, care să i deschidă porţile cazarmei de marină, însă sergenţii au fost arestaţi.

Cotinho era însoţit de primul cartiermaestru, Souza Guimaraes, care s'a sinucis.

Prelungirea moratorului în Serbia

Belgrad. — Guvernul a decis să prelungească moratoriul pentru obligaţiunele bazate pe poliţe, pînă la 1 April 1914.

Călătoria principilor romîni

Sigmaringen. — Principele moştenitor al Romîniei, împreună cu familia principară, a plecat spre Viena unde va vizita pe împaratul şi apoi se va întoarce la Bucureşti.

Presa italiană şi Domnia Albaniei

Roma. — Revista Politică din Roma discutînd vizita la Bucureşti a principelui de Vied scrie: Dorim din toată inima ca în caz de desemnare, principele de Vied să fie un bun conducător al tînărului stat albanez. Dee Dumnezeu ca providenţa să facă ca principele să se împărtăşească din înţălepciunea regelui Carol care conduce atît de strălucit ţara românească.

Dezminţire

Constantinopole.—Ziarul oficios „Junele Turc", dezminte în mod formal ştirea oflată din Sofia, de către ziarul „Le Temps", cum că o alianţa ar fi fost încheiată între Turcia şi Bulgaria.

Serviciul Telefonic

Scorniturile „Viitorului"

Bucureşti.— Ziarul „Presa" publică următoarele, în numărul său de azi:

„Ziarul liberal „Viitorul" afirmă că d. Badareu a acordat, d-lui Radef, lucrările mai multor şosele, în teritoriul anexat, în valoare de 2 milioane.

„Asemenea afirmări sînt pur şi simplu fanteziste, dealtfel, ca şi altele ale ziarului liberal".

„Nici nu există vre-un proect anunţat de „Viitorul" şi cu atît mai puţin d. Badareu ar fi acordat anumitele lucrări".

Studii

Bucureşti.—La Ministerul de industrie şi comerţ se studiază viitoarele organizări comerciale, în teritoriul anexat.

Comisiile particulare

Bucureşti.—*Comisia A.* pentru examinarea elevilor pregătiţi în particular se compune din d-nii *V. Halubei*, pentru l. romînă, *Ghiga* religie, *E. Constantinescu* matematica, *Al. Ionescu* franceza, *Birsan* germana, *Fedeleş* filosofia, econ. politică, drept, *Setlacek* engleza, *Mitru* geografia, *Birjovanu* st. naturale, *Neculai Patriciu* fizico-chimice, *I. Bejan* latina-greaca, *Călinescu* istorie, *d ra Vtrlănescu* lucru de mînă, *Gr. Scorpan* desemn, caligrafie, *Agapescu* muzica, *Dolijan* gimnastica.

Preşedintele comisiunii d, *Em. Costantinescu*, directorul liceului naţional.

Comisia B.: V. *Ctreş* romîna, *Pr. Dinescu* religia, *V. Teodoreanu* matematica, *Dornescu* franceza, *Sporea* germana, *D. Botez* filosofia, ec. politică, drept, *Setlacek* engleza, *Poclitaru* geografia, *T. A. Badareu* st,-naturale, *Urziceanu* fizico-chimice, *Xenofon Gheorghiu* latina-greaca, *N. Andreescu* istorie, *d-na Stihi* lucru de mînă, *Maria Georgescu* gospodărie (ambele comisii), *Dimitriu* muzica, *Em. Bardasare* desemn, caligrafie, *Nemţeanu* gimnastica.

Comisia este prezdată de către d. V. *Buţureanu.*

Prefectura de Galaţi

Bucureşti. — D. Emil Codreanu, a fost numit Prefect de Galaţi.

AUDIENŢA

Athena. — D. N. Filodor Ministru României a fost primit azi într'o lungă audienţă de regele Constantin.

DECORARE

Viena. — Imparatul Franţ Iosef a decorat pe d. C. C. Arion, Ministru de Domenii al Romîniei cu ordinul Coroanei de fier, în gradul de Mare Cruce.

Avansare

Bucureşti.—Colonelul Rîmniceanu, şeful institutului geografic al armatei, va fi înaintat general de brigadă şi numit şef al corpului de grăniceri.

Noile Prefecturi

Bucureşti. — Sediul noilor prefecturi şi tribunale din teritoriul anexat va fi în localităţile Dobrici şi Silistra.

Proectul opoziţiei Sîrbeşti

Belgrad.—Comisiunea pentru răspuns la adresă, a depus în scupcină patru proecte. Trei din ele sunt în substanţă parafrazarea mesagiului tronului.

Alte trei proecte ale opoziţiei exprimă regretul pentru atitudinea ostilă a Bulgariei, vechia aliată, care a fost cauza războiului sîrbo-bulgar.

Opoziţia face în parte răspunzător şi pe guvern de ultima năvălire a Albanejilor, de oare-ce guvernul nu a luat măsurile trebuincioase spre apararea suficientă a graniţei sîrbo-muntenegrene, se va face cît mai curînd posibil, aşa ca să satisfacă pe ambele state; că raporturile cu Muntenegru vor fi făcute cît mai strîns posibil; că alianţa cu Grecia şi amiciţia cu Romînia să fie întărite.

Organizarea judecătorească în Ţara Nouă

Bucureşti.—In vederea organizărei judecătoreşti din ţara nouă, au fost numiţi:

Tribunalul din Silistra

Preşedinte.—D. V. Rădulescu, actul judecător de şedinţă la Tribunalul Neamţu.

Judecător de şedinţă, d. Ion Niculescu Perieţeanu, actual judecător de şedinţă la Tribunalul Prahova.

Judecălor de şedinţă, d. C. Zătreanu, actual judecător la Trib. Vîlcea.

Judecător de şedinţă, d. Ioan D. Petrescu, actual judecător la Gorj.

Supleant, d. Aurel Safirescu, actual supleant la Trib. Dolj.

Procuror, d. Paul Iliescu.

Substitut, d. Ştefan Mihailescu, actual substitut la Trib. Covurlui.

Cap de portărei, d. Emil C. Brătianu actual cap de portărei la Trib. Romanaţi.

Portărel, d. M. Ştefănescu-Priboi, actual portărel la Trib. Ilfov.

Grefier, d. V. Dimitrescu, actual ajutor de grefă la Trib. Neamţ.

Ajutor de grefier, d. V. C. Dinescu, actual ajutor de grefier la Trib. Ilfov.

Tribunalul din Dobrici

Preşedinte, d. D. Alexiu, actual jude de instrucţie la Argeş.

Jude de instrucţie, d. V. Bordeianu, actual jude de şedinţă la Putna.

Judecător de instrucţie, d. Petru M. Davidescu, actual jude de şedinţă la Ilfov.

Jude de şedinţă, d. C. Ştefan Bossie, actual judecător de şedinţă la Bacău.

Supleant, d. Corneliu Ştefănescu, actual supleant la Brăila.

Procuror, d. Mihail Costea, actual procuror la Botoşani.

Substitut d. Alex. G. Filip, actual substitut la Tulcea.

Cap de Portărei d. C. I. Petrescu, actual cap de portărei la Dolj.

Portărel d. I. Şoarec, actual poatărel la Ilfov.

Grefier d. Neagu Mihailescu, actual ajutor de grefier la Argeş.

Ajutor de grefier, d. I. Popescu—Baldovin, actual ajutor de grefier la Ilfov.

Judecătoria Ocolului Silistra

Judecător d. Em. V. Lupu, actual judecător la ocolul II Galaţi.

Ajutor de judecător d. Virgiliu M. Sălceanu, actual judecător la ocolul Constanţa.

Judecătoria Ocolului I Dobrici

Judecător, d. Iacob Solomon, actual judecător la ocolul Bărlad.

Ajutor de judecător, d. G. Pavelescu, actual ajutor de judecător la Prahova.

Judecătoria Ocol. II Dobrici

Judecător, d. Mihail Drăghiescu, actual judecător la Ocol. II Piatra.

Ajutor de judecător, d. Stefan C. Lepea, actual ajutor de judecător la ocol. II Craiova.

Judecătoria Ocol. Balcic

Judecător, d. Ion M. Botez.

Ajutor de judecător, d. Octav G. Vasiliu.

Judecătoria Ocol. Turtucaia

Judecător, d. C. Radu.

Ajutor de judecător, d Ion I. Popovici.

Judecătoria ocolului Cavarna

Judecător, d. Ion Estimopol.

Ajutor, d. E. Comeu.

Judecătoria ocol. Ac-Cadimlar

Judecător, d Gh. Bărbulescu.

Ajutor, d. Gh. Cincu.

Judecătoria ocol. Curt-Bural

Judecător.d, Paul Adrian.

Ajutor, d. Ioachim Iosipescu.

Buletinul Direcţiunei Sanitare

Bucureşti.—Iată buletinul de azi despre mersul holerei:

Jud. Brăila.—12 com. 52 vechi, 8 vindecaţi, 1 mort, nici un bolnav nou, 45 rămaşi.

Brăila-lazaret, un vechi.

Jud. Constanţa.—4 com, 4 vechi, nici un caz nou.

Jud. Covurlui. — Galaţi. 1 comună, 1 vechi, nici un caz nou.

Dîmboviţa, 3 bolnavi vechi, 1 vindecat.

Jud. Dolj.—20 com., 52 vechi, 1 mort, 51 rămaşi.

Craiova, 1 vechi, 1 nou, 1 mort, 1 rămas.

Jud. Ialomiţa.—14 comuni, 35 vechi, 2 vindecaţi, 33 rămaşi.

Calaraşi, 2 vechi, 1 vindecat.

Jud. Ilfov.—2 com., 4 vechi, 1 vind. 4 rămaşi.

Bucureşti-Colentina, nici un bolnav.

Oltenita, 1 vechi, nici un caz nou.

Jud. Mehedinţi. — 1 com., 8 vechi, 4 vind. 3 rămaşi.

Jud, Olt. — 2 com., 2 vechi, nici un un cas nou.

Judeţul Putna, 1 comună, 4 vechi, nici cas nou.

Judeţul Romanaţi. — 4 comune, 10 nici 1 caz nou, 1 vindecaţi, 7 rămaşi.

Caracal, 22 bolnavi vechi, nici un caz nou.

Jud. Teleorman.—9 comune, 37 vechi, 3 vind., nici un caz nou, 34 rămaşi.

Jud. Tulcea. — 1 comună, 3 vechi, nici un caz nou.

Judeţul Vlaşca, 7 comune, 19 vechi, un caz nou, 20 rămaşi.

Teritoriul nou, 2 comune, 7 vechi, nici un caz nou.

Total: 81 comune, 267 vechi, 2 noi, 3 morţi, 25 vindecaţi, 245 rămaşi.

Conversaţie franceză

(copii, doamne, domnişoare) în scurt timp, după nouă metodă studiată în Franţa: curs primar şi liceal prepară absolut conştiincios d-ră Licenţiată, profesoară secundară, Mitropoliei 2.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — GURA —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

La farmacie caută poziţie casieriţă doamnă tînără. bună condiţie.

Adresa *D-na Ianculescu, Păcurari 45.*

De vînzare sau de închiriat

cu începere dela 26 Octombrie a. c.

O livadă în întindere de 8 Hectare 1830 m. p. situată în acest Judeţ, comuna Galata, cotuna Valea-Adîncă, avînd case şi atenansele necesare unei bune gospodării.

Doritorii se pot adresa proprietarului, Maior Const. Panaitescu în Iaşi, strada Tozonschi 4.

Pepinierele de Viţe Americane

ALTOITE ŞI NEALTOITE

Producători direcţi etc.

Dimitrie Vizanti

Copu-Iaşi

— 2 medalii de aur şi argint —

— Catalogul gratis la cerere —

De închiriet

De la 26 Octombrie 1913 apartamentul de la etaj al imobilului situat în Iaşi strada Palat No. 15, avînd 5 Camere, 2 bucătării, 2 şuri de lemne şi 2 privăţi cu instalaţie pentru lumină electrică, sonerie şi apă în curte.

A se adresa d-nei Elena dr. Riegler strada Păcurari No. 10 sau d-nei Aneta dr. Cosmovici strada Codrescu No. 11.

Misiţi excluşi.

De vînzare Un imobil proprietatea Societăţei „Pâinea Saracilor" din Iaşi, situat în strada Lascar Catargi No. 10, avînd 11 camere, bucătărie, camere de servitori, 2 şuri, pivniţă, 2 grădini şi amenajat cu apă în camera de toaletă, odae de baie, bucătărie, closete — lumină electrică şi sonerie.

A se adresa d-nei Elena Dr. Riegler Preşedinta Societăţei în strada Păcurari No. 10, sau d-nei Aneta dr. Cosmovici casiera Societăţei, strada Codrescu, No. 11.

Misiti excluşi.

1,000 Decalitri *Vin de Panciu, nou, excelen se vînd cu preţ convenabil. Informaţii str. Săvescu 12, Iaşi.*

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !
ECONOMIE
prin întrebuinţarea
Săpunului Popular
din Fabrica „STELLA" Bucureşti

NEVRALGIILE
Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi dedecă Nevralgiile cele mai grele de tămeduit, Migrenele, Durerile, Insomnie, Amiţeala, Vertijurile, Ameţeala şi durerile care se resfrâng la tâmple, ochi, frunte, ceafă.

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia din cea d'apoiu să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cină, seara. Dacă bolnavul ar simţi vro uşurare, va lua 4 hapuri: o doua şi a-a dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cină, seara. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se găsesc pretutindeni la toţi Droguişti şi Farmacişti.

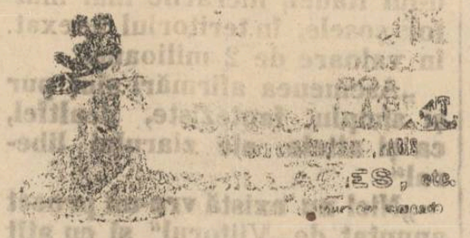

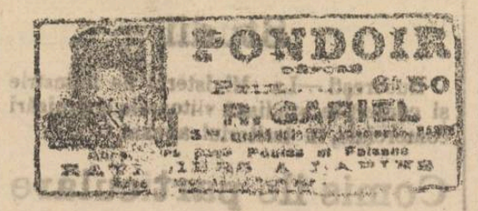

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot-ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA".

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mârzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 2011 — Miercuri 16 Octombre 1913

Sfârșitul războiului holeric

Intocmai ca și răsboiul balcanic—și păstrînd proporțiile—războiu pe carel'am purtat noi cuprinde două faze perfect distincte: o expediție militară peste Dunărea, urmînd unei mobilizări repezi, în împrejurările cunoscute; un războiu în potriva unui dușman la care par a se fi gîndit prea puțin anumiți factori. Dușmanul acela era—Holera.

Ba, însu-și războiul holeric are și el două perioade distincte: dincolo de Dunărea, în timpul expediției, dincoace de Dunărea, după demobilizare.

Se cunosc în deajuns împrejurările în care s'a ivit și s'a dezlănțuit epidemia de holeră în rîndurile armatei romîne, începînd cu trupele bivuacate la Orhania. Nu dară asupra lor ne propunem a mai vorbi, nici de ravagiile pe care le-a putut face pînă la înfrînarea ei de către organele sanitare.

Ci vom vorbi despre faptul îmbucurător că putem considera flagelul cu desăvîrșire învins. Căci holera s'a stins!

E un moment istoric care merită a fi bine fixat și o fericită coincidență a făcut ca, tocmai în aceste din urmă zile, să putem ceti în ziare rîndurile cu adevărat entuziaste adresate de un specialist ca profesorul german Neumann, concetățeanului nostru, profesorul Mezincescu, subdirectorul general al serviciului sanitar și unul din acei puțini cărora se datorește fericitul rezultat la care s'a ajuns în combaterea holerei.

Cităm din acea scrisoare cîte-va rînduri:

„...Sunt încă foarte entuziasmat de tot ce am văzut și de activitatea d-voastră așa de energică și bine chibzuită cu care ați putut obține rezultate așa de bune în împrejurări așa de grele.

Din ce în ce îmi dau mai mult seamă cît de perfectă a fost organizarea pentru stavilirea epidemiei de holeră și cît de desăvîrșite au fost măsurile luate de d-voastră.

Oboseala d-tale a fost larg răsplătită prin faptul stăvilirei epidemiei și prin ocrotirea frumoasei d-voastră țări de această mare primejdie.

Mă gîndesc cu multă mulțumire la zilele pe cari le-am petrecut în tovărășia d-tale și nu voiu uita folositoarele învățăminte și multele idei ce mi-ați suggerat cu acest prilej.

Firește; poate părea cam paradoxal să vorbim de un „rezultat fericit" cînd cele două răsboaie,.. holerice n'au costat 4500—5000 de vieți, ceea ce la o mobilizare de 500.000 de oameni ar însemna aproape 1 la sută morți.

Dar față de mersul vertiginos ce luase epidemia dincolo de Dunărea, unde terenul îi era extrem de prielnic nu numai în sensul că terenul bulgar era infectat, dar și prin lipsa de pregătire și de rezistență în care holera ne surprinsese; față de furia cu care, la un moment dat, epidemia prinsese a se împrăștia în unele județe din țară—pericolul era imens și înfățișa în unele zile icoana teribilelor epidemii de holeră cărora le-a mers faima în istorie. N'am avut 100—120 cazuri noi pe zi?

E destul să amintim cifra înregistrată de profesorul Proca: în 77 de zile 5551 bolnavi și 2875 morți de holeră!

Bine înțeles că în numărul total de aproape 5000 de morți nu se cuprind numai holerici, au fost numeroase febre tifoide; au căzut victime ale tuberculozei, pneumoniei și altor afecțiuni.

Dar în buletinele serviciului sanitar, după demobilizare, sunt înregistrați exclusiv holericii și cifrele, după cum am văzut, sunt formidabile.

Cu toată dorința ce are de a găsi metehne... tehnice serviciului sanitar, profesorul Proca în lunga serie de articole consacrate epidemiei e nevoit a recunoaște că *nu* serviciul sanitar superior poate fi învinuit de mersul fulgerător al epidemiei în stadiul ei dintâiu:

„Boala—scrie d. dr. Proca—s'a încuibat în cîteva focare mari, de unde s'a întins apoi în comunele și în județele vecine. Dar holera s'a folosit și de alte împrejurări, ca să ajungă la proporțiile ce le-a atins în multe focare. *Cu deosebire la țară împrejurările prielnice epidemiei sunt numeroase, reprezentînd slăbiciuni locale*, de obiceiu uitate.

Civilizația înapoiată a satelor constitue fără îndoială, un complex de cauze care înlesnesc propagarea holerei, ca și a altor boale molipsitoare. *Acest factor, moștenire a trecutului, cu deprinderi înrădăcinate, nu poate fi schimbat de azi pe mîine, în cursul unei epidemii*".

Scrisoarea profesorului Neuman, adresată d-lui profesor Mezincescu pune capăt insinuărilor cu pretenții științifice, dar cu înțelesuri pur politice. Ea face dovadă că s'au făcut sforțări supraomenești și mai cu samă pricepute, pentru a se înfrîna epidemia, deși—e lesne de înțeles—nu s'a reușit din primul moment a se învinge dușmanul, ajutat de atîtea împrejurări.

Fiindcă e vorba în studiul d-lui Proca de lipsa unei „direcții technice" e locul să spunem că tocmai în organizarea tehnică a luptei antiholerice, sintetizată în continue examinări microscopice făcute bolnavilor, suspecților, contacților, purtătorilor de vibrioni, stă meritul esențial al d-lui profesor Mezincescu, care a secundat, în perioada cea mai grea a epidemiei, opera de organizare, coordinare și disciplinare a tuturor măsurilor administrative luate, de d. Al. A. Badareu, ministru ad-interim la interne și omul care și-a dat seama la vreme că, fără o energie extraordinară, o incalculabil de mare primejdie amenință toată țeara.

Oprirea corpului al IV-lea de a înainta, a înlăturat însămînțarea orașelor și satelor moldovenești cu vibrioni holerici; examinările microscopice necontenite practicate în rîndurile corpurilor de armată cari, în afară de al 4-lea, nu apucase a fi eliberate, complectară măsura sanitară supremă; în sfîrșit o riguroasă pază a localităților și o izolare a regiunilor contaminate—au luat epidemiei caracterul ei de teroare și Moldova, în deosebi, unde numărul total al cazurilor de holeră se ridică numai la 42, fu cruțată, în timp ce acele cîteva sute de comune și cotune ale județelor știute din Muntenia plătiră un tribut abundent epidemiei care, înfrîntă din vreme, nu putu să decimeze cu amploarea pe care a arătat-o în alte timpuri de tristă amintire.

„In materie de holeră — spunea d. Al. A. Badareu în una din zile — o administrație conștiincioasă și pricepută e mai important încă decît munca specialiștilor medici". Grație activității desfășurată de d. ministru, interim la interne administrația sfîrși, preste tot, să secundeze silințele mai mult decît neritoase ce și au dat organele sanitare superioare, reprezentate prin d-nii profesori Minovici și Mezincescu. Toate aceste trei nume, ale ministrului și ale oamenilor de știință, citați aci, trebuesc rostite cu recunoștință, acum cînd războiul în potriva puternicului dușman holeric s'a sfîrșit în chip mai puțin tragic de cum s'ar fi putut întîmpla să sfîrșească.

△

POLITICE

EXPOZEU ȘI ADEZIUNI

In corpul ziarului cetitorii noștri găsesc amănunte, în privința celor petrecute în întrunirea comitetului executiv al partidului conservator-democrat ieșan.

Din acele amănunte cetitorii se vor convinge lesne despre însemnătatea celor ce s'au discutat și despre importanța noilor adeziuni.

Președintele iubit al clubului și actualul ministru al lucrărilor publice a făcut un expozeu luminos al situației politice. Ținut la o anumită rezervă, din cauza situației ce ocupă, d. Al. A. Badareu a dorit însă, în limitele acestei rezerve, să comunice, membrilor comitetului executiv, aprecierile d sale în privința importantelor împrejurări prin care trecem.

Cu logica-i inebranlabilă cunoscută, cu puterea-i de pătrundere extraordinară, cu acel simț al realității lucrurilor, pe care puțini îl posedă, și cu acel curaj al convingerilor, care dau atîta extra-ordinar relief personalității sale politice, d. Al. A. Badareu a expus situația, a făcut critica ei și a indicat care ar putea fi soluția.

Tot în această ședință președintele clubului a dat cetire unei liste întregi de nuoi aderenți. Simpla cetire a acelei liste arată valoarea noilor aderenți pe care comitetul executiv, cu ovațiuni prelungite, i-a aclamat membri ai partidului conservator democrat.

La aceste ovațiuni se asociază din inimă *Opinia*. Ea se simte fericită, că, în forma exteriorizată a publicisticei, poate sublinia bucuria ei.

Adeziunile unor oameni de valoare, toți intelectuali, independenți, dovedește mai bine de cît ori-ce, cît de adînc a pătruns în spiritul public dragostea pentru acest partid și cît de mult atacurile calomnioase piezișe, ale unor adversari mărturisiți și dușmani ascunși, n'au putut atinge întru nimica legătura, indestructibilă de acum încolo, dintre partidul conservator-democrat și spiritul public romînesc.

O zi frumoasă pentru partidul conservator-democrat ieșan. O zi frumoasă pentru muncitorii fără preget ai acestui partid, în fruntea cărora, ca o pildă sfîntă, stă iubitul nostru șef.

NOTA ZILEI

Cer „Cuvîntul".

In cel mai nou număr al celui mai vechiu dintre cotidianele ieșane, găsim următoarea informațiune:

«Toate cele trei ziare zilnice locale: «Mișcarea», «Evenimentul» și «Opinia», se află instalate cu începere de eri, în piața Unirea, — de oare ce redacția ziarului «Opinia» s'a mutat și dînsa în localul clubului conservator-democrat".

N'avem nimic de zis în contra notiței. Vorba ceia: din contra! Dar subliniem o mică malițiozitate în fraza inițială: „toate cele trei..."

Ar fi fost natural să se zică: „trei din cele patru..."

Dar „Evenimentul" face abstracție de prezența în Iași a „Cuvîntului" pe care îl urmărește cel mai crudel destin: la Iași, prefectul de poliție îi confisca, nu știm cînd, pachetele; în Capitală îi se confiscă „pachetul",—iar pentru „Evenimentul" nici macar nu există.

Si nici macar un cetățean care în piața Unirei să rostească „Cer *Cuvîntul*"...

MICI POLEMICI

Revista d lui Banu „Flacăra" editează lucrările defunctului Ronetti Roman și se pregătește să facă parale cu „Manasse".

Ziarul d-lui Banu „Viitorul" a publicat manifestul studențesc încendiar cerînd scoaterea lui „Manasse" din repertoriu.

Balan să-i înțeleagă!

*

O anchetă la baia comunală?

— Să sperăm că va ieși afacerea curată.

*

„Unirea" nou apărută n'aduce nimic nou afară de niște argumente despre existența omorului ritual, de acum... cîteva secole.

*

Demisia d-lui Cuzinski s'a respins; orchestra d-lui Meszetti va cînta la teatru.

— Armonia se anunță deplină!

*

D. A. C. Cuza a dat o dovadă de modestie. In ziarul d sale nu mustră cu nici-o vorbă măcar pe studentul care i-a plagiat cuvîntarea funebră.

Știe că despre funie nu se vorbește în casa spînzuratului.

*

In cronica de Duminică a „Cuvîntului" se vorbește despre o „hotărîtă mișcare democratică care..."

O adevărată cronică de Duminică care.

*

Turcia a serbat 1500 de ani de la găsirea alfabetului turc.

...Și de analfabetism turcesc!

ECOURI

Anecdotă teatrală.—Se juca Romeo și Julietta într'un orășel din Franța, pe vremea Revoluției. Artista Deharme, în actul al cincilea, sta culcată în sicriul său și făcea admirabil pe moarta.

Afară ploua torențial și ploaia pătrundea prin acoperișul acelui teatru sărac. O picătură căzu tocmai pe nasul Juliettei. Aceasta își mișcă capul și făcu o strîmbătură. Apoi altă picătură și altă mișcare. Romeo, cu voacea joasă îi zice: „Nu te mai mișca". Dar picătura, care cădea de foarte sus o isbia drept pe vîrful nasului. Se puse atunci s'o pîndească, și cînd socotia că vine, întorcea puțin capul. Picătura îi căzu drept în ochi. In curînd se simți în sală ce se petrece. Toată lumea privia în sus la picăturile care cădeau la intervale egale.

—„Iat'o!", strigă unul.

—„Vine" zise altul!.. Unul mai răutăcios se ridică în picioare și strigă în gura mare: „Doamnă, îmi dați voe să vă ofer umbrela mea?"

Tragedia se sfîrși în hohotele de rîs ale spectatorilor.

*

Heine inedit.—In revista „Kanete" numărul din 2 Decembrie 1841 s'a descoperit o poezie inedită de Heine. Primul editor al acestui cîntec, Gottstein, a găsit'o, se pare, în albumul unei modiste din Breslau, care pe acel timp avea vre-o patruzeci de ani. A fost la Dusseldorf vecina lui Heine, și făcea parte, poate, din ceata sburdalnică a tinerelor care se adunau, în serile frumoase pe treptele scărilor să povestească minunății cu Feți frumoși.

Poezia însă a fost făcută mult timp după ce Heine a părăsit liceul. Se crede că a făcut-o cînd s'a întors după o lungă ședere la Francfurt, să mai vai vază erașul care i-a adăpostit copilăria.

OAMENI ȘI LUCRURI

Dac'ar trăi Caragiale...

„Și eu am fluerat la „Manasse". Cine n'a fluerat?"

Așa scria, în bucata reprodusă și în „Opinia" un fost președinte al studențimei naționaliste din Iași în „Presa" și însoția amintirile de frumoase reflecții.

Nu va trece mult — și toți cîți flueră încă și s'agită și împiedică în București ori în Iași reprezentarea piesei lui Ronetti-Roman, vor scrie la fel, vor rîde, ca și autorul pomenitului articol de trecătorul entuziasm ce cheltuesc pentru o cauză care e departe de a fi generoasă.

Dar dintre acei cari *astăzi* fac gălăgie cîți cred în „cauza" ce apără? Cîți se iau ei înși și în serios?

In „La Politique" de eri un articol intitulat „L'appétit du scandal" se cita declarația unui student:

„...Acest „huiduiți pe Manasse" n'are nici un motiv serios. Vorbind eri cu unul dintre cei mai înfocați membri ai acestei gălăgioase inițiative, l'am întrebat dacă într'adevăr îl împinge vr'un sentiment puternic:

— De loc, îmi zise el cu franchețe dar în asemenea materie trebuie să fii cu unii ori cu ceilalți și eu m'am înscris contra. La urma urmei și la dreptul vorbind îmi este egal. Piesa îmi place...."

S'a reprodus în ziar energica notiță a ziarului „L'Indépendance Roumaine" Ieri chiar „Viitorul" protesta cu demnitate.

In „La Roumanie" d. George Grant scria într'un lung articol:

„Protestăm cu cea din urmă energie în numele publicului romîn, în numele criticei romîne, în numele presei romîne, contra unei atari atingeri aduse libertății de a gîndi, contra amestecului absurd al unor tineri cari, n'au nici vrîsta nici dreptul de a dicta în administrațiile publice ale Statului.

„...Cu teorii de aceste ar trebui să izgonim de pe scena teatrului național și *Shylock* al lui Shakespeare, și *Vlaicu Vodă* al lui Davila pe care delegatul studențimei îl ridică în ceruri. Doar în Vlaicu-Vodă Doamna Clara „papistașă" și ungroancă, o îndoită dușmancă a națiunei și a religiunii noastre ține lungi și fulgerătoare tirade contra rasei noastre și a ortodoxiei... De ce dară delegatul ridică în slavă pe Al. Davila și descarcă trăsnetele contra prea frumoasei drame a lui Ronetti Roman".

Un redactor al „Acțiunei" face, între altele, aceste reflexii:

„...Rostul Teatrului național este de a cultiva toate genurile artei teatrale; de a reprezenta piese originale sau streine, recunoscute bune și care pot trata felurite teze omenești, cu singura condițiune: să fie artă în tratare și conflicte omenești în prezență,

Or, „Manasse" face parte din repertoriul Teatrului nostru național; „Manasse" a fost consacrată, ca una din cele mai bine construite din lucrările noastre originale; conflictul de ordin confesional e un conflict omenesc și un pretext de a pune în prezență anumite mentalități, anumite mentalități, anumite caractere.

A impune Teatrului nostru național limitarea repertoriului său numai la piesele cu o anumită factură și cu o anumită tratare de subiect, e absurd. Domeniul artei e imens și nimeni nu are dreptul de a-l imita, de a-l constrînge, sub nici un pretext".

Așa dară presa toată, critica literară societatea scriitorilor prin președintele ei d. Dragomirescu, artele plastice prin inspectorul lor, poetul Anghel, literatura dramatică prin glasul unor directori de teatru ca d-nii Davila și Sadoveanu proclamă piesa ca ireproșabilă, ori chiar ca una din cele mai clasice lucrări ale teatrului romînesc. Și nu se joacă, ori se joacă între fluerat și huiduială.

Acel care a proclamat înalta valoare a lui „Manasse" fu maistrul Caragiale, el însuși autor dramatic—și cel mai mare ce l'a avut literatura noastră.

Dar nu glasul tău, Caragiale, este ascultat. Ci glasul creaturei pe care ai imortalizat-o în „Cariolan Drăgănescu", studentul care, eri, nu se putea înfățișa la examen pînă nu cucerea Transilvania la picioarele vre-unei statui,—astăzi nu poate izbuti la examene pînă nu aplaudă cursurile de economie politică la Iași, ori nu flueră din ordinul cuiva, la București...

Rodion.

Studențimea și „Manasse"

N'am înțeles nici odată motivul serios, pentru care de sigur numai o parte din studențimea noastră, sub platforma „naționalismului", se agită periodic și pretinde a se scoate din repertoriul teatrelor naționale „Manasse", reușita lucrare dramatică a lui Roneti Roman.

Ca lucrare de artă, Manasse e unanim recunoscută de oamenii competinți între cele mai bune încercări dramatice **originale** din săraca noastră literatură. Concepție, technică, limbă curată, căldură în diaiog, acțiune continuă și desfășurarea naturală, nesilită, culminînd în deznodămîntul ei logic: nimic nu lipsește la Manasse, care o socotită imediat după capo-d-operile dramatice ale nemuritorului maestru Caragiale, ca cea mai meritorie dramă romînească.

...Atunci?

— Sunt oare indignați studenții noștri—adică o parte din ei — că Roneti Roman, autorul, devenit bun și folositor romîn, era de origină evreu?.... Dar în cari literaturi din lume, azi pe terenul artei, se mai degradează cine va la astfel de argumente antideluviane și canibaice? Atunci ar urma cu piesele lui Bernstein, d. ex. atît de gustate nu numai în Franța—și acolo sunt naționaliști ceva mai luminați și mai înfocați ca la noi—dar în toate literaturile din lume, să fie oprite? E cea mai mare insultă ce-și o pot face ei singuri, lor însuși, studenții noștri? Binele trebue luat de unde'l găsim și admirat la ori-cine poate să ni-l dea și dacă vermele invidiei ne roade inima să căutăm a face noi ceva mai bun pe acelaș teren și cu aceleași mijloace, iată regula. Violența și abuzul sunt armele neputinței și ignoranței.

A, dar poate studenții sunt revoltați, în sensibilul lor naționalism... de paradă *asupra tendințelor lui Manasse*, care propagă **iubirea** între rase? E acesta un rău? Oare ar fi preferat studențimea noastră în locul iubirei ca autorul să prapage **„ura"**?...

Iată la ce rezultate funeste ajugem cu argumente contondente, pe calea Violenței în vorbe și fapte.

E în tot cazul un punct negru, care ar fi de dorit să dispară din preocupările și idealurile studențimei romînești.

Dacă studențimea, așa cum numele o arată, ar studia cu seriozitate și suflete curate, pe Manasse, ar găsi acolo sentimente, cugetări și spirit de observație, cum foarte rar se întrunesc în lucrări de așa natură.

Ar da acolo de judecătorul Frunză, un caracter, neînfluențabil de prejudiții absurde, care în locul viițiilor curente ale colegilor, se ocupă și cu muzica și literatura și în acest mediu mai înalt și mai curat ca atmosferile de cluburi, cancanuri și buduaruri, s'a amorezat de Lea (Lelia), care la rîndul ei îi împărtășa iubirea. Ar găsi studenții noștri în acest proces sufletesc, mărgăritare de cugetare

KALODONT
PASTĂ DE DINŢI
de vânzare la PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris
Reprezentanţi Sam. L. Stăi, Bucureşti.

şi înţelepciune. Şi cînd bătrînul Manasse, trăit în ideile talmudice, credea că creştinul urmăreşte numai „banii Leliei", îi oferă 100.000 lei, nobilul judecător îi arată că nu banii îi urmăreşte, ci sufletul ei ales. La rîndul ei, această fiinţă, bună, dulce şi iubitoare de ai săi, pe cari nu i-a supărat nici odată cu nimic, pentru acest amor curat, riscă totul: *ce culmi înalte, în artă, a atins autorul în acest conflict!* Dar figura întreagă a bătrînului Manasse *om eminamente cinstit şi tare pe credinţa neamului lui*, pe care din tradiţie o crede neclintit cea mai bună cu tot părul albit şi anii ce'i poartă în spate, luptă eroic spre a'şi salva sîngele şi credinţa: *nu inspiră celor cu suflet numai admiraţiune?...* Dar acel tip, veşnic plin de veselie, care fără să ştie ce e filosofia, făcea adevărată şi sănătoasă filosofie, plină de humor şi bun simţ la ori-ce pas, acel Zeilic Şor, nu e un cap de operă menit a rămîne pentru totdeauna ca şi renumitul Cilibi Moise, prins aşa de bine de autor?...

— Nu, nu scumpi studenţi, adevăraţi studenţi—pe cari numai din curată dragoste vă censurez aici, căci dacă mi-aţi fi indiferenţi, toate prostiile şi uşurinţele voastre m'ar lăsa indiferent—lasaţi drumurile ridicolului: cercetaţi, studiaţi, judecaţi sănătos, căci numai aşa veţi ajunge a recunoaşte meritele tuturor celor ce le au. V'aţi bucura atunci, studiind astfel pe Manasse, de plăceri intelectuale şi artistice şi voi singuri aţi stărui în entuziasmul şi sufletele voastre curate, a se juca cît mai des Manasse, căci de acolo aveţi multe de învăţat, chiar pe terenul naţionalismului celui luminat şi sănătos. Vă spun acestea cu grija celui ce vă iubeşte sincer, căci ori ce eşec al vostru, mă doare, după cum ori-ce acţiune serioasă a voastră mă bucură: *căci doar voi sunteţi speranţele şi viitorul acestui neam!*

Nu vă lăsaţi influenţaţi de gogoriţe, şi idei necontrolate, cercetaţi, judecaţi singuri, faceţi-vă convingerile voastre cinstite şi luminate şi atunci veţi fi scutiţi de a fi arătaţi cu degetul, ca azi.

George Skarlet

Teatrul Naţional

— Deschiderea stagiunei —

Dintr'un tăi exprimăm uşoara părere de rău, a fi constatat o sală puţin populată şi doar se pot găsi reale emoţii artistice şi la trupa ieşană, nu numai la opereta condusă de valorosul artist, d. Maximilian.

De obicei oamenii simt o puternică atracţie înspre tot ce e străin locurilor în care îşi desăvîrşesc existenţa. E un vădit fapt psihologic a căuta întregirea interioară în ceia ce se desfăşoară în afara cîmpului de activare a simţurilor elementare. Şi, în baza acestui impuls subtil, sufletul primeşte fără discernămînt ceia ce ar pune controlului unei riguroase critice, cînd ar veni din ţinuturile prietetene şi cunoscute.

Dar sperăm că micile nedreptăţi se vor şterge şi că ieşenii vor şti aprecia şi încuraja trupa noastră, care se va sili să corespundă cerinţelor artistice ce i se impun.

*

Spectacolul a fost început cu o drăguţă comedie moldovenească, datorită penei fecunde a d-lui M. Sadoveanu, şi întregit cu recitări, din regretatul St. O. Iosif, făcute de d-na Aglae Pruteanu. Sînt nume care se caracterizează prin familiaritatea lor însăşi şi te dispensează de ori ce catacterizare a ta, proprie. Doamna Pruteanu poartă un nume consacrat în această categorie şi, deci, noi nu mai avem nimic de adăugat.

Partea principală a spectacolului a fost susţinută prin reprezintarea piesei „Zorile" a prea timpuriu dispărutului St. O. Iosif. Interpretarea şi montarea bună ne au reliefat calităţile acestei opere. E un epizod din marea revoluţie a Ardelenilor în contra Ungurilor. Toate momentele de bucurie şi durere, groază şi înseninare revoltă şi resemnare,—conţinute datorite calităţilor de compunere—au fost insinuant redate, în timpuri alternative de mîhnire şi entuziasm. Publicul a zgomotat cu frenezie, cinstind astfel memoria celui dispărut.

Iată o parte vitregă pe care a fost s'o aibă şi Iosif! In viaţă, un moment de bicuiri şi nevoi, după dispariţie, un prinos dealtfel merit, pentru cît a muncit şi îndurat—dar care nu va merge să-l încălzească sub desimea pămîntului! Poveste foarte veche şi în deobşte cunoscută.

In definitiv, deschiderea stagiunii pare a promite un frumos an teatral.

G.

INFORMAŢII

— In şedinţa de Duminică a comitetului executiv al Clubului conservator-democrat, d. preşedinte a dat cetire cererilor de inscriere în clubul şi partidul conservator-democrat din Iaşi a următoarelor persoane, care au fost primite cu aclamaţii:

D-nii Dimitrie Sofian, fost Preşedinte al Curţii de apel din Iaşi; dr. C. Grigoriu, medicul primar al judeţului Iaşi; dr. Tănăsescu, medic comunal; L. Sinigaglia, profesor; Valeriu Hulubeiu, profesor; N. Enciulescu, profesor la Conservator; N. Teodorescu, profesor la conservator; Dr. Caranda; Ion Nicolau, pensionar; Em. Goldhamer, farmacist; Ion Dolijan, profesor: Justin Teodorescu advocat; Gh. T. Antimiu, pensionar, Stefan Anastasiu, învăţător; D. Bejan; profesor: Emanoil Lupu, farmacist; G. Dreuttel, pensionar; Spiridon Sp. Irimescu, proprietar şi I. Winograschi, profesor.

— D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, a plecat aseară în Capitală.

— Cu privire la credinţile d-lui Filipescu în privinţa şefiei partidului conservator, vom publica mîine interesante destăinuiri.

D. Petre Missir se află de astăzi dimineaţă în Iaşi.

D. N. Filipescu este ferm hotărît a se ţinea în strictă rezervă şi nu rîvneşte la şefia partidului conservator.

Aşa rezultă din declaraţiile categorice făcute d lui Cocea de la Facla.

Bine înţeles că fostul ministru de războiu nu pierde ocazia să atace pe d. Take Ionescu. Aceasta n'are însă importanţă, după cum n'au nici un temeiu hotărîrile în privinţa abstinenţei în politică şi rennnţare la şafie.

Singurul lucru care merită a fi relevat ie faptul că d. Filipescu laudă pe d. Maiorescu şi atacă pe d. Marghiloman.

Intr'adevăr iată ce cetim între altele.

„La noi ie un fel de reabilitare a trecutului. Un boier n'are nevoie să fie şef. Un om însă care trebuie să reabiliteze trecutul unui părinte hoţ de cai..."

D. profesor dr. Mezincescu, subdirectorul general al serviciului sanitar superior a sosit eri în Iaşi. D-sa a făcut inspecţiuni la cîteva spitale din judeţ şi a ales terenuri pentru nuoi construcţii de spitale.

Comitetul executiv al partidului conservator democrat din Iaşi, a ţinut şedinţă Duminecă, ora 5 d. a. La şedinţă a luat parte şi d. Alexandru A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, care a făcut o expunere a situaţiei politice.

Expozeul ministrului, care a îmbrăţişat toate problemele la ordinea zilei, a fost ascultat su multă încordare.

Comitetul a dat întreaga sa adeziune la modul de a vedea al d-lui Badareu.

Şedinţa, foarte însufleţită, a durat două ore. Cu această ocaziune s'a dat cetire şi cererilor noilor aderenţi, al căror nume îl publicăm în altă parte a ziurului nostru.

Ziarele din Bucureşti publică dări de seamă despre expunerea făcută de d. Badareu în comitetul executiv care nu corespund nici pe departe sentimentelor şi spuselor ministrului lucrărilor publice de la întrunirea de Duminecă.

Corespondenţii ziarelor au redat în mod cu totul greşit declaraţiile d-lui Badareu.

Comisiunea pentru lichidarea bonurilor de rechiziţie, va ţinea Joi 18 Octombrie ultima licitaţie.

Numărul candidaţilor ce au a depune examen, integral şi de corigenţă, înaintea celor două comisiuni ieşane este de 250. O comisiune va lucra la liceul internat, pentru elevii de cl. I şi a II-a; cealaltă la liceul naţional pentru toate celelalte clase.

D. Căpitan N. Lăzărescu din regimentul Ştefan cel Mare, a fost mutat în regimentul 27 Bacău.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a plecat aseară în Capitală dentru a lua parte la şedinţele Sinodului.

Comisiunea examinatoare a candidatelor pentru certificatul de capacitate a conducătoarelor şcoalelor de copii, a dat următoarele subiecte pentru probele scrise:

A (Pedagogia). — 1) Prin ce mijloace se ajunge la educaţia intelectuală şi morală în grădinele de copii. 2) Educaţia fizică. 3) Ce scop urmăresc la noi în ţară grădinile de copii. 4) Pedagogii cari s'au ocupat mai de aproape cu organizarea grădinelor de copii. 5) Rolul educativ al conducătoarei în grădinele de copii.

B (Literare). — Descrierea unui anotimp 2) Hrana şi îmbrăcămintea copilului (observări igienice şi medicale. 3) Zile mari în Istoria Romînilor. 4) O întîmplare din viaţă (sub formă de scrisoare) 5) Viaţa la ţară.

Tezele au început a fi verificate iar rezultatul se va da cel mai tîrziu Simbătă.

Ni se comunică faptul că d: general Musteaţă nu părăseşte Iaşul pentru totdeauna.

D-sa pleacă numai pentru cîte-va luni în interese particulare.

Acest lucru a fost interpretat în senzul că d-sa părăseşte pentru totdeauna Iaşul, ceea ce nu este exact.

Astă-zi s'au înregistrat la serviciul sanitar, trei cazuri noi de scarlatină, venite din comuna Tomeşti.

Conferinţa „Ateneului Popular" din Bucureşti.—Eri a avut loc în sala „Caragiale mult interesanta conferinţă a d-lui V. Anestin despre „Universul vizibil".

Conferinţa aceasta face parte din ciclul de conferinţe pe care-l anunţă pentru Iaşi „Ateneul popular" din Bucureşti.

Deşi subiectul anunţat are de natură o curiozitate şi deşi d. V. Anestin este un conferenţiar cunoscut cu toate acestea, sala a fost puţin populată. Poate că a contribuit la aceasta şi ora, care fiind aproape de prînz, era nepotrivită.

Timp de o oară conferenţiarul destăinueşte unele din secretele cerului; ale universului nostru şi ale celui sideral, vorbeşte despre naşterea, viaţa şi moartea stelelor; despre diversele concepţiuni în ce priveşte forma, mărimea, întinderea şi mişcarea în spaţiu a lumei siderale. Face şi o interesantă expunere istorică asupra evoluţiei diferitelor sisteme astronomice.

Conferinţa a fost ascultată cu interes şi-a avut un desăvîrşit succes moral.

D. căpitan Rădulescu care a fost trimis de către Ministerul de războiu pentru a studia la Stokholm gimnastica suedeză, va fi invitat de către Ministerul de Instrucţie publică pentru a ţinea o serie de prelegeri maeştrilor de gimnastică, care vor fi întruniţi într'un congres, în care se vor stabili normele generale, după care va fi predată gimnastica, în şcoalele noastre secundare.

Au fost numite profesoare titulare în învăţămîntul secundar d-ra Maria Onciu, licenţiată în litere de la Iaşi şi cu examenul de capacitate din 1910 la catedra de limba romînă şi franceză de la şcoala profesională din Bacău şi d-na Elvira Buzdugan, la externatul din Galaţi.

La şcoala superioară de arte şi meseri din Iaşi s'au făcut următoarele avansări şi numiri: d. Otto Hahn, a fost numit profesor de electrotochnică; Gh. Cîrlănescu, şef altelier de lemnărie aplicaţie avansat de la cl. III la cl. II-a; I. Şoimaru, maistru ţinichigiu, cl III la cl. II; Gh. Dumitriu, ajutor maistru cl. III la lemnărie aplicaţie, avansat mecanic cl. III; Al. Băncilă, idemn cl. II, maistru cl. III; Al. Vasiliu ajutor maistru lemnănie şcoală, maistru cl III-a; Radu Kivulescu lăcătuş şcoală cl. II la cl. I-a; I. Cuman, maistru ajutor cl. II la I-a; Paraschiv Scutaru, maestru rotărie cl. II la I-a; I. Raicu, maistru la forjă cl. II la I-a; D. Ionescu, maistru cl II la lemnărie şcoală, la cl. I-a; Grigore Cuparencu numit mecanicul şcoalei.

Următorii soldaţi cu termenul redus din regimentul 13 Ştefan cel Mare, au plecat eri la Bucuresti, pentru a urma cursurile şcoalei de ofiţeri în rezervă: Manoliu Vlad, Balmuş Şt., Harnagea Petru, Vasilescu Leon, Vasiliu Emil, Cerchez Gh., Popovici P. Ioan, Stăcescu Titus, Rădulescu N., Drăguleţ Ioan, Rata Francisc, Brudaru Adrian, Lupu Constantin, Georgescu Gh., Dascălu Gh., Bejanariu Gh., Siminski Teofil.

Cu prilejul înaugurărei şcoalelor înfiinţate anul acesta, de societatea doamnelor ortodoxe romîne, în cartierul de la Socoala, şi care va avea locla 1 Noembrie vor veni în Iaşi, preşidenta şi vice-preşidenta societăţii din capitală şi profesoarele Laura Călin, dela şcoala No. 3 Elena Nicolaide, de la şcoala No. 1, Elvira Panaitescu-Ţaţomir, de la No. II, şi d-na Vasilescu-Ghencea, profesoare din Capitală.

In numărul nostru de Joi 10 Octombrie, s'a strecurat o informaţie prin care se spunea că o lehuză ce se prezentase la institut a fost refuzată de moaşa primă.

D. prof. Dr. Bejan ne roagă să arătăm că faptul nu s'a petrecut astfel. De altfel d-sa a făcut cunoscut şi Epitropiei cum s'a petrecut cazul.

Expoziţia Şcoalei de Sericicultură „Vitlimescu Mironeanu" din Iaşi str. Lascar Catargi No.14 va fi deschisă pînă la 1 Noembrie a. c.

Astă-zi s'a început la seminarul Veniamin Costachi, examenul pentru cele 20 burse vacante în clasa întăia.

De aseminea la externatul de fete „Oltea Doamna" s'a început examenul de admitere în clasa întăia; unde pentru 56 locuri' sunt înscrise 122 candidate.

Duminecă şi Luni revizoratul şcolar a distribuit învăţătorilor, materialul didactic necesar noului an şcolar.

Azi la orele 3 a avut loc înmormîntarea constructorului palatului Administrativ Frantz Rameder.

Consiliul judeţian se va întruni în viitoarea şedinţă, în ziua de 28 Octombrie la ora 4 p. m.

In această şedinţă, se va vota budgetul judeţului.

La creditul Urban a avut loc Duminică întrunirea consiliului de administraţie pentru alegerea unui director în locul regretatului Grigorie Buiciu.

A fost ales director d. Botez, actualul subdirector. In locul de sub-director a fost ales d. Alexandru Handoca.

Iar locul din consiliu devenit vacant a fost cooptat d. N. Cananău.

Astăzi dimineaţă s'a început la Maternitate, concursul de admitere în şcoala de moaşe.

S'au prezentat 54 candidate, din 66 înscrise.

Comisiunea de examinare se compune din d-nii prof. dr. Bejan, d-ra dr. Lucie Leon şi preotul Stamate.

D. Oscar Kaufman, unul din directorii Băncei de credit romîn se află în localitate în vederea instalărei ca director, la sucursala acelei bănci din Iaşi a d-lui Abeles care va înlocui pe d. Kaiser, plecat în concediu.

Următorii sculptori au prezentat machete pentru lucrarea bustului povestitorului moldovean I. Creangă:

Iordănescu din Bucureşti, Scutari şi Fabio din Iaşi şi Grigoraş din München.

Noua Revistă Romînă a apărut cu următorul sumar:

Problema balcanică şi opinia maghiară, ancheta „Nouei Reviste Romîne".—Părerile d-lor: Contele Stefan Tisza, Alex. Marki, Oscar Iaszi, Ignacz Kosutany, Bela Foldes.

Monopolul pedagogiei, anexă catedrei d-lui Dimitrescu-Iaşi. — Conflictul sîrboalbanez.

C. Rădulescu-Motru: Regele Carol şi politica externă.

P. N. Panaitescu: Haret şi Vlaicu.

F. Aderca: Madrigal astronomic.

H. S.: Maxime.

Ion Trivale: Ilarie Chendi.— Propilee artistice din Marin Simionescu-Rîmniceanu.

Insemnări—Revista Revistelor.

Universitare.— Consiliul facultăţei de litere a recomandat ca membri în comisiunea pentru concursul de ocuparea catedrei de limba şi literatura italiană de la universitatea din Bucureşti, pe d nii Profesori A. D. Xenopol, I. Caragiani şi Gh. Drouhet.

— Decanatul facultăţii de litere şi filosofie a intervenit la rectoratul universităţii locale, cerînd ca întreg localul destinat seminariilor să fie utilizat în acest scop.

— Au sosit la decanatul facultăţii de litere diplomele d-lor P. Andrei şi Th. Simensky şi ale d-relor O. Păun, Măcincescu şi Mărgineanu.

— Azi a început la Universitate examenul de docenţă a d-lui Eugen Melik specialitate dreptului internaţional privat. Comisiuea se compune din d-nii: Dimitrie Alexandrescu preşedinte, P. Missir, S. Longinescu, A. C. Cuza şi I. Th. Burada. Mai candidează tot pentru această specialitate d. P. Pogonat avocat.

D-na Agripina N. Creţulescu, învăţătoare la şcoala din Uricani-Tăuteşti (jud. Iaşi), a fost transferată, după cerere, pe ziua de 1 Oct. postul 3, de la şcoala din Hălăucesti (jud. Roman).

D-ra Teodora Niculescu, suplinitoarea postului de la Hălăucesti, a fost trecută la şcoala din Tăuteşti, pe aceiaşi zi şi în aceiaşi calitate.

Invăţătorul Gh. Ghemiş a fost transferat de la şcoala Principele Carol (jud. Tulcea) la şcoala din com. Cotnari (jud. Iaşi).

Notaţi bine!!
Vechiul şi renumitul magazin
G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpuşneanu aduce la cunostinţa onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpuşneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.
Magazinul va fi asortat cu toate noutăţile.

Crimă sau sinucidere.—Aseară pe la orele 8 autorităţile au fost înştiinţate, că o crimă s'a săvîrşit lîngă cantonul 107 de pe linia ferată Iaşi-Cucuteni.

D. procuror Cerodeanu, însoţit de subcomisarul Teodorescu de la s. I transportîndu-se la locul indicat au găsit între şine cadavrul unui bătrîn în etate de 60 ani.

Imediat s'a procedat la anchetă pentru a se stabili mai întăi identitatea cadavrului şi s'a aflat că e al locuitorului Ioan Jipa din satul Găureni, com. Uricani, care venise încă de Duminică în Iaşi la sft. Paraschiva, împreună cu soţia sa.

Eri pe la orele 4 p, m. a fost văzut de cîrciumarul State, trecînd singur pe str. Zugravilor.

S'a anunţat imediat secţia de jandarmi din Uricani, care trimeţînd pe un jandarm acesta a recunoscut pe Ioan Jipa.

Cadavrul prezintă o leziune la ceafă şi pe degetele ambelor mîni, aşa că autorităţile sunt intrigate, neştiind dacă la mijloc e o crimă sau sinucidere.

După cum a fost găsit cadavrul, pare mai sigur că numitul a fost ucis prin lovituri de ciomag, căci distanţa între cele două linii ferate e aşa de mare în cît dacă Jipa ar fi trecut printre ele în momentul trecerei unui tren, n'ar fi putut fi nici macar atins.

Soţia sa care fusese vestită şi adusă la faţa locului, la vederea soţului său, n'a rămas deloc impresionată, declarînd numai că oare ea nu va păţi nimic.

Această declaraţie a făcut pe autorităţi să bănuiască că numita n'ar fi străină de crimă şi să pornească cercetările în această direcţie.

Cadavrul a fost lasat toată noaptea sub paza a doi străjeri, iar azi dimineaţă autorităţile s'au transportat din nou la faţa locului şi au procedat la fotografiarea cadavrului, după care au dat ordin pentru transportarea la morgă.

Ancheta continuă.

Invăţătorul I. Bogdan din com. Aroneanu, aflîndu-se la o nuntă, din imprudenţă a împuşcat cu un revolver pe Gheorghe Pascariu.

Pacientul a fost internat la spitalul sft. Spiridon din Iaşi.

Se fac cercetări.

Econ.— Duminică 13 Octombrie crt. s'a celebrat în saloanele d-lui Iacob Glanzstein din strada C. Negri logodna fiicei sale gentila d-ră Laura Glanzstein cu d. Sigmund Abramovici din firma Fraţii Abramovici Botoşani.

Numai astă seară Marţi se mai reprezintă la cinematograful Pathé-Freres, din spaţioasa sală a Circului Sidoli; partea I-a (Actul 1, 2, 3) din „Roger La Honte" (Amor criminal), dramă în 6 acte mari, minuţioasă adaptare după romanul cu acelaşi nume al celebrului scriitor francez Jules Mary. Această dramă fără seamăn, care stîrneşte senzaţie în cele mai mari teatre-cinematografice din lume, s'a reprezintat la Bucureşti săptămîni întregi obţinînd succesedin cele mai extraordinare.

„Roger La Honte" opera de căpitenie a marelui romanţier francez, postamentul monumentalelor sale scrieri, cuprinde 6 acte: Primele 3 acte se mai reprezintă astă seară Marţi 15 Oct.; iar partea a doua (actul IV, V şi VI) se vareprezenta mîne Mercuri 16 şi Joi 17 Octombrie. (A se ceti subiectul piesei care se oferă gratuit).

Programul nou de astă seară Marţi mai cuprinde şi alte subiecte printre care: şi cel mai nou număr din Pathé-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă: zborurile lui Pégoud, îndrăzneţul aviator care nimeşte lumea întreagă, etc, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale
Doctor A. Ratianu
Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva
— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —
Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.
Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

■ Consulul austro-ungar din localitate s'a întors din congediu, reluîndu-şi ocupaţiile.

■ Astăzi la ora 9 a. m. s'au deschis şedinţele ordinare ale consiliului judeţan, sub preşidenţia d-lui consilier Andrei Badareu.

La ordinea zilei este proectul de budget, precum şi alte chestii de ordin administrativ.

■ A încetat din viaţă, la locuinţa sa din Soşeaua Naţională, d-na Sofia Păun, soţia lui Iorgu Păun fost cel întâi preşedinte al Camerei de comerţ locale.

■ Invăţătorul C. Suceveanu a fost transferat de la şcoala din Ruginoasa (jud. Suceava) la Romăneşti (jud. Iaşi) în locul d-lui V. Dorin transferat la Hîrlău.

■ „Mult distinsa şi apreciata poetă Doamna *Coralia Xenopol (Riria)* şi *Maestrul E. Caudella* au dedicat balada d-lor „Dochia" eminentei artiste Doamnei *Gemma Mezzetti.*

Domnia sa a cîntat-o pentru *întîia oară* la jubileul artistic de 50 de ani în 11 Aprilie 1906 la reprezentaţia dată cu această ocaziune, în onoarea *d-lui Caudella* la teatrul naţional, şi a *doua oară*, la concertul dat de Conservatorul de Muzică şi Jarta dramatică, pentru flota românească.

Concertul a fost dat din iniţiativa d-lui *Enrico Mezzetti* distinsul director al conservatorului şi a stat sub conducerea d-sale.

■ Concursul pentru profesoarele grădinilor de copii urmează. Astăzi, Marţi s'a dat cetire lucrărilor în scris.

Dintre cele 123 candidate cari s'au înscris s'au prezentat 114 şi au intrat în concurs 94.

■ Intrînd în al treilea an al apariţiei sale, excelenta revistă de liberă-cugetare „Raţiunea" şi-a schimbat formatul, transformîndu-se în ziar săptămînal. Cu prilejul acesta fericit în viaţa unei publicaţiuni, „Raţiunea" a apărut în număr jubiliar dublu, conţinînd articole semnate de cunoscuţii noştri publicişti, d-nii: I. Teodorescu, dr. P. Zosin, dr. Thiron, dr. Marbé, C. I. Disescu, dr. Steuerman, I. C. Vissarion, etc. Ilustraţii de actualitate.

■ Astăzi, 15 Octomvre, a avut loc deschiderea grădinei de copii „Al. G. Mavrocordat" din strada Socolei, sub auspiciile societăţii ortodoxe naţionale.

■ Sub auspiciile „societăţei de Topografie a Franţei" va avea loc la Paris în seara de Joi 30 Octombre stil nou o conferinţă ţinută de d. André Faure, profesor la şcoala militară din Iaşi, despre „România Contemporană rolul ei în războiul balcanic şi interesele franceze în România".

Conferinţa va fi însoţită de proiecţiuni.

■ A apărut „Viaţa Agricolă" anul IV, No. 13 şi 14, organul societăţii romîne de agricultură.

Diverse întîmplări

— *Accident la C. F. R.*—O maşină de manevră condusă de către şeful de manevră Drăgoi a dat peste camionul lui Ion Neamţu care trecea prin rampă.

Accidentul n'a avut alte urmări decît sfarmarea complectă a vehicului.

— Iosif Mondrischi conducătorul unui camion cu trei cai, încarcat cu bolovani, a dat peste birja lui Serghie Petru în care se afla d-na maior Savin din Botoşani.

Din ciocnire trăsura a ramas sfărmată şi birjarul căzu la pămînt şi îşi frînse mîna dreaptă. D-na Savin scăpă numai cu spaima.

— *Lovire.*—La construcţia caselor din str. Cuza Vodă No. 13 lucrătorul N. Spiciag a fost lovit la mînă de un elevator atît de greu în cît a fost nevoe de internarea sa în spital.

— *Oribila încercare de sinucidere.* — In piaţa Halei, în baraca cu No. 5, individul Stan Luţa Budrigă, închizîndu-se pe din lăuntru şi-a dat foc cu gîndul de a se sinucide. Fumul atrăgînd pe trecători, nenorocitul într'o stare de plîns a fost scos şi transportat la spitalul sf. Spiridon cu ambulanţa societăţei Salvarea.

— Cercul pensionarilor C. F. R. a ţinut ieri şedinţă în localul său din Bulevardul Ferdinand No. 1.

Şedinţa a fost presidată de către d. D. I. Ionescu.

— Sămbătă a avut loc la societatea de Sport, Muzică şi gimnastică, adunarea septămînală a consiliului de administraţie sub preşidenţia d-lui Vasile Teodoreanu preşedintele societăţei.

S'au luat mai multe dispoziţiuni referitoare la îmbunătăţirile, care sunt de adus în vederea începerei funcţionărei secţiilor de tir şi muzică.

— S'a declarat epidemia de scarlatină în satul Totoeşti, comuna Erbiceni.

— Astăzi a avut loc o conferinţă a profesorilor Liceului Naţional.

S'a luat cunoştinţă de noile modificări ale regulamentului.

— Dintre elevii înscrişi în clasa I-a a liceului Naţional din localitate, 22 au fost repartizaţi la gimnaziul Alexandru cel Bun şi 5, la gimnaziul Ştefan cel Mare.

La farmacie caută post casieriţă doamnă tînără, bună condiţie.
Adresa *D-na Ianculescu, Păcurari 45.*

■ **Consiliul judeţean.** — Consiliul judeţean, convocat în seziune ordinară, a ţinut azi prima şedinţă.

Consilierii s'au întrunit, la ora 10 dimineaţa, sub preşidenţia d-lui Stefan Negruţi, prefect de judeţ, care în cîte-va cuvinte declară deschisă seziunea ordinară a consiliului judeţean.

Sunt presenţi, d-nii Andrei Badareu, Lapteş, V. Th. Popovici, N. Botez, Em. Manariu, Al. Calerghi, N. Petriceanu, Maior C. Panaitescu, Stefan Tempovici, Gh. Cariade, D. Brudea, Gh. Stîrcea, Gr. Oarză şi I. Minzul.

Se procede la constituirea biroului şi prin aclamare se realege vechiul birou.

In urma alegerei, se redactează o telegramă către Ministrul de interne în cuprinderea următoare:

„—Astăzi întrunindu-se consiliul judeţian în seziune ordinară, s'a reales prin aclamaţii vechiul birou, compus din d-nii Andrei Badareu, preşedinte, Pompiliu Antonescu şi N. Stroici, vice-preşedinte, V. Th. Popovici şi Lapteş, secretari.

Prefect Stefan Negruţi

Consiliul trece apoi la ordinea zilei.

Se aprobă creditele deschise de delegaţiunea judeţiană de la ultima seziune şi până în prezent.

Se aprobă creditele deschise de delegaţiunea judeţiană de la ultima seziune şi până în present.

Se aprobă modificarea budgetului ordinar al administraţiei generale şi deschiderea de credite suplimentare şi extraordinare ce ar mai fi necesare, asupra budgetului pe anul curent. Se aprobă modificarea budgetului extraordinar al judeţului pe anul 1913—1914.

In ceia ce priveşte votarea budgetelor judeţului pe 1914—1915, se primeşte propunerea d-lui Prefect, ca chestiunea să fie desbătută în viitoarea şedinţă, pentru ca consilierii să aibă timpul material necesar, de a studia nevoile judeţului şi de a-şi formula propunerile în această privinţă.

Se alege în comisiunea cercetărei conturilor judeţului, pe d-nii Tempovici, Manariu şi Cariade.

Se aprobă gestiunea financiară a şcoalei inferioare de meserii a judeţului.

D. Secretar Fara, dă cetire unei adrese al administraţiei financiare, care propune a se acorda gratificaţii perceptorilor, ca să i stimuleze la încasarea remăşiţilor provenite din prestaţie.

D. *Stef. Negruzzi*, Prefectul judeţului, luînd cuvîntul, atrage atanţiunea consiliului asupra acestei chestiuni, care e de o importanţă copitală. Este de încasat aproape jumătate de milion din rămăşiţi.

Pentru a stimula pe perceptorii, a căzut de acord cu administratorul financiar şi inginerul şef al judeţului, de a se aacorda perceptorilor gratificaţii, în modul următor:

Să li se dea 2 la sută, dacă vor încasa 25 la sută din remăşite; 4 dacă vor încasa 50 la sută, 6 dacă vor încasa 75 la sută şi 8 dacă vor încasa întreaga sumă restantă. Bine înţeles e vorba numai de debitele din anii trecuţi, şi nici de cum de încasările din anul trecut.

D. Negruzzi crede că prin aceasta se va ajunge la rezultatul dorit, de a se încasa o sumă frumoasă, care va servi la continuarea lucrărilor de drumuri, oprite în loc din împrejurările cunoscute.

Consiliul, în unanimitate, aprobă propunerea Prefectului.

In legătură cu aceasta, d. Stefan Negruzzi, propune un desiderat şi anume de a se apela la ministrul de lucrări publice, ca să acorde un ajutor judeţului, în raport cu lipsa cauzată, prin aceea, că guvernul a ertat pe cei cari au fost mobilizaţi, de prestaţie şi dări.

Consiliul aprobă în totul dezideratul propus de Prefect, exprimîndu-şi credinţa că ministrul lucrărilor publice, care arată atîta buna voinţă pentru judeţul Iaşi, va ţine seamă şi de această nevoie.

Se procede apoi la alegerea diferitelor comuni.

Astfel în comisiunea de statistică judeţiană se aleg pe d-nii Petriceanu şi Brudea.

In comisiunea de rechiziţie militară, se alege pe d. Nicu Botez.

In consiliul de higienă se aleg d-nii Brudea şi Panaitescu.

Consiliul acceptă în principiu a acorda o subvenţiune şcolei de croitorie a d-rei Tereza Milicescu şi autoriză pe d. Prefect a se prezinta la licitaţie, pentru cumpararea casei din Tg.-Frumos, unde se află instalată secţia de jandarmi.

După cîte-va cuvinte de mulţumire, din partea d-lui Prefect, şedinţa se rîdică la ora 12.

■ **Judiciare.** — Curtea de apel secţia II-a a condemnat la un an închisoare pe comerciantul Ivan Ivanovici din Bacău pentru bancrută simplă şi frauduloasă.

— De aseminea pe Gheorghe Negrea la 7 luni închisoare corecţională, pentru falş în acte comerciale.

— La 13 Noembrie curtea va judeca procesul dintre Cristea Popovici (Octav Minar) cu societatea dramatică din Iaşi pentru daune.

— Maria D. Matei acuzată de omor prin imprudenţă a fost condemnată la 15 zile închisoare.

— Teodor C. Leuştean învinuit de lovire a fost condemnat la trei luni închisoare.

— Curtea a achitat pe subcomisarul C. Martin, pentru delict de atentat la pudoare.

— Rachmil I. Rachmil şi Strul Şeinfeld au fost condemnaţi la cîte una lună închisoare corecţională pentru întrebuinţare de măsuri false.

— De aseminea Gh. Coman la 4 luni închisoare pentru rănire.

— Camera de punere sub acuzare a ordonat punerea în libertate a prevenitului Tanase Dinisievici, arestat pentru furt.

— S'a respins opoziţia procurorului general şi a confirmat ordonanţa judelui instructortor cab. III prin care nu se găseşte caz de urmărire contra lui Gh. Mihailescu pentru falş.

— Comerciantul A. Valdman din P. Neamţ a înaintat camerei un memoriu pentru a se avea în vedere la deliberarea apelului făcut contra jurnalului Trib. Neamţ din 10 Oct. de confirmarea mandatului de arestare pentru complicitate la falşul unei poliţi.

— Camera de punere sub acuzare a admis opoziţia proc. general şi găseşte că este loc de urmărire contra lui Gh. Ungureanu arestat pentru furt.

— Curtea de Apel s. I-a a admis apelul moştenitorilor def. Saul Fischer şi a dispus ca inventariarea averei rămasă pe urma numitului defunct să se facă fără estimaţiune.

— Din eroare s'a publicat într'un număr anterior al ziarului că s'a cerut declararea în stare de faliment a d-lui I. Kohn, comerciant din str. Cuza-Vodă.

Adevărul e că s'a cerut declararea în stare de faliment a comerciantului S. Kohn.

Doctor L. Silberstein
Medic de Spital
Str. Cuza-Vodă, 46
Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

Prăvălie DE INCHIRIAT *în Str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42 ter.*
A se adresa d-lui avocat V. G. Cristofor Str. Cuza-Vodă No. 42 bis.

Un apartament compus din **două camere mari, la stradă şi una în atenanse, toate la etagiu, Ştefan cel Mare (casele Jurist, vis-a-vis de Mitropolie) se închiriază de acuma. A se adresa la** *„OPINIA"*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Principii romîni la Viena

Viena.—Imparatul Frantz Iosef, făcînd azi dimineaţă o vizită principilor moştenitori romîni, îmbracase uniforma regimentului său 1 de infanterie. Principele moştenitor şi principile Carol, purtînd uniforma romînească, au salutat pe monarh în vestibul, mulţumindu-i călduros pentru vizita sa.

Bătrînul suveran s'a dus apoi în apartamentele principilor unde a urat bună venire principesei moştenitoare şi celorlalţi principi. Convorbirea a ţinut peste o jumătate de oră.

Mulţimea a făcut ovaţiuni suveranului cînd a părăsit hotelul.

Principii romîni au plecat la ora 4 şi 50 seara spre Bucureşti.

A. S. R. Principele Ferdinand a făcut la ora 4, o vizită prelungită contelui Berchtold, la ministerul de externe.

„Fremdenblatt", comentînd vizita principilor romîni, scrie: „Este o primă vizită, dar n'au fost nişte străini pe cari împaratul i-a primit, căci sentimentele de sinceră amiciţie cordială unind totdeauna cele două dinastii şi şederea la Viena a principilor Romîniei are caracterul puternicilor sentimente de prietenie care guvernează raporturile reciproce ale celor două dinastii, confirmate încă prin această vizită şi sunt în concordanţă cu politica celor două monarhii.

Sporirea flotei ruse

Petersburg — Cu prilejul terminării lucrărilor comitetului special de marină, preşedintele lui, marele duce Alexandru Mihalovici a primit un rescript imperial, amintind rezultatele obţinute cu construirea a 18 torpiloare de escadre, dintre care cel din urmă „Novik" este o capod'operă de tehnică modernă, ca şi cele 4 submarine construite.

Congresul internaţional al Presei

Lipsca. — Congresul internaţional al presei, care trebula să se ţină aici, în 1914, a fost definitiv contramandat.

Serviciul Telefonic

D. Take Ionescu la Atena

Bucureşti.—Este probabil că zilele aceste d. Take Ionescu, ministru de interne, va pleca la Atena spre a face vizita promisă pe cînd d. Venizelos a fost în România.

Cercurile de recrutare în ţara nouă

Bucureşti. — Ministerul de resboiu a luat dispoziţia, a se înfiinţa în ţara nouă trei cercuri de recrutare, şi anume la Silistra, Dobrici şi Balcic.

Pierre Loti provocat la duel

Paris.—Ziarele anunţă că locotenentul bulgar I. Turcom, de la regimentul I din Sofia, a provocat la duel pe Pierre Loti pentru nişte articole scrise în contra foastelor ţeri balcanice aliate.

Locotenentul Turcom care se află în Sviţera, a plecat spre Paris.

Procesul din Kiev

Londra.—Lordul Rotschild a trimis o scrisoare Cardinalului Mery de Val, prin care protestează contra înscenărei procesului din Kiev.

*

Dorohoi.—Eri s'a ţinut aci o întrunire de protestare în potriva înscenărei procesului din Kiev.

Intre alţii a vorbit şi d. Procopovici, fost ajutor de primar.

O desminţire

Bucureşti.—Legaţia Bulgară din Bucureşti a rugat ziarele să desmintă ştirea lansată de un ziar, după care în Bulgaria s'ar face pregătiri de răsboi în contra României.

Inaugurarea canalului Bagadat

Bucureşti.—Cu prilejul inaugurărei canalului ce leagă canalurile Bagadat şi Ravel, d. ministru Arion a transmis M. S. Regelui telegrama următoare:

„Astăzi s'a inaugurat într'o frumoasă serbare canalul „Regina Elisabeta" care leagă canalul Ravel cu canalul Bagadat, în mijlocul unei mari adunări şi a populaţiei din împrejurimi.

Gîndul tuturor se îndreaptă cu drag şi respect către M. Voastră, cu sprijinul căruia s'a putut înfăptui aceste importante canaluri, ce duc apele Dunărei în lacurile Ravel şi Bagadat.

Intreaga populaţie recunoscătoare a aclamat cu entuziasm pe M. Voastră şi pe M. S. Regina, a cărula nume iubit canalul îl va purta cu fală în viitor".

Holera la Constanţa

Constanţa. — Aci s'a constatat un caz nou de holeră, şi anumn un bucătar ce venea din Cerna-Vodă, s'a îmbolnăvit cu simptome suspecte,

Analiza bacteriologică a dat un rezultat p zitiv.

Procesul ziaristului Milian

Bucureşti.—Consiliul de răsboiu a fixat pentru 19 Octombrie pertractarea procesului intentat ziaristului Milian.

Sinuciderea unui ofiţer

Bucureşti. — In inchisoarea militară s'a sinucis sublocotenentul Jordan Săndulescu, din regimentul 2 de artileri deţinut pentru escrocherie şi dezertare.

Inspecţiuni

Bucureşti.— D. dr. Minovici, directorul general al serviciului sanitar, a plecat aseară, în inspecţiunea lazaretelor din Constanţa şi Brăila.

Reducerea scomptului

Berlin.— Banca imperiului a redus scomptul la 5 jum. la sută.

Slujba românească

Cucureşti.—Din Veria (Macedonia), vine ştirea că episcopul grec din localitate a încredinţat biserica din localitate unui preot romîn aşa că Duminica aceasta slujba bisericească a fost oficiată în limba romînă.

E prima oară că în bisericile greceşti se admite o atare slujbă.

Buletinul Direcţiunei Sanitare

Bucureşti.—Iată buletinul de azi despre mersul holerei:

Jud. Brăila.—9 com. 39 vechi, 18 vindecaţi, 1 mort, nici un bolnav nou, 21 rămaşi.

Brăila-lazaret, un vechi.

Jud. Constanţa.—4 com, 5 vechi, nici un caz nou.

Dîmbovîţa, 2 bolnavi vechi.

Jud. Doij.—7 com., 20 vechi, 22 vind. 8 rămaşi.

Craiova, 1 vechi.

Jud. Ialomiţa.—13 comuni, 31 vechi, 2 vindecaţi, 29 rămaşi.

Calaraşi, 2 vechi, 1 vindecat.

Jud. Ilfov.—2 com., 4 vechi, 1 vind. 5 rămaşi.

Bucureşti-Colentina, nici un bolnav.

Olteniţa, 1 vechi, nici un caz nou.

Jud. Mehedinţi. — 1 com., 3 vechi, 4 vind. 3 rămaşi.

Jud, Olt. — 2 com., 2 vechi, nici un un cas nou.

Judeţul Putna, 1 comună, 4 vechi, nici cas nou.

R.-Sarat, 1 comună, 1 vechi.

Judeţul Romanaţi. — 3 comune, 7 nici un caz nou, 1 vindecaţi, 5 rămaşi.

Caracal, 20 bolnavi vechi, nici un caz nou.

Jud. Teleorman.—5 comune, 34 vechi, 4 vind., nici un caz nou, 30 rămaşi.

Jud. Tulcea. — 2 comune, 4 vechi, nici un caz nou.

Judeţul Vlaşca, 6 comune, 17 vechi, un caz nou, 20 rămaşi.

Teritoriul nou, 1 comune, 4 vechi, nici un caz nou.

Total: 57 comune, 211 vechi, 2 noi, 2 morţi, 53 vindecaţi, 158 rămaşi.

Soc. Creditului Fonciar-Urban
— DIN IAŞI —

La 3 şi 4 Noembre st. n. 1913, se va face a 64-a tragere la sorţi, a scrisurilor, conform art. 53 din legea Creditelor fonciare şi art. 122 din statute.

Domnii detentori de scrisuri sunt rugaţi a asista la tragere care va avea loc la sediul societăţei la ora 2 p. m., în prezenţa Consiliului de administraţie şi a Comisarului guvernului.

Direcţiunea

SAMUIEL HELLIN
ANETTA FAIVELOVICI
LOGODIŢI
Felicitările se primesc Sîmbătă în 26 Octombrie str. Cizmăriei No. 9
In locul ori cărei alte înştiinţări

Se vînd cu preţuri moderate.
LEMNE DE FOC
calitatea Fag, cu vagonul sau în detail
A se adresa depozitului strada Vasile Conta No. 2.
Inştiinţat prin cartă postală, vin la domicilin.
Isidor Jurist.

Dr. Louis Mendel
— DENTIST —
reîntorcîndu-se în localitate şi-a reluat consultaţiile.
Str. Lăpuşneanu 11 bis. (De-asupra Băcăniei Smirnov).

Dr. I. BRENER
Specializat în clinicele din Germania
BOALE DE FEMEI
MAMOŞ
Str. Lăpuşneanu 25
— Cons. 1—6 —
Reîntors din campanie şi-a reluat ocupaţiunele

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% !

ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

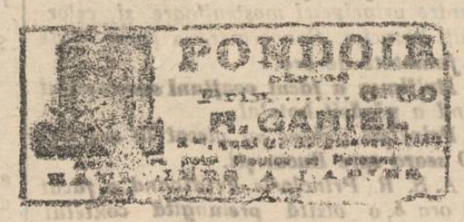

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIILE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ostenesc şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de timpuri, Migrenele, Cefaleile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi cronice, durerile de rinichi, sunetul ochilor, Pelea reminii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia câte cel d'antâiu din ele câte 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cină, seara. Dacă totuşi n'a simţit o ameliorare, ia câte 6 hapuri a doua zi, 9 dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cină, seara. Nu trebue să le mai iei de cât o pe zi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toţi Droguişti şi Farmacişti.

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA",

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

" " " IV, 1 l.

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2012 – Joi 17 Octombre 1913

D. Filipescu și chestia șefiei

Ziarele sunt unanime în a nu pune un moment la îndoială autenticitatea declarațiunilor d-lui N. Filipescu, apărute într'un ziar din Capitală, cu privire la șefia partidului conservator.

In ce mă privește nu numai că cred, dar sunt absolut convins, că ele emană de la fostul ministru de războiu, din gura căruia, de alt-fel, și eu am avut prilejul să aud aceleași aprecieri și același mod de a vedea.

Este drept însă, că atuncea d. Filipescu n'a atacat pe d. Take Ionescu — din contra, se declara gata, sub anumite condiții, să l recunoască șef după d. Carp — și că își colorase ideile cu pilde altele de cît acele care le produce astă-zi.

Redau aproape exact spusele d-lui Filipescu — le-am transcris la timp — și, fac aceasta cu mențiunea că nu cred a comite o indelicateță, dînd astăzi publicității cele ce urmează, din moment ce părerea d-sale în această chestie ie de notorietate publică, în urma celor apărute în *Facla* de ieri.

*

Era prin Februarie 1912. Enervarea în cercurile politice era mare — din cauza chestiunei tramvaiului și a ripostei d-lui Filipescu.

Cu puțin mai înainte fostul ministru de războiu declarase Banca Națională de cea mai vastă excrocherie a secolului, și, prin ziare, apăruseră destăinuiri în privința rolului d-lui Brăteanu în chestia represiunei.

Se spera cu toate aceste încă într'o reîntregire a partidului, și, ceea ce puțini știu, chestia tramvaiului era piedica cea mai mare. D. Take Ionescu era convins că se făcuse cea mai mare greșală cu legea de dezistare și cerea, în primul loc, o soluție în această chestie, pe cînd conservatorii nu puteau da îndărăt. D. Marghiloman îi angajase pănă 'n gît.

Intr'una din zile, fiind în acelaș vast birou de care pomenește *Facla*, și, discutînd despre problema reîntregirei partidului și acea a șefiei, d. Filipescu s'a exprimat ast-fel:

—„Țin ca Take Ionescu să fie lămurit odată pentru totdeauna, că eu nu voiesc și nu voi primi nici odată șefia partidului conservator. In condițiile știute sunt chiar gata să-i dau asigurările cele mai formale în astă privință, față de factorii hotărîtori din această țară.

De alt-fel îți pun la dispoziție un mijloc sigur să se convingă despre aceasta Take Ionescu. Nu sunt nici doi ani de cînd a venit la mine Ionel Brătianu, și aci, în acest birou, așezat pe canapeaua pe care șezi d-ta acuma, mi-a spus:

— De ce nu te hotărești, d le Filipescu, să-ți afirmi voința de a lua șefia partidului? In ce mă privește sunt gata să te asigur de deplinul meu concurs!

Nu puteam să-mi închipui atuncea că această întîmplare îmi va servi ca dovadă pentru cele ce-ți afirm astă-zi. Să întrebe însă Take Ionescu pe Ionel Brătianu — cu care-i prietin la cataramă — ce am respuns șefului liberalilor și atuncea va ști fondul convingerilor mele în privința chestiunei șefiei."

*

Continuînd apoi, d. Filipescu, care se primbla și atuncea cu pași mari, în vastul birou — ca și astă-zi — a spus:

„Șefia, pe lîngă că nu mă tentează și aceasta dintr'un rafinament de ambiție, pe care foarte puțini de la noi l'ar putea înțelege, ar fi și incompatibilă cu firea mea, care nu înțelege încătușare și care mai curînd sfărămă o situație de cît să îngenunche o convingere. Unde mai pui apoi temperamentul meu, care recunosc, nu se potrivește de loc, cu cerințele și obligațiile șefiei.

Uite un caz recent — pe care îl cred caracteristic.

Știi că în ziare au apărut unele destăinuiri în privința modului cum d. Ionel Brătianu a făcut represiune. Intre altele *Adevărul* a publicat două documente — care, s'a susținut, ar fi fost date publicității cu știrea dacă nu chiar direct de mine.

Imi era indiferent ce se șoptea — din moment ce știam că n'aveam nici în clin nici în mănecă cu acei ce comiseseră indiscreția.

Iată însă ce aflu, că d. Ionel Brătianu m'a acuzat în fața regelui, că eu aș fi autorul acelei publicații. Era prea mult. M'am dus la rege, i-am făcut dovada că documentele n'au fost nici cînd în posesia mea, că ele au fost trimise din Iași ziarului *Adevărul*, și, după ce regele a recunoscut că dreptatea e de partea mea, i-am zis:

— Ințeleg Majestate or-ce, dar ca un fost prim-ministru, șef de partid, să îndrăznească a aduce în fața capului statului astfel de acuzări unui ministru, cu știință că minte, asta e prea mult. Iată de ce, Majestate, doresc din suflet ca să pot rupe cît mai curînd lanțurile oficialității, pentru ca, în plin public, să pot da corecțiunea cuvenită mizerabilului care m'a calomniat.

Nu-i nevoe să-ți povestesc cît de afectat a fost regele. Recunosc însă că ast-fel nu vorbește și nu trebue să vorbească față de tron cine-va care rîvnește să fie șef și să dirigiuască un partid"

*

Și drept încheiere:

—„Nu rîvnesc și nu voiu fi nici odată șeful partidului conservator. Acest lucru îl spun mereu tuturor prietenilor. Imi dau seama de-firea mea, de defectele mele, îmi dau seama de incompatabilitatea între temperamentul meu și ceia ce trebuie să fie acel al unui șef. Dacă unii își închipuie că eu cred într'un fel și vorbesc într'alt-fel, vina nu e a mea. Se va vedea în cele din urmă, că n'am spus de cît fondul gîndirii mele.

Tot ce doresc partidului meu este, ca reîntregit sub conducerea unui șef destoinic, să dea țării guvernări care să însemne un bine pentru țară.

In ce mă privește nu voi fi nici odată șef, ori-ce s'ar întîmpla".

*

Repet. Nu cred să fi comis o indiscreție. Gîndul d-lui Filipescu, în această chestie, este astăzi cunoscut grație destăinuirilor *Faclei*. Eu n'am făcut de cît să documentez și mai bine lucrul și să învederez că, în această privință, d-sa ie consecinte cu sine.

S.

NOTA ZILEI

Gherea în pericol.

In cel mai nou număr al „Arhivei" un tînăr scriitor ieșan cu mult curagiu și temperament divulgă în cîteva rînduri indiscrete o mare taină. E vorba, firește, tot de mobilizare și de campanie:

„...Tren de plăcere, direct Iași-Sofia".

Ce mult au pomenit soldații noștri pe acea prea puțin războinică sfîntă.

Entuziasm!...

Cine crezi că ne a primit în gară la Ploești, la restaurant? Un bătrîn cu surîs părintesc pe buze, încîntat că poate servi pe soldații patriei lui. Pe peron s'a încins hora. Par'c'ar fi în ajunul plecării din Iași, cînd au jucat de la 8 seara pînă la 2 de noapte. Da.

...Cînd plătesc la tejghea spun tare bătrînului care împreună cu familia lui eșise în calea noastră:

— Trăiască Domnul Gherea!..

Mi-a strîns mîna privindu-mă cu gînduri de mulțumire!..."

Un soldat burghez; o expediție burgheză; o horă burgheză...

Veți vedea că după răfuiala cu Toma Drago, după eliminarea d-lor Mille și Cocea, va fi tras la răspundere și Gherea-Dobrogeanu.

Nu cunoașteți încă socializmul ortodox!

POLITICE

Chinoros și poezie

«...Toate la un loc nu fac cît un ceas de gîndire pe bordul unui vapor».
N. Filipescu, Interview.

Ziarele se întreceau să aducă știri, care de care mai precise despre ziua întoarcerei din străinătate a d-lui N. Filipescu. Acea zi avea să însemneze doară semnalul unor noui lupte, unor noui încercări decisive de a se preface starea de lucruri,—începînd, bine înțeles, cu o campanie violentă în contra guvernului de colaborare și cu dărămarea lui.

Așa e de adevărat, încît abia se întoarse fostul ministru și ziarele publicară o lungă dare de seamă despre o zgomotoasă întrunire ce ar fi avut loc acasă la d. Filipescu. S'ar zice că darea de seamă fusese dinainte pregătită, de oare-ce se știa că lucrurile aveau să se petreacă așa cum s'a relatat și nu altfel.

Și cînd colo? Intrunirea n'a avut loc. Dar aceasta nu e nimic!

D. N. Filipescu rămîne retras din viața politică și declară filosofic ziaristului care, nu de mult, a interviewat și pe d. P. P. Carp:

...„Și ai vrea să mă înham iarăși la carul acesta înpotmolit vecinic în noroaie, și-ai vrea să-mi macin energia, cum am făcut o mai bine de douăzeci de ani în șir, ca să fac o bucătărie electorală insipidă, *ca să obțin burse, comenzi, diurne, favoruri pentru toți ginerii, nepoții, soacrele și rubedeniile partidului, căci la asta se rezumă în definitiv toată politica partidelor noastre*? Nu, dragul meu, asta nu.

M'am retras hotărît din politica militantă și mă simt așa de bine departe de dînsa și ceva mai sus de urăciunile și mizeriile ei".

Cum? Cînd prin o înaltă și trecătoare ingăduire fu chemat la cîrma statului un regim al... asanării, *acesta* i-a fost programul și la atîta s'a redus activitatea,—la burse, comenzi, diurne, favoruri? Și d-l N. Filipescu ar fi vrut—poate vrea încă—să readucă *acest* regim funest? Iar cînd a declarat că urmează în retragere pe bătrînul P. P. Carp știa, cum știe și spune astăzi, ce însemnează și ce valorează un șef, ori-care șef, prin urmare și șeful partidului asanatorilor, d. Carp?

„Cînd mă gîndesc că ar trebui să stau ceasuri întregi în fața oglinzei, să-mi umflu pieptul, să-mi rotunzesc gesturile, să iau atitudini de manechin și să-mi adorm în ochi orice licărire de inteligență și de cugetare ca să seamăn cu Triandafil, sau cu un adevărat șef de partid. Și pe deasupra să nu cred nimic, să nu lupt pentru nimic. Vezi, asta n'o pot!"

Ciudat, din ce în ce mai ciudat!

Trei decenii d. Filipescu a făcut politica banală, comună a frămîntărilor electorale, cu organizații pe culori, cu violentări, cu chinorosul clasic aplicat pe spatele „adversarilor".

Și acum, în pragul bătrîneței, în adevăr i au apărut dinții de minte celui mai colțos om politic și celui mai pătimaș, ce a trăit cîndva în țara romînească?

Noi inclinăm a crede că interviewul ie apocrif și că poezia bordului n'a izgonit încă idealul chinorosului— și că, mai curînd teoriile ocazionale vor fi aruncate peste.., bord.

△

MICI POLEMICI

S'a stabilit că organizatorul complotului contra vieței președintelui de republică în China a fost șeful siguranței publice.

...La noi, șeful siguranței publice generale a fost bănuit numai ca organizatorul unui atentat de parodie.

*

Sunt nume predestinate. Intîlnim bună oară pe d. I. Morcovescu, controlor agronom.

Foarte natural.

*

Un lucru nu se poate nega evreului „Manasse": că a salvat adeseori de faliment cassa teatrului național.

De treabă negustor!

*

„Ne pare rău — scrie „Unirea" d-lui A. C. Cuza — că o singură dată trebuie să fim de acord cu „Viața Românească".

Ba nu; a mai fost de acord, atunci cînd revista ieșană n'a scris un cuvînt despre plagiatele Cuza și despre broșura lui Socor...

*

„Azi ar fi trebuit — scrie „Cuvîntul" să avem 50 la sută analfabeți, nu 75 la sută cum avem azi".

..In redacția ziarului?

*

In același număr ziarul pomenit scrie:

„E ca și cum a-i învinovăți păserile..."

A-i în loc de ai, iată, ca să fim în stilul cacofonic al „Cuvîntului", o gramatică care... miroase a analfabetism.

*

Cetim în „Robia Modernă" din Craiova de la 13 Octombrie, pagina I-a, litere de o șchioapă:

«**Acuzăm.** Inaintea lui Dumnezeu știutorul a toate și înaintea oamenilor, pe toți cei ce permit ca sfînta cruce, care este așezată prin toate pisoarele și vespasienele comunei, să fie murdărită».

Absolut textual.

Șeful partidului conservator-democrat, d. Take Ionescu, ministru de interne, a împlinit 55 de ani.

Această dată coincide, din fericire, cu o strălucită epocă în viața Romîniei, marea izbîndă în conflictul cu Bulgaria, operă la care cu atîta merit a participat partidul conservator-democrat sub conducerea ilustrului său conducător.

Urăm șefului nostru să trăiască încă mulți, foarte mulți ani, pentru desăvîrșirea operei, cu atîta strălucire începută, de îndrumare a României spre tot mai multă cultură și civilizație, mai multă propășire materială și mai multă înălțare în prestigiu.

Romînia pentru care,—după cum cu atîta elocință a proclamat d. Titu Maiorescu,—a fost o fericire că s'a putut folosi de rarile însușiri ale acestui mare fiu al ei, mai are și va mai avea multă vreme nevoe de inteligența sclipitoare, neasemuita și rodnica putere de muncă a d-lui Take Ionescu, această podoabă a vieței noastre publice.

Să ne trăiască!

OAMENI ȘI LUCRURI

Ce va rămînea...

S'a vorbit prea mult despre producțiunile literare negative, pe urma expediționii în Bulgaria. Cu toate aceste, suntem siguri, evenimentele, cu zguduitoare ecouri sufletești, se vor răsfrînge puternic în sensibilitatea scriitorilor noștri de valoare.

Am pomenit adeseori aci de Mihail Sadoveanu, care a făcut parte din armata activă. Găsim în impresiile pe care le publică sporadic, în coloanele unui mare cotidian, unele accente de entuziasm în care elementul psihologic întregește numai tabloul pe care știe să ni-l înfățișeze despre oamenii și lucrurile cu care a conviețuit cîteva săptămîni.

Cităm un pasagiu:

„Greutatea marșului pe căldura lui Cuptor începu a se simți...

Ranița cu toate ale ei, cu mantaua și cu cartușele; pușca și sacu dela șold cu pînile și cu rațiile de rezervă; centura cu cartușierele—tixite de zecile de încărcătoare, pe zăpușeala din miezul verii devin o povară cumplită.

Oamenii mei, cei mai mulți munteni virtoși, deprinși însă numai cu răcoarea Bistriței și a codrilor de brad, umblau acuma cu capetele plecate, cu obrazurile aprinse și înecate de sudoare. Mă sculasem în zori de ziuă într'o mahala a Corăbiei, coborîsem la Dunăre și așteptasem ora trecerii pînă la trei după douăsprezece, pe o înspăimîntătoare căldură. Pe șesul gol nu era umbră, apa era sălcie, mîloasă și încropită. Arși de focul de deasupra și de setea dinlăuntru trecuserăm podul; cu aceiași suferință înaintam într'un peisagiu pustiu, cu pulbere multă, fără cumpănă de fîntînă. Nu adia boare de vînt, aerul părea mort. Prin bluzele tuturora răzbătuse sudoarea în pete mari; curelele și chingile stringeau carnea înfierbîntată, povara din spate își înzecea greutatea.

Ah, prietene, și în ziua aceasta și în altele multe care au urmat, cu cîtă strîngere de inimă am învățat a prețui și mai ales a iubi suferința celor răbdători. Iți mai spuneam: o luptă e sălbatică și fioroasă, sîngele și carnea ruptă sunt o grozavă priveliște; dar drumul înainte care se cîștigă pas cu pas, încet-încet; sălbătăcia aprovizionărilor forțate în satele inamicilor zdrobiți; inconștiența pasiunilor deslănțuite și uitarea a tot ce-i omenesc, așezat și civilizat, — alcătuesc în războiu o viață specială. In vălmășagul acela viforos rămîne tare puțin din *om*; conștiința împlinirii unei datorii pălește în fiorul morții; curajul personal, instinctiv și sălbatic mînă înainte oastea; energiile se exasperează, cresc ca într'o bătae de furtună; și o beție fioroasă te răsplătește de înspăimîntătoarele momente ale atacului, cînd ai ajuns să calci în picioare sfărămăturile dușmanului. Numai gîndindu-mă la asemenea momente cumplite, mă simțeam ridicat și purtat pe fior de vitejie.

Dar un marș care se eternizează astăzi, care va fi mîni, și poimîni și'n alte zile, același și același, c'o nesiguranță penibilă învăluind sufletele, cu necunoscutul înainte și'ndărăt, cu deplina conștiință a suferinței, c'o căldură de cuptor, c'o sete care te frige, c'o povară care te apasă tot mai mult chilometru după chilometru, douăzeci, treizeci, patruzeci de chilometri, —o, e cu totul altceva! — Din pricina asta, instinctiv, fiecare soldat dorea lupta. Voia să vadă însfîrșit pe inamicul acela nevăzut. Să-l văd, să-l pipăi, să mă lupt, să mă opresc! Gîndul morții mă neliniștește acuma poate, dar atuncea nu mă mai tem!"

. . . . . .

Autorul „Șoimilor" și al „Șoimăreștilor" nu e singurul căruia, sperăm, vom datori eloquente pagini din această campanie. Se anunță un volum datorit d-lui Brătescu-Voinești. Sunt alți numeroși tineni scriitori, cari au trăit emoțiunea fecundă a zilelor din Iulie și August.

Așteptăm cu încredere mărturiile și spovedaniile lor.

Rodion.

UNIVERSUL NOSTRU VIZIBIL

(Conferința Ateneului Popular în Iași)

Duminică 13 Octombrie a avut loc în sala teatrului Caragiale, din localitate, deschiderea ciclului de conferințe ale Ateneului Popular din București.

Inainte de a luà cuvîntul d-nul V. Anestin, d. dr. P. Zosin, printre altele, și-a exprimat părerea de rău, că sala nu este destul de populată.

Ca și d. dr. Zosin, d. Anestin își exprimă și d-sa părerea de rău, zicînd că nici nu se așteptase la o așa răceală din partea ieșenilor, pe cari îi consideră ca ceva mai culți, față de cei de prin Ploești, Brăila și Galați, unde în număr considerabil s'au prezentat la aceste conferințe;—apoi continuă:

—„Subiectul pe care l'am ales pentru a vi-l relatà d-voastră, nu e la modă ca multe altele, ci e sprijinit pe o știință, pe cari numai cei entuziești o pot cunoaște în toată splendoarea ei.

...„Cînd într'o frumoasă noapte senină —de exemplu cum a fost aseară, sau cum va fi poate și astă-seară,—veți fi aruncat ochii spre bolta cerească, și veți fi privit întreaga minunăție, pe cari au admirat-o și cei cari au trăit acum o mie, zece mii de ani, nu v'ați întrebat oare, chiar necunoscînd numele astrelor, *ce sunt acele puncte luminoase*? Sunt creiate oare numai pentru a ne împodobì cerul, sau au vre-o însemnătate? Ce legături pot să fie între pămîntul nostru, pe cari îl știți din școală, că e un imens glob ce se învîrtește în jurul Soarelui și între aceste mici, dar strălucitoare astre?...

„Știința modernă, dacă nu explică totul, poate însă să deà cele mai însemnate lămuriri și pentru a le pricepe, nu trebuie să faceți studii de înaltă matematică, ci numai să studiați elementele ce vi se pun la îndămînă. Așa dar, acele corpuri luminoase sunt sori, ca soarele nostru; sori, sau stele după omenire, cari se nasc, trăiesc și mor. Astfel printre stelele ce nu se văd de cît cu lunetele, sunt multe, cari sunt bănuite că-și schimbă culoarea. Există cataloage întregi de stele de toate culorile: albe, portocalii, roșii, etc. Culorile stelelor sunt legate în mod intim de constituția lor. După cei mai mulți astronomi, *culoarea albă* a unei stele, însemnează, că acea stea e în prima epocă a existenței sale, că s'a născut de curînd, *numai de cîteva milioane de ani!*

„*Stelele gălbui*,—și trebuie să se știe că și Soarele nostru e o stea gălbuie,— sunt sorii, cari au ajuns la maturitate și cari în curînd vor începe să scoboare scara existenței lor.

„*Stelele roșii* sunt cele cari au ajuns la bătrînețe, corpuri cerești ajunse în decrepitudine și care în curînd se vor răcì cu totul, rătăcind apoi în spațiu, ca niște corpuri întunecate, pînă ce poate ciocnindu-se cu altele vor renaște pentru o viață nouă.

„*Spectroscopul* arată, că stelele din fiecare vristă sunt diferit compuse. Astfel, o stea albă, e cu totul gazoasă și căldura e probabil atît de mare, în cît metalele

A APARUT în editura tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA a II-a din

Marele Dicţionar LATIN-ROMÂN

COMPLECT, de IOAN NADEJDE

Un exemplar 10 lei

Această ediţie este cu desăvârşire schimbată şi mult adăogită.
Marele dicţionar latin-român este o lucrare foarte conştiincioasă şi de mare folos atât elevilor, studenţilor cât şi intelectualilor.
Este cel mai bun dicţionar latin-român din ţară.

sunt descompuse în corpuri cu totul simple, unele pe cari noi nici nu le cunoaştem. Stelele gălbui ca Soarele nostru şi cari au început să se răcească, lasă să se vadă cu ajutorul spectroscopului urmele metalelor ce au eşit la iveală.

„Stelele roşii dovedesc că au început să-şi formeze diferite cruste. Se poate vorbi deci cu drept cuvînt despre *vrista stelelor*,—căci—după cum am spus mai sus,—stelele se nasc, se desvoltă, decad şi mor.

„Iea să vedem acum şi mişcările lor în spaţiul infinit: stelele se mişcă în spaţiu, ba chiar încă cu iuţeli foarte mari. Aceasta s'a constatat în modul cel mai sigur şi se ştie şi iuţeala cu cari ele sbor pe secundă. Iuţeala mijlocie a lor e de 34 kilometri pe secundă. Miraţi, vă veţi întrebà: dacă toate stelele au asemenea mişcări nebune în spaţiu, atunci pentru ce oare nu-şi schimbă ele poziţiunile pe cer? Cum pot să mai formeze tot figurile, pe cari le formau acum 1000—2000 de ani, cînd ca şi acum existau tot aşa *Carul mare, Cloşca cu puii* şi toate celelalte constelaţiuni mai cunoscute de popor?

„Lucrul e foarte simplu,—vă voiu răspunde,—stelele se află la depărtări enorme de noi. Iuţeala cea mai mare, cunoscută pînă acum, e iuţeala luminei, care face 300,000 kilometri pe secundă. Cu toate acestea, luminei stelelor celor mai apropiate de noi, îi trebuie ani de zile pînă să ajungă la noi.

„Dacă o rază a soarelui porneşte de pildă acum în spaţiu şi merge drept înainte cu 300.000 kilm. pe secundă, raza aceasta nu va ajunge de cît peste 4 ani în preajma stelei celei mai apropiate de noi şi tot atîta timp îi trebuie prin urmare razei acelei stele, pînă să ajungă la noi. Steaua de cari vorbim, dacă s'ar fi stins în anul 1909, ar continuà să strălucească pentru noi pînă în 1913 şi tocmai în acest an, am ştì că s'a stins.

„Ursa mare, sau Carul mare, cum îi zicem noi, n'a avut forma de azi, şi nu şi-o va păstrà nici pe viitor, dar schimbările ce le-a suferit, nu se pot observà în sute, sau în mii de ani. In întregul univers, de sute de milioane de stele, e o mişcare continuă.

„Un soare-stea, cu tot cortegiul său de planete merge cu iuţeli nebune în infinit şi toţi tovarăşii lui merg pe aceleaşi locuri şi fără teamă de a se ciocni între ei de oare-ce, cele mai apropiate stele se află tot la depărtări colosale, pe care abia lumina le poate *străbate în sute şi mii de ani...*

*

„E interesant să vorbim de modul cum a fost descoperită planeta *Uranus*: Un evreu sarac din Hanovra, numit William Herschel, muzicant, care credea că muzica va fi răsplătită mai bine în Anglia, emigră în această ţară, continuînd să se ocupe cu arta lui. Impreună cu el veni şi sora sa Carolina Herschel.

„Herschel din fire era curios şi printre altele citea mult despre astronomie. Entuziasmat pentru lucrurile cereşti, el se hotărî să-şi construiască singur un telescop şi îşi puse ideia în practică. Munca nefiind uşoară a stricat 124 oglinzi, şi lucră neîntrerupt cîte 18 şi 20 de ceasuri, din 24 pe zi, aşa că ne mai avînd timp să mănînce, sora sa îl hrănea cu degetele ei. In sfîrşit primul telescop fu gata, apoi altele.

„Incepîndu-şi observaţiile nu trecu mult timp şi fu răsplătit, căci descoperirea sa îi atrase celebritatea. El a făcut ca imperiul solar să se întindă mult mai departat, descoperind planeta Uranus. Ducînd o viaţă cu totul retrasă, Herschel, care devenise un astronom desăvîrşit, a mai făcut şi alte descoperiri astronomice tot atît de importante, mai ales în domeniul stelelor, cari îl atrăgeau tot mai mult....

...„Sunt pe cer îngrămădiri de mii şi zeci de mii de stele, cari cu ochii liberi par un simplu punct. Nu poate fi o privelişte mai admirabilă, de cît contemplarea acestor puncte luminoase.

„O astfel de îngrămădire de stele văzută cu ochii liberi, e Cloşca cu pui, ce se află în serile toamnei, spre răsărit. Vederile bune observă 10—12 steluţe în Cloşca cu pui, căreis astronomii le zic *Pleiadele*. Dacă însă o veţi privi cu un simplu binoclu, veţi găsi că stelele ce-o formează sunt nenumărate.

„Astronomii s'au interesat mult de această curioasă îngrămădire de stele. Stelele ce formează grupul acesta sunt oare legate între ele, sau numai întîmplarea a făcut să se vază toate în aceiaşi parte a cerului? Sunt ele la o mare depărtare de noi, sau nu?

„Ştim că steaua cea mai apropiată se află în constelaţia Centaurul, dela care ne vine lumina în 4 ani şi cîte-va luni, sunt apoi cîte-va stele de la cari ne vine lumina între 6 ani şi 30—40 ani. Insă toate celelalte sunt la depărtări neînchipuit de mari. Astfel noi nu vedem cerul cum e într'un moment dat, ci o stea o vedem cum era ea acum 2000 de ani etc.

„Aşa dar, după cum vedeţi şi d-voastră e foarte frumos romanul cerului. In anul 1859, un neamţ amorezat de cer, *Tempel*, un fost lucrător şi artist în acelaş timp, transformat în amator astronom,—ca şi subsemnatul—a descoperit în acest grup un voal foarte slab luminat, aproape de Meropa,—una din Pleiade. Astronomii l'au luat în rîs, spunînd că e o iluzie optică. Bietul neamţ, care iubea atît de mult cerul, în cît a murit de inimă rea, în ziua cînd persecutat a trebuit să renunţe la luneta ce-i fusese pusă la dispoziţie în Italia, a protestat.

„In urmă i s'a dat dreptate. Fraţii Henry din Paris şi alţi astronomi mai tîrziu (1885—1888), au fotografiat Cloşca cu pui şi au găsit, nu numai nebuloasa lui Tempel, ci încă multe alte nebuloase, unite între ele şi unind pe toate stelele din grup. Deci pleiadele se află învăluite în materie nebuloasă...

...„Laplace, un mare astronom francez din veacul al 18 şi *Kant* înaintea lui, propusese o teorie cu privire la modul cum s'a format sistemul nostru solar: o mare masă nebuloasă, ce învîrtindu-se în jurul ei, a dat naştere pe rînd, unor inele ecuatoriale, care au dat naştere la rîndul lor, planetelor, rupîndu-se şi unindu-se pentru a forma cîte un singur corp.

Teoriei lui Laplace i s'au adus însă atîtea obiecţiuni, în cît azi nu mai e susţinută de nimeni. Ceia ce ocupă mai mult pe astronomi, în constituirea întregului univers este *Calea Laptelui*, sau cum îi zic ţaranii noştri *Drumul robilor*. Brîul acesta alb e compus din milioane de steluţe, apropiate unele de altele. Cu un binoclu bun e o adevărată plăcere să priveşti Calea Laptelui într'o noapte cu totul senină.

„Ce rost are acest brîu de stele, ce se continuă şi în emisferul astral, formînd astfel un cerc imens? Noi nu vedem de cît univers cu stelele ce-l compun, dar cum spaţiul e fără de margini nu poate fi gol.

„Urmează deci în mod logic, că există şi alte universuri, dar pe care noi nu le vedem şi pe care nu le vom vedea nici odată, de la cari lumina alergînd nebună, nu poate să ne sosească de cît peste milioane şi milioane de ani.

....„Acesta e romanul cerului, încheie d. V. Anestin conferinţa sa, dar numai al cerului nostru, al universului pe care îl vedem. Sunt alte universuri, cu alte ceruri, cu stele necunoscute, cu alte planete, ale căror omeniri poate încercă ca şi noi să măsoare cu gîndul enorma distanţă ce ne desparte...." (Aplauze îndelungate).

V. Dimitriu-Iaşi
Tipograf

Expoziţia şcoalei de Sericicultură

Duminică s'a deschis în localul său din str. L. Catargi No. 14, expoziţiunea anuală a „Şcoalei de Sericicultură „Vitlimescu-Mironeanu".

Instalată într'o incăpere mare şi rînduită cu multă grijă, expoziţiunea îţi dă de la intrare, prin armonia de culori şi diversitatea lucrurilor de artă casnică ce cuprinde, o impresie de plăcere.

Se văd expuse în dulapuri produsele sericiculturei în toate fazele, dela gogoaşe pînă la firile subţirele trase cu maşina.

Se văd ţeseturi de matase de o fineţă surprinzătoare — parcă ar fi o spumă — între care şi o maramă albă comandată de M. S. Regina.

Sunt ţeseturi moi, „pline", pentru bluze şi rochii, pentru veste, cu desemnuri originale, stofe de mobile, perdele etc.

Ţesăturile de lînă, bumbac, in, atrag prin modul cum sunt executate şi prin gustul cu care sunt ornate.

Galoanele şi broderiile de mînă cu numeroasele şi variatele lor desemnuri prezintă o interesantă colecţiune de bucăţi de artă adevărată.

Incotro îţi întorci ochii eşti atras de lucruri care se intrec unele pe altele prin frumuseţă, aşa că dacă ar fi să menţionez înainte ar trebui să înşir bucată cu bucată întreaga expoziţie căci nu m'aşi îndura să fac ceva uitat.

*

In opera de expoziţiune, credem interesant a da cîteva date asupra modului în care funcţionează şcoala şi rezultatele ce dă din punct de vedere economic şi social. Date pe care le-am cules de la vrednica şi demnă de laude d-na Mironeanu, directoara şcoalei.

In epoca, în care preocuparea conducătorilor este de a se căuta pentru generaţiile de astăzi, un drum spre îndeletniciri productive, în afară de budget, este interesant să se ştie, ce a putut face şi ce mai cu seamă ar putea să facă în această direcţiune şcoalele de sericicultură şi ţesetoria.

Şcoala de sericicultură, în trecut, spune d-na Mironeanu, neavînd de cît 10—12 eleve se mărginea la o activitate mai redusă, avînd numai meritul de a păstra în Moldova comorile vechii industrii şi arte casnice romîneşti, care era ameninţată de distrugere. Numărul acela restrîns de eleve puteau învăţa cultura vermilor de matasă, ţesutul borangicului, a pînzăturilor, a scoarţelor, broderia etc.

In timpul din urmă, şcoala—care are o vechime de peste patru decenii—a ajuns să aibă 30 de bursiere întreţinute de ministerul de comerţ, de comună şi d. colonel Langa.

Absolventele primesc cunoştinţi ce le permit ca acasă la ele, se poate întemeia o industrie din produsul căreia să vină în mod efectiv în ajutorul familiei. Ţarancele noastre muncesc la cîmp alăturea cu barbaţii, lăsînd gospodăria în părăginire, neglijînd cu totul creşterea copiilor fără ca în acelaşi timp să poată aduce prin munca lor agricolă, vre-un spor real în veniturile familiei. Menirea şcoalei este de a răspîndi la ţară şi la tîrg chiar un mijloc prin care femeia să-şi poată căuta de gospodărie contribuind şi cu cîştigul său la preîntîmpinarea greutăţilor familiei.

Până astăzi sunt semne îmbucurătoare nu numai în Muntenia, dar şi în Moldova. Greutatea ce se întîmpină încă este lipsa unei cooperative de desfacere pentru produsele industriei casnice, care ar veni mult în ajutorul ţărănimei.

Cel mai mic venit pe care ar putea să-l aibă o gospodină ar fi de 200 lei anual.

Dl. Xenopol ministrul industriei şi comerţului pune mult interes, industriei casnice în genere şi e de sperat că d-sa va găsi mijlocul să dea avînt acestei ramuri de bogăţie.

*

Un amănunt interesant este că toate lucrările ce execută şcoala sunt lucrate pe răsboae româneşti care fiind eftine pot fi uşor procurate, pe cînd maşinele care nu dau produse superioare costă între 300 şi 500 lei.

*

Expoziţiunea de care am vorbit prezentînd interes din toate punctele de vedere recomandăm a fi vizitată de toţi aceia care poartă vre-un interes economiei naţionale.

Insemnări

Studenţii şi „Manasse"

Au vrut să nu se joace piesa lui Ronetti-Roman, şi voia li s'a îndeplinit: în locul dramei care aduce în lumina rampei conflictul sufletesc dintre lumea evreiască ce se duce, ce s'a dus şi între cea care vine, adăpată din ideile civilizaţiei cari rup barierile prejudecăţilor; în locul dramei care mută în scenă o fărîmă din complexul de conflicte ale vieţii noastre romîneşti, s'a reprezentat uşoara poezie a lui Rostand *Romanţioşii*.

Şi studenţii s'au bucurat.

Dar ce sunt în definitiv studenţii?... Sunt tineri cari vin în înaltele instituţii de cultură să culeagă, în diversele ramuri ale ştiinţei omeneşti, rodul muncei oamenilor luminaţi ai lumii. Acolo, în acele instituţii, în acele şcoli, se deprind a trece prin cumpăna gîndirii lor, toate concepţiile cari au înaintat cu un pas patrimoniul ştiinţii universale, şi capătă însuşirea de a şti să preţuiască cu o liniştită obiectivitate ce este bun şi ce nu, ce este drept şi ce nu este. Ei n'ajung să rupă foile sau cartea ce cuprinde păreri contrare celor scumpe lor şi nici să înjurieze pe savantul care predică dogme opuse celor prin prizma cărora privesc ei lumea.

Şi aceasta fiindcă cultura împiedecă pe cel ce se adapă de la dînsa să se dedea la brutalităţi, şi să împiedice exprimarea unei convingeri, a unei gîndiri pornite dintr'o concepţie sinceră.

Respect gîndirei: iată ce spune cultura. Aprobi ce ţi se spune?—lauzi; nu aprobi?—critici,—dar nu opreşti exprimarea ei. Ori ai opri respiraţia individului, ori i-ai opri gîndirea e acelaşi lucru: cauţi să-l omori. In contra ideilor subversive sunt anumiţi factori cari intervin. Teatrul, o şcoală şi el, aduce în discuţie diverse păreri. Unele bune altele rele,—noi le discutăm, le aprobăm, ori le dezaprobăm, nu le împiedecăm însă.

Nu simte nevoe de teatru de cît omul în stare să tragă anumite concluzii, să lege anumite idei; or pentru acesta teatrul nici într'un caz nu poate fi un pericol.

Atunci studenţii de ce au oprit cu desăvîrşire reprezentarea lui „Manasse"?... Ei ucenicii culturii deci ai obiectivităţii, ai cumpătării, de ce au tăbărît să zugrume ideia ori care ar fi fost dînsa?... Mai ales cînd e controversă, dacă atinge susceptibilităţi legitime, romîneşti?...

Cine e dispus să răspundă?

(Presa) **E. D.**

INFORMAŢII

Ziarul *L'Independance Roumaine* **numeşte guvernul de colaborare „o monstruozitate".**

Desigur că monitorul liberal n'a luat avizul d-lui Brăteanu asupra acestei chestiuni. Altmintrelea ar fi ştiut că şeful liberalilor a susţinut cu multă căldură, pe vremuri, ideea unui guvern de colaborare.

„Epoca", informată de un pretins corespondent ieşan a publicat ştirea că un conflict care s'a sfîrşit cu palme ar fi avut loc între d. Ţilenski, inspector şcolar şi d. N. Patriciu profesor de fizico-chimice în Iaşi.

Ştirea este o născocire ordinară şi o dezminţire a fost adresată ziarului care a inventat-o de către amîndoi distinşii membri ai corpului didactic ieşan.

Ministerul de război a cerut corpurilor de trupă să-i înainteze un tablou de toţi ofiţerii, care au studii universitare precum şi data cînd au obţinut titlul universitar.

Acest tablou va trebui să fie înaintat pînă la 18 Octombrie.

D. avocat V. Apoteker s'a plîns ministerului de justiţie, că avînd afaceri la tribunalul secţia III-a a fost bruscat şi ofensat de d. Diaconescu, preşedintele acelui tribunal.

D. Apoteker a cerut ministerului să ordone o anchetă.

Tinerii cu termen redus, care au făcut armată în condiţiunile art. 23 vor prezenta un memoriu ministerului de război, prin care vor protesta contra faptului că lor li se refuză plata primei de echipare, pe cînd unora li s'a achitat.

Autorii vandalismului din Ciurchi, au fost depuşi la penitenciar.

Mîine vor fi aduşi la parchet spre a se începe cercetările.

Hirotonisirea ca arhiereu a economului Al. Şerban, se va face probabil de sf. Dimitrie, la Bucureşti.

Confirmarea alegerei de către ministerul cultelor a fost citită eri în şedinţa sf-tului Sinod.

Piaţa comercială se resimte de o o mare jenă din cauză că nu se pot efectua vînzări de cereale, întru cît preţurile scad în fie-care zi.

Asupra cauzelor acestor scăderi se dau o sumă de explicaţii. Cea mai verosimilă pare a fi aceia că, din cauza supraproducţiei în ţările împortătoare, debuşeurile pentru export sunt cu mult reduse.

In special orzul n'are căutare, fiindcă, din cauza supraproducţiei de cartofi, nutriţia animalelor se face exclusiv cu acest produs.

Cum însă cea mai mare parte de cartofi sunt putrezi, alimentaţia trebue să se facă numai cu cartofi deocamdată şi pe timpul iernei orzul va avea deci căutare mare.

Se vede din acest exemplu că cerealele se vor urca în preţ, în timpul iernei şi al viitoarei primăveri.

A apărut o interesantă broşură „Afacerea Ana Loster—Inginer Busuioc", cu portretele eroilor. Este o documentată expunere a celebrei afaceri şi vom reveni asupra unor eloquente pagini din pledoarea avocaţilor.

Astă-zi după amează a avut loc examenul medical al candidatelor ce se prezintă la concursul de burse pentru şcoala normală „Elena Doamna".

Joi 17 Octombrie se va da teză la limba romînă, iar Vineri 18, la aritmetică.

Meseriaşii de încălţăminte din întreaga ţară se vor întruni în congres la Bucureşti, în zilele de 26 şi 27 Octombrie pentru a discuta chestiunile privitoare la breasla lor.

Se anunţă pentru seara zilei de 23 Noembre c., *o seratà dansantà*, organizată de societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate, în sala Caragiale foastă Pastia.

După modul cum ştiu aceşti modeşti meseriaşi să organizeze astfel de petreceri, serata promite să fie vizitată de un public numeros, care va fi bine distrat de excelenta muzică a Regim. 13 Stefan cel Mare, ce va cînta în tot timpul seratei.

De asemenea diferite distracţii se rezervă vizitatorilor seratei de la 23 Noemb.

In primul articol al numărului de eri s'a tipărit „epidemia" n'a costat 4500—5000 victime în loc de ne-a costat.

La spitalul militar epidemia de febră tifoidă e în descreştere, măsurilor luate de d. colonel dr. Gavrilescu medicul spitalului.

Pacienţii internaţi acolo sunt în convalescenţă.

Astăzi medicul legist al parchetului va proceda la facerea autopsiei cadavrului locuitorului Ioan Jipa găsit mort pe linia ferată, lîngă cantonul 108.

Pentru astă zi au fost chemaţi înaintea comisiunei de lichidarea bonurilor, locuitorii din comuna Buhalniţa, pentru a li se verifica bonurile.

Ambele comisiuni de examinare pentru particulari lucrează la liceul naţional.

Cercetările în afacerea cadavrului găsit pe linia ferată, continuă.

Secţia de jandarmi din Uricani a fost însărcinată cu ancheta.

Se pare că soţia sa n'ar fi străină de moartea lui Jipa şi cercetările s'au îndreptat chiar în această privinţă.

Din regimentul 13 Ştefan cel Mare au fost admişi la examenul de sublocotenenţi în activitate, numai doi plutonieri majori, restul candidaţilor fiind respinşi din cauza vrîstei.

Consistoriul spiritual al eparhiei Moldovei, se va întruni în şedinţă începînd de la 22 Octombrie.

Incasarea medie la cele trei prime spectacole ale teatrului naţional a trecut de 5000 lei, seara ca şi la matineu.

Pînă acum nu s'a căzut încă de acord asupra condiţiilor în care orchestra conservatorului va cînta la teatrul naţional în antracte.

Astă seară Mercuri se reprezintă la cinematograful Pathé-Frères, din spaţioasa sală a Circului Sidoli; partea II-a urmare şi sfîrşit (Actul 4, 5 şi 6) din „Roger La Honte" (Amor criminal), dramă în 6 acte mari, minuţioasă adaptare după romanul cu acelaşi nume al celebrului scriitor francez Jules Mary. Această dramă fără seamăn, care stîrneşte senzaţie în cele mai mari teatre-cinematografice din lume, s'a reprezintat la Bucureşti săptămîni întregi, obţinînd succese din cele mai extraordinare.

„Roger La Honte" opera de căpitenie a marelui romanţier francez, postamentul monumentalelor sale scrieri, cuprinde 6 acte: ultimele 3 acte se reprezintă astă seară Mercuri 16 şi mîne seară Joi 17 Octombrie. (A se ceti subiectul piesei care se oferă gratuit).

Programul nou de astă-seară Mercuri mai cuprinde şi alte subiecte printre care: şi cel mai nou număr din Eclair Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă etc, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

Diverse întîmplări

— A fost internat la spitalul sf. Spiridon Petru Scutariu, care fiind atacat de către individul Ioan Ionescu a fost greu maltratat, avînd capul spart în mai multe locuri.

CURA — Cea mai raţională de Unt de peşte pentru ADULŢI şi COPII —

e numai aceia cu:

UNT DE PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi UNT DE PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.*

Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei*, la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterei copiilor, în stările limfatice şi a studiului pubertăţei.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani*, la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curţei Regale* **Iaşi.** Pentru Bucureşti: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

■ Eri după amează a început la Maternitate, proba orală a candidatelor care se prezintă pentru şcoala de moaşe.

Candidatele care au lipsit vor fi ascultate la prezentare.

■ Adunarea generală a societăţei pensionarilor a ales următorul comitet: d. I. Ionescu preşedinte, A. O. Vasiliu şi E. Iorgulescu vice-preşidenţi, Anton Vasiliu, V. Isac, N. Huşanu, V. Silvescu şi Gh. Ionescu membri. Claudiu Juster secretar, Iohan Şmeler şi A. Necinschi controlori.

■ La preşidenţia epitropiei bisericei armene din localitate, remasă vacantă pe urma morţei regretatului Gr. Buiciu candidează d-nii dr. Ţaranu şi Abgar Buiciu.

■ Examenul de admitere în clasa întâia la şcoala secundară de fete „Oltea Doamna" care urma să aibă loc eri s'a amînat pentru astă zi din cauză că eri s'a dat examenul pentru burse.

■ **Universitare.** — Inscrierile pentru examenele de toamnă la facultatea juridică a universităţii locale, s'au prelungit pînă la 25 Octombrie inclusiv.

Inscrierile în anul I de frecvenţă se primesc pînă la 30 Octombrie.

— Toţi studenţii care doresc să se înscrie la cantina universitară, sau la bursele de 50 lei din fondul „Carol" trebue să înainteze la rectoratul universităţii, petiţiile însoţite de un act de stare materială şi o viză a decanatelor respective asupra situaţiei din ultimele examene.

— Rectoratul universităţii a intervenit din nou la Minister a se prevedea în bugetul viitor un post de conferenţiar de zootehnie, cît şi un post de medic veterinar necesar experienţelor de cîmp, pe lîngă secţia agricolă universitară.

— D-na Maria Parhon a fost numită în postul de şef la laboratorul clinicei de boale nervoase şi mentale.

— In cursul acestei luni urmează a se face alegerea de decan la facultatea de litere.

De asemenea se va reface alegerea de decan la facultatea de ştiinţe, unde se ştie că a fost făcută o alegere numai în principiu.

Comitetul instituit pentru concursul la catedra de drept civil a amînat examenul pentru mijlocul lunei Noembre.

Candidaţi sînt d-nii A. Zăuleanu, B. Demetrescu, C. C. Coroi şi Gh. Plastara.

■ D-ra Virgilia Bucicov a fost transferată de la şcoala din Bivolari-Tabăra, la Coarnele-Caprei în locul d-lui Gr. Tăutu detaşat la şcoala romînească din Sofia.

■ D-ra Elena Carp a fost numită învăţătoare la Bivolari-Tabăra.

■ S'au acordat concedii de cîte o lună d-nei Ana Vrînceanu din Bivolari şi Ana Marcopol institutoare din Tîrgu-Frumos.

■ Candidaţii Mihail Beceanu şi Vasile Buşilă, d-ri în drept, vor trece în ziua de 24 Octombrie, examenul pentru ocuparea catedrei de drept roman, vacantă la universitatea din Iasi.

Comisiunea examinatoare se compune din d-nii I. Th. Burada, preşedinte, Petru Missir, D. Alexandrescu, St. G. Longinescu, Ioan Tanoviceanu şi I. Peretz, membri.

■ D-nii I. Th Burada, P. Misir, M. B. Cantacuzino, M. Antonescu, I. Tanoviceanu şi Ioan Peretz sunt convocaţi a se întruni în dimineaţa de 24 Octombrie, pentru a proceda la încheerea examenului de agregaţie în specialitatea dreptului comercial, a candidaţilor dr. Petru Dragomirescu, Vasile Gr. Iamandi şi Mihail Paşcanu.

■ Aseară la ora 5 s'a întrunit consiliul profesoral al facultăţii de litere şi filosofie, pentru a hotărî datele în care urmează a ţinea examenile acelei facultăţi.

■ Eri pe la orele 10 dimineaţa a avut loc la liceul militar din localitate solemnitatea deschiderei cursurilor. La ora 10, în sunetul muzicei militare d. colonel Ernest Broşteanu trece întâi în revistă pe elevii şcoalei, după care muzica sub conducerea d-lui căpitan Vlăduţă cîntă „Rugăciunea".

P. S. S. economul stavrofor I. Gotcu, asistat de un diacon, citeşte sfinţirea apei şi bine cuvîntarea aşezămîntului.

După aceasta, d. colonel Broşteanu ţine un entuziast discurs prin care caută să insufle elevilor dor şi dragoste pentru militărie în vederea unui ideal, acela de a ajunge prin munca lor la ţinta de a forma o Romînie mare şi a fi vrednici de măreţul şi gloriosul nume pe care l'au cîştigat bravii oşteni romîni în campania acestui an.

Ia apoi cuvîntul preotul Ioan Gotcu arătînd că un element indispensabil pentru o educaţie morală desăvîrşită, e acela de a se da elevilor o educaţie religioasă ea fiind în acelaşi timp o mîngîiere în greutăţile vieţii şi o întărire şi încurajare în luptele ce au duce în viitor, pentru mărirea neamului şi a ţării.

Se vizitează apoi de asistenţa formată din toţi profesorii şi ofiţerii şcolii, noul pavilion al infirmeriei—în care deşi la începutul şcolii se şi află bolnavi 7 elevi, şi după aceea se serveşte asistenţii şampanie şi bomboane.

■ Eri urma să înceapă la universitate examenul de docenţă a d-lui Eugen Melik, în specialitatea dreptului internaţional public. Comisiunea, a procedst la examinarea titlurilor candidatului. Examenul va continua în ziua de 24 Oct. orele 10 dimineaţă, dată pentru care au fost convocaţi de d. decan al facultăţii juridice, d-nii membri ai comisiunii examinatoare, I. Th. Burada, Petru Misir, St. G. Longinescu, D. Negulescu.

■ D. profesor Mezincescu a plecat eri în Capitală.

■ Ziarul „L'Indépendance Roumaine" consacră astăzi două articole în prima pagină incidentului „Manasse".

■ In cercurile bancherilor cari se ocupă în special cu schimbul de monedă se face constatarea că nici odată încă nu s'au schimbat atîţia bani în vederea emigrării din ţară.

Se pare că în Iaşi se manifestă din nou o tendinţă de emigrare peste ocean care aminteşte prin proporţiile ei mişcarea din 1900.

■ In vederea calculării subvenţiilor pe care trebue să le plătească comunile rurale, în exerciţiul 1914 | 15, ministerul de interne a pus în vedere prefecturilor de judeţe să înainteze de urgenţă—cel mult pînă la 30 Oct.—un tablou în care se vor trece sumele încasate de comune, din veniturile ordinare, în exerciţiile 1910-1913, în afara sumelor luate de la locuitori pentru plata serviciului de pază, în comunele unde aceasta se face prin sergenţi rurali.

■ D-ra Maria Tomiţă, agentă sanitară la cercul Voineşti, a fost transferată ca lucrătoare la depozitul regional de medicamente din Iaşi, în locul d-nei Virginia Popovici, demisionată.

■ Ieri s'a făcut recepţia noilor localuri de şcoli de la Hlincea (com. Galata), Piciorul Lupului (com. Ciurea) şi Zahorna (com. Rediu Mitropoliei).

■ **Judiciare.**—Avocatul statului a declarat apel contra sentinţei trib. Dorohoi din 24 Septembrie c. în procesul cu Eliza Nevronzi Khan, pentru contestaţie la hotărnicia moşiei Hănţeşti.

— Curtea de apel s. 1 a respins ca nesusţinut apelul lui Marcu Fischer în procesul cu fabrica de zahăr din Ripiceni pentru daune, condemnîndu-l să plătească fabricei 400 lei cheltueli.

— Curtea a condemnat la o lună închisoare pe numitul Zaharia Neagu, pentru delictul de adulter.

— De asemenea a condemnat la 100 lei amendă pe Carol Gartenberg, pentru bancrută simplă.

— Camera de punere sub acuzare a trimis în judecata Curţii cu juraţi, din Fălciu, pe Gh. Harnagea pentru dare de foc, menţinîndu-l arestat.

— De asemeni pe Gh. Th, Boţ pentru omor.

— Curţile cu juraţi din Vaslui şi Dorohoi s'au închis eri.

— Trib. a declarat în stare de faliment firma Julian Dimitriu şi I. Teodorescu pentru exploatare de cinematograf.

— Firma Fridman Sfarţ pentru manufactură din str. Veche, a fost declarată în stare de faliment.

— O firmă din Brăila a cerut declararea în stare de faliment a firmei „La Mercur" din str. Lăpuşneanu.

Aducem la cunoştinţa cetitorilor noştrii că ziarul *Opinia* **se găseşte de vînzare la chioşcul d-lui Lache Ionescu, de la** *L'Independance Roumaine,* **Calea Victoriei.**

Din eroare se anunţase pînă acum că acest chioşc se află la întretăierea Bulevardului cu Calea Victoriei, pe cînd în realitate ziarul nostru se află de vînzare la cel de la *L'Independance Roumaine.*

De Inchiriat *(şi de vînzare) 7 odăi, bucătărie, pivniţă, diferite atenanse, curte, grădină etc.*

La situaţie admirabilă.

Adresa: Adela Ghiulea Str. Muzelor 18.

Goldstein Matelii

— Moaşă premiată —

— Stradela Armeană No. 6 —

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 Apartamente, canal, apă A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Notaţi bine!!

Vechiul şi renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpuşneanu aduce la cunoştinţa onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpuşneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutăţile.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Numiri la Iaşi şi a unor ieşeni

Bucureşti.—Pe ziua de astăzi, s'au făcut următoarele numiri, pentru unele locuri din Iaşi, şi a unora din ieşeni.

D. Th. Badareu, profesor de ştiinţe naturale la Galaţi, a fost numit profesor pentru aceiaşi materie la liceul internat din Iaşi şi director la aceiaşi instituţie.

D. Neculai Răpeanu, dirigintele şcoalei din Bivolari, a fost numit revizor şcolar de clasa II-a la Iaşi, iar d. Ioan Ţiţu, tot din judeţul Iaşi, a fost numit revizor clasa II-a la Botoşani.

D. Gh. Duzescu, avocat, a fost numit în contenciosul căilor ferate romîne, iar d. Ion Motăş, avocat a fost numit în contenciosul ministerului lucrărilor publice.

Sosirea d-lui Xenopol

Bucureşti. — D. N. Xenopol Ministru de industrie şi comerţ, a sosit aseară în Capitală.

Pe ziua de astăzi a încetat interimatul d-lui Disescu.

Buletinul direcţiunei sanitare

Bucureşti. — Din partea direcţiunei generale a serviciului sanitar, se arată, că în toată ţara s'au înregistrat numai 3 cazuri noi de holeră, toate în judeţul Constanţa.

In restul ţărei nu sunt alte cazuri noi.

Dintre bolnavii vechi, aflaţi s'au vindecat 27, au murit 5 dintre care 3 în judeţul Constanţa, în Ialomiţa 1 în Vlaşca 1. Au ramas 129.

Alegerea de la baroul din Capitală

Bucureşti. — In cursul lunei Noembrie, urmează să se facă o nouă alegere a consiliului de disciplină a baroului din Capitală.

D. Mişu Antonescu actual decan, a declarat că n'ar mai putea accepta din nou sarcina de decan.

Se dă ca probabil că pentru această demnitate, vor candida d-nii P. Misir, D. Comşa şi Al. Constantinescu.

Intrunirea comitetului executiv liberal

Bucureşti.—Comitetul executiv liberal se'ntruneşte din nou Vineri dimineaţă, pentru a lua ultimele dispoziţiuni cu privire la congresul liberal.

Transportul cerealelor

Bucureşti.—D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, a luat dispoziţia, ca pe tot timpul cît va dura campania de transportarea cerealelor, toţi inspectorii de mişcare, tracţiune şi întreţinere, să fie în permanenţă pe linie şi să supravegheze de aproape ordonarea trenurilor de marfă.

Procesul de „Omor Ritual"

— Interogarea experţilor —

Kiev.—Tribunalul a pus experţilor 23 de întrebări relative la autopsia cadavrului lui Juscinski, mai cu seamă dacă rănile făcute pe un trup viu ar fi fost mortale, ce instrumente au putut fi întrebuinţate, care era numărul omorîtorilor, dacă moartea era însoţită de chinuri, dacă perderea completă a sîngelui a pricinuit moartea, dacă rănile dovedesc scopul de a chinui pe băiat şi a-i obţine sîngele, dacă corpul a fost transportat într'o cavernă, după moarte, etc.

Procesul Maximin

Bucureşti. — D. C. Mille, directorul *Adevărului* **a plecat la Constanţa, pentru a apăra pe ziaristul Milian înaintea consiliului de războiu.**

D. Take Ionescu în Cadrilater.

Bucureşti. — D. Take Ionescu Ministru de interne pleacă Sîmbătă în inspecţie la Cadrilater.

D-sa a plecat astă-zi dimineaţă la Sinaia de unde v'a reveni Sîmbătă.

Administraţia în Ţara nouă

Bucureşti.— D. Al. Fălcoianu, va gira Administraţia Prefecturei Dobrici, pînă la numirea titularului, şi d. I. Ionescu, prefectura de Silistra.

Ancheta militară

Bucureşti.—In „Monitorul Oficial" de azi, au apărut următoarele:

„Comisiunea mixtă de cercetare administrativă a Campaniei din anul acesta, dorind a face cea mai deplină lumină asupra tuturor neajunsurilor întîmpinate şi neregulele ce s'ar fi putut produce, face cunoscut prin aceasta, că toţi acei cari au observat personal vre un asemenea neajuns sau nereguli, şi pe care le ar putea dovedi la nevoe, să le facă cunoscut comisiunei, fie în scris, fie personal, la ministerul de răsboiu, Joia şi Vineri, la orele 4 p. m. iar Sîmbăta la orele 10 dimineaţa.

Faptele aratate în scris vor fi bine concretizate şi sprijinite de un început de probă, pe care să se poată baza, pentru a le urmări în cursul anchetei ce va face.

Se face cunoscut că acele comunicări înscrise care nu vor întruni aceste condiţii, nu vor fi luate în consideraţie.

Comunicările se vor face pe adresa comisiunei mixte de cercetare administrativă, la ministerul de răsboiu.

Campania contra armatei

Bucureşti.—Ziarul „Pressa" se ocupă în numărul seu de azi, de campania pe care unele ziare, o duc în potriva armatei, ştirbind zi cu zi din prestigiul acestei instituţii, chiar de a doua zi după triumful obţinut de armata noastră.

Ziarul „Pressa" în legătură cu această chestiune, îşi face o deosebită plăcere, din a reproduce de aproape textual cele spuse de d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, de faţă cu prietenii d-sale la întrunirea comitetului executiv conservator-democrat din Iaşi, cu acea sinceritate ce caracterizează pe ministrul lucrărilor publice.

— „Constat cu mulţumire, — a zis d. Badareu, — că o parte din presă, şi în special presa conservator-democrată, nu numai că n'a căzut în acest pacat, dar că din contra a relevat toate faptele mari săvîrşite de armata noastră.

Guvernul a luat o măsură bună, numind o comisiune de anchetă, compusă din oameni cei mai competenţi şi mai imparţiali, cari să constate şi lipsurile de organizaţie şi abuzurile individuale dacă s'ar fi comis.

Autoritatea militară a luat o altă măsură, prin trimiterea înainte a consiliului de războiu, a unor contravenienţi. Această trimetere în judecată, a fost urmată, în puţine cazuri de arestarea preventivă. Arestarea şi judecarea delictelor de presă de către consiliul de rezboiu, e o chestie de o importanţă ce nu scapă nimăruia.

Legiuitorul constituţional din 1866 a hotărît ca delictele de presă, îndreptate chiar în contra celor mai fundamentale instituţii de stat, să fie judecate numai de juraţi.

Legiuitorul constituţional din 1884. a trimis numai atacurile contra coroanei înaintea tribunalelor ordinare.

Ambele jurisdicţiuni constituţionale interzic arestarea preventivă în materie de delicte de presă, chiar pentru acele trimise a fi judecate de tribunalele ordinare.

O măsură ce pune în joc chestia constituţională, poate da impresia unui act exesiv.

Măsura militară, dacă ar fi desaprobată de Inalta Curte de Casaţie, ar putea da naştere unei explozii al opiniunei defavorabile instituţiunei, pe care cu toţii o iubim atîta, şi a căruia prestigiu trebue să-l apărăm.

Guvernul trebue să aibă o părere ca guvern, relativ la chestia constituţională rîdicată de unele autorităţi militare şi sau să întărească cu autoritatea sa de guvern, prin organele sociale şi politice, măsura autorităţei militare, sau să ajute cu luminele sale autoritatea militară, ca să nu cadă în măsuri excesive".

Camera Vieneză şi procesul din Kiev

Viena.—In Cameră, deputatul Raucher şi Reisblatt, au cerut ca guvernul austro-ungar, să intervie pe lîngă guvernul rusesc, ca să împedece mişcarea adevăraţilor ruşi, cari pregătesc un progrom în Kiev.

JANETTE TAUBMAN

LUCA HOROVITZ

(La Luca)

LOGODIŢI

Iaşi, 15 Octombrie 1913.

MARE EVENIMENT ARTISTIC

Teatrul-Cinema Modern

Cu ocazia trecerei din Rusia spre Bucureşti

Miercuri 16 Octombrie 1913

? G Y P ?

de la „Teatrul Folies Marigny" din Paris

celebzul siluetist şi imitator al marelor artiste parisiene, cunoscut şi prin marele succes ce a obţinut acum cîţiva ani la Bucureşti şi Iaşi.

Artistul GYP, întraneşte eleganţa, şicul şi graţia femenină la perfecţie, representînd în superbe tualete moderne, provenind din marele ateliere de mode din Paris, artistele ce imitează, cîntînd repertoriul fiecărei artiste cu voacea respectivă.

De inchiriat *4 odăi, una bucătărie, spălătorie, singur în curte,—în strada Procopie No. 8. — A se adresa la D l avocat V. Cernătescu sau la d. Grunspan Strada Păcurari 129.*

Pierdut *S'a perdut o poliţă pe suma de lei 741 în ordinul Iosef Reiter acceptată de I. S. Ţuroi Odobeşti cu gir blanc, emisă la 28 Septembrie a. c. cu scadenţă 28 Decembrie 1913.*

Găsitorul este rugat să aducă această poliţă la d. Iosef Reiter strada Palat No. 66, contrar această poliţă se declară de nulă şi fără valoare în orice mînă s'ar afla şi debitorul rămîne dator direct numai mie.

IOSEF REITER.

O profesoară *de germană cu certificat se caută. A se adresa la administraţia acestui ziar.*

Dr. HALPERN

— Vechiu mamoş parizian —

Membru al Societătei de Obstetrică din Paris

Boli de Femei, Faceri

Genito-urinare

Strada Păcurari 5, vis-à-vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpăţînă.

Pepinieră de Viţe de Vie

bine selecţionate, altoite pe portaltoi americani cei mai rezistenţi se poate vizita în ori-ce zi la via d-lui C. Chilimoglu Şoseaua Copou, vis-à-vis de Şcoala Normală Vasile Lupu, unde se vor adresa şi nzoecmile.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — G U R A —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

1,000 Decalitri *Vin de Panciu, nou, excelen se vind cu preţ convenabil. Informaţii str. Săvescu 12, Iaşi.*

In casele *Schnürer vis-à-vis de Fraţii Polingher sunt de închiriat una prăvălie, una locuinţă elegantă la etaj, una locuinţă modestă în curte şi mai multe magazine pentru depozite de mărfuri.*

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucideă şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de Dinţuri, Urechi, Cap, Spate, Şolduri, Picioare, Reumatism, Durerile de cap, Durerile de dinţi, Durerile de ureche, Durerile de spate, Durerile de picioare, Durerile de şolduri, Durerile de reumatism.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la mesă. Ia dintâi cea d'antâiu şi se ia 1 hapu: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cină, seara. Dacă bolnavul n'a simţit o'o ameliorare, va lua 2 hapuri a doua zi: 3 dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cină, seara. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Le VÉRITABLE PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se găsesc la toţi Farmaciştii şi Droguiştii.

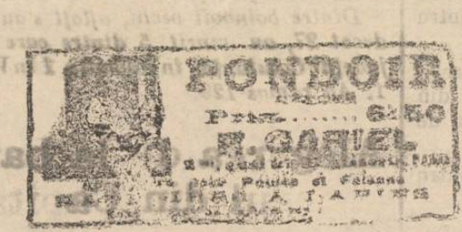

25% ECONOMIE

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA",

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
" " " IV, 40 "

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2013 – Vineri 18 Octombre 1913

DE ALE POLITICEI

Mișcările și schimbările politice au adus și aduc în discuțiune o chestiune, care atinge în deaproape organizarea partidelor. Asupra ei socotesc a nu fi rău să se insiste puțin. Chestiunea aceasta începe a se arăta la orizont și va veni din nou să producă oare cari turburări. Vreau să vorbesc de ceia ce ne-am obișnuit a numi peregrinări sau treceri de la partid la partid.

Ne aducem aminte că în toiul luptelor electorale, de acum 3 ani, partidul conservator vrînd să se afirme, să se întărească, să arăte lumii că este vrednic a deține puterea și a o deține cît mai îndelungat, făcea apel la elemente înregimentate ori nu în celelalte partide, cerîndu-le să iea în mînă cauza sa.

Atunci șefii partidelor de opoziție din localitate au luat hotărîrea ca pe de o parte să blameze pe cei ce dezertau, să înfiereze pe transfugi și să nu-i mai primească cînd vor căuta să revină, precum și că nici un partid din cele două în opoziție să nu primească transfugi de la celalalt.

Era o încercare lăudabilă de a se moraliza politica. Stăm astăzi mai bine sub acest raport, de cît acum trei ani în urmă? N'aș putea-o spune pentru moment. Preocupările de chestiune externă nu ne-au prea îngăduit să vedem ce se petrece în interior.

Chestiunea aceasta externă apoi a adus pentru cîtva vreme un fel de acalmie în politica internă. Astăzi însă aceasta vrea să-și iea locul și odată cu revenirea ei la ordinea zilei, revine și chestiunea de care ne ocupăm.

Și eu cred că această problemă trebue să fie privită dintr'un punct de vedere mai înalt de cît cel cu care suntem obișnuiți a o considera pînă acum.

Trebue să recunoaștem chiar de la început, că elementele de valoare, puterile pe cari poți să te sprijinești, sunt foarte reduse ca număr. Și aceasta nu numai la noi, dar chiar în țări mult mai înaintate. Azi însă facem o excepție mai largă din acest punct de vedere, pentru că proporțional avem și mai puține elemente de acestea de cît n'au alte țări dintre cele civilizate.

Și așa fiind, fiecare din partidele politice socotește ca o onoare pentru dînsul cînd poate să numere printre membrii săi pe una din acele valori. De aceia unei asemenea persoane nu-i mai cere pașport, nu se întreabă de unde vine, dacă a mai fost undeva?

Să fie un bine aceasta?

Eu cred că asemenea treceri n'ar putea fi judecate cu prea multă severitate.

Valorile trebuesc utilizate pentru folosul general pentru interesul superior al țării.

Să luăm cazul, de exemplu, al unui personagiu recunoscut de o țară întreagă ca fiind de o competență deosebită, posedînd cultură înaltă și cu vederi a căror înfăptuire indică prestigiul și buna stare a ei.

Intru cît țara ar fi păgubită dacă dînsul a putut să traducă în realitate i deile lui și de cari se folosesc toți, dacă el a făcut aceasta cu sprijinul unui partid politic sau al altuia?

De sigur e o măhnire pentru partidul pe care-l părăsește astăzi o atare personalitate, după com e o bucurie pentru cel în rîndurile căruia a intrat. Dar faptul în sine nu merită o critică aspră, pentru că trebue să judecăm lucrurile după rezultatul pe care l'au produs.

Dacă ne mai gîndim și la aceia că mersul lucrurilor aduce prefaceri atît materiale cît și intelectuale, ne putem da sama, că oameni care se simt, oameni pe cari și alții îi apreciază ca fiind adevarate valori, au putut trece de la un partid la altul.

Negreșit că aceste prefaceri se manifestă și în mersul unui partid politic. In adevăr nici partidele nu stau pe loc ci și dînsele evoluiază. Nu mai departe decît acum 15 ori 20 ani se zicea, de exemplu, despre partidul conservator că e *un partid de tombaterişti.* Sunt sigur că nimeni astăzi n'ar mai putea să zică așa ceva despre acel partid.

Evoluția partidului însă se face încet, și nu poate fi de mirare că spirite alese, cari nu pot aștepta, pentru că nu le îngădue vremea, ca întreg partidul să se ridice la nivelul concepțiunilor lor, găsesc alt mijloc prielnic pentru a traduce ideile lor în fapt, fie chiar cu ajutorul altui partid decît al acelui în care au stat. Ceia ce însă a produs efect deosebit a fost totd'auna trecerea de la un partid la altul a acelora, cari fac *parte dintre cei mulți* și pe cari motive de ordin mai mult *personal* îi îndeamnă a face aceasta.

Pentru aceștia și judecata publică e mai severă. Chiar atunci cînd sunt primiți în alt partid nu li se face o cinste deosebită. Și lucrul e explicabil. *Locurile modeste* din fiecare partid, sunt ocupate, ba încă prea ocupate. Cînd mai vin din altă parte alții, concurenți tot la aceste locuri, e natural că avalanșa aceasta să nu fie bine văzută de cei ce se găsesc deja în partid.

Să privim un moment lucrurile și ne vom da samă de adevărul celor spuse aici. Guvernul de mîne e mai atrăgător și fiind că are să cărmuiască Statul e și cel mai bun.

Așa tălmăcesc lucrurile cei ce vor să înregimenteze pe acei mai mulți, cari ori n'au luat o atitudine pînă acum, ori au mai fost pe undeva și de sigur aceasta nu e un bine pentru stabilitatea partidelor.

Dezerțiunile acestea produc uneori deplasări, prin nimic justificate altfel.

Contra unor asemenea întîmplări se pot lua măsuri? Socotesc că orice dispoziție s'ar lua ar fi ineficace. E un fel de fatalitate să se întîmple așa. Contra acestor tendințe și fapte nu rămîne decît judecata generală.

Sancțiunea contra lor fiind și ea de ordin moral, însamnă că nu prea există. Poate progresul general va aduce de la sine mai multă stabilitate în partide. De altfel pentru o țară ca a noastră însăși partidele politice n'au linii de separare bine fixate. De sigur într'o țară ca Franța, unde pînă ieri ai fost monarchist, iar astăzi devii republican, aceasta însamnă ceva. La noi, trecerile acestea nu pot avea același răsunet.

Citeam mai zilele trecute în un ziar că un însemnat personagiu politic a fost întrebat de un tînăr, care voia să se înscrie într'un partid politic, în care din ele e bine să se așeze?

D. N. Filipescu, cari de d-sa e vorba, i-a răspuns că la plecarea sa din țară desperase de viitorul partidului conservator și n'a îndemnat pe tînăr să se înscrie în acel partid, dar acum cînd vede lucrurile altfel, l'a îndemnat să se înscrie în el.

Nu mă uit la ce a putut zice însemnatul om politic, d. N. Filipescu.

Mă uit însă la tînărul cu oare-care cultură, care nu știe încă unde e mai bine să facă politică.

Să fie acesta un rezultat al împrejurării că partidele noastre politice n'au diferențe mari unele de altele?! Ori...

Te întrebi și ne întrebăm ce mentalitate să aibă tînărul, care vrea să facă politică și încă nu știe în ce partid să se înscrie!? Ce îmboldire nu-l lasă să stea liniștit, cînd pentru dînsul tot una va fi dacă se înscrie la liberali, conservatori ori conservatori-democrați?!

V. I. Radu.

POLITICE

Simplă constatare

Noile adeziuni la partidul conservator-democrat au avut darul să supere pe adversarii noștri și în special pe confrații dela „Mișcarea". Parafrazînd o vorbă a lui Luter, vom spune și noi: regretăm, dar n'avem ce le face.

Dar confrații noștri nu se mulțumesc numai cu expresiunea acestei nemulțumiri, ci ne atacă, după ce caută să scoată în relief motivele de interes personal, care au hotărît pe nouii noștri prieteni să se înscrie în clubul conservator-democrat din Iași.

Procedînd ast-fel adversarii noștri ne silesc la o constatare de fapt —pe care ne ferim s'o calificăm.

Acum vr'o două săptămîni s'a publicat în ziare o listă de aderenți la partidul național-liberal din Iași. De sigur, cum era și natural, „Mișcarea" a ținut să sublinieze faptul, îmbucurător pentru partidul pe care-l reprezintă. „Opinia", care a înregistrat și ea lista aderenților, n'a făcut nici un comentar.

Or, confrații noștri de la „Mișcarea adoptă un procedeu cu totul diferit.

Aderenții liberali sunt toți niște oameni ideali, fără nevoi, fără cerințe, fără resentimente. Ei intră în politică fără nici o preocupare de ordin personal, fără să răvnească la ceva, nici macar la bună-voința creditelor și a băncilor. Ei vin mânați de dorul de mai bine, depreocuparea pentru interesul general, de simțimîntul binelui aproapelui, gata ori-cînd la jertfa personală.

Aderenții conservator-democrați sunt niște interesați, doritori de căpătuială, preocupați de egoismul lor neînfrînat, arivești, lipsiți de conștiință, gata ori cînd să nesocotească interesul public, dușmani ai preocupărilor de ordin general, oameni cari fac tranzacții cu conștiința lor, etc.

Procedeul ie comod—ne mulțumim însă să-l constatăm numai, să facem o simplă constatare. Mai ie nevoie oare de calificative? Mai trebuesc termine pentru a spune pe nume unei astfel de mentalități? Și mai ie nevoie de spus că pe cînd în toate se observă o schimbare în bine, singură mentalitatea liberală a remas la ceea ce a fost în vremurile cele mai urîte ale politicianismului liberal?

NOTA ZILEI

Stil și composiție.

V'am spus că d. Const. Cehan a venit de la Tîrgul Frumos ca să desființeze junimismul d-lui Maiorescu și să anunțe întemeiarea unei nuoi școli literare.

Intr'un singur foileton din „Cuvîntul" de eri desființează toată gramatica:

„Pieptul ei i se bătea ca a unei păsărici rătăcite.

„Toate dorurile-i se năvălesc în suflet".

„Buzele lor fierbinți *se atinse*..."

„Amîndoi *rămase* îmbrățișați."

„Nu-i *eși* din minte cele întîmplate."

„Aceia care nu o *cunoștea*..."

„Un băiat *c'am* prost..."

Intr'adevăr cam... prost stilist, întemeietorul nouei școli literare Iași—Tîrgul Frumos...

MICI POLEMICI

„Dreptatea" laudă, dintre toți miniștrii, numai pe d. M. Cantacuzino.

Nu cumva ministrul dreptății e ministrul... „Dreptății"?

*

In „Viața Românească" d. Ioan Botez slăvește pe „Shylock". A! dacă nu sequestra d. Stere „Centrul studențesc" al d-lui Cuza!

*

La teatrul nostru național s'a afișat „Disciplina".

..Tocmai ce nu prea este în teatrul nostru!

*

A propos de teatru: se anunță „Ursul" de A. Lehar. Noi credeam că e de Cehov,— o mică nuanță...

*

Și iar despre teatru:

In loc de 500 s'a tipărit eri 5000, media încasărilor serale.

Avem un corector foarte galantom.

*

La expoziția de sericicultură — scria eri un reporter al „Opiniei"—se văd și gogoașe.

Un articol care se caută mult.

*

Un ziar e de părere că rușinea ziarului d-lui Iorga va fi că n'a vorbit despre omorul ritual.

— Iar rușinea ziarului d-lui Cuza din Iași — adăugăm noi — că... a vorbit.

*

D. Mille răspunde prin „Epoca cadrilateră" la „Epoca cadrilateră" a d-lui Gherea.

Cacofonică polemică!

ECOURI

Muntele de Pietate din Paris are trebuință de vre-o 10 milioane, almintrelea nu va mai putea funcționa.

Cauza acestei jene trebue atribuită organizațiunei acestei instituțiuni.

Administrația Muntelui de Pietate este autonomă, dar dacă poate realiza beneficii îi este interzis de a le conserva, ci trebue să le verse Asistenței Publice la finele fie-cărui exercițiu. Muntele de pietate n'are dar fonduri de rezervă și cînd vacile slabe succed vacilor grase, e gol în casă.

Muntele de Pietate, care își procura bani prin depozite de vre-o 60 milioane pe an, a văzut că anul acesta depozitele se răresc din cauza situațiunii externe. Dacă erau rezerve, jena aceasta ar fi putut fi evitată.

Trebue acum 10 milioane. Prefectul Senei caută soluția. S'ar putea găsi acești bani cu împrumut cu 4 la sută, dar nu vor să dea așa dobîndă pentru a nu îngreuia pe nenorociții amanetari, cărora ar trebui de asemenea să le mărească dobînda.

Se caută un remediu mai puțin costisitor. Pentru viitor se va căuta a se modifica decretul din anul XIII care regulează statutul Muntelui de Pietate, permițînd acestei instituțiuni, să păstre ca rezerve o parte din beneficii și să nu le verse toate Asistenței Publice.

*

Teatru nou.—Zilele trecute s'a deschis la Paris Teatrul du Vieux-Colombier de sub direcția lui Jacques Copeau. Artiștii acestui teatru au repetat în aer liber timp de 2 luni, apoi făceau zilnic exerciții corporale, timp de o oră. Jacques Copeau își propune ca prin teatrul său — ce va avea prețuri extrem de reduse — să regenereze arta dramatică. Repertoriul foarte bogat e alcătuit din capod'operile tuturor timpurilor și tuturor neamurilor.

OAMENI ȘI LUCRURI

ORAȘUL VECHIU

Am înaintea ochilor o priveliște nouă. Dărîmarea unui rînd de case vechi lasă cu totul liberă vederea patriarhalului zid al mănăstirii Golia, istoricul zid pe care administrațiile trecute l'au lăsat tot mai mult împresurat de clădiri, tot mai mult despărțit de orașul căruia, cu ani înainte, îi forma extremitatea, după unii scrutatori,—centrul matematic, după alții.

Istoria Iașului de eri este, întîmplător, un subiect la ordinea zilei. Retipărirea lucrării concetățeanului nostru N. A. Bogdan pune în lumină un însemnat număr de documente privitoare la trecutul orașului nostru, memorii de ale unor vechi călători, însemnări ale unor vechi cronicari.

Dar iată, pe neașteptate, un material inedit, bibliografic și istoric, referitor de asemenea la cronica mai veche și mai nouă a Iașului. E un material necunoscut pînă acum și pe care l'a adunat cu cea mai lăudabilă grijă de concetățeanul nostru Ion Botez în timpul lungei d-sale șederi în capitala Angliei.

In 1582 călătorul englez Newberie trece și se oprește în *Yas.*

In 1586 Henry Austell se oprește în *Yas,* „orașul principal al Bogdaniei".

In 1773 Sir James Porter cu suita lui „au stat mai multe zile în Galatz și *Jassy*".

In 1767 Lord Baltimore „Vorbește de Galatz, Birlatt, *Iassy,* care e podit cu scînduri și are case ca de sat. Povestește cum a dormit într'un bordeiu acoperit cu stuh, în Iași, și pe la miezul nopții o vacă a spart coperișul și și-a vărît capul dogit deasupra patului lui".

In 1801, William Wittman trecu prin „Georgival, Boucharest, Galatz, Borlat, Iassy..."

In 1809 scrie, după o vizită în țară: „Grecul care la Constantinopol provoacă milă și dispreț, îți produce desgust și oroare în Bukarest și *Yassy*".

In 1818 Adam Neale descrie Jassy, „un oraș nesănătos".

In 1818 de asemenea Macmichael pomenește de Jassy, Fokschani, Bucharest. Intre alte detalii: „...magistratul care are titlul de Agă și datoria unui ministru de poliție în orașul Jassy, foarte adeseori e văzut jucînd banca la Faro (un joc de cărți)".

In 1819—20 Sir Robert Ker Porter a vizitat pe prințul Alexandru Sutzo în Boucharest și pe Gregoire Sutzo în Yassy".

In 1836 Edmond Spencer: „Oricare ar fi fost splendoarea Iașilor mai înainte, el este acuma redus la nivelul unei nenorocite capitale din orient".

In 1886, Mrs. Walker: „Aproape face să vii anume în Iași, ca să vezi acest frumos monument de artă orientală, — biserica Trei-Erarhi".

. . . . . .

Ce instructiv și util ar fi ca toți intelectualii noștri să culeagă, în timpul șederii lor prin marile centre europene atari documentate însemnări din scrierile călătorilor, cari ne-au vizitat în decursul vremilor.

Rodion

Spre Giurgiu— Rusciuk

IV

Dispunînd încă de timp pînă la plecarea trenului, tocmii un birjar cu 2 cai pentru a-i trage o raită și prin împrejurimi și cum el știa de loc romînește m'am folosit de întregul vocabular de cuvinte slavone pe care le știam și unde nu găsiam cuvîntul potrivit mă exprimai prin semne; ne-am înțeles de minune spre mulțumirea noastră și astă-zi cînd îmi amintesc de unele scene hazlii parcă văd mutra cam simplă a bulgarului meu cum își dădea toate silințele să-și îndeplinească înalta sa misiune de *cicero* al unui *rumunskih gospodin.*

Eșii din oraș, care e înconjurat cu un șanț lat și adînc; am vizitat 3 grădini, una aproape de Dunăre într'o poziție încîntătoare și romantică atît ca împrejurime cît mai ales că o brazda Dunărea a cărei valuri parcă dezmerdau malul înverzit de copaci aducînd tot odată un aer plăcut și recoros care te înviora; o altă grădină pe drumul ce duce spre *Tîrnova,* cotești la stînga, un drum îngust săpat în deal, ca un defileu, te duce spre o vale de jur împrejur numai dealuri acoperite cu păduri, jos în vale se deschide o prăpastie, în apropiere curge o apă mică și murdară numit Roman; cîți-va copii se bălîneau în ea pe cînd un infanterist bulgar cu întreaga muniție, desculț cu ciobotele în mîni trecea apa pe cel alt mal.

De aici ai o priveliște frumoasă asupra orașului cu casele sale, ce se ridică amfiteatral cu minaretele înalte și svelte ale moscheelor de unde glasul *muezzinului* răsună și chiamă la rugăciune pe fiii profetului.

Pe acest drum m'am întîlnit cu un grup de turcoace îmbracate în hainele lor caracteristice și cînd ne-am apropiat ca la vre-o 4 pași de ele și-au acoperit fața cu un voal, un fel de perdea neagră, lungă și îngustă însoțind această mișcare cu un rîs care mă făcu să simt regretul de a nu fi avut fericirea să privesc în ochii de gazelă a vre-unei *hurri* care înveselește și fericește inima moslimului drept credincios.

Trecui apoi pe lîngă un cimitir turcesc presărat numai cu pietre simple, lungărețe și înfipte în pămînt ca niște semne de hotar, deosebindu-se mormîntul al unui Hodgea, un fel de patrat construit din pietre, deasupra un acoperimînt semioval iar la colțuri cîte 2 colonade de piatră, lungărețe și semi-rotunde; cîte-va candele suspendate în care licărea o lumină misterioasă împodobeau acest mausoleu.

Mai departe ochiul zări un rînd de bărăci de lemn date cu negru, era lazaretul pentru holerici.

La întoarcerea în oraș trecui un pod de lemn peste șanțul înconjurător apoi printr'o poartă vechie de piatră probabil o remășiță de la vechile întărituri ale cetății.

*

Intr'o stradă lăturalnică erau niște bărăci sărăcăcioase în care cîți-va maeștri ferari, țigani turci ciocăneau și băteau ferul înroșit în foc cu atîta putere în cît o adevărată ploaie de scîntei cădea în jurul lor; m'am oprit și priveam cu un deosebit interes la această priveliște cum supușii zeului *Pluton* își făceau datoria.

Plimbarea făcută prin părțile lăturalnice ale orașului m'a impresionat penibil; străzile nepetruite, pline cu praf, fără scurgere pentru apă și puțin curate iar iluminatul lor cît se poate de insuficient și primitiv; la distanțe cam mărișoare un trunchi de copac decojit purta în vîrf un felinar care împrăștie o lumină slabă și tremurîndă în cît deabia recunoșteai omul la o depărtare de 2—3 pași; case mici, acoperite cu olane și atît de vechi în cît ți se părea că se prăbușesc sub povara bătrîneței dar spre norocul lor mai bine de jumătate erau în pămînt, se vedea aproape numai acoperemîntul; apoi bărăci de lemn mici și murdare, adevărate cotețe pentru animale, și în asemenea vizuini, lipsite de lumină și aer, trăiau ființe omenești!

Mă gîndeam la ravaglile pe care boala le face pe timpul epidemiei și înaintea acestor case ședeau nepăsător, grupuri de turci bătrîni cu capul învălit cu niște turbane, care îți stîrneau rîsul cît de serios ai fi fost, vorbind și sorbind tacticos din *narghilea* sau fumînd din lulele lungi, *ciubuc* și erau poate mirați că un străin se învrednicește a-i vizita, turburîndu-le

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

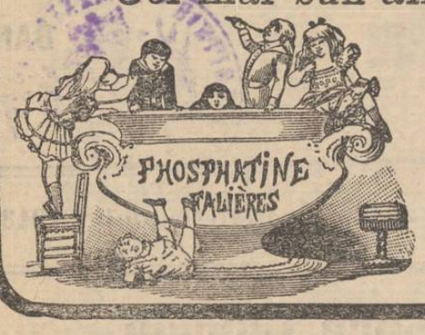

Recomandat de la vărsta de 7-8 luni, in momentul intercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

liniştea patriarhală. Curat tablou oriental vrednic de penelul unui pictor pentru imortalizare.

Văzui Rusciukul de acum 17 ani cînd Bulgaria era încă principat şi sub suveranitatea turcească, cînd ideea de imperialism, visul unei Bulgarie mari şi puternice iar Constantinopole ca reşedinţa unui ţarat bulgar erau poate încă în embrion.

Un amănunt, cred oricum interesant şi care arată concepţia cam ciudată ce avea poliţia bulgară despre buna orînduială şi buna cuviinţă ; în apropiere de debarcaderul din Rusciuc, în Dunăre se scălda de-a valma un grup de bărbaţi, femei şi copii fără nici un pic de jenă !

Cînd m'am întors în Giurgiu mă îndreptai spre ruinele vechiului zid şi în apropierea unei movile care ascunde resturile unor zidării ale vechei cetăţi genoveze, pe malul Dunărei, m'am scoborît într'o cabină şi aici mi-am afundat corpul în valurile acelei ape, care a fost martoră la atîtea fapte mari şi neuitate iar vîjîitul şi lovirea undelor sale, părea a-mi povesti o parte din istoria neamului romînesc.

Iassiensis

Insemnări

IAŞUL

O scrisoare venită de departe — din Moldova : ce ţară îndepărtată e Moldova aceasta pentru cei din Capitală !— mi-a trezit în suflet toată lumea de emoţii şi de amintiri ce îmi este de legată de oraşul copilăriei mele.

Fie-care zi, fie-care ceas al anilor trecuţi cu atîta zor, îmi aduc aminte de feluritele privelişti, de nenumăratele momente pe cari le-am trăit în acest oraş, care-şi reazămă bătrîneţa pe dealuri vesele. Şi iată acum cînd amurgurile de toamnă au un farmec deosebit şi cînd văzduhurile de un senin palid cern o nesfîrşiiă şi neînţeleasă melancolie, par'că-l văd Iaşul meu cel drag, mai tronit de pusderia „momentelor" cari-i fac fala...

In deal Copoul, în acest mijloc de Octombrie îşi scutură frunzele pălite şi îşi înalţă spre ceruri crengi tot mai disgolite cari par degete puse pe buze, rugînd să se păstreze tăcerea... Din susul străzii Carol, ochiul îmbrăţişînd toată răvăşirea oraşului pe coastele dealurilor. Pretutindeni case liniştite primesc jertfa copacilor căscînd ochii mari, ai ferestrelor, în aşteptarea unor evenimente cari de mult au încetat să mai vie...

Trecătorii, puţin grăbiţi, poartă în înfăţişarea lor toată greutatea unui trecut măreţ pe care l'au primit moştenire şi într'a[illegible]cărui evlavie trăesc....

De prin curţi curate pornesc în multe locuri, melodii sentimentale, romanţe înfiripate cu acea seninătate de simţire pe care atît de greu o mai poţi găsi în alte părţi, şi de priveşti mai cu îndărătnicie, descoperi printre ostreţele storuri chipuri frumoase de copile visînd înaintea unei cărţi deschise...

E linişte, e pace, e seninătate în oraşul copilăriei mele. Mai toate casele, mai toate monumentele lui strecoară văzduhului, învăluind şi lucruri şi oameni, întreaga vrajă a unei lumi de luptă, de poezie, de fapt şi mărire, cîtă închide bisacteaua trecutului. Şi în lumina lui, a trecutului, în aspectul lui bogat şi atrăgător oamenii Iaşului trăesc o viaţă aparte, înţeleg lumea într'un anumit fel : mai înalt, mai bun : şi torc neîncetat firul unui vis început de mult, dar care speră, că nu se va sfîrşi cu dînşii...

Cine a trăit viaţa Iaşului îi poartă pecetea pe vecie.

(Presa) **E. D.**

Pierdut *S'a perdut o poliţă pe suma de lei 741 în ordinul Iosef Reiter acceptată de I. S. Ţurcl Odobeşti cu gir blanc, emisă la 28 Septembrie a. c. cu scadenţă 28 Decembrie 1913.*

Găsitorul este rugat să aducă această poliţă la d. Iosef Reiter strada Palat No. 66, contrar această poliţă se declară de nulă şi fără valoare în orice mînă s'ar afla şi debitorul rămîne dator direct numai mie.

IOSEF REITER.

INFORMAŢII

Cu ocazia consfătuirii, secretarilor Camerelor de comerţ, care a avut loc săptămîna trecută în Capitală, mai mulţi secretari ai Camerelor de comerţ, cari au fost mobilizaţi, s'au prezentat ministerului de războiu, cerînd informaţii asupra deciziei acelui minister, privitoare la achitarea soldelor şi primei gradului de plutonier.— De la minister li s'a răspuns că zilele aceste va fi dată o nouă decizie, prin care se va recunoaşte dreptul la prima şi solda de plutonier tuturor tinerilor cu termen redus, fără excepţie de gradul avut în timpul mobilizării.

Aceasta cu condiţia ca aceştia, în timpul cît şi-au făcut stagiul în armată, să fi fost recrutaţi în baza articolului 23.

Din aczastă categorie fac parte ca atare, tinerii care au absolvit liceul sau ori ce altă şcoală similară din străinătate, Scoala comercială superioară, de belle arte, agricultură şi conservatoriile.

Decizia va fi comunicată corpurilor de trupă, în cursul acestei săptămîni.

Plutonierii cari nu au fost admişi la examenul de sublocotenent în activitate din cauza vîrstei, vor înainta un memoriu ministerului de război, prin care vor arata nedreptatea ce li se face, de oare-ce ofiţerilor în rezervă cînd sunt chemaţi în activitate temporar, iar în urmă definitiv—nu li se ţine în seamă dacă vîrsta întrece cu un an, după cum le-a întrecut lor acum,—dispoziţiile legei.

In culoarele palatului de justiţie a avut loc o altercaţie, în urma modului cum s'a pledat un proces, între un căpitan în activitate şi un arendaş de moşit.

Cazul a fost adus la cunoştinţa parchetului.

De abia cu începere de la Sft. Gheorghe viitor se va putea realiza propunerea d-lui medic primar al oraşului dr. Flor de a centraliza serviciile sanitare locale într'un singur imobil.

Ideea a fost aprobată de servieiul sanitar superior şi de la Sf. Gheorghe se vor concentra serviciul sanirar al judeţului, al oraşului, serviciul veterinar şi serviciul etuvelor.

Ministerul instrucţiunii publice a duce la cunoştinţa elevilor care nu au avut locuri în clasa I-a la liceu sau gimnazii, că în strada Păcurari No. 51 funcţionează şcoala medie, care are menirea de a pregăti pe tineri pentru şcoalele superioare de agricultură şi meserii.

Durata cursurilor este de 3 ani. Inscrierile se fac pînă la 25 Octombrie, cînd încep cursurile.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a subscris trei sute lei pentru monumentul aviatorului Vlaicu.

Ni se atrage atenţia asupra modului prea primitiv cum se face dezinfectarea trăsurilor şi căruţelor cari aduc bolnavi contagioşi la pavilionul de izolare al S-tului Spiridon. Dezinfectările se fac fără etuvă şi fără pulverizator.

La rîndul nostru atragem atenţia Epitropiei care, nu ne îndoim va aviza.

Tribunalul secţia III-a a judecat astă-zi cererea de declarare în stare de faliment a comerciantului S. Bercovici.

La siguranţa locală se află arestat dezertorul rus Favel Volf Stivelmacher, de loc din Cineslia-Basarabia.

El venise în Iaşi trecînd Prutul în mod clandestin şi obţinuse autorizaţia de a stabili şi munci în mod cinstit.

Dar, avînd, apucături rele se introduse la o familie din strada Uzinei, anume la Sura Braunstein, unde se logodi cu o copilă orfană, crescută de această familie. Odată logodit însă, el prindi momentul cînd se afla singur şi fură de la Sura Braunştein, toate bijuteriile acesteia şi suma de 1500 lei şi se face nevăzut.

El a fost prins însă, şi va fi înaintat parchetului de siguranţă.

Teza de limba romînă pe care urmau s'o dee astă-zi elevele concurente la bursele şcolei normale de învăţătoare „Mihail Sturza", s'a amînat pentru mîne dimineaţă. Astă-zi comisiunea examinatoare va proceda la examinarea certificatelor, în virtutea cărora s'au înscris candidatele la concurs.

D. I. Militeanu controlor fiscal pentru controlul fabricilor din judeţul Prahova a fost mutat în aceiaşi calitate la Iaşi.

Distribuirea sumei de 10000 lei, văduvelor, soldaţilor morţi în campanie şi familiilor nevoeşe din judeţul Iaşi. — După cum am anunţat la timp, *Comitetul Central de Sprijin* **Familia Luptătorilor** din Bucureşti, a trimes prefecturei Jud. Iaşi suma de lei *10.000* cu destinaţia a se distribui, familiilor soldaţilor morţi pe cîmpiile Bulgariei şi familiilor nevoeşe de ale soldaţilor mobilizaţi.

Dat fiindcă numărul locuitorilor cu stare din Judeţ e mai mic ca acel al nevoeşilor, mai toţi locuitorii solicitau ajutoare considerînd această distribuţie nu exclusiv pentru cei nevoeşi— ci pentru toţi care au fost mobilizaţi.

D. Ştefan A. Negruzzi, prefectul judeţului nostru, pentru a fi pe de o parte în spiritul donaţiei, iar pe de altă pentru a ajuta numai pe acei cu adevărat nevoiaşi, a cerut Comandamentului Corp IV de armată ai trimite oficial numele şi numărul soldaţilor morţi în campanie, din Jud. Iaşi—întocmind în acelaş timp şi un tablou în care s'a înscris numele familiilor mobilizaţi absolut nevoiaşi şi care au avut de suferit după lipsa celor plecaţi în răsboiu.

Cu acest procedeu, d. Ştefan Negrutzi a reuşit a distribui ajutoare numai acelora ce meritau şi deci ajutoarele distribuite au fost în toată puterea cuvîntului în spiritul şi dorinţa comitetului *Familia Luptătorilor*, din Bucureşti.

Din suma de 10.000 lei s'a distribuit la 58 familii de ale soldaţilor mobilizaţi suma de 2850 lei.

Văduvelor şi părinţilor celor morţi după cum urmează :

I. Anghel, din (Hermeziu) 200 lei ; Gh. Scumpu (Hermeziu) 300 lei ; Ilie Gologan (Andrieşeni) 200 lei ; V. Ivan, (Ţigănaşi) 250 lei ; V. Avram, (Şipote) 200 Anica Mihalache, (Şipote) 250 lei : Elena Bărbieru (Aroneanu) 100 lei ; Maria Colibă (Golăeşti 350 lei .

Maria Ursu, (Gropniţa) 250 lei ; Elena Lupescu, (Scobinţi) 100 lei ; Maria Ferariu, (Erbiceni) 200 lei ; Maria Ciobanu (Cotnari), 200 lei ; Zoiţa Aramă, (Roşcani) 350 lei ; Aniţa Saboltea, (Iaşi) 300 lei ; Ion Popa, (Sculeni) 200 lei ; Tudora Crudu, (Tomeşti) 300 lei ; Maria Morariu, (Galata) 300 lei ; Profira Luca, (Holboca) 300 lei ; Maria Turturică, (Băiceni) 200 lei ; Calipsa Vorofchievici, (Brăeşti) 300 lei ; Gh. Purcel, (Cepleniţa) 250 lei ; Gh. a Vrăghioaei, (Coarn. Caprei) 350 lei ; I. Rotaru, (idem) 300 lei ; Ioan Zaharia, (Andrieşeni) 220 lei ; V. Zodobrischi, (Popeşti) 300 lei ; Ioan Măzăruş, (Popeşti) 200 lei ; Paraschiva Curendel, (Tg.-Frumos) 250 lei ; Aniţa Fitichiu, (Belceşti) 300 lei.

In total *suma de 7150 lei.*

Pentru toate aceste sumi distribuite s'a întocmit procese-verbale, în care au semnat, persoana ce a fost ajutată, primarul comunei respective, care a dat lămuriri asupra stărei materiale a persoanei ajutată şi prefectul jud. Iaşi, care a distribuit ajutoarele.

Procesele-verbale au fost întocmite în dublu exemplar, unul fiind trimis comitetului familiei luptătorilor din Bucureşti, al doilea exemplar cu actele de identitate şi de starea materială, au format dosarul ajutoarelor, şi care se păstrează de prefectura.

Faţă cu multiplele nevoi ale populaţiei rurale, suma distribuită a fost insuficientă. Modul gospodăresc însă cum s'a dat aceste ajutoare, şi după cercetările minuţioase ce s'a făcut, dacă merită ajutoare persocnele ce au solicitat, a dat ca rezultat că suma de 10,000 lei, a alinat multe nevoi şi dureri, îndulcind puţin mizeria în care se găsea cele mai multe din familiile soldaţilor mobilizaţi.

M. G. M.

Listă de sumele oferite pentru ridicarea unui monument aviatorului Vlaicu pe dealul Cetăţuei lîngă Iaşi.

Lei 300 I. P. S. Mitropolit Pimen al Moldovei, 100 lei d. Dimitrie M. Bragadiru, mare industriaş Bucureşti, 100 lei d-na şi d. Zăhărescu, membru la Curtea de Apel Iaşi, 100 lei societatea „Dacia—Romînia Bucureşti, 151 lei, 35 b. Colonia Romînă din Viena, 100 lei Fabrica de zahăr Chitila, 81 lei colecta făcută de părintele Econ. Severin Galaţi, 70 lei Fabrica de bere Azuga, 50 lei colecta făcută de părintele Stefano superior Capelei Romîne Paris, 33 lei Spitalul militar Buzeu, 29 lei 20 bani Batalionul IV Pioneri Focşani, 22 lei familia Econ. Ilie Teodorescu biserica Amza Bucureşti, 75 lei Liceul din Ploeşti, 20 lei d-na Maria dr. Gavrilescu Iaşi, 15 lei Staretul monastirei Gorovei Dorohoi, 15 lei Liceul militar Iaşi, 10 lei d-l dr. Spiru Caravia Galaţi, 10 lei P. S. Arhiereu Teofil Ploeşteanu Vicarul Mitropoliei Bucureşti, 10 lei Compania IV Sanitară Iaşi, 10 lei d-na Natalia Vlădoianu, Iaşi, 3 lei 50 b. Starita monastirei Războeni.

Total 1305 lei, 5 b.

Următoarele numiri s'au făcut la şcoala medie din Iaşi:

Iaşi. *La şcoalele de băeţi :* C. Andriescu, I. Dimitriu, I. M. Raşcu, Theodorescu, V. Hulubei, St. Stănoiu, R. Simionescu, Nemţeanu, C. Mihăilescu, Ştefan Cristescu şi Nic. Cojocaru.

La şcoala de fete : Lucreţia Constantinescu, Malcoci, Maximovici, M. Bădărău, E. Harnagea, M. Ştefănescu, Natalia Burghele, V. Popovici, Calipso Tănăsescu, H. Sadoveanu, M. Georgescu şi Constanţa Botez.

Cuvioşia sa, Evghenie Ungureanu starețul mănăstirei Cetăţuia, a obţinut un concediu de trei luni de zile, în care timp C. S. va pleca în America de nord, spre a vizita biserica şi colonia romănească, înfiinţată de sfinţia Sa, acum 14 ani, în localitatea numită Regina Assa.

Luni sara, soţii Costache Gh. Nicolau şi un fiu al lor, din Ciurchi, se întîlniră în drum cu un prieten al lor Stefan Atanasiu — şi intrară în crîşma lui Măruntelu, să se cinstească.

După ce se trecură cu băutura Ştefan Atanasiu sări asupra lui Nicolau şi soţiei acestuia, şi, ajutat de un anume Ioan Popovici, îl bătu aşa de greu, în cît Costache Nicolau fu transportat la spitalul sft. Spiridon, cu salvarea, unde se află internat şi astăzi. Soţia acestuia s'a plîns parchetului.

Din Hîrlău.— Pe noi nu ne miră mentalitatea redactorilor dela *Cuvîntul* şi *Mişcarea* cînd dau răgaz fostului sergent de stradă din Dorohoiu, să le complecteze capacitatea, debitînd prin coloanele acestor ziare ignonimii la adresa oamenilor cu greutate din oraşeul nostru, par'c'ar fi crescuţi în anumite case publice din Iaşi sau Botoşani.

Oameni cu educaţia şi cu cultura făcută în aceste case, nu pot fi în stare să prefere de cît ticăloşii. De aceea, nu vom răspunde la nici una din aceste insulte, pentru că credem că nu e de demnitatea unor oameni serioşi să se coboare aşa de jos în discuţiunile lor.

Vom face însă o constatare tristă şi anume : în ce hal de ticăloşie a ajuns partidul liberal ca să permită organelor lui oficiale să ajungă aşa de jos.

Nu mai rămîne pentru nimeni îndoială, insultele debitate de un inconştient, care a adus comuna într'aşa hal de mizerie, încît pentru multă vreme nu se va mai putea reculege, nu vor intimida pe nimeni ca să nu dea o lecţie binemeritată acelor cari tolerează ticăloşiile tuturor slugilor ciocoeşti, trimise plocon primari prin judeţe.

Se vor vedea punct cu punct, cu acte şi documente în regulă, pe cine a trimis liberalii botoşeneni ca să administreze comuna Hîrlău, o vom face'o aceasta pentru ca să ştie lumea ce ticăloşii s'au făptuit sub guvernul liberal la aceasta comună.

De aceea, pentru respectul nostru de oameni, nu vom răspunde la toate ticăloşiile ce le debitează ziarele *Avîntul* şi *Mişcarea*, care sunt o încercare de şantaj ordinar, anume aceea de a face să tacă glasul conştiinţei noastre.

Vom depăna fir cu fir această încălcită administraţie, ca să se vadă cine au fost iluştrii, deveniţi azi redactorii de gazete şi oamenii politici cu vază, gata să răstoarne... guvernul de colaborare !

O vom face-o aceasta, nu de dragul unor inconştienţi, ci ca să se curme odată cu sistemul acela nenorocit de a preface comunile în codrul Vlăsiei şi de a se erija în asanatori de moravuri toată drojdia societăţii sub tutela politicianilor de a cincea mînă din provincie cărora le lipseşte şi simţul realităţii şi simţul pudorei.

Conresp.

Comisiunea de lichidarea bonurilor de rechiziţie a judeţului şi oraşului a ţinut astăzi ultima licitaţie, încheindu-şi lucrările.

D. V. Lisievici subcomisar clasa întăia în poliţia oraşului Iaşi, a fost înaintat în funcţiunea de comisar clasa treia, şef al poliţiei punctului de frontieră Omurgea.

D. Otto Briese secretarul şcoalei de Bele Arte şi-a înaintat demisia pe ziua de 1 Noembrie, fiind numit la Vaslui profesor de caligrafie şi desemn.

D. D. Simionescu a fost numit ajutor contabil la şcoala de arte şi meserii.

Epitropia sf. Spiridon conform testamentului unei donatoare, va distribui de Sf. Dimitrie ca ajutor pentru chirie cîte 75 lei la 10 văduve.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 23 Octombrie a. c. ora 11 a. m. se va ţine în localul primăriei licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea asupra comptabilităţii publice pentru închirierea pe timp de 2 ani jum. cu începere de la 26 Octomprie a. c. a şase chioşcuri de ziare situate în stradele :

Cuza Vodă lîngă Teatru, Carol lîngă Universitate, I. C. Brătianu lîngă spital, Ştefan cel Mare lîngă Mitropolie, Sărărie colţ cu strada Muzelor şi Piaţa Halei.

Garanţia 50 lei pentru fie-care chioşc.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fie-care zi la Serviciul Administrativ.

No. 20985 16 | 27 Oct. 1913

Şcolare. — Ministerul a cerut revizoratului şcolar să comunice cîţi din institutori şi învăţători din jud. Iaşi posedă case de locuit sau altă avere a lor proprie dotală sau moştenită. Aceasta în vederea unui studiu statistic comparativ a stării materiale a membrilor corpului didactic primar.

— D. Lazăr Grecea Revizor şcolar al jud. Iaşi a intervenit la Primăria locală să dea sala cea mare de la şcoala Gh. Asachi pentru cancelaria Revizoratului.

— Ministrul Instrucţiei a pus întrebare Revizoratului şcolar dacă „Revista copiilor" şi Tinerimea se primeşte regulat de către şcoalele primare şi a se arăta părerile învăţătorilor asupra valorii revistei

— Revizoratul şcolar a făcut repartiţia sumelor pentru cărţi elevilor săraci şi merituoşi din suma dată de comuna Iaşi şi Tg. Frumos.

— D-ra Maria Codreanu s'a numit învăţătoare suplinitoare în post II la şcoala din Spineni com. Andrieşeni.

— D-ra Eugenia Stroescu s'a numit învăţătoare definitivă la Ruginoasa judeţul Suceava.

— D-ra Sofia Dimitresau licenţiată în litere s'a numit institutoare la şcoala mixtă „Socola-Nicolina" la catedra d-lui Toma Zaharia.

— Revizoratul şcolar a convocat pe toţi directorii şi directoarele şcoalelor particulare în vederea alcătuirii statisticei învăţămîntului particular.

Regimentul 4 Artilerie din Roman face cunoscut tinerilor cu termen redus care au făcut serviciul militar activ un an şi care au fost mobilizaţi să se prezinte pentru a li se achita drepturile de soldă, ca plutonieri pe tot timpul campaniei.

Cum rămîne atunci cu tinerii din Iaşi, în aceleaşi condiţiuni şi cărora li se refuză solda ; oare ordinul Mimisterului de răsboiu n'a fost dat pentru toate corpurile de trupă ?

Astă seară J o i se reprezintă la cinematograful Pathé-Frères, din spaţioasa sală a Circului Sidoli, partea II-a, urmare şi sfîrşit (Actul 4, 5 şi 6) din „Roger La Honte" (Amor criminal), dramă în 6 acte mari, minuţioasă adaptare după romanul cu acelaşi nume al celebrului scriitor francez Jules Mary. Această dramă fără seamăn, care stîrneşte senzaţie în cele mai mari teatre-cinematografice din lume, s'a reprezintat la Bucureşti săptămîni întregi, obţinînd succese din cele mai extraordinare.

„Roger La Honte" opera de căpitenie a marelui romanţier francez, postamentul monumentalelor sale scrieri, cuprinde 6 acte : ultimele 3 acte se reprezintă astă seară Joi 17 Octombrie. (A se ceti subiectul piesei care se oferă gratuit).

Programul nou de astă-seară Joi mai cuprinde şi alte subiecte printre care : şi cel mai nou număr din Eclair Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.—Ruinele celebre din Teba (Egipet) călătorii pitoreşti.—Costumele femeşti din toate cantoanele sviţerene—Răzbunarea bărbierului, comedie. etc, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

Fabrica „FORTUNA"

IAŞI — Lîngă Strada Moţoc — IAŞI

— Fondată în 1887 —

Construită din nou şi înzestrată cu maşinele cele mai moderne.

Furnizează cu preţuri ieftine :

Stejar rotund şi în scânduri de la 15 m.m. până la 80 m.m. grosime.
Grinzi de stejar. Tocuri pentru uşi.
Grinzi în dimensiunile cele mai dificile, după cerere.
Teiu, Frasin, Ulm, Fag, Nuc, rotund şi tăiat în toate dimensiunile.
Cutii şi lăzi de lemn pentru ori-ce scop.
Beţe rotunde. — Specialităţi în diferite articole de lemn.
Parchete de stejar clasa I-a şi II-a.
Roţi de lemn pentru transmisiune.
Maşinele pentru prelucrarea lemnului se inchiriază şi cu ora, ataşând lucrători special instruiţi.

■ Comisiunea numită de Ministerul Instrucțiunii pentru reorganizarea școalei de agricultură din Pancești-Dragomirești, județul Roman, a ținut prima sa ședință în ziua de Vineri 11 ale curentei în localul ministerului sub președinția d-lui T. D. Speranția, directorul învățămîntului profesional și particular.

Se știe că acea comisiune e formată din d-nii: I. Borcea profesor universitar din Iași, Haralamb Vasiliu idem, Popovici-Băsnoșanu profesor universitar din București, Marcel Brândză, N. Filip profesori la școala superioară de agricultură, dr. Riegler, V. Radu profesor la școala comercială superioară din Iași, Mircea Bădăreu inginer agronom și Drețu inspector al școalelor agricole.

S'a făcut în acea întrunire a comisiunii un schimb de vederi asupra întregului învățămînt agricol din țară.

În organizarea lui, după legile și regulamentele de astăzi, sub administrațiunea ministerului de instrucțiune stau școalele elementare și inferioare agricole, iar sub aceia a ministerului de domenii stă școala superioară de agricultură.

Se pare deci că școala de Roman va fi chemată să stea la mijloc între aceste două specii de școale. De aceia în comisiune unii au zis că ea să fie socotită și numită *școala medie de agricultură*. Insă părerea care pare a reda cele mai multe voci ar fi aceia de a se numi: *liceul agricol*.

S'a discutat de asemenea dacă ar fi bine ca elevii să treacă de la un grad la altul de învățătură agricolă nepunîndu-li-se nici o piedică.

D. N. Filip este de părere ca elevii de la școalele elementare să fie obligați a face și școala elementară și aici să se termene învățătura ei. Ei să nu poată trece la liceul agricol. In aceste școale intră elevii avînd curs primar.

Elevii din liceul agricol vor trece de-a dreptul în școala superioară de agricultură. In liceu vor fi primiți elevii posedînd gimnaziul.

Alți membri au exprimat părerea că elevii să poată trece prin toate gradele acestea de învățămînt agricol. Aceștia cred ca selecțiunea să se facă de la sine.

De asemenea dînșii socotesc că nu e bine, nici nu se poate ca să se oblige elevii, ce au urmat în școala elementară să treacă numai de cît și cursurile școalei inferioare.

D. Th. D. Speranția pune preț pe examenele de admitere în școală și cere ca acolo și cu acea ocaziune să se iea măsuri riguroase de selecționare.

D. inspector Drețu a aratat neajunsurile învățămîntului agricol în starea lui de astăzi.

S'a emis părerea că ar trebui revăzută întreaga organizare a învățămîntului agricol, cel puțin pe acel ce stă sub administrația ministerului de instrucțiune. După ce se va cădea de acord asupra acestora se va proceda la întocmirea programei de studii pentru școala din Roman.

Comisiunea și'a dat întîlnire pentru Vineri 18 Oct., tot în localul ministerului, cînd se vor continua discuțiunile.

■ P. C. S. Arhimandritul Nifon Ioniță din mănăstirea Neamț, a fost numit locțiitor de stareț al mănăstirii Cetățuia, în locul arhimandritului Evghenie Ungureanu, plecat în concediu.

■ Preotul Barliba Gheorghe, parohul bisericei din Vînători jud. Neamț, a fost condemnat de consistoriu la oprirea de serviciu pe trei luni și perderea salarului.

De asemeni decanul Ion Alexandrescu din Botoșani, a fost suspendat fiind trimes în judecata consistoriului.

■ Economul Alexandru Șerban, parohul bisericei Golia, care a fost confirmat de guvern ca arhiereu cu titlul de Craioveanu, a plecat eri în Capitală pentru a se prezinta mitropolitului primat spre a-i da bine-cuvîntarea ca să intre în mînăstirea Căldurașani sau Cernica pentru a face stagiul de călugăr cîte-va zile iar apoi va fi hirotonisit arhiereu.

■ Următorii preoți vor fi judecați de consistoriu în sesiunea de Octombrie: Gheorghe Maxim, parohul bisericei Sft. Teodor Iași.

I. A. Parfenie din Hîrlău și I. Vasiliu din Cracăul Negru jud. Neamț.

■ In strada Vasile Lupu No. 43, a încercat să se sinucidă eri prin strangulare, Sanda V.., care suferea de mai mult timp de o boală de piept.

Ea a fost surprinsă de vecini și salvată.

■ **Judiciare.**—Curtea de Apel secția II a a respins opoziția făcută de Cavaler Stanislas de Ostașewski din Galiția și l condamnă să plătească lui Iosef Lazăr Steinberg 1200 lei și lui Meer Gross 1000 lei, cu titlu de daune și cheltueli rezultînd din procesul pentru anularea unui act.

— Procesul dintre Șerban Cantacuzino și I. M. Verona, Margareta și Elena Catargi pentru bani, s'a amînat pentru 22 Noembrie, citîndu-se la interogator pe d-na Paulina Alexandri.

— Sîmbătă 19 Noembrie Curtea va judeca procesul căpitanului de jandarmi din Neamț, Sandu Chiriac, pentru arestare ilegală a avocatului Nicolau.

— Mîine Curtea va judeca procesul dintre Marcu Fischer cu I. Pilat, pentru daune, acțiune intentată după legea proprietarilor.

— Procesul dintre C. Nădejde și moștenitorii defunctului Radu C. Porumbaru pentru bani s'a amînat pentru a se cere dosarul succesiunii Porumbaru.

— La 31 Octombrie Curtea va judeca procesul dintre Leibovici și Leon Brill pentru intervenție la moratoriu.

— La 4 Noembrie se va judeca procesul dintre Pulcheria de Metercamp, Prilogeanu și Fischer pentru anularea contractului moșiilor Mitoc-Dătcăuți.

— La 1 Noembrie se va judeca procesul dintre d. I. Igiroșanu cu d-na Adela Kogălniceanu, pentru reziliarea unui contract de vînzare.

❑ D. S. Grosu, șeful contabilității Epitropiei Sf. Spiridon, a fost zilele trecute la București, la Ministerul de finanțe, de unde a primit suma de 1,064,900 lei în titluri de rentă pentru izlazurile date din moșiile Epitropiei, și 87,992 lei 50 bani, în numerar, valoarea cupoanelor exigibile.

Titlurile le-a depus la Casa de consemnații; iar numerarul l'a Iași, prin un cec al Băncei Naționale.

Suma primită de Epitropie, pînă acum în titluri de rentă pentru islazuri este de 2,548,700 lei.

■ *Redacția ziarului fiind greșit informată cu privire la un pretins incident, dintre d. Diaconescu, președintele Trib. secția III și d. avocat V. Apoteker despre care se relatează în numărul de eri al „Opiniei"—se face cuvenita rectificare.*

Informațiunile noastre ne îndreptățește a afirma că atitudinea și raporturile dintre d. Diaconescu președintele tribunalului secția III, și avocați au fost în totdeauna foarte urbane și nu s'a dat nici odată ocazie la vre-o nemulțumire.

MULȚUMIRE

D-lui Dr. H. Solomovici

IAȘI.

Permiteți-mi să vă aduc și pe această cale sincerele mele mulțumiri pentru modul abil și conștiincios cu care m'ați operat.

Numai grație Dv. sunt cu desăvîrșire tămăduit de un catarrh cronic care m'a torturat două-zeci de ani.

Nici Prof. dr. Lunin din Petersburg, nici Prof. dr. Gomperz din Viena la cari am fost în diverse rînduri n'au putut nu numai să mă vindece dar nici să amelioreze cîtuși de puțin boala.

Vă rămîn recunoscător toată viața, iubite doctore, și găsesc de datorie să vă recomînd cu tot dinadinsul suferinzilor ca pe un destoinic maestru în combaterea bolilor de nas, gît, urechi și gură.

Cu perfectă stimă
MAX. H. GOLDNER
Proprietar-Tipograf

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Franța în stare de război în Africa

Cairo.—O cablogramă anunță că garnizoana franceză din Darfour se găsește în stare de războiu cu tribul Senusi, în urma uciderei unui ceic arab.

Situația Francejilor ar fi neliniștitoare.

Grav accident de tren

Varșovia.—Un tren de călători a tamponat în gara Dio Kovel un alt tren. Cinci persoane au fost ucise și alte 37 rînite. Cea mai mare parte în mod grav. Două persoane rînite au și murit.

Conflicte între Turci și Bulgari

Constantinopol. — Ziarul „Tanin" află că mahomedanii din Gumulgina au adresat Porței o plîngere în contra autorităților bulgare. Guvernatorul militar din capitală, Djemal Bey, a telegrafiat direct generalului Toseff, rugîndu-l să facă să înceteze pricinile de reclamație. D. Toseff a răspuns că nu a operat perchiziții și că va pedepsi pe cei cari au perchiziționat. D. Toseff a rugat pe Djemal-Bey să asigure Poarta că Mahomedanii cari au părăsit acest ținut au început să se înapoieze. A mai adăugat că nu va permite nici un atac în contra Mahomedanilor și că se va duce el însuși la Gumulgina.

Albanejii atacă pe sîrbi

Belgrad. — Ieri, pe cînd o patrulă de jandarmi se ducea din satul Celeoncia spre satul Konari, 8 Albanezi au tras în conira ei. Se obsrvă des, pe granița albaneză, pe lîngă Drinul negru, niște grupuri armate.

Finanțele României

Viena. — „Politische Correspondez" se acupă de finanțele Romîniei și spune că ultimul împrumut nu va fi suficient, pentru a acoperi toate cheltuelele necesitate ca răscumpărarea bonurilor de rechiziție, armament și marină.

Pentru toate aceste nevoi Romînia ar avea nevoe de cel puțin o jumătate miliard.

„Politische Correspondenz" constată totuși că situația financiară în Romînia s'a îmbunătățit.

Serviciul Telefonic

A. S. R. Principele Ferdinand la București

București.— A. S. R. Principele Ferdinand care se află la Sinaia, venit din Viena, va veni zilele acestea în București și va lucra cu d. general Hîrjeu, ministrul de răsboi.

D. Titu Maiorescu la Viena

Viena.— D. Titu Maiorescu, întorcîndu-se din Germania, se va opri cîte-va zile la Viena.

Primul Ministru al României va fi primit în audiență de Imparatul Frantz Iosef, și va avea o intrevedere cu contele Berchtold.

Ciocnire de trenuri

Varșovia.— Un tren de călători s'a ciocnit lîngă Covel, cu un alt tren.

Sunt 5 uciși și 37 grav răniți.

Examenul pedagogic de capacitate

București.— Ministerul cultelor și instrucțiunei publice, aduce la cunoștința generală că examenul de capacitate pentru studiile pedagogice, care trebuia să se ție la București în ziua de 1 Octombrie, a fost amînat pentru 1 Noembrie.

D. Carp în Capitală

București.—D. P. P. Carp a sosit azi în Capitală.

Tot azi mai mulți prietnei de ai d-sale și au dat întîlnire la d. Carp, pentru o consfătuire politică.

Caracteristica acestei consfătuiri e că d. Carp, e cu totul străin, de această consfătuire.

Intrunirea asociației presei

București.—Duminică, la ora 10 dimineață, va avea loc adunarea generală extraordinară al membrilor asociației generale a presei, pentru a protesta în potriva măsurei luate de autoritățile militare de a aresta un număr de ziariști.

Imprumutul turc

Constantinopol. — Pentru a admite un mare împrumut turc la Paris, Franța ar fi pus, în ultimul moment, o condiție după care cea mai mare parte din comande de material de război turc, să fie date industriei franceze.

Se speră că o înțelegere va fi stabilită.

Serviciul poștal în teritoriul nou

București. — Direcția generală a poștelor a decis să înființeze între orașele din teritoriu nou, o legătură poștală mai urgentă care în acelaș timp, să deservească mai bine publicul din partea locului.

In acest scop, direcția generală a poștelor a hotărît să înființeze un serviciu de autobuze, identic cu acel care a existat între București-Oltenița, cînd nu era drum de fier.

Actualmente, se studiază cursele și itinerariul ce urmează a se fixa.

Se știe că, în urma noilor lucrări, drumurile principale sînt destul de practicabile.

Este vorba ca noul serviciu să se înceapă în cursul lunei viitoare.

Principele Albaniei

Viena. — Cercurile diplomatice află că Puterile au consimțit ca Principele de Wied, să fie proclamat ca Principe al Albaniei.

Principele de Wied, va vizita în curînd mai multe Curți europene.

Călătoria regelui Serbiei

Belgrad.—Ziarele oficioase anunță, că regele Petru va întreprinde curînd o călătorie în Europa.

Consiliul de miniștri

București.— Un consiliu de miniștri, se va ține probabil Vineri sau Simbătă.

MARE EVENIMENT ARTISTIC

Teatrul-Cinema Modern

Cu ocazia trecerei din Rusia spre București

Joi 17 Octombrie 1913

? G Y P ?

de la „Teatrul Folies Marigny" din Paris

celebzul siluetist și imitator al marelor artiste parisiene, cunoscut și prin marele succes ce a obținut acum cîțiva ani la București și Iași.

Artistul GYP, întrunește eleganța, șicul și grația femenină la perfecție, reprezentînd în superbe tualete moderne, provenind din marele ateliere de mode din Paris, artistele ce imitează, cîntînd repertoriul fiecărei artiste cu voacea respectivă.

De inchiriat *4 odăi, una bucătărie, spălătorie, singur în curte,—în strada Procopie No. 8. — A se adresa la D l avocat V. Cernătescu sau la d. Grunspan Strada Păcurari 129.*

De Inchiriat 2 apartamente cu 450 și 550 lei, strada Păcurari 92. — A se adresa d-lui dr. Frey vis-a-vis de grădina Copou.

O profesoară *de germană cu certificat se caută. A se adresa la administrația acestui ziar.*

Goldstein Matelii

— Moașă premiată —

— Stradela Armeană No. 6 —

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 Apartamente, canal, apă A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

De Inchiriat *în Strada Căpitan Păun 8 2 camere pentru birou și o magazie pentru depozitat marfă.*

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultațiuni 7 — 8 seara.

De Inchiriat *o cameră elegant mobilată cu sau fără pensiune, de la 26 Octombrie în str. V. Conta 16 la d-na Carolina Sprinceană.*

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversația și corespondența,* **latina,** *matematicele, curs primar și secundar.*

Meditez în special elevi care se prepară în particular pentru a trece examenul la școalele statului precum și corigenți.

Seara de la 7—10 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulți.

V. EMIL, profesor

Str. Sf. Teodor 36 (în curte)

De vînzare sau de închiriat

cu începere dela 26 Octombrie a. c.

O livadă în întindere de 8 Hectare 1830 m. p. situată în acest Județ, comuna Galata, cotuna Valea-Adîncă, avînd case și atenansele necesare unei bune gospodării.

Doritorii se pot adresa proprietarului, Maior Const. Panaitescu în Iași, strada Tozonschi 4.

Pepinierele de Vițe Americane

ALTOITE ȘI NEALTOITE

Producători direcți etc.

Dimitrie Vizanti

Copu-Iași

— 2 medalii de aur și argint —

— Catalogul gratis la cerere —

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 și 3—5.

Doctor L. Silberstein

Medic de Spital

Str. Cuza-Vodă, 46

Consult. 8—9 dim. 4 6 seara.

Prăvălie DE INCHIRIAT *în Str. Cuza Vodă (foastă Golia) No. 42 ter.*

A se adresa d-lui avocat V. G. Cristofor Str. Cuza-Vodă No. 42 bis.

Un apartament compus din **două camere mari, la stradă și una în atenanse, toate la etagiu, Ștefan cel Mare (casele Jurist, vis-a-vis de Mitropolie) se închiriază de acuma. A se dresa la** *„OPINIA"*

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOȘ

Str. Lăpușneanu 25

— Cons. 1—6 —

Reîntors din campanie și-a reluat ocupațiunele

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic și microscopic; Analize chimice și microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secrețiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziției și a conținutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereți instrucțiuni pentru ori-ce analiză.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele urmatoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrica Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandita

ŞALURI DE LÂNĂ

25% ECONOMIE!

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

PORTE-POTS
EN FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f.60c.
Raymond GARIEL
Ver. Jean de la Méjisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.

FONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
Abreuvoir pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari-aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 6 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

Hapag, Hamburg

(Hamburg-Amerika Linie)

Serviciu de vapoare pentru toate părţile lumei

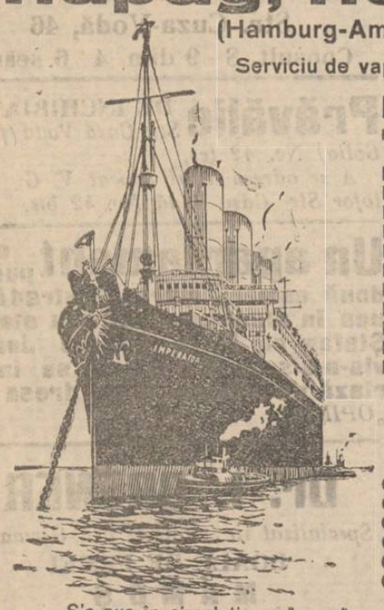

Hamburg — New-York

Boulogne—New-York; Cherbourg—New-York; Southampton—New-York.

Hamburg — Filadelfia
Hamburg — Boston
Hamburg — Canada
Hamburg — Cuba
Hamburg — Mexico
Hamburg — Brazilia
Hamburg — Argentina
Hamburg — India
Hamburg — Chili
Hamburg — Peru
Hamburg — Africa

Vapoare speciale pentru voiaje de plăcere:

Călătorii în jurul lumei
Călătorii în India
Călătorii în Orient
Călătorii în ţările Nordului
Călătorii în Irlanda
Călătorii în India de Vest

S'a pus în circulaţie **cel mai mare vapor din lume:**

„Imperator"

lungime 919 picioare, lăţime 63 picioare, adâncime 98 picioare, 50,000 tone.

Parcurge drumul **Hamburg — New-York** in **şeapte zile.**

Patru Şuruburi. — Călătorie complect liniştită pe mare.

Clasa I-a. 119 camere spaţioase cu paturi nesuprapuse, baie şi toaletă, în total 180 băi, afară de acestea mai sunt băi electrice şi turceşti, instalaţie de apă caldă şi rece în toate odăile, 3 ascensoare de persoane; jumătate kilometru spaţiu pe bord pentru plimbare, salon de bal şi festivităţi, restaurant Ritz-Carlton, bazin pentru innot; grădină, Grillroom, săli de gimnastică, fumat, cetit, scris, sală şi grădină de copii.

Clasa II-a. Camere mari de 2, 3 şi 4 persoane, lumină electrică, sonerie, spălătoare şi garderobe. Salon de mâncare pentru 354 persoane, salon pentru scris, cetit, gimnastică, fumat, salon pentru primire; 20 odăi elegante pentru primire; 20 odăi elegante de baie, ascensor şi plimbări pe bord.

Clasa III-a. Camere de 2 şi 4 persoane, lumină electrică, spălătorii, sală de mâncare pentru 440 persoane, salon de primire, de fumat şi de gimnastică, bibliotecă şi spaţiu de plimbare, 17 odăi de baie cu putine.

Intrebord (Zwischendeck). Adăpost pentru familii şi femei, în cabine închise iluminate cu electricitate, cu 2 sau 4 paturi. Mâncărurile se servesc pasagerilor la masă de către supraveghetori şi supraveghetoare. Se dă farfurie, cuţit, furculiţă şi lingură, asemenea saltea de paie, pernă şi cuvertură, prosop şi săpun. La dispoziţia călătorilor stă o spălătorie în care se poate spăla rufăria copiilor şi alte rufe, asemenea şi un număr de băi de putină.

Prospecte gratis şi franco.

Hamburg-Amerika Linie, Abteilung Personenverkehr, **Hamburg.**

Reprezentanţa Generală pentru România:
EISIG MARCUSOHN.— Iaşi Str. Ştefan cel Mare 54

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane
Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:
Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora" încheie:
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi riziculu de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.
Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 2014 – Sîmbătă 19 Octombre 1913

REFORMELE LIBERALE

Mulți sunt nemulțumiți astăzi de exclusivismul claselor noastre conducătoare și de supremația economică a unei minorități nesimpatice lor. Au fost mulți de aceștia și în trecut și de sigur se vor găsi întotdeauna. Nimeni, însă, n'a ținut mai mult să-și arăte această nemulțumire, ca partidul liberal. Se pare chiar, că el a monopolizat această revoltă de care se servește ori de cîte ori are nevoe să induioșeze și să atragă pe cei mulți.

Acum în urma succesului desăvîrșit, pe care l'a obținut guvernul în chestia externă, partidul liberal simțind că partidele conservatoare astăzi la guvern, deși nu trag foloasele și nu-și fac reclama, pe care fără îndoială și-ar fi făcut'o partidul liberal, dacă ar fi fost în locul lor, sunt totuși hotărîte să-și valorifice drepturile lor legitime la dragostea țării întregi, au început din nou să se agite, să-și arăte nemulțumirea față de actuala stare de lucruri și să propue reforme.

Reformele liberale le cunoaștem, sunt totdeauna lucruri noi și de efect. Propunerea lor e menită să atragă atențiunea celor interesați, pe care liberalii făcîndu-și o specialitate, îi aleg totdeauna dintre cei mai mulți, și odată cu aceasta să atragă și simpatiile lor. Partidul liberal este o organizație practică!

De data aceasta, însă, lucrurile merg greu. De la 7 Septembrie decînd șeful partidului liberal a aruncat cunoscuta-i bombă,—sau scrisoare cum și-o întitulează d-sa,—și pînă astăzi, liberalii nu s'au înțeles încă asupra modalităților reformelor și lumea nu știe încă precis ce vor. Ei au aerul să spue, mirîndu-se că nu sunt înțeleși, că ei vor reforme și că aceasta este deajuns; lumea trebue să se bucure.

Iar cînd li se amintește că au mai făcut reforme, pe care le-au aplicat cu atîtea sacrificii morale și materiale, cu care, însă, nu și-au ajuns nici pe departe scopul urmărit, liberalii se grăbesc să răspundă; că mijlocul cel mai bun de a opera o transformare a unei stări de lucruri, e calea evoluțiunei și că deci ei au trebuit să înceapă cu puțin, rezervîndu-și dreptul să continue în viitor.

Ideia principală în jurul căreia se învîrtesc reformele liberale e „prefacerea societății românești din oligarhică în democratică" sau mai exact vorbind democratizarea societății noastre. Ei vor schimbarea modului de repartițiune a proprietății funciare, democratizarea ei și vor schimbarea sistemului electoral pentru schimbarea acelora, care formează dominațiunea politică.

Preocuparea de a menține mica proprietate rurală, acolo unde există și a o crea acolo unde ea nu există este veche și desigur liberalii nu și-au putut încă stabili monopolul ei. Și mijloacele se cunosc. Inlesnirea țaranului cu bani prin creditul acordat de către stat, pentru cumpărarea de pămînt și înlesnirea de a se putea ușor trece acest pămînt de la unul la altul, sunt mijloacele cele mai des recomandate. Pentru democratizarea proprietății funciare nu trebuie însă, să ajungem să cerem, cum fac liberalii, intervenționea statului cu drept de expropiare. Dacă este adevărat că cei mai mulți proprietari fac astăzi ca proprietatea să nu-și mai îndeplinească funcțiunea ei socială, este tot atît de adevărat că acest fapt e independent de ideia de democratizare a proprietății funciare, și nu duce la soluțiunea liberalilor, exproprierea. Desigur proprietatea mare nu-i absolut indispensabilă pentru cultura pămîntului. Dar proprietatea este absolut necesară; ea este condițiunea esențială de viață și de desvoltare a fie-cărui om. Și înțeleg proprietatea sub toate formele ei, deci și sub forma atît de veche și tot odată atît de nouă, a comunității și a societății. Și sub această din urmă formă ea operă democratizarea proprietății funciare fără nevoe de expropiare. Vedeți succesul obștilor de arendare.

Dar schimbarea sistemului electoral prin întroducerea colegiului unic? Nu știm, încă, cine va face parte din acest colegiu, dar dacă nu vor fi admiși de cît știutorii de carte, desigur schimbarea ca număr nu va fi mare, educația politică a țărănimei atîrnînd ca și pînă acuma tot de instrucțiune și educațiune.

Și educația politică nici nu constitue interesul principal după liberali; ei urmăresc schimbarea dominațiunei politice. Aceasta însă nu depinde de cei ce votează, ci de acei care cer voturile. Aceștia vor fi aceiași în sistemul colegiului unic ca și în sistemul electoral actual. Și schimbarea dominațiunei politice e imposibilă.

De ce atîta zgomot, atunci, pentru noul deși în fond acelaș vechiu program liberal. Liberalii au mai făcut reforme și vor mai face și le vor face tot cum le-au făcut, pentru ca să mai aibă ocazie să le mai facă.

V. G. Cristofor

NOTA ZILEI

Invidia pessima...

A apărut vr'o laudă teatrală undeva la adresa cui-va într'un ziar local?

Trebuie să fi apărut de oare-ce în coloanele „Evenimentului" a sărit ars cineva:

«O astfel de critică e o treabă foarte ușoară și nu costă multă frămîntare de crieri»

Ușoară nu tocmai. Ba chiar s'ar zice că e vorba de o... treabă mare—pardon de expresie — dacă judecăm după... cele ce urmează. Mirosiți și Dv.:

«Aceste excremente ale intelectualismului romîn, nu sînt de obicei de cît niște simple instrumente inconștiente, cari servesc cauze urîte și nedrepte. Sînt niște ființi, a căror minte nu le-aparține decît numai cînd sînt singuri cu dînșii dar, care, în raporturile sociale și publice e a altora»

Această parfumată frază din urmă propunem să se dee spre analiză—tot e la modă analiza excrementelor pe vremea holerei!—candidaților la diverse concursuri, ca să-i ghicească non-sensul gramatical.

MICI POLEMICI

Cetind în „Mișcarea" notița în contra acelor nou înscriși în cluburile politice, d. Ioan Peretz și a trimis demisia și s'a declarat, din nou, disponibil.

*

„Ce face guvernul?" întreabă „Cuvîntul" de eri.

...„Bine, mersi" îi se răspunde.

*

Se vînd mobilele princesei Luiza la licitație.

Și asta numai pentru că ea a aplicat prea mult dictonul: „la donna e mobile..."

*

Studentul Samson care a organizat campania contra lui „Manasse", e medicinist.

— Cu pretenția de a da rețete... literare.

*

Cu un război civil ne amenință voinicosul director al „Dreptății".

Războiul celălalt — a lasat să-l facă alții!

*

„De la Iași va pleca (la serbările naționale din Cernăuți) marele nostru artist dramatic d. State Dragomir..."

„Neîntrecutul nostru artist moldovan..."

Așa scria eri „Evenimentul", de rîdea pînă și hîrtia ziarului!

Sub titlul *Lămuriri* cetim în „La Roumanie" de azi:

Mai mulți amici ai noștri ne semnalează atacurile grosolane pe care *Viitorul*, întrecîndu-se cu *Epoca*, le adresează șefului partidului conservator-democrat, injurii care contrastează atît de mult cu urbanitatea polemicei din ziarele partidului nostru.

Candizii nu-și pot ascunde îndignarea; ceilalți găsesc și ei că e prea mult.

Pentru unii ca și pentru ceilalți avem un singur răspuns: cinstea de a prezida mărirea materială și mai cu seamă morală a țării sale, trebue să fie plătită.

Și noi plătim.

*

De cîteva zile se anunță din toate părțile o campanie, care să împingă la denunțarea colaborării între cele două partide care sunt actualminte la putere.

Și unii din prietenii noștri, cari sunt supărați de această campanie, cer să replicăm... Acești prieteni se înșală. Campania nu ne privește.

Colaborarea a fost propusă partidului conservator-democrat de către partidul conservator în Octombrie 1912 Propunerea a fost făcută atunci de către organele care reprezentau în mod legitim partidul conservator.

Ca ori și ce alianța aceasta poate fi denunțată *ad libitum* de către unul sau de către celălalt, care au încheiat-o. Și n'ar fi într'aceasta nici un motiv de supărare pentru că e vorba de o înțelegere politică pe care au dictat-o unele interese, după cum alte interese pot să pledeze în contra ei.

Pentru a denunța colaborarea nu e nevoie de nici o agitație. Partidul conservator n'are de cît să-și arate dorința în acest sens.

Dacă însă unii agită, aceasta înseamnează probabil că vor să facă presiune asupra conducătorilor partidului conservator și în fond e vorba numai de o chestiune numai internă a partidului conservator, ca și în primăvara trecută.

Este dar evident, că toate aceste privesc exclusiv partidul conservator și noi n'avem nici un drept să ne amestecăm... și nici chiar să avem o părere.

ECOURI

Poezia Chineză.— Interesează din ce în ce mai mult lumea europeană, dată fiind profunzimea de cugetare, estetica facturei și — adese ori — naivitatea înfățișărei.

Transcriem aici unul din cîntecele tradiționale ale anilor 2500—1000, înaintea erei noastre.

O fată mare.— Te conjur, o Tehon-Tsen, nu trece prin satul meu; nu te sui în salcia aceasta sădită de mine!...

N'ași ști să te iubesc, căci trebue să am teamă și să-mi respect părinții.

Ah! mult ași vrea să-ți dau inima, Tehon-Tsen. Dar, nu e așa că trebue să primesc cu teamă respectoasă mustrările părinților?.

Te conjur, o Tehon-Tsen, nu trece zidul ogrăzii; nu scutura frunzile agudului pe care l-am sădit.

N'ași ști să te iubesc, căci trebue să-mi fie teamă și să-mi respect frații mai mari.

E bine să le-ascult cu îngăduială sfaturile.

Te conjur, o Tehon-Tsen, nu sfărîma zăbrelele; nu-mi răsturna copacul de santal!...

N'ași ști să te iubesc, căci trebue să mă tem de oameni și de vorbele lor multe.

Oh! cît de mult a-și vrea să-ți dau inima, Tehon-Tsen!

Dar, nu trebue să am teamă de oameni și de vorbele lor multe?...

(Din „Cartea versurilor" — Che-King, — cîntul II, secția VII).

*

Universul vizibil.—Dincolo de spectrul solar vizibil, există și alte raze pe care omul nu le poate zări: razele infraroșii și ultra-violete.

Lumina soarelui pe care o primim și căreia sunt adaptate toate viețuitoarele conține foarte puține raze ultra-violete, ele fiind oprite în drum de atmosferă.

La înălțimi mai mari ca 3000 de metri, proporția între lumina solară și razele ultra-violete crește considerabil; se știe de altfel că o ședere cît de scurtă pe un ghețar, produce o insolație intensă. In laboratoare se poate lesne produce această insolație, luînd o sursă luminoasă care conține multe raze ultra-violete, ca de pildă acea propusă de o lampă cu vapori de mercur și quartz.

La animale mai mari, ca epurii de pildă, acțiunea rămîne localizată în locul iradiat, dar cînd e vorba de organisme foarte mici, ca de pildă microbii, lucrurile se schimbă. Aceștia nefiind adaptați la razele ultra violete produse în mod artificial sînt foarte repede ucise. Să luăm de pildă o cultură de bacili Koch (tuberculoză) pe un cartof. După un minut de expunere la aceste raze, nu mai rămîne nici un microb, tuberculoza a fost sterilizată.

Razele ultra-violete sînt deci ahiotice.

Această proprietate s'a aplicat în higienă, sterilizînd cu mult succes apa, laptele și alte lichide alimentare precum și la curățarea aerului din locurile contaminate.

OAMENI ȘI LUCRURI

DOI EROI

Soarta operei dramatice a defunctului Ronetti Roman este dintre cele mai paradoxale. De altfel împarte această soartă cu opere clasice ale literaturilor europene Iată, bună-oară, Shylock. Unii văd în opera lui Shakespeare o scriere în favoarea seminției din care descinde eroul; alții—din potrivă. Dar este tot așa cu „Manasse"?

Intr'un foarte interesent „essai" publicat în ziarul „L'Indépendance" de eri, d. Uhrinowski, după judicioase reflexii asupra cunoscutelor excese studențești, povestește următoarele:

„La Paris am asistat la o cetire a piesei „Manasse" în traducere franceză, la școala de înalte studii sociale. Unul dintre profesorii prezenți, d. Croiset, dacă nu mă înșel, rosti aceste cuvinte:

— Iată o piesă care s'ar putea socoti mai curînd antisemită și abia îmi vine să cred că a scris-o un evreu".

Chestiune de apreciere, se înțelege — dar la temelia cărei aprecieri nu lipsesc oarecari considerațiuni serioase.

Părerea profesorului francez ar dovedi numai, cel mult, că—după cum spuneam —în marile producțiuni literare se cuvine să se caute numai elementele de artă, căci în materie de „tendinți" lucrurile sunt atît de elastice, în cît îngăduie interpretări extreme. Cazul Shylok este clasic. Iar în altă direcțiune s'ar putea invoca „Hamlet" și cîte altele susceptibile de atîtea interpretări perfect contradictorii.

Dar dacă opinia lui Croiset e de primit sub rezervă, nu e oare tot așa cînd e vorba de a se atribui lucrării tendința contrarie?

Firește!

„Manasse" e departe de a fi idealizat, cum cred unii. El are momente în care ne apare spiritualizat, intelectualizat; forma lui de luptă și de rezistență îl înalță la eroism. Dar o singură figură apare în adevăr idealizată, — acea e judecătorului Matei Frunză.

Gîndiți-vă numai la una din formele problemei. Lelia, tînăra fată cu alese însușiri, crescută alături de un frate „filosof" ca Lazar, prietena studentelor Roza și Natalia, pusă să „aleagă" între un imbecil ca Emil Horn, mojic, lipsit de orice cultură și inteligență — și între Matei Frunză, care face pînă și pe bătrînul Manasse să-i spună (act. IV):

„...N'am avut de unde să te cunosc. Ți-am dat bani. Iartă-mă, am fost nedrept. D-ta stai mai sus..."

Frunză nu e numai un ales, dar și un mîntuitor; căci Horn este o abjectă canalie, pe cînd celălalt nu are un moment prozaic în toată desfășurarea dramei și are menirea de a salva, sufletește, pe Lelia.

Din *acest* punct de vedere Ronetti Roman—dacă am crede că a sintetizat, ori că a generalizat—ar fi săvîrșit o mare nedreptate socială. Autorul lui „Manasse" n'a făcut însă de cît artă și aceasta trebuie s'o recunoască și... infima minoritate.

Rodion

CETIND „L'AGE DANGEREUX"

I

Sunt unele cărți care fac mare svon și totuși nu ești ispitit să le citești, amînînd plăcerea sau curiozitatea pentru mai tîrziu.

Dar cînd un bărbat te îndeamnă zicîndu-ți: „L'Age dangereux" e o carte de adevărată psichologie femeiască, și zadarnic scriitorii mari au căutat a descrie sufletul femeei, numai o femeie e în stare a ni-l da. Karin Michaëlis—autoarea romanului „L'Age dangereux"—în privința aceasta are un merit mare, — atunci îți propui, se înțelege, să cunoști această minune: desvăluirea sufletului femeesc de însăși o femee—dat fiind după tradiționala convingere că nimic nu-i mai greu de a cunoaște de cît inima femeei.

*

Deschizînd cartea dăm peste o introducere a lui Marcel Prévost, care entuziasmat a tradus această scriere din nemțește.

Romanul a stîrnit o întreagă mișcare dînd loc multor polemici asupra ideilor ce cuprinde, ceia ce a făcut ca să fie foarte mult citit și să aibă mult succes în Europa Centrală.

Pentru a ne face mai bine înțeleși vom rezuma numai în cîteva cuvinte subiectul acestei bizare cărți, pentru că principalul din ea nu-i subiectul, ci reflecțiile și fondul pe care e brodată acțiunea.

Elsie Lindtner după 10 ani de căsătorie, deși trăește în armonie cu bărbatul ei Richard Lindtner, îl părăsește prin bună înțelegere, retrăgîndu se de lume într'o vilă aranjată după gustul unui arhitect Malthe Joergen cu 8 ani mai tînăr de cît ea, pe care-l iubește, dar căruia nu i-a cedat nici odată. Eroina are 42 ani. Motivul care și-l dă ea că s'a retras este nevoia de a petrece anii de tranziție pînă la bătrînețe departe de lume. Cu toate aceste Elsie primește scrisori de la Malthe pe care nu le deschide.

După un timp însă, cu orice risc chiamă pe Malthe la ea, gata fiind a-i se supune la tot ce el ar cere: fie căsătorie, fie numai o legătură ascunsă. El vine dar găsind-o îmbătrînită pleacă chiar în aceiași zi. In desperare scrie barbatului ei propunîndu-i să se întoarcă la el, după cum le fusese convenția la despărțire.

Nenorocul o urmărește pe Elsie, căci bărbatul ei se însoară cu o fată de 19 ani. Atunci ea de indignare îi scrie o scrisoare foarte mișcătoare și pleacă să călătorească în jurul lumii.

Aci se termină tot romanul.

*

Se spune că nu puține lacrimi au provocat aceste confesiuni ale unei femei, stîrnind și o admirație mare pentru curajul autoarei de a fi dat la lumină o asemenea lucrare. După cum am spus, nu subiectul în sine e interesant, ci reflecțiile care desvăluesc sufletul femeesc.

Ei bine, cu toată vîlva stîrnită, noi nu ne sfiim a spune că proza d-nei Karin Mihaëlis are multe părți care provoacă un zîmbet compătemitor și care nu ne face a exclama: „ce bine vede autoarea!"

Și deși ne dăm seamă cît e de îndrăzneț a nu admite ceea ce spune un scriitor de talia lui Marcel Prévost, totuși avem curajul a arata că sunt femei, care nu cugetă în toate privințele la fel cu Karin Michaëlis, care face „cea mai sinceră, cea mai complectă, cea mai umilă și cea mai turburătoare confesiune femenină, care a fost vre-odată scrisă de una din femeile Nordului."

Scriitorul francez prevăzînd că s'ar găsi și unele cetitoare, pe care să le irite acest „extraordinar document". spune că iritarea ar proveni din pricina tradării franc-masoneriei — autoarea demascînd unele trucuri de ale femeilor.

E adevarat că acest roman al femeei intrată în vrista periculoasă irită pe unele cetitoare, nu însă din punctul de vedere

A APARUT în editura tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA a II-a din

Marele Dicţionar LATIN—ROMÂN

COMPLECT, de IOAN NADEJDE

Un exemplar 10 lei

Această ediţie este cu desăvârşire schimbată şi mult adăogită.

Marele dicţionar latin-român este o lucrare foarte conştiincioasă şi de mare folos atât elevilor, studenţilor cât şi intelectualilor.

Este cel mai bun dicţionar latin-român din ţară.

al lui Marcel Prévost, după cum vom vedea.

Cum că scrierea e un diagnostic al condiţiilor vitale ale femeei, o observaţie adîncă a sufletului ei complicat — e adevărat,— numai în parte. Sunt însă, unele reflecţii pe care le vom releva la urmă care într'adevăr arată, descopere, un colţ al sufletului intim al femeei, care fără să simtă viaţa la fel cu Elsie Lindtner rămîne tot *femeie*.

Cît priveşte emoţia despre care vorbeşte Marcel Prévost—„calitatea cea mare a romanului" — cîndat, dar această emoţie nu are răsunet decît tot numai în parte. Regretul după tinereţe credem că-l avem fiecare fără deosebire de sex. Dar regretăm iluziile, puterea de muncă, regretăm pe cei pierduţi, etc. Dar nu fiecare plînge tinereţa din punctul de vedere al funcţiei sexuale — aşa după cum Elsie dă să se înţeleagă.

Aceasta nu poate face desperarea decît a celor care nu trăesc decît pentru a iubi şi a fi iubiţi — cuvîntul iubire avînd în acest caz însemnarea relaţiilor animalice bazate pe exterior.

Desperarea eroinei de a îmbătrîni şi a nu mai fi considerată ca „femeie" şi mai ales faptul că atinge bătrîneţa fără să-şi fi întrebuinţat tinereţa aşa cum înţeleg unele naturi, nu poate stărni compătimirea celor cari nu cugetă la fel.

Anii de tranziţie între 40 şi 50 sunt cei mai frumoşi ani, plini de experienţă şi care se pot pune în serviciul unei cauze oarecare. Afară de această consideraţie, o limită aşa de precisă tinereţei nu se poate pune, căci se găsesc femei la 20 ani bătrîne cu sufletul; şi altele la 50 şi 60 chiar, care au toată vigoarea tinereţei, veselia, încrederea în viaţă şi în bine.

Şi deşi Marcel Prévost spune că regretul Elisei nu-i un regret libertin şi că ea a avut totdeauna să lupte cu cele 2 apetituri femenine: apetitul demnităţii morale şi apetitul plăcerei fizice; totuşi faptele, hotărîrea ce o ia eroina — anume de a se da lui Malthe, în orice condiţie ar vrea el — arată destul felul regretului.

In privinţa resistenţei morale ce ar fi opunînd femeile, Marcel Prévost o explică prin insistenţa amoroasă a barbaţilor şi nici de cum prin dorinţa femeilor de a nu-şi întina persoana morală şi fizică la întîmplare şi după capriciul simţurilor numai.

Lui Marcel Prévost i se pare ceva foarte uman şi măreţ această luptă intimă dintre barbat şi femeie, bazată numai pe strigătul sîngelui. Dar aceasta ar însemna să desesperăm de genul uman, care nu s'ar mai deosebi de cel al animalelor nevorbitoare întru nimic.

(va urma)

Maria C. Buţureanu

MULŢUMIRE

D-lui Dr. H. Solomovici

IAŞI.

Permiteţi-mi să vă aduc şi pe această cale sincerele mele mulţumiri pentru modul abil şi conştiincios cu care m'aţi operat.

Numai graţie Dv. sunt cu desăvîrşire tămăduit de un catarrh cronic care m'a torturat două-zeci de ani.

Nici Prof. dr. Lunin din Petersburg, nici Prof. dr. Gomperz din Viena la cari am fost în diverse rînduri n'au putut nu numai să mă vindece dar nici să amelioreze cîtuşi de puţin boala.

Vă rămîn recunoscător toată viaţa, iubite doctore, şi găsesc de datorie să vă recomînd cu tot dinadinsul suferinzilor ca pe un destoinic maestru în combaterea bolilor de nas, gît, urechi şi gură.

Cu perfectă stimă

MAX H. GOLDNER

Proprietar-Tipograf

Pierdut *S'a perdut o poliţă pe suma de lei 741 în ordinul Iosef Reiter acceptată de I. S. Ţuroi Odobeşti cu gir blanc, emisă la 28 Septembrie a. c. cu scadenţă 28 Decembrie 1913.*

Găsitorul este rugat să aducă această poliţă la d. Iosef Reiter strada Palat No. 66, contrar această poliţă se declară de nulă şi fără valoare în orice mînă s'ar afla şi debitorul rămîne dator direct numai mie.

IOSEF REITER.

INFORMAŢII

— D. Take Ionescu, ministru de interne şi şef al partidului conservator-democrat, va pleca probabil, Marţi seara, la Atena.

— După ce timp de trei luni reporterul „Viitorului", care-şi deţine informaţiile din „cele mai autorizate sfere guvernamentale", afirma mereu desfacerea colaborărei, în numărul de astăzi al pomenitului ziar anunţă tot „din sferele guvernamentale autorizate" că, după toate probabilităţile, situaţia de astă-zi va fi prelungită.

— D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, va sosi Duminică dimineaţă în Iaşi.

■ *S'a hotărît definitiv înfiinţarea şcoalei de agenţi sanitari la Iaşi.*

Şcoala va funcţiona într'un apartament din palatul Sturdza — strada Romînă — unde, de alt-fel, de la 23 Aprilie va fi instalat şi serviciul sanitar al comunei Iaşi, cu toate dependinţele sale, odată cu serviciul sanitar al judeţului etc.

Vom da în curînd detalii despre organizarea nuoei instituţiuni.

■ *Călugării din Mînăstirea Neamţ şi Secu, care au luat parte la mobilizare în serviciul „Crucei Roşii", au fost decoraţi de M. S. Regele cu medalia „Bărbăţie şi credinţă".*

■ *„L'indépendance Roumaine" crede a şti că d. Carp ar fi declarat unora dintre prietenii d-sale că va pleca în primele zile ale lunei Noembrie în străinătate, unde va sta cel puţin vre-o trei luni.*

■ La concursul de la şcoala normală de fete „Mihai Sturza" din Iaşi s'au prezentat 160 candidate pentru cele 40 de locuri, bursiere şi solvente vacante în toată ţara.

■ *Biblioteca seminarului facultăţii de litere ce se afla la familia profesorului Rişcanu, a fost înapoiată de către familie, seminarului numitei facultăţi.*

■ Publicăm următoarea scrisoare a d-lui Andriescu, trimisă şi ziarului „Viitorul":

Domnule Director,

Bine-voiţi, vă rog, a publica în stimatul dv. ziar cele următoare, ca răspuns învinuirii de plagiat din Viitorul de la 12 Octombrie a. c., şi spre complectarea celor spuse de d. Victor Munteanu în Viitorul de la 17 a. c.

La învinuirea de plagiat a cărţii de cetire a d-lui Matasariu de către d-nii Victor Munteanu, C. Zaharia şi sub-semnatul, vă înaintez coperta cărţii de citire aprobată în 1900 şi tipărită în 1901, de unde vă veţi convinge că dintre autorii acelei cărţi fac parte şi eu. Deci pretenţia d-lui L. Matasariu (d-sa fiind autorul articolului) e nejustificată.

Poate d. Matasariu e supărat că am desfăcut tovărăşia? Cine e de vină, de cît d-sa, care în Iaşi face asociaţie cu d-nii Victor Munteanu, C. Zaharia şi sub semnatul, iar la Bucureşti cu d-nii C. Antonescu şi I. Onu.

Cît priveşte asemănarea dintre bucata de istorie „Condeele lui Vodă", din cartea noastră şi a d-lui Sadoveanu, de asemeni e uşor de înţeles, cînd te gîndeşti că în cîte-va rînduri trebue să spui aceleaşi lucruri, cît se poate de concis, lămurit şi pe înţelesul copiilor.

Primiţi vă rog domnule Director, odată cu vii mulţumiri şi asigurarea deosebitei mele stime.

C. Andriescu
Institutor—Iaşi

1913 Oct. 17.

■ Chestia înfiinţărei unei orchestre la teatrul naţional e aproape tranşată. Astăzi chiar comitetul teatral va lua ultimele măsuri în această privinţă, aşa că începînd din săptămîna viitoare, representaţiile teatrului naţional vor fi înfrumuseţate, prin excelenta orchestră a conservatorului, care va cînta în antracte. Afară dacă, bine înţeles, nu se vor răsgîndi iară şi cei chemaţi să spună ultimul cuvînt.

■ *Următoarele candidate s'au presintat pentru examenul de profesoare conducătoare a grădinilor froebeliane, care are loc la şcoala Sf-ţii Voevozi din Capitală:*

Constantinescu El, Belurie Diamanta, Marcu Elena, Arcula Cleonta, Popovici P., Vartosos Ecaterina, Cimăceuca Paulina, Zoe Chiriţă, Elena Ştefănescu, Maria Voia, Natalia Călin, Caranzulescu Ana, Dobreanu Lucreţia, Maria Iacob, Enescu Ortansa, Georgescu Alexandra, Maximovici Cleopatra, Filcecov Evdochia, Derebei Maria, Rebegea Ecaterina, Pandele Agglae, Patraşcu Eugenia, Taşcă Caliopia, Arghir Maria, Vasluianu Mitriţa, Vasluianu Hariclia, Viţescu Maria, Timotiu Marietta, Popescu Ana, Stoica Constanţa, Vasiliu Elena, Taşcă Elena, Timofti Maria, Ştefănescu Victoria, Belici Elena, Nicolau Ana, Masliacoff Ecaterina, Mateescu Maria, Petrescu Maria, Mircea Lucreţia, Arjoca Elena, Balaban Nedo, Bărbulescu Maria, Popescu Iubita, Glod Lucreţia, Alexandrina Constantinescu, Eugenia Alteanu, Ghem Lucreţia, Ivanoff Lucreţia, Iliev Gherghina, Procopiu Ana, Ionescu Niculina, Simionescu Coralia, Simionescu Eugenia, Petreanu Flora, Balaiş Ortansa, Celia Demetra, Cricoveanu Ecaterina, Manoliu Olga, Zăhărescu Lucreţia, Hermeziu Margareta, Meliţescu Maria, Diacono Aurelia, Leonte Maria, Dăscălescu Gherghina, Fortună Marga, Cotova Maria, Schiţeanu Maria, Ionescu Maria, Doicescu Eleonora, Popa Elisa, Atanasiu Elena, Ionescu Ana, Gheorghiu Maria, Fudulachi Natalia, Ionescu Emilia, Dămăreseu, Azuprian Erama, Antonescu Eufrosina, Popescu Aurelia, Bunescu Angella, Botez Matilda, Obelariu Olga, Petrescu Cornelia, Niculau Eugenia, Taşcă, Virginia, Vasiliu Ecaterina, Rişcanu Cristina, Seriteanu Eugenia, Tamosoi Maria, Marinescu Polixenia, Caras Natalia, Bulai Natalia, Ionescu Cleopatra, Jenette Victoria, Voinea Sofia, Georgescu Margaretta, Tănescu Ana, Sarry Emilia, Goraş Cristina, Tanti Lucia, Dimitrescu Constanţa-Puica, Abdaraman Anastasia, Manoliu Maria, Stoenescu Ana, Ghiridar Euphrosyna, Coman Ana, Ceropide Tereza, Mihailescu Revenusa-Maria şi Mihailescu D. Henrietta.

■ Societatea ortodoxă a femeilor romîne a organizat o frumoasă reprezentaţie, în beneficiul său, în sala Circului Sidoli, cu prilejul serbărei inaugurărei şcoalelor înfiinţate de la în Iaşi—şi care vor avea loc la 2 Noembrie.

■ Ni se atrage atenţia din partea vizitatorilor teatrului naţional că în sala teatrului domneşte un frig excesiv.

Acelaşi lucru şi pe scenă şi în culise

De ce atîta lipsă de căldură?

■ Societatea de medici şi naturalişti a ţinut eri seara şedinţă, sub preşidenţia d-lui prof. dr. Demetriadi.

Au asistat d-nii doctori: prof. Tănăsescu, prof. dr. Ioan Borcea, dr. Imervol dr. Sava-Goiu, dr. Savin, dr. Benno Stener, dr. Hortolomei, dr. Brumă şi dr. Erbiceanu.

Au făcut comunicări d-nii dr. Tănăsescu, un caz de amputaţie a penisului.

Dr. Demetriade: dare de seamă asupra congresului de medici şi naturalişti din Viena.

■ **Regulamentul facultăţii de drept.**—„Monitorul Oficial" publică noul regulament al facultăţii de drept.

Cursurile facultăţii vor fi, ca şi în trecut, de trei ani pentru licenţă şi doi ani pentru doctorat.

Cursurile vor trebui să fie ţinute, de azi înainte, de către profesorii titulari şi agregaţi.

Conferenţiarii nu vor putea să înlocuiască pe acei din urmă, pentru ţinerea unei părţi din cursurile lor, de cît cu avizul consiliului facultăţii.

Nici un profesor titular sau agregat nu va putea delega o altă persoană cu ţinerea examenelor în locul său. In caz de absolută imposibilitate, decanul facultăţii va avea singur dreptul să indice un alt profesor în comisiunea examinatoare.

In ceia ce priveşte taxele, studenţii vor avea de plătit o taxă de frecventare de 40 lei anual, pentru licenţă, şi de 20 lei pentru doctorat. Aceste taxe se vor plăti în două rînduri, la Octombrie şi Februar.

Afară de aceste vor fi îndatoraţi la o taxă specială de 50 lei pe an pentru licenţă şi 100 lei pentru doctorat, afară de 10 lei anual ce vor trebui daţi pentru Bibliotecă.

Taxele examinatoare vor fi de 30 lei pentru fie-care examen de licenţă, de 50 lei pentru fie-care examen de doctorat, 100 lei pentru teza de doctorat, 100 lei pentru diploma de licenţă, şi 160 lei pentru acea de doctorat.

■ Mîine Sîmbătă, la orele 9 dim., în biserica Talpalari se va oficia un parastas pentru odihna sufletului răposatei domnişoare *Filoteia Simionescu* foastă studentă în medicină.

Colegii şi colegele ei, ca şi prietenii familiei sunt rugaţi a lua parte la această ceremonie pioasă.

■ La facultatea de litere a universităţii locale vor fi vacante 4 burse de ale Statului, de cîte 100 lei lunar.

Vacanţele vor fi declarate după terminarea examenelor din sesiunea de Noembre.

■ Funcţionarii Prefecturii de judeţ şi consilierii judeţiani din Iaşi, au fost decoraţi prin înalt decret regal.

■ In ziua de 24 Octombre, se întruneşte comisiunea examinatoare pentru ocuparea catedrei de legislaţie şi drept administrativ, nou creată pe lîngă facultatea juridică a universităţii locale.

Preşedinte al comisiunei este d. rector C. Stere.

■ Cursurile Conservatorului de muzică şi declamaţiune, vor începe regulat, cu începere de Luni.

De astă dată numărul elevilor şi elevelor înscrise, întrece cu aproape o sută, faţă de anii trecuţi şi între aceştia, s'au înscris multe elemente de valoare.

■ D-na d-tor Weisa a donat universităţii portretul tatălui său, regretatul profesor P. Rişcanu, pentru a fi pus în galeria de tablouri a sălii de consiliu dela rectorat.

■ Inscrierile pentru bursele fondului „Adamachi", la facultatea de ştiinţe, se primesc până în ziua de 7 Noembre inclusiv.

Concursul se va ţinea cu începere de la 8 Noembre.

■ **Unirea educatoarelor romîne** va ţinea şedinţă populară Duminică 20 Octombre, oarele 2 din zi, în mahalaua Tatarăşi în 2 centre şi anume:

1). La şcoala „Cuza Vodă" d. dr. Zosin va continua cursul său popular de igiena boalelor molipsitoare.

2). La şcoala „Hatmanul Nicora" d-ra Stratilescu va continua cu pregătirea poporului din această regiune, pentru cursurile viitoare.

La ambele şcoli vor asista cîte un grup de doamne, membre alu Unirei educatoarelor romîne.

■ Un caz de scarlatină s'a înregistrat în str. I. C. Brătianu 113.

■ A apărut „Influenţa fabulistului rus Krylov, asupra fabuliştilor noştri A. Donici şi C. Stamati de Al. Epure, cu o prefaţă de d. I. Barbulescu.

Este prima lucrare tipărită a Seminarului de slavistică de lîngă facultatea de litere şi filosofie a universităţii de Iaşi.

■ D. Vasile Buţureanu preşedintele comisiei B. pentru particulari a telegrafiat d-lui Teodor A. Badareu că-i s'a fixat ziua de examen cu elevii la 20 Octombrie.

D. Th. Badareu, noul director al liceului internat, va asista la banchetul pe care i-l oferă corpul profesoral din Galaţi, după caro va veni definitiv în Iaşi.

■ Luni 21 Octombrie se va face la regimentul 7 Roşiori Cuza-Vodă dezinfectarea muniţiunilor şi armăturii acestui regiment. A fost invitat şi serviciul sanitar comunal.

■ Monitorul Oficial de astăzi publică regulamentul facultăţii de drept din Iaşi, promulgat de M. S. Regele.

■ D. Dr. P. Zossin va începe al treiloa ciclu din prelegerile sale publice ştiinţifice pentru cultura generală pozitivă.

Prima prelegere va avea loc Duminică 20 Octombrie orele 4 p, m. în amfiteatrul liceului naţional.

■ De cîte-va zile se află în localitate trei reprezentanţi ai unei mari case de export din Hamburg, care s'au pus în contact cu cîţi-va negustori din localitate în vederea unui export de nuci în străinătate.

■ Ministerul de Interne a trimis următoarea circulară Prefecturei de judeţ:

„In Monitorul Oficial 157 din 12 curent, asupra rechiziţiilor militare, în privinţa facerei recensămîntului, inspectarea şi clasarea animalelor şi obiectelor de rechiziţionat în cursul anului 1914 | 1915.

„Luaţi cunoştinţă de cuprinsul acelor instrucţiuni şi conformaţi-vă întocmai. Mai ales faceţi să se execute dispoziţiunile art. 2—8 din instrucţiuni în vederea importanţei acestei lucrări, atît pentru interesele aomatei, cît şi pentru proprietari ca să nu fie lezaţi în drepturile lor.

„Veţi delega în comisiunile de clasare un personal activ pe ale cărui lucrări să se poată compta şi veţi priveghia ca auteritătile depinde de d-stră să dea tot concursul".

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

■ Eri după amiază a început la şcoala secundară de fete „Oltea Doamna". proba orală a candidatelor înscrise pentru concursul de admitere în clasa întâia.

❑ Se anunţă pentru seara zilei de 23 Noembre c., *o serată dansantă*, organizată de societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate, în sala Caragiale foastă Pastia.

După modul cum ştiu aceşti modeşti meseriaşi să organizeze astfel de petreceri, serata promite să fie vizitată de un public numeros, care va fi bine distrat de excelenta muzică a Regim. 13 Stefan cel Mare, ce va cînta în tot timpul seratei.

De asemenea diferite distracţii se rezervă vizitatorilor seratei de la 23 Noemb.

■ De mai mult timp se comiteau în oraş şi judeţ numeroase spargeri şi furturi fără ca hoţii să poată fi prinşi.

După mai multe cercetări, compania de jandarmi din Iaşi, a reuşit să prindă pe cunoscutul spărgător Costacho S. Miron, în comuna Covasna jud. Fălciu.

Acesta în unire cu Neculai Salahoru şi Vasile Cotarău au comis mai multe spargeri în oraş, din care una la Hascal I. Frunzanu din Ciurchi şi cinci în judeţ, două la Vasile Arvinte din Tomeşti, două la Moise Solomon din Costuleni şi una la Moise Kuperman din Poeni.

Toţi trei au fost aduşi în Iaşi şi înaintaţi siguranţei, care continuă cercetările, bănuindu se că numiţii ar mai avea tovarăşi în Iaşi şi că afară de furturile de mai sus ar fi comis şi altele.

■ Au fost admişi următorii elevi şi eleve la Conservator, secţia declamaţiei, în urma examenului depus:

Clasa d-lui Dragomir: Sadoveanu Henrieta, Popescu Eliza, Apostoleanu Spiridon, Epureanu Emil, Luca Anton, Petrescu Ioan, Rotariu Const., Răducănescu N., Popescu Vasile.

Clasa d-lui prof. Pella: Canteş Margareta, Dorotei Ortansa, Haimovici Adolf, Moldovanu Gh., Ostapovici Aurel, Ramadam Const.

■ Astă seară Vineri se reprezintă la cinematograful Pathé-Frères, din spaţioasa sală a Circului Sidoli, întreagă operă „Roger La Honte" (Amor criminal), dramă în 6 acte mari, minuţioasă adaptare după romanul cu acelaşi nume al celebrului scriitor francez Jules Mary.

Prin realitatea pasiunilor, cari se desfăşoară în acţiunea întreagă, prin jocul superior artistic al forţelor dramatice pariziane, prin expunerea atît de clară a întregului roman de la începutul lui pînă la ultima scenă. Piesa „Roger la Honte" va străluci în totdeauna printre cele mai mari opere din repertoriul cinematografic.

Această dramă extraordinară şi fără seamăn, care stîrneşte senzaţie în cele mai mari teatre-cinematografice din lume, s'a reprezintat la Bucureşti săptămîni întregi, obţinînd succese din cele mai extraordinare.

„Roger La Honte" opera de căpitenie a marelui romanţier francez, postamentul monumentalelor sale scrieri, cuprinde 6 acte: care se reprezintă în întregime astă seară Vineri 18 Octombrie. (A se ceti subiectul piesei care se oferă gratuit).

Mîne Sîmbătă matineu la 3 ore ziua şi reprezentaţie serală la 9 ore. Pentru ultima oară „Roger la Honte" opera complectă.

Noul program se reprezintă mîne Duminică 20 Oct. două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală la 9 ore.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**

excelentele produse ale

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"

— **Strada Loc. Col. Langa No. 4.** — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STANCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu*.

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

■ Ministerul de răsboiu a trimis o adresă direcţiunii liceului naţional, arătînd că a aprobat ca instrucţia de tragere la ţintă cu elevii de la 15 ani în sus, să fie condusă de ofiţerii din garnizoană, cîte unul de fiecare şcoală.

In acest scop s'a dat ordin comandantului corpului IV de armată, ca ofiţerii aleşi, să se pună în contact cu direcţia şcoalei asupra zilelor de program şi mijloacelor necesare pentru executarea tragerilor în ţintă.

Tot odată ministerul cere, să se ia măsuri ca tragerea să se execute în bune condiţiuni, cunoscînd că în vara anului viitor se va organiza un concurs de tragere cu cartuşe de război, pe platoul Cotroceni, între elevii tuturor şcoalelor, cînd se vor decerne şi premii pentru cei mai buni trăgători.

■ Azi dimineaţă la plecarea trenului de 6 pentru Paşcani, agenţii poliţiei au arestat pe Elena Soltici, care în complicitatea lui I. Ionescu, un cunoscut pungaş, care se află depus la penitenciar, a comis numeroase furturi.

De la comisia gărei numita a fost înaintată siguranţei.

■ Rezultatul concursului de admitere în şcoala de moaşe de la Institutul Grigorian se va da peste cîte-va zile

■ D-ra Sanda V. care a încercat să se sinucidă, după cum am arătat în numărul nostru de ieri, se află actualmente la spitalul Sf. Spiridon, în secţia d-lui dr. Negel, şi e în afară de ori-ce pericol.

Pacienta vorbeşte, dar nu-şi dă seamă de împrejurile care au făcut-o să se găsească în spital. Ochii îşi sunt însingerati iar la gît are nişte vînătăi foarte pronunţate, din cauza ştreangului cu care a vrut să-şi puie capăt zilelor.

Cauza sinuciderei, se crede a fi o boală de piept care chinuia de mai mult timp pe nefericita sinucigaşă.

■ Au fost numite în învăţămîntul secundar, următoarele profesoare:

D-ra Laura Zeuleanu, la catedra de limba franceză, dela şcoale profesională din Botoşani în locul d-rei Elena Lazăr.

D-ra Elena Lazăr, directoară a şcoalei profesionale din Dorohoi, şi profesoară de limba romînă. în locul d-rei Maria Onciu.

D-ra Amalia Dobias, a fost numită la catedra de matematici, a şcoalei profesionale din Botoşani în locul d-nei Maria Postelnicu, care trece la externatul din Ploeşti.

D-ra Lucreţia Sadoveanu a fost numită ajutoare de maestră de lingerie, la Botoşani.

D-rele Elisa şi Cecilia Rahtivanu, trec la şcoala profesională din Caracal.

D-ra Maria Onciu licenţiată în litere, cu examen de capacitate, profesoară titulară la Bacău.

D-ra Octavia Popea-Răut, suplinitoare de limba romînă la şcoala profesională din Dorohoi.

D-ra Lucreţia Florescu, maistră de muzică la Dorohoi.

D-na Leatris-Liciu e numită suplinitoare a catedrei de matematici şi contabilitate.

D-na Ana Mitru, e numită maistră de lengerie la Vaslui şi d-ra Adele Donat—profesoară de matimatici şi contabilitate la Roman.

D-na Victorina Mihailescu-Galeriu, a fost numită institutoare la Galaţi.

D-na Anette Mitescu profesoară de geografie la Tulcea.

■ **Judiciare.**—D-na Zoe Gr. Rîmniceanu, moştenitoarea defunctului Radu C. Porumbaru, a declarat apel contra sentinţei tribunalului Bacău, în procesul cu Banca Comerţului din acel oraş, pentru bani.

— Curtea de Apel secţia I a va judeca la 19 Octombre procesul dintre I. V. Costake cu V. Kostake pentru bani.

— De asemeni va judeca procesul dintre Eugenia C. Boldur cu Pompiliu Antonescu, pentru revocarea unei donaţiuni.

— De asemeni procesul dintre Dr. C. Bucşinescu cu Alice Nanu şi Statul, pentru bani şi anularea unui contract.

— Marţi 22 Octombre Curtea secţia II-a va judeca procesul privitor pe Galano de Mayo pentru falşuri.

— Camera de punere sub acuzare a respins cererea de eliberare pe cauţiune a preveniţilor D. Serghie, Aron Ritter şi V. Darabă, arestaţi pentru furt de vite, de oare ce trebuia ca cererea de eliberare să fie adresată judelui instructor şi nu direct Camerei de punere sub asuzare.

— Tribunalul secţia III-a a declarat în stare de faliment pe comerciantul Lupu L. Segal din str. C. Negri.

— De asemeni pe comercianta Berta Blumenfeld din str. I. C. Brătianu.

— Tribunalul a fixat data de 9 Noembrie pentru depunerea şi verificarea creanţelor comerciantului Fridman şi Sfartz din Iaşi, declaraţi în stare de faliment.

Diverse întîmplări

Numitul Toader Suhan trimis din infirmeria penitenciarului a sucombat de febră tifoidă la spitalul Sf. Spiridon.

■ Locuitorii din Ţiganaşi, s'au plîns prefecturii judeţului că arendaşul moşiei, Froim Fischer nu le permite ridicarea recoltei, pînă ce nu vor achita datoriile cuvenite pentru arenda anuală a pămîntului precum şi datoriile vechi.

Prefectura a intervenit, ca arendaşul să reţină numai recolta proporţională arenzei pentru anul curent, rămînînd ca datoriile vechi să fie plătite în muncă.

■ Comandanţii regimentelor locale au primit o circulară de la ministerul de răsboi, prin care sunt încunoştiinţaţi că, tinerii cu termen redus care voesc să fie amînaţi pentru continuarea studiilor, pot plăti taxa chiar în ziua încorporării.

■ Elevii gradul întăi de la poşta centrala care au reuşit la proba scrisă pentru obţinerea gradului de oficianţi inferiori, vor fi chemaţi săptămîna viitoare la proba orală.

■ Astă-zi a fost internaţi în spitalul Sf. Spiridon, d-na Macri,— soţia fostului epitrop al casei sft. Spiridon avînd o fractura mînei.

■ D. G. Nica a fost recomendat ca suplinitor al d-lui Petru Mihaileanu, la catedra de limba latină de la liceul naţional.

■ Membrii iaşani ai „Asociaţiei generale a presei romîne" au primit invitaţiuni la adunarea generală extraordinară convocată Duminecă 20 Octombrie în Capitală pentru discutarea demersurilor necesitate de cunoscutele măsuri militare în contra publiciştilor rezervişti.

■ Cercetările făcute au constatat că numitul Ion Jipa, care a fost găsit mort pe linia ferată, fiind într'o stare de beţie, a fost surprins de tren şi omorît.

■ De eri au început la şcoala superioară de comerciu, examenele particulare atît pentru cursul comercial elementar cît şi pentru cel superior. Examinatori sunt profesorii şcoalei.

Examenul de admitere nu s'a mai ţinut, admiţîndu-se de-a dreptul 49 elevi înscrişi în clasa I-a.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Sporirea contingentelor armatei Austro-Ungariei

Viena. — Camera. — Guvernul depune proectul de lege pentru sporirea contingentelor recruţilor. Proectul prevede o sporire grandualâ în viitorii cinci ani, aşa că contingentul maxim să fie atins la 1918. Sporul pe 1013 în Austria şi Ungaria va fi de 5600 oameni; în 1915 de 11.3000 oamnni; în 1916 de 17 000 în 1917 de 17.500 oameni, iar în 1918 şi cei cinci ani următori, de 18.000 oameni. In acelaş, timp, şi contingentele de recruţi pentru Landwehrul ungar cu 6000 oameni; aşa că în 1918 totalul recruţilor armatei comune inclusiv, marina precum şi cele două landwehre va fi de 243.800 oameni în loc de 212.500 cum astăzi.

Expunerea de motive relevă că toate marile puteri europene iau actualmente măsuri pentru sporirea forţelor militare şi chiar statele balcanice iau măsuri analoage aşa că un instinct de simplă conservare dictează monarhiei să tindă ca şi calitatea şi capacitatea combativă a forţelor militare, să răspundă pe cît posibil la cele ale celorlalte state.

*

Buda-Pesta.— Ministrul Honvezilor depune proectul pentru sporirea contingentului recruţilor, proect analog celui depus în camera austriacă.

Avans bănesc Bulgariei

Viena.— Sindicatul băncilor austriace acordă guvernului bulgar un avans de 30 milioane franci, pe bonuri de tezauri pe o jumătate de an, şi producînd 6 la sută venit.

Negocierile turco-greceşti

Constantinopole.— Ştiri din sorginte turcă spun că mai există divergenţe intre Poartă şi Grecia, cu privire la punctele principale ale tratatului de pace, în special cu privire la naţionalităţi, prizonieri, vakufuri, comunităţi, religioase. Se declară totuşi oficial că delegaţii otomani la Atena vor primi instrucţiuni amănunţite pentru a putea discuta definitiv chestiile în suspensiune.

Imprumutul sîrb

Paris.—Ziarul „Figaro" află din Belgrad că guvernul francez a hotărît să admită imediat cotaţiunea împrumutului sîrb la bursă, dacă Serbia recunoaşte principiul, rambursînd datoriei publice pentru teritoriile cucerite şi partea fixată ca cotaparte a Serbiei de 17 la sută.

Guvernul sîrbesc a declarat că e gata să recunoască principiul rambursărei, dar declină competinţa comisiunei internaţionale de a fixa cotaparte.

Ministrul Austro-Ungar la Bucureşti

Viena.—Monitorul publică numirea contelui Ottockar Czernin ca ministru la Bucureşti. Imparatul i-a conferit demnitatea de consilier intim.

Serviciul Telefonic

Plata bonurilor de rechiziţie

Bucureşti, — Casele public au început şi efectuiază plata bonurilor de rechiziţie definitivă, în chipul cel mai normal, avînd numerarul suficient.

Astfel numai administraţia din Covurlui, a plătit pînă acuma bonuri în valoare de 1.500.000 lei.

In total casele publice din ţară au plătit pînă acuma bonuri în valoare de peste 40 milioane.

Buletinul Direcţiunei Sanitare

Bucureşti.—Iată buletinul direcţiunei generale a serviciului sanitar, despre mersul holerei în ţară:

„Au fost 3 cazuri noi, din care 2 în comuna Maltezi din jud. Ialomiţa şi 1 în comuna Domniţa din jud. R. Sarat.

Au murit 2 bolnavi din aceleaşi judeţe.

In restul ţărei nici un cas nou şi nici un deces.

Din bolnavii vechi s'au însănătoşit 23 şi au mai rămas 88.

Pantelimon la Roman

Roman.—Pe cînd d. dr. Simulescu, medicul veterinar al judeţului, însoţit de comerciantul Buhman, veneau din Băceşti spre Roman, la marginea Dealului Mărului, au fost opriţi de Pantelimon, care, cu puşca întinsă, le a cerut bani.

Doctorul Simulescu a respuns că n'au bani.

Pantelimon i-a lăsat să plece, după ce a învitat pe ambii călători să nu divulge întîmplarea.

Pantelimon era însoţit de un individ, îmbracat soldăţeşte.

Ajungînd la Gădinţi, doctorul Simulescu a comunicat faptul căpitanului de jandarmi, care a organizat imediat o poteră pentru descoperirea lui Pantelimon.

Procesul Milian-Maximin

Bucureşti. — D. Ienăşescu, deputat a telegrafiat d-lui C. Mille, protestînd in potriva arestărei ziaristului Milian şi promiţînd a rădica chestiunea în parlament.

De aseminea 200 cetăţeni din Piteşti, au transmis Suveranului o telegramă prin care protestează în potriva arestărei ziaristului Milian.

Sborurile lui Pégoud

Berlin.— Celebrul aviator francez Pégoud, a executat eri şi cu succes unul din sborurile sale atît de interesante.

Simultaneu însă, un aviator german, ofiţerul Friedeich, a executat deaseminea un sbor, după sistemul lui Pégond.

MINISTRUL ROMÎNIEI LA SOFIA

Sofia. — Dl. Derusi, noul ministru al Romîniei, a sosit aici.

Crima unor ordonanţe

Slatina. — Astă noapte, colonelul Negreanu din regimentul Olt 3, a fost victima unui atentat din partea ordonanţei sale Gavan Nicolae, în complicitate cu o altă ordonanţă, anume Negrilă Vasile.

Ambii soldaţi proectaseră să jefuiască pe colonel.

La ora 1 de noapte, pe cînd colonelul dormea, soldaţii intrară în apartamentul colonelului şi deschiseră un sertar, din care fură 5300 lei. La eşire li se păru că colonelul s'a deşteptat. Atunci ambii soldaţi năvăliră asupra lui şi 'i aplicară cîte va lovituri de cuţit, nimerindu-l însă la umăr, din cauza întunericului.

Criminalii procedară apoi la aranjarea faptului, pentru a lăsa să se creadă că această crimă a fost sevîrşită de streini.

Astfel Negrilă legă de pat pe tovarăşul său după care plecă.

Curînd crima a fost adusă la cunoştinţa poliţiei şi mulţumită energiei poliţaiului, se descoperi adevărul. Ambii criminali au fost arestaţi şi au făcut mărturisiri complecte. Din bani lipsesc totuşi vr'o 2000 de lei.

Notaţi bine!!

Vechiul şi renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpuşneanu aduce la cunostinţa onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpuşneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutăţile.

De inchiriat *4 odăi, una bucătărie, spălătorie, singur în curte,—în strada Procopie No. 8. — A se adresa la D l avocat V. Cernătescu sau la d. Grunspan Strada Păcurari 129.*

De Inchiriat 2 apartamente cu 450 şi 550 lei, strada Păcurari 92. — A se adresa d-lui dr. Frey vis-a-vis de grădina Copou.

O profesoară *de germană cu certificat se caută. A se adresa la administraţia acestui ziar.*

Goldstein Matelii

— Moaşă premiată —

— Stradela Armeană No. 6 —

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 Apartamente, canal, apă A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

De Inchiriat *în Strada Căpitan Păun 8 2 camere pentru birou şi o magazie pentru depozitat marfă.*

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5.

1,000 Decalitri *Vin de Panciu, nou, excelen se vînd cu preţ convenabil. Informaţii str. Săvescu 12, Iaşi.*

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — G U R A —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

In casele *Schnürer vis-à-vis de Fraţii Polingher sunt de închiriat una prăvălie, una locuinţă elegantă la etaj, una locuinţă modestă în curte şi mai multe magazine pentru depozite de mărfuri.*

De Inchiriat *(şi de vînzare) 7 odăi, bucătărie, pivniţă, diferite atenanse, curte, grădină etc.*

La situaţie admirabilă.

Adresa: Adela Ghiulea Str. Mazelor 18.

Conversaţie franceză

(copii, doamne, domnişoare) în scurt timp, după nouă metodă studiată în Franţa: curs primar şi liceal prepară absolut conştiincios d-ră Licenţiată, profesoară secundară, Mitropoliei 2.

Dr. HALPERN

— Vechiu mamoş parizian —

Membru al Societăţei de Obstetrică din Paris

Boli de Femei, Faceri

Genito-urinare

Strada Păcurari 5, vis-à-vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpăţînă.

Pepinieră de Viţe de Vie

bine selecţionate, altoite pe portaltoi americani cei mai rezistenţi se poate vizita în ori-ce zi la via d-lui C. Chilimoglu Şoseaua Copou, vis-à-vis de Şcoala Normală Vasile Lupu, unde se vor adresa şi nzoecmile.

30.000 lei *de dat imprumut cu ipotecă.*

A se adresa d-lui avocat S. P. Georgescu.

Str. Lozonschi, 16 bis.

Dr. Louis Mendel

— DENTIST —

reintorcîndu-se în localitate şi-a reluat consultaţiile.

Str. Lăpuşneanu 11 bis. (De-asupra Băcăniei Smirnov).

De inchiriat *Casă cu şase odăi, 2 cămaruţe, pivniţă, bucătărie, sală mare, curte grădină, pomi roditori, viţă americană pe rod. Str. Bucşenescu 13.*

Un apartament compus din **două camere mari, la stradă şi una în atenanse, toate la etagiu, Ştefan cel Mare (casele Jurist, vis-a-vis de Mitropolie) se închiriază de acuma. A se dresa la** *„OPINIA"*

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 -

De vînzare sau de închiriat

cu începere dela 26 Octombrie a. c.

O livadă în întindere de 8 Hectare 1830 m. p. situată în acest Judeţ, comuna Galata, cotuna Valea-Adîncă, avînd case şi atenansele necesare unei bune gospodării.

Doritorii se pot adresa proprietarului, Maior Const. Panaitescu în Iaşi, strada Lozonschi 4.

ZILNIC Găsiţi de Vînzare

la MAGAZINUL

MANOLESCU

Mezeluri diferite
Aperitive de tot felul
Numai Vinuri renumite
Ori şi ce fructe
Lăptării şi Brănzeturi
Esenţe şi Siropuri
Struguri delicioşi
Compoturi de fructe
Unt de masă de gătit etc. etc. etc.

PROASPETE de cea mai bună provenienţă, cu preţurile cele mai convenabile.

Str. LAPUŞNEANU No. 12 — *Serviciu la domiciliu* TELEFON

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25 % !
ECONOMIE
prin întrebuinţarea
Săpunului Popular
din Fabrica „STELLA" Bucureşti

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE vindecă şi radical Nevralgiile cele mai grele de tamaşit, Migrenele, Durerile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase cari se resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia din cea d'antâiu câte un hapuri, unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di, câte 2 dimineata, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai multe de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PHILTRES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, [illegible] Farmacii.

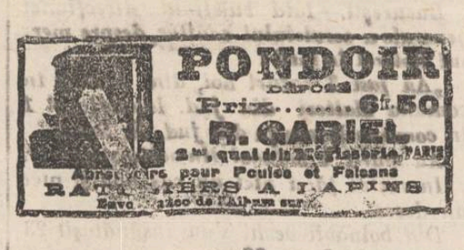

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului
Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA",

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2015 - Duminică 20 Octomb. 1913

DUPA UN AN DE MUNCA

Ziare de diferite nuanțe politice și cu diverse intențiuni, au reamintit acum cîte-va zile, că s'a împlinit un an de la instituirea guvernului de colaborare.

Prilejul acesta e bine venit pentru o recapitulare a lucrurilor petrecute în acest interval, cu deosebită referire la rezultatele obținute în politica externă.

De la constituirea sa, guvernul de colaborare și-a tras linia de conduită în însăși evenimentele cari se desfășurau în jurul nostru.

El și-a zis că era imposibil—mai cu seamă moralmente imposibil—pentru Romînia, de a voi să oprească opera Statelor creștine și de a se pune astfel în dușmănie cu Liga balcanică, care atunci era o realitate.

El și-a mai zis că România datora siguranței accesul ei la mare, protecțiunii fraților noștri din Macedonia, lungii sale tradițiuni în chestiunile Orientului, de a urmări acest întreit scop: A schimba frontiera sa despre Bulgaria (de la început chiar, s'a fixat cu aproximație linia care era ținta revendicărilor romînești); a obține autonomia școlară și religioasă pentru aromîni; a fi gata pentru a-și spune cuvîntul la așezarea unei noui lucrări.

In acelaș timp, guvernul de colaborare se punea pe lucru cu o grabă febrilă spre a complecta organizațiunea noastră militară și armamentele noastre. El tripla formațiunile noastre de rezervă și umplea arsenalele și magaziile noastre.

Intr'una călăuzit de axioma că România nu trebuia cu inima ușoară să ajungă în stare de ostilitate cu toată liga balcanică, guvernul de colaborare a știut să lucreze în așa mod încît învingătorii de la Lule-Burgas au luat ei inițiativă de a oferi Romîniei o satisfacțiune, ori cît de slabă ar fi fost în fapt această satisfacțiune.

Restul se cunoaște.

Bulgaria—de oare ce dînsa trebuia să ne cedeze ceva, deși atitudinea noastră a servit intregei Ligi balcanice—Bulgaria rămase surdă la toate propunerile noastre, caracterizate tocmai prin acea moderațiune, care e apanajul celor tari.

Vecinii noștri de peste Dunăre trebue să regrete amar greșala lor, pentru ca să respingem astăzi cruzimea de a stărui prea mult asupra acestui punct.

Veni momentul critic cînd, neputîndune înțelege cu Bulgarii, nu ne mai rămînea altă cale deschisă de cît acea a conflictului—un conflict care, nu trebue să uităm ar fi fost un război între noi și toate statele creștine balcanice, unite încă prin o alianță ofensivă și defensivă.

Atunci a intervenit diplomația europeană și ne-a propus acea mediațiune care moralmente, însemna un arbitragiu.

Rezultatul acestui arbitragiu a nimit și România și Bulgaria. Incăpățînare în chestia Silistrei și la ei și la noi, dar noi nu ne închipuiam că ar fi posibil să nu ni se dea de cît Silistra.

*

Romînia avea obligația față de ea însăși, față de demnitatea noastră internațională de a nu respinge rezultatul mediațiunei. Ea însă mai știa că chestiunea frontierei nu era singura, care să intereseze națiunea, ci mai cu seamă starea de lucruri ce urma să se stabilească în Balcani, acea stare de lucruri, care trebuia să influențeze pentru mult timp raporturile regatului cu toți vecinii lui.

In chip cinstit, pe față, Romînia a înștiințat pe foștii aliați, că, fără să intre și dînsa în acțiune, ea n'ar putea tolera al doilea războiu balcanic.

Nu s'a crezut probabil în sinceritatea cuvîntului ei: cum altfel s'ar putea explica slăbiciunea acelora cari au provocat al doilea războiu?

Cînd a existat siguranța că între foștii aliați era un adevărat războiu, Romînia, care oprise ordinele de mobilizare în urma telegramei Țarului, le-a reînoit de data asta și cu o repeziciune care va rămînea în veci spre cinstea armatei noastre, ea a tradus în fapt declarația diplomatică făcută mai înainte.

Și astfel, prin inteligența și voința Romîniei, s'a ajuns la pacea în Balcani,—pace stabilită și semnată la București.

*

După un an de guvernare, țara și-a sporit teritoriul cu 7500 kilometri patrați, posedă, în partea de sud, o frontieră logică și strategică pe care a omis să și-o croiască în 1878; și-a dobîndit, fața de popoarele din Balcani, prestigiul care revine acelora care n'au intervenit de cît la ultima extremitate, n'au abuzat de victoria lor și s'au limitat la programul primitiv: a cîștigat stima universală și tocmai prin aceasta inspira nu numai o impresiune de forță dar și o încredere desăvîrșită.

*

Neapărat, această măreață pagină de istorie a fost scrisă în primul rînd de poporul romîn, prin virtuțile, prin însușirile lui excepționale. Neaparat, la această măreață pagină de istorie a contribuit viteaza noastră armată, a cărei forță de rezistență, al cărei elan și hotărîre la jerfă au fost baza de granit, pe care a putut să se sprijine diplomația noastră. Neapărat, în epocile viitoare, această pagină de istorie va fi trecută la activul Suveranului, și cu drept cuvînt pentru că el a prevăzut, prezidat, strîns frîna cînd a trebuit și îmboldit la ceasul voit.

Dar, în urma națiunei, în urma armatei și în urma Regelui, meritul revine guvernului.

Guvernul are dreptate să revendice acest merit, cu atît mai mult cu cît dacă ar fi fost eșec în loc de triumf, țara, armata și Regele ar fi fost cruțate de orice blam și *întreaga răspundere ar fi apasat cu greutatea ei strivitoare pe cele două partide care ne-au guvernat și în deosebi* — să o spunem cu toată sinceritatea—*pe cei doi oameni cari au luat asupra lor toată răspunderea și toată inițiativa.*

NOTA ZILEI

Versuri.

In campania contra „Junimei" — a Junimei lui Maiorescu — criticaștrii „Cuvîntului" au recurs în una din zilele acestei săptămîni la parodiarea „Veneției" lui Eminescu. Destule au parodiat ei pînă acum! Cităm:

Marghiloman se plînge, dar nu poate
Schimbà nimic din mersul bătrîneții...

Cît poate și cît nu poate d. Marghiloman, iată un subiect anevoie de controlat. De aceea insinuările prind lesne.

Ca'n țintirim tăcere e'n consiliu.
Preot rămas din a vechimei zile,
Sinistru le vorbește-acum Virgiliu...

Par'că în „Cuvîntul" se cetia că în consiliile de miniștri nu e tăcere, ci larmă, ceartă, dispută și celelalte?

„Sinistrului" june-bătrîn Virgiliu, fost june amorez al tuturor regimurilor, spune mai curînd:

Nu'nvie morții, e'n zadar, Virgile!

In chestia declarațiilor d-lui Filipescu

Pus în cunoștiință de destăinuirile Opiniei, *în privința celor ce cugetă d. Filipescu despre chestiunea șefiei partidului conservator, fostul ministru de războiu a acordat un interview* Epocei, *în care se ocupă aproape exclusiv de cele date de mine în vileag.*

D. Filipescu recunoaște că a declarat formal că n'a rîvnit și nu rîvnește șefia acestui partid. Susține însă că ie inexat că ar fi fost cîndva gata să recunoască șefia d-lui Take Ionescu.

Toate aceste le spune d. Filipescu, după ce mai întâi se plînge în contra sistemului care se practică la noi—de a publica interviewuri, fără autorizația prealabilă a celui interviewat.

In ce privește această din urmă imputare—ea nu se poate raporta la mine. Declarațiile d-lui Filipescu nu le-am prezentat ca un interview și mai puțin ca un interview destinat a fi publicat în Opinia. *Din contra, am spus clar că acele declarații d. Filipescu le-a făcut în cursul unei convorbiri—și că dacă le dau publicației este numai pentru că, în urma celor publicate de* Facla, *simțimintele d-lui Filipesca în chestia șefiei au ajuns de notorietate publică. Justificam chiar indiscreția comisă, prin faptul apariției declarațiilor „prietinului" d-lui Filipescu. Ceva mai mult. Spuneem că gestul meu nu poate fi taxat nici măcar de indiscreție—în schimb, însă el documentează că cele spuse astăzi nu sunt formule de ocazie, ci constituie fondul convingerilor d-lui Filipescu.*

Dar d. Filipescu se ocupă mai puțin de acest lucru decît de acel al recunoașterei șefiei d-lui Take Ionescu.

Mai întâi o mică observație.

Afirmarea că d-sa era gata să recunoască șefia d lui Take Ionescu o făceam eu. Nu o puneam în gura d-lui Filipescu. In textul declarațiilor nu există nimica în această privință. Se poate ușor controla din cele publicate de „Opinia".

Este sau nu exact faptul în sine în privința acestei recunoașteri condiționate a șefiei d-lui Take Ionescu? Imi mențin în totul afirmarea—cu restricția formulei, pe care a mutilizat'o și în primul meu articol: „era gata să i recunoască șefia, în anumite condiții..."

Ce mă îndrituește să fac această afirmare? Cînd și cu ce ocazie am auzit'o așa ceva din gura d-lui Filipescu? Care erau condițiile? Iată o sumă de lucruri pe care nu le pot destăinui, fără a nu comite, cu adevărat, o gravă indiscreție.

Să sperăm însă că, într'o bună zi, se va găsi un prieten care să facă și în această privință destăinuiri, și, atuncea, voi complecta și eu spusele prietenului.

Am toată speranța, că și atuncea ca și astăzi, complectînd destăinuirile „prietenului" nu voi face de cît să confirm spusele lui și să dovedesc că și în această chestie d. Filipescu le consecinte și nu se desminte. S.

CONSTATARI

E curioasă firea omenească. Se vede că plămada ei a fost nemulțumirea,—și aceasta se evidențiază cu osebire în viața politică.

Poți face orice, poți aduce noui îndrumări, poți da fețe cu totul altele vieței poporului tău. Și cu toate aceste se vor găsi destui cari să-ți bănuiască neîndestulătoarea lipsă de zel, toată nepricepe-rea și toată reaua credință, cu care ar trebui să le măsori propriile lor suflete.

E toamnă,—epoca în care—de obiceiu—patimele își dau drumul cu mai multă libertate. Gazetele celor protivnici nouă au început cărtirile și nu vor întîrzia, poate, înșirarea tutulor ditirambu-rilor posibile.

Nu reclamăm desevărșirea, pete se găsesc și în soare,—dar ceia ce a alcătuit activitataa guvernului de colaborare, nu se poate tăgădui.

Nu se poate tăgădui, că astfel cum au fost conduse interesele noastre naționale, ele au dat cele mai desăvîrșite roade ce se puteau culege.

Nu se poate tăgădui că anul acesta înfăptuește începutul unei noui îndrumări și în viața politică și în acea etnică a neamului nostru.

Numai cei ce nu vor, nu văd aceasta. O însemnată întindere teritorială dobîndită de o îndoită autoritate: acea a armelor și puterei de impunerea voinței lor a bărbaților noștri politici.

Prestigiul moral căștigat în urma păcei ce am știut-o impune în tulburații Balcani,—în care silințele întregei Europe nu puteau face nimic.

Chemarea la viața nouă și atragerea întregei dragoste a neamului acestuia obijduit, pentru care ori cît de mult s'ar face, nu ar însemna totuși nimic față de avîntul, cu care a răspuns chemării guvernului.

Toate îmbunătățirile aduse în osebitele ramuri ale gospodăriei statului și acele ce intră, neaparat, în programul guvernului, cu osebire în reorganizarea noulor teritorii,—organizări și reorganizări care cer timp, deci impun și menținea celei mai desăvîrșite ordine de partid de guvernămînt,—iată o mică parte din seria nesfîrșită de motive, care vine să spulbere toate pacatele ce ni le-ar dori protivnicii noștri.

Astăzi partidul de colaborare se simte tot atît de puternic, tot atît de neșovăitor în drumul ce și-a impus ca și în clipa în care țara a apelat la el pentru ocrotirea nevoilor ei.

Acesta e un adevăr pe care, chiar unii din adversari,—cu toate micile lor maliziozități,—par a ni-l recunoaște.

E fără îndoială că, față de noile schimbări, viața politică a anului acesta va fi mai frămîntată,—aceasta alcătuește încă un motiv pentru ca guvernul să fie cu atît mai mult umil, cu cît, avînd a culege laurii înțeleptei conduceri și limpeziri a frămîntărilor din urmă va trebui, poate, să răspundă—și va ști să o facă—de rezultatele acțiunei ce-a întreprins.

Dacă mai e să se adaoge și nelimpezirea situației interne și programului cu care ar vroi să dobîndească puterea partidul liberal, am avea îndestule și temeinice motive să spunem că, astfel cum am deschis drumul veșnicei vieți a țării acestia, singuri vom trebui și singuri vom ști să aducem limpezișul vieței normale și să izbăvim nevoile,—dînd țării și neamului, cursul vieței obicinuite și pașnice, care duce la înflorire, la izbînda desăvîrșită.

De aceia țara are aceiași neclintită încredere în partidul de colaborare, și de aceia vom ști să răspundem și noi acestei încrederi, cu același zel și cu aceiași neșovăitoare activitate, care a încununat și glorificat în ultimele vremuri numele de romîn.

Neputincioșii și nemulțumitorii vor rămîne cu cărtirea,—iar pe noi ne va duce țăria acolo unde ne chiamă datoria: la izbînda desăvărșită.

Dinu

Cine a văzut bine...

Din interviewul acordat ieri de către M. S. Regele Carol unui redactor al „Universului", reproducem următorul pasagiu extrem de interesant.

„Se știe ered, că eu am fost la început contra războiului".

Și Majestatea Sa îmi explică ce gravă eroare s'ar fi săvîrșit dacă Romînia intra în răsboiu atunci cînd Statele balcanice luptau aliate contra Turcilor. Cum ar fi putut Romînia, stat creștin, să împiedice un răsboiu care pornise ca răsboiu liberator al Creștinătei? Și apoi, intrarea Romîniei în răsboi atuncea, n'ar fi întărit blocul balcanic? Această greșală nu o putea face Romînia. Cine nu vedea mai departe, cine nu cunoștea realitatea, cine nu cunoștea adevăratele sentimente care erau între Sîrbi și Bulgari, acela, da, putea să ceară ca Romînia să intre în răsboiu de la început. Dar Majestatea Sa prevăzuse cu mult înainte că blocul balcanic nu va dura și această prevedere M. Sa a împărtășit-o și d-lui Daneff, cînd fostul ministru bulgar a trecut prin București și cînd, după ce asistase la deschiderea Corpurilor legiuitoare, Suveranul l'a primit în audiență. Dar d. Daneff n'a crezut,—d. Daneff care de sigur trebuie să aibă acum regretul că tot ce n'a crezut că se v'a întîmpla s'a întîmplat.

Nu spusese d. Danef, cu cîte va zile numai înainte de mobilizarea armatei romîne, că România nu va mobiliza fiindcă n'o va lăsa Europa, și chiar dacă va mobiliza îi va trebui trei săptămîni ca armata să treacă Dunărea? Suveranul, își reamintește bine această credință a fostului prezident al Sobraniei. Dar, s'a văzut ce amar s'a înșelat fostul ministru bulgar. S'a înșelat, fiind-că nu cunoștea nici Țara nici pe Rege, nici armata romînă, brava armată de care Majestatea Sa e atît de mîndru și căreia i-a trebuit numai cîte-va zile ca să ajungă la porțile Sofiei.

„Da, d. Daneff s'a înșelat și n'a vrut să m'asculte"

Și pronunțînd aceste cuvinte, am văzut în ochii suveranului mîndria comandăntului care 'și cunoștea bine oștirea și din gloriile trecute și din activitatea prezentului.

MICI POLEMICI

Pentru merite sanitare s'au dat cîtorva călugări medalia „bărbăție și credință".

Credința, pricep; dar bărbăția — cînd și-o arată și cum?

*

Astronomul V. Anestin a dat de un nou fenomen. In sala de conferință se mira că vede stele, dar nu vede... oameni.

*

Se vorbește de o reformă a haremurilor în Turcia.

Cred și eu! Sultanul nu mai reprezintă o Mare... Putere.

*

La Paris se deschide o expoziție de ciuperci.

Acolo romanul lui Cehov. „Inimi zdrobite" va fi premiat la sigur.

*

Ocaua...

E ciudat că unii studenți judecă așa de nedrept drama „Manasse", deși i aplică măsura... lui Cuza.

*

Agramatul corespondent iașan al „Dreptății" se ocupă de repertorul teatral în speranța... unei... piese.

OAMENI ȘI LUCRURI

Intr'o „afacere" celebră

...O eroină obscură, ajunsă fără voia ei și, poate, fără vina ei—celebră a fost acea nenorocită Ana Loster, a cărei moarte stranie a preocupat lumea un moment.

Și iată că acum avem, sub forma unei broșuri de aproape o sută de pagini reînviată povestea tristă a dispărutei, iluminată de un torent de eloquență... pledoariile avocaților în procesul de calomnie.

Foarte instructivă broșură în care — lucru mai rar—avem pagini interesante de literatură de barou, începînd cu cuvîntarea d-lui Osvald Teodoreanu, un adevărat model în acest gen.

Dintru întâiu o definițiune unită cu o șarjă.

„...Ce este calomnia?

Din punct de vedere social este un neadevăr, o mișelie, care încolțește într'un suflet josnic, și în taina în care se urzesc și se nasc toate infamiile, se șoptește, se colportă, se afirmă, pînă la a cuceri mințile și sufletele oamenilor, și a-i face să creadă ca date, fapte neadevărate, mincinoase, ca anumite acuzațiuni false, știute și cunoscute ca atari de autorul lor, sunt posibile și s'au și putut petrece. Calomnia aste instrumentul infam, întrebuințat de sufletele perverse cu care se știrbește și se mineazā reputațiunea și onoarea oamenilor și a familiilor, care tulbură și distruge pacea și armonia socială. Din nefericire nu tot aceasta e și calomnia juridică, și de aci poate faimoasele cuvinte: „calomniez, calomniez, il en rastera toujours queque chose".

Calomnia din punct de vedere penal, ca ori-ce delict punibil, pe lîngă elementul intențional „animo nocendi", cum ziceau Romanii, și cel al corportării ori acreditării unui fapt neadevărat, caractere comune și calomniei sociale, mai cere coexistența a două alte elemente: al publicității și al gravității speciale a faptului mincinos, căci dacă acel fapt nu va expune pe calomniat la pedeapsă criminală ori corecțională, și în tot cazul la ura și disprețul cetățenilor, colomnia rămîne calomnie, dar nu devine delict de calomnie, căci e inexistentă *penaliter*. Sub orice formă: calomnie simplă, ori denunțare calomnioasă, fie prin viu graiu, fie pe calea scrisului, ori pe calea presei delictul de calomnie, cere coexistența acestor patru elemente, pentru a conduce pe autorul defăimării, la răspundere penală.

Dacă în acest bătrîn Iași, a uzat și uzează cineva de această armă a calomniei, cu mai multă perfidie și cu mai multă intențiune rea, de-a vătăma, nu e desigur lumea lucrătorilor chinuiți de muncă, de mizerii și de frica zilei de mîni, căci dacă sufăr și plîng adesea, se revoltă arare-ori, ci un cerc anumit, al cărui ecou a fost adesea, confratele nostru d. Buiclin.

In acel cerc și într'o anumită presă, nu s'a cruțat nimic și nimeni. De sus și pînă jos au fost înjurați și calomniați toți oamenii publici din țara aceasta, iar cei cari au practicat și practică încă lucrul, îl fac cu credința că numai ei au dreptul la critică și că ei rostesc hotărîri irevocabile, că numai ei sunt buni, onești și iubitori de țară, și unul dintre aceștia e campionul, porte-parole..."

...Șarja continuă, cotropind ca o avalanșă de ironie, de apostrofe încercările de întreruperi și de riposte ale adversarilor.

Dar sunt alte pasagii de un colorit cu totul nou în literatura de barou, după cum vom vedea.

Rodion

CETIND „L'AGE DANGEREUX"

II

Introducerea lui Marcel Prevôst într'adevăr stîrnește curiozitatea și te îndeamnă mult să citești cartea. Ce găsim însă în ea? O nesfîrșită ieremiadă a femeei care nu mai este tînără, a femeei care n'a avut altă preocupare de cît amorul, dorința de a plăcea numai prin exterior, de a stîrni dorinți, care și-a pus prețul vieței numai într'un singur fel de plăceri.

Dar pentru a nu părea că suntem mai catolici de cît papa și pentru a nu condemna prea cu multă ușurință pe eroină să vedem ce educație a primit ea și ce fel de căsătorie a contractat cu barbatul ei.

Elsie Lindtner rămîne fără mamă de

la 2 ani, şi-i lăsată pe sama unei servitoare. Tatăl ei, amestecat într'o afacere bănească, perde slujba ce o avea şi trăieşte foarte anevoie. Servitoarea pune în curent pe fata cu lipsă de bani care e mare lucru şi ea începe a preţui banul făcîndu-şi un idol din el. Apoi fiind frumoasă şi fiecare spunîndu-i aceasta, Elsie începe să aibă un cult pentru ea însăşi. Această preocupare îi iea toată copilăria şi adolescenţa. Aşa fel că la un moment dat e gata să se mărite cu un bătrîn bogat şi numai graţie perspicacităţii acestuia, căsătoria nu se face.

Tot cade însă în păcat, căci ea îşi vinde corpul lui Richard, barbatul ei de care se desparte după 10 ani şi după cum mărturiseşte singură Elsie, păcatul cel mare al ei a fost faptul de a fi jucat comedia amorului atîţia ani.

O vină prea mare să facem eroinei din această simulare, nu putem, pentru că aceasta e arma femeei crescută numai pentru bărbat, a femeei „anexa bărbatului".

Iar în afară de aceasta cîţi barbaţi chiar din cei mai culţi—vorbind în ceia ce priveşte mintea şi inima—caută să pătrundă gîndul intim al femeei, să ştie chipul ei „adevărat" de a simţi? Corpul femeei şi banii bărbatului e dubla armatură a căsătoriilor contractate in condiţiile în care Elsie şi Richard Lindtner au fost puşi.

Eroina ţine să spuie că nu-i femenistă pentru că nu se ocupă de alţii. Stranie concepţie a femenismului! In acelaş timp îşi arată şi mulţumirea că nu are copii. Dar *femenista*, care-şi găseşte mulţumirea în afară de copii, de casă şi de îndatoririle pe care menirea ei i le impune, e numai caricatura adevăratei femei. Femenista adevărată trăeşte prin dragostea sinceră şi adîncă către cei din jurul ei—dragoste care radiază apoi cît de departe.

De altmintrelea multe fapte de ale Elsei sunt de neînţeles de cei cu o concepţie mai modernă despre viaţă. Cum e primirea scrisoarei de la Malthe, pe care o ţine multă vreme închisă şi la urmă o arde fără s'o citească. Din două supoziţii numai una ar trebui să rămîie: ori Elsie iubeşte pe Malthe şi i-o spune; ori nu-l iubeşte şi respinge tot ce vine de la el.

Durerea ce o simte Elsie la întrevederea cu Malthe nu ne atinge de loc: o aşa diferenţă de vrîstă şi un amor bazat numai pe simţuri nu poate interesa pe oricine.

Intre aceşti oameni totul era exteriorul. Cînd acesta s'a schimbat, iubirea s'a dus. A cui e vina, dacă nu a eroinei, care n'a ştiut la ce să se ţie şi nici n'a cunoscut ceia ce dorea Malthe.

El cerea de la femeie numai tinereţe, frumuseţe, graţie, în sfîrşit tot ce încîntă ochiul şi stîrneşte dorinţi senzuale.

Scrisoarea Elsei trimisă lui Richard, barbatul ei, după refuzul ce-l primeşte de la Malthe, credem că nu poate mişca inima nimănui.

Mai mult încă: ne umple de indignare ştiind cît de puţină sinceritate este în ea. Viaţa de „ermit" pe care voia s'o ducă eroina e în vederea lui Malthe şi nici de cum în dorinţa de a petrece anii de tranziţie.

Gelozia ce simte Elsa pentru fata de 19 ani cu care se căsătoreşte Richard e ridicolă. Un om bătrîn aprins după o fată tînără! Deşi faptul se întîmplă de cele mai adesea ori, totuşi nu merită nici o atenţie.

A doua scrisoare a Elsiei către Richard e încă o minciună sub care cată ea să ascundă lovitura ce a primit.

In sfîrşit eroina e tipul femeei din trecut, a femeei tradiţionale căreia nu i-a fost dat să trăiască de cît din expediente luînd în samă educaţia şi mediul.

Richard Lindtner a meritat o asemenea femeie pentru că nici odată nu şi-a luat sarcina să cerceteze fondul ei sufletesc şi apoi lui nici nu i-a fost dat s'o facă, de vreme ce ajunge ca la maturitate să ia în căsătorie aproape pe fata lui.

Malthe totuşi pare un tip mai normal. Căci deşi pune preţ pe exterior, nu se coboară să profite o singură dată de femeia pe care credea că o iubeşte.

Căsătoria lor ar fi fost tot aşa de nefericită ca şi cea a Elsei cu Richard. Viaţa în doi e plăcută pînă la sfîrşit numai cînd ei au un ideal comun pentru care punîndu-şi puterile împreună caută să-l ajungă.

Această temă e foarte bine pusă într'un roman scris tot de o femeie, Marcelle Tinayre, anume Hellé—roman despre care s'a mai vorbit acum doi ani în coloanele acestui ziar. Să fim încredinţaţi că eroii din acel roman nu se vor plictisi unul cu altul nici odata.

Pună şi femeile inima şi mintea în serviciul unei chestii mari de interes general şi atunci cînd va sosi vîrsta periculoasă nu aibă nici o teamă că vor fi supărate de vre-o preocupare la fel cu preocupările Elsiei.

Cartea d-nei Karin Michaëlis nu e scrisă pentru fete—ne spune tot Marcel Prévôst. Totuşi cum astăzi e greu de făcut deosebire între ce-i scris pentru femei şi ce pentru fete, şi fiindcă desigur multe fete vor fi fost ispitite să citească o carte cu un asemenea titlu suggestiv, noi chiar le-am îndemna s'o facă, în caz cînd ar avea curiozitatea.

In acelaş timp însă ar fi de neaparată trebuinţă ca ele să citească şi romanul d-nei Marcelle Tinayre—Hellé: căci numai astfel ar putea să-şi formeze un criteriu mai sigur, după care să judece valoarea acestor două romane.

Valoarea cărţii d-nei Karin Michaëlis stă în faptul că ea arată dezastrul unui suflet, care a fost fără nici o cîrmă, fără nici un sprijin moral, fără o putere care să-l călăuzească mai bine în viaţă. Aşa că în potriva unora noi suntem de părere ca fetele să citească „L'Age dangereux" pentru a cunoaşte de mai înainte ce-şi pregătesc femeile, care, ca Elsie Lindtner pun preţ numai pe bun, pe frumuseţă şi tinereţă.

Şi în ideia bună ce avem despre femeile Nordului, noi credem că intenţia autoarei a fost mai curînd tocmai de a se transpune în sufletul unei femei lipsită de farul puternic care s'o ferească de durerile ce a încercat Elise Lindtner.

Ca probă că aceasta e adevărata intenţie a autoarei avem analiza ce face ea asupra vieţei intime a lui Lili Rothe cînd scrie barbatului acesteia întrebîndu-l: „Cu toată fericita voastră viaţă comună cercat-ai d-ta vreodată să pătrunzi pînă în fund acest suflet delicat? Nu ţi-a venit în minte nici odată că lui Lili i-ar fi putut lipsi ceva, de-oare ce te avea pe d-ta"

Ori cum romanul n'ar da loc şi la discuţii de felul acesteia dacă titlul n'ar fi aşa de general. In afară de titlu, acest roman ar fi ca ori-care altul: descrierea unui tip de femeie şi atîta tot. Titlul însă face impresia unui studiu.

Ceea ce dă mare preţ însă, operei lui Karin Michaëlis sunt reflecţiile care au răsunet în inimele celor mai tari, celor mai nepătrunse, mai impermiabile dacă ne este îngăduită expresia—mai impermiabile femei. După cum am făgăduit dăm unele din aceste juste reflecţii.

„Fie-care femeie îşi locueşte propria planetă, făcută dintr'un foc central pe care-l acopere o coajă subţire de pămînt. Şi după cum stelele parcurg drumul lor etern, în spaţiu, izolate în nesfîrşita mişcare a celorlalte stele, tot astfel fiicare femeie îşi urmează drumul ei singuratec în viaţă".

„Ginecologii renumiţi ştiu să ne deschidă şi să ne coasă, la loc,—după cum copii îşi spintecă păpuşele pentru a vedea tărîţele de la ferăstră cu care-s umplute şi apoi închid tăetura cu aţă".

„Medicii de femei în zadar rîd de ele, ei nu vor afla nici odată nimic din ceea ce femeile nu-şi mărturisesc de cît lor".

„Nimini n'ar putea înţelege ceea ce leagă sau desparte pe două fiinţi umane."

Şi s'ar găsi încă multe, multe reflecţii pentru care romanul danez merită a fi cetit de femei, dar mai ales de barbaţi.

Maria C. Buţureanu

INFORMAŢII

Cu acceleratul de mîne dimineaţă, d. Al. A. Badareu, Ministrul lucrărilor publice, soseşte în localitate.

In urma ordinelor precise date de către d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, se efectuiază o întinsă inspecţiune pe linie, în vederea transportului şi exportului de cereale.

D. inginer Niţescu, inspector, a sosit azi în localitate, venind din Burdujeni, unde împreună cu d. Marodini, directorul vămilor, au inspectat măsurile luate pentru a asigura pe acest punct mersul regulat al exportului.

Tot azi d. Niţescu a plecat în inspecţiunea diferitelor gări, pentru a se convinge, întru cît se execută ordinul ministrului în ceea ce priveşte vagoanele de cereale.

La această inspecţiune ia parte şi d. Danielescu, inspector de serviciu de la căile ferate.

Mîine se va înainta d-lui ministru al lucrărilor publice un tablou amănunţit, cu privire la transportul cerealelor.

Concursul de capacitate cu absolvenţii şcoalelor normale, care a fost întrerupt din cauza mobilizărei, se va ţinea cu începere de mîne.

Aseară au fost expediată, de către Ministerul Instrucţiunei Publice, numirile tutulor profesorilor şi profesoarelor la şcoalele medii din întreaga ţară.

D. I. Popovici, profesor la seminarul Veniamin, a fost numit director al Bibliotecei Centrale din localitate, în locul d-lui Caragiani, retras la pensie.

D. Gh. Lascar, secretarul general al ministerului cultelor, a sosit aseară în localitate.

Astă noapte căpitanul în retragere S. într'un acces de furie mintală a voit să-şi împuşte soţia cu un revolver.

Cu mare greutate soţia a putut să se refugieze la vecini.

In urmă nefericitul a incercat să se sinucidă, înghiţind otravă.

Starea lui nu e gravă.

Pentru a se lămuri cei interesaţi sîntem nevoiţi a reveni asupra informaţiunilor date mai înainte asupra examenelor de capacitate pentru şcolele secundare de fete.

Toate examenele de capacitate ce cuprind grupurile literare s'au amînat pe altă dată, întru cît se vor aduce modificări în programul de studii.

Examenele însă de partea ştiinţifică se vor ţinea la datele fixate prin publicaţia din Monitor.

Pentru catedra de statistică şi finanţe dela facultatea de drept din Iaşi, s'au înscris mai mulţi candidaţi: I. Raducan, Danielopol, C. Georgescu, docent la facultatea de drept din Bucureşti şi Leonidu Colescu, directorul statisticei din ministerul domeniilor.

Cu începere din cursul lunei Noembrie; va funcţiona în Iaşi o şcoală de agenţi sanitari.

S'au făcut următoarele numiri în personalul acestei şcoli:

D. dr. Grigoliu, director al şcolii; d. dr. Tudor, pentru materiile în legătură cu medicina internă; d. dr. Hortolomei pentru materie în legătură cu chirurgia.

Şcoala va avea 60 elevi.

Prin decizia No. 55 din 11 Octombrie a. c. publicata şi în Monitorul Oastei; ministerul de răsboi a acordat dreptul la prima de echipare şi solda gradului de plutonieri pe timpul mobilizării, tinerilor cu termen redus, care au fost recrutaţi în baza art. 23 şi care ar fi putut deveni ofiţeri de rezervă, fără deosebire de gradul ce l'au avut cînd au fost trecuţi în complectare.

Cu tot ordinul acesta, tinerilor cari au făcut cerere pentru a li se acorda această soldă li se pun piedici d n partea unui maior dela cercul de recrutare.

Toţi cunoscătorii şi doritorii de muzică au fost invitaţi astă-seară, orele 8, în sala societăţei de gimnastică, pentru a se consfătui aşupra reorganizării corului societăţii.

D. Armăşescu, şeful gărei din localitate, a obţinut un congediu de cîteva zile, în care timp serviciul se supraveghiază de către d. Ulrich.

Odată cu concentrarea serviciilor sanitare locale se vor organiza, după propunerea d-lui dr. Flor, medicul şef al oraşului două feluri de servicii pentru desinfectare. Unul la domiciliu cu etuva mare, şi mică în punctele mai accesibile ale oraşului şi unul la sediul etuvei, unde vor fi aduse în căruţe speciale obiectele ce urmează a fi dezinfectate, aparţinînd locuiţilor mici, ori mai puţin acce sibile.

Mîni, Duminecă, are loc în strada C. Negri 45 o interesantă producţiune artistică a elevelor preparate de distinsa profesoară, d-ra Lack.

Zilele aceste s'au luat probe de vinuri şi alte băuturi alcoolice dela prăvăliile celor cinci despărţiri ale oraşului şi au fost înaintate spre analiză, institutului chimic din localitate.

A apărut „Şezătoarea" revistă de folklor sub direcţiunea d-lui Arthur Gorovei, în Fălticeni.

La facultatea de medicină din Iaşi se află vacant postul de asistent la catedra de medicină legală.

Credem a nu comite o indiscreţiune, anunţînd că una dintre distinsele profesoare din Iaşi şi care a luat parte în numeroase comisiuni examinatoare din ţară, a avut grija să colecţioneze cele peste cinci sute de *„scrisori de recomandaţie"*, prin care i se cerea indulgenţă pentru candidatele la diferite concursuri, şi că are intenţiunea de a scrie o broşurică — raport, în care să inscrie, vorbind de acele scrisori şi citindu-le, o serie interesante observaţii, menite a sluji în viitor educaţiei.

Revizoratul şcolar va înainta ministerului instrucţiunii, un tablou de bibliotecele care s'au înfiinţat în anul acesta la şcolile din Judeţ.

Luni 21 Octombrie va începe la seminarul Veniamin Kostaki proba orală a candidaţilor pentru burse.

Din 180 candidaţi, au fost respinşi de medic 5 iar la muzică 3, fiind admişi la teza 112 candidaţi.

Pentru congresul meseriaşilor de încălţăminte ce se va ţinea la Bucureşti în zilele de 26 şi 27 Octombrie, direcţia C. F. R. a acordat o reducere de 75 la sută.

Sîmbătă 26 Octombrie se va oficia hramul bisericilor sf. Dimitrie Balş din str. Ştefan cel Mare şi sf. Dimitrie Misai din str. Eternitate.

Pe ziua de 1 Noembrie o mişcare se va face printre perceptorii din judeţul Iaşi.

Cercurile culturale ale învăţătorilor şi institutorilor îşi vor relua activitatea după vacanţa de Crăciun.

D. L. Matasariu ne trimite un răspuns adresat d-lui Andriescu. Credem însă că polemica va fi cu atît mai puţin instructivă, cu cît va fi mai de lungă durată.

D-na Tereza Ionescu, institutoare la şcoala din Mihăileni, a fost transferată la şcoala de fete „Petre Poni" din Iaşi.

D-na Maria Lăzărescu, din Dorohoi a fost transferată la şcoala de fete No. 10 din Iaşi.

Conducătoarele de grădini de copii se vor prezenta la examenele de definitivat, conform deciziunei ministeriale publicată în Monitorul Oficial din 12 Septembrie 1913.

Deoarece copii de prin sate se joacă aruncînd cu pietre în izolatoarele sîrmelor de telegraf şi telefon, Ministerul de interne a recomandat prefecturilor de judeţ să dea ordine autorităţilor comunale rurale, jandarmeriilor rurale, învăţătorilor şi preoţilor, ca aceştia să sfătuiască pe săteni a nu-şi lăsa în debandadă copiii, şi a opri astfel stricarea materialelor statului.

D. Otelo Beceanu a fost numit în postul de farmacist ajutor la depozitul regional de medicamente din Iaşi, în locul d-lui Ernest Toporăscu, transferat.

O răsplată meritată.—In campania din anul acesta, a murit învăţătorul I. Scolariu de la şcoala din satul Cotuşca, jud. Dorohoiu. D. ministru al Instrucţiei, învăţători din jud. Dorohoi şi mai mulţi proprietari din jurul satului Cotuşca, spre a glorifica pe acel ce-a fost I. Scolariu, au luat iniţiativa ridicărei unui bust fostului învăţător.

Solemnitatea desvălirei bustului a avut loc în ziua de 13 Oct. 1913 în satul Cotuşca şi a urmat în chipul următor:

La ora 11 s'a făcut o rugăciune de către clerul din acea comună, în localul bisericei, la care au asistat pe lîngă toate autorităţile administrative locale, un pluton de soldaţi, un mare număr de săteni şi sătence, elevii şcoalei primare de acolo corpul învăţătoresc din judeţ şi mai multe persoane străine.

De la biserică, întreaga asistenţă, s'a dus la şcoală, unde în faţa localului se găsea aşezat bustul. După o mică rugăciune au început discursurile. Primul a vorbit învăţătorul Calinic Istrati care a muncit mult în strîngerea fondurilor necesare ridicărei bustului, apoi d. inspector Zaharia, reprezentantul ministerului de Instrucţie, d. Gh. Văsescu, proprietarul moşiei, d. Marcu, delegatul Ateneului din Dorohoi şi d-na Elena Marcu institutoare, care în numele nemîngliatei mame a lui Scolariu, a mulţumit comitetului şi tuturor acelor cari au contribuit la desăvîrşirea acestei fapte frumoase.

Invăţătorii din judeţ, d. Gh. Văsescu şi d-rele Văsescu au contribuit cu suma de 1150 lei, cari s'au dat nemîngliate mame a lui Scolariu.

Această faptă vorbeşte de la sine; onoare dar acelor ce au înfăptuit-o.

Grădinile de copii.—Azi s'a afişat la ministerul instrucţiunei, rezultatul probelor înscrise ale candidatelor la examenul de capacitate pentru şcolile de copii mici.

Au reuşit 94 candidate, dintre care s'au distins:

Constantinescu Elena, Ionescu Ana, Petrescu Cornelia, Bunescu Angela, Georgescu Beatrice, Goraş Cristina, Dumitrescu Constanţa, Tanti Lucia, Botez Matilda, Albescu Eugenia, Procopiu Ana, Mihailescu Maria, Arcula Cleonta, Nicolau Ana, Ionescu Emilia Dunăreanu, Iacob Maria, Ghindaru Eufrosina, Georgescu Alexandrina, Simionescu Coralia, Stoenescu Ana, Taşcă Elena şi Vartolaş Ecaterina.

Probele orale se vor ţinea în zilele de Mercuri 23 şi Joi 24 Octombrie la care au fost chemate următoarele opt candidate: Arjoca Sp. Elena, Cricoreanu Ecaterina, Constantinescu Elena, Deribei Maria, Filcencof Evdochia, Ilief Gherghina, Petrescu Cornelia şi Vartolaş Ecaterina.

Pentru seria II, în zilele de Luni 28 şi Marţi 29 Octombrie: Balaban N. Neda Belici Elena, Beluri Diamanta, Cimacencu Paulina, Chiriţă Zoe, Marcu Elena, Arcula Cleonta şi Popovici Paraschiva.

D. M. Löbel proprietarul cunoscutului magazin de mobile din strada Lăpuşneanu a luat asupra sa mobilarea din nou a clubului conservator-democrat din localitate.

D. C. L. Dimitriu a fost ales membru al Camerei de Comerţ, circ. Iaşi, secţia Roman, în locul decedatului Ştefan Salchevici.

Notaţi bine!!

Vechiul şi renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpuşneanu aduce la cunostinţa onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpuşneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutăţile.

Tentativa de crimă din str. Broscăriei.—Eri dimineaţă numitul Mihai Zelic din str. Broscăriei a reclamat poliţiei că foasta sa concubină Maria Şoltici i ar fi furat lucruri de valoare dispărînd fără urmă.

Circumscripţia de poliţie de la gară a arestat pe pîrîtă înaintînd o circumscripţiei a patra pentru cercetări.

Nici această circumscripţie nici signganţa neputînd găsi nimic întemeiat din cele reclamate, a pus-o în libertate.

Liberă, femeia se întoarse în strada Broscăriei, la concubinul său, care cînd o văzu se repezi şi-i aplică trei puternice lovituri de cuţit, din care două în abdomen şi una în pulpa piciorului drept.

Ţipitele disperate ale victimei în mijlocul zilei—căci era pe la ora 3—atrase lumea şi autorităţile, care luară în grabă măsurile cuvenite pentru ca nenorocita femee să fie transportată la spitalul israelit, unde i s'au dat îngrijiri.

Cauzele acestei tragedii—se spune că ar fi gelozia ce chinuia pe Mihai Zelic, care aflase că concubina sa avea legături cu un altul,

Epizootia de febră aftoasă, care bîntue în guvernămîntul Basarabiei, s'a transmis la vitele din oraşul Tulcea.

Autorităţile sanitare şi administrative au luat riguroase măsuri de supraveghere a vitelor din judeţele limitrofe Basarabiei.

D. Maior Daschievici, din reg. 8 Roşiori, a fost numit ca delegat al ministerului de război în comisiunea facerei recensemîntului, inspectărei şi clasărei noilor contingentelor.

Institutul de chimie al ministerului de interne va fi mutat în imobilul unde se va instala serviciul sanitar al comunei.

Mai multe cazuri de scarlatină şi anghină difterică s'au înregistrat în oraş.

D. Dr. Flor medicul primar al oraşului a întocmit, după cererea serviciului sanitar superior, un tablou al medicilor din localitate după specialităţi şi prevăzînd situaţia tuturora in ce priveşte serviciul medical.

Judecătoria ocol II urban a condemnat eri la 5 ani închisoare pe cunoscutul pungaş Gheorghe Dumitru, care fiind depus în penitenciarul local, a simulat nebunia şi fiind internat la ospiciul Socola, a reuşit să evadeze, fugind apoi în Bucovina unde fiind prins a fost adus la Iaşi şi pe cînd era în tren sub paza agenţilor a reuşit să scape, trăgînd focuri de revolver asupra lor, iar în urmă fu prins din nou şi arestat.

Consiliul comunal. — Eri s'a întrunit sub preşidenţia d-lui Tuduri, ajutor de primar, consiliul comunal.

Consiliul a rezolvit diferite chestiuni ca vînzări de locuri şi scutiri de taxe şi a aprobat ca d. Pettigrev, să censioneze contractul încheiat cu comuna pentru pavarea străzilor cu bolovani.

Sîntem informaţi că la 1 Noembrie apare în localitate *„Biblioteca Autorilor celebri"* care are de scop de a populariza capodoperile autorilor celebri, ne traduse pînă acum în limba noastră.

Urăm tot succesul Iniţiatorilor.

Diverse întîmplări

— D-na Ana Breverman de religie mozaică, va trece la creştinism.

Botezul se va efectua de către economul N. Agapi, la biserica Sf. Voevozi (Roşca) din Iaşi, Duminică 20 Oct. c, între orele 9—10 a. m.

Naş va fi d. D. Luchian.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

M. S. Regele a conferit medalia „Răsplata Muncei“ cl. II d lui V. Agapie, institutor.

Tot aceiaşi medalie cl. I a mai fost conferită şi d-lor institutori C. Andreescu de la şcoala medie şi Al. Tene de la şcoala primară No. 6.

A apărut „Monitorul asigurărilor muncitoreşti“ cu data de 15 Octombrie cuprinzînd numeroase articole.

Duminică 27 Octombrie a doua zi de sft. Dumitru se va oficia la biserica Sf. Spiridon un parastas pentru odihna sufletelor defuncţilor Dimitrie şi Ecaterina Suceveanu donatori ai Casei.

Mai mulţi cetitori ne întreabă cînd se vor trage loteriile: coloniei şcolare din Bucureşti, societăţei ortodoxă a femeilor romîne şi a corpului telegrafo-postal, trageri ce erau fixate pentru Septembrie a. c.

Şcolare. — In învăţămîntul s - dar s'au mai făcut azi următoarele în. cuiri de profesori prin suplinitori:

Dl. Bogrea din Peatra N. prin d. Anton Popescu, d. Vernescu Buzeu prin Petre Costăchescu, d. Nădejde Slatina prin d. Petre Monteanu, d. V. Maniu Bucureşti prin d. Secreţeanu, d. Şonţu Bucureşti prin d. Al. Andreescu, d. Maer Bărlad prin d. Teodorescu, d. Sudeţanu Turnu Severin prin d. Păcescu, d. Mărculescu R. Vîlcea prin d. Goraş, d. Papadopol Focşani prin d. Chiffu, la limba romînă din Craiova d. Gelep, d. Ghimpa din Bucureşti prin d. Cruceanu, d. Stătescu Bucureşti prin d. Stefănescu, d. Dobrescu Calaraşi prin d. Tiberiu Chiril. d. Motăş din Bărlad prin d. dr. Galin, d. Bădărău din Galaţi prin d. A. C. Dimitrescu, la catedra din Bucureşti d-nii Balaban şi Nicolau, la catedra din Bărlad d. Balaban, la catedra de pedagogie din Bărlad d. Tabacaru, d. Sevescu din Giurgiu prin d. Grigorian, la catedra din Giurgiu d. Grigorescu.

*

Au fost numiţi:

La catedra de dicţiune din Bucureşti d ra Calomeri, la catedra de limba romînă din Bucureşti d-ra Velişcu, la Externat No. 1 din Bucureşti d na Georgescu, la şcoala medie din Bucureşti d. Popescu, la Cîmpulung d. Iorgulescu.

La catedra de desemn şi caligrafie dela şcoala profesională din Dorohoi a fost numită cu titlu provizor, domnişoara Eliza Petrov absolventă a şcoalei de Belle-Arte din Iaşi.

Poliţia inspectînd casele locuite de prostituatele singuratice şi găsind că unele din case sunt într'o stare deplorabilă şi multe din aceste nenorocite locuiesc în magherniţe de scînduri, d. prefect al poliţiei a adus la cunoştinţa medicului şef al oraşului, care găsind justă această constatare, a dispus evacuarea caselor cu No. 12, 14 şi 16 din strada Şubă.

Din fondul vechiu, lasat de defunctul Procopie, Casei Sft. Spiridon, suma de 750 lei ce s'a anunţat că se dă la 10 văduve, pentru chirie, s'a distribuit începutul lunei.

Regulamentul pentru distribuirea apei în oraşul Tg Frumos, a fost aprobat de consiliul technic superior.

Societatea de gimnastică Turn Verein din str. Arcu, deschide cu începere de Duminică 20 Octombre, un concurs de popici cu premii în valoare de 150 lei.

Oricine să poate înscrie ca să concureze la premii.

Concursul va începe la orele 9 seara.

Societatea de cultură pozitivă, de sub conducerea d-lui dr. P. Zosin, îşi împlineşte astăzi un an de existenţă.

Cu această ocazie membrii numitei societăţi îşi vor serba jubileul, printr'o agapă intimă.

Mîne va avea loc tîrnosirea bisericei Voroveşti Jud. Iaşi; serviciul va fi oficiat de către P. S. protoereul judeţului printele Ţincoca asistat de către S. S. subprotoereul Ştefan Săvulescu.

Astăzi la secţia II-a a Curţei de Apel se judecă procesul de abuz de putere a căpitanului de jandarmi rurali Sandu Chirioe care a arestat la Tg. Neamţ pe advocatul Neculau din Bucureşti ce convocase o întrunire publică.

Se aduce la cunoştinţa elevelor interne înscrise în Institutul de domnişoare al societăţii ortodoxe naţionale a femeelor romîne, secţia Iaşi, (fost „Humpel“ că la intrarea în Institut, sunt rugate să prezinte un certificat doveditor că nu vin dintr'o regiune contaminată.

Vineri 25 Octombre ora 10 dimineaţa va avea loc deschiderea anului şcolar în Institutul de Domnişoare al societăţei ortodoxe naţionale a Femeilor romîne, „Fost Humpel“.

On. părinţi, corpul didactic al şcoalei şi elevele înscrise sunt rugaţi să nu lipsească.

Cu începere de astă-zi abonaţii locali vor primi „Opinia“ chiar în seara apariţiei ziarului între oarele 6—7.

Aceasta în urma dispoziţiunilor luate de d. diriginte al poştei pe baza intervenţiei redacţiei noastre.

Astă seară Sîmbătă se reprezintă la cinematograful Pathé-Frères, din spaţioasa sală a Circului Sidoli, întreagă operă „Roger La Honte“ (Amor criminal), dramă în 6 acte mari, minuţioasă adaptare după romanul cu acelaşi nume al celebrului scriitor francez Jules Mary.

Prin realitatea pasiunilor, cari se desfăşoară în acţiunea întreagă, prin jocul superior artistic al forţelor dramatice pariziane, prin expunerea atît de clară a întregului roman de la începutul lui pînă la ultima scenă. Piesa „Roger la Honte“ va străluci în totdeauna printre cele mai mari opere din repertoriul cinematografic.

Această dramă extraordinară şi fără seamăn, care stîrneşte senzaţie în cele mai mari teatre-cinematografice din lume, s'a reprezintat la Bucureşti săptămîni întregi, obţinînd succese din cele mai extraordinare.

„Roger La Honte“ opera de căpitenie a marelui romanţier francez, postamentul monumentalelor sale scrieri, cuprinde 6 acte: care se reprezintă în întregime pentru ultima oară astă seară Sîmbătă 19 Octombrie. (A se ceti subiectul piesei care se oferă gratuit).

Noul program se reprezintă mîne Duminică 20 Oct. două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. seală la 9 ore. Program duminical, absolut nou în toată întregimea lui.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

Aducem la cunoştinţa cetitorilor noştri că ziarul *Opinia* se găseşte de vînzare la chioşcul d-lui Lache Ionescu, de la *L'Indépendance Roumaine*, Calea Victoriei.

Din eroare se anunţase pînă acum că acest chioşc se află la întretăierea Bulevardului cu Calea Victoriei, pe cînd în realitate ziarul nostru se află de vînzare la cel de la *L'Indépendance Roumaine*.

Vie de arendat pe 5 ani situată la Tomeşti, jud. Iaşi.
Adresa: Nică Iorgu, Tomeşti.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Serviciul Telegrafic

Samavolnicii sîrbeşti

Inţelegerea sîrbo-bulgară nu se poate restabili

Sofia.—Agenţia telegrafică Bulgară n'a făcut nici un demers pentru reluarea relaţiunilor diplomatice sîrbo-bulgare. Agenţia adaugă că, în situaţia de faţă cînd un regim de groază este aplicat de Sîrbi populaţiunei bulgare din Macedonia, închizînd şcoalele şi bisericile, atăcînd pe preoţi şi institutori, cînd se produc provocări şi incidente la graniţă, reluarea relaţiunilor diplomatice nu ar putea fi restabilită.

*

Salonic. — Autorităţile sîrbe din Gevgheli pun stăpînire cu forţa pe localurile şcoalelor grece, opresc vînzarea de ziare grece; împiedică meetingurile grece.

Comuna a adresat un apel către regele Petru.

Sborul aviatorului Dancourt

Viena. — Aviatorul Dancourt, plecat la orele 9 dim. din München, a aterizat la orele 12 şi 50, pe aerodromul de la Aspern.

Desminţire

Petersburg.— Agenţia Westnik declară că este neexactă ştirea dată de ziarele străine, după care agentul militar rus din Suedia ar fi fost expulzat, precum se pretinde, în urma cererei guvernului suedez.

Protestări femenine

Sofia. — Femeile bulgare, într'un meeting, au protestat în contra încercărilor femeilor grece de a nega invaziile şi măcelurile comise de trupele şi de autorităţile greceşti în timpul şi după războiu, asupra soldaţilor bulgari şi populaţiunei paşnice, şi de a arunca aceste cruzimi asupra Bulgarilor.

Ele fac apel la opinia publică şi la organizaţiile femenine străine, spre a face o anchetă nepărtinitoare şi a stabili adevărul.

Serviciul Telefonic

Voiajul d-lui Take Ionescu

Bucureşti.—Luni dimineaţă d. Take Ionescu, ministru de interne, va pleca în inspecţie în cadrilater.

După toate probabilităţile d-sa va pleca Marţi seara, la Athena, pentru a face vizita promisă d-lui Venizelos,

Consiliu de miniştri

Bucureşti.—Astăzi la orele 3 jum., are loc un consiliu de miniştri.

In acest scop d. Take Ionescu a sosit cu trenul de 12 din Sinaia.

Sosirea d-lui Maiorescu

Bucureşti.—D. Titu Maiorescu ministru preşedinte, soseşte Marţi, cu expresul Orient.

INAINTARI

în direcţiunea generală a căilor ferate

Bucureşti.—Pe zina de 1 Oct. s'a făcut o mare mişcare în direcţiunea generală a căilor ferate. mişcare ce va apare în „Monitorul Oficial“ de Luni.

Astfel la servicil de mişcare, s'au făcut înaintările următoare:

Sub-inspectori înaintaţi inspectori: N. Alexandrescu, Niţescu Emil, Sfinţescu Tiberiu.

Şefi de secţie: Foulquier Aristide, Marinescu Nicolae, Sărăţeanu Pompiliu, Voinescu Ion, Băicoianu Constantin, Herescu Tudor.

Şefi de gară: Brăescu Andrei, Apoloni Constantin, Donat Alfred, Ulrich Hugo, Cogălniceanu Alex, Stanciu Nicolae, Stamatescu Dumitru, Stănciulescu Paraschiv, Mehtupeiu Ion, Marinescu Alex., Zissu Gh, Zissu Licurg, Dărvărescu Petre, Guguianu Ion, Chirvaca Nicolae.

Controlori: Dancu Constantin, Modreanu Simion, Niculescu Ştefan, Rusescu Ion, Triandaf Dumitru, Constantinescu Nicolae, Vasilescu Zaharia, Verulescu Gh.

Impiegaţi: Uţă Vasile, Grigorescu Alexandru, Pantea Leon G., Nichitovici Dumitru, Garabet Ovanez Cerchez, Teodorescu Mandache, Gervescu Constantin, Mihailescu Alexandru, Muşetescu Petre, Ciordilă Alexandru, Călinescu Constantin, Petrescu Gheorghe, Stefănescu Alexandru, Stefănescu Mihail, Rădulescu Constantin, Orăşeanu Iasonie, Eftimescu Grigore, Stroe Ion, Stănescu Dumitru, Orleanu Atanase, Dumitrescu Anghel, Pruteanu Ion, Zamfirescu Vasile, Titu Gheorghe, Calvocăresca Constantin, Popa Vasile, Cristescu Răducan, Călugăreanu Vasile, Popescu Zaharia, Manoliu Ion D., Soreanu Anania, Cernătescu Constantin, Ninescu Grigore, Georgescu Gheorghe V., Vasiliu Nicolae, Enacovici Constantin, Ledvina Mihail, Ciurea Constantin, Iliescu N. Radu, Caşolţeanu Emil, Manolescu Stefan, Anghelescu Nicolae, Nicoleanu Daniel, Ojog Constantin, Tănăsescu Ion D., Diaconescu Nicolae N.

Rădulescu Vasile, Popea Ion, Pencovici Stefan, Petrescu Florea, Vasilescu Nic., Gologan Ion, Dumitrescu Petre, Eliu Liviu, Oproiu Emilian, Vasilescu Dumitru, Ignat Vasile, Golombovici Emanoil, Ţibulescu G., Stefăniu Grigore, Constantinescu Cristea, Niculescu Pompilian, Vrabie Gh., A. Paraschiv Constantin, Stănescu Ion, Tenea Emil, Arsene Nic., Bon Nic., Niculescu Gh., Hălăceanu Aurel, Popovici Const. C., Simionescu D-tru D., Nicolau Ion, Mocşa Ion, Stoica Const., Mihalcea Ioan.

Casieri: Popescu Petre I., Petrini Mihail, Tomescu Ilie, Dumitru M. Gh, Huiban Constantin, Olaru Ion, Vasilescu Marin, Oprişan Mihail, Guţă Petre, Stănculescu Iorgu, Dragomir Gh., Ionescu Demostene, Ionescu Vasile, Ionescu Nicolae, Bengal I. Ion, Cristescu Cristea, Maximovici Emilian, Fiulescu Ion, Niculescu Ion, Petre Const., Arhire D-tru, Popescu Gh. A.

Ionescu Theodor, Ionescu Ilie, Mîrzac C. Ion, Vasilescu Tudor, Sterie Constantin, Ştefănescu N., Ratescu Daniel, Cociu I. Ioan, Marinescu Nicolae, Fanian Vasile, Negruzzi Z. Digram, Popescu Zamfir, Botez Const., Rădulescu Petre I., Pisoschi Cristea, Rădulescu Ilie M., Popovici Ion, Ion D. Alexandru, Lambescu Tudor, Golombovici Eugen, Mumuianu Florian, Ştefănescu Ion, Voiculescu Marin, Niţescu Ştefan, Popescu Ion C., Ionescu Vasile, Teodorescu Const., Popescu Vasile, Gongu Bogdan, Vot Nestor, Răiculeanu Const., Dănciuloiu Simion, Mălureanu Vasile, Adrian Gh. I., Aricescu Mihail, Dabija Grigore T., Teodosie Gh.

*

In numărul nostru de Luni, vom publica mişcarea făcută la serviciul contecios, serviciul de Tracţiune, direcţiunea serviciului L., serviciul exterior de ateliere şi la serviciul de Economat.

Negocierile turco-greceşti

Constantinopole. — Negocierile turco-greceşti merg spre o încheere satisfăcătoare.

Delegaţii ambelor state au căzut de acord asupra mai tuturor punctelor în litigiu, desigur, cu unele divergenţe de detaliu.

Depildă: Grecia a acceptat punctul de vedere otoman cu privire la indigenate, însă dreptul de opţiune al locuitorilor originari din noile teritorii greceşti şi aflători în Turcia, rămîne supus contestaţiunei.

Procesul Milian-Maximin

Bucureşti.—D-nii Lascar Antoniu şi Eugen Herovanu, membri în consiliul de disciplină al baroului ieşan şi membri ai Asociaţiunei generale a presei, au trimes d-lui Al. Ciurcu, telegrama următoare:

Al. Ciurcu
Preşedintele comitet. asociaţiunei presei
Bucureşti

„Regretînd că nu putem lua de fapt parte la adunarea generală a asociaţiunei, vă trimetem adeziunea noastră anticipată la dezideratul ce se va exprima, siguri fiind că acel deziderat va fi expresia legitimelor aspiraţiuni de independenţa şi demnitatea presei romîne.

Devotaţi apărători ai presei, vom duce glasul nostru în parlamentul ţărei, unde vom reînoi cu stăruinţă cele ce se vor decide în adunarea de mîne“.

(s) Lascar Antoniu
Senator
(s) Eugen Herovanu
Deputat.

Pentru o invenţiune americană de mare utilitate sensaţională se caută o persoană foarte activă; bine introdusă în toate cercurile spre a lua representanţa pentru întreg Judeţul Iaşi. Necesitează un capital de minimum lei 1000 (una mie) rentabilitatea garantată introdus în toată Europa.
Adresa: Procurist Invenţie Post-Restand Iaşi.

De vînzare

Un imobil proprietatea Societăţii „Pîinea Saracilor“ din Iaşi, situat în strada Lascar Catargi No. 10, avînd 11 camere bucătărie camere de servitori, 2 şuri, pivniţă, 2 grădini şi amenajat cu apă în camera de toaletă, odaie de baie, bucătărie, closete—lumină electrisă şi sonerie.

A se adresa d-nei Elena dr. Riegler Preşedinta Societăţei în strada Păcurari No. 10, sau d-nei Aneta dr. Cosmovici, casiera Societăţei, strada Codrescu, No. 11.

Misiţi excluşi.

De închiriet

De la 26 Octombrie 1913 apartamentu de la etaj al imobilului situat în Iaşi strada Palat No. 15, avînd 5 Camere, 2 bucătării, 2 şuri de lemne şi 2 privăţi cu instalaţie pentru lumină electrică, sonerie şi apă în curte.

A se adresa d nei Elena dr. Riegler strada Păcurari No. 10 sau d-nei Aneta dr. Cosmovici strada Codrescu No. 11.

Misiţi excluşi.

De Inchiriat *o cameră elegant mobilată cu sau fără pensiune, de la 26 Octombrie în str. V. Conta 16 la d-na Carolina Sprinceană.*

Preparator special

de limbele FRANCEZĂ, GERMANĂ, *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* latina, *matematicele, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care se prepară în particular *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Seara de la 7—10 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi.

V. EMIL, profesor
Str. Sf. Teodor 36 (în curte)

O profesoară *de germană cu certificat se caută. A se adresa la administraţia acestui ziar.*

Pepinierele de Viţe Americane
ALTOITE ŞI NEALTOITE
Producători direcţi etc.
Dimitrie Vizanti
Copu-Iaşi
— 2 medalii de aur şi argint —
— Catalogul gratis la cerere —

Doctor L. Silberstein
Medic de Spital
Str. Cuza-Vodă, 46
Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

Prăvălie DE INCHIRIAT *în Str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42 ter.*
A se adresa d-lui avocat V. G. Cristofor Str. Cuza-Vodă No. 42 bis.

Dr. I. BRENER
Specializat în clinicele din Germania
BOALE DE FEMEI
MAMOŞ
Str. Lăpuşneanu 25
— Cons. 1—6 —
Reîntors din campanie şi-a reluat ocupaţiunele

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

In casele *Schaürer vis-à-vis de Fraţii Polingher sunt de închiriat una prăvălie, una locuinţă elegantă la etaj, una locuinţă modestă în curte şi mai multe magazine pentru depozite de mărfuri.*

De Inchiriat *(şi de vînzare) 7 odăi, bucătărie, pivniţă, diferite atenanse, curte, grădină etc.*
La situaţie admirabilă.
Adresa: Adela Ghiulea Str. Mazelor 18.

De inchiriat *4 odăi, una bucătărie, spălătorie, singur. în curte,—în strada Procopie No. 8. — A se adresa la D l avocat V. Cernătescu sau la d. Grunspan Strada Păcurari 129.*

Goldstein Matelii
— Moaşă premiată —
— Stradela Armeană No. 6 —

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 Apartamente, canal, apă A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

De Inchiriat *în Strada Căpitan Păun 8 2 camere pentru birou şi o magazie pentru depozitat marfă.*

Conversaţie franceză
(copii, doamne, domnişoare) în scurt timp, după nouă metodă studiată în Franţa: curs primar şi liceal prepară absolut conştiincios d-ră Licenţiată, profesoară secundară, Mitropoliei 2.

Dr. HALPERN
— Vechiu mamoş parizian —
Membru al Societăţei de Obstetrică din Paris
Boli de Femei, Faceri
Genito-urinare
Strada Păcurari 5, vis-à vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpăţînă.

De inchiriat *Casă cu şase odăi, 2 cămăruţe, pivniţă, bucătărie, sală mare, curte grădină, pomi roditori, viţă americană pe rod. Str. Bucşenescu 13.*

Un apartament compus din două camere mari, la stradă şi una în atenanse, toate la etagiu, Ştefan cel Mare (casele Jurist, vis-a-vis de Mitropolie) se inchiriază de acuma. A se dresa la *„OPINIA“*

Pepinieră de Viţe de Vie
bine selecţionate, altoite pe portaltoi americani cei mai rezistenţi se poate vizita în ori-ce zi la via d-lui C. Chilimoglu Şoseaua Copou, vis-à-vis de Şcoala Normală Vasile Lupu, unde se vor adresa şi nzoecmile.

30.000 lei *de dat imprumut cu ipotecă.*
A se adresa d-lui avocat S. P. Georgescu.
Str. Lozonschi, 16 bis.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !
ECONOMIE
prin întrebuinţarea
Săpunului Popular
din Fabrica „STELLA" Bucureşti

PORTE-PUTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f.50
Raymond GARIEL
1er, Rue de Rivoli-Sevelin, PARIS
GRILLAGES, etc.

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Appareils pour Poules et Poissons
RATELIERS A LAPINS
Revendeurs demandés

NEVRALGIELE
cere
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurecă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari se resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la mesă. In dina cea d'antâiă se se iau 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât é pe di.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9
Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile
MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR SI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"
Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME
PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a
A SE ADRESA:
ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI
„OPINIA".
17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 2016 – Marți 22 Octombre 1913

Cuvîntul Regelui

Multe și importante lucruri cuprind declarațiile autorizate ale M.-Sale Regelui, apărute în ziarul *Universul*.

Unele din ele privesc raporturile României cu situația în Balcani, și, desigur, întreaga presă europeană se va grăbi a comenta tonul cu care Regele României vorbește de rolul important și hotărîtor pe care Romînia îl are în tot ce privește de acum încolo chestiunea orientală.

Suveranul a ținut însă să se pronunțe și asupra unei alte chestiuni, de ordin intern, dacă se poate zice ast-fel, fiindcă, această chestie constituie obiect de atac și de critică între partide.

Intr'adevăr, toate partidele, ca și toate grupările răzlețe, sunt de acord că succesul României ie desăvîrșit, strălucit; că fără mari jertfe, România a eșit mărită moralicește și materialicește din teribila criză balcanică.

Cînd ie vorba însă de atribuit meritul succesului, partidele și grupările diverg și, unele, merg pînă a vorbi ca România datorește mărirea ei norocului, atitudinei lui Daneff, nenorocitei politici bulgare etc.

Cu alte cuvinte. Nu spiritului de adîncă prevedere al guvernului de colaborare se datorește succesul. Din contra. Guvernul acesta a fost slab, nehotărît, șovăielnic, reprevăzător. El a acceptat o soluție, care nu era demnă, care însemna jertfirea intereselor românești.

In nenumărate rînduri s'a respuns că susținerile opoziției de toate categoriile sunt absolut false; că din actele ce se vor publica se va vedea, că această atitudine a fost urmarea unui mod de a vedea — dovedit în urmă ca foarte just: — că guvernul a acceptat o soluție provizorie în vederea celor ce urmau să vie; că acelaș guvern iera atît de sigur că prin soluția Silistra, problema intereselor romînești în chestia balcanică nu-i definitiv rezolvită, în cît d. Maiorescu, șeful guvernului, vorbind în cameră, a și spus profeticele cuvinte: „N'am perdut trenul. Pentru noi el de acum deabia sosește".

In zadar s'a spus aceste toate căci opoziția, credincioasă tradiției de a face opoziție cu or ce preț,—a atacat mereu guvernul pe tema incapacității și a neprevederei. Și argmentul ei era același: „Pentru ca să vă credem, ar trebui să ne dovediți, că ați știut că va izbucni nu al doilea răsboiu, între aliații de odinioară".

Or, iată că prin cuvîntul solemn al Suveranului această critică dispare. M. S. Regele spune că știa că blocul balcanic se va sfărâma foarte curînd după înfrîngerea Turciei. Ceva mai mult. Despre acest lucru îl prevenise și pe d. Daneff—care nu s'a încrezut, însă, în părerea înțeleptului Suveran, cel mai experimentat conducător din Europa.

Prin declarația autorizată a Suveranului —care declarație în curînd va fi coborată de actele diplomatice—critica aceasta, care forma punctul tare al opoziției, dispare——după ce în fața triumfului, ar fi trebuit ca nici să nu fi apărut.

*

Dar o nuanță opoziționistă, care se închină la un om, care a fost și nu va mai fi șef, și care își primește inspirațiile de la un om care declară urbi et orbi că nu mai face politică, făcea o crimă aceluiaș guvern că n'a mobilizat în Octombrie sau în Ianuarie, cînd am fi obținut totul, fără să mai trecem prin calvarul Silistrei.

S'a respuns de atîtea ori că și în această privință atitudinea guvernului a fost dictată de cel mai înalt simț de prevedere, de cel mai curat patriotism, de cea mai neprihănită dragoste de țară, în fine de cea mai mare cumințenie politică.

Mobilizarea în Octombrie ar fi însemnat pe lîngă enorme jertfe, o atitudine care ar fi revoltat spiritul public european. România s'ar fi pus de-a curmezișul aspirațiunilor creștinătății asurprite. Ea ar fi adoptat o atitudine contrară dorințelor marilor puteri. Ar fi riscat enorm, fără să fie sigură că va putea obține ceva.

Argumentul acesta, foarte temeinic, era întîmpinat de adversari cu surîsul pe buze, și cu vecinica replică: „Dovediți că lucrul a fost astfel".

In zadar dovezile, în zadar susținerile. Afirmările erau nesocotite sau puse la îndoială, dovezile respinse pur și simplu.

Or, iată că Nestorul Europei, suveranul României, vine și autoriză publicarea unor declarațiuni, care confirmă acest mod de a vedea, ceva mai mult. Suveranul subliniază că a susținut din răsputeri atitudinea adoptată de guvern — pe care o credea, singura, corespunzătoare intereselor României și că intervenția Romîniei în primul Război „ar fi însemnat o gravă eroare".

*

Am subliniat importanța declarațiilor apărute în „Universul". Nu știm dacă ele vor fi obiect de comentarii ale presei opoziționiste. Suntem sigur, însă, că ele vor servi ca această opoziție să și modereze criticele acerbe atuncia cînd, la locul și timpul cuvenit, întreaga gestiune a guvernului, în chestia balcanică, va fi cercetată și discutată.

S.

NOTA ZILEI

Doi „anti".

Dintr'un lung comentar ce ne trimite d. dr. Tiron asupra decorării călugărilor sanitari cu „bărbăție și credință" cităm:

„...Călugărul—este un bărbat? Și legalminte poate fi barbat, adică soț? Dînsul nu are, în sensul civic, sexul de bărbat, neavînd soție și nici copii. In acest caz, el este identic moralminte cu adepții secției ruse a scopților.

Cuvîntul „bărbăție" fiind luat în sensul de vrednicie,—un călugăr ce este sustras de la viața reală și naturală poate fi vrednic cetățean? Se poate conferi o atare medalie, unei ființe ce nu e nici barbat și nici femeie?

...O altă considerație; un călugăr are „credință"—religioasă? De sigur că nu; căci pe cînd D-zeu (Ehovah al Bibliei) a zis: creșteți, înmulțiți-vă și împleți pămîntul,—călugărul s'a arătat absolut protivnic poruncilor lui D-zeu, și nu numai că n'a contribuit cetățenește cinstit la poporația unei țări;—dar formează sute de secte, în decursul veacurilor și în toate țările, reținînd sute de mii de oameni (călugări) în contrazicere absolută cu legile dumnezeești.—Călugărul este deci un anti-teu".

„Anti-teu" nu e reu...

Dar și profesorul iașan este un anticlerical foarte... „entêté".

DE LA CASA ȘCOALELOR

In sala de producțiuni a acestei case a avut loc aseară conferința d-lui C. Disescu, ministrul cultelor si al instrucțiunei: „Amintiri și impresii din cadrilater".

Timp de o oră și jumătate, conferențiarul a ținut sub farmecul cuvîntului său, un public ales, alcătuit din intelectuali și din artiști, care l'au întrerupt adesea pentru a sublinia cu frenetice aplauze, anumite păreri și observațiuni, expuse cu multă vervă, spirit și humor.

Conferențiarul a descris în culori vii, drumul său prin; Turtucaia, Silistra, Dobrici, Balcic și Ekrene, și ie de regretat că s'a oprit aci. A făcut schițări istorice de o precizîune și conciziune remarcabile, asupra originei și a trecutului acestor orașe, și rezervînd archeologiei dreptul de a descoperi și oprofunda cercetările, a tras drum luminos pentru cercetători cu competința savantului și finețea artistului.

Observațiunile sale etnologice și sociologice, comparațiunea moravurilor locale cu cele occidentale, admirațiunea sa pentru viața cam primitivă și simplistă și pentru solida organizare politică și socială, deși la debuturi, corespunzătoare acelei vieți, descrise cu coloritul, originalitatea și talentul, pe care d. Disescu le pune în deobște în conferințele sale, au făcut pe publicul asistent să tragă învățăminte și foloase, cari n'au determinat de cît regretul scurtei durate a plăcerii resimțite.

D. Disescu și-a terminat conferința cam cu următoarele reflecțiuni: „La picioarele statuiei marelui poet al Tristelor, mi-am rememorat despre a sa „Ars Amandi", dar nu în înțelesul obicinuit al amorului, ci în acel al iubirii de frumos, care i'a determinat pe d. Mih. Popescu, să ne facă a asculta adineauri, bucăți de artă așa de frumos executate de tinerii Barozzi și Bozini".

Conferința d-lui Disescu, fusese precedată de trei cunoscute compozițiuni muzicale executate artistic de tînărul violonist S. Barozsi, care a făcut serioase progrese, acompaniat cu multă pricepere de tînărul pianist Bozini.

Au urmat apoi excelente proiecțiuni fixe și cinematografice.

In rezumat, s'a petrecut o seară admirabilă, grație gustului artistic și solicitudinei d-lui M. Popescu, administratorul Casei Școalelor, om distins și suflet de artist, care nu cruță nici un sacrificiu pentru încurajarea artelor și cultivarea spiritului și gustului public.

Nazir.

București, 20 Oct. 1913.

POLITICE

Congresul Liberal

Hotărîrile sunt cele cunoscute—iar discuția a urmat în cea mai desăvîrșită armonie, contrar celor ce susțineau unele ziare. De altfel era de prevăzut că armonia va fi desăvîrșită, și nici-odată noi nu ne-am făcut ecoul susținerilor contrare. Am recunoscut doar puterea coheziunei acestui partid, și nu la o ocazie solemnă, ca la acea a unui congres de o atare importanță, s'ar fi putut produce o notă discordantă.

Programul este dar fixat și de sigur nu *Opinia* va lipsi de la datoria ei de a cerceta și discuta, cît se poate de obiectiv, acest program. Aceasta însă la locul și timpul cuvenit.

Pentru moment relevăm numai din discursul șefului partidului liberal o notă, care pare a face și ea parte din noul program al partidului liberal,

Vorbind de chestiunea guvernului național, d. Brătianu, între altele, a spus:

—„Nu numai că am primit, dar am solicitat—și este pentru prima oară și pentru ultima oară cînd voi solicita guvernul".

Ce însamnă aceaste cuvinte—ori cine poate lesne înțelege. Din tonul cu care ele au fost spuse și din prelungitele aplauze, cum observă reporterii, că au fost primite cuvintele șefului, se poate ușor deduce în ce consistă acest nou punct de program al partidului național-liberal.

Dar și asupra acestei chestiuni vom reveni — tot la timpul și locul cuvenit.

ECOURI

Telegrafia fără fir în armata cavaleriei.—S'a confecționat un aparat portativ de telegrafie fare fir, în scop de a asigura comunicările între două corpuri de cavalerie, sau între cartierul general și un corp de armată. Acest aparat a fost pus în încercare într'un regiment englez de cavalerie teritorială.

Ansamblul este absolut autonom și comportă un mic motor acționînd un dinam, aparate de recepțiune, de transmisiune și un catarg cu o antenă. Acest tot necesită opt cai și patru oameni.

Dinamul, mic dar puternic, e pus în mișcare de către un micuț motor cu esență. Dinamul și motorul sînt așezate pe o bază metalică care, în timpul mersului, e pusă pe șaua calului și care, așezată jos în timpul telegrafierei, formează o bază solidă pentru aparatele de transmisiune și recepțiune. Aceste aparate portative au fost întocmite chiar de către Marconi.

Catargul e făcut din tulpine de bambu care se pot lega între ele în așa fel în cît să atingă o înălțime de 12 pînă la 15 metri.

*

Grade de căldură. — Mai pune lemne pe foc. Mor de frig aici!

— Dar sînt 22 grade de căldură, doamnă.

— Ești nebună?

— E așa cum spun, doamnă, Sînt 12 grade în salon și 10 în sufragerie.

*

500 grame.—Se dizolvă la căldură în un vas de lut, săpunul cu apă; după ce s'a răcit adaogi amoniacul; scuturi bine și adaogi încet, încet, petrolul. Această cantitate de emulsie ajunge ca să prepari 80 litruri de un excelent insecticid.

MICI POLEMICI

In jurul bietului „Manasse" e o adevarată baie. Nu vedeți că cei mai mulți eți scriu o... scaldă?

*

Administrația teatrului iașan nu încălzește sala. E un răspuns la răceala publicului ioșan.

*

Colegul nostru Fermo arată în interviewul său regal, că nu știa dacă mai apare „Voința Națională".

Nu obicinuește somniferele?

*

Ce înțelege o domnișoară cînd se plînge că n'are cineva" intențiuni serioase?"

— Că prea e... serios.

*

Un mahalagiu din Broscărie a depus plîngere contra concubinei sale Maria Șoltici.

...Pentru șolticării?

*

Agramatul Chilone vorbește în corespondențele „Dreptății" despre parale.

...Un adevarat sans-culot!

*

Recordul literar îl ține tot „Flacăra".

Pe o pagină reproduce fragmente din Ronetti Roman, ca să cumpere admiratorii lui „Manasse"; pe altă pagină îl injură, — ca să cumpere... ceialalți.

OAMENI ȘI LUCRURI

Victime ale datoriei

Ecouri duioase ale zilelor de campanie, prin care am trecut, răsună încă sub forma celor mai diverse manifestări.

Intre acestea nu lipsesc nici demonstrațiile de recunoștință obștească pentru unele victime ale datoriei în înțelesul mare al cuvîntului.

E adevărat că înțelesul acesta variază și el. Bună-oară duiosul epizod despre care s'a vorbit în „Opinia" din urmă, — ridicarea unui bust în amintirea învățătorului Scolariu dintr'o comună a județului Dorohoi, mort în campanie.

Firește; nu fiecare soldat mort în împrejurări asămănătoare are cinstea unei atari comemorări. Dar în figura unui dascăl de țară se cuvine a se vedea și, ocazional, a se imortaliza simbolul celei fecunde activități de care se leagă marile speranțe ale neamului. Și destinul însuși, în opera sa de nedreaptă și continuă distrugere, își iea uneori sarcina de a înlesni asemenea recompense sociale. Cîți dascăli le pot obținea după o moarte simplă, firească, comună?

Nu mai puțin mișcător fu epizodul comemorării unui alt intelectual, aparținînd unei categorii mai înalte. E vorba de regretatul doctor în medicină Nădejde. Concetățeanul nostru, în floarea vrîstei a dispărut în cunoscutele împrejurări nespus de tragice, înnecîndu-se în Dunărea, pe cînd își îndeplinea datoria de bacteriolog, însărcinat cu primele analize,—în urmărirea holerei.

Ce curioasă ironie a soartei!

O cruce modestă, cu o elogioasă inscripție, așezată de către direcția serviciului sanitar, va reaminti, în cimitirul din Turnul Măgurele — epizodul tragic al morții lui Nădejde, în plin exercițiu al datorici profesionale.

O mișcare greșită, o singură stîngăcie și valurile Dunării au înghițit o viață scumpă, de la care se puteau aștepta încă atîtea lucrări de merit și de folos.

Un războiu necontenit este viața; un războiu în care pier, fără cruțare, nenumărate existențe,—jucării ale soartei, ale întîmplării, ale focului și ale apei.

Această fatalitate de a muri,—putința de a muri oricînd, ori-unde—e bine s'o amintească omului simbolurile nemuririi, statuele și crucile celor morți, pentru binele tuturor...

Rodion

Cu începere de astă-zi abonații locali vor primi „Opinia" chiar în seara apariției ziarului între oarele 6—7.

Aceasta în urma dispozițiunilor luate de d. diriginte al poștei pe baza intervenției redacției noastre.

MOMENTE DE AMARACIUNE

Care e omul care să nu aibă amărăciuni? Desigur nici unul. In sufletul unuia și acelaș om în cursul anilor își găsesc culcușul fel de fel de amărăciuni. Aceste stări sufletești de amărăciune uneori și la unii oameni, se țin lanț și au un efect sdrobitor asupra ființii omenești.

Aceste momente de amărăciune se nasc în sufletul nostru din multe pricini. O moarte în familie a unei ființi scumpe sau numai a unei rude, pe urma căreia rămîn mai mulți copii fără sprijin; o boală în familie sau a unui prietin, ne face să fim amărîți; un schimb de vorbe cu o rudă, prietin sau simplu cunoscut ne provoacă une-ori mari amărăciuni; uneori prietenii și protectorii prin felul de protecție acordată te amărăște, pentrucă în actul acesta al lor vezi o apreciere defavorabilă ție.

Dar izvorul amărăciunilor nu se reduce numai la jigniri aduse persoanei tale, intereselor tale proprii. Interese generale ale țării și societății, cînd sunt stînjenite sufletul nostru se resimte de amărăciune. Felul cum țara noastră sau poporul nostru e apreciat de cineva, fie în străinătate, fie chiar de unul din țară de la noi ne îndurerează une-ori.

Dar la ce-am mai înșira infinitele cauze ale amărăciunilor omenești? Cine din noi nu le-a îndurat de nenumărate ori? Este vre-un astfel de fericit? Sau mai bine poate exista vre-un asemenea om nesimțitor? Nu cred.

In momentele de amărăciune sufletească omul dorește izolarea. Sentimentului de durere îi complace în singurătate. E în suflet o rană care trebue lecuită, cicatrizată. In singurătate se găsește leacul, pentru că în ea omul își poate face analiza împrejurărilor și pricinilor amărăciunii. Negreșit că potrivit caracterului ce fiecare posedă se face și această cercetare sufletească, în momentul amărăciunii, unul devenind mai răzbunător, altul mai împăciuitor, mai resemnat.

E un mare merit pentru cel care știe să dea piept cu amărăciunile. Eu unul cînd asemenea stări sufletești mă cuprind caut tovărășia altora, fug de singurătate. In mijlocul alor mei, al familiei sau prietenilor, amărăciunile dispar.

Precum negurile pier la apariția luminei puternice a Soarelui, tot așa amărăciunile dispar la contactul cu ceilalți oameni, în mijlocul cărora prin convorbiri și discuțiuni ești atras în curentul grijilor comune tuturor, asemenea unui corp plutitor intrat în apele unui fluviu.

Mai greu e cînd asemenea momente de amărăciune mă cuprind și nu pot evita singurătatea. Atunci am alt leac. Mă duc la un dulap cu cărți și pun mîna pe un poet.

Iată am nimerit pe Grigore Alexandrescu. Il deschid, îl citesc, stau cu el de vorbă. Văd ce spune el și apoi văd dacă și eu gîndesc la fel cu el. Frumusețea și măreția ideilor, frumusețea puțină alungă din sufletul meu amărăciunea.

La cea dintăi pagină din Gr. Alexandrescu dau de *1840:*

Să stăpînim durerea, care pe om supune
Să așteptăm în pace al soartei ajutor;

și citind toată poezia, vezi durerea și amărăciunea sufletească a scriitorului, de care poetul își bate joc:

Dacă numai asupra-mi nu poți s'aduci vre-un bine,
Eu rîd de a mea durere și o disprețuesc.

Durerea din sufletul meu e o nimica față de durerea poetului, care are drept izvor binele și interesul general:

A lumii temelie se mișcă, se clătește,
Vechile-i instituții se șterg, s'au ruginit;
. . . . . .
. . . . . .
Ici umbre de noroade le vezi ocîrmuite
De umbra unor pravili călcate, siluite,
De alte mai mici umbre, neînsemnați pitici.
. . . . . .

Și trec mai departe filă cu filă din acest scriitor iubit: Trecutul la Monastirea Dealului, Umbra lui Mircea la Cozia, etc., Ucigașul fără voe, Cîinele soldatului, etc.

Și citind cu pătrundere una cîte una din poeziile lui, timpul trece pe nesimțite, și deși singur stau de vorbă cu scriitorul, caut de-l înțeleg și în sufletul meu au alunecat gîndirile lui Grigore Alexan

drescu, iar amărăciunile mele au dispărut.

Altădată pun mîna pe alt scriitor și rezultatul ultim e schimbarea filmului sufletesc.

Valeriu Hulubei

In casele *Schnürer vis-à-vis de Frații Polingher sunt de închiriat una prăvălie, una locuință elegantă la etaj, una locuință modestă în curte și mai multe magazine pentru depozite de mărfuri.*

INAINTARI

în Direcțiunea Generală a Căilor Ferate pe 1 Octombre 1913

Serviciul de mișcare a C. F.

Inspectori.—Rapoțeanu Dragomir.

Sub-șef de secție.—Cănciulescu Gh.

Sub-inspectori. — Ifrim Gh. N., Zamfirescu Mihail.

Inginer ataşat. — Russ Alexandru, Sorescu Dumitru.

Şefi de gară principală. — Iordănescu Nicolae, Horeanga Mihail, Saulea Nicolae.

Şefi de birou.—Marinescu Gh., Săndulescu Nicolae, Gheorghiu Pantelimon, Braicoveanu Mihail.

Impiegați birou. Principale.—Brațu Nicolae, Slătineanu Const., Nohineanu Iosef, Anastasiu Gheorghe, Protopopescu Nicolae, Caragiale Alexandru, Stefănescu Ioan, Brănescu Vasile.

Şefi de gară principală.—Turbatu Mihail, Bărbulescu Andrei, Nicolau Ion, Teodorescu Dumitru, Lambrinescu Vasile, Simionescu Constantin.

Şefi de gară.—Cintac Lazăr, Anastasiu Mihail, Trebien Edmond, Focşeneanu Carol, Gerveropol Mihail, Dumitrescu C., Balaban Leon, Stefănescu Ion, Capp Herman, Iosef Nicolae, Igeroşeanu Saletat, Gheorghiu Gheorghe, Opreanu Stefan, Antoniu Emanoil, Voiculescu Dumitru, Mateescu Ion, Gheorghiu Vasile, Dragomirescu Nicolae, Manoilescu Nicolae, Lăzărescu Alexandru, Ionescu Dumitru, Armeanu Tudor, Trandafirescu Constantin, Livezeanu Marin, Constantinescu Dinu, Popescu Ion, Barbovici Ion, Liteanu Ilie.

Revizori-principali teleg. — Teodorescu Ion, Balente Ion, Lungulescu Gheorghe, Panaitescu Stefan, Schneider Eduard.

Impiegat de birou principal.—Manolescu Mihail.

Institutor.—Hanganu Constantin.

Maestru Atelieraj.—Niculescu Alexandru, Stăncescu Constantin.

Impiegat de birou. — Coculescu Alex., Papastopol Epaminonda, Lelescu Constantin, Stănescu Anton, Caborsck Cazimir, Petrovici Constantin, Papadopol Leonida, Roiu Mihail, Munteanu Gheorghe, Crempels Carol, Suciu Octavian, Ştirbei Constantin, Malhasovici Grigore, Manea Stefan, Voiculescu Constantin, Vasiliu Gheorghe, Gondopol Atanase.

Şef de gară principală. — Iarca Ioan, Petrescu Alexandru.

Revizor telegraf.—Scărlătescu Victor.

Casieri: Alexandru Gheorghe, Georgescu Ion, Vasilescu Gheorghe, Ionaşcu Ion, Varodin Vasile, Stănescu D-tru Pestriţu, Ionescu Cherciu C., Ungureanu Gh., Roşca Vasile, Gheorghiu Const. V.

Şefi de gară.—Stănciulescu Arghir, Popovici Grigore A., Girescu Ion, Popovici Mărgărit, Ferţu Tudor, Strat Marcu, Sorescu Ion, Isăcescu Alexandru, Verdeş Vasile, Bucur Gheorghe, Ionascu Nicolae, Deşcu Iulian, Marinescu Stefan, Gheorghiu Grigore, Săulescu Andrei, Stoica Neagu, Dubert Nicolae, Clement Ion, Tănăsescu Constantin, Iosef Vasile, Foca Nicolae, Popescu Dumitru G., Şerbănescu Florea, Grăjdeanu Alexandru, Popescu Constantin, Botez Stefan, Dimitriu Alexe, Voiculescu Mihail, Cabaş Ion, Chirvăşuţă Dumitru, Tomescu Dumitru, Argeş Popovici G., Căpăţină Ion, Mircea Eremia, Brabeţeanu Gheorghe, Baloescu Ion, Puiu Constantin, Nicolau Ion G., Franchia Pericle, Vasiliu Gheorghe, Niculescu Mihai, Botez Ştefan, Mirescu Vasile, Popescu Ion M., Stănescu Constantin, Constantinescu Nicolae, Codreanu Ion, Hîrjeu Iorgu, Stănescu Mihail, Stoica Ion.

Direcțiunea serviciului Comercial

Sub-director de serviciu. — Perieţeanu Alexandru.

Şef de birou principal.—Mereuţă Cesar, Riegler Anton.

Controlor principal.—Vlădărescu Lascar, Partteli Hagi Mihail, Economu Const.

Impiegat de birou principal.— Ionescu Gh., Savopol Pericle.

Impiegat de birou. — Iacşici Mihail, Pascu Alexandru, Tunescu Andrei, Grancea Vasile, Diaconescu Marin, Ghiţescu Dumitru, Murgureanu Ioan, Oţelescu Nicolae, Stănescu Nicolae, Popescu T. Constantin, Iamandi Ioan, Măldărescu Gh., Ivănescu Nicolae, Ferbîntoiu V., Frunză Caton, Mihăescu Mihail.

Şef de birou. — Carcali Constantin G.,

Controlori principali. — Neuman Iosef.

Impiegat de birou principal.—Tinescu Edmond, Wildt Teodor.

In serviciul exterior de ateliere

Inginer ataşat clasa IV-a. — D. Dimitriu Ernest I.

Controlor principal cl. II-a. — D. Ştefănescu Ioan.

Controlor principal cl. III-a.—D-nii Dumitrescu Constantin şi Niculau Niculae.

Impiegat principal cl. II a.—D. Mircea Vasile.

Impiegat principal cl. III-a.—D-nii Paulian Constantin şi Ghica Niculae.

Impiegat principal cl. IV-a.—D-nii Rîmniceanu Adrian, Fîntîneanu Gheorghe, Andreescu Cristea, Ionescu Constantin, Haralambie N. Ilie şi Apostol Ioan.

Impiegat de biurou cl. II-a.—D. Vasiliu Vasile.

Şef de depozit principal cl IV-a. — D. Ştefănescu Mihail.

Şef de depozit cl. I a.—D-nii Popescu Titu, Vlăduţu Ilie, Sion Pavel şi Mertic Ioan.

Maestru de atelier cl. IV-a.—D. Ţintă M. Cesar.

Mecanic pompă cl. I-a. — D. Frincu Stancu.

Impiegat principal cl. II-a.—D. Nestorescu Oprea.

Impiegat principal cl. IV.—D-nii Surcea Grigore Constantin, Fotino Alexandru, Minu Vasile şi Munteanu Gh. Nicolae.

Impiegat de biurou cl. I-a.—D. Arhiri Ioan.

Impiegat de biurou cl. II-a.—D-nii Bălănescu Anastase, Bălăceanu Grigore, Gheorghiu Gheorghe, Pavelescu Ioan şi Vasiliu Ioan C.

Inginer ataşat cl. VI.—D. Atanasiu Leonida.

Impiegat de biurou cl. II-a.—D. Ştefănuţ Vasile.

Impiegat de biurou principal cl. IV-a. D-nii Popovici Anton şi Mewes Emil.

Pontator principal cl. IV-a.—D. Segalescu Iosef.

Şef de atelier specializat cl. II-*a.* — D. Fischer Eduard.

Maestru de atelier cl. I-*a.*—D. Zwoboda Iosef.

Maestru de atelier cl. II-*a.* — D. Fialcowski Carol.

Maestru de atelier cl. III-*a.*—D. Schneider Iohann.

Impiegat principal cl. II-*a.*—D. Roşeţi Petre.

Mecanic principal cl. II-*a.* — D. Vasilescu Petre.

Mecanic conducător de locom. cl, I-*a.* D-nii Paulian Ştefan, Ionescu Ştefan, Ivanovici Alexandru, Ioan Niculae, Niculescu Radu, Eue Iancu, Exarescu V. Dumitru, Angheluţă Anton, Bongescu Dumitru, Mirciu Lilu Petre şi Lupan Vasile.

Mecanic conducător de locom. cl. II-*a.* D. Stănescu Vasile, Vulcănescu Ioan, Ivanovici Mihail şi Mainescu Virgiliu.

Şef de depozit cl. II-a.—D. Lepădatu Ioan.

Maestru de atelier cl. II-a: D. Nierl Iohann.

Impiegat principal cl. II-a: D. Frenkel Filip.

Impiegat principal cl. II-a: D-nii Velcu Corneliu şi Ostiadal Ernest.

Revizor de vagoane principal cl. III-a: D-nii Gajdzinski Ludwig şi Borcea Ioan.

Şef de depozit cl. II-a: D. Gheorghiu Virgiliu.

Şef de depozit cl, III-a: D. Apostol I. Gheorghe.

Şef de depozit cl. IV-a: D. Macovei Dumitru.

Mecanic conducător de loc. cl. I-a: D. Lepădatu Stan.

Maestru de atelier cl. III-a: D. Ioniţă Marin.

Maestru de atelier ajutor cl. I-a: D. Dumitrescu Gheorghe şi Popescu Mihail.

Maestru de atelier ajutor cl. II-a: D-nii Roşculescu Vasile şi Ionescu Constantin N.

Mecanic conducător de loc. cl. II-a: D. Butnariu Alexandru.

In serviciul Secretariatului şi Contabilităţei Generale

Director de Serviciu: D. Antoniu Ştefan.

Sub-şef de serviciu cl. I-a: D. Nucian Ioan I.

Şef de birou principal cl. IV-a: D. Marinescu Ioan.

Sub-şef de birou cl. II-a: D-nii Popescu Ioan Gr. şi Stoicescu Panteli.

Impiegat de birou principal cl. III-a: D nii Foulquier Eugeniu, Vasiliu George C.

Impiegat de birou principal cl. IV-a: D-nii Vasilescu Ioan, Antoniu Dimitrie G., Iaşinschi Constantin, Grubowski Robert, Constantinescu Alexandru, Kladni Scarlat, Nicolescu Gheorghe, Polizu Constantin.

Impiegat de biurou cl. I-a: D-nii Nicolescu Miron, Dragomirescu Nicolae, Bogăţianu Ioan I.

Impiegat de biurou cl. 2-a: D-nii Ştefănescu Dumitru, Marinescu Dumitru, Galea Nicolae.

Casier cl. 4-a: D-nii Tomescu Titus, Lazaride Dimitrie, Cordescu Ioan.

— D. G. Duzescu se numeşte pe ziua de 16 Octombrie 1913, în postul de şef de birou cl. II-a în Administraţia Centrală a Ministerului.

— D-nii Nicolau Alexandru I., Iosipescu Constantin G., Andriescu Ioan C., Bucşeneanu Nicolae I., Sacară Nicolae Gr. şi Petrescu Petre St. absolvenţi ai Şcoalei de Poduri şi Şosele, sunt numiţi pe ziua de 1 | 14 Octombrie 1913, în posturile de sub-şef de secţie la Serviciul Lucrărilor Noi din Administraţia Căilor Ferate şi tot odată sînt admişi în Corpul Technic cu cadrul de Inginer-Ordinar cl. III.

— D-nii Manole Ioan şi Bucur Petrache sunt menţinuţi în posturile de picheri cl. III-a ce Ocupau în serviciul de Poduri şi Şosele cel dintăiu la jud. Dolj şi cel de al doilea la jud. Putna cu începere de la 1 Octombrie 1913.

— D. Inginer cl. II-a Smîntănescu Aurel, şeful serviciului de Poduri şi Şosele din jud. Gorj şi d. Inginer Diaconovici Aureliu, şeful serv. de Poduri şi Şosele din jud. Suceava, sunt transferaţi pe ziua de 1 Noembrie 1913, unul în locul celuilalt.

— D. Petre Scînteie se reintegrează pe ziua de 16 Octombrie 1913, în postul de picher princ. în serv. de poduri şi Şosele din jud. Vlaşca.

— D. Rusu Gheorghe Gh. se numeşte pe ziua de 1 | 14 Octombrie 1913, în postul vacant de mecanic electrician în serviciul docurilor din Brăila şi Galaţi.

— D. Conductor cl, II-a Dimitrie Ivanovici, este numit pe ziua de 16 Octombrie 1913, în serv. Direcţiunei Generale a Regiei Monopoluriler Statului, se trece pe aceiaşi zi în cadrul detaşat al Corpului Technic.

INFORMAŢII

D-nii Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi Gh. Lascar, secretar general la culte, au plecat ieri la Bucureşti.

Din eroare s'a spus că d. I. Popovici, a fost numit bibliotecar în locul d-lui Caragiani.

D. Popovici este numit într'un post din nou creat pe cale budgetară.

Amicul nostru d. Victor G. Cristofor, a fost victima unui accident din care s'a ales cu o fractură a membrului inferior.

Dorim o grabnică însănătoşire amicului nostru.

Ziarele au anunţat că „L'Union Parisienne", ar avea de gînd să înfiinţeze o bancă cu capital francez la Bucureşti.

In cercurile comerciale ştirea aceasta se dezminte însă, întru cît „L'Union Parisienne", are reprezentanta sa în Capitală „Banca Comerţului", despre a cărei afacari este perfect mulţumită.

Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi, că, pe ziua de 1 Noembrie 1913, se înfiinţează o şcoală de agenţi sanitari în oraşul Iaşi.

Candidaţii cari doresc să se înscrie în această şcoală, îşi vor îndrepta cererile lor Direcţiunei Generale a serviciului sanitar, pînă cel mai tîrziu la 1 Noembrie a. c.

Ei trebue să îndeplinească următoarele condiţiuni:

1) Etatea cel mult de 30 ani.

2) Sănătatea robustă constatată de medicul primar.

3) Să ştie bine ceti şi scrie.

4) Să fi avînd cel puţin un an de serviciu ca infirmier, militar sau în vreunul din spitalele civile. In acest din urmă caz se va prezinta un certificat eliberat de medicul spitalului sub care a servit constatator al aptitudinilor sale.

5) Să aibă o purtare bună dovedită prin mijloacele ce se va crede necesare.

A apărut „Noua Revistă Romînă" cu un bogat sumar literar, politic şi polemic. D-l Rădulescu-Motru are un nou articol în chestia seminariilor pedagogice.

In clasa întăia a şcoalei comerciale inferioare sunt 40 inscrişi.

Cu caz de febră tifoidă s'a declarat în str. Buna Vestire.

Două cazuri au fost declarate tot în aceste din urmă zile pe şoseaua Moarei de Foc şi şoseaua Păcurari.

In strada Coman, disp. 5-a s'au declarat 5 cazuri de scarlatină într'o singură familie. De asemenea 3 cazuri într'o singură locuinţă în strada Cuza-Vodă.

Calomniile „Epocei". — *Ziarul „Epoca" a publicat acum cîteva zile ştirea că un incident ar fi avut loc între d. M. Ţilenschi inspector şcolar şi d. Patriciu.*

Ştirea a fost desminţită printr'o scrisoare adresată „Epocei" de către d. Patriciu, dar pe care, a întîrziat s'o publice.

Iată textul acelei scrisori:

Domnule Redactor,

In ziarul „Epoca" cu data de 12 Octombrie citesc spre marea mea surprindere, că între mine şi d. profesor M. Ţilenschi ar fi avut loc un incident care s'ar fi rezolvit cu palme.

De oare ce faptul ce vi s'a relatat nu e decît o născocire răsărită din fantazia corespondentului ziarului Dv. sau a altora care l'a indus în eroare, vă rog să-i daţi *cea mai formală desmintire.*

Vă rog să o faceţi aceasta, căci cu o astfel de ştire, de senzaţie într'adevăr, dar cu totul neîntemeiată, loviţi în prestigiul unor profesori cari nu ştiu de cît să-şi caute de treabă.

Dacă ziarul ar fi cetit numai de oameni cari mă cunosc n'ar mai fi nevoe de nici o desmintire, căci pentru toţi cei ce 'mi ştiu temperamentul meu, e exclusă ideia că eu aş putea să fiu atît de agresiv faţă de cine-va, dar mai cu samă faţă de un profesor, pentru care nu am decît o deosebită consideraţie şi cu care am fost întotdeauna în raporturile cele mai bune.

Primiţi, vă rog asigurări de deosebită consideraţie.

N. Patriciu
profesor

D. C. Andriescu a trimis ziarului „Evenimentul" scrisoarea următoare:

Domnule Director,

Binevoiţi vă rog a publica în stimatul dv. ziar lămuririle de mai jos, ce datoresc onor. dv. cetitori, în urma scrisoarei d-lui L. S. Matasariu din ziarul „Evenimentul" No. 201 din 20 Oct. a. c. Voiu începe cu chestia asociaţiunilor şi voiu termina cu plagiatul cărţii sale.

D-sa a făcut tovărăşie cu d-nii Munteanu, Zaharia şi subsemnatul la toate manualele didactice de curs primar. S'au lucrat întăi cărţile de cetire, rămînînd ca după aprobarea acestora să le lucrăm şi pe celelalte. In timpul cît am lucrat cărţile de cetire a venit în discuţie de mai multe ori chestia celorlalte cărţi (abecedar, geografii, gramatici, aritmetici) dar d-sa n'a spus nici odată că face asemenea cărţi cu alţi tovarăşi. Colegial şi corect a lucrat?

Că m'a prins lulndu-i munca! Aici nu ştiu cine scoboară toate treptele relei credinţi. Cineva poate susţine că i s'a luat munca, cînd e numai a sa; dar cînd i se va spune că la acea muncă a mai luat parte şi alt cineva; se mai poate spune tovarăşului ajutător că a luat munca celui întăiu? Recunosc că la istoria de cl. III-a şi IV-a nu am luat parte, dar la cea de a II-a nu e tot astfel. Iată cum stau lucrurile:

Cartea de cl. II-a am lucrat-o întovărăşie cu d. Matasariu şi colegul Ionescu (nu Zaharia), care la început era revizor şcolar al jud. Constanţa. Colegul Ionescu ne trimetea materialul de cetire şi o parte din gramatică prin poştă scris gata pe curat. D. Matasariu, care era pe loc, ca să nu întîrzie întocmirea cărţei aducea materialul în ciorne. Eu făceam aranjarea materialului şi cu această ocazie revedeam şi partea din istorie, ca să nu se mai întîmple lucruri neplăcute ca la cărţile de cetire cl, III aprobată în 1895 şi cl. IV aprobată în 1899, unde bucăţile comune de istorie erau perfect identice, lucru ce mi-a fost atras atenţia unii colegi. Munca aceasta a mea, pe deasupra o făceam seara în cancelaria şcoalei, unde aveam la dispoziţie lumină şi căldură din partea d-lui Matasariu, care venea cîte odată şi d-sa. La întocmirea definitivă a acestei cărţi a luat parte şi colegul Ionescu, care revenise la Iaşi ne mai fiind revizor şcolar.

Cînd am întocmit cărţile de cetire cl. III şi IV în 1911 cu colegii Munteanu, Zaharia şi d. Matasariu, am observat la aranjarea materialului, că istoria, partea d-lui Matasariu nu era făcută cum trebue, bucăţile comune erau exact identice la ambele clase, ca şi în cărţile aprobate în 1895 şi 1899; iar programa nu era bine observată lipsind unele bucăţi. Atunci partea care lipsia am făcut-o eu după vechea carte a colegilor Munteanu şi Zaharia, pot adeveri aceasta. Dar pentrucă ei pot fi bănuiţi de părtinire propun: d. Matasariu să aducă la cercul didactic materialul de istorie, ce a fost pus în cărţile de cetire trimese spre aprobare în 1911 şi voiu proba cele ce spun, înaintea d-lor colegi de toate gradele. Aştept la cercul didactic în toate zilele până la 25 a. c. între orele 5—7 p. m. Dacă nu voiu putea proba aceasta să fiu calificat ori cum.

Dealtfel declar şi zic şi eu ca d. Matasariu, din respect pentru corpul din care facem parte, că nu voi mai scri nimic în gazete ori ce mi s'ar spune. Avem în Iaşi un cerc didactic al tuturor gradelor de învăţămînt, unde pe lîngă strîngerea relaţiunilor de colegialitate dintre dascăli, cred că ar mai putea avea şi menirea de a judeca şi diferendele pur profesionale.

Mă pun la dispoziţia ori şi cui de a răspunde în faţa colegilor, cari vor hotărî cine e mai greşit.

Primiţi vă rog, Domnule Director asigurarea deosebitei mele stime.

C. Andriescu
Institutor-Iaşi

1913 Octombre 20.

Pantelimon la Gădinţi. — Primim din partea amicului nostru Ioan I. Cupa, cunoscutul antreprenor-constructor, o scrisoare în care ne arată următoarele: Avînd actualmente de terminat prunduirea unei şosele Roman-Vaslui, d-sa se găsea Vineri în apropiere de comuna Gădinţi ca să observe, podurile din partea locului şi să controleze lucrările în curs. Pe cînd se afla la chilometrul 7 şi nota în carnet oarecari observaţii, se văzu asaltat de un număr de oameni, unii beţi, alţii treji, forţat a se urca în căruţa cu care venise indivizii şi dus până la primăria din Gădinţi. Aci primarul, turmentat îi făcu o primire mai mult de cît seazaţională luîndu-l drept Pantelimon. A trebuit vreme până se... dezmetici reprezentantul autorităţii şi-şi recunoscu prostia.

De cînd cu spaima lui Pantelimon în Roman, se vede că unii beau... de frică

Diverse întîmplări

— Se pune în vedere candidatelor pentru şcoala de infirmiere a fi prezente la direcţie generală a serviciului sanitar, pentru examinare, în dimineaţa zilei de 10 Noembrie.

Această şcoală va începe să funcţioneze în Bucureşti, cu începere de la 15 Noembrie a. c.

— Individul Alecu a Marandei, din Ţuţora, purtînd o veche ură asupra consăteanului său Ioan Chirilă, l'a lovit cu un foc de puşcă.

Pacientul a fost internat la spitalul central din Iaşi, iar agresorul a fost arestat.

— Ieri, au fost surprinşi în flagrant de furt indivizii C. Ionescu şi Z. Bahrim, la femeia Ana Vlădescu din Podgoria Copou.

Rău făcătorii au fost arestaţi.

— In str. Crucei No. 74 în urma unei delegaţii a parchetului poliţia a constatat un adulter între Gheorghe Livadariu şi Maria Dropoe din comuna Miroslava.

— In cafeneaua lui Avram sin Leib din str. Cizmăriei No. 17 unde se adună tot felul de muncitori, un individ necunoscut fiind apucat de un acces de epilepsie, a ncetat din viaţă după o oră.

Grigore Dimitrescu
profesor universitar—fost magistrat
AVOCAT
S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)
Consultaţiuni 7 — 8 seara.

KALODONT
PASTĂ DE DINŢI
de-vânzare la: PARFUMERIĬ, FARMACIĬ, DROGUERIĬ etc.
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris
Reprezentant: Sam. Löhl, Bucureşti.

Consumaţi numai
Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**
excelentele produse ale
„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"
— Strada Loc. Col. Langa No. 4. — Instalaţie modernă —
Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STANCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.
Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*
Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

■ La liceul național au depus concursul de admitere în clasa I, 80 de candidați, între cari 50 copii de cetățeni.

In clasa I vor mai fi ocupate cîte-va locuri de către candidații cari n'au reușit la liceul internat.

■ Pentru clasa I a școalei comerciale superioare s'au înscris 64 candidați. La concurs s'au prezentat însă numai 49.

■ Ministerul de războiu n'a admis amînarea serviciului militar elevilor de la Bele Arte și de la Conservatoriu. Din această cauză școala Artelor Frumoase va fi lipsită în acest an de o bună parte din elevii școalei.

■ Ofițerii din garnizoana locală au fost convocați astăzi după amează la cercul militar, unde s'a ținut adunarea generală, la ordinea zilei fiind darea de seamă asupra activității cercului pe anul trecut.

Ședința a fost prezidată de d. general Lambrino.

■ Azi după amează începe proba orală a candidatelor pentru burse clasa I-a, care dau examen la școala secundară de fete „Oltea Doamna".

Au fost primite la oral următoarele candidate:

Pentru București: Arghir Magdalena, Grădinescu Maria, Munteanu Lucia, Scutariu Alexandrina, Serghe Elena, Stăcescu Emilia, Șujdda Maria, Todriță Maria, Vîrgolici Florica.

Pentru Craiova: Gheorghiu Virginia, Irimescu Florica, Lupașcu Otilia, Pomîrleanu Eleonora, Țîrdea Aurora, Vlasie Florica.

■ Toți tinerii născuți în anul 1893 vor trebui să se prezinte cercului de recrutare spre a fi înscriși pe tabelele de centralizare pentru recrutare.

■ Cercul german din str. Arcu lîngă otel Bristol deschide un concurs de popici cu premii în valoare de 150 lei.

Doritorii de a concura la acest sport se pot înscrie.

Concursul va avea loc la orele 9 seara în fie care Duminecă.

■ Consiliul de războiu al Corpului IV de armată a fost convocat pentru zilele de 30, 31 Octombrie, 1 și 2 Noembrie.

Consiliul va fi alcătuit din d-nii Colonel Burghelea, maiorii Piperescu și Calmuschi și căpitanii Papastopol și Petrescu.

■ Toți elevii de gradul întâi, în număr de 209, care s'au prezentat la examenul pentru oficianți inferiori, au fost admiși la proba orală.

■ D. C. Săcărescu din Iași a fost numit împiegat ancsiliar clasa II-a la administrația financiară Roman.

■ D. C. Serafim șef de secție clasa III-a la Neamț, a fost mutat în aceiași calitate la Administrația Financiară Iași, în locul d-lui Iosif Ghica, mutat la Prahova.

❑ In zilele de 29 și 30 Octombrie a. c. se vor ține licitații, în cancelaria spitalului militar din localitate, pentru aprovizionarea cu alimentele necesare spitalului în cursul anului viitor.

■ Eri s'a serbat sfințirea bisericei din Voroveşti.

Serviciul a fost oficiat de economul Țincoca, protoereul orașului.

■ Conferințele pastorale ale preoților din județul Iași au fost definitiv fixate pentru zilele de 11, 12, 13, 14 și 15 Noembrie.

■ Astăzi s'a afișat la liceul național rezultatul examenului de admitere în clasa întâia.

Au reușit 48 romîni și 24 streini care urmează a fi primiți după medii și în locurile vacante.

■ **Judiciare.** — Curtea de Apel secția II-aa condemnat pe numitul Sotir D. Enășescu la una lună închisoare, pentru falș în acte publice.

— A achitat pe căpitanul Sandu Chiriac din Neamț pentru abuz de putere.

— A condemnat la cîte 100 lei amendă pe polițaiul V. Bart din Tg. Ocna pentru abuz de putere și avocatul Gr. Diaconescu pentru lovire.

— Mîne curtea va judeca procesul avocatului C. Floareș din Bacău, pentru atentat la pudoare.

— Curtea a condemnat la un an închisoare pe Manolache Negru, pentru atentat la pudoare.

— De asemeni pe Maria I. Surdu la 50 lei amendă, pentru bancrută simplă.

La 20 Noembrie Curtea secția II-a va judeca importantul proces, dintre Marcu Fischer cu prințul Sturza și apelul procurorului trib. Botoșani, cu privire la legea trusturilor arendășești.

❑ Se anunță pentru seara zilei de 23 Noembre c., *o seară dansantă*, organizată de societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate, în sala Caragiale foastă Pastia.

După modul cum știu acești modești meseriași să organizeze astfel de petreceri, serata promite să fie vizitată de un public numeros, care va fi bine distrat de excelenta muzică a Regim. 13 Stefan cel Mare, ce va cînta în tot timpul seratei.

De asemenea diferite distracții se rezervă vizitatorilor seratei de la 23 Noemb.

■ D. Dimitrie Vasilescu, conducător cl. I de la serviciul tehnic județean Iași, a demisionat din acest post.

■ Iată noul program de astă seară Luni al teatrului cinematografic Pathé-Frères, din spațioasa sală a Circului Sidoli:

Romanul Magdalenei, splendida desfășurare în 3 părți. Din seria filmelor artistice italiene. Interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroși artiști ai scenelor italiene.

O escursiune în provincia Oregon (Statele-Unite ale Americei de Nord), călătorii.

Titi face o primblare, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Eclair Journal cu telegramele însuflețite din lumea întreagă.

Se caută un cîne de pază, scene comice.

Noul program se reprezintă poimîne Mercuri: „Cei doi draci" film danez.—Regele Koko, comedie interpretată de simpaticul, originalul și neimitabilul humorist parizian, Prince, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfășurarea pieselor.

Aducem la cunoștința cetitorilor noștri că ziarul *Opinia* se găsește de vânzare la chioșcul d-lui Lache Ionescu, de la *L'Indépendance Roumaine*, Calea Victoriei.

Din eroare se anunțase pînă acum că acest chioșc se află la întretăierea Bulevardului cu Calea Victoriei, pe cînd în realitate ziarul nostru se află de vînzare la cel de la *L'Indépendance Roumaine*.

Vie de arendat pe 5 ani
situată la Tomești, jud. Iași.
Adresa: Nică Iorgu, Tomești.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
și — GURA —
Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Serviciul telegratic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Șoapte de Război

Grecia înăspreşte dificultăţile.— Negocierea acordului turco-rus.

Constantinopol. — Cercurile oficiale și presa oficioasă resping teoria guvernului grec că proectul de tratat a fost aproape întreg primit de către delegații din Atena.

Ziarul „Junele Turc" întreabă dacă Grecia vrea să împingă pe Turcia la un nou războ pe care Turcia nu-l dorește, dar de care ea nu se teme.

Acelaș ziar reeditează zvonul după care, după încheierea păcei, d. Venizelos va veni la Constantinopol.

*

Constantinopol. — O comisiune de trei ofițeri turci și delegații ambasadelor Rusiei și Angliei încep mîne, la Poartă, lucrările delimitării definitive a zonei contestate de la granița turco-persană.

Se pare că regularea definitivă a acestei vechi controverse va face parte din acordul turco-rus ce este în curs de negociere.

Turcia își pregătește armata

Constantinopol.—Eri a apărut iradeaua împărătească asupra contractului de angajament al misiunei militare germane însărcinată cu instrucțiunea armatei otomane.

Cercurile competinte dau mare însemnătate acestei misiuni care permite reorganizarea completă a armatei otomane, restabilirea disciplinei și depărtarea tuturor ofițerilor ce fac politică.

Generalul șef al misiunei va avea puteri nu numai în armată ci și asupra școalelor militare.

Atașatul militar german a plecat la Berlin spre a ratifica contractul de angajament și va raporta guvernului otoman propunerile guvernului german asupra alegerei ofițerilor.

Evenimentele din Bulgaria

—Convertire la biserica unită. Danef învinuește cartierul general al armate.—

Sofia. — Azi a avut loc adunarea ligei naționale. Toți oratorii au vorbit în favoarea convertirei Bulgarilor la biserica unită și s'a decis a se învita populațiunea să organizeze meetinguri în scopul a se propaga ideea conversiunei.

S'a votat o rezoluțiune a se învita guvernul precum și întregul cler, cu exarhiul în cap, de a sprijini cu energie ideia conversiunei Bulgarilor la biserica unită.

*

Azi a avut loc congresul partidului lui Danef. Acesta a pronunțat un discurs încercînd a arunca toată vina catastrofei Bulgariei asupra cartierului general al armatei.

Danef a declarat că nu va demisiona din conducerea partidului ci va rămîne la post spre a duce la sfârșit lupta de partid.

Barbarii grecești

Sofia. — Guvernul este sezizat de numeroase plîngeri din partea familiilor bulgare contra procedeurilor grecilor cari bag la închisoare, bat și chiar ucid pe comercianții bulgari ce călătoresc pe teritoriul grec.

Serviciul Telefonic

Hotărîrile consiliului de miniștri

București. — Consiliul de miniștri, întrunit Sîmbătă după amiază, s'a ocupat în principal de lucruri relative la regiunile anexate. Intre altele s'au făcut comunicări asupra măsurilor administrative luate în teritoriu și complectarea acestor măsuri. S'au luat măsuri pentru construcția locuinților necesare administrațiilor și armatei, precum și asupra deschiderii școalelor în teritoriul anexat.

De asemeni s'au rezolvit cererile făcute de diferite delegațiuni venite la București din acel teritoriu.

Consiliul a dat o dezlegare în principiu în privința lichidării creanțelor pe care Banca Națională și Banca Agricolă bulgară, le au asupra persoanelor și asupra averei mobile și imobile din teritoriul cucerit.

Consiliul s'a ocupat apoi de unele proiecte care vor fi depuse imediat după convocarea parlamentului.

*

S'a discutat apoi chestiunea naturalizării evreilor militari și s'a hotărît ca guvernul să prepare de pe acum proiectele pentru aceste naturalizări și să insiste ca parlamentul imediat după convocarea lui, să le admită cît mai repede.

*

Consiliul a discutat apoi pe larg darea în judecată a rezerviștilor cari s'au făcut vinovați de delictele comise prin presă.

Consiliul a găsit că chestiunea competinței tribunalelor militare, este pentru moment controversată. Pînă la tranșarea ei definitivă de către Inalta Curte de Casație, autoritățile militare au fost în drepturile lor să adopte din cele două soluțiuni, pe care o credeau mai potrivită pentru apărarea armatei contra atacurilor anti militariste, pe care atacuri consiliul în unanimitate le-a înfierat.

Consiliul a luat act de declarațiunea pe care a făcut-o d. ministru de războiu, că arestarea preventivă a militarilor arestați pentru delictul de presă, este inutilă

*

Consiliul de miniștri, după propunerea d-lui ministru de finanțe, a decis să se pună la dispoziția ministerului lucrărilor publice suma necesară pentru comanda materialului trebuitor C. F. R. pînă la concurența sumei prevăzută în proectul de lege, prin care se acordă acestui minister un credit de 405 milioane lei, necesar C. F., proiect depus pe biuroul Camerei în sesiunea trecută.

*

Consiliul ia act de tratativele cu Serbia pentru legătura căilor noastre ferate cu linia Adriatica, lucru care va necesita construirea unui nou pod peste Dunărea.

Consiliul a autorizat continuarea tratativelor convenționei pe baza unor noui puncte izvorîte din discuția din consiliu.

Numire de Prefect

Bucureşti.—D. Metaxa judecător a fost numit prefectul județului Constanța, în locul d-lui Irimescu, care s'a retras din cauză de boală.

Buletinul Holerei

București.— Nu s'a constatat în țară nici un caz nou pe ziua de 20 Octombrie.

Din cei vechi s'au însănătoșit trei, iar unul a murit.

Au rămas 63 vechi.

Director general
Dr. MINOVICI

Numire în corpul diplomatic

Bucureşti.— Ziarul „Neue Freie Presse" anunță că știrea că contele Scseconics secretar de legație la Stokolm, a fost numit în aceiași calitate la București, în locul baronului Semerly, numit consilier la ambasada austro-ungară din Berlin.

Examene de facultate

Bucureşti.— Cu privire la examenele de licență la facultatea de litere din Capitală, înscrierile se vor primi pînă la 1 Noembrie.

Inscrierile în anul I la facultatea de drept se vor primi de la 25 Octombrie pînă la 10 Noembrie.

Suspendarea de taxe

Bucureşti,— M. S. Regele a semnat decretul prin care se suspendă cu începere de la 1 Noembrie 1913 taxele vamale de 2 lei la suta de kilogram, asupra exportului tărîțelor de cereale.

D. I. I. C. Brătianu și procesele militare

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu, șeful partidului liberal, întrebat de un fruntaș liberal asupra cazului ziaristului Millian a răspuns textual:

„Sunt revoltat de principiul rîdicat de autoritățile militare spre a încătușa libertatea presei, trimetînd înaintea justiției militare pe mînuitorii de condee, care critică lucruri constatate.

Așa eu, voind să formulez o critică a unor lucruri constatate pe timpul campaniei, voi fi împiedicat.

E drept că mi s'a răspuns că mă pot bucura de imunitatea parlamentară, însă aceasta nu exclude ştirbirea principiului și nedreptatea.

Senator, deputat, ori simplu ziarist, fiecare, odată reintrat în viața cetățenească, are drept să spue cele ce a constatat ca adevărate.

D. Brătianu a adăugat că va rîdica chestia în Parlament.

Plecarea d-lui Take Ionescu

Bucureşti. — D. Take Ionescu, ministru de interne a plecat azi dimineață în inspecție în teritoriul anexat.

Mîne seară Marți d. Take Ionescu se va îmbarca pe vaporul „Regele Carol" pentru a merge la Atena în urma invitației făcută de d. Venizelos, primul ministru al Greciei.

Un nou proces militar?

Bucureşti.— Redactorul „Adevărului" d. N. Popescu — Duțu, a fost dat în judecata consiliului de războ al Corpului II de armată pentru insulta superiorului.

D. Popescu a fost citat a se prezenta înaintea acelui consiliu, pentru ziua 25 Octombrie

Marele incendiu la sondele din Moreni

Bucureşti.—Aseară la orele 6 un mare incendiu a isbucnit la Moreni.

Intreaga vale a Frasinului nu era de cît o mare de flacări.

Panica printre populație era de nedescris.

Nu s'a putut preciza încă dacă sunt și victime omenești.

După aprecierile de pînă acum, pagubile sunt de 2 milioane.

La ora 5 dimineața, focul a fost stins.

Au ars sondele No. 51, 53, 58, 59, 64, 9, 68, 3 A., 29 A și 8 B. a soc. „Romîno-Americane", 16, 19, 2, 14, 33 și 10 a soc. „Astra Romînă" și sonda No. 1 și 2 a soc. „Colombia".

Sondele 62, 60 și 54 a soc. Romîno-Americane au fost dărîmate.

Focul a fost stins prin aruncare de saci umpluți cu pămînt.

Numai asupra sondei No. 1 s'au aruncat peste 1000 saci cu pămînt.

Procesul publicistului Becescu-Silvan

înaintea consiliului de răsboiu

Constanța.—Azi înainte de amiază a venit înaintea Consiliului de răsboiu al Corpului V de armată, judecarea procesului intentat cunoscutului publicist Becescu Silvan, avocat, pentru insulta superiorului prin scris.

La proces au luat parte aceiași judecători care au judecat pe ziaristul Millian.

Ca apărători au fost d-nii M. Ștefănescu, delegatul baroului din Prahova, I. M. Roman din Constanța și locot. Teodorescu din oficiu. Dezbaterile au început la orele 8 dimineața.

După desbateri, consiliul a pronunțat achitarea d-lui Becescu-Sivlani.

D-lui Dr. Fisch
Specialist în boli de copii
Str. Cuza Vodă 42

Cuprins de cea mai adîncă recunoștință nu știu Domnule Doctor cum să vă mulțumesc că mi-ați salvat copilașul de la o moarte sigură.

Vă mulțumesc din suflet, Domnule Doctor rămînîndu-vă veşnic recunoscător și vă voi recomanda călduros tuturor.

Cu deosebit respect
Elias Baumöl
Chelnăr la Berăria Luther str. Muzelor 40

Se vînd cu prețuri moderate
LEMNE DE FOC
calitatea Fag, cu vagonul sau în detail.
A se adresa Depozitului strada Vasile Conta No. 2.
Inștiințat prin cartă poștală, viu la domiciliu.
ISIDOR JURIST

De Inchiriat (și de vînzare) *7 odăi, bucătărie, pivniță, diferite atenanse, curte, grădină etc.*
La situație admirabilă.
Adresa: Adela Ghiulea Str. Muzelor 18.

De inchiriat *4 odăi, una bucătărie, spălătorie, singur în curte,—în strada Procopie No. 8. — A se adresa la D-l avocat V. Cernătescu sau la d. Grunspan Strada Păcurari 129.*

Goldstein Matelii
— Moașă premiată —
— Stradela Armeană No. 6 —

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 Apartamente, canal, apă A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Dr. Louis Mendel
— DENTIST —
reîntorcîndu-se în localitate și-a reluat consultațiile.
Str. Lăpușneanu 11 bis. (De-asupra Băcăniei Smirnov).

Dr. Suzana GROSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
—Iași.—Strada Anastasie Panu No. 43—

De vînzare sau de închiriat
cu începere dela 26 Octombrie a. c.
O livadă în întindere de 8 Hectare 1830 m. p. situată în acest Județ, comuna Galata, cotuna Valea-Adîncă, avînd case și atenansele necesare unei bune gospodării.
Doritorii se pot adresa proprietarului, Maior Const. Panaitescu în Iași, strada Tozonschi 4.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Ştefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !
ECONOMIE
prin întrebuinţarea
Săpunului Popular
din Fabrica „STELLA" Bucureşti

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile
MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIILE
Hapurile Doctorului Mousselte

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE vindecă şi vindecă. *Nevralgiile* cele mai grele de timpurile, *Migrenele, Reumatismul, Sciatica, Afecţiunile reumatismale* acute şi dureroase care se resimt la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ele dau cea d'antâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineaţa, unul la dejun, şi apoi la cina, seara. Dacă bolnavul n'a simţit o ameliorare, se ia câte 3 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, seara. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CERIN & Cie, de PARIS, care se găsesc pretutindeni la toţi Droguiştii şi Farmaciştii.

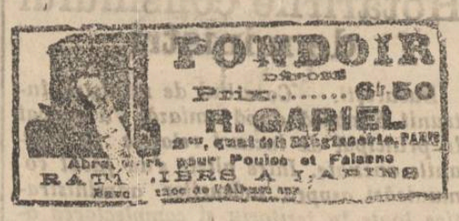

„OPINIA"
Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI
„OPINIA"
17, STRADA GH. MARZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Marzescu 17.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b. 5 BANI
" " " IV, 40 "

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2017—Mercuri 23 Octomb. 1913

Regele Carol I și Mentalitatea balcanică

Imprejurările istorice din vremea din urmă, ca și acele din zilele din urmă — interviewul acordat unui ziarist—au pus și pun tot mai mult în strălucit relief chipul bătrînului nostru Suveran.

Pe zi ce trece trăsăturile precise, hotărîte ale marei Lui figuri se imprimă tot mai cu vigoare pe efigia în aur, pe care generațiile de mîni vor privi-o, vor contempla-o, vor prețui-o tot mai mult, după adevărata și înalta ei valoare și își vor aduce aminte de Suveranul înțelept și prevăzător în egală măsură.

Pînă la ce grad s'a ridicat prevederea Monarhului nostru în imprejurările istorice recente s'a văzut. Insuși Regele reînoește ceea ce se știa — că era dinainte sigur că starea de război nu s'a terminat și că lucrurile nu ne vor surprinde nepregătiți. Nu același lucru și nu același simț de prevedere se poate găsi fie la vre unul din Suveranii țărilor balcanice, fie la oameni de stat ai acelor state.

„...Pentru un spectator depărtat—scria d. Rădulescu-Motru într'un articol recent —succesul M. S. Regelui Carol I pare, la prima vedere, datorit fericitelor imprejurări cari au precedat intervenția României. Dacă n'ar fi fost guvernul bulgar prea exagerat în pretențiunile sale; dacă Austria și Rusia ar fi fost de acord asupra unei politici unitare; dacă Serbia și Grecia n'ar fi avut destulă încredere în forțele lor... dacă toate aceste imprejurări n'ar fi izbucnit al doilea război balcanic și n'ar fi avut ocazie România să intervină, prin urmare și rolul regelui Carol ar fi fost șters. Așa sunt înclinați să judece spectatorii depărtați. Acei cari cunosc însă lucrurile din Balcani, și mai ales acei ce cunosc mentalitatea popoarelor balcanice, aceia nu judecă astfel; pentru aceștia toate imprejurările enumerate mai sus, nu sunt posibilități pe cari hazardul le-a înfăptuit; ci realități, cari așteptau numai momentul ca ele să se înfăptuiască în mod inexorabil. Regele Carol era dintre aceștia. El aștepta a doua fază a războiului balcanic, cu răbdare și fără umbră de îndoială. Răbdarea este de altfel una din însușirile principale ale sufletului său. Biograful care i-a publicat însemnările vieții sale și care după toate indiciile l-a cunoscut de aproape, îi descrie această însușire sufletească cu următoarea comparație: „Vînătorul din Alpi, care își pune toată ambiția să doboare un vultur, nu-și pierde răbdarea, dacă este silit să aștepte zile și chiar săptămîni plină se prezintă ocazia pentru o lovitură sigură, căci în prinderea vînatului găsește el o compensație pentru lunga pîndă făcută în ploaie și în vînt; dar odată și odată, fie măcar odată într'un an, tot vinează el un vultur!—Așa și Regele Carol". Răbdarea nu i-a lipsit niciodată Regelui Carol I. El a găsit-o în patrimoniul său sufletesc; apoi printr'o lungă experiență a făcut din ea arma cea mai redutabilă de care se folosește. Intre toți suveranii din Sud-Estul Europei nu este unul care să-i semene în această privință. Ceva mai mult: poate și între toți oemenii politici din Sud-Estul Europei nu este unul care să-i semene în întrebuințarea răbdării la dobîndirea efectelor politice. In toată această parte a Europei lumea este puțin răbdătoare. Aci fiecare om politic vrea să ajungă repede la scop, Nici unul nu continuă pe predecesorul său. Fiecare vrea să înceapă o eră nouă, și fiind-că sunt mulți cari au această ambiție, erele noi se succed cu repezeala fulgerului. Cele mai importante acte de Stat, se pun la cale după cîteva zile de chibzuială și apoi înfăptuirea lor este grăbită pentru ca să nu ia altul înainte. Nimeni, în acest colț al Europei, nu crede în determinismul firesc al evenimentelor politice. Balcanicii cred că la baza conexiunei evenimentelor politice stă numai voința, dacă nu chiar capriciul indivizilor. Cu o vorbă bună, cu o amăgeală, sau chiar cu o închidere de ochi, ei cred că se poate opri cursul natural al faptelor dela sfîrșitul spre care el merge. Astfel au crezut Balcanicii și despre alianța lor pusă la cale în contra Turcilor. Fie-care dintre cei interesați la alianță a văzut în ea dibăcia unor oameni politici, iar nu consecința logică a istoriei. Și au aplicat-o ca pe o dibăcie: adică cu gîndul ascuns de a profita unul în paguba celuilalt.

Regele Carol I are o mentalitate cu totul opusă Balcanicilor. In toată viața sa de domnie, și aceasta se apropie de o jumătate secol, el a crezut că determinanții evenimentelor politice sunt de căutat în puterea principiilor și nu în voința indivizilor. Pentru indivizii cari joacă rolnri pe scena politică, Regele Carol I a avut totdeauna o persistentă indulgență, dar respect propriu zis n'a avut decît în fața principiilor, și mai ales a principiilor morale, pe care se bazează cultura modernă europeană. Indivizi, adecă eroi politici, a avut el ocazie să cunoască prea mulți și prea de aproape. El știe cam cît valorează voința și dibăcia individuală față de logica imanentă a lucrurilor. Regele Carol I era cel din urmă care putea să se înșele asupra trăiniciei alianței balcanice. Din momentul ce această alianță nu se încheiase la lumina zilei, ci la întuneric; din momentul ce alianța depindea în primul rînd de voința unui suveran sau a unui ministru, iar nu de puterea unui principiu, din acel moment Regele Carol I își avea judecata făcută; pentru el, alianța era un simplu incident, al cărui sfîrșit trebuia așteptat cu răbdare. Mentalitatea balcanică acordă o deosebită atențiune extraordinarului, căci ea își explică toate prin intervenția extraordinarului. Pentru un om de stat din Balcani, bunăoară, înduioșarea M. S. Țarului tuturor Rusilor pentru lacrămile unui bătrîn trimis înadins să obțină această înduioșare, este o bază serioasă, pe care se poate așeza viitorul unui popor, și prea puțin lipsește pentru ca același om de stat să creadă chiar că armatele unui dușman se pot opri din cale printr'o telegramă făcută în termeni de umilință, fiindcă, încăodată Balcanicul așteapă mult dela intervenția extraordinarului. Regele Carol I, tocmai dimpotrivă, el n'a contat nici odată pe extraordinar, ci numai pe aceea ce este probat prin experiență.

NOTA ZILEI

Imprecație.

Sub titlul acesta a sosit, mai eri, în plic, cu destinația pentru comitetul „Opiniei", următoarea inspirație— semnată de „Reporterii *Opiniei*":

Ne cuprinde reveria:
Frigul, masa și chiria
S'un noian de suferinți...
Cerul și-a slăbit lumina;
Am luat de mult chenzina—
Și'ndurarea multor sfinți
Ne îndeamnă, din păcate,
S'apelăm la cei cu stare
Ca să fac'o bunătate,
Să ne pună o garanție
La celebra „Cassa Cont" —
Să ne dea dom' Brüll acont,
Pînă groaznica chirie
Se va duce pe pustie...

Dacă informațiile noastre date de aceiași reporteri sunt exacte, strofa va scapa de... catastrofa chiriei pe autorii versurilor de mai zus.

POLITICE

D. Take Ionescu la Atena

In astă seară ministrul de interne, șef al partidului conservator-democrat, se îmbarcă pe vaporul *Regele Carol*, pentru a merge la Atena să facă vizita promisă d-lui Venizelos.

Desigur că și acest fapt va forma un prilej de atac al opoziției și a acelei ignobile prese, care se prezintă ca independentă, deși este în solda unor anumiți așa ziși politiciani.

Desigur, iarăși, că plecarea d-lui Take Ionescu va fi un motiv de a vorbi despre pretinsele neînțelegeri din guvernul de colaborare. *L'Indépendance Roumaine* a și dat semnalul. Ea subliniază, ca o dovadă de bună armonie în guvern, faptul că d. Take Ionescu a plecat just în aceiaș zi, în care a sosit d. Titu Maiorescu.

Iată forma probabilă în care va fi comentată de opoziție vizita la Atena—și desigur că și pentru acest act politic, făcut numai în vederea unor interese reale ale țării —cum se va dovedi la timp—d-l Take Ionescu se va vedea din nou și cu patimă atacat. E scris doar ca acest om politic să plătească, fiecare act mare ce l săvîrșește, cu prețul atacurilor și ignonimiilor de toate categoriile, ale presei opoziționiste de toate speciile.

Spiritul public, însă,—cu admirabila lui intuiție, apreciază cu totul altfel vizita d lui Take Ionescu. Opinia publică știe că astfel de deplasări nu se fac numai pentru simple acte de curtuazie, și că, cu astfel de prilejuri, se cercetează și problemele mari care privesc interese comune. Și această opinie publică mai știe că, dacă ie vorba de astfel de cercetări, niminea nu poate fi la înălțimea acestui admirabil fiu al neamului. Cu mintea lui extraordinară, cu marele sale cunoștinți în toate direcțiile activității omenești, cu nețărmurita sa dragoste de neam, Take Ionescu va reuși desigur, și de astă dată, să apere interesele Romîniei, să-i sporească patrimoniul moral și material.

Iată de ce spiritul public vede cu plăcere faptul plecărei șefului nostru la Atena și iată de ce opinia publică este convinsă că și din acest fapt România va trage foloase.

In ce ne privește îi spunem:

— Să te duci sănătos, și să ne vii sănătos, șefule iubit!

MICI POLEMICI

O rea inspirație a avut d. dr. Rădusanu, economist contestat.

Candidează la catedra de statistică, din Iași, ocupată pînă acum de d. A. C. Cuza și are imprudența să polemizeze prin „Viitorul" pe o temă de plagiat.

Ce se potrivește!

*

S'au plasat călugărițe în toate secțiunile spitalului sf. Spiridon, ca supraveghetoare.

La toate, afară de... „Maternitate".

*

Din discursul d-lui I. C. Brăteanu la congresul liberal:

„Prin dragostea cu care partidul nostru îmbrățișează toate..."

E locul de a zice: „qui trop embrasse, mal étreint".

*

„Facla" de eri publică un articol cu introducerea: „Facia publică următoarele".

Culmea auto-reproducției!

*

Expropierea a început, pînă a nu veni la putere liberalii.

D. A. C. Cuza a fost expropiat de o parte a catedrei d sale, — statistica.

*

Militarii nu au nici acum intenții de indulgență. In consiliul de război din Iași figurează domnul... Piperescu.

ECOURI

In vremea mutatului. — Cu ocazia Sf. Dumitru, cînd mai mult din jumătate din Iași se mută și pentru că găsești de multe ori în casele unde te muți, musafiri nepoftiți. Se recomandă niște soluții insecticide cu să fii în liniște mai ales noaptea. 1) *Petrol ordinar* 8 litruri. *Săpun de ulei de balenă* 225 grame. *Apă dulce* 4 litruri. Ferbi săpunul în apă ca să se dizolve. Ia-o depe foc cînd clocotește; toarnă petrolul și scutură bine aproape un sfert de ceas.

Această soluție concentrată se întrebuințează în proporție de 1 parte la 12 părți de apă. Se pulverizează sau se stropește cu această soluție *locurile contaminate*. 2) *Petrol ordinar* 1 litru. *Amoniac ordinar* 1 litru. *Săpun negru* 500 grame. *Apă dulce* 500 grame. Se dizolvă la căldură în un vas de lut, săpunul cu apă; după ce s'a răcit adaogi amoniacul; scuturi bine și adaogi încet, încet, petrolul. Această cantitate de emulsie ajunge ca să prepari 80 litruri de un excelent insecticid.

*

Estudiantina.—Relativ la numărul studenților și studentelor, cari urmează la Universităților din Franța la 1912:

Paris, 17,238 din cari 3,267 străini. Lyon, 3,091, străini 166. Toulouse, 2,864, străini 279. Bordeaux, 2,620, străini 43 Montpellier, 2,028, străini 384. Nancy, 1886, străini 529. Lille, 1801, străini 65. Rennes, 1573, străini 14. Alger, 1,283 străini 39. Aix-Marseille, 1,264, străini 58. Poitins, 1,115, străini 2. Dijon, 1,043, străini 72. Bacu, 691, străini 16. Clemont, 278, străini 5. Besançou, 239, străini 34.

Comparația studenților străini cari urmează la Universitățile din Paris și Berlin, în anul 1912: Berlin 820; Parisul 3,037.

OAMENI ȘI LUCRURI

Literatură juridică

Am cetit un mic pasagiu din pledoaria d lui Oswald Teodoreanu în afacerea Anei Loster—pasagiul asupra calomniei.

Sunt în acele pagini—de literatură ocazională—literatură de barou—alte pasagii încă, remarcabile prin finețea analizei, prin plasticitatea imaginilor, prin noutatea cu care sunt înfățișate anumite situații și conflicte. Urmăriți bună oară pasagiul în care ni se prezintă prima fază a conflictului între cei doi adversari:

„...D-l B... apare: un chip senin de muncitor neînduplecat, cu o conștiință de puritatea cristalului, cu o viață de familie nepătată. Copil din popor, a muncit în școala de meserii din Iași, cu cartea într'o mînă, cu ciocanul în cealaltă, croindu-și drumul la care avea dreptul să aspire prin elevațiunea sa morală și sufletească. A isprăvit cu succes mare școala de meserii din Iași; prin meritul și munca sa a obținut o bursă. Prin merit și muncă a absolvit școlile de mecanică din Ilmenau și Dresda. Prin merit și muncă a obținut delegațiuni inginerești prin străinătate. Prin merit și muncă a ajuns șef al atelierelor C. F. R. din Pașcani. Prin merit și muncă a obținut toate gradele sale inginerești, pînă la acel de inspector, etc. etc. Pe urma lui, ori pe unde a trecut, a lăsat o dungă luminoasă, menită să spună generațiilor viitoare: aci a învățat, aci a lucrat, aci s'a înălțat, aci a trăit marele B.... — Iar acum cînd părul său a început să încărunțească în exercițiul atitor virtuți invidia și răutatea unui Armășescu, a unui Macri ori a unui Vasilescu a căutat să-l ponegrească, să-l micșoreze, să-l distrugă, pentru că, pentru că... îmi vin fără să vreau în minte hazliile cuvinte din opereta „M-lle Nitouche", pentru că „era de plumb". Căci „pentru că" al pornirei acestor trei oameni, ori cît de departe s'ar împinge serviciul prietenesc ce ți se poate cere și pe care-l poți face unui om, și ori care ar fi puterea de invenţiune ori a unui procuror ori a unui instructor, chiar al unui inchizitor, acest „pentru că" valabil, serios și logic, n'a fost și nici poate fi găsit. De aci nevoia de „mister și discreţiune", cum zice marele nostru Caragiale. De aci nevoia de tablouri, care departe a fi fotografii, și doar arta aceasta a făcut progrese pînă la Cinematografie și Kinoplastie, nevoia de tablouri zic, cari nici măcar caricaturi reușite nu sînt, așa ceva presupunînd puțină artă și mult talent. De aceia pe cînd d. B... apare într'un cadru de lumină argintie, reflex al virtuților în exercițiul cărora i-a încărunțit părul, în mod necesar, Armășescu apare învăluit în umbră și mister.

Tabloul: E aproape de miezul nopții. Vîntul (deși e în Mai) trebue să fie rudă cu Austrul, căci înfiorează cu vîjîitul lui peronul (simbolic) gării Iași. Bine înțeles, peronul e aproape pustiu, iar cei cîțiva slujbași în exercițiul funcțiunilor lor, circulă grăbiți. cu gulerul ridicat la pardesiurile lor proletare! Telefonul anunță pe șeful de gară că trenul No... sosește. Șeful stînge becul, aruncînd în mister și întuneric Cabinetul său de lucru, martur al frămîntărilor sale criminale. Fiorul începe!...

Firește; avocatul nu e în situația scriitorului care, la masa de lucru, în liniștea camerei, rînduește imaginile, situațiile, tablourile și conflictele. Ci totul, la el, trebuie să izvorască spontan, ca dintr'o subită inspirație, datorită puterei vizuale și intuitive. Autorul pasagiilor citate mai sus posedă fără îndoială aceste daruri în chip admirabil.

Rodion

Retribuțiunea ofițerilor

ÎN TIMPUL MOBILIZAREI

Retribuțiunea ofițerilor armatei este guvernată de 2 legiuiri: legea soldelor în armată și legea ofițerilor de rezervă. Legea soldelor în armată stabilește, cuantumul soldei și accesoriile ei, a ofițerilor armatei active în diferite trepte a ierarhiei militare în timp de pace și îmbunătățirea soldelor, care se manifestă în 2 moduri: prin gradație și prin spor de soldă.

Gradația este de $^1/_3$—$^2/_3$ din soldă și se acordă căpitanilor și maiorilor cu 7 ani vechime în grad, cari, spre a o putea obține trebue să prezinte cerere autorităților în drept pînă la 1 Noembrie a anului în curs, spre a fi trecuți în bugetul anului următor. Sporul de soldă se acordă L-t colonelilor cu 4 ani vechime în grad, colonelilor și generalilor cu 5 ani vechime în grad, care, avînd însușiri, sunt numiți prin decret regal, comandanți de regimente, brigade și divizii, adică la o comandă superioară gradului lor și acest spor este jum. din diferența soldei acestor ofițeri și aceia a gradului imediat superior. La acești ofițeri, numai îndeplinirea ambelor condiții dă drept la spor de soldă, pe cînd la căpitani și maiori, singură vechimea, e suficientă, spre a dobîndi gradația, care constitue un drept cîștigat.

Gradația și sporul de soldă, adăogate la cuantumul soldei, formează noua soldă cu care ofițerul este retribuit și după care în caz de retragere 'i se calculează pensiunea. La concentrări de instrucție și manevre, legea acordă ofițerilor, rații de hrană, 2 lei pe zi ofițerilor inferiori, 3 lei celor superiori și 5 lei la generali, iar la mobilizare, soldele sunt sporite cu 20%.

Soldele ofițerilor activi în timp de pace ca și în rezboi, sunt o cheltuială bugetară, rațiile de hrană, soldele ofițerilor de rezervă concentrați sau mobilizați și sporul de 20% și miză de echipare, sunt cheltueli din fondul de concentrare, manevre sau de rezboi.

Pe cînd legea soldelor cu regulamentul ei, este clară, equitabilă și rațională, pe atît legea ofițerilor de rezervă este părtinitoare, năpăstuitoare și nedreaptă. Cu privire la soldă, legea aceasta, împarte ofițerii de rezervă pentru care e făcută, în mai multe categorii și anume:

1) ofițeri de rezervă funcționari civili.
2) ofițeri de rezervă pensionari.
3) ofițeri de rezervă nefuncționari și nepensionari.

Ofițerilor de categoria 1-a legea le acordă la concentrări și manevre pe lîngă salariul funcțiunei lor și solda gradului cu toate accesoriile ei, ca și ofițerilor activi, pe cînd celor din categoria 3-a nu le acordă de cît solda cu accesorii. La mobilizare însă, legea e categorică, nu le mai dă decît solda de mobilizare, ca consecință salariile lor bugetare, rămîn economie statului.

Ofițerii de rezervă pensionari, n'au fost chemați nici o dată la concentrări sau manevre, ceea ce constitue un mare inconvenient în pregătirea armatei de rezboi, și legea pentru ei nu prevede decît că, la mobilizare, li se plătește numai diferența între pensie și solda de activitate, ceea ce constitue o mare nedreptate pentru motivele următoare: Pensia e un drept cîștigat, din serviciile și reținerile din soldă, anterior făcute și ea reprezintă proprietatea pensionarului pe care o percepe, ori unde s'ar găsi, și ori ce ar face pensionarul fără să mai facă serviciu, pe cînd funcționarul trebue să facă serviciu, ca să primească salar, și dacă el, demisionează, sau e scos din funcțiune, salarul, nu 'i se mai plătește.

E neexplicabil, motivul pentru care legiuitorul a făurit o asemenea lege nedreaptă cu care a dotat oștirea și gîndesc că ea nu poate trăi.

O lege militară trebue înainte de toate să fie echitabilă, spre a putea trăi; ori legea ofițerilor de rezervă, creiază privilegii pentru unii și asurprește pe alții.

Să trecem acum la retribuțiunea ofițerilor de rezervă pe timpul mobilizării trecute, unde găsim, că prescripțiile legei, au fost înlăturate și înlocuite arbitrar după cum urmează:

a) ofițerii de rezervă funcționari civili, au primit pe lîngă salariul funcțiunei, solda gradului cu accesoriile ei și miza de echipare.

b) funcționarii civili asimilați cu ofițerii pentru salarii, au primit aceiași retribuțiune.

c) ofițerii de rezervă pensionari, au primit numai diferența între pensie și solda de activitate cu accesorii.

A APARUT în editura tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA a II-a din

Marele Dicţionar LATIN-ROMÂN

COMPLECT, de IOAN NADEJDE

Un exemplar 10 lei

Această ediţie este cu desăvârşire schimbată şi mult adăogită.

Marele dicţionar latin-român este o lucrare foarte conştiincioasă şi de mare folos atât elevilor, studenţilor cât şi intelectualilor.

Este cel mai bun dicţionar latin-român din ţară.

d) ofiţerii de rezervă nefuncţionari şi nepensionari, au primit solda cu accesorii.

e) funcţionarii civili în serviciul armaţei, au primit salariile lor bugetare.

Toate salariile au fost sporite cu 20 la la sută cu excepţie de salariul funcţiunei civile, a acelora ce a primit şi acest salar.

f) ofiţerii activi, au primit solda sporită cu 20 la sută şi accesoriile de soldă.

Ofiţerii de sub litera *a* şi funcţionarii de sub lit. *b* cuprinde, corpul didactic universitar şi secondar, corpul tecnic, serviciul sanitar (medici, veterinari şi farmacişti), magistratura, avocaţii statului, funcţionarii diferitelor ministere şi a tuturor ramurilor de activitate publică, cari au făcut un serviciu redus în armată şi a dobîndit grade ofiţereşti, oficianţii telegrafo poştali şi preoţii. Numărul lor se ridică aproximativ la 4000 cu salarii în mijlociu de 500 lei pe lună ceia ce face 2 milioane pe fiecare lună de mobilizare, şi cum mobilizarea a durat 2 luni şi 8 zile, rezultă că s'a cheltuit 4 milioane ilegal din tezaurul public.

Ofiţeri de rezervă pensionari, nu au fost de cît cîteva sute, cea mai mare parte din aceştia, au făcut şi campania din 1877 şi parte din căpitani şi maiori avînd 7 anii vechime în grad, au cerut să li se plătească gradaţia de soldă şi li s'au refuzat pe motiv că nu le-au primit în timpul activităţii lor. Tot pe acest motiv se refuză, a se aloca spor de soldă lt. coloneli şi coloneli ce au comandat regimente şi brigade în mobilizare prin decret regal.

Efectele produse:

S'a cheltuit peste 4 milioane în plus, care ar fi fost mai bine de a se întrebuinţa la construcţii navale.

S'a calcat legea ofiţerilor de rezervă.

S'a creiat categorii de ofiţeri priviligiaţi şi neprivilegiaţi.

S'au nedreptăţit ofiţerii de rezervă pensionari.

In fine disciplina este atinsă.

Pentru îndreptare gîndesc că ar trebui. Tezaurul să fie rambursat de acei ce au primit salarii pe nedrept, sau dacă aceasta nu se poate, atunci să se plătească la toţi la fel, pe tot timpul mobilizării.

Colonel V. Dimitriu

INFORMAŢII

— M. S. Regele Constantin al Greciei a conferit D-lui A. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi d-lui M. Cantacuzino-Paşcanu, preşedintele Camerei, insigniile marei cruci a ordinului „Salvator".

M. S. a numit mari ofiţeri ai aceluiaşi ordin pe d-nii Mourouzzi, prefectul poliţiei Capitalei şi Gr. Cantacuzino, primarul Capitalei şi comandor pe d-nii I. Bărbătescu, primul ajutor de primar şi Jean Ciorăneanu, şef de cabinet al d-lui ministru de interne.

— D. Take Ionescu, ministru de interne a plecat în inspecţia teritoriilor anexate.

E probabil că d. Take Ionescu se va îmbarca la Constanţa pe bordul unui vapor al serviciului maritim romîn, pentru a merge la Atena.

Absenţa d-lui Take Ionescu va fi de opt zile; interimatul departamentului său va fi încredinţat d-lui A. A. Badareu.

D. Take Ionescu a plecat azi dimineaţă la 6 ore cu automobilul la Calaraşi, de unde va trece Dunărea. D-sa este însoţit în voiajul său de d. N. Căpităneanu, secretar general al ministerului de interne.

D. Colonel Mourouzzi, prefectul poliţiei, a fost însărcinat de a îndeplini funcţia de secretar general în timpul absenţei d-lui Căpităneanu.

— „Evenimentul" a adoptat pe ziua de ieri o atitudine franc opoziţionistă.

Luăm act de aceasta şi subliniem că faptul s'a produs în ziua de Luni 21 Octombrie, notat în calendar ca fiind şi ziua sfîntului Hariton cel Mare.

Autorităţile au fost sesizate eri, despre un furt ce s'ar fi comis la o mare instituţie din localitate, unde în curs de doi ani s'au mai săvîrşit oare-cari abuzuri şi nereguli.

Parchetul care a anchetat eri, e pe urmele autorului.

Instrucţia ţinîndu-se în cel mai strict secret, deocamdată ne rezervăm a da amănunte detailate.

D. Ristici, ministrul Serbiei la Bucureşti, a remis d-lui Take Ionescu, din partea M. S. Regelui Petru, insigniile marei cruci a ordinului „Vulturul Alb".

Călătorii cari au plecat eri din Bucureşti, cu expresul de 3, au trecut printr'o mare spaimă.

La gara Monteoru, trenul, care de obiceiu nu se opreşte în această staţiune, trecu şi de astădată, cu toate că filfîiau semnalele de oprire.

Şeful de staţie şi personalul gărei Monteoru, alarmaţi, fugeau după tren, tot făcînd semnale, şi aceasta cu dreptate, căci pe acelaşi linie venea un tren cu numeroase vagoane de petrol.

Un moment şi catastrofa era nevitabilă.

Din fericire, mecanicul expresului zări trenul ce venea, şi a mai avut timpul necesar de a întoarce expresul spre gara Monteoru.

După cîteva secunde numai sosi şi trenul celălalt.

Autorităţile au deschis o anchetă, severă.

Cu multă părere de rău aflăm despre moartea lui Iorgu Javara—directorul ministerului de industrie şi comerţ.

Fire de elită, om cult în adevăratul înţeles al cuvîntului, fost în vremuri şi în rîndurile gazetarilor, moartea lui a surprins dureros pe toţi acei care avuseseră ocazie să vie în contact cu dînsul.

In Iaşi vestea a mîhnit pe foarte mulţi, căci şi aci el avea numeroase rude şi cunoscuţi.

Rugăm familia să primească expresia condoleanţelor noastre adînc îndurerate.

Aflăm, cu părere de rău, că astănoapte a încetat din viaţă Iancu Pivniceru, vice preşedintele clubului conservator din Huşi.

Defunctul ocupase în anii trecuţi demnităţile de prefect al jud. Fălciu şi primar al comunei Huşi.

Deasemenea fusese în mai multe rînduri deputat şi senator.

Din minciunile opoziţiei.—D. N. H. Verona, prefect de Dorohoi a adresat ziarului „La Roumanie" următoarea scrisoare:

Domnule Director,

Considerînd că de cîte-va zile, ziarele *Facla* şi *Epoca* colportă fel de fel de ştiri fantesiste şi tendenţioase, cu privire la neînţelegerile ce s'ar fi ivit în sînul comitetului partidului conservater din Dorohoi, vă rog să bine voiţi a publica în cel mai apropiat număr, următoarea scrisoare, pe care am primit-o din partea d-lui G. M. Stroici, preşedintele clubului nostru conservator:

Iubite Verona,

„Declar că n'am convocat comitetul partidului conservator, nici la 14, nici la 16 curent şi că tot ceia ce au publicat ziarele, sunt pure invenţiuni."

Cordiale salutări

G. M. Stroici

Dorohoi 17 Oct. 1913.

Cred suficientă această desminţire formală pentru a pune capăt la toate clevetirile la care unele ziare s'au făcut ecou.

Mii de mulţumiri pentru ospitalitatea ce a ţi acordat acestor cîtor va linii în ziarul d-v.

Binevoiţi a primi domnule Director asigurările mele distinse.

N. H. Verona
Prefect de Dorohoi

18 Oct. 1913.

La şcoala secundară de fete „Oltea Doamna" au reuşit la concursul de admitere în clasa întâia 84 eleve, din care 56 au fost admise definitiv, 17 vor fi primite treptat pe măsură ce se vor ivi locuri cel mult pînă la 1 Noembrie şi 11 streine.

Cu începere de astă-zi abonaţii locali vor primi „Opinia" chiar în seara apariţiei ziarului între oarele 6—7.

Aceasta în urma dispoziţiunilor luate de d. diriginte al poştei pe baza intervenţiei redacţiei noastre.

Şcoalele de agricultură. — Comisiunea numită de ministerul instrucţiunii pentru reorganizarea şcoalei de Agricultură din Roman s'a întrunit din nou Vineri 18 Octombrie în localul ministerului, continuînd discuţiunea începută Vineri la 11 ale aceleiaşi luni.

Din discuţiile urmate se reţine că învăţămîntul agricol în genere are nevoe de o reorganizare. Comisiunea n'are însă cădere a se ocupa de cît de şcoalele dependinte de ministerul instrucţiunii.

Se recunoaşte că şcoalele elementare agricole trebuesc socotite ca un compliment al învăţămîntului primar şi ca atari ele devin şcoale *complimentare*.

Invăţămîntul agricol, cu caracter special, cuprinde numai următoarele grade: Invăţămîntul inferior, mediu şi universitar. In această gradaţie nu intră şcoala superioară de agricultură dela Herestrău.

Invăţămîntul inferior este organizat prin legea specială a învăţămîntului profesional. De asemenea învăţămîntul universitar e organizat prin crearea catedrelor respective dela Iaşi şi Bucureşti. Acum rămîne a se organiza învăţămîntul mediu. Pentru moment singura şcoală care va intra în această categorie e şcoala din Roman, care devine *liceul agricol din Roman*, cu patru ani de curs, din cari trei pentru teorie şi pentru practică, iar anul al patrulea remîne rezervat, absolut pentru practică.

In cei dintâi trei ani practica se va face la şcoală, care pe lîngă pămînt va fi înzestrată şi cu tot ce e necesar pentru a se face o adevărată fermă, iar anul din urmă practica se va face pe la fermele Statului şi pe la particulari. Şcoala va libera celor cari au trecut o diplomă respectivă de absolvire.

S'a zis că în această organizare trebue să se ţie samă şi de mijloacele băneşti pe cari Statul le poate pune la dispoziţie în acest scop.

S'a recunoscut că toate şcoalele agricole începînd cu cele inferioare îşi păstrează individualitatea şi independenţa, fie-care din ele dînd un ciclu de cunoştinţe, aşa ca cel ce a urmat vre-una din ele, să le poate utiliza în profesiune.

Se recunoaşte că pentru admiterea în liceul agricol să se ceară examen de admitere, care să fie aşa alcătuit în cît şi elevii şcoalelor inferioare ca şi cei ai gimnaziilor să aibă posibilitatea a se prezenta la ele. Cu această ocaziune se vor stabili şi condiţiunile de vrîstă pentru admitere.

S'a atins şi chestiunea admiterei absolvenţilor liceului agricol la Universitate, partea agricolă. Aici comisiunea a opinat că Universitatea singură va trebui să se gîndească la tinerii aceştia cari vor să'şi continue studiile căpătînd învăţătura superioară atît teoretică cît şi practică.

Tot odată s'au stabilit materiile ce urmează a se preda în liceul agricol şi s'a hotărît ca membrii comisiunei să alcătuiască programele respective în ordinea următoare:

Limba romînă, germana, franceză, filosofie şi istorie: d. Th. D. Speranţa.

Matematica: I. Otescu.

Mineralogia, geologia, agrologia: I. Murgoci.

Botanica generală şi specială, Ivologia generală şi specială. Anatomia şi fiziologia plantelor şi a animalelor domestice: Marcel Brînză, I. Borcea, I. Popovici-Băznoşanu.

Chimia generală, Chimia agricolă, Fizica şi meteorologia: Haralamb Vasiliu.

Zootechnica generală şi specială, Anatomia animalelor domestice: N. Filip.

Agrologia şi filotechnia, Economia rurală, Silvicultura, Legumicultura şi pomologia: Druţu.

Agricultura, nivelmente, maşini agricole, Desemn şi planuri, Construcţii rurale: Mircea Badareu.

Economia politică şi noţiuni de Drept, Contabilitate şi corespondenţă: V. I. Radu,

Geografia economică: M. Brătila.

Limbele franceză şi germană, se vor preda în mod practic prin conversaţiuni cu pedagogi.

S'a decis ca a treia întrunire a comisiunei să aibă loc Vineri 25 Octombre oara 5 p. m. tot în localul ministerului.

R.

Aseară s'a afişat rezultatul examenului elevilor preparaţi în particular de clasele a IV-a şi a VIII-a, prezentaţi înaintea comisiei B de la Liceul Naţional.

Au reuşit la clasa IV-a: Botez Eugenia, promovată la corigenţă; Dimitrescu Margareta idem; Ciolac Eliza, idem; Drăgulănescu Florica, idem; Zamfirescu Lucia idem; Boghen Samoil, corigent la limba romînă şi latină; Rozenzweig Gustav, idem; Sand Leizer, promovat la corigenţă şi Wexler Mendel, idem.

La clasa VIII-a: Chern Iacob, promovat la corigenţă; Diamant Relly, idem; Fişler Gherşin, idem; Lupaşcu Anton, idem şi Marcu Alexandru, idem.

In curînd se va inaugura noul local al Băncii Moldova, un adevărat monument al Iaşului.

Moţiunea Asociaţiei Presei. Dăm mai jos textul moţiunei asociaţiei Presei, cu privire la actele de răsbunare ale militarilor în privinţa ziariştilor:

Membrii „Asociaţiei generale a presei romîne" întruniţi în adunare generală extraordinară, astăzi, 20 Octombrie, indignaţi şi îngrijoraţi de atitudinea autorităţilor şi tribunalelor militare, faţă de presă şi ziarişti, protestează cu energie împotriva atingerei libertăţei constituţionale a gîndirei scrise şi contra arestărei preventive precum şi a condamnărei de către tribunalele militare a ziariştilor, cari nu pot avea altă jurisdicţie decît acea a curţilor cu juraţi;

Insărcinează pe membrii consiliului „Asociaţiei" să intervină şi să protesteze faţă de suveranul ţării, faţă de guvern şi faţă de parlament.

Insărcinează pe membrii consiliului „Asociaţiei" cari aparţin Corpurilor legiuitoare, ca în urma interpretărei arbittare şi anti-constituţionale a codului justiţiei militare, să ceară şi să obţină modificarea acelui cod şi punerea lui în concordanţă cu respectarea Constituţiei.

Arată sentimentele lor de simpatie şi de indignare contra actelor de arbitrar comise faţă de ei, a celor daţi judecăţii şi arestaţi pentru fapte cari sunt relative la gîndirea scrisă, şi li asigură pe toţi aceştia de concursul „Asociaţiei"

Mulţumesc călduros d-lor avocaţi cari nu aparţin „Asociaţiei" şi care au dat concursul lor apărării ziariştilor daţi judecăţii în faţa tribunalelor militare şi arestaţi în mod preventiv, contribuind astfel la apărarea şi asigurarea libertăţii presei. Insărcinează consiliul „Asociaţiei" să aducă tuturor acestora mulţumiri speciale;

Insăscinează consiliul să se adreseze cetăţenilor Capitalei şi ai ţărei prin întruniri publice, cerîndu-le concursul pentru respectarea drepturilor constituţionale.

O petiţiune. — Oamenii de serviciu ai universităţilor din Iaşi şi Bucureşti vor înmîna, preşedintelui camerei deputaţilor, o petiţie în vederea îmbunătăţirei traiului. Extragem cîte-va pasagii:

„Subsemnaţii oameni de serviciu ai Universităţilor din Bucureşti şi Iaşi, venim cu cel mai profund respect a vă ruga să bine voiţi a ne asculta următoarea rugăminte:

„O bună parte din noi suntem în serviciul Universităţilor de mai bine de 20 ani. Toţi am căutat să ne facem datoria, cu tot sufletul aşa ca superiorii noştri să fie mulţumiţi.

„Toţi suntem oameni săraci, neavînd alte mijloace de traiu de cît micul nostru salar; iar mare parte din noi suntem împovoraţi de familie grea.

„Atfel fiind, ne gîndim mereu îngrijoraţi, ce ne vom face cînd din cauză de bătrîneţe nu vom mai putea munci, sau în caz de moarte ce vor face familiile noastre, fără nici un ajutor.

„După cum ştiţi şi d-voastră noi n'avem dreptul la pensiune decît cu începere de la 1 Aprilie 1909, adică de cînd s'a început a ni se face reţinerea de 5 la sută şi cum mulţi din noi suntem în serviciul Universităţilor de mai bine de 20 de ani, iar alţii aproape de 30 ani, rezultă că aceştia nu vor ajunge nici odată să aibă dreptul la o pensiune care să li permită de a'şi trăi omeneşte ultimii ani ai bătrîneţilor; aceştia se vor sfîrşi, desigur, în cea mai neagră mizerie.

„Astfel fiind vă rugăm respectuos Domnule Preşedinte să bine voiţi a interveni atît pe lîngă Ongrata Cameră a Deputaţilor ce cu onoare o prezidaţi, ca să fim scutiţi de ori ce reţinere pentru anii anteriorii de serviciu şi să avem prin urmare, dreptul la pensiune pentru toţi anii serviţi pînă acum.

„Facem această rugăminte cu atît mai mult cu cît o astfel de măsură s'a luat prin lege specială şi pentru oamenii de serviciu din administraţia centrală şi exterioară a Ministerului de Finanţe, de la Inalta Curte de Compturi şi de la Corpurile Legiuitoare."

Şi mai la vale.

„Facem dar rugămintea, ca cei care suntem mai vechi de trei ani în serviciul Universităţilor să fim scutiţi de ori-ce reţinere pentru anii anteriori de serviciu şi să avem prin urmare, dreptul la pensiune, pentru toţi anii serviţi pînă acum".

In strada Cuza Vodă tramvaiul cu No. 27 a dat peste un copil de 6 ani rănindul grav.

Notaţi bine!!

Vechiul şi renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpuşneanu aduce la cunoştinţa onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpuşneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutăţile.

Concertul celor doi copii geniali, fraţii Feuerman va avea loc Vineri seara 25 Octombrie.

Presa bucureşteană aduce mari elogii concertiştilor aşteptaţi cu vie nerăbdare.

D. dr. Iliescu, medic şef veterinar, a plecat la Ungheni, pentru a lua severe măsuri, spre a împiedeca introducerea febre aftoase, ce bîntuie prin vitele din Basarabia.

Examenul de absolvirea cursului superior a început astăzi dimineaţă cu proba de limba romînă, iar examenul de absolvirea cursului inferior începe după amiază tot cu proba de limba romînă.

Pentru clasa I-a a liceului internat candidează 168 elevi. Acei cari nu vor găsi locuri vor fi primiţi în clasa I-a a liceului naţional. Tot în această din urmă clasă au fost primiţi opt elevi repetenţi din anul trecut.

Candidaţii pentru liceul internat sunt recrutaţi, anul acesta din Iaşi şi din Galaţi. Locuri libere sunt 28.

D-na Comarnescu, institutoare la şcoale de fete No. 10, a obţinut un concediu de 4 luni.

In tot acest timp va fi suplinită de d-ra Mărgineanu.

Toţi meseriaşii care sunt născuţi în anii 47 şi 48 au dreptul să înainteze corporaţiilor din care fac parte cerere pentru pensiea de bătrîneţe, conform, legei de organizare a acestei categorii vin la rînd anul acesta.

Meseriaşii care au făcut campania vor fi scutiţi de plata asigurării pe timpul cît au fost sub drapel, numai în cazul cînd vor prezenta corporaţiilor respective dovezile cerute.

Conferinţele duminicale ale „Uniunii educatoarelor romîne" au fost suspendate în ultima Duminică după dispoziţia serviciului sanitar, din cauza unor cazuri de scarlatină ce s'au ivit în apropiere de şcoala „Cuza Vodă" unde au loc conferinţele.

Obştia locuitorilor din comuna Ciurea a luat în exploatare parchetul „Movila Cireş" de pe domeniul Dobrovăţ.

Vînzarea începe de la 1 Noembrie 1913.

Ieri s'a refuzat primirea a doi scarlatinoşi aduşi din Buciumi la pavilionul de izolare al spitalului Sf. Spiridon.

D. medic-şef dr. Floru a intervenit la epitropie pentru a se primi toate cazurile epidemice şi în special acele de scarlatină.

Comisiunea pentru examinarea absolvenţilor cursului superior de la Liceul Naţional se compune din d-nii: Em. Constantinescu, preşedinte, Gh. Ciolac, G. Dornescu, dr. Lambrior şi Valeriu Hulubei, membri.

Curs inferior, d-nii: dr. Leon Cosmovici, preşedinte, P. Fîntînaru, L. Sinigaglia, Em. Constantinescu şi I. Davici, membri.

Diverse întîmplări

— Vineri 25 Octombrie va avea loc la şcoala din Hlincea, o serată dansantă în folosul acelei şcoli.

— Muncitorii Gh. Postolache şi P. Cărăbuşi lucrînd la transportarea unor demigene cu vitriol în strada Elena Doamna No. 6 a spart una din greşală.

Lichidul caustic umplîndu-le faţa şi mînele le-a pricinuit grave arsuri.

Au fost internaţi la spitalul israelit.

— Pentru ziua de 3 Noembrie s'a fixat adunarea specială a breslei cizmarilor pentru alegerea de membri în comitet.

— D. Gh. Atanasiu a fost numit notar clasa III, în comuna Coarnele Caprei, în locul d-lui M. Botez, demisionat.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretraie asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

■ **Elevii romîni admişi în clasa I-a la Liceul Naţional.**—Adam D. Alexandru R., Alexandrescu V. Petru, Bart S. Const, Bartsch A. S. H. Ferdinand, Botez S. Const, Cercel V. C., Cerne P. S. Loris, Chilcas Ioan, Comşa Alex, Cosmolici Al, Fellea I. Ioan, Gall C. N, Holescu A. Vasile, Horga I. Gh., Ignat N. Mihai, Ionescu G. D., Ionescu I. N., Istratin I, Mardari Gr. Valeriu, Mîrza Vasile, Mazilu N. Just., Merlescu Emil, Mezincescu D. Mircea, Nebunelli Al., Nestor Ioan, Niculcea Dum., Păduraru Mihai, Popa I., Popescu G. Şt., Preda Virg., Romanescu Gr. Dum, Rotărescu V. C, Sbîrnea Ş. N., Simionescu C. N., Stan P. Mihail, Tiron Eduard, Torjescu C., Tjszkewci Vl. I. Emil, Franc V. Al., Lapteş Nec., Vinograski A. Const, Dimitriu Nec., Popovici C. N., Florea G. P., Miron G, Vidraşcu I. ., Zotinca A. Valentin.

De asemenea sunt reuşiţi: Amira M. Leonida, Avramovici S. David, Crafciuc Ioan, Dikman S. Iosif, Finkelştein A. Ionel, Ghelerter L. Iolian, Gheller Ifrim, Ghetzel S, Gratz Gherşin, Grosu Bruno, Herson S. Hainrich, Jurist Jose, Rorlich Isach, Rosen H. Herman, Rosenberg Felix, Rothenberg Victor, Schoenberg V. Hugo, Schreiner R. Carl, Stern M. Bernhard (primul reuşit), Şvaigher Carol, Vexler Benedict, Veintraub Iulius, Veisenberger C. Ioan.

■ **Suplinirea** catedrei de gimnastică de la Liceul Internat a fost împărţită: cursul superior d-lui I. Dolijan; cel inferior d-lui C. Dobreanu.

■ D. dr. Th. Lupaşcu, medic veterinar, a fost delegat, de către direcţia generală a serviciului sanitar, ca membru în comisiunea de clasare a animalelor din jud. Iaşi.

■ Marele colegiu Universitar este convocat pentru Duminică, ora 5 p. m., spre a se consfătui asupra mijloacelor de luat în contra profesorilor care, deşi cu catedra la Iaşi, locuesc în Bucureşti sau în alte oraşe, neglijînd astfel cursurile.

■ O delegaţiune de trei membri din partea Camerei de Comerţ din Iaşi va lua parte la înmormîntarea regretatului Iorgu Juvara fost director de serviciu în Ministerul de Comerţ.

■ Examenul de absolvire a elevilor de curs superior şi inferior de la Liceul Naţional va începe mîine Mercuri 23 Octombrie la orele 9 dimineaţa.

■ Astăzi a început la şcoala normală Mihail Sturdza examinarea orală a primei serii de candidate la cele 35 burse dela Azilul Elena Doamna.

Vor fi examinate cîte 20 de candidate pe zi. Sunt în total la Iaşi 160 candidate în afară de cele prezintate la Galaţi, Bucureşti şi Craiova pentru 35 locuri.

■ Astăzi dimineaţa pe la orele 5, din cauza stricării unui tub de la alimentarea cu apă, s'a surpat o porţiune din strada I. C. Brătianu, în dreptul casei cu No. 57, pe o întindere de cîţiva metri.

Apa a pătruns în pivniţa acelei case.

Nu s'a întîmplat nici un accident.

■ Iată noul program de astă seară Marţi al teatrului cinematografic Pathé-Frères, din spaţioasa sală a Circului Sidoli:

Viziunea sau umbra ofiţerului (intercalare nouă) extraordinară desfăşurare dramatică în două părţi.

Romanul Magdalenei, splendida desfăşurare în 3 părţi. Din seria filmelor artistice italiene. Interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor italiene.

O escursiune în provincia Oregon (Statele-Unite ale Americei de Nord), călătorii.

Titi face o primblare, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Eclair Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Se caută un cîne de pază, scene comice.

Noul program se reprezintă mîne Mercuri: „Cei doi draci" film danez de mare artă, sujet absolut nou şi original.—Regele Koko, (după vodevilul lui Bisson), comedie interpretată de simpaticul, originalul şi neimitabilul humorist parizian, Prince, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

■ **Judiciare.** — Curtea de apel secţia II-a a amînat pentru ziua de 18 Decembrie, judecarea procesului dintre obştia locuitorilor din Bogdăneşti cu Epitropia Sft. Spiridon, pentru contestaţie la hotărnicie,

— In afacerea furtului de la instituţia de care ne ocupăm în ziar, parchetul a dat delegaţie şefului siguranţei pentru a continua cercetările.

— Simbătă s'a anunţat că s'a cerut tribunalului, declararea comerciantei Berta Blumenfeld din str. I. C. Brăteanu No. 1 ca falită.

Adevărul e că numita ceruse înscrierea firmei sale la tribunal.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Procesul de „omor ritual"

Depunerea curatorului diocesului catolic din Turkestan

Kiev.—Panaitis, curatorul diocesului catolic din Turkestan, şi unul dintre autorii intelectuali ai inscenării din Kiev, depunînd ca expert în procesul Beilis, spune că talmudul—în tradiţia lui orală—manifestă intoleranţa adîncă faţă de creştini. Exterminarea creştinilor este ordonată cu energie de Talmud. Talmudul şi Cabila vorbesc de asasini şi de neevrei. Talmudul admite consumaţiunea sîngelui sub formă de fiertură. După distrugerea Templului, nu s'au mai făcut alte sacrificii de cît creştini.

Istoria cunoaşte peste 200 omoruri rituale dovedite. Deşi talmudul nu conţine indicaţii directe ca injoncţiunea de a se asasina creştini în scopuri rituale, e-xistă totuşi o tradiţie în acest sens. Spune că talmudul interzice a se scrie această prescripţie.

Intrebat dacă au fost semne de omor ritual în cazul Juscinski, expertul zice că nu sunt indicaţiuni directe, în afară de 13 înţepeturi la gît.

Talmudul scrie. într'un stil obscur, de întrebuinţarea sîngelui în prepararea pînei azime.

Toate şcolile evreeşti hrănesc ura care le vorbeşte de omorîrea de tinere fete.

Nu există o bulă papală interzicînd a se acuza evreii de omor ritual.

Expertul afirmă că ediţiile mai noi ale talmudului au fost revăzute şi toate pasagiile suspecte au fost înlăturate sau adnotate.

Tratativele turco-grece

Athena.—Ministrul de externe a exprimat lui Ghalib-Bey dorinţa guvernului grecesc ca un răspuns să fie dat cu urgenţă.

Senaddin-Bey, membru al comisiunei, a plecat la Constantinopol ca să explice guvernului turcesc necesitatea de a se termina tratativele mai de grabă.

Delimitarea graniţei sîrbo-muntenegrene

Cetinge. — Negocierile sîrbo-muntenegrene, cu privire la delimitarea graniţei, au ajuns la un acord complect.

Aviatorul Dancourt spre Bucureşti

Buda-Pesta. — Aviatorul Dancourt a pornit la ora 2 şi a aterisat la Arad de unde îşi va continua mîne drumul spre Bucureşti.

Moratorul în Serbia

Belgrad.— Scupcina a votat cu 73 voturi contra 33, în prima cetire, proectul privitor la lichidarea moratorului, după o vie discuţie în care oratorii opoziţiei au combătut insuficienţa proectului şi sau pronunţat pentru o nouă prelungire a moratorului.

Trupele greceşti în sudul Albaniei

—Tripla alianţă se pronunţă pentru evacuare—Meetingul din Valona —

Berlin.—Din loc competinte se declară falşă ştirea unor ziare franceze, cum că Germania s'ar despărţi de aliaţii ei, în chestia graniţei sudice albaneze.

Germania a sprijinit demersul Austro-italian, cu privire la evacuarea la timp de trupele greceşti, a acelor teritorii.

*

Colonia. — O depeşă din Berlin către „Koelnische Zeitung" zice: „Contrar afirmărilor ziarelor franceze, dorinţa Austro-Ungariei şi Italiei, de a vedea teritoriile sud-albaneze evacuate de greci, este sprijinită şi de Germania.

Este posibil ca toate ştirile să aibă prilej a se ocupa de această chestie, dar Europa nu va putea da sprijinul dorit de cîteva ziare, în potriva Austro Ungariei şi Italiei".

Serviciul Telefonic

D. Brătianu şi prerogativele regale

Bucureşti.—Ziarul „Pressa" relevînd declaraţiile d-lui Ionel Brătianu, zice că şeful partidului liberal, a provocat o chestie de o gravitate excepţională.

Nu e vorba de reformele anunţate, ci de o deciaraţie făcută din propria voinţă a acestui partid, de a suprima articolul 93 din Constituţie, care acordă Suveranului prerogativul de a face şi desface guvernele.

Şeful partidului liberal a comunicat prietinilor săi, că în urma eşuărei guvernului naţional, nu va mai vorbi cu Suveranul cu privire la formarea guvernelor.

Prin această declaraţie, d. Brătianu se raliază la doctrina, că partidele trebue să impue guvernele coroanei.

E mare primejdia pe care ţine s'o înfăptuiască d. Brătianu şi mare trebue să-i fie supărarea că nu s'a realizat guvernul naţional.

E drept că în moţiunea cetită de d. Ferechide nu se pomeneşte de abrogarea articolului 93 din Constituţie, dar ori cum declaraţia şefului partidului liberal însamnă evocarea unei teorii nu numai antimonarhice, dar chiar revoluţionară.

Interimatul ministerului de interne

Bucureşti.—In „Monitorul Oficial" a apărut numirea d-lui Al. A. Badareu ca ministru ad-interim la interne şi a d-lui D. Moruzzi ca locţiitor de secretar general al aceluiaşi minister.

Inspecţiile d-lui Take Ionescu

Bucureşti.—D. Take Ionescu a trecut ieri prin Oltenia la Turtucaia şi a vizitat cadrilaterul pînă la Dobrici unde a petrecut noaptea.

Astăzi a plecat la Balcic de unde se va întoarce iarăşi la Dobrici. De acolo va merge la Constanţa spre a lua vaporul înspre Atena.

D. Al. A. Badareu la Constanţa

Bucureşti.—Astăzi la ora 4 şi jum. d. Al. Badareu, ministrul lucrărilor publice, va lua trenul spre Constanţa pentru a avea o întrevedere cu d. Take Ionescu, înaintea plecării la Atena a ministrului de interne.

D. Maiorescu în ţară

Bucureşti.—D. Maiorescu, de şi întors în ţară, totuşi voieşte să-şi mai permită cîteva zile de ragaz. Din această cauză nu va relua preşedinţia consiliului de miniştri, de cît peste 8 zile.

Sborul Bucureşti-Dorohoi

Bucureşti.—Pilotul Poli Vacas se pregăteşte la un nou record al aviaţiunei. In adevăr, d-sa vra să execute un zbor Bucureşti-Dorohoiu, dus şi întors în aceiaşi zi.

Ancheta administrativă

Bucureşti. — In „Monitorul Oficial" de azi, a apărut un comunicat al comisiunei de anchetă, prin care se arată. că ori cine poate spune ceia ce ştie. fără nici o grijă, de eventuale neajunsuri, bine înţeles ca cele arătate, să fie în conformitate în condiţiunile arătate în „Monitorul Oficial din 14 Octombrie.

PHOSPHATINA FALIÈRES
Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vărsta de 7-8 luni, in momentul inţercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL:
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

Consiliu de miniştri

Bucureşti.—Joi în 31 Octombrie, se va ţine un consiliu de miniştri, sub preşedinţia d-lui Titu Maiorescu.

In chestia Manasse

Bucureşti.—Cronicarii şi criticii teatrali de la toate gazetele din Bucureşti, au trimis o scrisoare d-lui Davila, directorul general al teatrelor, rugîndu-l să reia piesa „Manasse" la Teatrul Naţional.

Raidul Berlin—Bucureşti

Berlin. — Doi aviatori germani, vor face curînd, pe aparate Taube, un sbor Berlin-Bucureşti.

Piloţii germani vor ateriza pe cîmpul de aviaţiune de la Băneasa.

Inaintare

Bucureşti.— D. Inginer inspector Carcalechi, din serviciul Ministerului lucrărilor publice a fost înaintat la gradul de inspector general cl. I în locul d-lui Otulescu, trecut la pensie pentru limită de vrîstă.

Şedinţa Sinodului

Bucureşti.—Sinodul va ţinea mîne şedinţă. Se va proceda la numirea unui arhiereu, căruia se va încredinţa conducerea bisericei în Cadrilater.

Dezastrul de la Moreni

Ploeşti. — Ancheta pentru a se stabili cauzele dezastrului de la Moreni, se face de către d. Inginer Pascu şeful regiunei a 4-a mineră.

Trei lucrători învinovăţiţi de neglijenţă au fost arestaţi.

Aducem la cunoştinţa cetitorilor noştri că ziarul *Opinia* **se găseşte de vânzare la chioşcul d-lui Lache Ionescu, de la** *L'Indépendance Roumaine*, **Calea Victoriei.**

Din eroare se anunţase pînă acum că acest chioşc se află la întretăierea Bulevardului cu Calea Victoriei, pe cînd în realitate ziarul nostru se află de vînzare la cel de la *L'Indépendance Roumaine.*

Grigore Dimitrescu
profesor universitar—fost magistrat
AVOCAT
S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)
Consultaţiuni 7 — 8 seara.

Pepinierele de Viţe Americane
ALTOITE ŞI NEALTOITE
Producători direcţi etc.
Dimitrie Vizanti
Copu-Iaşi
— 2 medalii de aur şi argint —
— Catalogul gratis la cerere —

Doctor L. Silberstein
Medic de Spital
Str. Cuza-Vodă, 46
Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

Prăvălie DE INCHIRIAT *în Str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42 ter.*
A se adresa d-lui avocat V. G. Cristofor Str. Cuza-Vodă No. 42 bis.

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50 Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

O profesoară *de germană cu certificat se caută. A se adresa la administraţia acestui ziar.*

Goldstein Matelii
— Moaşă premiată —
— Stradela Armeană No. 6 —

Preparator special
de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latina,** *matematicele, curs primar şi secundar.*
Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*
Seara de la 7—10 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi.
V. EMIL, profesor
Str. Sf. Teodor 36 (în curte)

SE TAIE LEMNE DE FOC
Cu maşina condiţiuni avantajoase
Doritorii să se adreseze printr'o carte postală d-lui Simon Avram, strada Zugravilor No. 49.

Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5.

1,000 Decalitri *Vin de Panciu, nou, excelen se vînd cu preţ convenabil. Informaţii str. Săvescu 12, Iaşi.*

Dr. I. BRENER
Specializat în clinicele din Germania
BOALE DE FEMEI
MAMOŞ
Str. Lăpuşneanu 25
— Cons. 1—6 —
Reîntors din campanie şi-a reluat ocupaţiunele

De Inchiriat *în Strada Căpitan Păun 8 2 camere pentru birou şi o magazie pentru depozitat marfă.*

Conversaţie franceză
(copii, doamne, domnişoare) în scurt timp, după nouă metodă studiată în Franţa: curs primar şi liceal prepară absolut conştiincios d-ră Licenţiată, profesoară secundară, Mitropoliei 2 (casele Băncei).

De inchiriat *Casă cu şase odăi, 2 cămăruţe, pivniţă, bucătărie, sală mare, curte grădină, pomi roditori, viţă americană pe rod. Str. Bucşenescu 13.*

Un apartament compus din **două camere mari, la stradă şi una în atenanse, toate la etagiu, Ştefan cel Mare (casele Jurist, vis-a-vis de Mitropolie) se inchiriază de acuma. A se dresa la** *„OPINIA"*

Pepinieră de Viţe de Vie
bine selecţionate, altoite pe portaltoi americani cei mai rezistenţi se poate vizita în ori-ce zi la via d-lui C. Chilimoglu Şoseaua Copou, vis-à-vis de Şcoala Normală Vasile Lupu, unde se vor adresa şi nzoecmile.

30.000 lei *de dat împrumut cu ipotecă.*
A se adresa d-lui avocat S. P. Georgescu.
Str. Lozonschi, 16 bis.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% !
ECONOMIE
prin întrebuinţarea
Săpunului Popular
din Fabrica „STELLA" Bucureşti

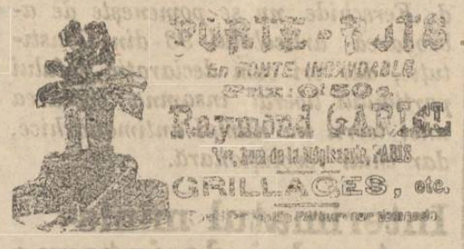

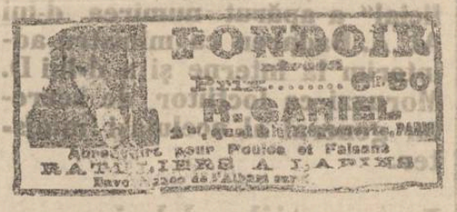

NEVRALGIILE
Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE vindecă şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de tămăciune, Migrenele, Ischialgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase care se resistă tuturor celor l'alte remedii.

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la culcare. Ele dau de dimineţă şi seara 3 hapuri: unul dimineţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul nu a simţit vro ameţire, va lua o hapu şi doua şi 1 dimineţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât o pe zi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de PARIS, cari se găsesc la toţi Droghişti şi Farmacişti.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a serierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului

Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA".

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 4[illegible] „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 2018 — ~~Vineri~~ 24 Octomb. 191

După congresul liberal

Extrem de scurt ca durată—abia de trei oare și jumătate — congresul de Duminică al partidului liberal nu va lipsi să provoace lungi discuțiuni.

Asupra unor pasagii din cuvîntarea șefului partidului liberal ne-am oprit în ultimele numere ale ziarului. Revenind asupra lor voiu face oare cari considerații de altă natură.

In partea consacrată acțiunii noastre externe—parte care a ocupat jumătate din discurs—șeful partidului liberal a polemizat cu guvernul căruia a început prin a-i da note rele, spre a sfîrși cu o medie generală bună, excelentă chiar. „Guvernul nu și-a înțeles misiunea, fiind-că n'a înțeles menirea României în Orientul Europei"—cu toate acestea România a înregistrat o frumoasă isbîndă, recunoaște tot d. Brăteanu.

Și polemizînd cu guvernul, d-sa a polemizat indirect și cu Coroana, pentru că a făcut o vină guvernului din „lipsă de hotărîre și de energie"în prima fază a acțiunii politice a Romîniei în criza internațională, — cusururi pe care M. S. Regele nu le-a văzut, ci din contra, a socotit ca un act chibzuit această atitudine de espectativă. D. Brătianu face guvernului o crimă din faptul că nu s'a aruncat în vultoarea balcanică atunci cînd coaliția creștină era cu ghiarele înfipte în trupul Turciei; denunță ca o greșală de neertat inacțiunea—față de cine?—desigur față de această coaliție, pentru ca imediat, fără a-și da seamă că se contrazice, să mărturisească însuși d-sa, d. Brătianu, că interesul României nu era de a se manifesta nici prin invidie, nici prin dușmănie.

Dar, revine la prima acuzațiune și prezintă guvernul într'o lumină foarte puțin simpatică—de nechibzuință și de lașitate—pentru că n'a deslănțuit puterea armată a Romîniei în această întăie fază a crizei balcanice. A trebuit „imboldul opiniei publice, lumina discuțiilor din Parlament", pentru ca „guvernul să vadă în sfîrșit că nu putea rămîne în inacțiune".

E vechiul cîntec cu presiunea, nevăzută, nesimțită, exercitată de partidul liberal—cu toate că suveranul, în interviewul din Universul, declară că și Majestatea Sa a fost atunci contra răsboiului: „O eroare gravă s'ar fi săvîrșit, dacă Romînia intra în războiu atunci cînd Statele balcanice luptau aliate contra Turcilor. Cum ar fi putut România, Stat creștin, să împiedice un războiu care pornise ca răsboiu liberator al creștinătății"—observă M. S. Regele.

Atita ar ajunge spre a spulbera capul de acuzare ridicat de șeful partidului liberal. Dar Suveranul a fost și mai explicit relevînd grava eroare ce am fi comis, dacă guvernul ar fi făcut o politică de aventuri. România intrînd atunci în războiu, „ar fi întărit blocul balcanic. Această greșală nu o putea face România. Cine nu vedea mai departe, cine nu cunoștea adevaratele sentimente cari erau între Sîrbi și Bulgari, acela, da, putea să ceară ca România să intre în războiu dela început."

D. Brătianu a reeditat o acuzație de a cării lipsă de temeiu și de seriozitate e d-sa însuși convins, a criticat o atitudine pe care întreaga țară a aprobat-o și pe care Suveranul o proclamă, ca aceea care răspundea mai bine adevaratelor interese ale României, căci orice altă atitudine ar fi fost o gravă eroare.

Șeful partidului liberal, cu toată dorința de a diminua pe cît cu putință mai mult meritul guvernului de colaborare; cu toată încercarea de a revendica o parte din acest merit, dacă nu chiar întregul, pentru presiunea opiniei publice (liberale, desigur) și lumina discuțiilor din Parlament (indicațiunile d-lui Brătianu, firește),—șeful partidului liberal nu poate să nu recunoască acest merit, să proclame chiar d-sa că rezultatul acțiunii a fost bun. Și România, adică oamenii cari au condus-o în acele zile de grea cumpănă au înregistrat o isbîndă, „pentru că în a doua parte a acțiunii externe, guvernul a adoptat o atitudine care a corespuns nevoilor". D. Brătianu nu putea vorbi altfel, de vreme ce a considerat ca o nenorocire inacțiunea de la început, și, mai ales, că d-sa vroia să prezinte rezultatul ca datorit presiunii de stradă și intervențiunii d-sale în discuția protocolului dela Petersburg. Dar d. Brătianu va da voie opiniunei publice a țării, să se ralieze la apreciarea Suveranului care, abia acum cîteva zile, arăta că nenorocire ar fi fost dacă România se lua după capul acelora cari vroiau războiu, atunci cînd pare a-l fi voit și șeful partidului liberal. *„Da se știe, cred* — spune Majestatea Sa — *că Eu am fost la început contra războiului"*.

Lipsa de hotărîre și de energie denunțată de d. Brătianu, era în realitate ponderațiune, pregătire pentru efortul decisiv de mai tărziu. In locul avîntului nechibzuit — pe care nu știm sigur dacă în toată sinceritatea l'ar fi dorit, atunci d. Brătianu — M. S. Regele și sfetnicii săi au preconizat o judecată rece, chibzuită, o cîntărire dreaptă a tuturor șanselor — și au stăruit în singura atitudine care convenea României: espectativa. Și aceasta, pentru că au prevăzut spargerea blocului balcanic — lucru de care, ca și d. Daneff, căruia Suveranul i-o prevestise. pare a se fi îndoit șeful partidului liberal. „D. Daneff s'a înșelat și n'a vrut să M'asculte" — a relevat M. S. Regele în interviewul din „Universul". Și d. Brătianu s'a înșelat—spunem noi; dar, pe cînd d. Daneff recunoaște astăzi că n'a știut să vadă mai departe, d. Brătianu persevează în aprecierea miopică a distanțelor.

Șeful partidului liberal, încheindu-și criticele asupra rolului guvernului în acțiunea externă, a atins și chestiunea guvernului național. D. Brătianu a declarat că a ținut să se constitue un asemenea guvern, — pentru ca și partidul liberal să-și aibă partea în actul final al acestei acțiuni. N'avem intențiunea de a insinua că d. Brătianu doria un rol oficial pentru d-sa și partidul d-sale, împins de o preocupațiune egoistă, dar atunci nici noi nu putem admite concluziunea că, la urma urmei, nu prea regretă zădărnicirea proiectului unui om care, dat fiind „lăcuntatea isbînzii".

Concluzie falșă după înseși premisele șefului partidului liberal, care recunoaște că sarcina oamenilor cari s'au aflat la cîrma țării nu era tocmai așa ușoară, de oare ce d. Brătianu spune singur că părerea d-sale e că trebuia o concentrare a tuturor forțelor active ale țării „în asemenea momente de criză, cari puteau să dea naștere la dificultăți mai mari de cît acelea cari s'au născut". Cum poate vorbi d-sa în concluzie de „facilitatea isbînzii", cînd tot d-sa, într'o altă premisă, afirmă că partidul liberal vedea în participarea la acțiunea guvernamentală nu un prilej de profit politic, ci „numai sarcini și răspunderi de luat"?

Cu propria argumentare a d-lui Brătianu ajungem la încheierea firească, logică, acea a bunului simț. E cu atît mai mare, mai covîrșitor meritul guvernului de colaborare pentru izbînda repurtată numai de el singur, cu cît pentru sarcinele și răspunderile asumate numai de el singur, ar fi fost nevoe absolută ca „toate forțele statului să fie într'o conlucrare formală și activă pentru ca să poată domina orice greutate". Și izbînda devine astă-zi „facilă", pentru că... d-nii Maiorescu și Take Ionescu n'au avut avantajul—considerabil după însăși mărturia d-lui Brătianu—de a putea conta și pe concursul efectiv al restului de forțe politice din țară?!... Și e vorba de o izbîndă care, tot d. Brătianu o proclamă, s'a tradus prin rezultate mărețe

NOTA ZILEI

Pater peccavi..

De cum a apărut pe arena publicei, ziarul „Cuvîntul" a avut ghinionul să fie prins cu mîța'n sac. Detectivii de la „Unirea" l'au somat să mărturisească dacă nu are în redacție pe semit Hidalgo Smerit, „Cuvîntul" a dat explicațiile și a cerut scuzele cuvenite

Dar iată că, pentru a doa oară ziarul naționalist descopere sub un pseudonim pe autorul semit al unei poezii, publicată în „Cuvîntul".

Și numai de cît ziarul arioit, care fusese bănuit că nu e... zionist, scuză plîngînd:

«*Unirea*» ne acuză a fi primit un evreu în redacția ziarului nostru. Faptul e exact,—iar poezia la care se referă organul naționalist ne-a sosit din afară de redacție».

Da, vorba-i: a pubcat poezia; păcatul s'a consumat și postolnicul să-l întrebe din nou:

— „Te lepezi de ctana"

Crede oare „Cuvîntul" că scapă cu un simplu „pater, peccavi"

POLITICE

Tu etiam..

In cel mai nou număr al gazetei d-lui Virgil Arion — o numim a d sale, ca să n'o numim a nimănui—cetim următoarea notiță politică, între informațiile banale ale reporterilor:

„D. P. P. Carp, șeful partidului conservator, întrebat de un prieten politic ce atitudine va lua după denunțarea colaborării, a răspuns: „Eu nu discut pe ipoteze. Izbîndiți și... vom vedea".

Toți cei cari au avut în ultimele zile prilejul să întîlnească pe d. Carp, au fost impresionați de buna dispoziție și hotărîrea de luptă vajnică pe care au întrezărit-o. Odată mai mult, acei care au escontat retragerea d-sale din viața politică, vor constata că s'au înșelat amar.

Petre Carp e un soldat care nu-și părăsește locul datoriei".

In laconizmul ei, notița de mai sus tradează diferite înțelesuri și sub înțelesuri. Era o vreme cînd deputațiuni de ale „Cuvîntului" întreprindeau cu regularitate, expediții la Țibănești, pentru a sonda intențiile oracolului și a da publicului știri culese de-a dreptul de la sursă.

Acele vremi sunt acum departe. Gazeta stingheră se mulțumește a înregistra zvonuri ce se atribuie, indirect, vecinic anonimului „prieten politic al șefului",—după cunoscutul truc al unor reporteri politici.

Vine apoi o parte ciudată. D. P. P. Carp nu mai este înfățișat nici cu vorbele idealistului cu energie „Izbîndiți și... vom vedea".

Cu alte cuvinte, va veni la gata! E drept că d. Carp nu e grăbit. De ce s'ar grăbi? Oare la 75 de ani omul de stat are vr'un motiv să pară zorit?

Foștul șef de guvern și de partid știe că și partizanii săi politici au manifestat altă dată aceeași dorință:

„Izbîndește și... vom veni!"

N'a zis d sa vorba istorică: „Să-mi dea Regele puterea și partid voiu găsi?"

Ironia „Cuvîntului" nu se oprește aci. Acei cari au văzut pe... prietenul d-lui P. P. Carp au „întrezărit" un dor de luptă vajnică. Se vede c'au văzut pe proprietarul Țibăneștilor scoțîndu și pașaportul pentru anunțata călătorie peste frontieră, de 5 luni. Ca dovad,—sfîrșitul notiței—*„in cauda venenum"*:—„Petre Carp e un soldat care nu și părăsește locul datoriei".

Iar mali[illegible]iți nu pot de cît să întărească dorul de a pleca să se odihnească, iar patronului gazetei iașane îi va spune la despărțire:

— „Tu etiam, fili mi!"

Pînă și tu îți rîzi de mine, fiul meu vitreg?!

DON CHIȘOT

Dacă Cervantes—ca și oricare scriitor de talia lui—a fost mare, e că a știut să prindă în chip atît de strălucit, atît de mișcător, ridicolul firii omenești. Schimbat, după timpuri și locuri, acest ridicol a trăit și va trăi de-apururea.

Fiecare țară, fiecare neam, fiece decenie chiar, își are... don Chișotul său,—și nicăiri aiurea, ca în politică, nu se evidențiază mai bine acest erou de... întristătoare speță.

Intr'o veșnică frămîntare, năzuind spre culmi de-acele, spre care duc căi cu totul deosebite de cărările bătute de omenirea, ce merge cu scopuri și năzuinți determinate,—veșnic în căutarea formulelor care l'ar deosebi de normele de conducere, la înghebarea cărora au contribuit experiența și judecata veacurilor,—nemulțumit de ceia ce este și înhorbotînd în cele mai năbădăioase teorii ceia ce —crede el—că ar trebui să fie, căutînd dușmanul în aiurările minței înfierbîntate și nerăbdător de a-l lovi—Don Chișotul trăiește ici, colo,—azi, mîne—la noi, aiurea,—pretutindeni și totdeauna.

Pe unii îi văd și-i cunosc toți,—aceia sunt Don Chișoții vieței comune, de toate zilele.

Pe alții—sus, cum sunt puși—mai izolați de frămîntarea zilnică a traiului animal,—plutind oare cum, în înălțimile acele, la care se încheagă tainele și se mînuiesc firele ce conduc neamurile—pe alții, zic, nu-i dezvăluesc ochilor celor mulți de cît po nirile acele de-un atît de caraghios eroism—în cît, multă vreme, dacă nu pentru totdeauna, rămîn înpresurați de hohotul de rîs pe care l'au stărnit ridicolul gestului lor...

Capitala a rîs, Duminica trecută,—a rîs cu hohot,—și am rîs și noi, toți, după ce am aflat motivul acelei ilarități, ce pornise din inima țărei. Bucureștii, și cu el țara a dobîndit un nou... Don chișot, un Don chișot politic de mîna întîi... Îl veți fi ghicit cu toții... Spiritul eroului spaniol încarnat în pielea romînească a d-lui Ionel Brătianu.

Acest nou „homme sans peur" s'a arătat, pe o clipă, a fi o vrednică întrupare a prototipului său.

D. Ionel Brătianu a declarat că, de azi înainte, nu va vroi să știe, nici să audă, de arbitrajul pe care constituția țării o dă Regelui ei, în materie de guvernămînt.

Ce-i va păsa d-lui Brătianu dacă Regele nu-l va chema la frînele statului?... El se va impune, — chiar în cazul — pare-se — cînd nici țara nu l va voi. Și ce-i va păsa, iară-și, d-lui Brătianu cînd M. Sa va crede necesar să-l revoace?! El va rămînea înnainte ceia ce va fi — președinte al consiliului, atît cît va vroi.

Voința și puterea regală?... Un fleac. Schimbînd hotărătoarea zicere a regelui francez, d. Brătianu va spune: „la force, c'est moi!"

O! morile de vînt, — dar pe cîtă vreme eroul spaniol le vedea pe cîmpii și se ciocnea de ele, — romînului nostru par a i se învîrti în propria tidvă...

Ce timpuri, ce oameni!? Numai cît e curios cum partidul liberal nu cumpănește adevarata valoare a șefilor săi, și nu simte că — cu astfel de oameni — nu poți vrednice de ocîrmuit.

Lumea rîde azi, va rîde mîni, și totdeauna de gestul „șefului", — iar atunci cînd „partidul" va suna trîmbițele luptei... după putere, — inevitabil, în frunte va păși chipul osos, transfigurat al eroului de azi, și lumea?... lumea va hohoti de rîs, — va rîde, căci doar atît poate stărni în simțuri ori care don chișot.

Dinu

OAMENI ȘI LUCRURI

Pe firul reflexiilor

E abia de o oară în perete și iată prima emoțiune: telefonul cheamă; soneria întretaie liniștea serei, curmînd o pe neașteptate. O indiscreție? Nu; n'a fost nimic,—e numai prietenul Rădulescu, care-și controlează opera — toate instalațiile din oraș sunt doară întru cîtva opera lui. Dovada e făcută; firul merge perfect; schimbul de glasuri e atît de lămurit; timbrul atît de clar, de par'că am avea un schimb de vorbe prin geamul deschis și atît...

Ce ți-e și cu progresul!

Se pare totul atît de simplu, atît de firesc, atît de obișnuit, de par'că și strămoșii noștri ar fi vorbit din imemoriale timpuri, prin firul acelorași aparate și par'că invențiunea minunată a lui Edison ar dată de cînd lumea: Lumea veche, nu Lumea nouă...

De abia o ușoară sensație a noutății, cînd privim elegantul aparat, fixat de perete și care-și trimite în relief tubul de lemn, mobil, elastic, gata să scoată sunete;—căci *el* le scoate, ca și o ființă vie, spontană,—ușor, fără sforțări,—o prelungire și o întregire a ființei noastre vii.

Tubul așteaptă și va înregistra mereu voci noue, aducînd ecoul lor.

Ce va spune oare? Vești bune? Lucruri plăcute? Va mări cîtimea știrilor mulțumitoare, ori numărul celor rele?

Cîte lucruri, în loc să fie știute pe îndelete, comunicate cu încetul—cu binișorul — vor fi aflate de-adreptul, cu grabă, — uneori fulgerător de repede, cînd ar fi putut să fie transmise prin scrisoare, cu zăbavă, ca să ne cruțe nervii și emoțiunile intense.

Progresul!...

Traiul de altă dată, traiul patriarhal, care se desfășura subt un orizont mult mai strîmt; care curgea liniștit și pașnic nu avea trebuință de mijloacele cu care noi, modernii, încercăm să scurtăm și să economisim vremea. De aceea viața de atunci părea mai largă, mai cuprinzătoare, mai tihnită și era infinit mai calmă. Măsurarea și cruțarea timpului sunt trebuinți ale zilelor noastre de acum; lor le datorim și această minunată invenție a telefonului care, dela biroul de lucru, ori din perete, ne pune în curent, în tot momentul, cu chemările lumei din afară de care nu ne putem despărți și depărta de loc. Suntem astăzi jucăria clipei; iar zgomotul, neliniștea, vibrează în noi sub nenumărate forme. Una din acele forme este soneria telefonului și în graiul ei ne vin de preste tot îndemnuri și emoții.

Dar, cel puțin, dacă ne este sortit să trecem și să ne consumăm mai repede, ne rămîne mulțumirea de a fi încercat în viață cîtimea cea mai mare de vibrări electrice și tresăriri sufletești...

Rodion

MICI POLEMICI

Dat în judecata consiliului de războiu, poetul Karnabatt trebue să fi zis:

„Cîți civili simandicoși am injurat ca la ușa cortului și nu s'au sinchisit. Dar cu militarii nu merge..."

*

Un ministru bulgar spunea unui mare ziar: „La Sofia nimeni nu vorbește de războiu..."

Cred și eu! Au vorbit prea mult cînd se credeau învingători..

*

Sfîntul Damitru își arată dezastrele: romanul lui Cehan în „Cuvîntul" a fost mutat în pagina a doua.

Pe cînd într'a patra?

*

Ofițerul care acuza pe un ziarist la consiliul de răsboiu, spunea: „N'am cetit în ziarele japoneze atari învinuiri contra superiorilor, după războiul cu ruși.."

Ce ziare japoneze a cetit ofițerul în chestie?

*

Toți criticii teatrali din București au cerut reluarea lui „Manasse".

Iată „inima minoritate" în stare critică, pentru a nu zice... infirmă.

*

D. V. Arion arată prin „Cuvîntul" că a fost totdeauna „conservator" pur.

Să reproducem din „Patria" coloanele de apoteozare a d-lui Take Ionescu?

*

Condamnatul ziarist Milian e o actualitate atît de atrăgătoare, încît d. Mile anunță retipărirea romanului d-sale Dinu.. Milian în „Dimineața".

SPRE PRAGA

I

„Abfahr" resuna glasul sonor al conductorului trenului ce pleacă din Wienersüdbahnhof spre Prega. Deși noapte tîrziu totuși un furnicar de oameni mișuna pe peron; grăbit căuta fiecare să-și ocupe un loc cît mai comod în trenul ce ducea pe vizitatorii spre expoziția din capitala sfîntului *Wensel*.

Cetisem și auzisem multe despre curiozitățile și antichitățile acestui oraș, care jucase un rol însemnat în evul mediu, avînd de pătimit multe pustieri și atacuri vrăjmașe, dar rezistînd eroic renăștea mai totdeauna la o nouă viață întocmai ca acea păsăre mitologică, care în cenușa propriului său corp, găsea izvorul unei noui vieți.

Voiam să văd patria lui *Has*, fost preot și profesor la universitatea din Praga, reformator religios și antimergătorul lui *Luther*, ars pe rug la 1415 deși căpatase asigurarea că nu-i se va întîmpla nimic și luat sub protecția împăratului german *Sigismund*, de a se prezenta fără teamă înaintea sfatului din *Costnitz* pentru ași da îndreptări în privința noului sale învățături, totuși puterea hotărîrei acelei adunări a fost mai mare de cît acea a Impăratului, flăcările rugului mistuiră corpul său iar adepții noului religiuni prigoniți fără cruțare. Această desbinare între frații de același sînge, între husiți și catolici avu urmări dezastruoase asupra țărei și a capitalei în special, nimicind comerțul și starea înfloritoare al locuitorilor; cea mai mare parte din biserici, monastici și monumente de artă căzură victime urei oarbe și furiei vandalice ce cuprinseseră pe noii adepți și fapte sîngeroase umplă multe pagini din istoria acestui popor...

Ornicul arăta ora 7.15 dim. cînd trenul se opri în gară; un puhoi, ce părea a nu lua sfîrșit se revărsa spre eșire căci pe lîngă străini mai veniseră și mulți provinciali în Capitală, să viziteze expo-

Grigore Dimitrescu
profesor universitar—fost magistrat
AVOCAT
S'a mutat în strada Buzdugan, 1.
(casele Teodor)
Consultaţiuni 7 — 8 seara.

ziţia din 1908 şi fiind şi serbarea patronului ţărei, *Sf. Wenzel*. Pe lîngă steagurile boheme mai fluturau şi cele ruseşti, căci se ţinea şi un congres panslavist la care luase parte şi o deputaţiune numeroasă rusă; poate datorită acestei împrejurări, otelierii ridicaseră preţurile la sume ce fără îndoială au pus pe mulţi în mare încurcătură!

Deşi era toamnă, totuşi zilele erau frumoase şi călduroase iar soarele parcă îndemna lumea să se reverse în valuri pe *Wenzelsplatz*, cea mai frumoasă şi largă stradă din Praga, un fel de *Corso*; pe aici se înşiră clădirile cele mai mari şi prăvăliile cele mai frumoase şi elegante în vetrinele cărora se resfăţau lucruri scumpe şi de artă, care te invitau să le admiri, ispitindu-te apoi să nesocoteşti hotărîrea luată de acasă de a nu-ţi încărca prea tare bugetul!

In fund, la capătul acestei străzi, privirea ţi-e atrasă de o clădire mare cu o cupolă în mijloc iar altele 4 mai mici la capete, e muzeul ţărei care conţine colecţii preţioase şi bogate de fosile, căţi, arme, instrumente muzicale etc., în fine tot ce se referă la trecutul şi istoria poporului boem. Interesante şi foarte instructive sunt dulapurile în care sunt expuse diferite tipuri şi gospodării ţărăneşti, interiorul lor, unelte, îmbrăcămintea la diferite ocaziuni etc. un bogat material pentru studii etnografice. O fîntînă ţişnitoare cu figuri alegorice împodobeşte intrarea iar un escalier de piatră înlesneşte accesul în muzeu.

Praga se împarte în oraşul vechiu şi nou; tot interesul străinului îl deşteaptă vizitarea şi vederea părţilor istorice cari cad în raionul vechiului *Hradcin*, care te duc cu 1000 de ani în urmă cînd începu-au luptele împăraţilor germani, cari se intitulau: *Kaiser des deutschen, römischen Reiches*, căci se considerau ca urmaşii lui *Karolus Magnus* cel încoronat şi uns de Papa Romei Leon III pe la 800 ca împărat roman, în contra regilor boemi pentru cucerirea ţărei lor.

Primul lucru care loveşte ochiul vizitatorului sunt turnurile care la început construite lîngă şanţul ce înconjura cetatea, serveau ca bastioane, loc de apărare contra duşmanului năvălitor; cu [illegible] gotic de o frumuseţă răpitoare, cu diferite figuri şi ornamente săpate în piatră, care încîntă ochiul privitorului, iar sub poarta ogivală pe unde s'au perindat multe generaţii dintre care unele au fost martore la scene sîngeroase, acum trece tramvaiul electric!

Un loc istoric şi spre care se îndreaptă paşii vizitatorului, e vechiul *Rathaus* (primăria) cu turnul său înalt, construit în 1381 în stil gotic.

Atracţia cea mai mare la această clădire constituie vechiul şi vestitul horologiu boem, construit în 1490 de maister *Hanus*; acest ornic astronomic e o adevărată minune, împărţit în 24 de ceasuri, după vechia împărţială boemă a timpului, arată răsăritul şi apusul soarelui şi a lunei, fazele lunei, constelaţia cerului, duminicile şi sărbătorile. Deasupra ceasornicului sunt 2 ferestre, care la fie care oră cînd bate ceasul, se deschid şi apare defilînd mîntuitorul Isus urmat de cei 12 apostoli, închizîndu-se ferestrele, cocoşul care e aşezat d'asupraor, cîntă, de ambele părţi ale ornicului se află două figure una reprezintă moartea care în acel interval cu o mînă trage de un clopot iar cu cealaltă face semn s'o urmeze pe cînd figura a doua, ţinînd o pungă în mînă, mişcă capul în semn negativ. Cît timp am stat în Praga, zilnic veneam să privesc la această scenă, acelaşi lucru îl fac şi localnicii.

Cu 10 minute înainte de a bate ceasul se strînge lumea, care aşteptă cu nerăbdare, uitîndu-se mereu în sus spre cadran şi după ce ultima lovitură a ciocanului s'a pierdut în aer parcă cu regret se împrăştie lumea dar totuşi mulţumită că şi-a făcut obiceiul. Ce-i şi omul!

Tot acest turn a jucat şi un rol trist în istoria ţărei, în vîrful unor suliţi lungi se expuneau spre înfricoşarea poporului capetele multor patrioţi revoluţionari.

Numai puţin interesant e şi interiorul acestei clădiri, tablouri mari reprezintînd întîmplări măreţe din trecutul poporului ca: reformatorul Hus înaintea concilului, asaltul Suedezilor contra cetăţei Praga etc. diferite săli ornate artistic între care sala cea mare în care se adună înaltul magistrat, apoi diferite arme, buzdugane, ţepoae etc. cu care s'au apărat cetăţenii contra asaltului Suedezilor din secolul al 17-lea.

In istorica biserică de peste drum se află mormîntul vestitului astronom *Tycho de Brahe*.

Iassiensis

O profesoară *de germană cu certificat se caută. A se adresa la administraţia acestui ziar.*

DIN HÎRLAU

Am făgăduit, prin „Opinia", d-lui Al. Şmelţ şi ziarelor „Mişcarea" şi „Avîntul" că le voi pune sub ochi, acte oficiale, privitoare la jaful făcut, în averea comunei, de fostul primar liberal din Hîrlău şi actualul corespondent din Hîrlău la „Mişcarea" şi „Avîntul", Eugen Totoescu. Incep cu întîia mică afacere.

Afacerea Cristea Vanghele. In şedinţa consiliului comunal Hîrlău de la 27 Mai 1910, să aprobă deschiderea unui credit extra-ordinar în sumă de 1000 lei, pentru plata maistrului Cristea Vanghele angajat să facă trotuar de lespezi de galiţia pe strada principală. Şedinţa e aprobată de prefectură cu ordinul No. 3376 din 15 Iunie 1910.

La 5 August 1910 intervine contractul No. 1320 între Primarul Hîrlăului şi Cristea Vanghele, care se angajează a pava trotuarul din strada mare cu piatră de Galiţia.

Pentru aşezămîntul lespezilor, să învoeşte cu 45 lei metru patrat şi un leu metru liniar de rigol cu bordură, urmînd lucrarea să se facă sub privigherea inginerului şef de judeţ. Reproduc textul din contract:

In caz cînd s'ar constata de d. inginer şef că lucrarea nu e făcută în condiţii bune şi ar decide refacerea lucrării, maistrul se obligă a o reface fără nici un adaos de plată."

Prin urmare aşa s'a încheiat contractul între părţi, că nu se putea rezilia.

Contractul se încheie la 5 August, totuşi cu ordonanţa de plată No. 158 din 4 August i se plăteşte maistrului Cristea Vanghele 200 lei menţionîndu-se în ordonanţa de control din 5 August. Tot la 4 August se mai eliberează ordonanţa de plată No. 204 pentru 100 lei, tot lui Cristea Vanghele şi amintindu-se de acelaş contract din 5 August. Maistrul să apucă de lucru şi mai primeşte cu ordodanţa No. 211 din 18 August 200 lei şi tot 200 cu ordoanţa No. 225 din 20 August. In total maistrul pavagiu primeşte pînă acum 700 lei, ordonanţaţi de primar faţă cu sporul lucrului şi conform contractului. Primarul e mulţumit de lucrare, căci nu intervine nici la inginer, nici, cu vre-o adresă la maister, ci îi tot avansează sume. Lucrarea după contract e gata şi maistrul aşteaptă recepţia, pentru a primi şi restul de 300 lei şi încă ceva pentru sporul ce făcuse.

Cinstitul primar însă nu înţelegea, cum să se facă o lucrare la comună şi din ea să nu se înfrupte cu ceva. Ce şi zice „să dau din lada comunei 1000 lei şi eu să nu şterpelesc nimic"? Crede oare maistrul pavagiu, că eu de dorul pavagiului, sau de dragul lui, i-am dat în ziua de 4 August 2 ordonanţe? Maistrul pavagiu nu pricepea, că gentilenţa, pînă la neregulă, a cinstitului primar, trebuie plătită cu bani sunători.

Iată ce declară tutulor maistorul Cristea Vanghele: „Mă cheamă Primarul Eugen Totoescu, şi-mi zice: „Ai isprăvit lucrarea şi aştepţi recepţia spre a lua restul de 300 lei, îţi voiu face recepţia lucrării şi voi deschide un credit şi te voiu angaja să faci trotuarul pînă la gară cu piatră brută, dar cei 300 lei ce ai de luat de la pavajui făcut vor fi ai mei, d-ta iscăleşte-mi ordonanţa de plată, în schimb şi eu te-oi favoriza, că doar eu am cuţitul în mînă". Omul însă nu vrea să dea, ce avea de luat, pe ce va lua, nici nu vrea să se amestece în înghiţituri aşa mari. Primarul văzînd asta nu face recepţia, nu cere avizul inginerului şef de judeţ, nu are nici votul consiliului comunal sau vre-o autorizaţie, ci cu dela sine putere, prin proces-verbal No. 1576 din 21 Septembrie 1910, declară reziliat contractul cu Cristea Vanghele. Soarta celor 300 lei, ce trebuia să-i ia Cristea Vanghele era hotărîtă, ei trebuiau cu ori-ce chip să între în buzunarul cinstitului primar, şi au intrat! Ce-i pasă ce va fi pe urmă, de ce va suferi Comuna, ca daune, pe urma rezilierei unui contract, ce nu se putea rezilia. Banii să iasă. Pentru aceasta, face un nou contract cu băetul Simon Moşcovici, ou pentru pavaj pe strada principală, nici cu piatră de Galiţia, ci pentru continuarea pavajului cu piatră brută pînă la gară. Cei 300 lei erau pentru plata pavajului cu piatră de Galiţia, cinstitul primar, fără nici o formă, îi înghite pentru trotuar cu piatră brută. A făcut vre-o formă pentru trecerea sumei dela o destinaţie la alta? Nici una, ba trotuarul cu piatră brută era numai pretext de încasat suma, căci nici urmă de trotuar nu e nici astăzi. Băetul Simon Moscovici era antreprenorul ce lucra la şoselele Roşiori şi Dîmbu, omul de afaceri al cinstitului primar şi care în articolele viitoare va fi des numit în multe gheşefturi ale cinstitului primar. Pro forma face cerere primarului pentru plata aproximativă de 400 metri trotuar cu piatră brută. Pe cererea lui Simon Moscovisi, primaral pune rezoluţia: „După încheiarea contractului". Cererea şi încheierea sunt la 29 Septembrie 1910. Primarul e grăbit, n'are răbdare, suma-i stă în ochi şi vrea s'o încaseze. Nu aşteaptă contractul ce se închee abia la 28 Octombrie 1910 şi nu respectă nici propria-i rezoluţie, ci cu ordonanţa de plată No. 309 din 20 Octombrie 1910 încasează cei 300 lei prin interpusul său Simon Moscovici. In ordonanţa de plată din 20 Octombrie sub No. 309, face şi falsul cînd spune că o dă conform ordinului d-lui Prefect No. 3376 | 910, cînd ordinul prefectului era ca suma să se destine pavajului stradei principale, cu piatră de Galiţia şi maistorului Cristea Vanghele, iar nu pentru trotuarul, ce nu s'a mai făcut, cu piatră brută. Ciracul d lui Şmelţ a şterpelit cei 300 lei destinaţi plăţii lui Vanghele şi i-a încasat cu o ordonanţă de plată falşă. Recepţii la lucrări nu s'a făcut, nu s'a făcut apoi nici un act şi acum biata comună Hîrlău e chemată de Cristea Vanghele în judecată şi prin Cartea de judecată No. 982 din 26 Septembrie 1913 a judec. Ocolului Botoşani, e condamnată la plata sumei de 700 lei, plus procente şi cheltueli. Vedeţi, d-le Şmelţ, şi directorii „Mişcării" şi „Avîntului". că dacă Vanghele n'a dat de bună voie cinstitului primar cei 300 lei, el tot i-a luat şi acum plăteşte comuna în plus alţi 700.

V'am spus, că după ce veţi vedea golicinnea adevărului din acte oficiale, vă va părea rău că v'aţi antrenat în batjocuri şi în a sprijini pe cinstitul fost primar din Hîrlău. „Mişcarea" din 17 Oct. a. c. prin pana lui Habdulac (Pseodonimul a 3 corespondenţi de aici din Hîrlău ai „Mişcării" şi „Avîntului") mă insultă personal cu cele mai mari trivialităţi Spre respectul meu, nu răspund la insulte, cu insulte. Ci voi arata de ce sunt capabili şi cu ce să ocupă Habdulacii din Hărlău. Intăiul Habdulea numit de Hîrlăoani şi..., e preotul C. Constantinescu din Hărlău, care scrie: „Cu duhurile dreptilor" în „Mişcarea", dar care va fi la timp descris de mine aşa ca să vadă I. P. S. Mitropolit, ce fel de preot ipochimen de iconom are în Hărlău.

Al 2-lea Habdulea, e poliţaiul Gheorghe. Smeu, un analfabet şi care are calitatea ca în calitate de poliţai să fie opozant guvernului pe lîngă alte calităţi ce la timp le voi descrie. Al treilea Habdulea, e fostul primar Eugen Totoescu, pe care voi avea răbdarea să-l descriu lumei cinstite, nu insultîndu-l şi nici atacîndu-l personal, ci arătîndu-l cu acte oficiale în toate afacerile sale.

Capitan Spiridon Caimacan

INFORMAŢII

Am arătat ieri în ziar că, parchetul a fost sezizat că la o instituţie locală s'ar fi constatat oare cari nereguli.

Faptul a fost constatat la Administraţia Financiară, unde un funcţionar a descoperit o lipsă de două bonuri de pensii, unul de 1877 lei şi altul de 149 lei [illegible]

Se pare că acele bonuri au fost sustrase şi încasate de o persoană străină.

Cum autorităţile sunt pe urma autorului sustragerii ne ferim a da în vileag amănunte complecte.

Ministerul de răsboiu, face cunoscut absolvenţilor Şcoalelor superioare de arte şi meserii, că legea nu prevede pentru ei dreptul de a concura la gradul de sublocotenent în rezervă.

„Cuvîntul" se arată alarmat de tendinţa liberalilor de a decapita pe marii proprietari rurali. In contra liberalilor cere rezistenţă.

Şi cînd te gîndeşti că şi dădea aere pînă mai eri că propagă un radicalism à outrance, mergînd pînă la revoluţie!

Caraghiozlicul şi don Quişotismul grupării virgilarioniste locale nu au margini.

Intoarcerea d-lui Titu Maiorescu, în ţară paraponisiţii o întîmpină cu burlescul epitet ce-i aplică: „trădătorul din 1913".

Şi vor să i mai iee cineva în sens?

După cum am prevăzut, direcţia şi comitetul teatrului naţional n'a pus destulă energie pentru a realiza angajamentul cu orchestra conservatorului spre a cînta în antractele teatrului.

Răceala va continua să domnească în sală şi la... cassă.

Marele eveniment artistic al sezonului va fi concertul micilor Feuerman, mari artişti consacraţi.

Locuri se reţin la „Thalia".

Mandatul de decan al d-lui Dim. Alexandresco expirînd, consiliul facultăţii juridice se va întruni mîine pentru a proceda la o nouă alegere.

D. Th. Badareu, noul director al Liceului Internat a primit eri tot personalul pedagogic-administrativ şi le-a expus norma de conducere ce vor avea de urmat de acum înainte.

Noul director a făcut o impresie excelentă.

D. dr. Baegan, medic al sf. Spiridon, s'a îmbolnăvit de scarlatină la locuinţa din str. Vovidenia No. 2.

Mîne, Joi, 4 p. m. are loc la liceul naţional consfătuirea directorilor de şcoli secundare pentru definitiva distribuţie a elevilor.

D. medic şef al oraşului a telefonat azi direcţiei serviciului sanitar superior să ordone a se primi la spitalul de izolare un număr suplimentar de scarlatinoşi.

Actualmente pavilionul are 45 bolnavi în loc de 30, numărul regulamentar, dar sunt încă cereri cari au fost refuzate.

Un nou caz de febră tifoidă s'a declarat la regimentul 7 de roşiori.

Se aduce la cunoştinţă că ministerul Industriei şi Comerţului, în urma progresului realizat de şcoala de industrie casnică de sub direcţiunea d-nei Lucia Nicolescu, a bine voit ca de la 26 Octombrie actualul local din str. Eternităţii, să fie mutat în spaţioasa casă a d-nei Cocea din str. Bucşinescu No. 15.

Pînă la 1 Noembrie se mai primesc înscrieri.

Condiţiunile de primire sunt: absolvirea cursului primar, etatea de la 12 ani în sus şi certificatele de botez şi vaccină.

In saloanele conservatorului de muzică şi declamaţiune au loc şedinţele societăţii artistice „Muzica" sub conducerea maestrului Enrico Mezzetti, lunea şi vinerea seara.

S'au înaintat Casei Bisericei cererile şi actele mai multor seminarişti, pentru a fi hirotonisiţi preoţi în locurile vacante.

La 23 Noembrie se va ţinea în localitate, examenul pentru cotari publici autorizaţi.

Concursul de popici organizat de clubul german din str. Arcu, lîngă otel Bristol are loc în fie-care Duminică şi Mercuri seara.

La Comisia a treia a continuat eri înscrierea tinerilor născuţi în anul 1893 care vor fi trecuţi pe tabela de recensămînt 1914 pentru formarea contingentului 1915.

Credem a şti că d. Inginer Stoicescu din localitate a devenit proprietarul imobilului din str. Gh. Mîrzescu ce aparţinea societăţii filantropice I. C. A. din Paris, pe vremuri „casele Catargiu".

Aseară s'a întrunit la societatea de sport şi muzică consiliul profesoral al şcoalei de gimnastică compus din d-nii Paul Bujor, C. Fedeleş, E. Pachitaru, dr. Tănăsescu, Th. Berescu. d-ra Tănăsescu şi Ilie Burghele.

S'au aprobat cererile de înscriere prezentate pînă acum; prelungindu-se termenul înscrierilor pînă la 27 ale lunei curente. Vizita medicală a fost fixată pentru ziua de 28.

La deschiderea şedinţei eminentul proprofesor universitar d. Paul Bujor a ţinut o interesantă cuvîntare în care a arătat importanaţa şi rostul social al gimnasticei.

D-sa a promis o serie de conferinţi în care va trata diverse chestiuni în legătură cu mecanica umană.

Un preţins plagiat. — Citesc în ziarul „Cuvîntul" apărut aseară sub titlul; „Un poet cu ghinion", cum că subsemnatul—într'o recenzie ce mi s'a făcut în ziarul „Fulgerul" asupra unui volum de poezii—aş fi plagiat o poezie din volumul lui N. Volenti.

Junele critic anonim, care totuşi e un *ilustru cunoscut*, pune pe două coloane cîte-va expresii pe cari le-au găsit asemănătoare în ambele poezii şi mă taxează de plagiator.

In primul loc, pentru motivul unei juste aprecieri, era mai conştiincios din partea ilustrului critic, o expunere în întregime şi a celor două poezii, cari deşi tratează un acelaş subiect, se deosebeşte aproape în totul.

Dar eminentul critic devine şi mai ridicol, cînd se expune în public cu asemenea încercări.

Cirillo „Fonfi-Iaşi".

Medicul şef al oraşului d. dr. Flor, a dispus a se face de către medicii comunali un riguros control stabilimentelor care prepară şi pun în consumaţie alimente şi băuturi în vedere că se constată din nou mari neglijenţe în multe din aceste stabilimente.

Economul Neculai Dărăngă, revizorul eclesiastic al eparhiei mitropoliei Moldovei, şi-a înaintat demisia din acest post pe ziua de 1 Noembrie a. c.

— Amatorii renumitelor piane: Steinway & Sons New-York; Blüthner, Leipzig; Schiedmayer & Söhne, Stuttgart; Pleyel, Paris etc. vor avea prilejul a lua informaţiuni exacte şi oferte la Directorul Magazinului Conservatorului din Bucureşti, D-l O. Mischonzniky, reprezentantul general pentru Balcan al susnumitelor fabrici care va trece *Sîmbătă 26 Octombrie* **prin Iaşi şi va putea fi vizitat la Hotel Traian.**

Eri s'a ţinut la Primărie, licitaţia pentru inchiriarea a 6 chioşcuri de ziare.

Antrepriza s'a adjudecat provizoriu asupra d-lui Brumer.

Membrii consiliului judeţean a fost convocat pentru 28 a lunei, spre a vota budgetul judeţului şi alte chestiuni importante.

Mitropolitul Pimen care actualminte se află în Capitală la şedinţele sinodului, va sosi Sîmbătă dimineaţă în localitate, pentru a oficia serviciul divin în Catedrală, fiind sărbătoarea Sf. Dimitrie.

Prin confirmarea ca arhiereu a economului Alexandru Şerban, a devenit vacant locul de membru în consistoriul spiritual al Mitropoliei Moldovei.

Astăzi au început şedinţele consistoriului eparhiei Mitropoliei Moldovei.

La ordinea zilei judecarea mai multor procese clericale.

Neculai Ripeanu, numit revizor şcolar cl. II al judeţului Iaşi, s'a prezentat astăzi d-lui prefect de judeţ, pentru a depune cuvîntul jurămînt.

D. D. Popescu-Ialomiţeanul, fost avocat la Neamţ, a fost hirotonisit zilele aceste preot şi numit preot la parohia din Slobozia, din jud. Ialomiţa.

Preotul D. Popescu, a luat parte în campanie ca locotenent în batalionul 3 vînători.

Consiliul comunal va fi convocat în cursul săptămînei viitoare, la ordinea zilei fiind diverse chestiuni importante.

Itinerarul pentru lucrările de recensiment, clasarea şi inspectarea rechiziţiunilor militare din jud. Iaşi în anul 1914—1915 în luna Noembrie:

Comisiunea I-a: Comunele: Cucuteni în zilele de 1 şi 2, Voineşti 3, Mogoşeşti în ziua de 4, Miroslava 5, Uricani 6, Galata 7, Ciurea 8 şi 9, Bucium 10, Poeni 11, Tomeşti 12 şi 13, Costuleni 14, Prisacani 15, Ţuţora 16, Ungheni 17, Golăeşti 18, Sculeni 19, Hermeziu 20 şi 21, Bivolari 22, Andrieşeni 23 şi 24, Roşcani 25, Ţiganaşi 26, Rediu Mitropoliei 27, Copou 28, Aroneanu 29, Holboca 30.

Comisiunea II a: Comunele: Tg. Frumos [illegible] N-bre, Dăiceni 3, Cotnari 4, Ceplinţa 5, Scobinţi 6 şi 7, Buznea 8, Brăeşti 9, Balţaţi 10, Lungani 11, Sineşti 12 şi 13, Mădărjac 14, Popeşti 15, Dumeşti 16 şi 17, Podul-Iloaei 18, Erbiceni 19, Belceşti 20, Coarnele Caprii 21, Focuri 22 şi 23, Gropniţa 24, Movileni 25, Vlădeni 26 şi 27, Şipote 28, Plagari 29 şi 30.

Direcţiunea generală a poştelor şi telegrafelor a adresat oficiilor din ţară o circulară, prin care se autoriză să recruteze personal inferior pentru Cadrilater.

Celor nou angajaţi li se acordă 70 de lei lunar pe lîngă salarul obicinuit.

Diverse întîmplări

Ni se atrage atenţia că conducătorul birjei No. 150, cu sediul în disp. II-a pe lîngă că este atins de o boală contagioasă, are şi o purtare necuviincioasă cu publicul.

— Un lucrător brutar de la brutăria Klein jucîndu-se cu o puşcă de salon a lovit din greşală pe fata Dochiţa Morariu.

— Numitul Petru Atanasescu din comuna Răducăneni a fost isbit la pămînt de către un camion condus de către M. Panciuc. Căzătura i-a pricinuit mai multe leziuni la cap.

— Femeia Maria Mihail încercîndu-se a se sinucide prin otrăvire a fost internată la spitalul sf. Spiridon.

CURA — Cea mai raţională de **Unt de peşte** pentru ADULŢI şi COPII —
e numai aceia cu:
UNT DE PEŞTE IODOFERAT SIMPLU şi
UNT DE PEŞTE IODOFERAT cu FOSFOR **WERNER**
Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la mai multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.
Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinaţiune spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru persone *slăbite* precum şi un excelent tonic la *reconvalescenţii sifilitici.* Pentru copii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei*, la care se adaogă porto.
Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rahitici* spre a le întări oasele şi un *tonic prin excelenţă* în perioada creşterei copiilor, în stările limfatice şi a studiului pubertăţei. *Costul unei sticle de jumătate kilogram* **3** *lei* **75** *bani*, la care se adaogă porto.
Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curţei Regale* **Iaşi.** Pentru Bucureşti: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*
Cerile din provincie se execută prompt contra ramburs.

Universitare. — Următoarele convocări de comisiuni au fost făcute la decanatul facultăţii de drept, pentru mîne 24 Octombrie

— Comisiunea pentru examenul de agregaţie la catedra de dr. comercial, compusă din d nii: D. Alexandresco, P. Missir. M. B. Cantacuzino, Eug. Antonescu, I. Tanoviceanu şi I. Peretz.

Candidaţii sunt d-nii: P. Dragomirescu, V. Iamandi şi M. Paşcanu.

— Comisiunea pentru catedra de dr. internaţional compusă din d-nii: St. Longinescu, Dem. Negulescu, A. C. Cuza, M. B. Cantacuzino, D. Alexandresco şi P. Missir.

Candidaţii d-nii: Eug. Melik şi P. Pogonat.

— Pentru catedra de dr. roman, comisiunea compusă din d-nii: I. Burada, A. C. Cuza, P. Missir, Şt. Longinescu. I. Tanoviceanu şi I. Peretz.

Candidaţii d-nii: V. Buşilă şi M. Berceanu.

— Comisiunea pentru catedra de dr. administrativ şi legislaţie compusă din d-nii C. Stere, V. Arion, N. Basilescu I. Tanoviceanu P. Negulescu şi I. Peretz.

— Comisiunea pentru ridicarea la rangul de profesor definitiv a d-lui agregat Gr. Demetrescu, compusă din d-nii: I. Burada, Şt. Longinescu, M. B. Cantacuzino. V. Arion şi I. Tanoviceanu.

— Consiliul facultăţii juridice se va întruni mîne pentru a stabili programa de cursuri pe anul şcolar 1913—1914.

Micii dorobanţi. — In Botoşani sunt cunoscuţi sub acest nume 24 de copilaşi, aparţinînd mai multor familii nevoiaşe din acel oraş, crescuţi sub regimul militar şi în îngrijirea reg. 37 de infanterie.

Toţi aceşti copii nu au vrista mai mare de 14 ani şi primesc în acelaş timp şi educaţia culturală şi instrucţia militară.

Iniţiativa înfiinţărei acestui „original detaşament de ostaşi" se datoreşte d. colonel Petala comandantul reg. 37 din Botoşani. Modul cum aceşti micuţi au fost recrutaţi e destul de interesant. Acum un an comandantul acelui regiment, d. colonel Petala, o figură bine cunoscută ieşenilor, observă un copilaş ce venea aproape zilnic la cazarmă mai ales în timpul cînd se da masa la soldaţi. Intrigat de acest fapt, s'a interesat în deapropape de soarta acestui copil şi încredinţîndu-se că e orfan şi că vagabondează pe străzi din cauza mizeriei, a dispus să fie crescut de regiment

Fapta d-lui colonel Petala a fost în curînd cunoscută în Botoşani şi peste puţin timp mai multe familii nevoeşe, au insistat cu rugămintea ca şi copiii lor orfani, să fie daţi pe seama regimentului.

D. colonel Petala le-a aprobat cererea; anul trecut au fost daţi îngrijirei regimentului 14 copii, iar astăzi numărul lor se ridică la 24.

Cu ocazia serbărei de 10 Mai, aceşti copii au fost puşi să defileze în fruntea reg. 37, cînd li s'a dat şi denumirea de micii dorobanţi.

Aceşti copii au o îngrijire specială şi în afară de instrucţia miliară sunt obligaţi să urmeze şi la şcoală.

Din ei d. colonel Petala speră să scoată viitori instructori militari buni şi chiar ofiţeri.

Se anunţă pentru seara zilei de 23 Noembre c., *o serată dansantă*, organizată de societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate, în sala Caragiale foastă Pastia.

După modul cum ştiu aceşti modeşti meseriaşi să organizeze astfel de petreceri, serata promite să fie vizitată de un public numeros, care va fi bine distrat de excelenta muzică a Regim. 13 Stefan cel Mare, ce va cînta în tot timpul seratei.

De asemenea diferite distracţii se rezervă vizitatorilor seratei de la 23 Noemb.

Judiciare.—D-na Maria Rosetti Roznovanu, a făcut apel în contra sentinţei tribunalului Iaşi secţia I-a, în procesul cu Dimitrie Tacu, pentru expulzarea d-nei Roznovanu de pe moşiile Frăsuleni—Soroca-Şendreni.

— Curtea de Apel secţia II-a a respins opoziţia Direcţiei generale a C F. R. condemnînd pe numitul Ramiro Popovici din serviciul atelierelor la un an închisoare pentru fals.

— Procesul avocatului-Floareş din Bacău, pentru atentat la pudoare se va judeca în complectul Curţii în ziua de 29 Octombrie, fiind divergenţă de opinii între consilierii Volanschi şi Grigorovici, care era de părere ca numitul să fie achitat.

Din iniţiativa P. C. Arhimandritului Teoctist Stupcanu, starețul mînăstirei Neamţ, s'a înfiinţat la numita mînăstire o şcoală de cîntări, unde se predau şi cursuri de istorie bisericească.

De asemenea a întruchipat un cor care să dea răspunsurile serviciului liturgic.

Se ştie că P. C. Arhimandrit a organizat şi mînăstirile Vorona şi Cetăţuia.

Adînc cunoscător al muzicei, a transpus leturghia scrisă de Mozicescu, în glasurile psaltiei vechi.

Din arestul preventiv din Botoşani au evadat Vasile Amariei vinovat de tălhării şi V. Găinaru zis Corjan, vinovat de omor.

Prefectura de Botoşani a intervenit la prefectura jud. Iaşi, în vederea urmărirei rău făcătorilor.

Azi s'a dat rezultatul examenului elevilor preparaţi în particular prezentaţi înaintea comisiei A de la Liceul Naţional.

Au fost promovaţi la cl. IV a: Corniciuc Alex., Beceanu D., Cuparencu Gh., Hamer Iţic, Rogojină Const., Săvescu Octav şi Stamati Emil.

La clasa VIII-a: Bimbasat H., Bulgaru Elena, Vexler Saul, Dăscălescu I. Sternberg H., Gelip I., Agaştain D., Herşcovici H., Hirsch Aizic, Ionescu Romul, Bergman A., Vrînceanu Cecilia, Rişcanu L., Dragoş Aurel, Zalman Aron, Leibovici Leon, Goldenberg L., Coniver Lupu, Vîrtosu Nec, Mogriu M., Miron D., Mayer O., Clecner Sol., Gallin V., Sava Alexandrina, A. Todiresei Eliza, Obreja X., Mihel Mendel, Ghiga Ionel, Manea M., Bontăş N., sublocotenentul Gazi Miltiade, promovat la diferenţă, Patriciu Cornelia, Teodoreanu Al., Butnaru M., Cazmir C., Hanganu Eliza, Popovici D., Stratin Gr., Tescaru Cornelia, Zoleanu Isac, Stavăr Gh., Vasiliu Ortansa, Sachelarescu Cornelia,

In strada Cuza-Vodă No. 15 s'a declarat un nou caz de scarlatină.

Un apartament compus din **două camere mari, la stradă şi una în atenanse, toate la etagiu, Ştefan cel Mare (casele Jurist, vis-a-vis de Mitropolie) se închiriază de acuma. A se dresa la** *„OPINIA"*

Pentru astă seară Mercuri, cinematograful Pathé-Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli, noul program anunţă între altele filmul danez „Cei doi draci". E o zguduitoare dramă din viaţa artiştilor de circ, ca un subiect absolut nou, nevăzut încă pe ecranul cinematografic. Ansamblul artistic al scenelor daneze interpretează toate rolurile şi acţiunea se desfăşoară în Danemarka şi în circul regal din Kopenhaga.

E de prisos să mai insistăm asupra desăvîrşitei arte şi a jocului plin de sentiment al actorilor danezi, cei dintăi cari ne-au dat filmul teatral şi uni ii în interesantele, originalele şi cele mai senzaţionale desfăşurări în absolut toate subiectele cinematografice. Filmul „Cei doi draci" care se reprezintă astă seară, cuprinde patru părţi. Această desfăşurare e atît de interesantă că va lasa spectatorilor cele mai adînci impresii.

Noul program cinematografic de astăseară cuprinde apoi:

Regele Koko, (adaptare după vodevilul lui Bisson), comedie interpretată de simpaticul, originalul şi neimitabilul humorist parizian, Prince, (două părţi).

Distracţii acrobatice, interesante scene artistice sportive, etc.

Noul program se reprezintă poimîne Vineri 25 Oct.: „Ocnaşul şi prizoniera haremului" extraordinară desfăşurare dramatică în 3 părţi. — O escursiune prin Statele-Unite (America de Nord).—Intîlnirea, comedie daneză, etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Agravarea relaţiilor turco-grece

— Grecia ameninţă —

Atena. — Guvernul elenic, deşi convins că întîrzierea pusă de Turcia se datoreşte exclusiv politicei de amatori, care a trecut peste toate marginile răbdării, e decis totuşi să dea un nou scurt termen pentru ca Turcia să reia tratativele cari nu mai trebue să dăinuiască multă vreme. După toate probabilităţile, aşteptarea guvernului elenic nu va trece peste patru, ori cinci zile. Odată acest termen trecut, Grecia va observa altă conduită faţă de Turcia, conduită care ar fi deja decisă.

Procesul de „omor ritual"

— Noi depuneri de experţi —

Kiev. — Profesorul Kocovozov se exprimă în contra acuzaţiunilor ce se aduc evreilor de a uza de sînge. Işi bazează cunoştinţa pe talmud.

Cihonirov declară, că nu maicine vrea poate găsi în talmud asemenea acuzaţiuni.

D. Take Ionescu aşteptat la Atena

Atena.—D. Take Ionescu este aşteptat la Atena, pe Sîmbătă.

Ziarele atribuesc vizitei barbatului de stat romîn, o deosebită însemnătate.

I se va face o primire oficială.

Răspunsul Greciei la nota austro-italiană

Atena.—Răspunsul guvernului elenic la nota austro-italiană va fi predat probabil azi şi va fi comunicat, în acelaş timp, tuturor Puterilor.

Vice-consul spion

Sofia.—Vice-consulul sîrb Nenadici, în urma ruperii raporturilor sîrbo-bulgare, a rămas ca ataşat la legaţiunea rusă, ocupîndu-se de organizarea serviciului de spionagiu şi de alte afaceri compromiţătoare; lucru pozitiv stabilit. Prezenţa sa la Sofia suscitînd nemulţumire profundă în toate cercurile bulgare, guvernul bulgar va fi probabil obligat a lua măsuri în contra lui Nenadici.

Excursiune

Bucureşti.— Mitropolitul grec Ghermanos însoţit de către arhimandritul bisericei greceşti din Capitală au vizitat în tovărăşiea d-lui profesor universitar Mihai Dragomirescu mănăstirea Căldăraşani i.

Serviciul Telefonic

Aviatorul Dancourt la Bucureşti

Bucureşti.—Aviatorul francez Dancourt a sosit azi dimineaţă în Capitală şi a aterizat pe platoul de la Băneasa.

Inainte de a ateriza, d. Dancourt a făcut splendide evoluţiuni asupra Capitalei.

Aviatorul francez a fost întîmpinat de două aeroplane, conduse de locotenentul Capşa şi de d. Poli Vaças.

La Băneasa, d. Dancourt a fost întîmpinat de prinţul Bibescu şi de toţi ofiţerii ligei aeriane.

După invitaţia reginei Eleonora, d-nul Dancourt pleacă mîne spre Varna.

De aci se va duce la Constantinopol.

Nenorocirea din staţia Brazi

Ploieşti.—Azi la orele 6 jum. dimineaţa, 3 muncitori şi-au găsit moartea în apropiere de staţia Brai.

In adevăr, la această oră, frînarul Marin Ioan şi lucrătorii Voicu Cristea şi V. Alexandrescu, trecînd pe linia ferată, au fost surprinşi de acceleratul No. 36 şi omorîţi pe loc.

S'a deschis o anchetă.

D. Badareu la Constanţa

Bucureşti.— D. Al. A. Badareu, ministrul de lucrări publice şi ad-interim la interne, a plecat azi dimineaţă în inspecţiune la Constanţa.

Accident de aviaţiune

Bucureşti.—Eri d. locotenent Mavrodi, plecă din Bucureşti spre Sinaia, pe un aparat Blériot. La Moreni ateriză, însă în proaste condiţiuni, aşa că aparatul s'a sfărîmat.

Din fericire d. Mavrodi a scăpat neatins.

Moartea unui artist

Bucureşti.— D. Nedelcovici, artist al Teatrului Naţional, a murit azi dimineaţă de febră tifoidă.

In diplomaţie

Bucureşti.—D. C. Diamandi numit Ministru al ţărei la Petersburg, pleacă azi la Roma, spre a prezenta regelui Italiei scrisorile sale de rechiemare.

Consiliu de Miniştri

Bucureşti.—Joi 31 Octombrie va avea loc la ministerul de Interne un consiliu de miniştri sub preşidenţia d-lui Titu Maiorescu.

Tot Joi d. prim-ministru va avea o conferinţă cu M. S. Regele la Sinaia.

Şcoalele Suplimentare

Bucureşti.—Programul şcoalelor complimentare a fost definitiv stabilit şi supus M. S. Regelui spre semnare.

Copii de pe acest regulament vor fi trimise în scurt timp şcoalelor rurale care au cerut înfiinţarea de cursuri complimentare.

Şedinţa Bursei

Bucureşti. — Eri după amează s'a întrunit comitetul Bursei sub preşidenţia d-lui Mauriciu Blank.

S'a discutat asupra operaţiunilor agenţilor de schimb controlîndu-se registrele lor.

Comitetul Bursei a luat hotărîrea de a se întocmi cît mai curînd un regulament pentru controlul agenţilor remiziari

Apariţia „Cărţii Verzi"

Bucureşti. — D. Titu Maiorescu, prim ministru şi ministru de externe, a terminat în timpul concediului, cît a stat la Heidelberg în Germania, redactarea Cărţii verzi, care va cuprinde toate documentele privitoare la criza balcanică şi la acţiunea României.

Epoca la care se referă este acea care începe din Septembtie 1912 şi pînă la încheierea păcei din Bucureşti.

La 15 Noembrie Cartea verde va fi distribuită parlamentarilor şi din ea se va vedea cu cîtă prevedere şi destoinicie a fost condusă politica externă a României în cursul gravelor evenimente prin care am trecut.

Vînătoare principiară

Bucureşti. — Alteţele lor Principii Ferdinand şi Carol şi Alteţa sa Serenisimă principele Wilhelm de Wied au părăsit Capitala mergînd în judeţul Muscel unde este organizată pe domeniul „Bahna Ursului" o mare vînătoare.

A. A. I. L. vor sta în acea localitate vre-o 4 zile.

Pensiune *complectă sau numai camere mobilate pentru domni în vrîstă.*
Ingrijire bună de o damă de societate.
Adresa la ziar.

Dr. HALPERN
— Vechiu mamoş parizian —
Membru al Societăţei de Obstetrică din Paris
Boli de Femei, Faceri
Genito-urinare
Strada Păcurari 5, vis-à vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpăţînă.

In casele *Schnürer vis-à-vis de Fraţii Polingher sunt de închiriat una prăvălie, una locuinţă elegantă la etaj, una locuinţă modestă în curte şi mai multe magazine pentru depozite de mărfuri.*

Vie de arendat pe 5 ani situată la Tomeşti, jud. Iaşi.
Adresa: Nică Iorgu, Tomeşti.

Se vînd cu preţuri moderate
LEMNE DE FOC
calitatea Fag, cu vagonul sau în detail.
A se adresa Depozitului strada Vasile Conta No. 2.
Inştiinţat prin cartă poştală, viu la domiciliu.
ISIDOR JURIST

De Inchiriat *(şi de vînzare) 7 odăi, bucătărie, pivniţă, diferite atenanse, curte, grădină etc.*
La situaţie admirabilă.
Adresa: Adela Ghiulea Str. Muzelor 18.

De inchiriat *4 odăi, una bucătărie, spălătorie, singur în curte,—în strada Procopie No. 8. — A se adresa la D-l avocat V. Cernătescu sau la d. Grunspan Strada Păcurari 129.*

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 Apartamente, canal, apă, A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Dr. Louis Mendel
— DENTIST —
reîntorcîndu-se în localitate şi-a reluat consultaţiile.
Str. Lăpuşneanu 11 bis. (De-asupra Băcăniei Smirnov).

Dr. Suzana GROSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 —

De vînzare sau de închiriat
cu începere dela 26 Octombrie a. c.
O livadă în întindere de 8 Hectare 1830 m. p. situată în acest Judeţ, comuna Galata, cotuna Valea-Adîncă, avînd case şi atenansele necesare unei bune gospodării.
Doritorii se pot adresa proprietarului, Maior Const. Panaitescu în Iaşi, strada Lozonschi 4.

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

De Inchiriat *în Strada Căpitan Păun 8 2 camere pentru birou şi o magazie pentru depozitat marfă.*

Conversaţie franceză
(copii, doamne, domnişoare) în scurt timp, după nouă metodă studiată în Franţa: curs primar şi liceal prepară absolut conştiincios d-ră Licenţiată, profesoară secundară, Mitropoliei 2 (casele Băncei).

De inchiriat *Casă cu şase odăi, 2 cămăruţe, pivniţă, bucătărie, sală mare, curte grădină, pomi roditori, viţă americană pe rod. Str. Bucşenescu 13.*

Pepinieră de Viţe de Vie
bine selecţionate, altoite pe portaltoi americani cei mai rezistenţi se poate vizita în ori-ce zi la via d-lui C. Chilimoglu Şoseaua Copou, vis-à-vis de Şcoala Normală Vasile Lupu, unde se vor adresa şi nzoecmile.

30.000 lei *de dat împrumut cu ipotecă.*
A se adresa d-lui avocat S. P. Georgescu.
Str. Lozonschi, 16 bis.

VACCINARI ŞI REVACCINARI
— cu buletine pentru şcoli —
Dr. A. Steuerman
13 Str. Cuza-Vodă
— Telefon —

Preparator special
de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latina,** *matematicele, curs primar şi secundar.*
Meditez în special elevi care se prepară în particular *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*
Seara de la 7—10 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi.
V. EMIL, profesor
Str. Sf. Teodor 36 (în curte)

Doctor L. Silberstein
Medic de Spital
Str. Cuza-Vodă, 46
Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

Prăvălie DE INCHIRIAT *în Str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42 ter.*
A se adresa d-lui avocat V. G. Cristofor Str. Cuza-Vodă No. 42 bis.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Aducem la cunoştinţa cetitorilor noştri că ziarul *Opinia* **se găseşte de vânzare la chioşcul d-lui Lache Ionescu, de la** *L'Indépendance Roumaine,* **Calea Victoriei.**

Din eroare se anunţase pînă acum că acest chioşc se află la întretăierea Bulevardului cu Calea Victoriei, pe cînd în realitate ziarul nostru se află de vînzare la cel de la *L'Indépendance Roumaine.*

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% ECONOMIE!

prin intrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

PORTE-PLUME
En FONTE INBRYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
7e, Rue de la Bûcherie, PARIS
GRILLAGES, etc.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurată şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de timpului, *Reumatismele, Gutatelgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari le resistă tuturor celor l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ie dina cea d'antâiŭ şi se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă Loinavul n'a simţit vre'o ugurare, va luà 6 hapuri e doua di; 9 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 6 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toţi *Droghiştii şi Farmaciştii.*

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA",

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2019 – Vineri 25 Octomb 1913

Probleme Politice, Probleme Sociale

Liberalii în congresul lor de Duminică dela București au ținut să accentuieze cu tărie democratizarea societății noastre. Și cum că ne-am democratizat e un fapt patent. El rezultă din observarea progreselor realizate pînă astăzi.

Cum însă noi trăim într'o epocă de agitație, epocă caracterizată printr'un fel de neastîmpăr, provocat prin o sumă de descoperiri în toate domeniile, fie ele de ordin material ca și de ordin moral nu ne mulțumim a sta imposibili, și a aștepta ca evoluțiunea să-și facă cursul ei. Voim să forțăm progresul. Și dacă din observații rezultă că spre democratizare mergem, noi în grăbirea noastră am voi că chiar în timpul nostru, pe cît ne aflăm în viață și putere de muncă, să vedem societatea ajunsă la cel mai însemnat grad de democratizare.

Astfel liberalii își pun ca program de urmat tocmai această siluire a evoluțiunei în sensul, ce am spus. Socotesc însă că chestiunea aceasta a progresului social, din ori-ce punct l'am privi stă mai sus de partide.

Va fi însă de resortul unui partid politic înfăptuirea de așezăminte, luarea de măsuri care să ajute acel mers progresiv.

Și negreșit acel partid va bine merita, care va înțelege mai bine nevoile sociale și va propune remedii mai eficace pentru satisfacerea lor.

Chestiunile însușite astăzi de partidul liberal *nu sunt noi* nu sunt cu alte cuvinte dintre acelea asupra cărora să nu să fi vorbit încă.

Reforme agrare s'au făcut de multe ori, dar toți recunoaștem că în această materie ultimul cuvînt nu l'a spus încă nimeni. Reformele mai vechi, ca de exemplu cea din 1864 au putut ține mai multă vreme, cam vre-o 40 de ani. Astăzi însă sub îmboldirea progresului, de care vorbiam la începutul acestui articol, reformele se succed la intervale și mai scurte. După 1907 vin legiuirile din 1911 și 1912 asupra bunurilor de mână moartă, iar acum se propune o reformă nouă, aceia a expropriérii—astăzi limitată, după cum par a voi liberalii — mîne poate ceva mai întinsă și poimîne fără limită.

Dar cum ziceam chestiunile la cari s'a oprit partidul liberal sunt de așa natură că ele nu pot fi privilegiul unui singur partid.

Nu cred că există în țara aceasta, cugetător ori om politic, care să nu fi vorbit sau gîndit macar asupra lor. Imi amintesc că pe timpul războiului cînd trupele noastre erau în Bulgaria, nu eșiai pe stradă fără ca primul cuvînt, ce ți-l spunea cel cu cari te întîlniai să nu fie: trebuie să se facă ceva pentru țarani.

In adevăr e o datorie nu numai de onoare, dar datorie de conservare socială și progres ca să ne gîndim la acest element numeros, care cu așa spontaneitate a răspuns la chemarea țării.

Partidul liberal voind, se vede, să arăte că o singură cugetare animă pe toți cei ce fac parte din el, s'a grăbit a face cel întăi unele declarații în congres, înscriind în programul său de guvernare: modificarea legilor agrare și a legei electorale.

In declarațiile făcute a lăsat să se întrevadă și chipul cum înțelege partidul să rezolve aceste probleme.

Va să zică vor fi două chestiuni asupra cărora vor trebui să se rostească toți cei cari au și trebue să aibă grija zilei de mîne.

Se pare că în felul cum s'au formulat ele, importanța ce li se atribue este aceiași.

Și cu toate acestea socotesc că chestiunea economică în complexul ei trebue să aibă precădere înaintea celei electorale.

Fără îndoială nu va fi rău pentru viitorul țării acestia ca un număr cît mai însemnat dintre fiii săi să ia parte la afacerile de Stat, să spue cuvîntul lor cînd e vorba de interesele superioare ale națiunii.

Dar tot atît de sigur e că mai bine, mai cu pricepere se va rosti cel a cărui traiu este asigurat, cel căruia i s'a dat putința să valorifice forțele sale fizice și intelectuale. Iar aceasta nu s'ar putea face de cît prin o bună și sănătoasă îndrumare a economiei naționale.

De altfel e aproape de mintea ori cui că nu vei încînta pe cineva cînd îi vei spune: „te am ridicat pentru că îți dau dreptul să votezi alăturea și de opotrivă cu cei bogați ca și cu cei învățați", cînd dînsul va ști că a doua zi n'are cu ce hrăni familia.

Este evident dar că o ordine de prioritate trebue să existe între cele două probleme, după cum logic este că această prioritate să se manifeste în favorul chestiunei economice.

Dar dacă e un fapt cert, că spre democrație mergem, încă ar fi interesant să ne dăm sama de ce însamnă aceasta?

Căci nu e ușor de sigur a defini ori chiar a ne face măcar idei mai precise despre ce însemnează o atare noțiune.

Vorbind de instituții ori întocmiri sociale, s'ar părea că acelora dintre ele li se cuvine caracterul de a fi democratice, care folosesc celor mai mulți.

Mai considerăm că o societate e democratizată cînd fiecare din membrii săi muncește, cînd fiecare e răsplătit pentru munca ce săvîrșește.

„Il n'y a pas de sot métier" zic francezii și de sigur aceasta trebue să fie lozinca ori cărei democrații.

Liberalii prin glasul d-lui Costinescu s'au exprimat în congresul lor că „pămîntul trebue să fie al acelora cari-l muncesc".

In adevăr este de esență democratică, ca să nu se afle într'o organizare socială ce se intitulează astfel un alt *privilegiu* de cît acel rezultînd din muncă. Munca deci va fi criteriul după care se vor judeca meritele mai mult sau mai puțin mari ale fiecăruia.

Lărgind formula d-lui Costinescu, noi vom putea susține că orice muncă trebue să fie plătită.

Și în adevăr astăzi se muncește nu numai în agricultură, dar și în industrie ca și în comerț, precum și în atîtea alte profesiuni.

Trebue să recunoaștem că în zilele noastre munca îmbracă forme variate, la cari nu se gîndea încă lumea nu mai departe de cît acum 15 ori 20 ani.

Sunt profesiuni, cari la data amintită nici nu se întrevedeau, după cum sunt altele cari erau considerate ca absolut inferioare. Astăzi cele dintăi există, cele de al doilea au cîștigat în importanță.

Tinde, dar a se adeveri zicătoarea franceză citată ceva mai înainte.

Rămîne dar bine stabilit că atunci cînd ne gîndim la reforme și reforme democratice, primul punct cu care trebue să începem este acel privitor la starea economică. Celelalte urmează. Există un raport între starea economică și cea culturală a popoarelor.

Unde bogăția e mare și starea de civilizație a poporului e însemnată. Marture stau Anglia, Franța, Germania cu capitaluri de 350, 250 și 220 miliarde, dar și cu o civilizație foarte înaintată.

Tot în țările acestea se observă și accesul celor mai mulți la trebile Statului; tot la ele și răspîndirea mai întinsă a dreptului de vot.

Tot de aici se poate constata și o practică mai conștientă a acestui drept de vot, iar dreptul însuși încredințat celor mai mulți, sub forma de vot universal cu unele îngrădiri de altfel foarte mici.

Și problemele de importanța celor aici arătate nu pot fi socotite ca ale unui singur partid politic. Infăptuirea reformelor cari duc la soluționarea lor, trebue să rezulte din cugetările a cît mai mulți.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Ceva grav.

Un caz de osebită gravitate denunță „Robia Modernă" din Craiova:

«Comisarul Bădescu-Circăeală, se vede zilnic jucînd table în cafenele pe bani. Această distracție pătimașă o exercită în orele de serviciu și în localuri frequentate de elita orașului.

Rugăm pe d-nu Prefect al Poliției a întreba pe acest comisar galantom, ce salariu are și ce venituri, pentru a se da la asemenea distracții oprite de legi.

Daravera e cu bucluc.

Intr'adevăr, cînd te chiamă — pardon de expresie — „Circăeală" nu șade bine să mai... exerciți o distracție pătimașă în orele de serviciu și încă în localuri de elită.

Dar apropos: ziarul acuză pe Circăeală că joacă pe bani.

Se joacă oare și pe altă ceva în orașul... Banilor?

POLITICE

Știri îngrjitoare

De pretutindinea vin vești nemulțumitoare că la țară domnește o mare tensiune. Nerăbdarea este evidentă și dorințele excesive.

Mare parte din cei întorși de la mobilizare pretind scutiri de dări și împărțire de pămînt — iar programul liberal, în special chestiunea expropriérei, a ațîțat și mai mult spiritele.

Să fie bine înțeles. Noi nu voim să facem răspunzători pe liberali de această stare de spirite. Punctele din programul lor pot fi, și credem că sunt, expresia unor convingeri, în privința celor ce ar trebui făcute pentru a îmbunătăți starea de lucruri de astăzi.

Nu mai puțin afișarea expropriérei ca punct de program a coincidat cu starea de nemulțumire latentă și a constituit cauza ocazională pentru starea de acuitate de astăzi.

Constatarea noastră nu urmărește incriminarea, ci subliniarea unui fapt atît de îngrijitor și care nu poate și nu trebuie să treacă neobservat.

Sătenii ar trebui lămuriți asupra cuprinsului propunerei și asupra caracterului ei aleatoriu. Chestiunea expropriérei constituie un punct de program — atît și nimic mai mult. Ce se va face în favoarea sătenilor, asta se va vedea — și desigur că se vor face în favoarea lor multe.

Se vorbește mereu de maturitatea maselor și în special a celor de la țară. N'am contestat și nu contestăm acest fapt, dovedit admirabil cu prilejul apelului pe care țara l'a făcut fiilor săi. Se prezintă acum ocazia, ca această maturitate să fie și mai bine invederată. Sătenii să fie lămuriți că un punct de program ie departe de a constitui ordinea legală, pe caresingur legile o garantează și o alcătuiesc, că orice gest făcut în contra ordinei legale nu poate rămînea fără sancțiune.

Lămuriți asupra acestor lucruri și asupra sentimentelor bine voitoare pe care pătura diriguitoare le hrănește pentru populația sătească se va împiedeca o stare de lucruri nemulțumitoare și se va diminua starea de tensiune îngrijitoare de astă-zi.

MICI POLEMICI

D. Pizanis de la „Epoca" e montat în contra compatrioților d-sale, de cînd a aflat că pregătesc o bună primire la Atena d-lui Take Ionescu.

*

In legătură cu cele de mai sus, aflăm că directorul „Epocei" va adopta o nouă deviză diplomatică: „Timeo Danaos..."

*

E vorba de un consiliu universitar în privința profesorilor ieșani cari nu vor să locuiască în Iași.

...Să se oprească, adecă, comerțul universitar ambulant...

*

Un record al mutatului a realizat confratele nostru „Cuvîntul": între un Sf. Gheorghe și un Sf. Dumitru s'a mutat în două orașe și în patru locuințe.

*

Anul acesta s'a practicat pe o scară largă mutatul, înaintea Sfîntului Dumitru.

Așa, în campanie, multor soldați li s'au mutat... fălcile de către superiori.

*

Reporterul judiciar al „Opiniei" a înregistrat, mai eri, o declarare în faliment, unde era vorba numai de o înscriere a unei nuoi firme.

...In Iașul nostru ambele operațiani sunt așa de aproape una de alta...

*

Experții ruși se contrazic, cu privire la legenda sîngelui.

Numai de n'ar ieși o vărsare de sînge!

ECOURI

După o socoteală, reesă că *Paștele* începînd din 1914, vor cădea în următoarele luni și zile: 1914 Aprilie 6; *1915 Martie 22;* 1916 Aprilie 10; 1917 Aprilie 2; *1918 Aprilie 22;* 1919 Aprile 7; 1920 Martie 29; 1921 Aprilie 18; 1922 Aprilie 3; 1923 Martie 26. Din acest tablou reesă că în 1915 Paștele cad în iarnă iar în 1918 cad mai tîrziu.

*

Aplicația electro-magnetului.— D. Rollet, profesor la facultatea mixtă de medicină și farmacie de la universitatea din Lyon, a făcut mai multe cercetări în privința extragerei, prin electro-magnet, a așchiilor de metal care sar în ochii lucrătorilor și care, adeseori, le produc accidente foarte grave.

Savantul profesor s'a servit de un electro-magnet avînd o forță de 385 kilograme, provenind de la 23 amperi și 110 volți.

A profitat de acest aparat pentru a studia și pune în categorii corpurile magnetice, puțin magnetice și nemagnetice. Lucru foarte important; căci, în atelierele actuale, în mare parte se lucrează alte metale decît fierul. Electro-magnetul poate să atragă unele din ele, dar nu pe toate.

Cînd ochiul e atins de așchii de metal, în cele mai multe cazuri se poate încerca cu succes acțiunea bine-făcătoare a electro-magnetului. Trebue de amintit că aceste așchii, dacă nu sînt extrase prin magnet, aduc aproape întotdeauna pierderea organului vizual și cîteodată orbeala prin oftalmie simpatică.

Sfărămăturile subcutanee de metal sau aliagiu, intrate în țesături, depildă acele provenite dela gloanțele puștilor de război, nu scap nici dînsele de acțiunea tutelară a electro-magnetului.

OAMENI ȘI LUCRURI

Deschiderea

Pentru cea mai mare parte — și cea mai însemnată categorie—a școlilor, ziua de astăzi este ziua de deschidere, după una din cele mai lungi așteptări și amînări ce a avut loc vr'odată în acest anotimp.

Au avut și școlile războiul lor, catastrofa lor și vor trebui, sub o formă oare care, să capete vr'o... anexare, poate vr'un cadrilater mic din viitoarele vacanțe, pentru o recompensă de teritorii pierdute în domeniul propriu lor. Dar aceasta privește pe oamenii școalei esclusiv și nu aci vom indica propuneri și soluții.

Cel mult putem înregistra însemnătatea zilei și aspectul interesant pe care ni-l oferă.

Orașul în primul rînd. După marea depopulare de astă vară, prezintă acum, fără îndoială, maximul de frequență în mișcare. Au venit și vin de pretutindeni, din centrele mai mici, familii peregrine să-și lase aci odraslele; aleargă. care în căutarea unei stăruinți, care în descoperirea unei cunoștinți uitate, care în aflarea vre unei gazde convenabile. Iar, întretimp, Iașii se populează, trăiesc o clipă din vechea și trecuta măreție pe care — de ce n'am spune-o? o regăsește numai în acest unic anotimp al inscrierilor în școli, în institute, în internate,— anotimp de concursuri, de întreceri și de lupte școlare.

Și fiecare așezămînt școlar mai de seamă îți oferă un tablou aparte, o imagine originală în felul ei, pentru că fiecare prezintă alte condițiuni, adună în jurul său alte straturi de locuitori, are alt mediu cultural, — fie ca elemente didactice, fie ca populație școlară.

Firește, nicăiri nu este mișcarea mai animată, circulația mai vie, ca în acel mare furnicar al liceului național, unde mișună grupurile și se încrucișează categoriile cele mai variate. Concursuri, examene integrale, corigeri, examene de admitere, de absolvire și așa mai departe.

Elevii sunt fragezi ca tinerețea, cînd nu sunt palizi de emoțiuni. Dar interesanți sunt părinții, nu copiii. Ei duc greul cel adevărat; ei poartă luptele cele grele. Insăși întrarea copiilor în școală este pentru dînșii, în actualele condițiuni, o problemă și în fața lor, adesea, voința simpaticului cuconu Manolachi—amabilul director, se mlădie și se simte părintește înfrîntă, din dorința de a face pe placul tuturora. A, dac'ar fi cu putință! N'a mers oare— după informațiile ce ni se dau din public — directorul liceului cu îndoioșarea plină a făgădui că va primi contingente neobicinuit de mari—în clasa 'ntăia pînă la 75!—numai pentru a mulțumi pe cît mai mulți posibil? Firește, din punctul de vedere pedagogic lucrul devine o abatere—iar pentru dascăli—o tortură; căci în realitate nu există mijlocul de a instrui și disciplina un atare număr de elevi. Dar nu de asemenea obstacole se împiedecă părintele în duioșia lui.

Și cîte alte momente și aspecte interesante se pot surprinde încă în aceste, zile cari rezumă data istorică, epocală,— deschiderea școlilor!

Rodion

MUTATUL

Viața e un șir nesfîrșit de lupte crîncene pentru a te menține, banale, însă, prin persistența și uniformitatea lor.

Ciopleşti într'un ritm neîntrerupt piatra dură a nevoilor; răstorni cu-o regularitate matematică, cu sudori de chin, glia grea a plinei; tocești o viață întreagă penițele, scriind într'un colț întunecat aceleași formule în exemple fără număr; speculezi veșnic nevoile și naivitățile tuturor, cu aparente intenții cinstite și cu masca fățărniciei pe obraz; îți răsucești circumvoluțiunile creerului în sforțări mintale, ca să așterni ceva pe hîrtia albă dinaintea ta și'ți încordezi mușchii într'o continuitate obositoare.

Și viața aceasta e întreruptă, din cînd în cînd, în automatismul ei de-o lovitură mai puternică, de-o piedică mai zdravănă, de-un eveniment mai însemnat în viața ta proprie.

Mutatul, emigrarea aceasta în stil timid, ce însemnătate n'are însă în activitatea monotonă a unei familii! Cîte griji cîte necazuri nu irită sufletul, cîte visuri, cîte speranțe nu încolțesc! Cîtă tristeță față de amintiri ce te îneacă, cîtă bucurie față de-o viață mai bună, cîtă poezie tristă și veselă în aceste deplasări!

Unii tîrîți de nevoile necruțătoare ale vieții, vor trece poate mări și țări, vor părăsi locul și casa bătrînilor părinți unde fiecare colț și fie care lucru evoacă amintiri pline de duioșie, de bucurie și durere; tot ce le-au servit zilnic în nevoile lor mărunte, vor trece în alte mîni. Alții, legați de locul lor de muncă, își vor plimba gospodăria dintr'un colț în altul al orașului, dintr'un bulevard în altul, dintr'o mahala în alta...

*

Cei doi sfinți, pe cari și cel mai pravoslavnic creștin îi privește cu necaz și ură, se apropie din ce în ce mai amenințători și mai războinici; biletele albe roșii și verzi, apar mereu mai dese și mai poftitoare pe luciul giamurilor, ca niște soli șireți ai fericirii, ca să dispară apoi după ce te-au atras și te-au amăgit. Și atunci goana începută cu atîta emoție, se sfîrșește cu convoiul vehiculelor pline de curiozități de tot felul, cu defileul simbolelor vieții intime.

Cei ce abea găsesc pîinea zilnică își vor scoate sărăcia din odaia lor neagră, ca s'o mute în alta și mai tristă. Cei mai cu dare, vor trece în altele mai somptuoase sau mai modeste, după norocul lor. Și toate lucrurile mărunte și intime, cari formează casa omului, se vor mișca din locul lor de odihnă. Vor fi înbrîncite și aruncate într'un cărucior sau într'o ladă pe rotile, la care poate va trage chiar umilul lor stăpîn, toate sfărămăturile unui traiu de mizerie; vor fi ridicate cu grijă. învelite și așezate în camioane cu cauciuc, mulțimea de nimicuri prețioase ale fericiților soartei. Și cărucioarele și căruțele se vor strecura grăbite și umile într'o stradă dosnică, strivite de rîsul vesel și mulțumit al mobilelor din echipagii luxoase, care traversează încet și majestos lungul bulevardelor, pentru a-și face intrarea în triumf în noile palate.

Și totuși cîtă melancolie în sufletul acestor utile moarte,—în aparența brutală a lucrurilor! Mirate se vor coborî bătrînele cadre din colțul lor de umbră, unde s'au deprins să viseze; furioase oglinzile vor pocni, văzîndu-se smulse din strălucirea lor; trozuind se vor mișcà mobilele din lenevia lor; într'un zîngănit de nemulțumire se vor așeza toate micile nimicuri în cosciugul lor de voiaj și sugrumate, înăbușite, îndesate unele peste altele, vor porni nedumirite să umple alte încăperi.

Curioase și înspăimîntate vor privi în lumina și aerul străin și în nemișcarea lor vor începe disputele. Vor protesta

A APARUT în editura tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA a II-a din

Marele Dicţionar LATIN—ROMÂN

COMPLECT, de IOAN NADEJDE

Un exemplar 10 lei

Această ediţie este cu desăvârşire schimbată şi mult adăogită.

Marele dicţionar latin-român este o lucrare foarte conştiincioasă şi de mare folos atât elevilor, studenţilor cât şi intelectualilor.

Este cel mai bun dicţionar latin-român din ţară.

strămoşii din cadre în locul lor prea plin de lumină, unde umbrele trecutului nu-i învăluie; se vor încrunta oglinzile şi ne vor strîmba faţa în colţul lor întunecat; ne vor lovi şi împiedica mobilele masive şi toată lumea de nimicuri îşi va face nazurile ei de copii. Şi vom căuta să satisfacem cu răbdare şi mîngăere fiecare pretenţie, vom aşeza totul la locul cerut şi, încet-încet, se vor deprinde cu noua atmosferă, vor începe iar viaţa de lenevie, povestindu-şi în tăcerea lor amintirile din cealaltă patrie şi compătimind pe nenorocitul lor stăpîn, care-şi duce înainte jugul vieţii într'o grijă şi-o muncă febrilă, regretînd că nu-i şi el o mobilă, un nimic necesar, care să se odihnească şi să viseze în umbră şi în tăcere.

Nu ştiu sărmanii paraziţi utili că nervul şi sîngele cer mişcare şi senzaţii, dureri şi bucurii, casă se repete eterna monotonie spre mai bine...

E. D. Relgis

Aducem la cunoştinţa cetitorilor noştri că ziarul *Opinia* **se găseşte de vânzare la chioşcul d-lui Lache Ionescu, de la** *L'Indépendance Roumaine,* **Calea Victoriei.**

Din eroare se anunţase pînă acum că acest chioşc se află la întretăierea Bulevardului cu Calea Victoriei, pe cînd în realitate ziarul nostru se află de vînzare la cel de la *L'Indépendance Roumaine.*

INFORMAŢII

— D-nii membri ai comitetului executiv al clubului conservator-democrat din Iaşi, sunt convocaţi în şedinţă pentru Duminică 27 Octombrie ora 4 după amiază.

La această şedinţă va participa şi preşedintele clubului, d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice.

— D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, soseşte în Iaşi Sîmbătă cu acceleratul de 7.50 dimineaţă.

Se ştie că prin decretul regal No. 5992, s'a sancţionat regulamentul pentru organizarea şcoalei de infirmiere, care va începe să funcţioneze de la 15 Noembrie a. c.

Toate candidatele cari vor să urmeze la această şcoală şi îndeplinesc condiţiile cerute, să se adreseze d-lui dr. Grigoriu, medic primar al judeţului Iaşi.

Se ştie că faţă cu primejdia holerei, direcţiunea generală a serviciului sanitar, a prohibit toate iarmaroacele din ţară.

In virtutea acestui ordin, autorităţile locale au oprit ţinerea iarmarocului dela abator, cunoscut sub denumirea de iarmarocul de sf. Dumitru.

D. C. C. Arion, ministru al domeniilor, a sosit azi dimineaţă în gara Paşcani de unde a plecat, în automobil, cu autorităţile din judeţul Suceava, la Graşi, pentru a inspecta herghelia statului.

Comisiunea instituită pentru examenul de agregaţie a candidaţilor la catedra de drept internaţional privat, întrunindu-se astăzi la ora 11 a. m. a respins cu unanimitate de voturi pe d. Eug. Melik, pe motivul că numitul candidat n'a desfăşurat pe tărîmul jaridic o activitate neîntreruptă.

Membrii comisianei au fost d-nii: D. *Alexandrescu, D. Negulescu, St. G. Longinescu, P. Misir. M.* B. *Cantacuzino şi A. C. Cuza.*

Alegerea de decan la facultatea juridică a fost amînată pentru o dată ulterioară.

Un caz de febră tifoidă s'a declarat în strada Carol 36.

Reparaţiile la spitalul din Podul Iloaei, fiind terminate, serviciul s'a redeschis în mod regulat la acest Spital, cu începere de Duminică 20 Octombrie a. c.

Ancheta relativă la sustragerea celor două bonuri de pensie de la Administraţia Financiară, continuă în cel mai strict secret.

Autorul sustragerii pare a nu fi o persoană străină de biurou, de oare ce cele două bonuri aparţineau unei doamne aflătoare în străinătate, care vine la cîteva luni de-şi încasează pensia, aşa că autorul, probabil înainte de a le sustrage a observat registrul de partizi şi văzînd că pensionara nu se află în Iaşi, a crezut că nu va putea fi descoperit aşa curînd.

Totuşi însă de teamă că poate cîndva se va descoperi lipsa lor, a trimes prin mandat postal administraţiei sumele încasate.

De notat e că pe bonuri în loc ca să semneze pe persoana în drept a aplicat o pecete cu numele Gh. Pascu, ceia ce n'a împedecat pe Casier să achite banii.

Comisiunea instituită pentru ridicarea la rangul de profesor a d-lui agregat definitiv de drept roman Gr. Demetrescu, s'a pronunţat cu unanimitate pentru ridicarea în rang.

Comisiunea va înainta actele rectoratului, pentru a fi supuse ratificării senatului universitar.

In şedinţa de eri a Camerii de Comerţ s'a decis să trimeată o coroană şi o delegaţie compusă din d-nii N. V. Ştefănin, I. Ionescu şi G. Mirăuţă la Bîrlad spre a asista la înmormîntarea regretatului Iorgu Javara.

D. O. Tafrali, savantul profesor universitar de arheologie, va continua studiile arheologice în Dobrogea.

Rămăşiţele monumentelor antice vor fi depuse în Iaşi.

In legătură cu aceasta, aflăm că s'a încheiat o înţelegere între d-nii Tafrali şi I. Kalinderu, pentru înfiinţarea unui muzeu arheologic în Iaşi.

D-na dr. Tereza Savin a fost numită ca preparatoare, cu delegaţia de asistentă pe lîngă clinica I-a chirurgicală din Iaşi.

D-ra Ruxanda Seul, a fost numită preparatoare cu delegaţia de asistenţă la laboratorul de chimie minerală din Iaşi.

O bună parte din elevii clasei a 7-a a liceului internat prezentîndu-se la examenul clasei a opta în seziunea de acum vor fi eliberate, încă zece locuri de bursieri, adecă 38 în loc de 28 cîte erau libere.

D. dr. Manicatide, medicul pavilionului de izolare al Sf. Spiridon a intervenit ca să se avizeze medicii din judeţ, a nu mai trimete cazuri de scarlatină, pînă cînd va fi posibil ca să se interneze toate cazurile de boală.

D. I. Tanoviceanu şi St. G. Longinescu, profesori universitari din Capitală, se află de azi dimineaţă în localitate.

Examenul oral al elevilor de curs superior se va face după cum urmează:

Seria I-a Vineri 25 Octombrie.

Externatul secundar de fete gradul al II-lea: Patriciu Cornelia, Vrînceanu Cecilia, Todiraş Eliza, Sava Alexandrina, Tescaru Cornelia, Gallin Vasile, Hanganu Elena, Vasiliu Ortansa, Stratin Gh., Sachelarescu Cornelio, Rîşcanu S. Lasăr, Manea Mihai, Obreja D. Xenofont, Ostapovici, V. Eugen, Wexler Max Saul, Stavăr Gh.

Seria II-a Sîmbătă 26 Octombrie: Cazimir C., Dăscălescu V. I., Gelep M. I., Ionescu S. Romul. Dragoş Aurel, Vîrtosul A. N. Fişler Gherşin, Miron Gh. D., Samarian I. Gh., Bontăş Gh. N., Mendel Mihael, Teodoreanu Alex. Ghiga M. Ionel Butman M. Lupaşcu Anton, Manu Alex, Bimbasa Haim.

In curtea comenduirei pieţei se face azi degradarea mai multor soldaţi, care au fost condamnaţi de consiliul de război la muncă silnică. Degradarea se face în faţa a cîte unui pluton din fie-care corp de trupă din garnizoana locală, puse sub comanda d-lui maior Gherculescu.

In urma avizului consiliului de inspectori şcolari, Ministerul nu a acordat d-nei institutoare Olga Mănescu de la şcoala din Nicolina, un concediu de un an.

Dacă d-na Mănescu nu se va prezenta la post în termen de 30 zile, va fi considerată ca demisionată din învăţămînt.

D. profesor dr. Riegler şi-a reluat în acest an cursurile de ştiinţi fizico-chimice la Liceul Militar din localitate.

— Amatorii renumitelor piane: Steinway & Sons New-York; Blüthner, Leipzig; Schiedmayer & Söhne, Stuttgart; Pleyel, Paris etc. vor avea prilejul a lua informaţiuni exacte şi oferte la Directorul Magazinului Conservatorului din Bucureşti, D-l O. Mischonzniky, reprezentantul general pentru Balcan al susnumitelor fabrici care va trece *Sîmbătă 26 Octombrie* **prin Iaşi şi va putea fi vizitat la Hotel Traian.**

Rezultatul examenelor de la Liceul Internat — *Examenul de admitere în liceu; au fost respinşi:* Căruceru D., Leca T., Rătescu Daniel, Stroian Al., Vivoski Eug., Vulpe N., Nica, Solu.

Examenul de admitere la concursul de bursă; au fost respinşi, avînd dreptul a fi înscrişi la Liceul Naţional:

Alexandrescu N., Arembrister C., Artenie V., Bibiri N., Burescu Val, Căruceriu D., Chicioroagă Virg., Cucu Arist., P. Dănciulescu, Florea C., Frasin C., Hacighian Al., Iordan Em., Joravăţ T., Leca T., Manolache I., Mărgăriut M., Mihailescu V., Pintilescu Eug, Rătescu Daniel, Stroian Al., Tarnoski, Turea, Vivoski Emil., Vulpe N.

Examenul pentru catedra de drept comercial a fost amînat cu o lună.

Azi s'a ţinut la Primărie licitaţie pentru ramblarea vechei albiei a Bahluiului.

Devizul acestei lucrări e de 47000 lei. Lucrarea a fost adjudecată provizoriu asupra d-lui Colonel Isvoreanu, care a oferit 16.35 la sută sub deviz.

Despre concertul Feuerman scrie cronicarul „Adevărului":

Aseară publicul iubitor de muzică a umplut sala Ateneului pînă la ultimul loc. Violonistul Feuermann era în cea mai bună amintire din anul trecut. El a dovedit însă aseară că nu s'a odihnit anul acesta şi măestria cu care a executat piesele prevăzute în program a zmuls pubiculul prelungite şi entuziaste aplauze.

Cu dînsul a venit de data aceasta şi fratele său mai mic Em. Feuermann care calcă în mînuirea violoncelului pe urma lui Siegmund Feuermann, adeverind vechea constatare că talentul muzical se repetă în aceiaşi familie cu egală tărie.

Cine se duce să asculte pe fraţii Feuermann ca pe nişte copii miraculoşi, uită repede că are copii în faţa sa şi se simte sub imperiul geniului unor artişti, dintre cari cel tînăr e şi cel mai timid, dar pentru aceasta nu mai puţin virtuos.

Tinerii chemaţi a forma contingentul 1914, vor fi incorporaţi pe ziua de 1 Noembrie a. c.

In ziua de 15 a aceleiaşi luni, va avea loc contra-vizita medicului, iar jurămîntul se va depune la finele lunii.

Astăzi s'a dat rezultatul probei scrise a elevilor gradul întăi cari au fost chemaţi la concursul pentru oficianţi gradul al treilea.

Din Iaşi au reuşit d-nii Dimitrescu D. VIII, Necului Stămboliu şi Constantin Fotea.

La oral vor fi chemaţi pe serii.

Mai multe doamne din localitate au lansat ideia înfiinţării une societăţi, care să aibă de scop întreţinerea mormintelor şi monumentelor dela cimitirul Eternitatea, lasate în părăsire.

Fondurile societăţii se vor compune din donaţii, subvenţii, serbări, etc.

Astă-seară, Joi, orele 8 jum. se întruneşte comisia B. sub preşidenţia d-lui V. Buţureanu pentru darea rezultatului la particulari din toate clasele, afară de a 4-a şi a 8-a, la care s'a dat rezultatul mai din timp în vederea începerei examenelor de capacitate.

Pentru o parte din locurile vacante de bursiere la Liceul internat de fete din Craiova s'a ţinut concurs în Iaşi şi dintre candidatele prezentate au reuşit şapte.

Credem a şti că cel puţin patru locuri vor fi acordate pentru candidatele iaşane.

Examenul de capacitate pentru cursul inferior a început la liceul naţional, sunt 16 candidaţi. Oralul s'a terminat, iar tezele se vor da mîni.

D. avocat Con Drăcşineanu s'a mutat cu locuinţa în etajul de sus al palatului Băncii Moldova din strada Cuza-Vodă.

Ministerul instrucţiei publice a cerut revizoratului şcolar ca, cel mai tîrziu pînă la 15 Noembrie curent, să înainteze un tablou de toţi învăţătorii şi institutorii, care urmează să-şi reguleze drepturile la pensie pe 1 Aprile 1914, în vedere că au atins vrîsta sau anii de serviciu ceruţi de lege.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 30 Noembre a. c. oara 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea asupra contabilităţei publice pentru vinderea a 12 parcele situate în strada Tăetoare şi stradela Cetatea Mică. Aceste parcele se vînd cu condiţiunea de a se respecta deciziunile luate de Consiliul de Igienă.

Garanţie 25 lei pentru fie care parcelă.

Condiţiunile de licitaţie şi planul parcelărei se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 21439 23 Octombrie 1913

D. O. Tafrali noul profesor definitiv la catedra de archeogie dela facultatea de litere va ţinea cursul de deschidere în prima jumatate a lunei Noembrie.

Incepînd de la 1 Ianuarie 1914, în urma unor înţelegeri între farmaciştii din întreaga ţară, „Banca Săteanului" din Craiova, se va transforma în „Banca Farmaciştilor".

Funcţionarii administraţiei financiare au cerut ministerului de finanţe, ca orele de birou să fie de la 9—12 şi de la 3—6.

Procesul preutului Gh. Maxim de la biserica sft. Teodor, care urma să se judece eri de consistoriu, s'a amînat pentru Noembrie, pentru a se aduce martori.

Toţi acei soldaţi complectaşi care din diferite împrejurări au dezertat în timpul mobilizării după au reintrat în ţară şi care au fost daţi ca dezertori, au fost graţiaţi.

D. Tutunaru, secretarul şcoalei comerciale superioare, a demisionat din acest post.

Aflăm că Duminică 20 Octombre a. c., s'a celebrat la Constanţa căsătoria domnişoarei Ritza Cantacuzino, fiica princesei şi prinţului D. Cantacuzino—Başotă din Iaşi, cu d. avocat Aurel Vulpe din Constanţa, fiul marelui proprietar Vulpe din Galaţi.

Nuni au fost mama miresei d-na princesă Elena Cantacuzino şi d. Vulpe, tatăl mirelui.

A doua zi după nuntă, tînăra pereche a plecat la Paris.

La şcoala normală „Vasile Lupu" se ţin astăzi la ora 2 jum. p. m., lecţiunea de probă practică la şcoala de aplicaţie cu candidaţii la examenul de capacitate al şcoalei normale, cari nu au putut fi examinaţi în sesiunea din Iunie din cauza mobilizării, fiind atunci chemaţi de urgenţă la serviciul militar.

Eri şi alaltăeri au fost examinaţi la probele orale, întrebări asupra cărţii *„Din trecutul nostru"* de Al. Vlăhuţă, probele de desemn şi conferinţi ţinute sătenilor.

Revizoratul şcolar va înainta ministerului un tablou de institutorii şi învăţătorii atinşi de vre-o infirmitate, viţiu sau boală cronică, care le face imposibilă împlinirea funcţiei lor, spre a fi puşi în retragere din oficiu.

La 20 Noembre se va judeca la secţia I-a a Curţei de Casaţie recursul d-nei Ella Negruzzi, împotriva hotărîrei Curţei de Apel din Iaşi în ce priveşte admiterea d-sale în baroul din Iaşi.

Ministerul de război a cerut direcţiunei Liceului Naţional, să-i comunice până la 1 Noembrie, un tablou de numărul elevilor de la 15 ani în sus, care vor exercita trageri în ţintă cu arma în anul 1913—1914. pentru a se prevedea muniţia necesară în bugetul viitor.

Aseară a avut loc la Teatrul Naţional repetiţia generală a premierei „Vinovat" de autorul german Voss, care se va reprezenta Sămbătă 26 Octombre.

Desfăşurată în faţa unei mici asistenţe de ziarişti, repetiţia a lasat o bună impresie atît în ce priveşte valoarea piesei care pune în scenă cele mai vitale probleme sociale şi familiare la ordinea zilei; cît şi ca distribuţie.

In afară că rolurile de căpitenie sunt încredinţate celor mai de seamă actori este şi faptul că la această reprezentaţie sunt cîteva debuturi nouă, în roluri principale, ceia ce este foarte interesant pentru cei ce urmăresc şi doresc propăşirea teatrului nostru.

Publicul să-şi facă datoria şi să încurajeze.

Numitul Vasile A Mariei, care acum două zile a evadat din penitenciarul Botoşani, este unul din periculoşii tovarăşi ai criminalului Ioan Belici cu care a săvîrşit tălhăriile de la I. Feldman din Sărca, de la Basarabi şi Bozieni judeţul Roman, după care fugise în Bucovina împreună cu Gh. Loghin, unde fiind prinşi de jandarmii austriaci, Vasile a reuşit să fugă dar a fost prins la Botoşani.

Din cele 5 cazuri de scarlatină din strada Coman, izolate la spitalul sf. Spiridon, au fost două mortale.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan, 1. (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

Ioan N. Popa, primarul comunei Focuri, a fost condamnat la o lună închisoare, pentru faţă în acte publice.

Condamnatul a declarat apel.

Astăzi la ora 2 p. m, d. N. Rîpeanu dirigintele şcoalei din Bivolari, a depus jurămîntul ca revizor şcolar cl. II-a al jud. Iaşi.

In folosul familiilor soldaţilor decedaţi pe cîmpiile Bulgariei, s'a organizat pentru astă seară Joi o reprezentaţie cinematografică în sala Circului Sidoli.

Interesantul program anunţă între altele, filmul danez „Cei doi draci". E o zguduitoare dramă din viaţa artiştilor de circ, cu un subiect absolut nou, nevăzut încă pe ecranul cinematografic. Ansamblul artistic al scenelor daneze interpretează toate rolurile şi acţiunea se desfăşoară în Danemarka şi în circul regal din Kopenhaga.

E de prisos să mai insistăm asupra desăvîrşitei arte şi a jocului plin de sentiment al actorilor daneji, cei dintăi cari ne-au dat filmul teatral şi uni ii în interesantele, originalele şi cele mai senzaţionale desfăşurări în absolut toate subiectele cinematografice. Filmul „Cei doi draci" care se reprezintă astă seară, cuprinde patru părţi. Această desfăşurare e atît de interesantă că va lasa spectatorilor cele mai adînci impresii.

Noul program cinematografic de astăseară cuprinde apoi:

Regele Koko, (adaptare după vodevilul lui Bisson), comedie interpretată de simpaticul, originalul şi neimitabilul humorist parizian, Prince, (două părţi).

Distracţii acrobatice, interesante scene artistice sportive, etc.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri 25 Oct.: „Ocnaşul şi prizoniera haremului" extraordinară desfăşurare dramatică în 3 părţi. — O escursiune prin Statele-Unite (America de Nord).—Intâlnirea, comedie daneză, etc.

Sîmbătă 26 Oct. (Sf. Dumitru) au loc două matineuri (la 3 şi 5 ore ziua), şi reprezentaţie serală la 9 ore.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

Diverse întîmplări

— Aseară secţiunea muzicală a societăţii de Sport şi Muzică, a început repetiţiile sub conducerea d-nului N. Teodorescu.

— Astă-zi la ora 8 a. m. s'a ţinut examenul oral de bursă la Liceul Internat.

Rezultatul se aşteaptă pe mîne.

Elevii respinşi la examenele de bursă de la Liceul Internat, se pot înscrie în ori ce al liceu ori gimnaziu, cu un certificat al Direcţiei Liceului Internat prin care să se constate media obţinută.

LICEUL PARTICULAR

GHEORGHE ASACHI

a profesorilor asociaţi

IAŞI. — Str. Anastasie Panu No. 4

Sub conducerea unei **asociaţiuni de profesori secundari.**

Curs liceal complect şi şcoală comercială.

Se prmesc elevi interni, semi interni şi externi.

Inscrieri în ori ce zi de la 10—12 şi dela 2—5. Prospecte la cerere.

Direcţiunea acordă trei burse pentru elevii săraci pentru care se va ţinea concurs la 1 Noembrie a. c.

Director de studii, G. Dornescu.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

■ Examenul de capacitate pentru absolvenţii clasei a 8 a a început eri şi se va termina mîni.

■ In comunele Tomeşti şi Holboca s'a stins epidemia de turbare. In consecinţă, s'au ridicat măsurile sanitare ce fuseseră luate cu ocazia ivirei numitei epidemii.

■ **Universitare.**—Consiliul facultăţei de Ştiinţi este convocat pentru mîne ora 1, la ordinea zilei: a) fixarea programului pe anul curent, b) chestiunea pensiilor şefilor de lucrări şi laborator, c) raportul d-lui Miller asupra bibliotecei acelei facultăţi.

— Comisiunea instituită pentru catedra de drept administrativ şi legislaţie a cerut candidaţilor a trimite fie-cărui membru din comisiune, cîte un exemplar din lucrările în vitutea cărora solicită catedra pentru ca membrii comisiunei să iee cunoştinţă de toate lucrările.

— D-ra Nicodim E., licenţiată în ştiinţi naturale şi bursieră a fondaţiei Carol, a cerut senatului universitar să i se acorde bursa şi în anul acesta, pentru a şi putea termina teza de doctorat.

■ **Judiciare.**—Curtea de apel secţia a II-a a condemnat la 300 de lei amendă pe comerciantul Moritz Leib Galantar pentru bancrută simplă.

— De asemeni a condemnat pe jandarmul Const. Ciudin, la 50 lei amendă pentru abuz de putere.

— Soţii Neculai şi Ilinca Olteanu au fost condemnaţi la cîte una lună închisoare corecţională pentru excrocherie.

Un apartament compus din **două camere mari, la stradă şi una în atenanse, toate la etagiu, Ştefan cel Mare (casele Jurist, vis-a-vis de Mitropolie) se închiriază de acuma. A se dresa la** *„OPINIA"*

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latina,** *matematicele, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Seara de la 7—10 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi.

V. EMIL, profesor

Str. Sf. Teodor 36 (în curte)

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

D. Take Ionescu spre Atena

—Trecerea prin Constantinopole—

Constantinopole.—5 Noembrie. Deşi d. Ministru Take Ionescu a pastrat incongnito, la sosirea d-sale a primit pe bordul vaporului romîn mai multe vizite, în deosebi a senatorului turco-romîn Baţaria, membru influent în partidul tînăr turc, precum şi a ministrului turc dela interne Talaat Bey, care a avut pe bord cu d. Take Ionescu o convorbire particulară de o oră. D. Take Ionescu care e însoţit de un secretar şi de doi ziarişti, va sosi la Atena Vineri dimineaţă şi se va înapoia la Constanţa direct prin Marea Neagră. Ministrul ţărei la Constantinopole, d. Manu a venit pe vapor să salute pe d. Take Ionescu. D. Take Ionescu a plecat cu acelaşi vapor, fără să se fi scoborît.

Incident sîrbo-bulgar

Sofia.—Autorităţile militare sîrbeşti de la graniţa de lîngă Egri-Palanca, ridicînd pretenţiuni dinspre postul bulgar din Tastepe şi făcînd pregătiri militare spre a-l ocupa, guvernul bulgar deprins să înlăture ori ce incident care ar putea pricinui urmări grave, a rugat legaţia rusească să facă la Belgrad demersurile trebuincioase.

Imprumutul sârb

Paris,—Se asigură la noi oficios, că Serbia a primit condiţiunile puse de guvernul francez, pentru cota împrumutului sîrb, dar sub condiţiunea ca şi celelalte state balcanice care vor face împrumuturi la Paris, vor fi tratate la fel. In cazul contrar, guvernul sîrb îşi rezervă posibilitatea de a cere reviziuirea din partea comisiei financiare a părţei ei de 17 la sută din datoria otomană pentru provinciile cucerite, de oare ce această parte a ei trebuie considerată ca un maximum.

Deraiare de trenuri

Moscova.— Un tren care mergea de la Nishin la Pensa, a deraiat.

Sînt 14 morţi şi 15 răniţi.

Cauza deraierei se presupune a fi fost o mînă criminală.

Partidul naţional romîn din Ungaria

Viena.— „Neues Vienar Tageblat" află din Budapesta că preşedintele partidului naţionalist romîn. d. Teodor Mihaly, va inmîna săptămîna viitoare preşedintelui consiliului, d. Tisza, memorandumul partidului său.

Serviciul Telefonic

Convocarea parlamentarilor conservatori-democraţi

— D. Take Ionescu va convoca în curînd parlamentarii conservator democraţi, pentru a supune discuţiunei chestiunea complectărei programului şi a atitudinei de adoptat faţă de noul program al partidului liberal.

Intrunirea deputaţilor şi senatorilor conservator-democraţi va avea loc peste cîteva zile. Ziua nu este încă fixată, dar, după toate probabilităţile, intrunirea va avea loc Duminică 3 Noembrie.

Vizite de adio

Bucureşti.—D na şi d. Şebeko, ministrul Rusiei, au fost eri primiţi de regele şi de regina.

Tot eri d. Şebeko a primit de A. S. R. Principesa Maria.

D. Şebeko, va mai sta la Bucureşti cîteva zile, după care va pleca la Viena, unde a fost permutat.

Incendiul de la Arsenal

Bucureşti.—Incendiul de la Arsenal a fost localizat la ora 8 seara. N'au ars de cît nişte lăzi. Pagubile se urcă totuşi la 10.000 lei.

D. Badareu în Capitală

Bucureşti.—D. Al. A. Badareu, Ministrul lucrărilor publice şi ad-interim la interne, a sosit azi dimineaţă în Capitală, venind din Constanţa.

Reforma legei de recrutare

Bucureşti. — In viitoarea sa întrunire, consiliul de miniştri, se va ocupa de proectul d lui Ministru Hîrjeu cu privire la reforma legei de recrutare.

Inţelegerea din Atena

Atena.—Ziarele anunţă, că noi şi îndelungate conferinţe, au avut loc între Regele George, d. Venizelos şi ministrui României. Se crede că s'a ajuns la un rezultat însemnat. Se aşteaptă numai sosirea d-lui Take Ionescu, pentru a concretiza acordurile intervenite.

Ziarele adaugă, că unele Mari Puteri s'ar fi opus la călătoria d-lui Take Ionescu, dar că România conştientă de interesele sale, n'a ţinut seamă de această.

ZBORUL AVIATORULUI DANCOURT

Bucureşti.—Aviatorul Dancourt a plecat azi spre Varna.

Demisia d-lui Disescu

Bucureşti.—Unele ziare anunţă demisia d-lui Disescu pe ziua de 1 Noembrie.

Altele răspund însă că ştirea este pentrn moment lipsită de seriozitate.

Numiri în învăţămînt

Bucureşti.—D. N. Teohari a fost, numit inspector al învăţămîntului pentru Cadrilater.

D. Toma Zaharia, actual revizor la Putna, a fost numit, în aceiaşi calitate la Dobrici.

Manasse la Teatrul naţional

Bucureşti. — Mîne seară, piesa „Manasse" se va reprezenta la Teatrul Naţional.

In chestia plecărei d-lui Take Ionescu la Atena

Bucureşti.—Ziarul „Presa" apărut astăzi în Capitală publică următoarele:

„Unele ziare, comentînd fără noimă vizita d-lui Take Ionescu la Atena, atribuie acestei vizite unele însărcinări oficiale. Dăm o dezmînţire formală acestor afirmări.

„D, Take Ionescu n'a plecat cu nici o misiune, ci a ţinut numai să şi îndeplinească făgăduinţa făcută d-lui Venizelos în timpul tratativelor de la Bucureşti, de a merge în toamna aceasta la Atena."

Numire

Bucureşti.—D. Creţu, avocat şi publicist din Fălticeni, a fost numit poliţai al acelui oraş.

Mişcare în corpul telegrafo-postal

Bucureşti.—A apărut o mare mişcare în corpul telegrafo-postal.

Menţionăm, în ce priveşte Iaşul, că au fost avansaţi d-nii: Const. Vasiliu, dirigintele oficiului telegrafic central, Gr. Moţoc, dirigintele oficiului gara, Arghirescu Gh., Smolinski Ioan, Gafencu Petru, Calapod Const.-Iveşti.

Rusia în contra anexărei muntelui Athos la Grecia

Petersburg.—Agenţia Westnyk, e autorizată a declara că fără temeiu ştirea din Atena după care Rusia ar fi refuzat la condominium al muntelui Athos şi ar fi consimţit la anexarea din partea Greciei.

D. Al. Cottescu în congediu

Bucureşti. — D. Al. Cottescu, director general al C. F. R. aflîndu-se la Paris în cură medicală, a cerut o prelungire de concediu.

D-sa se va întoarce în Bucureşti, Duminică 27 Octombrie.

Numire de inspector general

Bucureşti.— D. General Hîrjeu, ministru de răsboi, va supune semnărei M. S. Regelui, decretul de numire în postul de inspector general al corpului de grăniceri, a d-lui colonel Rîmniceanu, de la serviciul geografic al armatei.

De Inchiriat *două apartamente unul cinci odăi, bucătărie, pivniţă, apă în curte, accesorii, al doilea 3 odăi, antret mare, bucătărie, pivniţă accesorii, situate str. Sft. Andrei 2 (colţ str. Palat, vis-a-vis de biserica Sft. Andrei (Mina).*

De Inchiriat

cu începere de la 26 Octombre

OTELUL CENTRAL

din str. Gh. Mîrzescu

A se adresa la d. Cezar Simionescu str. Ştefan cel Mare 40, numit girante de Trib. Iaşi s. III.

Notaţi bine!!

Vechiul şi renumitul magazin

G. KARAKASCH S-sor din strada Lăpuşneanu aduce la cunostinta onor. sale clientele că de la 26 Octombre 1913 (sf. Dumitru) se mută tot în strada Lăpuşneanu în casele Creditului Urban unde se află actualmente magazinul Demek.

Magazinul va fi asortat cu toate noutăţile.

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5.

1,000 Decalitri *Vin de Panciu, nou, excelen se vînd cu preţ convenabil. Informaţii str. Săvescu 12, Iaşi.*

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOŞ

Str. Lăpuşneanu 25

— Cons. 1—6 —

Reîntors din campanie şi-a reluat ocupaţiunele

Goldstein Matelii

— Moaşă premiată —

— Stradela Armeană No. 6 —

Pepinierele de Viţe Americane

ALTOITE ŞI NEALTOITE

Producători direcţi etc.

Dimitrie Vizanti

Copu-Iaşi

— 2 medalii de aur şi argint —

— Catalogul gratis la cerere —

SE TAIE LEMNE DE FOC

Cu maşina condiţiuni avantajoase

Doritorii să se adreseze printr'o carte postală d-lui Simon Avram, strada Zugravilor No. 49.

Pensiune *complectă sau numai camere mobilate pentru domni în vrîstă.*

Ingrijire bună de o damă de societate.

Adresa la ziar.

Dr. HALPERN

— Vechiu mamoş parizian —

Membru al Societăţei de Obstetrică din Paris

Boli de Femei, Faceri

Genito-urinare

Strada Păcurari 5, vis-à vis de Tuffli deasupra farmaciei Dr. Căpăţînă.

In casele *Schnürer vis-à-vis de Froţii Polingher sunt de închiriat una prăvălie, una locuinţă elegantă la etaj, una locuinţă modestă în curte şi mai multe magazine pentru depozite de mărfuri.*

Vie de arendat pe 5 ani situată la Tomeşti, jud. Iaşi.

Adresa: Nică Iorgu, Tomeşti.

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi 5 compuse din 4 Apartamente, canal, apă, A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Doctor L. Silberstein

Medic de Spital

Str. Cuza-Vodă, 46

Consult. 8—9 dim. 4—6 seara.

Prăvălie DE INCHIRIAT *în Str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42 ter.*

A se adresa d-lui avocat V. G. Cristofor Str. Cuza-Vodă No. 42 bis.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — GURA —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

O profesoară *de germană cu certificat se caută. A se adresa la administraţia acestui ziar.*

Dr. Louis Mendel

— DENTIST —

reîntorcîndu-se în localitate şi-a reluat consultaţiile.

Str. Lăpuşneanu 11 bis. (De asupra Băcăniei Smirnov).

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.—Strada Anastasie Panu No. 43 —

De vînzare sau de închiriat

cu începere dela 26 Octombrie a. c.

O livadă în întindere de 8 Hectare 1830 m. p. situată în acest Judeţ, comuna Galata, cotuna Valea-Adîncă, avînd case şi atenansele necesare unei bune gospodării.

Doritorii se pot adresa proprietarului, Maior Const. Panaitescu în Iaşi, strada Lozonschi 4.

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

De Inchiriat *în Strada Căpitan Păun 8 2 camere pentru birou şi o magazie pentru depozitat marfă.*

Conversaţie franceză

(copii, doamne, domnişoare) în scurt timp, după nouă metodă studiată în Franţa: curs primar şi liceal prepară absolut conştiincios d-ră Licenţiată, profesoară secundară, Mitropoliei 2 (casele Băncei).

De inchiriat *Casă cu şase odăi, 2 cămăruţe, pivniţă, bucătărie, sală mare, curte grădină, pomi roditori, viţă americană pe rod. Str. Bucşenescu 13.*

VACCINARI ŞI REVACCINARI

— cu buletine pentru şcoli —

Dr. A. Steuerman

13 Str. Cuza-Vodă

— Telefon —

De Inchiriat *(şi de vînzare) 7 odăi, bucătărie, pivniţă, diferite atenanse, curte, grădină etc.*

La situaţie admirabilă.

Adresa: Adela Ghiulea Str. Muzelor 18.

De inchiriat *4 odăi, una bucătărie, spălătorie, singur în curte,—în strada Procopie No. 8. — A se adresa la D-l avocat V. Cernătescu sau la d. Grunspan Strada Păcurari 129.*

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**

excelentele produse ale

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"

— Strada Loc. Col. Langa No. 4. — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STANCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere,* chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !
ECONOMIE
prin întrebuinţarea
Săpunului Popular
din Fabrica „STELLA" Bucureşti

PURTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50
Raymond GARIEL
1er, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale* acute şi *cronice* cari nu resistă nici unora din celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă, în dina cea d'antâiă se se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vre'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toţi *Droghiştii* şi *Farmaciştii*.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"
Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA",

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul X No. 2020 – Sîmbătă 26 Octomb. 1913

CRONICA

UN DIMITRIE ILUSTRU

Unul căruia se pare că-i aduce noroc ingrata serbătoare a sfîntului Dumitru este genialul istoric şi fost Domnitor al Moldovei, Dimitrie Cantemir.

Iniţiativa de a i se ridica un monument în fosta lui Capitală a prins temeiu şi nu peste multă vreme se pare că ea va fi un fapt îndeplinit.

Dimitrie Cantemir nu are nicăiri un simbol de amintire, de nemurire, — iată ceva într'adevăr simbolic şi caracteristic.

Un domnitor bogat în fapte; dar — lucru nespus mai rar şi mai de admirat — un scriitor de geniu într'o vreme în care cultura generală a ţării era rudimentară; un enciclopedist în accepţiunea largă a cuvîntului, — căci la noi cronicarii fecunzi şi versaţi în toate cunoştinţele corespund, istoriceşte şi literariceşte, clasei de enciclopedişti cari au ilustrat Franţa tot în acel bogat secol al XVIII-lea, contemporani şi unii şi alţii ai Caterinei a doua şi ai lui Petru cel Mare.

Dimitrie Cantemir nu este acel despre care Eminescu va scrie mai tîrziu în „Epigonii" versul de evocare:

Cantemir, croind la planuri din cuţite şi pahare

Ci este acel care şi-a dobîndit — între Constantin Cantemir şi Antioh Cantemir o vază pur literară, o faimă mondială, fiind preţuit în centre europene. Un erudit cu vaste orizonturi, un scriitor despre care cu dreptate scrie d. Ion Botez — incidentul într'o escursie istorică — în ultimul număr al „Vieţii Romîneşti":

„Cînd în mîndria noastră de popor neolatin, căutăm în trecut nume mari pe cîmpuri de războaie glorioase, ori în izvoadele bătrîne, nu găsim nici unul din această epocă, de cînd cantemir s'a dus."

De aceea nu ne putem mira în deajuns că o asemenea figură, unică în felul ei — căci aparţine unui Voevod şi unui ilustru literat în acelaş timp — a trebuit să aştepte atît de multă vreme partea ei de nemurire.

*

Nu într'o cronică fără alte pretenţii de cît o clipă de actualitate, vom înşira nomenclatura bogatei colecţiuni de scrieri ale lui Cantemir, începînd de la lucrările istorice propriu zise, până la acele asupra filosofiei, religiunii şi muzicei. Vom statornici, mai curînd, oare-care asemănare între unele însemnate momente din viaţa şi domnia lui şi între evenimentele de astăzi.

Aşa bună oară este caracteristic de amintit că în potriva islamizmului a tot puternic s'a produs o sforţare de emancipare a lumei creştine, respectiv a celei slave. Aci se găseşte o explicaţie a subitei schimbări de front din partea domnitorului Cantemir, crescut în Capitala Turciei, cunoscut dintru intăiu ca prieten devotat al împărăţiei otomane.

„...Turcii — scrie Cantemir — n'au respectat tratatul încheiat de predecesorul nostru Bogdan, prin care ţara se obligă a plăti Sultanului numai 4000 galbeni, 40 cai şi 24 şoimi pe an şi au introdus în Ţara Moldovei tot felul de asupriri, dărămînd sau ocupînd cetăţile ei, învoind Tatarilor a o prada, luînd în robie pe fiii şi soţiile noastre spre a-şi face ris de ele, sporind pe fiece zi tributul până la aşa grad, încît a devenit cu neputinţă de răspuns, noi ne-am unit cu Impăratul milostiv şi credincios al Rusiei Petru Alexievici, *care a ridicat arma spre a mîntui pe creştini din jugul robiei mahomedane...*"

Cine ar dori să cunoască de-aproape şi în toate amănunţimile starea Principatelor Romîne şi a Moldovei în deosebi, pe acea vreme, n'ar putea ceti nimic mai cu folos decît opera lui Cantemir „Descrierea Moldovei" şi cu deosebire capitolele intitulate „Pentru ocărmuirea stăpînirei Moldovei"; „Pentru obiceiurile cele vechi şi cele nuoi la punerea Domnilor"; „pentru scoaterea şi mazilirea Domnilor"; „pentru birul şi darul ce dă Moldova porţei Otomane".

Alianţa lui Cantemir cu Ţarul într'un moment de strămtorare— amintind oare cum momentul de mai tîrziu, din 1877— s'a făcut pe temeiul unui tratat în regulă din care amintim cîteva condiţiuni:

„Ţara Moldovei cu Nistrul să-i fie hotarul şi cu toate cetăţile tot a Moldovei să fie !...

„Bir să nu dee ţara nici un ban.

„Pre Domn să nu-l mazilească Impăratul până la moarte şi pe urmă din fiii lui să fie, pre carele şi-ar alege ţara.

„Neamul lui să nu iasă din domnie; numai cînd s'ar haini, sau cînd şi-ar lepăda legea, atuncea acela să lipsească şi să puie din fraţii lui.

...Pre boeri să nu-i mazilească domnul pînă la moarte sau cu mare vină să-i scoată.

„..Zece mii de oaste să fie tot gata în ţară şi Impărăţia să le dee lefe din visteria Impărătească, din Stoliţă.

„Din Moskali să nu se amestece în boeriile Moldovei, nici să se însoare în ţară, nici moşii să nu cumpere.

...„Către aceste i-au dat şi tită de domnie să se scrie mai de cinste şi mai de sus după cum se scriu Domnii acum; era aşa era: Seninatul Domn al terei Moldovei, Samoderjeţiu (adecă singur stăpînitor) şi Volegatoriu (adecă prieten) ţărei Moskiceşti; era un rob supus, care acest nume este puţin vareea mai de gios decît a unui Craiu, care se cheamă latineşte serenissimus, eară sloveneşte Presdţélnişe, eară leşeşte Eşniosfiuţunii. Aşa i-au dat tită Impăratul, într'acest chip ca să scrie Domnii Moldovii".

E adevarat că, în potriva prevederii, avea să vină dezastrul. Infringerea Ruşilor la Stănileşti nevoi pe Dimitrie Cantemir să fugă în Rusia, pentru a nu se mai reîntoarce.

Dar soarta lui şi cugetul lui aparţin Moldovei, căreia îi consacră attea volume de conştiincioase şi documentate cercetări.

Imortalizarea din partea Iaşului — foasta lui Capitală—va fi un act de recunoştinţă şi de patriotism luminat.

R.

NOTA ZILEI

Mizericordie.

Pseudonimul O (zero) publică în „Cuvîntul" sub titlul „exemple rele" şi în litere cursive un articol în adevăr mizericordios, care ar smulge lacrimi... de crocodil cetitorilor.

«De la începutul colaborărei se simte o deprimare în rîndurile conservatoare şi încă o deprimare de acele care apasă dureros...

«...Un apăsător lucru, impunerea nnei colabolări cu elemente care te compromit te degradează, te umilesc pentru ca ele să se ridice din morcila în care...»

...în care mocirlă ar dori foarte mult să se bălăcească adversarii guvernului şi ai colaborării...

«Şeful actual al guvernului urmează după un P. P. Carp de la care n'a văzut asemenea combinaţii neînţelese»

...dacă e vorba de combinaţii, în adevăr lăcrimătorii „Cuvîntului" le găsesc neînţelese, cînd se fac... fără dînşii — O, mizericordie !

POLITICE

In jurul reformelor

Ziarele caută să scoată în relief nepotrivirea ce există între vorbele şi faptele corifeilor liberali, atunci cînd ei se transformă în criticii stărei actuale de lucruri şi preconizează reforme radicale, pentru remediarea acestei stări de lucruri.

Evident că dintr'un anumit punct de videre, atacurile ziarelor sunt îndreptăţite.

Cînd d. Costinescu emite revoluţionara teorie că pămîntul trebue să fie al acelor ce-l muncesc, îi se răspunde, cu drept cuvînt, că acest lucru l'a împrumutat din doctrina socialistă, dar în mod incomplect. Acea doctrină perde ca şi fabricele, minele etc. tot a celor ce muncesc trebuie să fie. Or, d. Costinescu, care ie un mare industriaş, tocmai această parte a doctrinei sociale a uitat'o.

De aseminea cînd d. Toma Stelian subliniază faptul că proprietarii n'au voit să dea de bună voie izlazuri şi că deci principiul exproprierei silite ie absolut necesar, şi se răspunde cu mult temei că acelaş d. Stelian a fost pentru expropiarea silită şi cu ocazia chestiunei izlarurilor, dar că, imediat ce s'a renunţat la principiul exproprierei, d. Stelian a fost printre cei dintăi care au refuzat să dea islazuri.

Cum am spus. Atacurile ziarelor sunt legitime atîtă vreme, însă, cît prin ele se tinde a se dovedi nepotrivire între vorba şi fapta la unii corifei liberali. Se face însă o greşală cînd se crede că sublinierea acestor fapte constitue un argument în potriva reformelor în sine.

In privinţa acestor reforme puţin importă sinceritatea convingerilor unor individualităţi. Oportunismul la unii politiciani poate cîte odată să facă bine, după cum poate să şi strice. In cazul de faţă acest oportunism este bine venit.

Reformele ce se preconizează actualmente izvoresc din nevoi adînci, ele se impun minţei tuturor din cauza stărei precare a lucrurilor de astăzi. Nu este om politic care să ştie a privi departe şi să ştie a se dezbraca de interesul individual, şi să nu recunoască că o modificare în bine se impune.

Că în rîndurile celor convinşi se găsesc şi unii care vin din motive de oportunitate, asta nu modifică întru nimica situaţia.

Reformele se impun—şi desigur că vor fi realizate—fără ca, pentru moment, să se poată afirma care va fi modalitatea.

MICI POLEMICI

Sfîntul Dumitru bate la uşă; dar Bulgarii par'că tot nu cred că se mută definitiv din Cadrilater...

*

„Facla" de eri îl numeşte, aşa tamnesam, pe profesorul A. C. Cuza „escroc universitar".

Credem cu neputinţă ca economistul să nu ceară înaintea juraţilor cuvenita reparaţie şi... explicaţie.

*

La procesul din Kiev cearta experţilor se învîrteşte mai cu seamă în jurul cărţii Cabbala din literatura ebraică.

...O afacere de cabală este întreg procesul.

*

Pe masa redacţiei găsim mereu reclamaţii privitoare la neridicarea gunoaielor.

Şeful serviciului este d. Donici, aşa că amintim reclamanţilor vechea strofă:

Dacă ai vr'o judecată,
Mergi la Donici de-o arată.

*

„Cuvîntul" ne caută pricină pentru un a de prisos, pe care ni l'a dăruit corectorul.

In acelaşi număr „Cuvîntul" scrie: „îi ardea timplele", „fructul pacatului şi a iubirii"; „ne desparte două lumi...

A !...

*

Se proiectează o societate în Iaşi pentru întreţinerea mormintelor...

Intr'un oraş—ţintirim ca al nostru lucrul e natural...

*

Albia Bahluiului cere din nou vr'o 48000 de lei cheltueli.

Ce de-a parale svîrlite în glod !

*

Un specialist în boli de urechi scrie despre fraţii Feuerman.

Bieţii concertişti geniali ! Lor le trebue urechile cele mai sănătoase din public, nu specialitate de urechi bolnave.

ECOURI

Două valori.—Deschiderea canalului Panama, care va ridica expanziunea economică a Statelor-Unite, ne îndeamnă să ne amintim cît a costat descoperirea Americei, după carnetul de cheltueli însuşi al lui Cristof Columb:

Echipajul floţei	17,000 lei
Intreţinerea statului major	2,000 „
Intreţinerea personalului	6,000 „
Muniţiuni, armament, etc.	15,000 „
Total	40,000 lei

E tocmai preţul pe care îl plăteşte astăzi un miliardar, numai pentru a trece canalul !

*

Ministrul de instrucţie publică a Franţei a dat o circulară direcţiunilor şcoalelor secundare, după avizul membrilor consiliului superior al învăţămîntului secundar, unde sunt invitaţi profesori de latină a introduce în clasele lor, pronunţia limbei latine, mai corect, ţinînd seamă de accentul tonic care dă literilor valoarea lor latină.

*

Populaţia şcoalelor secundare de băeţi din Franţa pe anul şcolar 1912—1913 a fost de 96,721 elevi. iar la şcoalele secundare de fete a fost 35,441 eleve.

OAMENI ŞI LUCRURI

Versurile unui „nepatriot"

Dacă un capriciu al soartei nu va hotărî din nou altfel, opera defunctului Ronetti Roman va revedea în astă seară lumina rampei. Nu însă, încă odată, despre „Manasse" vrem să vorbim, ci despre cîteva versuri inedite, dintr'un fragment inedit ce publică „Flacăra" sub titlul „Mort pentru ţară". E un fragment dintr'un poem, din care s'au mai publicat şi alte pasagii; e povestirea unui epizod dramatic în legătură cu războiul din 1877:

Bătrîna mişcă fusul şi trage din fuior
Şi focul arde vasul pe vatra din cuptor.
Cît de grijite-s toate, curat că-i o plăcere!
Pe ladă sul de pînză, ştergare, lăicere,
De mîna ei lucrate, le-a tors, ţesut, gătit,
E zestrea ce-l aşteaptă pe fiu-i logodit.
In colivie cîntă părechea de sticleţi,
Trei sfinţi în mici privazuri se uită din pereţi,
In colţ e o icoană cu candela aprinsă.
Aicea şeade pacea, credinţa neatinsă.
Pe uşă intră fata: „Mămuco, o scrisoare!"
Bătrîna lasă torsul şi sare în picioare
Ia repede hîrtia, nu ştie să citească,
Dar e dela fecioru-i, i-e dulce s'o privească.

Iar fata spune: „Popa mi-a tălmăcit o Scrie
Că e voinic şi vesel, c'au înc'o bătălie
Că-i pe sfîrşit războiul; să fie gata toate
Căci în cişlegi, ne scrie, vom face nuntă, poate".

Şi fata cînd o spune, cu totul se roşeşte.
Bătrîna-i fericită, şi spune, şi zîmbeşte:
„C'-oiu auzi de bine ştiam, copilă, zău,
Urechea dreaptă astăzi îmi vîjîa mereu".

Nu crede în scrisoare, bătrîno, este veche,
E mort, văzuiu cu ochii. Ce vîjîe'n ureche,
E văjîit de moarte, e glonţul care sboară,
Şi n'o să joci la nunta-i, căci morţii nu se 'nsoară
Crăpat de ger, bătrîne, văzut-ai un copac?
A 'ntregei firi putere nu mai găseşte leac
Să stringă laolaltă a rănii buze seci
Şi verde ca 'nainte nu va mai fi în veci —
Şi inima-ţi crăpa-va, mămuco, iubitoare.
Crăpa-va pînă'n baeri de-o veste 'nghe- ţătoare
Şi toată bunătatea şi mila dela cer
Nu-ţi mai alină rana, arsura cea de ger.
Degeaba vei mai trage lungi fire din fuior,
Şi trist va arde focul pe vatra din cuptor.
Şi vezi părăul colo ce curge azi, ca mîne?
Trec unde după unde, părîul tot rămîne.
Ţi-or curge lacrimi multe şi altele-or veni,
Durerea ta, bătrîno, tot nu se va sfîrşi.
Vei ferici pe-aceia ce'n cimitir pot duce
O floare pe-o movilă, plîngînd încet pe-o cruce.
Tu n'o să ai nici urmă, nici semn de-al tău fecior,
Nimic, nimic, bătrîno, decît un veşnic dor

In momentul cînd opera şi faima defunctului „arendaş" sunt sfăşiate de ghiara unei „infime minorităţi", e spre folosul tuturora, credem, să se cunoască mai de aproape personalitatea dispărutului autor al cîtorva scrieri cari nu vor dispărea. Ele poartă trăsături de durabilitate literară şi de adevărată originalitate.

Rodion

SPRE PRAGA

II

Oraşul e străbătut de o apă numită *Moldau* peste care duc mai multe poduri dar cel mai vechi şi interesant e cel numit *Karlsbrücke*, în cinstea împaratului Karol IV, care în anul 1357 a pus temelia acestui pod construit numai din piatră, odihnindu-se pe 16 picioare uriaşe de piatră, avînd o lungime de 497 m. şi o lăţime de 10.27 m. pe ambele laturi sunt 30 de statui reprezintînd diferiţi sfinţi între care şi pe *Sf. Ioan de Nepomuk*, patronul oraşului fost canonic al episcopului de Praga, după tradiţie aruncat în apa Moldau din ordinul regelui Boemiei, Wenzeslau căci îl mustra din cauza Vieţei cam uşuratică pe care o ducea acel rege. [1])

La trecerea pe unele poduri mai noui ca: Palacki, Franz-Iosephsbrücke etc. se plăteşte vamă cîte 2 heleri de persoană, constituindu-se astfel un fond care serveşte pentru acoperirea cheltuelilor cu întreţinerea lor.

In apa Moldau sunt mai multe insule ca: Iudeninsel, Sophieninsel, Schützeninsel (tir) care pe timpul verei servesc ca loc de petrecere şi odihnă avînd grădini casino, teatru etc. unde orăşenii se duc ca să se despăgubească de chinurile căldurei suferite în cursul zilei.

Ţinta escursioniştilor, care vizitează Praga, e *Burgul*, fosta reşedinţă ai regilor, acum al guvernatorului. Clădit pe un deal numit *Hradcin*, înconjurat cu un zid înalt puternic, după tradiţie, *Libusa* fiica a lui *Krok*, un duce al Boemilor, prin secolul VIII îşi clădeşte reşedinţa sa pe acest deal acoperit numai cu păduri; cu timpul sub diferiţi regi ea suferă multe modificări şi adăugiri mai ales sub împăraţii Karol IV, Rudolph II şi Mathias Corvin.

Prădată şi arsă pe timpul războaelor şi al luptelor interne, Friederic cel Mare (al Prusiei) o preface într'un morman de ruine iar Maria Terezia o reclădeşte sub forma actuală.

Pe partea nordică nişte scări de piatră înlesnesc suirea dealului iar la poartă 4 coloşi de piatră păzesc intrarea la *Hofburg*. In schimbul unei taxe ţi se eliberează un bilet care îţi dă dreptul la vizitarea castelului dar numai în grup şi sub conducerea unui păzitor. Castelul are 711 odăi şi 3 săli mari splendid decorate ş'anume: Sala tronului pentru recepţiuni solemne şi depunerea jurămîntului, sala germană şi cea spaniolă servind pentru festivităţi, înainte însă, pentru păstrarea odoarelor, şi a tablourilor.

Odată aceste săli au răsunat de veselie şi petreceri, străluciau şi orbeau ochii de atîta frumuseţi, de sclipirea pietrelor preţioase şi a îmbrăcămintelor celor mai înalţi demnitari şi potentaţi pe cînd sub farmecul acordurilor unei muzici ispititoare se învîrteau perechi înlănţuite în inimile cărora ea rescula poate sentimente sau amintiri pătimaşe.

Acum însă o tăcere profundă domneşte peste tot locul, întrerupt numai de ecoul zgomotului produs de ghetele vizitatorilor, cari păşesc pe parchetul de un luciu ireproşabil şi lunecos care îţi măreşte frica de a nu păţi vre-o ruşine.

Rămîn tot în urmă privind la această splendoare dar voacea conducătorului mă tot tulbură în contemplarea căci mereu repetă: *Bitte die gnädige Herrschaft mir zu folgen*! Şi la cîţi dintre noi n'o fi lipsind acest titlu de *gnädig*! Şi-l urmăm mai departe ascultînd explicaţiunile date.

Vizităm apoi nişte odăi mici şi simple care au servit odată ca sală de sfătuire, administrarea ţărei, cameră de judecată păstrîndu-se cu sfinţenie întreg mobilier din 1618, nişte mese de lemn d'asupra cu postav, jîlţuri îmbrăcate în piele dar roasă de dintele vremei, iar lemnul găurit de cari şi înegrit de timpul uitărei.

Cîte drame zguduitoare nu s'o fi petrecînd între aceste ziduri mute şi cîţi nu s'au dus direct de aici spre locul execuţiei! Amintirea acestor fapte îmi înfiora trupul, par'că auziam vaetele nenorociţilor, care implorau îndurare; ca un suspin jalnic un val de aer trecu peste capetele noastre pe cînd soarele de toamnă îşi frîngea razele de zăbrelele de fier care străjuiau ferestrele.

Ce contrast între simplicitatea acestor odăi şi acea a sălilor care străluceau de bogăţie. frumuseţă şi splendoare, unde se aduna tot ce ţara avea mai frumos şi bogat, unde se strîngeau cîntăreţii, trubadurii cei mai vestiţi din apusul Europei, care înconjurau şi slăveau curtea împăratului Rudolph II.

Apoi faimoasele lupte cu lănci (tourniére) între cavalerii din înalta nobilime la care asista întreaga curte, umpleau văzduhul cu zgomotul produs de lovirea

1) După istoricul canonizărei acestui sfînt, regele i-ar fi cerut să-i destăinuiască spovada reginei, ceea ce sfîntul a refuzat.

sau sfărîmarea lăncilor sau aplauzele furtunoase care răsplăteau pe fericitul învingător pe cînd sub pieptarul vre unei *Burgfräulein* se sbătea o inimă iubitoare și neliniștită de soarta iubitului ei!

Acum domnește o tăcere profundă; un stol de porumbei zboară deasupra *Burgului* pe aripile cărora plutește amintirea duioasă a unor timpuri trecute!

In ograda castelului se ridică majestos cu turnurile sale gotice *Domul St. Veit* ridicat pe la 1344 de împăratul Karol IV pe fundamentul unei vechi basilice romane din secolul X. Istoria acestei biserici e jalnică; arsă, pustiită și pradată de odoare și ornamentele prețioase pe timpul războaielor și frămîntărilor lăuntrice, ea nu era încă definitiv restaurată în 1908 deși comisunea de renovare se întocmise în 1859.

Interiorul bisericei e de o frumusețe și bogăție neînchipuită; statui, tablouri, ferești zugrăvite, altare în stil gotic din marmoră cea mai scumpă și fină pînă ce și pereți în unele locuri pînă la o înălțime de 2 m. incrustate cu pietre prețioase ca: amethyst, opal, smaragd, Jaspis a căror valuri și reflexe îți fură privirea.

In mijlocul bisericei se ridică impunător mausoleul lui Rudolph II în care se odihnesc mai mulți împărați. Tot în această biserică se află și muzeul cu odoare bisericești, veșminte, potire. evangheli, lănci etc., precum și insignele regești, coroana, sceptrul și mărul de aur cu care se încoronau regii Boemiei.

Vrednic de amintit, în ogradă se află și o statuie de bronz, reprezintînd pe Sf. Gheorghe, datează din 1373; valoarea ei e cu atît mai mare căci e unica care a rămas de pe acele timpuri și care reproduce exact îmbrăcămintea și armura unui cavaler din evu mediu.

Iassiensis

Din Hîrlău

Alte afaceri de ale fostului primar liberal. — Legea comptabilității publice e lămurită. Primarul ordonanțează sumile de plată pe numele titularului (art. 213) și ordonanțele trebuesc însoțite de acte justificative, cari pentru furnituri, sînt procese verbale de recepțiune și facturile sau *conturile* furnizorilor (art. 98).

Ei bine fostul primar liberal, a medificat cu de la sine putere legea,

In adevăr în anul 1910 dînsul cumpără pentru comună lespezi de Galiția, cu prețul de 1 frc 80 bucata de la comerciantul Leon Mondenach, din Cernăuți.

Primarele emite, pe numele său personal, următoarele ordonanțe de plată: ordon. No. 98. din 26 Mai achitată la 2 Iunie, 1910 pentru suma de 4.000 lei, ord. No. 117 din 4 Iunie achitată la 7 Iunie 1910, de suma de lei 1600, ord, No. 131 din 9 Iunie 1910, pentru suma de lei 400, ord. No. 134 din 11 Iunie 1910 pentru, suma oe lei 1072; ord. No. 156 din 26 Iunie 1910 pentru 1802 lei, bani 50 și, în fine ord. No. 159 pentru suma de 1125 lei, bani 50.

Toate aceste ordonanțe încep cu cuvintele: d-lui Eugen Totoescu pentru Leon Mondenach; cu alte cuvinte, primarul se improviza procuratorul acestui furnizor, ridica sumele din casă și nu adesea Mondenach se întorcea de la Hîrlău fără bani și deși sumele erau mandatate și ridicate!

Dispretul fostului primar era așa de mare pentru acte, justificative în cît nici una din aceste ordonanțe nu este însoțită de asemenea bagateluri.

In toate se spune că actele justificative se vor procura în urmă și nu s'a alipit de cît cele din urmă cîteva fracte de ale gării! Ceva mai grav, nici una nu are chitanță din partea lui Leon Mondenach pentru primirea banilor și nici fracturile respective.

Judecînd după prețul cu care s'au cumpărat lespezile de Galiția de către un particular din localitate, d. Leiba Cohn, de 0.90 bucata și după acel oferit de cinstitul fost primar, de 1 frc. 80 ani bucata se vede că la totalul mandatărilor de 10.000 lei ilustrul fost primar a sfeterisit suma de 5000 lei!

*

Curajul acestuia de a'și însuși banii comunii pe față și fără nici o teamă de răspundere, îl mai arată și următoarea ordonanță de plată:

No. 305 20 Oct. | 910

Credit aprobat de d. prefect de județ prin ord. No. 5213 | 910. Exercițiul 1910-1911.

Art. 72 din buget.

„D. Eugen Totoescu, primarul urbiei Hîrlău, va achita cheltuelile făcute pentru plata terenului luat de la Godăl sin Iițic. pentru latrina publică de la hală, plata oamenilor palmași, cu carele cu doi boi, cu caiii, material pentru facerea latrinei de la hală și abator, procurarea desinfectantelor necesare pentru preîntîmpinarea maladiilor de holeră.

Lei	Bani
800	00

Primar, (ss) Eugen Totoescu

Anul 1910, luna Octombrie 4;

Am primit suma de lei opt sute

(ss) Eugen Totoescu

Acte justificative, semnătura".

Mandatul acesta n'are, așa dar, acte justificative.

N'are compturi de furnitura materialelor de lemn, cărămidă, de cumpărarea desinfectantelor, de plata palmașilor și a oamenilor cu carul și caii, de plata locului lui Godăl sin Iițic; n'are nici o chitanță de primirea banilor din partea furnizorilor și a muncitorilor, ci *ca act justificativ are... semnătura de primar*!

Administrația comunală conservatoare a plătit locul lui Godăl sin Iițic, cărămida, lemnul și celelalte materiale de la latrina halei și pentru acea de la abator, plata oamenilor cu carul, varul și desinfectantele. (Ord. No. 103 | 911, ord. 104 | 911, ord. No. 213 | 911, ord. No. 41 | 911, ord. No. 72 | 1913).

Palmașii au fost oamenii comunei, așa că cinstitul corespondent al *Mișcării* și *Avîntului* n'a cheltuit nici o lețcae cu „întîmpinarea maladiilor de holeră", din suma de 800 lei, *el și-a însușit această sumă în întregime.*

*

Mișcarea îmi spune că informațiile de necinste ale fostului primar le-am cules de sub mesele cîrciumelor și ale localurilor unde se joacă cărți.

Actele oficiale publicate pînă acum, vorbesc cum că biata comună încăpuse pe mîna unui cleptoman, care în loc să se explice, i se tolerează să insulte lumea.

Văd în *Avîntul* din 20 Oct. că directorul acestei foi, d. Al. Șmeltz, în loc să asculte sfatul dat de mine de a se liniști și să-și apere ciracul cu acte, insultă cu o proză nedemnă de un fost deputat. Ce legături să fie oare, vechi și noi, între fostul deputat Al. Șmeltz și fostul primar liberal din Hîrlău? Cu toate insultele, nu voiu înceta de a da la lumină afacerile lor veroase... de și știu că-i doare pe toți Șmeltzii de la Botoșani!

Căpitan Spiridon Caimacan

LEGENDA ȘI ISTORIA

— *Excelentul nostru confrate «La Roumanie», publică, sub titlul* „Legenda și Istoria", *un splendid articol din care cu mare părere de rău, suntem siliți a nu extrage de cît unele pasagii.*

După ce autorul articolului relevă pretenția d-lui Brătianu că în urma injoncțiunii șefului partidului liberal național, guvernul a apucat calea cea bună în chestia conflictului balcanic, articolul continuă:

„In acel articol, cum de alt-fel d. Brătianu în discursul d-sale, „L'Indépendance Roumaine" divide anul balcanic în două perioade, întocmai ca și Michelet care a împărțit în două domnia lui Ludovic al XIV: înainte și după fistulă. La noi ar trebui însă să se intervertească cele două capitole: fistula la început, adică un guvern care nu cunoaște misiunea României în Orientul Europei; apoi vindecarea operată de d. Ioan Brătianu și în urma cărei vindecări guvernul de odată a înțeles și și-a îndeplinit datoria.

Ori nu sunt două ci sunt trei perioade în cursul războiului balcanic".

După ce autorul arată că, prima perioadă privește începutul războiului până la luptele de la Kirkilise și Lulle-Burgas în care interval România n'a intervenit de loc și a doua perioadă, de la această dată până la începutul ostilităților dintre foștii aliați, autorul articolului continuă: „a treia perioadă începe din ziua în care am fost siguri — ceia ce de altmintreli am prevăzut de mult, că aliații nu vor putea să se pună de acord.

■ D. colonel Boureanu, noul comandant al Brigadei a XV-a Infanterie Iași, își va lua postul în primire pe ziua de 1 Noembrie.

D. Ioan Brătianu își atribue astăzi un rol decisiv în această perioadă în care ne-ar fi făcut să găsim drumul nostru spre Damasc.

A mobiliza și a pleca în răsboi oricine poate s'o facă; dar a sesiza momentul în care se poate mobiliza și a pleca în războiu fără riscul de a provoca combinațiuni primejdioase, fără a risca de a avea alte dificultăți de cît acele ale luptelor cu adversarul tău, aceasta este mult mai greu și nu este la îndămîna ori cui.

Acest lucru guvernul a știut să-l facă într'un chip cu totul remarcabil și d. Brătianu nu este amestecat în aceasta cu nimic.

Este fals că guvernul romîn a mobilizat sub presiunea opiniei publice.

Și nu e vorba numai de un fals; culpabil e acel care lansează o astfel de alegație care ar arunca discredit asupra Romîniei și ar diminua prestigiul său în lume.

Cu mult înaintea acestor pretinse presiuni, guvernul printr'o notă adresată marilor puteri, anunțase că, în cazul unui nou războiu balcanic, Romînia va intra în acțiune. D. Ioan Brătianu a fost pus în curent cu această notă și a aprobat-o. Moralminte mobilizarea și declararea de război datează din această zi.

In ce privește momentul de punere în executare, ori cine știe că în dimineața zilei în care a sosit faimoasa telegramă a Tarului, Regele nostru transmisese la București, printr'o scrisoare a d-lui Take Ionescu datată din Constanța, ordinul de mobilizare pentru trei corpuri de armată și că numai în prezența telegramei Tarului, de la care toată lumea aștepta pacea, acest ordin a fost amînat.

Cînd, mai tîrziu deveni evident faptul că telegrama Tarului n'a fost suficientă, că bulgarii atacă pe sîrbi și greci și că la București s'a temut de un mers triumfal al bulgarilor în contra foștilor lor aliați, mobilizarea a fost decisă între factorii dominanți ai politicei noastre și dacă ea n'a fost semnată de cît în dimineața zilei faimoasei manifestații, ea însă fusese decisă din ajun.

*

■ Hramul bisericei Sf. Dimitrie Bals din strada Stefan cel Mare, va fi oficiat cu o deosebită solemnitate, de către economul P. Savin, rectorul Seminarului Veniamin Costache, înconjurat de un sobor de mai mulți preoți.

In aceiași zi se va oficia în catedrala Mitropoliei, un parastas pentru defuncții Dimitrie și Ecaterina Suceveanu, donatori ai Casei Sf. Spiridon și pentru care parastas sunt prevăzuți în budget 40 galbeni

Critica e ușoară, arta e grea.

„*L'Indépendance Roumaine*" își apropie în totul alegația unui jurnal german, după care „guvernul d-lui Maiorescu a fost gata a seconda în mod efectiv acțiunea Bulgariei, dacă ea ne-ar fi dat Silistra cu un cordon de 10 kilometri".

Fals, arhi-fals. Peste cîteva zile, dacă trebue să credem, o telegramă privată va anunța publicarea într'un mare jurnal a unui articol important — se va ști, cînd, cum, în ce condițiuni, România a oferit concursul său efectiv unuia din statele angajate în război prin *Cartea Verde.*

Ioan Brătianu îl știe de pe acum.

Cît despre mediațiunea de la St. Petersburg, guvernul romîn acceptînd-o, a știut să evite astfel un război în contra a patru state creștine coalizate,— un războiu care ar fi întărit blocul balcanic în paguba noastră.

In ceia ce privește decisiunea cu privire la protocolul de la Petersburg, amintim că el a fost votat de d. Brătianu și de cei mai importanți membri ai partidului său.

Articolul încheie astfel. Romînia trebuia să accepte protocolul; ea a făcut bine că l'a acceptat c'o imensă majoritate a reprezentanților națiunii.

Odată acceptat, sentimentul demnității sale și al situației îi cerea să considere protocolul nu ca o înmormîntare a onoarei noastre sau ca o umilință, ci—și acesta e adevărat—ca o satisfacție materială și morală.

După aceia a venit ceia ce adversarii noștri numesc „șansă". Ei bine, Cartea Verde—pe care, de acord cu *L'Indépendance Roumanie*, o dorim pe cît se poate de complectă—va dovedi că a fost altă ceva de cît șansă.

Și în acea zi vom mai sta de vorbă.

INFORMAȚII

— D-nii membri ai comitetului executiv al clubului conservator-democrat din Iași, sunt convocați în ședință pentru Duminică 27 Octombrie ora 4 după amiază.

La această ședință va participa și președintele clubului, d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice.

■ *In oraș s'a răspîndit vestea, că d. ministru Al. A. Badareu, a admis ținerea bălciurilor, așa că autoritățile locale vor permite să aibă loc bîlciul, ce de obicein se ține la abator, în ziua de 26 Octombrie.*

Știrea a produs o vie mulțumire printre comercianți, știut fiind că acest bîlciu are o deosebită însemnătate și se prevede chiar o mare mișcare.

■ *Astă-seară are loc concertul celor doi minunați artiști, frații Feuerman. Intreg publicul iașan iubitor de artă și-a dat întîlnire la acest concert. Presa bucureșteană e unanimă în elogiile ce aduce celor doi eminenți artiști.*

— *Din cauza sărbătoarei „Sf. Dimitrie" ziarul nostru va apare Luni 28 Octombrie la orele obicinuite.*

■ Ieri s'a instalat un aparat telefonic la laboratorul de higienă din str. Alexandri, pentru comunicări urgente.

■ La 1 Noembrie se va ținea în Capitală examenul de capacitate pentru definitivatul ofițerilor de poliție.

Din Iași se prezintă subcomisarii C. Atanasiu. Timuș, At. Ivanciu, Colciag și Grădinaru.

■ *D. Em. Constantinescu, directorul liceului național se va adresa ministerului de culte și instrucțiune publică pentru a ști dacă, eventual, este autorizat a primi în cele dintăi 3 clase liciale un număr mai mare de elevi de cît acel prevăzut de regulament. La gimnazii contingentul va rămînea în tot cazul acel regulamentar.*

■ A apărut „La Revue Roumaine" No. 3, anul II, cu data de 6 Octombrie, cu un interesant sumar literar și polemic.

■ Următorii elevi din seria III-a, vor trece examenul de absolvirea cursului superior, în ziua de Duminică 27 Octombrie:

Văleanu Isac, Zalman I. Aron, Sternberg I. Abraham, Coniver M. Lupu, Agatștain S. David, Magrin A. Carol Martian, Herșcovici S. Hern, Clecner S. Solo Hîrș C. Aizic, sublocotenentul Gazi Miltiade, Constantinescu Emil, Bergman I. Artur, Diamant Belly, Leibovici I. Leon, Goldenberg Lascar, Mayer I. Octavian, Cheru Iacob.

❑ Comisiunea examinatoare a elevelor candidate la școala normală de fete „Mihail Sturza", a ajuns cu examinarea pînă la litera P.

Luni probabil examenul orăl va fi terminat.

■ Personalul de mișcare al tramvaiului electric a luat decizia de a constitui o societate de economie sub auspriciile societății tramvaiștilor, recunoscută persoana morală.

■ D. Gh. Ghibănescu obținînd congediu va fi suplinit la școala normală „Vasile Lupu" prin d. I. M. Rașcu, la școala de Arte și Meserii prin d. Ghiga și la gimnaziul Wachtel prin d. Andrei Petru, licențiat în litere.

■ Hrisovul imobilului din str. Gh. Mîrzescu, foastă Catargiu, vîndută zilele aceste de către societatea pariziană I. C. A. datează din 1817 și e scris în slove chirilice.

■ **Soldați dispăruți.**—Regimentul „Ștefan cel Mare" No. 13 a publicat tabloul de oameni intrați în spitale de timpul campaniei și despre care regimentul n'are nici o știință de poziția în care se găsesc ei. Serviciile sanitare și autoritățile administrative sînt rugate a încunoștiința corpul sau a fi urmăriți ca dezertori.

Iată acel tablou:

Sutu Ștefan, soldat, comp. 1 matricolat la No. 2279 | 907; Scolariu Gh., soldat, comp. 1, matricolat la No. 2285 | 907; Strutz Leon, soldat, comp. 1 matricolat la No. 875 | 911; Birleanu N. soldat, comp. 2 matricolat la No. 1591 | 911; Mihalache N. caporal, comp. 3 matricolat la No. 1867; Ginju Florea soldat comp. 3, matricolat la No. 773 | 907; Palaghiuciuc I. soldat, comp. 3 matricolat la No 634 | 913; Epure C. soldat, comp. 4, matricolat la No. 618 | 913; Dodea Th. soldat, comp. 4 matriculat la No. 887 | 913; Giurgea I. soldat, comp. 4 matricolat la No. 1305 | 910; Calaballc Gh. soldat, comp. 5 matricolat la No. 184 | 909; Geaminschi I. soldat, comp. 5 matricolat la No. 1864 | 908; Cîmpeanu Mihai. soldat, comp. 5 matricolat la No. 1495 | 907; Mihăilă N. soldat, comp. 5 matricolat la No. 1720 | 907; Iordache I. soldat, comp. 7, matricolat la No. 904 | 913; Pădurariu D. soldat, comp. 7, matricolat la No. 573—913; Nistor Gh. caporal, comp. 8, matricolat la No. 508 | 913; Deleanu I., soldat, comp. 8, matricolat la No. 1778 | 910; Peptănaru D. soldat, comp. 8, matricolat la No. 2258 | 907; A Roștei D. soldat, comp. 10, matriculat la Mo. 2496 | 907; Popa Grigore soldat, comp. 11, matricolat la No. 866 | 910; Zoițuc C. soldat, comp. 11, matricolat la No. 2617 | 907; Mihai Vasile, soldat, comp. 11, matricolat la No. 296 | 907; Sandu C. soldat, compania 11, matricolat la No. 1015 | 907; Slincu Gh. soldat, comp. 11, matricolat la No. 2631 | 907; Antemia D., soldat de la depozit, matricolat la No. 191 | 912.

1913, Octombrie 18

■ Suntem solicitați a transmite d-lui comisar al dispărțirii a II-a, rugămintea din partea unor comercianți din acea dispărțire și anume ca să le trimită la domiciliu biletele pe care are intenția de a le impune în diferite beneficii. D-sa cheamă însă comercianții cu ordin la comisie, ceea ce nu e prea amabil.

■ Catagrafia recensemîntului și rechizițiilor din județ, s'a terminat.

Lucrările vor fi centralizate pe comuni și înaintate prefecturii de județ.

■ Astăzi 25 Octombre orele 8 dimineața s'au deschis cursurile liceului național, printr'un serviciu religios oficiat de preotul C. Dinescu, profesor la liceu.

A ținut o cuvîntare d. profesor Valeriu Hulubei, arătînd elevilor însemnătatea anului 1913 pentru poporul romîn și îndemnîndu-i la o muncă asiduă pentru ca să păstreze și să înalțe tot mai sus, numele vechei Academii Mihailene, astăzi Liceul Național.

■ Dl. doctor A. Spirt reîntorcîndu-se din județul Dolj, unde a fost însărcinat de serviciul sanitar cu combaterea epidemiei de holeră, reluîndu-și ocupația anunță că clinica de boli de „gură, gît, nas și urechi" din strada Lăpușneanu s'a redeschis.

■ Domnul și d-na P. Carp, au părăsit astăzi dimineața Capitala, pentru a se reîntoarce la domeniul Țibănești pentru 15 zile.

Începînd de la 10 Noembre d. și d-na Carp vor întreprinde un voiaj la Roma, Sicilia, Tunis și la întoarcere vor vizita coasta Dalmației și Albania.

■ Concursul de verificatori-ajutori de măsuri și greutăți, ce urma să se țină în ziua de 24 Octombre, s'a amînat, din cauza lipsei de candidați, pentru ziua de 26 Noembre, cînd se va ținea concursul cu or ce număr de candidați.

■ **Unirea Educatoarelor Romîne** continuîndu-și regulat activitatea, va ținea în ziua de Duminică 27 Octombre ora 2 fix, ședințe la cele două centre deja anunțate și anume:

Dl profesor universitar Simionescu va începe ședințele relative la facerea unei culturi practice de agricultură și despre îngrășămintele ce se pot face cuînlesnire pămînturilor de arătură; la școala „Cuza Vodă" din strada Vasile Lupu suburbia Tatarași.

Dl. dr. Zosin va începe conferința la școala Nicorița tot din suburbia Tatarași cu subiectul despre boalele molipsitoare și cum trebue să ne ferim de ole.

Cîte un grup de Doamne membre ale acestei societăți vor asista la ambele centre.

Dacă în caz de ploaă tare și e glod, ședințele se amînă pe Duminica următoare.

Diverse întîmplări

■ In ziua de 11 Noembrie, va avea loc în localul Prefecturei de Județ, licitație publică pentru arendarea dreptului de vînătoare în pădurile statului.

La această licitație va lua parte și administratorul financiar, spre a încasa garanțiile ce trebuesc a fi depuse, precum și un agent silvic de legat al administrației casei pădurilor.

— Direcția serviciului sanitar a dispus oprirea importului de vite cornute, porci, nutreț și al produselor animale brute din Basarabia, în scop de a opri contaminarea vitelor noastre de epidemia de febră aftoasă, care bîntuie în provincia vecină.

— Un incendiu a distrus mai multe stoguri cu fîn ale locuitorului Mihai Cocea din Voinești.

— Copilul I. Timofti, în etate de 9 ani de loc din Rediul Mitropoliei pe cînd voia să aprindă focul, s'a aprins din cauza unei cantități de gaz ce i se împrăștiase pe haine.

Nefericitul copil a suferit mai multe grave arsuri.

A fost grabnic transportat la spitalul Sf. Spiridon din Iași, unde a sucombat în chinuri groaznice.

CURA — Cea mai rațională de **Unt de pește** pentru ADULȚI și COPII — e numai aceia cu:

UNT DE PEȘTE IODOFERAT SIMPLU și UNT DE PEȘTE IODOFERAT cu FOSFOR WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior și premiate la mai multe expoziții din țară și din străinătate, cu cele mai mari distincțiuni.

Unt de Pește Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra *Anemiei, inflamațiunilor osoase, scrofuloza, chinduri, inclinațiuni spre tuberculoză, guta, reumatism.* E un puternic nutritiv pentru bersoane *slăbite* precum și un excelent tonic la *reconvalescenții sifilitici.*

Pentru copii de școală slăbiți prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. *Costul unei sticle de un chilogram 6 lei,* la care se adaogă porto.

Unt de Pește Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru *copii rachitici* spre a le întări oasele și un *tonic prin excelență* în perioada creșterei copiilor, în stările limfatice și a studiului pubertății.

Costul unei sticle de jumătate kilogram **3** *lei* **75** *bani,* la care se adaogă porto.

Depozitul gen. *la farmacia* **I. WERNER**, *furniz. Curței Regale* **Iași.** Pentru București: *la Drogueria I. Zaharia str. Lipscani No. 35.* Pentru Craiova: *la Farmacia Ed. Konteschweller.*

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs.

Solemnitatea de la Şcoala Artelor Frumoase.—Redeschiderea cursurilor şcoalei de Belle-Arte, s'a făcut azi cu o deosebită solemnitate.

S'a început prin săvîrşirea unui serviciu religios, oficiat de către preotul Ţincoca, protoereul judeţului, în asistenţa corpului profesoral şi al elevilor şcoalei.

După terminarea serviciului religios, părintele Ţincoca, a ţinut o predică mişcătoare, arătînd importanţa şcoalei de Bele-Arte şi relevînd concursul pe care toată lumea trebuieşte s'o dea pentru propăşirea artei.

D. Popovici, directorul şcoalei, rosti o cuvîntare documentată, prin care arată foloasele şcoalei, dar şi greutăţile ce le întîmpină elevii pentru a se devota cu desăvîrşire artei.

In special ar trebui ca să se lămurească chestia serviciului militar, care pentru elevii şcoalei de Bele-Arte ar trebui să fie cu termin redus, aceasta fiind o şcoală specială şi nici de cum secundară, cum e considerată azi.

D. Popovici arată, că pe lîngă alte îmbunătăţiri, s'au introdus în noul budget al şcoalei şi o sumă de 2000 lei pentru premii de fine de an, ceia ce e de o însemnătate mare pentru elevii şcoalei.

D. Popovici termină apelînd la concursul înaltului cler şi al tuturor persoanelor binevoitoare pentru binele şi propăşirea şcoalei.

Părintele Ţincoca mai luă o dată cuvîntul, promiţînd în numele I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, tot concursul clerului pentru această şcoală.

Cu aceasta solemnitatea era terminată.

Astă-zi s'a afişat lista de cărţi la Liceul Naţional pentru toate clasele.

Elevul bursier Zamfirescu I. Ioan a fost şters din controalele liceului militar Iaşi, după cererea familiei.

Nici una din machetele prezentate pînă acuma comitetului pentru ridicarea bustului lui Ioan Creangă ne realizînd o asemănare mulţumitoare, comitetul a însărcinat pe tînărul sculptor Ricard Hette să prezinte o altă machetă.

Din laudabila iniţiativă a d. Colonel Liciu comandantul batalionului de vînători s'a dat aseară la cinematograful Pathé o reprezentaţie a cărui beneficiu se va împărţi la familiile celor 30 soldaţi morţi în campania din Bulgaria.

Duminică 27 Octombrie, ora 4 p. m. în Amfiteatrul Liceului Naţional, are loc prelegerea d-lui dr. Zosin, pentru *cultura generală pozitivă*, tratînd despre *Pămînt*. Intrarea liberă.

Jandarmii rurali au prins mai mulţi indivizi, vinovaţi de delictul de furt prin efracţie.

Ei au operat prin comunele Tomeşti şi Poeni.

Costache Miron şi Vasile Cată-rău, din com. Covasna, jud. Fălciu, au şi fost înaintaţi parchetului, ne mai fiind îndoială asupra culpabilităţii lor.

Toate cererile de înscriere ca solvenţi la Liceul Internat din localitate, făcute la direcţia liceului, sînt admise, în principiu.

Cursurile Conservatorului de muzică şi declamaţiune, încep de luni 28 Octombrie.

D. Ştefan A. Negruzzi prefectul jud. Iaşi, care a fost în inspecţiunea comunelor din judeţ, s'a reintors în localitate.

Astăzi s'a oficiat la Primăria com. Iaşi, cununia civilă a d-rei Elena Oltinescu cu d. Ioan I. Popovici funcţionar C. F. R.

Martori au fost d. C. Faur şi D. Oltinescu, iar căsătoria religioasă va avea loc Duminică 27 Octombrie oara 4 p. m. şi nuni vor fi d-na şi d. Mihai Ciudin comisar.

Duminică 27 c. direcţia şi Redacţia Adevărului oferă un dejun distinsului lor coleg S. Patker, care se retrage din secretariatul ziarelor Dimineaţa şi Adevărul.

Iată noul program de astă seară Vineri al cinematografului Pathé-Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli:

„Ocnaşul cu 7 feţe şi prizoniera haremului" extraordinară desfăşurare dramatică în 3 părţi. Interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor străine.

O escursiune prin Statele-Unite (America de Nord).

Intîlnirea, comedie daneză.

Unchiul lui Narcis, scene foarte humoristice.

Păseri de mare la coastele Engliterei, interesante vederi.

Ambliostomul (Axolote). O şopîrlă mexicană comestibilă. Studii de vulgarizări ştiinţifice.

Sîmbătă 26 Oct. (Sf. Dumitru) au loc două matineuri (la 3 şi 5 ore ziua), şi reprezentaţie serală la 9 ore.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 27 Oct. două matineuri (3 şi 5 ore şi reprez. serală la 9 ore. Program duminical: „30 de ani din viaţa unui jucător de cărţi", etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

Judiciare.—Curtea secţia I-a a admis apelul inculpatului Herman Chimerling, îl achită pentru delictul de bancrută frauduloasă şi-l condamnă la 500 lei amendă pentru bancrută simplă.

— Aceiaşi Curte se va pronunţa Luni 28 Octombrie în procesul dintre Emanoil Gherghel cu Melania Gherghel şi alţii, pentru revandicarea moşiei Şendriceni-Bosia.

— Curtea secţia II a a respins apelul făcut de d-na Ana Obreja cu ministerul de finanţe, pentru pensii, menţinînd decizia comisiunii pentru constatarea şi regularea drepturilor la pensie.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Pregătiri pentru primirea d-lui T. Ionescu

— O parte din programul oficial —

Atena. — D. Venizelos va merge mîine dimineaţă la Pireu spre a primi oficial pe d. Take Ionescu. Autorităţile municipale din Pireu vor aştepta în debarcader şi vor oferi un buchet de flori d-nei Ionescu,

In gara Concordiei din Atena, primarul Capitalei şi consiliul municipal vor ura bun sosit ministrului romîn, care va descinde la hotelul Marei Britanii, unde s'a reţinut de guvern apartamente.

D. T. Ionescu va vizita după amiază, antichităţile oraşului.

Un prînz de 54 tacămuri va fi dat în onoarea d-lui T. Ioneseu, de d. Venizelos, apoi cei doi barbaţi de stat vor face o preumblare în oraş. Stadiul va fi iluminat cu acest prilej.

Sîmbătă, regele, care n'a plecat la Salonic din cauza sosirei d-lui Take Ionescu, îl va primi în audienţa privată;

La amiază, se va da un prînz de gală la palatul regal.

Municipalităţile din Pireu şi Atena fac pregătiri pentru recepţiunea ministrului romîn.

In urma unei hotărîri a municipalităţei, o stradă din Atena, din cele mai din centru, va primi numele de „strada Bucureşti", în amintirea încheerei păcei din Bucureşti.

Răspunsul Greciei la nota Austro-italiană

— Părerile presei germane —

Colonia. — „Koelnische Zeitung" află din Berlin că răspunsul Greciei la demersul Austro-ungro-italian nu putea să facă nici la Berlin o impresie satisfăcătoare, precum n'a făcut o atare impresie nici la Viena şi Roma. Totuşi se speră că Grecia, în discuţia ulterioară, nu va nesocoti argumentele care pledează pentru ca Grecia să se oprească, în chestia graniţei sud-albaneze, în faţa unui interes vital al triplei alianţe, pe care Grecia nu-l poate pune la îndoială.

Sfatul Germaniei, a cărei atitudine grecofilă ştiută, ar trebui urmat ca fiind cel mai bun.

Bulgaria ameninţă cu represalii

Sofia. — Ziarele spun că guvernul va adresa în curînd Greciei, prin intermediul legaţiei franceze, o notă cerînd imediata punere în libertate a Bulgarilor deportaţi şi închişi şi a înceta persecuţia faţă de elementul bulgar din Grecia.

Grecia va trebui să dea un răspuns satisfăcător, în 8 zile; în caz contrar, guvernul va uza de represalii.

Procesul de omor ritual

— Rechizitorul — Pledoariile—

Kiev.—Procurorul spune că i se pare dovedit că copilul Iuscinski a suferit torturi şi că i s'a scurs sîngele.

Admite că Beiliş este un om virtuos, foarte religios, dar aceasta nu-l putea îndreptăţi să comită o crimă care, din punctul de vedere religios, nu este o crimă.

Dacă există o sectă judaică care să întrebuinţeze sîngele în scop ritual, aceasta este o chestiune care se discută în Europa occidentală şi în Rusia, de mai multe secole. Nu s'a descoperit vre o sectă criminală la Kiev.

*

Zamilovschi, pledînd, declară că Mischanik şi Krasowschi au condus instrucţiunea pe cale greşită şi au comis falsuri. Arată absurditatea explicărilor date de Brazol şi Margolin şi spune că Vera Ceberjac, deşi o hoaţă, a spus adevărul, pe cînd Brazul şi Margolin mint.

Ferdinand al Bulgariei la Viena

Viena.—Contele Berchtold a făcut eri dimineaţă o vizită Regelui Bulgariei Ferdinand, peste un cias.

Intrevederea dintre împăratul Frantz Iosef şi Regele Ferdinand a ţinut o oră.

Regele a făcut după amiază o vizită Contelui Berchtold, la ministerul de externe, convorbind o oră.

Ciuma în Austria

Trieste. — Un caz de ciumă bubonică a fost constatat ieri pe bordul unui vas al campaniei austro-ungare.

Bolnavul este un hamal şi a murit în scurt timp.

S'au luat toate măsurile de precauţiune.

Serviciul Telefonic

NUMIRI

Bucureşti.—D. Vasilescu Carpon, inginer şef clasa întîia, profesor la şcoala de poduri şi şosele, doctor în matematici de la Sorbona şi actual secretar al consiliului tecnic superior, a fost numit inginer inspector cl. II-a în locul d-lui inginer Carcalechi, avansat.

D. inginer Busuioc de la atelierele Paşcani, a fost înaintat şef de servicin la revizuirea vagoanelor Bucureşti, iar în locul d-lui Busuioc a fost numit d. inginer Tănăsescu.

D. inginer Diaconovici actual inginer şef al jud. Suceava, care urma să fie transferat în aceiaşi calitate la Gorj, a fost menţinut în funcţia anterioară.

D. Ioan Mocanu, conductor cl. I-a absolvent al şcoalei din Gand, o fost numit inginer şef al judeţului Vaslui.

Actualul inginer al comunei Galaţi al cărui nume ne scapă, a fost numit inginer şef la Dorohoi.

Urmăririle ziariştilor

Bucureşti. — Parchetul militar continuă cu urmărirea ziariştilor, sub învinuirea de insulta superiorului.

Astfel ziaristul Carnabatt a fost citat azi de comisarul regal şi lasat liber, după un scurt interogator.

Tot pentru azi a fost citat şi ziaristul Popescu-Duţu.

Aseminea a fost citat pentru ziua de 1 Noembrie d. Toma Dragu pentru un articol apărut în ziarul *Adevărul*.

Ţinerea bîlciurilor

Bucureşti.—D. Alex. A. Badareu, ministrul ad interim la interne, a trimis o circulară tuturor prefecturilor, prin care permite ţinerea bîlciurilor.

Excepţia fac judeţele Teleorman şi Constanţa.

Buletinul direcţiunei sanitare

Bucureşti.— In satul Saramumnd din judeţul Dobrici s'a ivit un caz de holeră. Bolnavul a fost izolat.

In tot restul ţerei nu s'a declarat alt caz, şi nici un deces.

S'au vindecat 12 şi au rămas 38.

Dr. MINOVICI

Cumpararea de pămînt în Cadrilater

Bucureşti.—Ziarul *Adevărul* este informat, că comisiunea numită de ministerul de domenii şi compusă din d-nii Lupu Costache, Victor Baranga şi Vasile Chircuiescu. au făcut în Cadrilater cumpărări de pămînt, în mari întinderi.

Populaţia băştinaşă care l'a început, crezînd că ocupaţia e provizorie au cerut preţuri exagerate, au convenit azi la preţuri mai convenabile, după ce s'au convins, că ocupaţia romînă e definitivă.

Organizarea poliţienească în cadrilater

Bucureşti. — D-nii Panaitescu, directorul siguranţei generale a statului, împreună cu d. Voinescu inspector, au plecat în cadrilater pentru a lua ultimele măsuri, cu privire la organizarea poliţiei în cadrilater şi alegerea localurilor de poliţie.

D. dr. Minovici la rege

Bucureşti.— D. dr. Minovici, directorul general al serviciului Sanitar a plecat azi la Sinaia.

Mîne d-sa va fi primit în audienţă de M. S. Regele.

NUMIRI

Bucureşti.— D. Rădulescu-Pogonelu, doctor în filosofie şi litere de la Paris a fost numit profesor la catedra de etică, estetică şi sociologie, la facultatea de litere din Bucureşi.

D. Anton Davidoglu a fost confirmat rector al înaltei academii de ştiinţi comerciale şi industriale.

Audienţa d lui Ciurcu

Bucureşti.—Se ştie că adunarea Asociaţiei generale a presei, a autorizat pe preşedintele ei, de a cere o audienţă Suveranului, în chestia urmăririei ziariştilor.

D. Ciurcu, preşedintele asociaţiei solicitînd această audienţă, a primit azi răspunsul următor:

CASTELUL PELEŞ

D-lui Al. Ciurcu

Bucureşti

Din înalt ordin sunteţi invitaţi la dejun la Castelul Peleş, Sîmbătă 26 Octombrie, ora 1 p. m.

Aghiotant de serviciu

Loc.-colonel Anghelescu

Regulamentul recrutărei

Bucureşti.— D. general Hîrjeu, Ministru de războiu, a întocmit un regulament privitor la noua lege de recrutare.

Acest regulament va fi discutat în viitoarea întrunire a consiliului de miniştri.

Iarăşi „Manasse"

Bucureşti.—Se ştie, că piesa «Manasse» a fost din nou anunţată pentru astă-seară, Vineri, la Teatrul Naţional.

In vederea aceasta a avut loc aseară o întrunire studenţeaacă, la care au participat şi profesorii Pîrvanu, Mehedinţi, Mihail Dragomirescu şi dr. Petrini-Galaţi. Toţi s'au pronunţat contra reprezentărei piesei.

S'a numit o comisiune de 5 studenţi, cari se ceară d-lui Ministru Disescu retragerea piesei.

Studenţii cari au participat la întrunire, şi-au dat întîlnire pentru astă seară la Teatrul Naţional, în scop de a opri reprezentarea piesei.

Dar chiar aseară, mai mulţi studenţi au provocat oare-care mişcare în piaţa teatrului.

Activitate la C. F. R.

Bucureşti.—In cursul lunei Octombrie s'a transportat pe C. F. R. cea mai mare cantitate de cereale ce s'a transportat vre-odată în cursul unei luni la noi.

Astfel s'a trnsportat la diversele posturi şi puncte de frontieră, 31,000 de vagoane cereale.

In total n'au mai ramas în depost de cît 19.000 de vagoane. Cerealele depuse nu întrec actualminte în mediu de cît 600 vagoane pe zi, pe cînd de transportat se transporta zilnic cîte 1300 vagoane, aşa în cît pînă maximum într'o lună toată cantitatea de cereale va fi transportată la destinaţie, bine înţeles afară de porumb care se depune mai t'rziu.

Incasările au fost şi ele maxime în cursul acestor luni, astfel în cursul lunii Octombrie s'a încasat 11 milioane, cea mai mare sumă ce s'a încasat vre-odată la C. F. R.

Crima din Calea Griviţei

Bucureşti.—Astă noapte o crimă oribilă s'a sevărşit la casa cu No. 100 din calea Griviţei.

In această casă se afla ca servitoare fata Anica Turculete, care întreţinea legături de dragoste cu chelnerul Ghiţă Neculau şi cu lucrătorul Vera Dumitru.

Anica cu Vera au hotărît să omoare pe Ghiţă Neculau, pentru a scăpa de dînsul.

Astă noapte, pe cînd Ghiţă Neculau intra în casă, Anica sări asupra lui şi 'i aplică o lovitură de cuţit în inimă.

Ghiţă Neculau încetă imediat din viaţă. Criminalii au fost arestaţi.

Şefia partidului Conservator

Bucureşti. — Se dă ca sigură ştirea că un delegat al comitetului partidului conservator, a propus d-lui Titu Maiorescu, şefia acestui partid.

D. Maiorescu a cerut timp pentru a reflecta.

Este sigur că d-sa nu va primi propunerea de cît în cazul cînd partidul va intra în vederile d-sale politice, în care intră şi continuarea guvernului de colaborare.

Demisia d-lui Disescu

Bucureşti.—D. C. Disescu, ministrul instrucţiei, a acordat un interview zlarului *Adevărul*.

In acel interview d-sa declară, că simţindu-se obosit a făcut cunoscut d-lui Take Ionescu, intenţia sa de a se retrage. Despre acest lucru a avertizat şi pe şefui guvernului. D. Maiorescu l'a rugat însă să-şi amîie hotărîrea pînă la 1 Decembrie.

D. Disescu mai declară, că ie inexact că ş'ar fi dat demisia în scop de a facilita remaniarea.

In urmă, d. Disescu însistă asupra motivelor cari au silit amînarea reprezentaţiei „Manasse".

Amînarea reprezentaţiei „Manasse"

Bucureşti.—In urma agitaţiei ce domneşte azi în Bucureşti şi a constatării că mahalalile au fost puse în mişcare, graţie unor sume a căror provenienţă urmează a fi stabilită în urmă, s'a hotărît din nou scoaterea piesei „Manasse" de pe afiş.

GIMNAZIUL

„MORITZ şi BETTI WACHTEL"

Iaşi,—str. Sărărie 147, imobil propriu, Telefon

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9 — 12 şi 3 — 5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—19113

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunei oficiale; nici un repetent; doi corigenţi la cîte un singur obiect; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea

IMPORTANT

Se aduce la cunoştinţa onor public că

Berăria ZIMBRU

din Piaţa Unirei trece sub o nouă Administraţie şi se vor servi cele mai excelente trufandale, mîncări calde şi băuturi fine după sistemul din străinătate.

Fabrica „ZIMBRU"

De Inchiriat *un apartament cu 450 lei anual, Strada Păcurari 92.*

A se adresa D-lui Dr. Frey, peste drum de grădina Copou.

Se vînd cu preţuri moderate

LEMNE DE FOC

calitatea Fag, cu vagonul sau în detail.

A se adresa Depozitului strada Vasile Conta No. 2.

Inştiinţat prin cartă poştală, viu la domiciliu.

ISIDOR JURIST

O profesoară *de germană cu certificat se caută. A se adresa la administraţia acestui ziar.*

BAZARUL DE VANZARE
al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Ştefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

25% !
ECONOMIE
prin întrebuinţarea
Săpunului Popular
din Fabrica „STELLA" Bucureşti

PORTE-PLUME
En FONTE INCRYDABLE
Prix: 01 50c.
Raymond GARIEL
Fr. rue de Bellefonds, PARIS
ORILLACES, etc.

PONDOIR
Prix..... 01.50
R. GARIEL
2 rue, quai de Bellefonds, PARIS
pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurează şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de tîmplă, Migrenele, Durerile, Spinarea, Apăsările reumatismale ale şi durerile ori-care de saturor color. Fără remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia dintâia cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul nu simţe vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 3 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Ne trebue să ia mai mulţi de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile
MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"
Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME
PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI
„OPINIA"
17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2021—Marți 29 Octomb. 1913

Epilogul conferinței de pace

Insemnătatea pe care guvernul din Atena și însuși Suveranul Greciei au acordat-o vizitei d-lui Take Ionescu nu au scăpat nimănui și de aceea ziarele, fără osebire de păreri politice, au înregistrat evenimentul acesta cu atențiunea cuvenită.

Ceea ce, între toate, a fost remarcabil și remarcat în cuvîntările rostite la banchetul oferit bărbatului de stat romîn, sunt pasagiile în care se accentuiază, odată mult, succesul Conferinței pentru pace, din București, operă de însemnătate epocală pentru Europa întreagă și la care operă șeful partidului conservator-democrat,—conducătorul unei părți din guvernul romîn și de-adreptul asociat misiunei ce și-a impus guvernul de colaborare a contribuit atît de mult.

Vorbind despre rezultatul Conferinței, d. Venizelos, primul-ministru al Greciei, a zis între altele:

„...Acest tratat, care poartă și semnătura voastră și pentru a cărui încheiere țara voastră și voi personal ați fost printre cei mai importanți factori, asigurînd adevăratul echilibru al acestei peninsule orientale a Europei, garantîndu-i pacea prin concursul statelor cari au colaborat la încheierea ei și constituind baza apropierei lor din zi în zi mai strînsă, acest tratat de pace, cum spune adînca convingere, va fi una din etapele cele mai importante și fericite din istoria acestor țări.

Beau pentru prosperitatea și mărirea Romîniei“.

Iată acum un pasagiu din cuvîntarea d-lui Take Ionescu. Alături de evocarea măririi istorice și a frumuseței pitorești, de apururea dăruite Heladei,—pasagiul în care ministrul nostru de interne amintește și subliniază importanța operei înfăptuită prin tratatul din București:

„E mult de cînd ar fi trebuit să ating acest pămînt sacru, să admir altfel de cît prin cugetare această nemuritoare acropolă, care sintetizează cea mai mare sforțare omenească spre vecinica frumusețe, să vises pe acest pămînt în care s'a dezvoltat un popor a cărui istorie se confundă cu aceea a cugetărei omenești.

E o cinste pentru mine tratatul de la București, care a încheiat un trecut și a pus bazele vieței viitoare a poporului care locuește acest colț al Europei. Tratatul dela București, ca toate operele omenești este produsul sforțărilor și elanurilor națiunilor; dar, întru cît la aceste forțe pot să se adaoge inteligențele acelora cari la un moment dat au cinstea și sarcina de a le reprezenta, frumoasa voastră inteligență, plină de limpezime și măsură și dragostea așa de sinceră ce purtați adevărului, pe care am putut s'o admir din prima noastră întîlnire, acum aproape un an, au fost, d-le președinte, factori determinanți. Acest tratat, la care am avut fericirea să colaborăm, l'ați numit o Carte fundamentală și prin urmare, baza apropierei între Romînia și Grecia, amîndouă așa de iubitoare de pace și între cari mi-e cu neputință să văd cauze de divergență.

Sunt sigur că viitorul va dovedi măreția operei noastre comune și dacă istoria va uita numele acelora cari au semnat-o, păstrînd, ca în totdeauna, pe cele ale suveranilor și popoarelor, nu e mai puțin adevărat că, găsind în adîncul convingerei noastre sentimentul că am servit credincios țările noastre și prin aceasta însăși causa păcei și a civilizației, avem într'o largă măsură singura recompensă la care are dreptul să năzuiască cineva cînd și-a făcut datoria.

De aceea, d-le președinte, ridicîndu-mă, beau în sănătatea voastră, beau pentru mărirea, prosperitatea și fericirea Greciei“.

Să sperăm că vizita înaltului oaspe atît de serbătorit pe pămîntul Heladei, va avea, la rîndul ei, fericite urmări de prietenie strînsă între cele două națiuni.

NOTA ZILEI

Flecărismul.

Urmașul lui Boileau în literatura universală, — toată lumea a înțeles că e vorba de concetățeanul nostru Eus Calognomos fost alegător romîn—e pe cale de a introduce în literatura noastră genul nou al Flecărismului, rivalul Futurismului.

Iată un fragment proaspăt:

O spun — s'o știe lumea — că nu dăm voie nimănui,
In limba noastră strămoșească, s'amestece cuvîntul lui;
Dar belzebuții și flecarii — cari'ndrăgesc mereu străinii —
Socot că-i Țara franțuzească și spun părerilor „*Opinii*“.

Eustrat,—făcînd morală străinofilizmului în literatură!

Eustrat, adoptat copil capricios al muzelor, cu care n'a putut duce casă bună, nici-odată.

A propos de romînizare: cum s'ar traduce Calognomos în limba moldovenească?

ECONOMICE

Operații rurale

Intre chestiunile la ordinea zilei fiind și cea țărănească, credem interesantă statistica, ce urmează încheiată la finele lunei Septembrie asupra operațiilor Cassei rurale, folosindu-se de cifrele pe care le dă Foaia Informațiilor Comerciale.

Cumpărări de moșii. **S'au cumpărat pînă în prezent moșii în valoare de 48.190.037.33 lei; în aceiași epocă a anului trecut valoarea acestor cumpărături nu se ridica de cît la suma de 3794193709.**

Vînzări de moșii în loturi la țarani. **S'au vîndut la țarani moșii în valoare de 9.900.618.91; Din acest total s'a achitat de săteni în numerar și amortismente lei 1.307.934.51 mai rămînînd ca datorie ce au de răspuns țaranii suma de 8.682.684.40 lei. In 1912 aceste vînzări nu se ridicau de cît la 8.682.684.40 lei.**

Imprumuturi acordate obștilor pentru cumpărări de izlazuri, **au fost în sumă de 4.059.518.70 lei — în 1912 erau de 3.721.372.70,**

Imprumutul comunelor pentru izlazuri, **s'au ridicat la 27.359.659-87 lei de la 21.938.574.30 cît au fost în 1912.**

O operațiune nouă pentru anul acesta au fost împrumuturile acordată pentru *construcțiuni de case țărănești* în care scop s'a acordat suma de 94,507,99 lei.

Duminecа, în Capitală

Numai cîte-va zile ne despart, încă de un important eveniment politic.

Șeful convoacă pe parlamentarii partidului nostru.

Din discuțiunea lor largă, liberă, nepripită, căci nu-i silește ca pe alții, nici teama pierderii definitive a unei popularități stîrbite; nici dorința de reclamă; nici graba de a se vedea luați înainte în formularea reformelor salutare — de sigur că va ieși lumina, adevărul, dreptatea atît de adînc vroită de întreaga suflare a acestei țări, datorită cărora să pășească hotărîtă spre o stare de lucruri mai bună, mai lămurită.

Partidul conservator-democrat, partid al ordinei, al libertății—al unei libertăți asemănătoare celui mai voluminos fluviu care curge mereu liniștit, mereu grandios, fără să-și macine malurile—partid al ponderării acțiunilor cum și al tuturor postulatelor claselor sociale, isvorît din frămîntările continue ale acestor clase dornice de alte îndrumări, de alte energii cari să intre în lupta politică pentru a le susține nevoile, va ști acum să-și spue cuvîntul.

Iar ca o dovadă că va ști să și-l spue și acum, este că oamenii politici cari ne sunt adversari, bunăoară d. N. Filipescu, găsesc ca bune, ca nimerite unele din propunerile trecute ale conducătorilor partidului conservator-democrat căci, întemeindu-se pe ele caută să răspundă partidului liberal

Fiind un partid cu totul democrat atît prin energiile la cari face mai ales apel, cît mai cu seamă prin nevoile și idealurile de la cari se inspiră, și fiind și un partid conservator, păstrător al legilor evolutive după cari poate numai propăși sănătos, cuminte și temeinic un Stat civilizat, el pășește cu încredere spre rezolvirea marilor probleme sociale ale acestei țări, în slujba cărora s'a pus chiar de la început, și cari îi sunt însăși rațiunea sa de a fi.

MICI POLEMICI

Culmea pentru un Gheorghe: să fie felicitat de Sfîntul Dumitru — pentru o... numire.

*

Prima dublare a unui rol direcția teatrului din Iași a încredințat-o artistului Cîrjă.

...Cel mai meșter în jocuri duble!

*

Se anunță îmbolnăvirea unui medic iașan de scarlatină.

De învechită ce e, la noi,—boala a intrat în mintea copiilor.

*

Se proiectează un muzeu de arheologie în orașul nostru.

Universitatea va depune acolo pe d. dr. Cosmovici.

*

Cehan se supără că-l învățăm să scrie.

Pe noi ne supără că învață greu.

*

„Gazetarul trebuie să fie ca... așa gîndului“ scrie Cehan în „Cuvîntul“.

Și ne dă apă goală drept stil!

*

Tot despre gazetar ne spune:

...„Trebuie să fie neadormit“.

Ba nu: să nu și adoarmă... cetitorii, înainte de toate.

*

Sfîntul Dumitru a fost fatal în Capitală și bietului „Manasse, care și-a mutat, din nou, afișul...

ECOURI

Un rol real. — Celebra tragediană Sarah Bernhardt își petrece cea mai mare parte a timpului la Belle-Isle-en-Mer, unde își găsește o plăcere în binefacerile ce le revarsă peste oamenii sărmani.

In această localitate sînt hoteluri excelente unde se servește; supă Sarah Bernhardt, antricoate-Sarah Bernhardt, mere coapte Sarah Bernhardt etc.

După prînz, cea mai frumoasă distracție este să te așezi la marginea unui drum, așteptînd trecerea marei tragediane. Intr'adevăr, zilnic și la ceas precis, își părăsește palatul și se duce la un mic pavilion de unde domină marea, făcîndu-și siesta. Pretutindeni pe unde trece, e totdeauna salutată cu respect, nu numai de către curioși ci mai ales de către indigeni.

Și s'ar putea zice că nici odată marea tragediană, în timpul admirabilei sale cariere, n'a jucat un rol mai de căpitenie și mai demn de elogiu de cît acel ce'l joacă la Belle-Isle.

*

Intre servitori.—Știi că-mi părăsesc vechiul stăpîn și intru în serviciu la un aviator.

— Te felicit! Serviciul îți va fi mult mai ușor.

— Pentru ce?

— Hei! Aviatorii sunt deprinși să treacă peste multe lucruri!

*

Asigurări în contra ploaei. — Pe lîngă multele feluri de asigurări existente, o companie englezească a creat asigurarea în contra „zilelor de ploae“!

Plătind 9 lei și 35 pe prima săptămînă și apoi progresiv pînă la 18 lei 75 pe lună, asiguratul va primi suma de 12 lei 75, pentru fiecare zi de ploae, în timpul vacanțelor.

Poate că asigurații aceștia—cine știe?—privesc cu bucurie ascunsă, îngrămădindu-se norii pe cer.

ÎNSEMNARI

Ingenuncherea Artei

Mahalagiii Bucureștilor au fost „montați“ și, sub amenințarea unei anonime cete brutale și bețive, direcția Teatrului Național din Capitală a fost nevoită să scoată de pe afiș piesa „Manasse“, una din cele mai superioare făuriri dramatice romînești. Astfel *arta*, cu tot rostul ei de idee supremă și înnobilătoare a vieții, nu mai prețuește nimic, în fața unui bulgăre murdar și anachronic de concept sociologic și politic exclusivist și rău.

O perspectivă de crepuscul și o cernire de frunze într'un decor de toamnă nu pot să ne mai înbălsămeze simțurile noastre de oameni; asemenea emoții largi trăească undeva, prin Africa! La noi toamna trebue să fie tricoloră, iar vîntul să cînte „Deșteaptă-te Romîne“. In țara noastră, istericele pot să cocolească porumbei și bufnițe urîcioase, curtezanii imbecili să tîrăe cîni turbați de atîta bine, fetele bătrîne să strîngă la burtă pisici greoae de prea multă mîncare: dar anumiți locuitori, din considerațiuni confesionale—trebue să iee locul animalelor domestice... căci așa vor animalele sălbatice. Evreii n'au dreptul să pue umărul la desăvîrșirea vieții omenești, ei n'au voie să cugete. Dacă vre-unul din ei întrece prin talent pe vre'un romîn, atunci va fi bătut cu pietre, iar după moarte i se va mînca inima seacă și rece, de cadavru, Două nații trebue să se mănînce între dînsele, căci doar și cîinii se mănîncă.

Iată credințe îngrozitoare ale studențimei, chemată să conducă țara acesta și să pue un pas mai mult la desăvîrșirea lumii. Acest corp de tineri, socotiți floare intelectuală, constitue de sigur, cea mai înapoiată și ignorantă studențime. A venit timpul—cred—a nu li se mai da nici un fel de considerație acestor nulități sufletești și fraudatori intelectuali.

C. R. Ghiulea

OAMENI ȘI LUCRURI

De la literatură la finanțe

In centrul orașului tronează, clădirea reînoită a Băncii „Moldova“, al cărei interior este o adevarată operă de artă.

Pentru modestul nostru oraș—e o rară podoabă, care se adaogă la prea puținele pe care le numără pînă astăzi. Ea este chemată, fără îndoială, să-și aibă rolul ei istoric în desvoltarea economică a foastei Capitale.

Nu e fără oare care interes a se reaminti, cu acest prilej, că, în aceiași clădire, a funcționat odinioară o altă instituție financiară, care purta numele de „Banque de la Moldavie“, — o sucursală a unui important așezămînt financiar din străinătate. Pe cît se pare, Banca n'a putut realiza vr'o deosebită prosperitate și după un număr de ani a dispărut din piața Iașului. O anecdotă a timpului, înregistrează fapte, de natură să ne facă a crede că directorii însărcinați cu conducerea băncii, pe lîngă aptitudinile lor financiare, aveau înclinări bachice pronunțate. Legenda știe să adaoge că înainte de a sosi în Iași, acei financiari au expediat de peste frontieră butoaie de bere de un renume european, pentru a se dilecta în oarele de meditații financiare.

Dar amintiri mai interesante încă se leagă de frumoasa clădire a Băncii Moldova — foastă „Moldavie“. In una din sălile ei și-a început conferințele sale filosofice și literare, conducătorul intelectual al „Junimei“ iașane, d. Titu Maiorescu. In primul volum din „Amintirile“ regretatului Panu se găsesc detalii complete, reproduse din paginele „Convorbirilor Literare“, unde s'a anunțat, pe vremuri, programul întreg al conferințelor din perioada strălucită a anilor 1866—68.

Frumoase și admirabile vremuri, cînd pleiada de tineri entuziaști și culți dădeau Iașului faima de centru cultural și ajutau educarea publicului prin conferințe duminicale primite cu aplauze și aprobări unanime!

Astăzi acele vremi sunt aproape uitate. Dar clădirea renovată și ornată adaogă, în felul ei, noi elemente de faimă pentru Iași. Incepînd cu aula și sfîrșind cu tezaurul din subteranele păzite de formidabile ziduri, porți și încuietori, totul oferă aspecte necunoscute în modestul nostru oraș. De aceea n'ar fi fost drept să nu înregistrăm momentul cînd „Moldova“ și-a deschis porțile ca un simbol al unei vieți mai îmbelșugate pentru orașul cunoscut astăzi mai mult pentru nevoile sale.

Rodion

Mezelicuri în privința artei

de Bazan

Cuvîntul artă, în forma cea mai elementară și în cea mai generală, poate fi definit astfel: toată opera destinată a produce o impresiune desinteresată, de frumusețe, plăcere, sau prin simpla mirare, independent de utilitatea ei. Arta se sprijină pe admirația și pe toate sentimentele care se leagă, fie mai slabe fie mai rafinate, după cum se întîmplă.

Arta este așa de veche ca și omenirea Origina ei are două izvoare principale 1) dorința de plăcere și de a înfrumuseța mărunțișurile vieței; 2) nevoia intimă de a cinsti pe morți, ideia legată cultului unei forțe superioare a umanității Primele încercări de artă au fost ornamentale pentru obiecte uzuale, juvaeruri și morminte. S'au descoperit, în straturile preistorice, urcîndu-se la cele mai vechi origini, pietricele găurite ca să facă șiraguri de salbe; asemenea s'au mai găsit figuri gravate cu un vîrf de cremene pe lama de os, reprezentînd de multe ori cu un sentiment foarte drept, formele caracteristice a modelului, animale pe care strămoșii noștri le aveau sub ochi, renul elefantul primitiv etc.

Monumentele care au fost pe nedrept numite *dinidice*, și cari ar trebui să se numească *megalitice*, căci această denumire vagă nu angajază la nimic, pietrele înălțate (menhir), împrejmuiri circulare (cromlech), aleele acoperite, tablele formate din pietre suprapuse (dolmenuri) etc., se găsesc din Norvegia pînă dincolo de frontierele Saharei; iar întinderea pînă în Japonia, traversînd toată Asia. In India, pe teritoriul tîrgușorului Bopanapanatan, se numără pînă la 600 de cromlechuri în circuit închis.

*

Artele pot fi împărțite pe clase, după punctul de vedere a considerației: 1) Se pot grupa artele după rostul lor. Arta desemnului se adresează ochilor, muzica și poezia urechei. 2) Alte arte se desvoltă în *spațiu*; architectura, pictura, sculptura altele în timp, care lucrează asupra noastră prin impresiile succesive: poezia, cu arta secundară, ca anexă a declamației muzica (compoziția) cu arta secundară adică execuția muzicală, analog cu declamația la poezie; cît despre dans se desvoltă odată și în același *timp* și *spațiu* 3) Dacă le punem în ordine cronologică, de la origină, reesă că arhitectura ar trebui considerată ca cea mai veche, poate și muzica; pe urmă vine sculptura care imediat a precedat pictura. 4) Dacă am căuta ordinea cum ar trebui clasate după merit, opiniile sunt foarte împărțite, cu toate că, în general, se crede că poezia ar trebui să aibă rangul întîi pe care expresiunea cea mai complectă este poezia dramatică.

In cele ce urmează, nu ne vom ocupa de cît de arta desemnului și incidental de a muzicei.

Arta are de bază imitarea naturii, natura este care dă artistului toate elementele pentru opera lui.

Dar, orice artist, este dator să studieze cu pasiune și perseverență arta ce și-a ales'o.

Arta însă, nu poate să se reducă numai la natură singură. „Natura este numai un pretext“, cum zicea peisagistul Dupré. Arta este ținta trecînd prin individ. De ce spunem un Van Dyck, un Rembrandt, un Murillo, înainte de a spune ce reprezintă acest tablou? Pentru că subiectul dispare și individul singur, creatorul, rămîne.

Doriți un alt exemplu? Se zice de ordinar prost ca varza; dar cine o să îndrăznească să spue „prost ca varza pictată de Chardin?“ Acesta-i individul, ființa omenească, care a trecut pe acolo. Este stampila personală a artistului, care imprimă operei sale, acea ce se numește *stil*.

Mai sunt stilul unei școale, unei epoce unui popor. In special să dă unei opere de artă, numele de stil, la acele cari au manifestat aspirațiunile și personalitatea autorului, așa cum sunt sculpturile lui Fideas și a lui Michel-Angelo. Din cele ce s'au scris pînă acuma, rezultă că se simt două tendinți la o operă de artă,

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de-vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Reprezentanţi: Sam. Löhl, Bucureşti.

realizmul şi *idealismul*. Realismul absolut ne pare că nu-i numai puţin plăcut, dar este cu totul imposibil. De altfel realismul şi idealismul sunt făcute ca să se înţeleagă chiar şi astă-zi, cum s'au înţeles în operile tuturor maeştrilor mari. Căci dacă realismul nu serveşte de multe ori de cît a ascunde lipsa gustului, imaginaţiei, a pătrunderei în a vedea natura, idealismul de multe ori nu-i de cît stîngăcie şi insuficienţă, împodobit cu un nume frumos; este mult mai uşor a aplica formula—de cît a reprezenta forme interesante.

De altfel nu există două specii de realism... pînă acum? Realismul care din lipsă de sentiment, în principiu este aceleaşi ca realismul creator a unui Véiasquez? De partea cealaltă, unde este mai mult idealism? Se poate ca într'o operă, care vrea înainte de toate *perfecţiunea formelor*, sau mai bine în opera care caută principalul în *expresiunea pasiunei sufletului*, gata să sacrifici frumuseţa liniilor?

Avansări la poştă şi telegraf

Copie după deciziunea înregistrată sub No. 140584 din 6 Noembrie 1913.

(Numele subliniate sunt ale funcţionarilor iaşani).

DECIZIUNE

Noi Ministru secretar de Stat la departamentul de interne.
Ad-interim

DECIDEM:

Art. I,—Sunt înaintaţi pe ziua de 1/14 Noembrie 1913 la gr. I de oficianţi superiori gr. II:

Rujinschi Constantin după vechime, M. Teodoreanu alegere, Vasiliu Constantin alegere.

La gr. II de oficianţi superiori pe actualii oficianţi superiori gradul III:

Duca Anesti alegere, *Botez Dumitru II*, vechime, Neagu Vasile alegere, Constantinescu Nicolae IV vechime, *Moţoc Grigore* alegere, Chiperiu Sterian vechime, Nicolae Nicolae alegere.

La gr. III de oficiant superior pe actualii oficianţi inferieri gr. I;

Grigoriu Gheorghe I după concurs, Teodorescu Cristea, Gheorghiu Gr., Curtovici Constantin, Manu Vasile, Udrea Ştefan, Negoescu Teodor după concurs, Militaru Constantin, Ciolac Manole, Turciu Mihail, Ghiţescu Nicolae I, Stoenescu V., Vasiliu Ştefan, Cernăzeanu Petre, *Gafencu Petre* concurs.

La gr. I de oft. inferiori pe actualii oft. inferiori gradul II:

Predescu Ioan după vechime, *Ionesca Vasile* alegere, Munteanu George vechime, Nichitescu Ion alegere, Teocalian M. Dumitru vechime, Rădulescu Mihail alegere, Serban George vechime, Teodosiu Dumitru alegere, Ene George vechime, Arghirescu G. alegere, Drăgoi Nicolae vechime, Comănescu Paul alegere, Iorgulescu Mihail vechime, Marinescu Timoftei alegere, Epure Vasile vechime, Negel Teodor alegere, Atanasiu Polihronie vechime, Dumitru George 6 alegere, Zavalescu C. vechime, Vendel Dumitru alegere, Marineanu Toma vechime, Rădescu Constantin alegere, Slavu Ruse vechime, Georgescu Marin alegere.

La grad. II de oft. inferiori pe actaalii oft. inferiori gr. III;

Chiriac George I vechime, Constantinescu Nicolae 7 alegere, Andrei Ioan vechime, Calapod Constantin vechime, Fălcuţescu Ioan alegere, Sava Constantin vechime, Stamatescu Ioan vechime, *Nemţeanu George* alegere, Sîrbulescu George vechime, Teodorescu Mihail II după vechime, Ifrim Nicolae, după alegere.

Pandele Nicolae după vechime, Stefănescu Ion IV după vechime, Dumitriu Atanase după alegere, Urzică Ovanez după vechime, Groza Vasile după vechime, Georgescu P. Ioan III după alegere, Boşteanu Ioan după vechime, Bontaş Dumitru după vechime, Ionoscu George X după alegere, Cristescu George I după vechime, Dumitriu Pavel după vechime, Stefănescu Stefan III după alegere, *Budachievici Victor* după vechime, Grigorcea Constantin după vechime, Ionescu C. Alexandru I după alegere, Buzdugan Vasile după vechime, Damian Toma după vechime, Mihăilescu Dumitru II după alegere, Stefănescu George IV după vechime, Clodeanu Aureliu după vechime, Sculi N. Ioan după alegere, Arghirescu Constantin după vechime, Popescu Constantin II după vechime, Rusescu Dumitru după alegere, Obreja Dumitru după vechime, Gavrilov Teodor după vechime.

La gradul III de oficiant inferior pe actualii elevi gradul I:

Pilat I. Neron în baza diplomei de licenţă în drept, Popovici V. Ioan, Enăchescu Teodor, Sachelarescu Mihail, Cristescu A. Ion, Vasiliu Ion II, toţi cinci după concurs, *Oiţă Ioan* se admite în baza diplomei de licenţă în litere, Stănescu Gheorghe III, Becescu Florian, *Pislariu Gh. I*, Lelescu Aureliu, toţi patru după concurs, Bădescu Ioan se admite în baza diplomei de licenţă în drept, Anastasiu George II, Mihăilescu N. Constantin III, Vişan Niculae, Negreanu E. Petre, toţi cinci după concurs, *Patriciu Liviu* se admite în baza diplomei de licenţă în drept. Se admit după concurs următorii: Popescu C. Luca, Morărescu Dumitru, Hrisu Simion, Popescu Ion IX, Rădulescu Nicolae II, Mărculescu Odiseu, Niculescu I. Iancu, Rădulescu G. Ion III, Iliescu P. Sterian, Ghiţescu P. Teodor, Cernovăţeanu Radu, Gheorghiu Constantin II, Dumitrescu M. Ioan IX, Marinescu Mihail I, Niculescu Dumitru I, Papazopol Vasile, Brătianu M. Constantin, Serbănescu Sterie, Ştefănescu Mihail I, Petrini Carol, Danielescu Dumitru, Cristescu Alexandru II, Teodorescu Constantin IV, Lupulescu N. Pavel, Chintescu Petre, Budu G. Ioan, Ivan Dumitru, Giuşcă Ioan, Bădescu Dumitru, Stănescu I. Virgiliu, Georgescu Nicolae III, Lucescu Victor. Buzdugan Octav se admite în baza diplomei de licenţă în drept.

La gradul I de oficiantă inferioară pe actuala oficiantă inferioară gradul II.

D-na Niculescu Sevasta după alegere.

Art. II. Domnul Director General al poştelor, telegrafelor şi telefoanelor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a Deciziunei de faţă.

Ministru de interne ad-interim
(ss) **A. A. Badareu**

COPIII SUBLIMI

— Fraţii Feuerman —

Copiii sublimi au trecut prin Iaşul nostru. Mai auzisem şi pe alţii cîntînd cu talent pe scena Teatrului naţional; dar cine a fost Vineri seară, nu are să uite nici-odată că în viaţa lui i-au trecut prin faţă două genii.

Sunt tînăr, răutatea n'a prins rădăcină încă, în inima mea, din tot avîntul şi din toată amintirea ceasurilor de vineri îi numesc genii.

Îi numesc genii şi pentru mîndria mea: că i-am auzit, că i-am văzut.

I-am văzut pe unul cu fruntea bombată, cu atitudinea serioasă păşind pe scena noastră, pe cellalt cu naivitatea celor zece ani, i-am văzut pe unul frîngînd în mînile lui vioara în beţie de simţire, pe cellalt îmbrăţişînd violoncelul, de pe scaune de pe care picioarele nici nu-i ajungeau la pămînt, certîndu-l cu energiea braţului său fraged, i-am văzut vibrînd „un snop de nervi" din toată fiinţa lor, micuţă însinuînd în inima auditorilor cugetarea muzicală a titanilor, i-am văzut însinuîndu-se cu alintări de amant în inima noastră, avîntîndu-se pe înnălţimea ameţitoare ale lui Beethoven, Paganini, Brahms şi Tartini, convingîndu-ne din toată fiinţa lor de vîrtejurile de pasiune ale lui Chopin, triumfînd şi demn umplînd sala de convingerea immutabilă a triumfului muzicei.

I-am auzit.

Ce?

Atît cît am înţeles. Dar cînd am închis ochii să am iluzia visului am suferit. Am suferit de dor, de dorul de a-i revedea cu ochii deschişi pe copii ce'şi impuneau simţirea lor unei lumi întregi de oameni bătrîni, să-i revăd pe cei ce tremurau cu ochii în extaz, cu trupul azvîntat în sus, să revăd în tinereţea lor genială, bătrîneţea minţii mele tirîndu-se să înţeleagă firele lumii în care trăesc.

M'am înjosit cu voluptate. M'am coborît la fel cu toţi, jos, jos, în mediocritatea sufletului meu şi odată în viaţa mea n'am simţit gelozia în faţa unui om superior mie.

Am simţit extazul bunătăţii. Am simţit fiinţa mea „burduf de răutate" copleşită de elanul social, de elanul modestiei, de cinctea vieţii mele viitoare.

Un om superior te face să tremuri şi să-l iubeşti.

Geniul—chiar cînd nu are de cît zece ani—te eterizează. Sentimentul omenesc nu mai naşte în sufletul tău: simţi extazul dervişului, simti sufletul tău devenind bun: iubeşti nimic, iubeşti ca să iubeşti.

Copiii sublimi, cînd vîrsta va încreţi fruntea voastră de pasiunile obişnuite peste care acum se răsfaţă samsonicele voastre plete, cînd femeile din sală vă vor fura precisia şi vă vor potoli ori atîta verva voastră muzicală, cînd frescurile unei săli pline nu vor vorbi în subconştientul nostru, cînd lumea va fura firmituri din geniul nostru, copii geniali păstraţi în fundul inimii voastre transcendentala beţie o sunetelor, mergeţi prin lumea toată pătrunşi de misiunea sublimă ce-o aveţi pe lume: de misiunea înfrăţirii.

Pe acei ce i-a făcut Deumnezeirea buni, pe acei ce lumea i-a făcut răi, pe aceie, pe noi toţi, faceţi-i buni. Veţi ajuta Dumnezeirii.

Popov.

INFORMAŢII

— D. ministru Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi ad-interim la interne a plecat aseară în Capitală.

De asemenea a plecat aseară d. Gh. Lascar, secretarul general al ministerului de Culte şi Instrucţiune publică.

Ştiri despre d. P. P. Carp. — *Un parlamentar care reprezintă un judeţ din Moldova şi care e dintre prea puţinii cari au urmat politiceşte — dacă putem zice astfel — pe fostul şef al partidului conservator, a comunicat eri unui redactor al nostru, că bătrînul barbat de stat este mai hotărît decît ori cînd să nu participe la viaţa politică. D. Carp intreprinde zilele aceste o lungă călătorie, iar prietinilor cari i-au cerut din nou să intre în activitate, le-a spus:*

— Un argument deciziv să n'o fac: am împlinit 76 de ani.

Şcoala de agenţi, ca şi serviciile sanitare, ale judeţului şi ale comunei se mută în etagiul de sus al palatului Sturza din strada Lascar Catargiu.

Ieri a avut loc o consfătuire intimă a comitetului executiv al clubului conservator-democrat din Iaşi, la care a luat parte şi d. ministru Al. A. Badareu. S'au rostit păreri asupra chestiunilor la ordinea zilei, în vederea apropiatei convocări în Capitală a parlamentarilor conservator-democraţi.

Din autorizate cercuri liberale ni se afirmă că d. C. Stere, şeful liberalilor ar fi indicat ca ministru al Instrucţiunei publice în prima formaţiune ministerială liberală.

La întrunirea convocată eri în sala „Dacia" din Capitală de către Asociaţia generală a presei a vorbit din Iaşi d. Lascar Antoniu, senator şi membru al Asociaţiei.

Ieri a avut loc la Universitate o şedinţă a marelui colegiu universitar. S'a pus în discuţiune chestiunea importantă a profesorilor iaşani, cari nu au domiciliul în oraş.

După o discuţiune mai animată s'a hotărît a se redacta un deziderat semnat de către toţi profesorii universităţii iaşane, adresat ministerului şi parlamentarilor iaşani spre a se impune, în eventuale vacanţe şi numiri de profesori, condiţiunea stabilirii în Iaşi a titularilor de catedre.

D. Valeriu Hulubei, profesor şi avocat, s'a mutat in str. Ghica Vodă 31.

Eri a avut loc în sala cabinetului de morfologie a universităţii de Iaşi o consfătuire provocată de d. Paul Bujor, profesor universitar. Au luat parte un număr de profesori ai universităţii noastre şi profesori secundari.

S'au pus în discuţiune cîteva chestiuni politico-sociale la ordinea zilei în politica ţării, rămînînd a se continua discuţiunea şi în consfătuiri viitoare.

Dintre cei prezenţi menţionăm pe d-nii Paul Bujor, I. Simionescu, D. Gusti, I. Bărbulescu, dr. Thiron, Papacostea, dr. Scriban, V. C. Buţureanu etc.

D-nii Sebastian Moruzzi, deputat şi N. Volenti senator au fost eri în Iaşi de unde s'au reintors aseară în Capitală.

In noul număr al „Vieţei Romîneşti" d. dr. Ştefănescu-Galaţi publică un foarte interesant şi documentat studiu despre „Serviciul medical sanitar în campania din Bulgaria".

Vijelia din noaptea de Sîmbătă spre Duminică, a provocat şi o întîmplare, ce putea uşor să se transforme într'o catastrofă.

Astfel 8 vagoane ce se găseau în gara Cucuteni, au fost pornite de vînt, şi au fost duse pînă în gara Iaşi, cam pe la oarele 2 de noapte.

Personalul din Iaşi a izbutit cu mare greutate să oprească mersul vagonului. Din fericire vagoanele n'au întîlnit în calea lor nici un tren, ceia ce a făcut ca întîmplarea să nu aibă consecinţe mai rele, de cît stricăciunile cauzate la unele din vagoane.

După cum am anunţat şcoala de agenţi sanitari, va începe a funcţiona de la 1 Noembrie.

Deschiderea şcoalei se va face cu o deosebită solemnitate.

Pînă acum s'au prezentat numeroase cereri, de a fi primiţi ca elevi ai şcoalei.

Din Galaţi cei 35 de tineri au cerut înscrierea lor în şcoala specială din Iaşi,

Marele concert Godowsky, genialul pianist, este anunţat pentru seara de 4 Noembrie.!

Bilete se reţin la agenţia Maximoviţ.

In comunele Lungani şi Bivolari s'au ivit numeroase cazuri de scarlatină.

Serviciul sanitar al judeţului a luat toate măsurile pentru izolarea bolnavilor şi stingerea epidemiei.

In clasa IV-a a liceului naţional s'au înscris 63 elevi. Na s'a hotărît încă de către direcţiunea şcoalei cîţi pot fi primiţi.

D. Cezar Casanova a fost numit secretar la serviciul sanitar al judeţului.

In clasele I-a la toate şcoalale secundare din Iaşi s'au înscris cîte 60 de elevi, în conformitate cu regulamentele şcolare.

Copii de străini s'au primit 8 la gimnaziul Alexandru cel Bun, 5 la gimnaziul Ştefan cel Mare şi 1 la liceul Naţional.

Eri s'a redeschis spitalul din Podul-Iloae, ce fusese închis un timp, spre a fi supus la o reparaţiune radicală.

Redeschiderea s'a făcut cu o deosebită solemnitate, în asistenţa personalului medical şi al unui mare număr de invitaţi din Podul-Iloaei.

D. Dr. Tănăsescu va preda higiena şi anatomia la societatea de sport şi gimnastică.

Vineri 25 Octombrie s'a făcut deschiderea şcoalei profesionale de fete, „Sfîntul Sava" cu un deosebit fast.

In faţa corpului didactic, a elevelor şi unora din părinţi s'a oficiat de către Preotul D. Borcea sfinţirea apei, la care a răspuns corul şcoalei, condus de d. D. C. I. Mihailescu. maistru de muzică bisericească. D-na Cleopatra Ghiorghiu distinsa şi vrednica foastă directoară a prezentat pe d-na E. Apostolescu noua directoară.

D-na A. Purcherea în numele corpului didactic a urat apoi noului Directrice bună venire, oferindu-i şi un frumos buchet de flori, iar elevele coriste au cîntat un cîntec ocazional de bună venire, pe cînd celelalte eleve aruncau flori asupra ambelor directoare.

Noua d-nă directoară a mulţumit colegelor ei, ţinînd o lungă şi frumoasă cuvîntare, la care a adăogit cîte-va cuvinte şi părintele Borcea. Apoi d-na M Grigorescu, numită maestră de muzică a prestat jurămîntul cerut de lege.

Serbarea s'a terminat la ora 10.

La regimentul 37 Botoşani, de sub comanda d-lui colonel Constantin Petala au început de eri să se facă plăţile de soldă şi prima de echipare, ca plutonier, tinerilor cu termen redus, care au luat parte în campania din Bulgaria.

Casele d-nei Kieser din faţa administraţiei Financiare vor fi dărîmate pentru aliniarea străzii Ştefan cel Mare. Imobilul a devenit proprietatea comunei.

In str. Vasile Lupu No. 82 s'a declarat un caz de febră tifoidă.

Amicul nostru d. Lascar Antoniu a subscris 100 lei pentru busturile lui Caragiale şi Ronetti Roman.

In baza avizului favorabil al consiliului inspectorilor secundari, ministerul instrucţiunei publice a acordat un concediu de la 1 Octombrie 1913 pînă la 25 Iunie 1914 d lui C. Fedeleş, profesor la liceu, fiind conferenţiar universitar.

Suplinitor va fi numit d. C. Alexandrescu.

D. C. I. Botez, profesor titular la Bîrlad a fost transferat în învăţămîntul secundar al băeţilor la Iaşi, avînd a preda la liceul Naţional, limba franceză clasele III 2+11 ore la gimnaziul Alexandru cel Bun=13 ore.

Liceul agricol din Roman.—In şedinţa de Vineri 25 Octombrie, comisiunea numită de Ministerul Instrucţiunii pentru organizarea învăţămîntului agricol mediu şi în special a liceului agricol din Roman, a fixat timpul cînd urmează să se dea învăţătura teoretică, cum şi cel ramas pentru practică.

Pentru Vinerea viitoare comisiunea se va întruni spre a începe examinarea programelor respective.

Deschiderea cursurilor liceului internat.— La ora 8 jumătate a avut loc în mod solemn, deschiderea cursurilor la liceul Internat, în sala amfiteatrului. S. S. Protoereul Ţincoca a oficiat letarghia sfintei sfeştanii, după care d-sa a ţinut o cuvîntare caldă în calitate de „însărcinat al lui Dumnezeu şi al oamenilor" Cuvîntarea a fost ascultată cu mult respect.

„Bine cuvintează Doamne începutul anului; bine cuvintează sămănatul distinşilor profesori ai şcoalei acesteia; bine cuvintează dorinţele cu care elevii pornesc la lucru, bine cuvintează şi aşteptările cele dornice şi nesăţioase ale părinţilor.

După S. S. vorbeşte D. Th. Badareu directorul liceului. Vom da mîne în extenso discursul noului director, cuprinzînd o schiţă de program cultural.

După oficiarea sfintei sfeştanii a avut loc un parastas în amintirea mult regretatului Th. Nicolau.

D-nul Prof. I. Paul şi d. Prof. I. Borcea au evocat figura dezinteresată şi muncitoare a celui „în veci cu sufletul printre noi". S. Sa a bine cuvîntat apoi corpul profesoral, elevii şi sălile de cursuri.

Au luat parte d-na Th. Nicolau, d-ra Ivanovici, d-na Finţescu, d-na Bogonos, Lt.-colonel Broşteanu, directorul liceului militar, S. Sa părintele Savin, rectorul seminarului Veniamin, Em Costantinescu. directorul Liceului Naţional I. Prassa, inspector general al al învăţămîntului, C. P. Fedeleş, V. Bogcea M. Carp Aug. Scriban, M, Jakota, Em. Severin, Gh. Gr, Gheorghiu, Pericle Popescu, C. Praja, Th. Ghiga Gh. Buţureanu, D. Erbiceanu, Axintie Frunză, I. Botez, Racoviţă, subdirectorul liceului, N. Patriciu, G. Tufescu, V. Dimitrescu, Scorpan. subdirectorul liceului Naţional, Al.Müler, D. Leonescu, N. Savin precum şi tot corpul pedagogic şi administrativ.

Unul din distinşii funcţionari ai poliţiei din Iaşi, d. Al. Păun, astăzi comisar în poliţia oraşului Constanţa, a fost decorat cu ordinul „Corona Romîniei" în gradul de cavaler şi „Crucea Serviciului credincios" cl. I.

D. V. Bogrea profesor titular la liceul din P. Neamţ, se transferă în învăţămîntul secundar al băeţilor la Iaşi, avînd a preda la Liceul Naţional următoarele ore: limba romînă IV 3, limba franceză IV 2, Vr 2, Vm 2+3 ore romînă la liceul internat=12 ore.

D. C. Petigrew, reclamînd poliţiei că serile trecute i s'a furat în tramvai, un portofel cu 100 lei, brigada de siguranţă bănuind ca autori pe doi tineri, elegant îmbraţi şi care se aflau în momentul acela în tramvai, a cercetat pe la toate hanurile şi otelurile ca să dea de urma lor. La otelul Splendid au fost descoperiţi de agentul Brudea cei doi tineri care corespondeau cu semnalmentele date.

Ei se numesc Mihai Ionescu, originar din Bucureşti şi Vladimir Marcovici din Galaţi.

D. Petigref chemat la poliţie, i-a recunoscut ca fiind acei din tramvai.

Ambii au fost arestaţi.

Diverse întîmplări

— Un foc, provenit din negligenţă, a distrus locuinţa cît şi o mare cantitate de grîne ale locuitorului Dumitru A. Păvăloae, din Tomeşti.

Se fac cercetări.

— A încetat din viaţă şi a fost depusă la morgă, alienata Savastiţa I. Birică.

— In comuna Băiceni s'a declarat epidemia de scarlatină.

— Incendiul a distrus locuinţele lui I. Ursu din Cucuteni şi Const. Dănilă din Coarnele Caprei.

— Necunoscuţi rău făcători, forţînd uşa, s'au introdus în magazia de pe moşia Bădeni (com. Scobinţi), furînd mai multe lucruri.

Se fac cercetări.

— Eri în piaţa Halei, băiatul Neculai Iftimiu şi-a descarcat din greşală în palma dreaptă un foc de revolver.

Cu mîna zdrobită a fost dus la spitalul israelit.

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**
excelentele produse ale

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"

— **Strada Loc. Col. Langa No. 4.** — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STANCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

Rezultatul examenului de absolvirea cursului inferior de la Liceul Naţional, sesiunea Octombrie.—Herşcovici Pinchas, corigent la intergaţia orală, Istrati Gh., admis cu media 6,50; Mihailescu, media 6; Raicu Octavian media 6,50; Rosenberg Adolf, media 6; Ulrich Nicolae, corigent la interogaţia orală; Beer Beno, admis media 6; Iosub Iţic media 5,50; Corniciuc Al. corigent la Franceza şi interogaţia orală; Cuparencu Gh. idem; Rogojină C., corigent la integraţia orală; Sand Lizer, idem; Stavăr Octavian, corigent la franceză şi interogaţia orală; Botez Eugeniu media 6,50, Ciolac Eliza media 7, Dumitrescu Margareta media 7,50.

De oarece s'a ivit epidemia de ciumă bubonică în localitatea Beyrout s'a decis ca vasele venind dintr'acolo să-şi facă intrarea numai prin porturile Constanţa, Sulina şi Galaţi.

Pentru seria II-a la examenul de capacitate pentru grădinile de copii au fost chemate candidatele următoare: Balaban Neda, Belori Diamanta, Cimacencu Paulina, Chiriţă Zoe, Marcu Elena, Orcula Cleonte, Popovici Paraschiva, Belici Elena.

Pentru seria III şi IV au fost chemate următoarele candidate în zilele de Simbătă—Marţi a. c.: Arghiri Maria, Albescu Eugenia, Cambureanu Ecaterina, Dobreanu Lucreţia, Hermeziu Margareta, Ivanov Alexandra, Ionescu Ana, Ionescu Emilia Dunăreanu, Meletescu Maria, Petrescu Maria, Petreanu Florica, Popescu Ana, Schiţeanu Maria, Stefăniu Victoria, Vasluianu Ariclia, Vasluianu Miteiţa.

Noua Societate de economie şi împrumut a funcţionarilor Tramvaelor electrice, constituită în ziua de 2 Octombrie, are ca: Preşedinte, Vas. Vasiliu; cons. de administraţie, Ion Dimitriu, D. Săftiuc, Const. Enea, Const. Soltuz; comisia de control, A. Vieriu, N. Pădurăreanu, C. Petrovici şi casier, Gh. Vieriu.

Clasa I A fiind complectă la gimnaziul Wachtel, s'au început înscrierile pentru clasa I B. Fie-care clasă va cuprinde 50—55 elevi.

Din seria I a candidatelor la examenul de capacitate pentru grădinile de copii, au fost declarate admise următoarele candidate: Cricoveanu Ecaterina, Constantinescu Elena, Deribei Maria, Filcenof Evdochia, Petrescu Cornelia, Ilief Gherghina, Timotiu Elena, Vartolaş Ecaterina.

Ieri, Duminecă, toate aparatele telefonice s'au deranjat în localitate, în urma vîntului puternic care a suflat în noaptea de Simbătă spre Duminecă.

Elevii înscrişi în catalog spre a urma cursurile clasei I-a la liceul naţional. — Adam Alex., Alexandrescu Petru, Bart Const., Barch Ferdinand, Cerne P. L. M., Claus P., Comşa Alex., Constantinescu V. D., Cosmolici D. Al., Dimitriu C. Aureliu, Fellea I. I, Florea G. P., Băisan Alex., Botez Gh. C., Cercel V. Const., Chilcoş M. I., Franc V. Alex., Gall C. N., Gheorghiu C. I., Gherculescu Mircea, Holescu V., Horga Gh., Ignat M., Ionescu G. D., Istratian N. I., Lapteş T. N., Lupan Gh. Petru, Mardari Gr. Valeriu, Mîrza D. V., Mazilu Iustinian, Merlescu Emil, Mezincescu Mircea, Miclescu N., Moron D-tru, Nebunelli Alex., Nestor I., Neculcea D-tru, Pascu I., Păduraru Mihai, Popa Ioan, Popescu Gh. Gh., Popovici C. M., Preda V. Virgil, Romănescu Gr. D-tru, Romănescu Gr. Gr., Rotărescu V. Const., Sbîrnea G. Neculai, Simionescu C. N., Stan M., Stavăr I. Spiridon, Stoenescu I. Cristea, Stefanovici G. Emil, Tatuş I. Eugen, Tiron G. Eduard, Torgescu D. Const., Tyszkevici Emil, Vidraşcu I. I, Vinograski A. Constin, Zotinca A. Valentin.

Azi la orele 3 jum. p. m., s'a întrunit consiliul judeţian, sub preşedinţia d-lui Stefan Negruţi, Prefect de judeţ.

Sesiunea Curţii cu juraţi din Botoşani, se deschide pe ziua de 1 Noembrie. Va prezida d. consilier de Curte N. Leonescu.

In ziua de 4 Noombre se va judeca procesul lui Ioan Belici din judeţul Iaşi şi Vasile a Mariei şi alţi 7 bandiţi, acuzaţi de tălhărie.

Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de 23 Noembre a. c., în sala Caragiale foastă Pastia, o frumoasă *Serată Dansantă*, în scopul mărirei fondului societăţii destinat pentru ajutoare membrilor în cazuri de boală, etc.

Publicul vizitator va fi distrat în tot timpul seratei, de excelenta muzică Militară a Regim. 13 Stefan cel Mare.

La această serată se anunţă distracţii cu totul nuoi, ce se rezervă publicului vizitator.

Astăzi dimineaţă s'a aprins staţiunea electrică din grădina Mitropoliei.

Uzina fiind înştiinţată, a luat în grabă măsurile cuvenite.

Consiliul comunal a fost convocat pentru Vineri 1 Noembrie ora 10 dim.

La ordinea zilei, între altele, aprobarea listei de alegători pentru Camera de Comerţ.

La şcoala profesională Sf. Sava nu se va ţinea concurs, numărul elevelor nou înscrise fiind scăzut în anul acesta, prin mărirea contingentului de eleve înscrise în şcoala medie.

Astăzi dimneaţă, la orele 9, s'a oficiat la şcoala superioară de arte şi meserii din localitate sfinţirea apei pentru deschiderea anului nou şcolar.

A oficiat Părintele Gh. Agapi, parohul bisericei 40 Sfinţi, acompaniat de clerici. După serviciul religios, Sf. sa a vorbit ca un adevărat sfătuitor sufletesc elevilor şcoalei.

După aceea d. G. V. Botez Gordon, secretarul şcoalei, în numele Direcţiunei, a rostit o cuvîntare, pe care o vom publica în extenso în numărul de mîne.

Direcţia şcoalei superioare comerciale, a descoperit falşificarea unei diplome făcută de un tînăr Gheorghe Dănilescu.

Intr'adevăr numitul frecventase clasa întăia a şcoalei şi fuseze declarat promovat; în clasa doua fusese repetent.

Acum cîteva zile direcţia C. F. R. căreia Dănilescu solicitase un serviciu, bănuind că diploma e falşă de oare ce avea prea multe răsături, a trimis-o şcoalei ca să cerceteze.

Dănilescu ştersese cu clor cuvîntul repetent de la clasa II-a şi-l înlocuise cu cuvîntul promovat. De asemeni în loc de anul 1903 pusese 1900. Cum însă filigrama timbrului dată din 1903, falşul a fost descoperit imediat şi comunicat direcţiei c. f. r. pentru ca la prezentarea numitului, pentru a primi răspuns dacă va fi numit, să-l dea pe mîna autorităţilor.

Azi s'a procedat la recepţia instalaţiilor de lumină electrică, făcute la teatrul naţional de către casa Sukert.

Recepţia a fost făcută de către o comisiune, compusă din d-nii ingineri Miclescu, Mandrea şi Vidrigin.

A asistat deaseminea şi d. inginer Kistenpeger, din partea casei care a făcut instalaţiunea.

A apărut No. 1 din „Biblioteca autorilor celebri" cuprinzînd *Patul No. 29* de Guy de Maupassant, traducere de Al. Dumbravă.

Noua publicaţiune periodică ieşană se prezintă în excelente condiţiuni tecnice. Despre cuprinsul literar ne vom ocupa cu altă ocazie.

Noua Revistă Romînă a apărut cu următorul sumar:

Noutăţi: D, Ioan I. Brătianu şi partidul liberal—O iniţiativă lăudabilă la Craiova.

C. Rădulescu-Motru: Regele Carol şi politica internă.

Ioan T. Ghica: Marele comandament al armatei.

I, Trivale: St. O. Iosif—Varia.

M. Săulescu: Ce ţipăt trist... (versuri).

M. Sorbul: Cerbul şi boul (fabulă).

Kostia Rovine: Forţa Ritmului (trad. din sanscrită).

Emil Isac: Ploua.

N. Davidescu: „Kean" de Alexandre Dumas-père.

Insemnări—Revista Revistelor.

Iată noul program de astă seară Luni al cinematografului Pathé Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli:

Cuceritor de inimi, film danez de mare artă (3 părţi). Desfăşurare sentimentală splendid redată de pleiada artistică a scenelor daneze. In rolul principal apare simpaticul, distinsul şi incomparabilul maistru Waldemar Psylander.

Graţie cinematografului care a făcut cunoscut lumei întregi pe marele artist prin zecimi de mii de ecrane, Waldemar Psylander este astăzi nu numai cel mai mare artist dramatic al Scandinaviei, ci o celebritate mondială.

Numele lui pe afiş este pretutindenea o atracţie colosală, apariţia lui pe pînză produce un delir în sală şi prin jocul său incomparabil artistul revarsă farmec asupra tuturor spectatorilor.

Evoluţia greerului, studii de vulgarizări ştiinţifice.

De la Kandy la Colorado. Escursiuni pitoreşti în America de Nord.

Tîndală adorator, scene foarte humoristice.

Greşala recunoscută, mare roman contimporan. Bogat şi original scenariu.

Deşteptare admirabilă, scene comice. Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri 30 Oct.: Blanche Mireile (Sacrificiile iubirei). Splendidă desfăşurare dramatică în 3 părţi. Interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroşi, artişti ai scenelor pariziane.—Prince şi tînăra pereche, comedie interpretată de simpaticul, originalul şi neimitabilul humorist parizian.—Nepotul lui Max Linder, scene comice cu simpaticul humorist etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

MULŢUMIRE

Soţul meu **IOSEF HIRSCH** *decedat de curînd fiind asigurat la Societatea de asigurare asupra vieţei* **„ANCORA"** *(Anker) pentru suma de* **Lei 30.000** *(Treizeci mii), numita Societate mi-a plătit suma asigurata în modul cel mai culant, pentru care-i aduc viile mele mulţumiri.*

Sofie Hirsch

Iaşi, Str. Lăpuşneanu. 38.

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

reîntorcîndu-se şi-a reluat consultaţiunile în

Str. Lăpuşneanu No. 18, vis-a-vis de Farmacia Konya

O profesoară *de germană cu certificat se caută. A se adresa la administraţia acestui ziar.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Primirea d-lui Take Ionescu la Athena

Athena. — Ziarul „Meessager d'Athènes" zice: la începutul războiului al doilea din Balcani, Romînia, cu armata sa neatinsă şi splendida sa bogăţie, a luat numai de cît rolul de arbitru şi a devenit elementul precumpănitor de echilibru şi de pace. Poporul elen a aclamat în d. Take Ionescu politica de uitare a certurilor trecute, politica de colaborare în scop de a asigura în peninsulă, pacea prin echilibrul diferitelor elemente, progresul prin ajutor mutual şi emanciparea influenţelor străine printr'o apropiere mai strînsă. Programul Romîniei e şi programul Greciei. O forţă mai mare de cît toate influenţile celelalte, împinge cele două ţări pe această cale, sprijinite de simpatiile produse de afinitatea neamurilor.

Iată ce, poporul din Pireu şi din Atena, a exprimat d-lui Take Ionescu.

Universitatea din Athena a proclamat pe d. Take Ionescu „doctor honoris causa". D. Take Ionescu va pleca mîini să viziteze Delphi.

*

Atena.—Iată toasturile rostite de d-nii Venizelos şi Take Ianescu; d. Venizelos a zis: „N'aşi putea să vă spun, scumpul meu ministru, cît suntem de fericit de vizita voastră care ne dă prilejul să răspundem într'o anumită măsură la larga ospitalitate pe care Romînia ne a acordat-o în timpul conferinţei pentru încheierea tratatului de pace, care poartă numele frumoasei voastre capitale. Acest tratat, care poartă şi semnătura d-voastră şi pentru încheierea căruia ţara românească şi d-voastră personal aţi fost cel mai precumpănitori element care au asigurat echilibrul în Balcani, acest tratat va constitui în viitor hrisovul fundamental al acestei peninsule, asigurînd pacea prin concursul statelor cari au colaborat la încheierea sa şi constituind o bază pentru apropierea lor din zi în zi mai strînsă. Acest tratat, am convingerea cea mai adîncă, va fi una din etapele cele mai de seamă din istoria acestei ţări. Beau pentru prosperitatea şi mărirea Romăniei".

D. Take Ionescu a răspuns: „Ridicînd paharul spre a bea în sănătatea d-voastră, perteţi-mi, domnule preşedinte, să încep prin a exprima întreaga mea recunoştinţă pentru primirea atît de cordială şi de mişcătoare pe care am întîmpinat-o aci, şi în prima linie la Pireu şi Atena.

Atitudinea populaţiunilor din aceste două oraşe m'a mişcat adînc şi va rămîne ca o amintire neştearsă de petrecerea mea printre voi. De mult ar fi trebuit să vizitez acest pămînt sacru şi să admir altfel de cît prin gînd, acropolisul neperitor care sintetizează cea mai mare sforţare umană spre frumosul etern; să visez pe acest pămînt unde s'a desvoltat poporul a cărui istorie se confundă cu acea a gîndirei omeneşti.

E o fericire pentru mine ca prima mea vizită aci să urmeze aşa curînd după tratatul din Bucureşti, acest tratat care a încheiat un trecut întreg şi a pus bazele vieţei viitoare a popoarelor care locuiesc pe acest colţ al Europei. Tratatul din Bucureşti, ca toate operile umane, e produsul străduinţilor şi avînturilor naţiunilor. Frumoasa voastră inteligenţă, domnule preşedinte, plină de seninătate şi de măsură şi credinţa voastră sinceră în adevăr, pe care le am admirat de la prima noastră întîlnire, acum aproape un an, au fost elementele determinante.

Acest tratat, la care, am avut fericirea să colaborăm, lucraţi definit într'un mod admirabil cînd l'aţi numit un hrisov fundamental şi prin urmare o bază de apropiere între România şi Grecia, ambele doritoare de pace, şi între care 'mi e imposibil să văd pricini de divergenţe. Viitorul va mărturisi, sînt convins, măreţiile operei noastre comune şi, dacă istoria va uita numele celor care au iscălit-o păstrînd ca în totdeauna numai numele suveranilor, nu e mai puţin adevărat că, avînd convingerea de a fi servit în mod fidel interesele ţărilor noastre şi prin urmare cauza civilizaţiunei, am meritat singura răsplată la care avem drept cînd ne-am făcut datoria. Domnule preşedinte, beau în sănătatea voastră, pentru prosperitatea şi mărirea Greciei.

Procesul de omor ritual

— pledoariile apărării —

Kiev.— Ieri au vorbit apărătorii Grusenborg Zarudni şi Karabsensky; apoi a mai vorbit şi procurorul.

Negocierile turco-greceşti

— Turcii ridică noi condiţii —

Atena.— Ieri, delegaţii turci au înştiinţat pe ministrul de externe despre hotărîrile luate de guvernul lor. Se pare că poarta nu numai că nu face nici o concesiune spre a ajunge la o înţelegere, dar formulează chiar cereri noi, privitoare la chestiunile discutate pînă acum ca: vacufurile, dijmele şi indigenatul.

Aflăm, dintr'un izvor sigur, că ministrul Panas a refuzat să înceapă discuţiile despre aceste exigenţe noi ale Turciei, rezervîndu-şi dreptul de a sezisa consiliul de miniştri.

Cercurile oficiale sînt nemulţumite de noile trăgănări ale Porţei. Opinia publică e indignată.

Sborul aviatorului Dancourt

Constantinopole. — Aviatorul Dancourt şi mecanicul Roux au aterizat la Podima, pe Marea Neagră, în apropiere de capul Malatra, şi au trimis un curier la Ceatalgea spre a înştiinţa autorităţile otomane.

Amîndoi sînt în perfectă sănătate.

Furtuna l-a silit la această aterizare şi aşteaptă o atmoaferă mai liniştită, spre a pleca la San-Ştefano.

Sărbătorirea liberării Salonicului

Salonic. — S'a sărbătorit ieri aniversarea liberării oraşului.

Toate străzile sînt pavoazate. 21 lovituri de tun au anunţat începutul serbărei. Puţin mai pe urmă a sosit iachtul „Amfitrit" avînd pe bord pe Diadoh. La ora 10, a început ceremonia tîrnosirei bisericei Sf, Dumitru, care fusese mai de mult transformată în moschee de către turci. Au asistat corpul consular, reprezintanţii comunităţilor etc.

Diadohul se va înapoia spre Atena la miezul nopţei.

Firul special telefonic fiind deranjat, n'am putut azi convorbi cu corespondenţii noştri din Capitală'

Discursul d-lui Ghenadief

Sofia. — D. Ghenadieff a inaugurat campania electorală printr'un mare discurs pe care la rostit într'o întrunire a partidului său. Oratorul se plînge că, cu toate sfaturile date de el, pacea nu a fost încheiată la Ceatalgea, în timpul negocierilor privitoare la armistiţiu, cînd puterea militară a Bulgariei era încă aproape intactă şi impunea Serbiei respectul tratatului iar Greciei nişte pretenţiuni mai moderate.

Prima greşală a fostului guvern, a fost să conducă negocierile din Londra fără îndemînare şi să le întrerupă fără motive suficiente. Aceste greşeli diplomatice au avut ca urmare izolarea Bulgariei şi ostilitatea vecinilor. Programul activităţei viitorului guvern e primit cu simpatie.

GIMNAZIUL „MORITZ şi BETTI WACHTEL"

Iaşi,—str. Sărărie 147, imobil propriu, Telefon

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9 — 12 şi 3 — 5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—19113

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunei oficiale; nici un repetent; doi corigenţi la cîte un singur obiect; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea

IMPORTANT

Se aduce la cunoştinţa onor public că

Berăria ZIMBRU

din Piaţa Unirei trece sub o nouă Administraţie şi se vor servi cele mai excelente trufandale, mîncări calde şi băuturi fine după sistemul din străinătate.

Fabrica „ZIMBRU"

De Inchiriat *un apartament cu 450 lei anual, Strada Păcurari 92.*

A se adresa D-lui Dr. Frey, peste drum de grădina Copou.

LICEUL PARTICULAR

GHEORGHE ASACHI

a profesorilor asociaţi

IAŞI. — Str. Anastasie Panu No. 4

Sub conducerea unei **asociaţiuni de profesori secundari.**

Curs liceal complect şi şcoală comercială.

Se primesc elevi interni, semi interni şi externi.

Inscrieri în ori ce zi de la 10—12 şi dela 2—5. Prospecte la cerere.

Direcţiunea acordă trei burse pentru elevii săraci pentru care se va ţinea concurs la 1 Noembrie a. c.

Director de studii, **G. Dornescu.**

Conversaţie franceză

(copii, doamne, domnişoare) în scurt timp, după nouă metodă studiată în Franţa: curs primar şi liceal prepară absolut conştiincios d-ră Licenţiată, profesoară secundară, Mitropoliei 2 (casele Băncei).

Goldstein Matelii

— Moaşă premiată —

— Stradela Armeană No. 6 —

Pensiune *complectă sau numai camere mobilate pentru domni în vîrstă.*

Ingrijire bună de o damă de societate. Adresa la ziar.

De Inchiriat *două apartamente unul cinci odăi, bucătărie, pivniţă, apă în curte, accesorii, al doilea 3 odăi, antret mare, bucătărie, pivniţă accesorii, situate str. Sft. Andrei 2 (colţ str. Palat, vis-a-vis de biserica Sft. Andrei (Mina).*

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% ECONOMIE!

prin intrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

PORTE-PLUME
EN FONTE INCASSABLE
Prix: 0f50.
Raymond GARIEL
GRILLAGES, etc.

PONDOIR
Prix..... 0f50
R. GARIEL

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli. cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* care se resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi, pe dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PENTRU ANUNCIURI ŞI RECLAME

PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI „OPINIA"

17, STRADA GH. MARZESCU, 17

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Marzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2022 – Mercuri 30 Octomb. 1913

DOUE PROBLEME

Partidul liberal a anunțat două mari probleme ca program al viitoarei sale activități de guvernămînt.

Reforma electorală cu colegiul unic.

Desfiinfarea marei proprietăți.

Negreșit că nevoile actuale și cele viitoare ale statului romîn, reclamă reforme largi în aceste direcțiuni. Realisarea lor însă nu e așa ușoară cum se pare, dacă e vorba a se da țării o nouă îndrumare cu menirea a o duce la două resultate de o potrivă de însemnate; una tinzînd la a face ca principiul constituțional —*fara să se guverneze prin ea însăși—să devie o realitate*, iar alta, să asigure pe lîngă îmbunătățirea stărei materiale a acelora ce muncesc pămîntul și *desvoltarea exportului producțiunei agricole.*

Din aceste puncte de vedere privind lucrurile vom face puțină analiză concepției liberale pentru a vedea, dacă aceste concepțiuni politice au și maturitatea și eficacitatea necesară potrivit cu nevoile țărei.

Actuala lege electorală împărțind alegătorii în colegii după cens și cultură, nemulțumește conducerea, din cauza dependenții alegătorului de puterea executivă și deci ar fi vădită falsificarea principiului că toate puterile în stat emană de la națiune.

Așa este. Alegerile parlamentare din ultimul timp au invederat acest mare adevăr.

Colegiul al treilea s'a aratat atît de dependent de puterea executivă, în cît i se poate încă atribui epitetul vechi de colegiul minciună.

Colegiul al doilea n'a fost mai fericit în manifestarea lui politică. S'a văzut că cei mai însemnați barbați ai țării, au căzut în alegeri față de patente nulități ca oameni de stat, grație numai faptului că candidații aveau concursul puterei.

Colegiul I. iași s'a aratat ceva mai emancipat ca celelalte două, dacă nu ca reușită de fapt cel puțin ca reușită morală a candidaților de oposiție, disproporția în numărul voturilor fiind mică.

In afară de simpatiile personale, arare ori și independența alegătorului a pricinuit decepțiuni guvernelor. Aceasta însă numai la colegiul marei proprietăți. Independența alegătorului. Acest cuvînt se pare că dă deslegare problemei.

Cu cît alegătorul, cetățeanul, va fi mai la adăpost de puterea statului, cu atît acțiunea lui de cetățean va fi mai independentă, interesele generale fiindu-i călăuza acțiunei sale politice.

De altfel a confunda pe aceiași alegători, în aceiași stare sufletească, într'un singur colegiu, s'ar părea că se tinde la domnirea minciunei și la atotputernicia guvernelor.

Mi se pare mie că măsurile de scoaterea alegătorului de sub puterea statului, ar trebui să fie premergătoarele spre colegiul unic, și cu concursul instrucțiunei, spre votul universal.

Fără aceste măsuri, reforma să presintă mai mult representînd un interes de partid, de cît o reformă largă care să însănătoșeze viața noastră publică. Or, partidul liberal, n'a spus nimic sub acest raport și deci slăbește valoarea anunțatei sale reforme, a legei electorale.

Și această chestiune mi se pare mie atît de importantă, că nici n'ar trebui convocate colegiile electorale pentru alegerea unei constituante, dacă mai întâi colegiile electorale actuale nu vor fi puse în măsură a se pronunța liber asupra acestei reforme. Principalul este ca:

Binefacerile principiilor democrate să fi pătruns în sufletele libere ale alegătorilor și apoi alegătorul să fie chemat a judeca,—ca liber judecător, conștient și în conștiința lui.

Contest meritul și valoarea unei reforme care ar avea de obiect numai a schimba condițiile tîrgului electoral, fără a lumina conștiința și a asigura independența alegătorului.

Noua reformă nu cred că trebue să tindă la a salvgarda punga partidelor sau a candidaților, pe cît trebue să tindă la a asigura reușita și domnirea principiilor. *Toate puterile în stat emană de la națiune.*

Aștept dar, ca partidul liberal prin organele sale autorisate, să spună ce gîndește relativ la această mare chestiune, *independența absolută a alegătorului de puterea statului*, aceasta fiind însemnătatea reformei.

Robul, rob rămîne în ori ce locuință va fi pus și cu ori ce haină va fi îmbrăcat, starea-i sufletească fiind aceiași; adică, fie trei colegii sau unul singur, resultatul va fi același, cu muncă, să crede mai multă și mai grea, poate va fi mai ușoară și cheltuială mai puțină.

Esențialul este să anihilez înrîurirea puterei executive.

Desființarea marei proprietăți este o concepție democratică.

Imbunătățirea stărei materiale a sătenului este un ideal măreț.

A reda pămîntul la disposiția și spre folosul celor cel apără și 'l muncesc, este cea mai mare operă socială și de dreptate

Dar reforma fiind prea mare și prea importantă ar trebui oare care pregătire pentru înfăptuirea ei. Oare marea proprietate n'a servit nici odată această țară?

Marea proprietate n'a avut și n'are nici o acțiune în dezvoltarea unei națiuni?

Marea proprietate n'a contribuit și nu contribue cu nimic la creșterea avuției publice?

In timpuri de grea cumpănă, marea proprietate n'a făcut nimic, n'a dat tributul ei, prețios și hotărîtor?

In evoluția neamului, marea proprietate n'a însemnat nici o pagină de sacrificii și de glorie?

Este oare în interssul țării și în asigurarea viitorului ei, a suprima marea proprietate?

In afară că proprietatea cată să fie menținută ca ideie conservatoare, dar marea proprietate îndeplinește și o însemnată funcțiune socială, nu numai politică, anume, încurajarea artelor, dezvoltarea industriilor, mai repedea realizare a progresului, și alte mari opere toate în legătură cu progresul și prosperitatea neamului. Nu tăgăduiesc nevoia a se da pămînt, muncitorilor de pămînt. Nu tăgăduiesc datoria Statului a tinde să satisfasă acele nevoi. Dar, Statul să nu uite că mai are și datoria armonizărei intereselor dintre clasele cari formează națiunea, să nu uite că are datoria a susține picioarele cari susțin prin trăinicia lor bolta edificiului național.

Și o armonizare s'ar putea face prin împărțirea în loturi a moșiilor așa zise de mînă moartă, aparținînd diferitelor societăți și mai cu samă *a fixa pînă la ce întindere se poată întemeia marea proprietate.*

Pămîntul țărei nu e suficient a se parcela pînă la distrugerea valorei lui productive, pentru a satisface cerințe vremelnice, după cum nu trebue îngăduit ca tot acest pămînt să devină proprietatea unui anumit și restrîns număr de oameni.

O reformă în respectul acestei chestiuni ar fi bună și salutară cred, atuncea cînd ar reglementa minimum și maximum de hectare, care ar putea să devină în proprietatea unui om. Ceea ce este în plus să fie distribuit la săteni. Dar Statul are datoria mai întâi să se gîndească la modul de cultură și exploatare a pămîntului pentru a nu micșura cantitatea și valoarea exportului.

Trebuie o altă organizare băncilor și cooperativelor sătești. Preotul și învățătorul trebuie aparați de această sarcină, misiunea lor e mai importantă în școală și în biserică, de cît în specula băncilor.

Statul să dea la sate mai cu seamă trei lucruri: școală, biserică și administrație.

G. D. Șerban

POLITICE

Ce n'a spus d. P. Carp

Un ziar liberal, care cultivă reportagiul sub diverse forme, atribuia ieri fostului șef al partidului conservator cîteva declarațiuni în chestiunea reformelor proiectate de partidul liberal.

...„Dacă e vorba de expropriere, continuă d. Carp, ca măsura să fie dreaptă, ea trebue să fie generală, în sensul ca să se exproprieze și industria mare, căreia să i se acorde un beneficiu numai de maximum zece la sută. Restul încasărilor să se dea lucrătoritor în total sau în parte, rămînînd ca în cazul din urmă diferența să se treacă statului cu anume destinație.

„Odată cu aceasta, Banca Națională să fie trecută în stăpînirea Statului, servindu-se detentorilor de acțiuni un cîștig de zece la sută, iar din restul beneficii să se facă venit statului pentru creșterea budgetului, în vederea înzestrărei armatei.

„Numai complectîndu-se ast-fel formula expropriere, urmează d. Carp, se va face operă de dreptate pentru toți, fiind că nu înțeleg să se lovească numai o singură clasă socială și tocmai aceia care dă viață orașelor și care, în cea mai mare măsură, e înfăptuitoarea asistenței publice la noi. Dovada materială că așa este, nu aveți decît s'o cercetați la oș-zămintele de binefacere ale țărei, unde veți constata că sunt opera donațiunilor și inițiativei marei proprietăți.

„Sisiemul transformărei marei proprietăți în mică proprietate, ați văzut ce resultate a dat în Bulgaria, unde cu prilejul războiului Statul a trebuit să sechestreze, ca să facă față împrejurărilor, depozitele băncilor. Comparați ce s'a petrecut în Bulgaria și ce a fost la noi, în situațiuni identice, și trageți dacă e posibil concluziuni împotriva avantagiilor marei proprietăți pentru o țară.

„Dar dacă se admite exproprierea pentru marea proprietate, să se aplice deopotrivă și în celelalte direcțiuni de cari vorbeam“.

Negreșit, în părerile emise mai sus ar fi unele remarcabile elemente de discuțiune.

Dar ne-ajunsul lor este că d. Carp *nu* le-a spus. Căci dacă ar fi ținut să le spună în adevăr, n'ar fi recurs la.. misiți.

NOTA ZILEI

Cînd n'are loc...

Cel mai senzațional interview cu vr'un marcant personagiu politic are loc, de sigur, atunci cînd... n'are loc.

Așa fu cazul și cu trîmbițatul interview al „Viitorului“ cu d. P. P. Carp.

Alcătuit din cîteva rînduri de „declarații“ și cîte-va coloane de comentarii și reflecții ale reporterului politic, „interviewul“ se încheie astfel:

«Cu aceste impresii m'am despărțit de... Mihail Negruzzi, care-mi comunicase convorbirea cu d. Carp.

Nu ne dumerim însă, cu cine a comunicat bărbatul de stat: cu bărbierul, cu bucătarul, cu portarul, ori cu port-drapelul iașan, bărbatul de stat foarte... înalt, d. Mihail Negruzzi?

MICI POLEMICI

De ce nu s'a montat „Manasse“?

...Pentru că se montase mahalalele de către unii agenți.

*

Redacția „Unirei“ protestează în contra... protestanților, cari au anunțat o întrunire de... protestare în potriva procesului din Kiew.

Concurență între negustori și negustori!

*

„Flacăra“ dedică ultimul număr pisicilor.

Mița cu clopoței nu prinde... cetitori.

*

Un succes telegrafic a avut d. A. C. Cuza.

Sfidînd pe partizanii lui „Manasse“, le spunea să aștepte cu bustul lui Ronetti Roman, pînă s'o face în Germania bust lui Heine.

Telegramele din Frankfurt anunță inaugurarea statuei lui Heine peste cîteva zile.

*

„Viitorul“ anunță în sumar: „Convorbire cu P. P. Carp asupra Regelui“.

Iar textul.,. textual?

„Nu mă vrea Regele“.

Gologanii... „Viitorului“ curg!

*

O ilustrație a „Serei“ poartă inscripția „Văcărești“.

O veche reședință a lui Bogdan-Ciupești...

*

„O fericită idee“ numește „Viitorul“ de eri ideea d-nei Roman de a retrage piesa lui Ronetti din teatru.

„Ferește-mă, doamne de prieteni“ ar fi zis acesta din urmă, dacă trăia să citească proza „Viitorului.

*

„Seara“ scrie că „întrunirea presei a fost murdărită prin prezența unor indivizi compromiși, ca Mille și Costaforu“.

— Ar fi fost onorată, dacă vorbiau Bogdan-Văcărești și Antim!

*

Drept erată. In o notiță de eri s'a tipărit în loc de „apa gîndului“ „așa gîndului“.

Cetitorii au înțeles că e apă, fiind vorba de stilul lui Cehan.

OAMENI ȘI LUCRURI

Reversul medaliei

Se pare că a venit vremea să se spună oarecari adevăruri — nu numai despre militarii propriu ziși, ci și despre alte categorii. Iată un pasagiu din studiul foarte obiectiv și bine documentat publicat de d. dr. Stefănescu-Galați în „Viața Romînească“. E vorba de medici:

„...S'au găsit și între rezerviști medici cari nici în ceasul cel mare n'au știut să se dezbrace de haina mercantilă a profesiunei; în aceștia n'a vibrat de cît doar coarda care alege buzunarul drept inimă. Unii au pus în joc toate stăruințele, ca să rămînă la serviciile sedentare, unde profesiunea se anunța ca un adevărat monopol, în lipsa altor medici.

Unul din acești sedentari care, după ordinele ministeriale, trebuia să fie demobilizat la 1 August, s'a folosit de toate mijloacele, ca să rămînă mobilizat cîteva zile din August, de oarece se zicea că o singură zi de serviciu în August dă drept la leafa pe toată luna. In urmă, cum ministerul a luat altă dispoziție, ca să nu se plătească de cît pînă la ziua efectiv servită, iar mai apoi a revenit la cea dintâi, entuziasmul patriotic al confratelui s'a încurcat în așa fel, încît la fiecare săptămînă trebuia să pună în joc cîte o stăruință contrară: să fie menținut, să fie demobilizat, iarăși menținut și iarăși demobilizat.

O altă față a aceluiași tablou au arătat-o bătrînii medici pensionari, cu grade militare mari, cărora campania, cu răsplata largă ce dă, cu primele de echipare, mari la gradele mari, le-a dat prilej să mai guste odată din binefacerile unei profesiuni care i a uitat de mult.

„...Am cunoscut cazuri de asemenea medici, care abia se tîrau de boale și infirmități și totuși au stăruit să fie luați. Unul era amenințat la fiecare pas să-și lase zilele în Bulgaria, din pricina sufocațiilor dese ce le avea; formațiunea pe care o conducea acesta nu putea să plece dimineața la drum, din pricină că șeful își punea ventuze. Un altul avea o boală de beșică...“

Nu mai reproducem detaliile picante— ca să nu zicem pisicante — ale vieței de... campanie a acestui din urmă erou vezical. Ele se pot scrie într'o revistă gravă, dar nu într'un ziar cotidian.

Tot acolo ne arată d. dr. Stefănescu-Galați că unul din această specie de infirmi a înlocuit pe un chirurg foarte zdravăn, care s'a sustras datoriei cetățenești de a fi mobilizat.

Articole și însemnări de felul acesta constituie o operație chirurgicalo-patriotică foarte utilă și chiar una de... dezinfectare. De aceea vom mai stărui asupra unor amănunte ce ne dă autorul în studiul amintit.

Rodion

Cuvîntarea d-lui Th. A. Badareu

la deschiderea cursurilor Liceului Internat

Domnilor profesori,

Elevi,

In șirul întîmplărilor de toate zilele, deschiderea școalelor nu se ridică prea mult deasupra evenimentelor banale. S'a potolit neliniștea concursurilor și lipsei de locuri în școală. Incepe doar un nou an de muncă, apar figuri noi în bănci și uneori pe catedră. Se nasc acum speranțe și se clădesc unele iluzii, dar totul abia trece importanța unui fapt divers.

Cînd se încep însă lucrările acestui an școlar se simte parcă plutind în aer ceva deosebit; se strecoară în suflete ceva parecă din grija cu care înaintașii noștri se sileau să întărească și să ridice Patria, și se desprinde tot mai clar întrebarea: Fi-vom noi, romînii de azi și de mîne, la înălțimea nevoilor timpului?

Căci rare ori neamul romînesc a trecut prin zile mai glorioase dar și mai pline de grijă în viitor.

Dacă ne-am întărit împingînd granițele pînă acolo pe unde se implîntase în vremuri bune steagul lui Mircea cel bătrîn și dacă de faima disprețului nostru de moarte vorbește o lume întreagă, întocmai ca pe timpul lui Ștefan apărătorul creștinătății, aceste succese nu trebue să ne amețească. Ci tot mai mult să ne atragă privirile către temelia organizării noastre ca stat agricol, către pătura aceia care rodește cu munca și priceperea ei pămîntul și care prin avîntul cu care a răspuns la chemarea Țării și prin răbdarea cu care a îndurat greutățile campaniei ne-a asigurat și putința de a porni grabnic în țara vrăjmașă, precum și isbînda strălucită.

De cîteva luni încoace, niște probleme care se puneau cam rar, sunt pe buzele întregei suflări romînești. Oricine își pune între altele, întrebarea: prin ce mijloace se va astupa șanțul prea adînc care desparte, la noi, pătura conducătoare de cea condusă și cum se va putea întări o reală solidaritate între aceste clase? Și apoi, după ce găsim, măcar teoreticește, un răspuns liniștitor la această problemă, ne vine numai de cît în minte și cea mai mare problemă a neamului: lărgirea granițelor pînă acolo unde răsună la bucurii și la dureri graiul nostru.

Și nu e de mirare că se dau atîtea păreri, se discută atîtea fețe ale problemei întăririi Patriei, se mișcă tot ce e suflet ales și gînd bun în această țară, pentru a căuta căile cele mai nimerite ce ne-ar apropia de aceste idealuri.

Dar este sigur că soluțiile cele mai bune vor veni numai cu vremea și de aceia, între grijile cele mai de samă a celor de azi stă educația, instrucțiunea tinerilor, chibzuite așa ca ei să stăpînească într'atît izvoarele culturii și să fie pătrunși de atîta curată dragoste de neam și țară în cît să aibă toată pregătirea pentru a garanta un temeinic progres social și moral.

Elevi,

Aveți fericirea să vă instruiți în cea mai bună instituție din țară. Aici își fac un admirabil apostolat profesori eminenți. Sunteți scutiți de o mulțime de piedici pe care cu greu le înlătură camarazii voștri din alte școli; nimic nu vă lipsește dacă la atîtea împrejurări prielnice veți adăuga voința voastră de a vă pregăti serios pentru a deveni fii aleși ai Patriei.

Siliți-vă a vă pătrunde de sfaturile ce vi se dau, încercați a vă obișnui cu disciplina voită de voi înși-vă; înfrînați-vă pornirile ce stînjănesc silințele îndrumătorilor voștri; căci ieșind înarmați pentru viața cea largă, socială, veți fi de folos și vouă și neamului vostru întreg.

Gîndiți-vă neîncetat, că datorii noue, imperioase, s'au ivit pentru pătura conducătoare și voi veți fi conducătorii de mîne; de la voi se așteaptă așezarea definitivă a instituțiilor și reformelor ce se vor începe azi.

Domnilor,

Iașul are o glorie apusă, acea de veche capitală a Moldovei; el și-a făurit o glorie nouă: valoarea nediscutabilă a instituțiilor sale culturale. Lumina ce se revarsă din Iași, în unde tot mai strălucitoare e mîndria tuturor celor cari muncesc în școlile de aici, ori care s'au împărtășit de bine facerile culturii ieșene. O mare satisfacțiune simte cel care, ca mine, fost elev al școalelor ieșene și legat de Iași prin acele trainice legături ale recunoștinței și dragostei, are prilejul să lucreze într'o instituție de valoarea liceului nostru.

M'ași simți nespus de fericit dacă, urmînd pildele de hărnicie și dragoste de bine a regretatului Th. Nicolau și adăugînd munca și devotamentul meu la silințele și abnegația colegilor mei, am putea împreună da societății vlastare viguroase, disciplinate prin voința lor de a deveni elemente de progres și ridicare a neamului, cultivate prin dragostea către tot ce-i mare, frumos, adevăr și dreptate.

Am nădejde că acest an școlar, care începe într'o epocă de glorie națională va însemna un pas considerabil în realizarea năzuințelor noastre pentru ridicarea Patriei, pentru strîngerea legăturilor sufletești între fiii tuturor claselor sociale și pentru întărirea speranțelor că într'un viitor apropiat se va juca „Hora Unirei“ în toate orașele și satele unde se vorbește romînește.

Alintat de asemeni speranțe, declar, cu o explicabilă înfiorare, cursurile liceului internat deschise.

— *Din cauza abundenței de materie, vom publică în numărul de mîne, frumosul discurs ținut de d. profesor Valeriu Halubei la deschiderea cursurilor Liceului Național.*

INFORMAȚII

După cum prevestiam în unele articole din prima pagină convorbirea cu d. P. P. Carp publicată în „Viitorul“ e de fantezie. Insuși interpusul autor, d. Negruzzi, o rectifică și o dezminte în „Cuvîntul“ scuzîndu-se de nedibăcie.

Simțindu-se mare lipsă de preoți, de oarece majoritatea seminariștilor refuză a se hirotonisi, căutîndu-și alte ocupațiuni, Mitropolitul Pimen a propus sinodului, care a acceptat, ca absolvenții seminariilor și teologii să fie obligați a se hirotonisi preoți, contrar să fie impuși conform art. 38 din legea clerului mirean, la restituirea integrală a sumelor ce statul a cheltuit cu dînșii.

Cu începere de mîine Consiliul de război al Corpului IV de armată va ținea patru ședințe.

Consiliul va fi prezidat de d. Colonel Burghelea.

Ministerul de război a hotărît ca Brigada VI Cavalerie să aibă sediul în Iași și să cuprindă următoarele regimente: 7 roșiori „Cuza-Vodă“ Iași, 8 roșiori Botoșani și 11 roșiori Iași.

Parchetul a dat o circulară tuturor polițiilor din țară, pentru urmărirea lui Gheorghe Dănciulescu, falșificatorul diplomei de absolvire a școalei superioare de comerț din Iași în virtutea căreia solicitase un post la căile ferate, circumscripția a VI Iași.

Este foarte lăudabilă măsura ce a luat Epitropia bisericei Banu de a închide poarta la stradă a drumului ce duce la biserica „Mitocul Maicelor“ căci așa s'a pus capăt abuzului ce făceau chiriașii pitari din Str. de Sus, ținîndu-și acolo căruțele pentru pîne, făcînd astfel cea mai mare murdărie în jurul bisericei.

Cu închiderea porții, pe lîngă curățenie, s'a adus și liniștea ce se cere să domnească în preajma bisericei, mai ales că la „Mitoc“ găzduiesc și călugărițele de la Mănăstirile Varatec și Agapia.

La 5 Decembrie oarele 11 dimineața se va ținea la primărie licitație publică orală, pentru vinderea unui teren de 98.902 m.p. situat la răsărit între amplasamentul gării și gara rusească. Garanția cerută e de 500 lei.

D. Albert Rîșcanu s'a înscris eri în baroul local depunînd jurămîntul în fața Curței.

D. Al Zdrobici, directorul prefecturei de poliție s'a reîntors din congediu reluîndu-și serviciul.

Astă-zi zile se va sfîrși examinarea elevelor prezintate la concursul ce se ține acum la școala normală Mihail Sturza pentru bursele vacante de la azilul Elena Doamna din Capitală.

La Iași concurează 168 eleve, pentru zece locuri vacante.

Tabloul cu elevele reușite va fi înaintat ministerului septămîna viitoare.

In urma concursului depus la școala superioară de moașe de pe lîngă institutul Grigorian, au fost admise în școală 58 eleve din care 20 interne conform budgetului.

D. Gh. Cîrlănescu, maistru la școala superioară de arte și meserii din Iași a fost înaintat de la cl. III-a la cl. II-a, cu titlul de șef al atelierelor de lemnărie, la aplicație.

Elevii orfani ai Casei Sft. Spiridon care urmează cursurile școalei din Cinrea:

Iacob Dimitrie, Bonifaciu Emil, Dudu Clariza, Grigoriu Aurelia Rîmbu Gh, Tomescu Victoria, Valeria Cleopatra, Catric Ema, Clelia Laura, Dora Elena, Ernest Cozma, Emil Gheorghe, Irimia Leon, Negru Const. Timofte Const. Eva Adriana, Roșca Ion, Tomșa Agata, Anton Grigore Bumescu Ioan, Chiril Chiril, Iacob Gh. Inaltu Const, Lucreția Florica, Milena Olga, Ovid Gh., Partena Mândița, Pazon Natalia, Pintiliciuc Natalia, Veseli Paraschiva, Crețu Laura, Damir Vlad. Dimitriu Cornelia, Florica Octavia, Isac Ioan, Mateni Gh. Munteanu Maria, Olman V-le Rusu Ioan, Rozalia Elena, Silvian Ioan, Ceucel Gh. Mîrzan Ivan, Mitoș Ela, Ciubotaru Aurelia, Pancu D-tru, Simon Aurel, Prospera Maria, Kiriac Ariton, Lazăr L. Jean, Irena Atonia.

Subscripția „Vieței Romînești“ pentru monumentul regretatului Spiru Haret se ridică la 5875 lei 65 bani.

A apărut „România Viitoare“ sub direcția d-lui Al. A. Badareu, avînd un bogat sumar literar școlar și artist.

„Wiener Montags Jurnal scrie despre *Godowsky* că este un artist desăvîrșit despre care s'ar putea zice ca și despre Rafael că, chiar dacă s'ar fi născut fără mîni ar fi fost tot atît de mare artist.

Artistul însă are mîni și încă miraculoase!

Biroul de servitori se va muta într'un local închiriat de comună în str. Sărăriei.

Actualul local din strada Cuza-Vodă urmează a fi dărîmat.

Rezultatul examenului elevilor preparați în particular, prezentați înaintea Comisiei A.

Clasa III.—Barbu Gh. repetent; Oprescu Olga, corigentă franceză și germană; Golden D. geografia și matematica; Manoliu Elena, promovată; Rosenștain M. geografia și matematica; Șulem B. promovat; Feldman F. promovat; Danilescu Teodosiu, promovat; Zeida H. promovat; Haim Moech, promovat; Fișer Isac, promovat.

Clasa V-a.—Darie Alex. repetent; Lascar C. Gh. corigent germana; Ionescu Eugenia, franceza și germana; Sihleanu Elena, promovată; Ghețu G. repetent; Ipser Magdalena, promovată; Bazgau Ion, Germana și Istoria; Cociu Silvia, promovată.

Clasa VI-a.—Andrievici I. C. corigent istoria și matematica; Delladecima R. germana și muzica; Herșcovici Șoil, promovat; Ștefănescu Elena, promovată; Radacovici Ecaterina promovată; Friedman L. corijent matematică; Palade E. promovat; Cortez P. repetent; Carp D. corigent istorie; Cicherschi Georgeta, corigentă germana și științi naturale.

Clasa VII-a.—End. Eugen. promovat; Stoian Corneliu, promovat; Aron Meer, repetent; Stavăr P. repetent.

Corigenți clasa III.—Cucer Leia, promovată; Miclescu Rea Silvia, repetentă, Veinștain Pese, promovată; Vaighel Eugen, promovată.

Corigenți cl. V-a.—Cristea Romeo, promovat; Stoian N. promovat; Varduca D. promovat.

Corijenți cl. VI-a. — Vexelberg Riven, promovat.

Corigenți cl. VII-a. — Constantinescu Marius, promovat; Mihailescu P., repetent; Ionescu I. Gh. promovat; Zamfirescu Adela, promovată; Ropală Romeo, repetent; Leon M. C. absent, Golencron Roza, promovată.

Rezultatul la Comisia B.—Clasa I. Andrievici Eugen, corigent franceza și romîna; Miculescu Gh. promovat; Tenie Alexandrina, repetentă; Anastasiu S. Margareta, promovată; Lazăr I. Peisic, corigent la romînă.

Clasa II-a.—Moșcovici Mina, corigentă, romîna; Ionescu Eugen, repetent; Șfarț I. Strul, corigent; Stoenescu I. D. repetent; Spînu Eugenia, promovată; Elișcu I. Elche, promovată; Moscovici Rachella, promovată; Stern Cecilia, promovată; Kleper M. Rachella, promovată.

Corigenți cl. I-a. — Alper moise, promovat la conferință, Carp Elena, promovată; Fränkel Osias, promovat la conferință; Feler Herș, promovat la conferință; Handoca Ortansa, repetentă; Grigoriu Alexandrina, promovată; Iaskievici Carol, promovat; Moses I. Herș, promovat la conferință; Nelken Mauriciu, promovat; Sternkel Strul repetent; Ștefăniu Alexandrina, repetentă; Terzici Ștefan, repetent; Tano Marcu, promovat la conferință; Ulrich Hanrieta, promovata; Altein Malca, repetenta.

Clasa II-a.—Anciu Zeilig, promovat la conferință; Bercovici Ilie, idem; Bercher Leib, idem; Costinescu Emil, promovat; Cuten Saul, promovat; Constantinescu Marcella, promovată; Iosupovici Moise, repetent; Mociulski D., promovat; Marcovici Solomon, promovat la conferință; Vararu Aron, promovat; VexlerIțic, promovat la conferință.

Institutul Humpel.—Clasa I: Colceag Elisabeta, promovată; Dragomir Aurora, idem; Gheorghiade Virginia, idem; Lupașcu Steliana, idem; Stan Janetta, idem.

Clasa II.—Kramer Friva, promovată la conferință; Popovici Aurelia, promovată.

Clasa III.—Anastasescu Adriana, promovată; Blechman Sofia, idem; Hammer Ieti, idem; Hefter Dorotea, idem.

Clasa IV.—Botez Eugenia, promovată; Dumitrescu Margareta, idem; Ciolac Eliza, idem; Drăgulănescu Florica, idem; Zamfirescu Lucia, idem.

Clasa V.—Gruber Malca, promovată.

Gimnaziul „Wachtel“, clasa I.—Corjan A.

Clasa II.—Moscovici Emil Valentin, promovat.

Institutul profesorilor asociați: Integrali, clasa II.—Streitman L. David, promovat la „conferință“.

Clasa IV.—Nicolau Gh. repetent; Boghen M. Samoil, corigent limba romînă și latină; Rozenzvaig S. Gustav, corigent idem.

Clasa V.—Maftei Vasile promovat, Terzici P. P. corigent germană; Teodoru Octavian, germana și istorie.

Clasa VII.—Popovici Const., corigent germana și filosofia; Zelțer Solomon, promovat la conferință; Neculau Gavril Virgil, corigent germana și matematica.

Corigenți cl. I.—Botez L. Gh. promovat la conferință; Boureanu Gh. idem; Grigoriu Victor idem.

Clasa II.—Miclescu Titus repetent; Zăhărescu C. promovat.

Clasa III.—Colceag Gh. promovat; Glanștain Leon repetent; Herșcovici Jean, promovat; Hociungescu Vartolomei, promovat; Lăzărescu C. promovat; Leib Fr. Leib. idem; Vrînceanu I. idem; Zarifopol Henri, idem; Nicolau Gh. idem.

Clasa IV.—Sand M. Leizer, promovat; Vexler Mendel idem.

Clasa V.—Apostol I. promovat; Botez D. idem; Bugeag M. idem; Dănescu D. repetent; Lerer Naftule, promovat conferință; Witner Leon, promovat.

Clasa VI.—Altein Gherșin promovat conferința; Stroja Radu promovat.

Clasa VII.—Chefneux Andrei, promovat.

Clasa VIII.—Chern Iacob, promovat; Diamant Belly, idem, Fișler Gherșim, idem; Lupașcu Anton, idem; Manu Alex. idem.

Institutul Humpel.—Examen integral, clasa II.—Eisenberg Charlota, promovată, Lefter D. Marian, idem.

Școlare.—S'au făcut următoarele numiri de suplinitori pe 15 Oct. 1913:

Jud. Suceava: d-ra Ecat. Constantinescu la Cătîrgași; Gh. Iuga la Conțești, d-ra Elena Gogu la cotuna Huși: d. Octav Zăhărescu la post III școala mixtă Fălticeni; d. V. Boroianu la Mălini.

Jud. Iași: d. Gh. Bălăușescu la Sorca-Sculeni; Mihai Mirăuță la Andrieșani post II-lea; d-na Elena Cososchi la Spineni postul II-lea.

Jud. Botoșani: d-ra Maria Postelnicu la școala din Zăicești.

Jud. Vaslui: d-ra Elena Iliescu la Deleni-Zizinca.

— *Ministerul a numit o comisiune compusă din: d. I. Prassa inspector general, d-nii C. Zaharia și C. V. Bușureanu inspectori școlari, I. Țițu revizor școlar și Gh. Ciobanu, I. Anton, învățător în jud. Iași, ca să studieze modalitatea prin care s'ar putea înlocui diviziile la școlile rurale, prin un învățămînt tip urban.*

— Au fost numiți institutori și directori la școlile de adulți din Iași, pe ziua de 1 Noembrie:

La școala de adulți de pe lîngă școala de băeți No. 5; D. I. C. Tăzlăuanu director, C. Andriescu, I. Dimitriu și Preot Alex. Popovici.

La fabrica Wachtel: Gr. Roiu director V. Grigoraș institutor.

La Manufactura de Tutun: Alex. Tenie director, d-na Maria Gațu, d. I. Carare, d-ra Ortansa Păun, d-na Elena Vartic.

La școala din Nicolina: Gh. Apostol director; Gh. Ștefănescu institutor.

Examenele de drept și procedură penală, cu d. prof. Iulian Teodorescu, se vor ține între 1—6 Noembrie a. c.

— Examenele de drept civil, cu d. prof. Aurel Zăuleanu, vor începe în ziua de 1 Noembrie c.

D. G. Skarlet a cerut rectoratului universitar să i se acorde Aula pentru a ține, în ziua de 17 Noembrie, o conferință despre „Romînia de azi și Romînia viitoare.

Cursurile de declamație la Conservatorul de muzică și declamație se vor ținea între 12—2 și între 5—7 seara.

„Romînia Mare“ este titlul unei nuoi reviste literare naționale, care apare cu data de 1 Noembrie 1913.

„Ocupațiunea, mijloc de dobîndire a proprietății“ se intitulează lucrarea inaugurală a d-lui Elias Grinberg, licențiat în drept al universității din Iași.

P. C. protosinghelul Grigorie Popa, preot la Mitropolia din Iași, a fost decorat cu medalia bărbăție și credință clasa I, pentru serviciile aduse armatei în timpul campaniei din Bulgaria.

Aseară s'a dat rezultatul concursului de bursă, ținut la Seminarul Veniamin Kostache.

Au reușit 40 candidați printre care 36 au și fost primiii în școală iar 4 sunt ținuți sub rezervă de a fi primiți cînd se vor prezinta locuri.

Administrația comunală a aprobat asupra societății anonime pentru distribuirea petrolului, furnizarea petrolului necesar iluminărei periferiei orașului.

D. inginer Mandrea, inspector de cale ferată, a fost decorat cu ordinul coroana Romîniei, în gradul de ofițer.

D-nii Chiricescu, directorul general al manufacturelor de tutun și Teodorescu, directorul fabricei din Capitală pleacă zilele aceste la Cairo, în vederea cumpărărei unei mari cantități de tutun.

Societatea „Unirea“ a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de 23 Noembre a. c., în sala Caragiale foastă Pastia, o frumoasă *Serată Dansantă*, în scopul mărirei fondului societății destinat pentru ajutoare membrilor în cazuri de boală, etc.

Publicul vizitator va fi distrat în tot timpul seratei, de excelenta muzică Militară a Regim. 13 Stefan cel Mare.

La această serată se anunță distracții cu totul nuoi, ce se rezervă publicului vizitator.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 7 Decembrie a. c. oara 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație publică orală cu respectarea dispozițiunilor art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice pentru vinderea a 9 parcele situate în strada Sărăriei peste drum de căzărmile Regimentului 7 Roșiori Cuza-Vodă și Batalionul IV Vînători.

Garanție 100 lei pentru fie-care parcelă.

Condițiunile de licitație și planul parcelelor se pot vedea în fie-care zi la Serviciul Administrativ.

No. 21738 28 Oct, 1913.

Ședința consiliului județian

— Cuvîntarea d-lui Ștefan Negrutzi —

(Program de lucrări)

Eri, la ora 5 seara, s'a întrunit consiliul județian, sub președinția d-lui Andrei Badareu, președintele consiliului județian.

Asistă de asemenea și d. Ștefan Negruzzi, prefect de județ.

Se dă cetire pe articole și se votează apoi în total budgetul ordinar al administrațiunei generale a județului pe 1914-1915.

Acest budget se cifrează astfel:

Venituri 405,332 și 25 bani.
Cheltueli 404,819 și 02 bani,

și se soldează cu un escedent de 513 lei și 23 bani.

Se votează apoi budgetul extraordinar pe 1914-1915.

Acest budget se cifrează astfel:

Venituri 42,137 lei și 89 bani.
Cheltueli 23,000 lei,

și se soldează cu un escedent de 19,137 lei și 89 bani.

*

D. Petriceanu, consilier județian, formulează o propunere, în senzul de a se acorda premii acelora dintre învățători, cari se vor devota cu deosebire pentru școalele de adulți și cele de grădinărie. D-sa propune a se înscrie în budgetul județului suma de 3000 lei, ce s'ar putea diviza în 12 premii.

Cu acest prilej, d. Petriceanu motivează propunerea d-sale, prin aceia că activitatea extrașcolară a îndepărtat pe învățător de la școala.

Propunerea d-lui Petriceanu trece la comisiunea de studii, care o va discuta mai pe larg.

*

Se procede apoi la alegerea de diferite comisiuni.

Astfel în comisiunea de recrutare se aleg pe d-nii Popovici și Gh. Stîrcea.

In comisiunea de studiarea diferitelor nevoi ale județului, se aleg pe d-nii Andrei Badareu, V. Popovici, N. Petriceanu, N. Stroici și Gh. Stîrcea.

Cu aceasta ordinea de zi era isprăvită.

*

D. Ștefan Negruzzi, distinsul prefect al județului, ia cuvîntul pentru a mulțumi consilierilor de munca depusă și rostește cu acest prilej o cuvîntare documentată asupra activității din județ, pe care o reproducem textual:

D. Stefan A. Negruzzi, prefectul județului, luînd cuvîntul arată că s'a împlinit un an de cînd i s'a încredințat conducerea județului și crede de datoria sa a arăta în cîteva cuvinte toată activitatea ce a desfășurat-o în acest timp.

D-sa spune că primul său gînd a fost de a îmbunătăți căile de comunicație din județ; că în acest scop d. ministru de lucrări publice i-a dat cel mai mare concurs, făcînd să treacă asupra Statului șoseaua Iași—Bivolari, aducînd astfel județului o economie de aproape 80 mii lei anual, sumă ce se întrebuințează la alte căi.

De asemenea, d. ministru Badareu, pentru îndreptarea drumurilor și reparări de poduri a bine-voit a mai acorda și 100 mii lei, lucru pentru care trebue a se aduce d-lui ministru, încă-odată cele mai vii mulțumiri.

Totuși, îmbunătățirile pe cari ași fi dorit să le aduc căilor de comunicațiuni, nu s'au putut îndeplini în întregime și aceasta din cauza împrejurărilor cunoscute a mobilizărei, care a făcut ca încasările bănești să sufere mult, iar zilele de prestație au fost reduse în mod simțitor prin faptul că guvernul a dispensat pe prestatorii mobilizați. Datorită însă aprobărei ce ați binevoit a da, ca restanțele de aproximativ 500 mii lei, să se încaseze prin perceptori, cărora ca imbold le vom acorda remize, vom fi în putință nu numai de a executa lucrările întîrziate, dar și altele ce se vor hotări din nou.

Aceste vi le spun în treacăt, de oarece voiu avea ocaziunea să revin asupra lor în mod mai detailat cu prilejul votărei budgetului drumurilor.

Trecînd apoi asupra construcțiilor executate în județ, d. prefect, arată că, în anul acesta s'au clădit 4 localuri de primării noi, în stil curat romînesc, solide și masive, cu care ne putem făli, în comunele: Țutora, Prisacani, Costuleni și Mogoșești.

O a 5-a, primăria din comuna Coarnele Caprei, se află în curs de construcție.

De asemenea s'au construit din nou 4 școli, frumoase și spațioase în satele: Piciorul Lupului, Hlincea, Zahorna și Vulpășești, complectîndu se tot-odată și lucrările școalei din cot. Vulturi. Toate aceste construcțiuni s'au făcut din budgetul asociațiunei comunelor rurale.

Trecînd mai departe, d. prefect, arată că acest budget era în mare parte alimentat de venitul crășmelor. Dar pe viitor aceste venituri, după cum s'a hotărît de guvern, vor servi la plata anuităților, împrumutului de 500 milioane, destinat pentru construcțiuni de școli.

Școli se vor construi din nou, dar pe cele existente cu ce fonduri se vor repara; iată o chestiune importantă la care trebue să răspundem?

De fapt, țin să vă fac o declarație, că de cînd am cinstea să conduc afacerile acestui județ am constatat, că în privința reparărei și întreținerei școlilor, sunt în imposibilitate de a face ceva.

Căci, cînd e nevoie a se face reparații la o școală se întîmplă lucrul următor: revizoratul intervine la casa școalelor, care respunde că în lipsă de fonduri să se adreseze comunei, iar comunele neavînd mijloace se adresează județului care nedispunînd de aseminea fonduri, nu e în putință a lua vre-o măsură, în cît totul se reduce la niște simple corespondențe absolut inutile.

*

Ar fi bine, spune d. prefect, că în loc să se execute lucrări de școli de 50 milioane, să se facă pentru o sumă mai redusă, așa fel că nu întreg venitul crîșmelor să servească la plata anuităților, ci o parte din el să fie anual afectat pentru întreținerea localurilor existente.

S'a mai făcut apoi un nou local modern de judecătorie în com. Șipote, cu instalații de calorifere.

Radicale reparații s'au făcut, localurilor de administrație din com. Bivolari și Buciumi.

Pentru spitalul din Bivolari, care a ars, am convenit cu Direcția generală a serviciului sanitar, căruia i-am cedat tot materialul rămas dela spital, prima de asigurare, precum am contribuit efectiv și cu suma de 10 mii lei, iar în schimb direcțiunea, complectînd diferența va trebui să construiască în cel mai scurt timp un nou spital.

*

Sunt doi ani de zile de cînd Statul, în dorința de a îmbunătăți rasa de cai din țară, a înființat și în județul nostru stațiuni de montă, la care suntem datori a contribui nu numai pentru hrana dar, construind și grajduri.

In acest scop, am amenajat un grajd la Larga, urmînd ca în cursul acestui an să se mai construiască și alte grajduri,

LICEUL PARTICULAR

GHEORGHE ASACHI

a profesorilor asociați

IAȘI. — Str. Anastasie Panu No. 4

Sub conducerea unei **asociațiuni de profesori secundari.**

Curs liceal complect și școală comercială.

Se prmesc elevi interni, semi interni și externi.

Inscrieri în ori ce zi de la 10—12 și dela 2—5. Prospecte la cerere.

Direcțiunea acordă trei burse pentru elevii săraci pentru care se va ținea concurs la 1 Noembrie a. c.

Director de studii, G. Dornescu.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“ a DOCTORULUI RĂTIANU**, și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA“**.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA“**.

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— **Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46** —

din sumă de 3000 lei ce s'a prevăzut în budget. Şi să sperăm că în acest mod marca judeţului nostru, reprezentată prin un cal, nu va fi numai o ficţiune, ci va corespunde unei reaiităţi.

*

Pentru a face înlesniri, populaţiei rurale, vom căuta a construi în centrele mai importante abatoare, în mic după tipul abatorului ce construim acum în com. Buciumi, după toate cerinţile moderne şi în întregime de tabla ondulată.

Acest tip de abatoare va costa maximum 4000 lei.

*

Cred, că s'ar fi putut face ceva mai mult pentru judeţ, dacă nu ni-ar fi împiedecat, mobilizarea şi holera.

Căci în primul loc, a trebuit să avem o atenţiune deosebită pentru familiile celor plecaţi pe cîmpul de luptă, luînd măsuri ca ogoarele lor să fie lucrate la timp. Şi am avut drept rezultat, că datorită acestor măsuri, mobilizaţii reîntorcîndu-se la căminurile lor, s'au găsit recolta strînsă şi porumbul prăşit.

Apoi, familiile lor au fost ajutate pe toată durata mobilizărei, cu bani şi grîne.

In acest scop s'au format comitetele locale (în comuni) care au strîns şi distribuit ajutoare în cătime de aproximativ 7 vagoane porumb, şi aproape 9000 lei, la 2348 familii.

Suma strînsă, numai de comitete, e de 6732 lei.

Comitetul central al oraşului Iaşi ne-a trimis 5000 lei, iar d. Tacu, proprietarul moşiei Frăsuleni a bine voit a dona 500 lei. Sau în total 12232 lei.

S'a mai primit de la comitetul *„Familia Luptătorilor"* din Bucureşti suma de 10 mii lei, din care s'a distribuit: 7150 lei la 28 familii ale soldaţilor morţi pe cîmpul de operaţii şi 2850 lei la 58 familii de ale mobilizaţilor din cele mai sarace.

S'a distribuit apoi prin d-na Felicie Xenopol, soţia d-lui ministru N. Xenopol, suma de 12269 lei, ajutîndu-se alte 28 familii de ale soldaţilor morţi şi 158 mobilizaţi din cei mai nevoeşi.

Suma de 500 lei, trimise de d-na Zoe Rimniceanu, produsul concertului dat de marele compozitor Enescu, sub Inaltul patronaj al M. S. Reginei, s'a distribuit la 2 familii, ale soldaţilor morţi din comuna Focuri.

*

Primejdia holerei a fost a doua cauză împedicătoare; căci nu mai puţin şi aci administraţia judeţului a fost preocupată de măsuri serioase, ce s'au luat pentru evitarea epidemiei, executîndu-se în mod riguros ordinele serviciului sanitar, astfel că ţinîndu-se curăţenia cea mai exemplară posibilă, starea sanitară din judeţ a cîştigat foarte mult.

*

Intre lucrările ce ne preocupă afară de cele aratate pînă acum, nu se poate trece cu vederea Inaltul gest al A. S. R. Principele Carol, din a cărui donaţie de 50000 lei, făcută guvernului, s'a hotărît a se construi în ţară 3 şcoli, din care una în judeţul în Iaşi care-i va purta numele.

Prin aceasta viitorul Rege a României a dovedit că urmează pilda Marelui nostru Suveran, care a ajutat şi a creat atîtea instituţii Culturale în ţară.

*

Din împrumutul de 50 milioane jud. Iaşi va fi înzestrat cu 10 şcoli rurale S'a stabilit pînă acum terenul şi localitatea unde se vor construi aceste şcoli.

In comuna Ţiganaşi, se va construi din nou, un local pentru judecătorie, după tipul celei construite în com Şipote.

*

Pentru a face ca populaţia rurală să se poată deprinde cu culturi mai rentabile cum dex. Zarzavaturile, am luat înţelegere cu d. secretar general al Cultelor, ca să înfiinţăm în apropiere de oraşul Iaşi o bulgărie sistematică, unde să se poată învăţa de către săteni asemenea culturi, iar produsele să poată fi desfăcute pe piaţa Iaşului.

*

Inainte de a termina zice d. prefect, constat cu satisfacţie că cea mai desăvîrşită armonie a existat între noi, ceia ce dovedeşte că aveţi o deplină încredere în mine, lucru ce mă măgulesţe şi mă face să vă aduc cele mai bune mulţumiri pentru tot concursul ce mi-aţi dat.

M. G. M.

▪ Eri seara s'a ţinut a doua şedinţă lunară la societatea medicilor şi naturaliştilor din Iaşi, sub preşedinţia d-lui dr. Parhon.

Au asistat d-nii: profesor dr. Bacaloglu, dr. M. Ştofănescu-Galaţi, dr. V. Imerwol, Dr. N. Hortolomei, dr. Stenner, dr. G. Botez, dr. I. Nimerianu, dr. Erbiceanu.

S'au făcut următoarele comunicări:

1). Dr. Erbiceanu a prezentat un bolnav cu Sciatică radiculară.

2). Dr. N. Hortolomei, comunicare asupra Volvulusului recidivat a intestinului gros.

La sfîrşitul şedinţei d-nii dr. Brumă şi Moţoc au fost aleşi membri ai societăţei.

▪ Cu începere de Luni, o trupă sub direcţiunea d-lui Leonescu, va da o serie de representaţiuni la teatrul Caragiali, cu piesa *Haine vechi*, o localizare despre care se spune mult bine.

▪ **Cuvîntarea** d-lui G. V, Botez-Gordon, la deschiderea cursurilor şcoalei de arte şi meserii.

Cuvioase Părinte,
D-lor Profesori şi Maiştri,
Elevi!

După tradiţionalul şi înălţătorul de inimi serviciu religios al sfinţirei apei, şi după cuvîntarea Părintelui, daţi-mi voie să rostesc şi eu ceva, în numele direcţiunei, ca vechiu slujbaş al acestui aşezămînt de cultură naţională.

Un nou an de activitate şcolară, începem astă-zi; început cam întîrziat; dar întîrzierea aceasta este bine-cuvîntată, prin aceia că autorităţile superioare, cuprinse de marea grijă a păstrărei sănătăţei publice şi în sforţarea de a stavili şi stînge groaznica epidemie care ne-a bîntuit ţara, a luat măsurile inevitabile cerute de ştiinţă, şi între altele a amînat deschiderea şcoalelor pînă astă-zi cînd putem zice că suntem scapaţi de primejdie.

Prin urmare acest an şcolar, scurtat cu aproape 2 luni din durata lui, ne încumbă, în chip evident, tuturor, datoria de a ne îndeplini, în restul lui, toată chemarea, ne impune sforţarea de-a ne face toată datoria, astfel că prin o muncă conştiincioasă şi continuă a fie-cărui, profesor, maistru şi elev, să putem acoperi cu prisosinţă timpul trecut şi încununat de izbîndă, a aşteptărei mîntuirei primejdiei.

Numai aşa, activitatea şcolară a acestui an nu va suferi; nnmai aşa vom arata autorităţilor superioare că ştim să le răsplătim grijile ce-au avut de noi, dovedindu-le recunoştiinţa, prin o încordare vie a muncei noastre a tuturora.

D-voastră d-lor profesori şi Maiştri, pătrunşi de aceste înalte sentimente, le veţi insufla de sigur tinerelor vlastare încredinţate cultivărei D-voastre, ast-fel că într'o acţiune comună şi utilă, tocmai acest an, care se credea perdut pentru lumea scolară, să fie un an de spor şi de înaintare.

In special. noi, aceştia de la această şcoală, cunoscînd istoricul el, cunoscînd pilda marilor patrioţi ai trecutului care au creat-o acum 72 de ani, cunoscînd siguranţa pe care o aveau ei în existenţa şi în progresarea acestui aşezămînt, cum chiar glăsueşte şi documentul de la 1 Iulie 1840 prin graiul Prezidentului Eforiei: „Plăcută însărcinare este pentru „mine a înfăţişa cu acest prilej cinstitei „Epitropii a şcoalelor, mărturisirea recu„noştinţei cetăţenilor Capitalei, pentru a„cest folositor aşezămînt, care va deschi„de un nou canal industriei naţionale şi „care sub protecţia Prea Inaltului Nostru „Domn şi sîrguinţa Epitropiei, nu va lipsi „să ajungă la înfiinţarea cea de obşte „dorită".

Noi, zic, urmaşii lor de astă-zi, îmbărbătîndu-ne de la dînşii, vom şti să nu le dezminţim nici odată, nici odată, nici siguranţa credinţei lor, nici speranţa în lumina căreia şi-au închis ochii lor pe veci!... De aceia să încheem această serbare, începutul noei voastre activităţi, strigînd din toată inima, ca în toate ocaziunile mari:

„Trăiască Regele!"
„Trăiască Romînia"!

▪ Iată noul program de astă seară Marţi al cinematografului Pathé-Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli:

Cuceritor de inimi, film danez de mare artă (3 părţi). Desfăşurare sentimentală splendid redată de pleiada artistică a scenelor daneze. In rolul principal apare simpaticul, distinsul şi incomparabilul maistru Waldemar Psylander.

Graţie cinematografului care a făcut cunoscut lumei întregi pe marele artist prin zecimi de mii de ecrane, Waldemar Psylander este astăzi nu numai cel mai mare artist dramatic al Scandinaviei, ci o celebritate mondială.

Numele lui pe afiş este pretutindenea o atracţie colosală, apariţia lui pe pînză produce un delir în sală şi prin jocul său incomparabil artistul revarsă farmec asupra tuturor spectatorilor.

Evoluţia greerului, studii de vulgarizări ştiinţifice.

De la Kandy la Colorado. Escursiuni pitoreşti în America de Nord.

Tîndală adorator, scene foarte humoristice.

Greşala recunoscută, mare roman contimporan. Bogat şi original scenariu.

Deşteptare admirabilă, scene comice.

Acest program se reprezintă pentru ultima oară astă seară Marţi.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri 30 Oct.: Blanche Mireile (Sacrificiile iubirei). Splendidă desfăşurare dramatică în 3 părţi. Interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroşi artişti ai scenelor pariziane.—Prince şi tînăra pereche, comedie interpretată de simpaticul, originalul şi neimitabilul humorist parizian.—Nepotul lui Max Linder, scene comice cu simpaticul humorist etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului şi simpaticului capel-maistru Const. Lazar acompaniază desfăşurarea pieselor.

IMPORTANT

Se aduce la cunoştinţa onor public că

Berăria ZIMBRU

din Piaţa Unirei trece sub o nouă Administraţie şi se vor servi cele mai excelente trufandale, mîncări calde şi băuturi fine după sistemul din străinătate.

Fabrica „ZIMBRU"

PRIMĂRIA COMUNEI IASI

In ziua de 5 Decembrie a. c. oara 11 a, m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea asupra comptabilităţei publice pentru vinderea unui teren în întindere de 98,901 75 m. p. situat spre răsărit de emplasamentul gărei, spre apus la şoseaua Naţională, spre nord la şoseluţa ce pleacă din şoseaua Naţională şi duce la magaziile C. F. R. foaste ale vămei zise Ruseşti.

Garanţie 500 lei în numerar sau efecte garantate de stat.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 21701 28 | 10 Oct. 1913.

Profesoară de engleza

se caută. Informaţiuni la Tipografia H. Goldner între oarele 2—3 p. m.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

O convorbire a d-lui Take Ionescu

Atena.—Ministrul de interne romîn, d. Take Ionescu, a avut convorbiri cu delegatul turc Ghalib.

Tratativele Turco-Grece

— Situaţia neclară —

Atena. — Se pare că asupra cîtorva puncte s'ar putea ajunge la o înţălegere cu Turcia, dar asupra altor puncte o înţălegere nu ar fi cu putinţă, dacă Poarta nu-şi va modifica pretenţiile.

Tratativele vor fi reluate probabil mîne.

*

Constantinopole.—Se asigură că tratativele turco-greceşti au pornit pe un povîrniş mai bun.

Reprezentantul Greciei, d. Levidis, a fost înconştiinţat de cercurile oficiale de aici, că o înţelegere a avut loc în chestia naţionalităţilor. Pentru celelalte chestii, dispoziţii împăciuitoare se observă la Constantinopole.

Incetarea moratorului în Serbia

Belgrad. — Scupcina a adoptat, în ultima cetire, cu 74 voturi contra 19, proectul pentru încetarea moratoriului, fixînd ziua de 30 Ianuarie 1914, ca dată pentru plata polităelor.

Mişcare în diplomaţie

Constantinopole. — Se afirmă că delegatul sîrb Pavlovici, care trebuia să s rvească de negociator al păcei şi care se afla aici din luna Iulie, va fi în curînd înlocuit de ministrul Serbiei la Bucureşti, d. Ristici.

Ca ministru al Serbiei la Constantinopole ar fi desemnat d. Sacha Nenadovici care a reprezintat Serbia la Constantinopole, înainte de izbucnirea războiului.

O declaraţie a d-lui Ghenadief

Sofia.—D. Ghenadief a declarat, într'un interview, că este foarte mulţumit de călătoria d-sale la Paris, unde Bulgaria se mai bucură de multe simpatii.

Justiţia şi adevărul vor triumfa în curînd.

Inarmările Portugaliei

Lisabona. — Ministrul A Da Costa a declarat că excedentul veniturilor e de 4000 contos; cheltuelile pentru apărarea naţională şi construirea unui nou arsenal se urcă la 70,000 contos.

Se vor construi în curînd mai multe unităţi navale, în Portugalia.

Procesul de omor ritual

— Verdictul —

Kiew. — Juraţii au răspuns afirmativ, la întrebarea dacă este dovedit că Juscinski a fost asasinat în aşa chip în cît a urmat golirea, aproape complectă de sînge a corpului şi au răspuns negativ la întrebarea dacă Beilis este vinovat de a fi comis, prin fanatism religios, suszisul asasinat.

Beilis a fost achitat.

Forţa navală engleză

Londra.—La banchetul dat la Guildhall, în cinstea noului primar al Londrei, ministrul marinei—răspunzînd unui toast—a zis că marina engleză va avea, într'un viitor război, 150,000 marinari şi soldaţi. Marina engleză va fi de două ori mai puternică de cît cea germană.

Holera în străinătate

Budapesta.—Se anunţă oficial 11 cazuri noi de holeră în provincie.

*

Kişinău.—Trei cazuri noi de holeră au fost constatate în judeţul Ismail.

In chestia graniţei Albaniei

Roma. — Comentînd articolul ziarului „Le Temps" de alaltăeri, cercurile diplomatice — zice Agenţia Ştefani — sînt de părere ca Puterile triplei Alianţe nu vor îngădui în nici un caz o modificare a hotărîrilor luate în conferinţa ambasadorilor din Londra, cu privire la graniţa Albaniei. De altfel nici un guvern n'a exprimat pînă'n prezent o atare intenţiune şi nu e probabil ca o asemenea propunere să se facă, mai ales după declaraţiunile formale, în acest senz al preşedintelui de consiliu de miniştri rtr.

Serviciul Telefonic

Intrunirea parlamentarilor conservator democraţi

Bucureşti.—Din cauza că d. Take Ionescu, soseşte abia Vineri în localitate, consfătuirea parlamentarilor conservator-democraţi va avea loc probabil Duminică, 10 Noembrie.

Incendiu

Bucureşti.—Un incendiu a izbucnit astă-noapte la un vagon de marfă, în gara de nord.

Pagubele sunt insemnate.

Inspecţiune

Bucureşti.—D. Al. Marghiloman, Ministru de finanţe, va pleca în curînd în cadrilater, pentru a inspecta organizaţia financiară de acolo.

LOTERIA

Azi s'a efectuat tragerea clasei a III-a a Loteriei Regatului Romîn.

5,000 lei No. 5104.

1500 lei No. 45765.

1,000 lei No. 51210, 57129.

500 lei No. 15575, 51126.

300 lei No. 13996, 21828, 38306, 12737, 13346.

250 lei No. 18001, 51785, 56480, 51361 25296, 25440, 30139, 33304.

Moartea unui bancher

Bucureşti.— Astă noapte a încetat din viaţă cunoscutul bancher Chrisoveloni.

O manoperă

Bucureşti.— Autorităţile noastre au fost informate, că pe piaţa Berlinului s'a răspîndit ştirea venită din Romînia, că o răscoală ţărănească ar fi avut loc în cadrilater. S'a dovedit că nu era decît o manoperă, pentru a înfluenţa în rău subscripţiunea deschisă pentru împrumutul romîn.

Autorităţile noastre vor căuta să descopere pe autorii acestei manopere.

Consiliul de miniştri

Bucureşti.—In cursul acestei septămîni va avea loc un Consiliu de miniştri, sub preşedenţia d-lui Maiorescu.

O declaraţie

Sofia.— O revistă de aci publică o convorbire ce ar fi avut loc între Ministrul rus Hardvig şi o personalitate bulgară.

Ministrul rus ar fi zis:

— „Avem nevoe de o Serbie puternică. După Turcia, va fi pusă la ordinea zilei Austro-Ungariei.

In acest scop Serbia ne va face servicii bune. D-voastră vi se va da Macedonia, după ce Serbia va ocupa Bosnia şi Herţegovina".

Buletinul direcţiunei sanitare

Bucureşti.— La Hârşova s'a constatat un cas nou de holeră. Bolnavul a fost izolat.

In restul ţerei nu s'a constatat nici un cas nou şi nici un deces.

S'au vindecat 2 şi au mai remas 18 în toată ţara.

Cartea verde

Constantinopole.—Ziarul „Levant-Herald" afirmă, că în Cartea verde a Romîniei, d. Maiorescu va insista mai ales asupra a două puncte.

Primul punct se referă la convorbirele de la începutul primului răsboiu balcanic cu delegatul bulgar din Bucureşti, care nu s'a ţinut de angajamentul ca Bulgaria să recunoască legitimitatea dezideratelor romîneşti.

Al doilea punct se referă la propunerile romîneşti, făcute înainte de sfîrşitul primului răsboiu, de a ajuta armata bulgară la Ceatalgea şi a obţine rectificarea frontierilor de la mează-zi — propunere pe care Bulgaria a refuzat o.

Anunciu *Furîndu-mi se în ziua de 25 crt. un portofoliu de piele, în care aveam pe lîngă numerariu şi diverse* **acte şi Chitanţe,** *presupun că hoţii l'au aruncat, după ce şi-au reţinut banii, şi rog pe ori cine-l va fi găsit să mi-l restitue în schimbul unei bune recompense.*

I. Ed. PETTIGREW
Str. Banu No. 16

De Inchiriat *un apartament cu 450 lei anual, Strada Păcurari 92.*

A se adresa D-lui Dr. Frey, peste drum de grădina Copou.

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

Se vînd cu preţuri moderate

LEMNE DE FOC

calitatea Fag, cu vagonul sau în detail.

A se adresa Depozitului strada Vasile Conta No. 2.

Inştiinţat prin cartă poştală, viu la domiciliu.

ISIDOR JURIST

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Tesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% ECONOMIE!

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari-se resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
Rue G. Hachette, PARIS
GRILLAGES, etc.

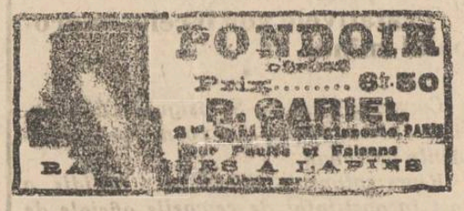

PONDOIR
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
Pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS

Hapag, Hamburg

(Hamburg-Amerika Linie)

Serviciu de vapoare pentru toate părţile lumei

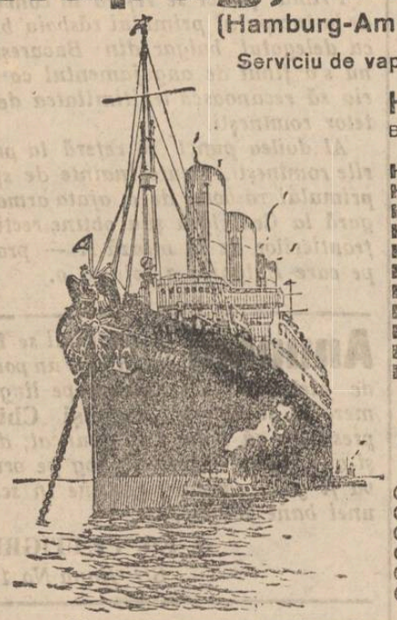

Hamburg — New-York

Boulogne—New-York; Cherbourg—New-York; Southampton—New-York.

Hamburg — Filadelfia
Hamburg — Boston
Hamburg — Canada
Hamburg — Cuba
Hamburg — Mexico
Hamburg — Brazilia
Hamburg — Argentina
Hamburg — India
Hamburg — Chili
Hamburg — Peru
Hamburg — Africa

Vapoare speciale pentru voiaje de plăcere:

Călătorii în jurul lumei
Călătorii în India
Călătorii în Orient
Călătorii în ţările Nordului
Călătorii în Irlanda
Călătorii în India de Vest

S'a pus în circulaţie **cel mai mare vapor din lume:**

„Imperator"

lungime 919 picioare, lăţime 93 picioare, adîncime 98 picioare, 50,000 tone.

Parcurge drumul Hamburg — New-York în **şeapte zile.**

Patru Şuruburi. — Călătorie complect liniştită pe mare.

Clasa I-a. 119 camere spaţioase cu paturi nesupraposе, baie şi toaletă, în total 180 băi, afară de acestea mai sunt băi electrice şi turceşti, instalaţie de apă caldă şi rece în toate odăile, 3 ascensoare de persoane; jumătate kilometru spaţiu pe bord pentru plimbare, salon de bal şi festivităţi, restaurant Ritz-Carlton, bazin pentru înot; grădină, Grillroom, săli de gimnastică, fumat, cetit, scris, sală şi grădină de copii.

Clasa II-a. Camere mari de 2, 3 şi 4 persoane, lumină electrică, sonerie, spălătoare şi garderobe. Salon de mâncare pentru 354 persoane, salon pentru scris, cetit, gimnastică, fumat, salon pentru primire; 20 odăi elegante pentru primire; 20 odăi elegante de baie, ascensor şi plimbări pe bord.

Clasa III-a. Camere de 2 şi 4 persoane, lumină electrică, spălătorii, sală de mâncare pentru 440 persoane, salon de primire, de fumat şi de gimnastică, bibliotecă şi spaţiu de plimbare, 17 odăi de baie cu putine.

Intrebord (Zwischendeck). Adăpost pentru familii şi femei, în cabine închise iluminate cu electricitate, cu 2 sau 4 paturi. Mâncăruri e se servesc pasagerilor la masă de către supraveghetori şi supraveghetoare. Se dă farfurie, cuţit, furculiţă şi lingură, asemenea saitea de paie, pernă şi cuvertură, prosop şi săpun. La dispoziţia călătorilor stă o spălătorie în care se poate spăla rufăria copiilor şi alte rufe, asemenea şi un număr de băi de putină.

Prospecte gratis şi franco.

Hamburg-Amerika Linie, Abteilung Personenverkehr, Hamburg.

Reprezentanţa Generală pentru România:
EISIG MARCUSSOHN.— IAŞI, Str. Ştefan cel Mare 54

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane
Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166

(toastă strada de Sus)

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 2023 Joi 31 Octomb. 1913

Pentru întărirea familiei

Să fie oare societatea modernă pe povîrnișul unei adevărate decăderi? S'ar părea.

In adevăr, cînd te uiți împrejur, cînd auzi mai ales despre atîtea întîmplări, cari aduc atingere ideei ce-ți formaseși despre societate, îți vine să te îndoești de progresul social. Și dacă totuși ai credință în acest progres, sunt momente cînd ți se pare că el se face, cum zice francezul „à rebours".

Să considerăm un moment numai, la ceea ce suntem obișnuiți a zice că formează temelia societății: *familia, proprietatea, religia*, etc. Să ne ocupăm puțin de familie.

Suntem d prinși în adevăr a auzi încă de pe băncele școalei, că familia e baza societății și că după cum va fi ea așa va fi și societatea. Căutăm să arătăm că familia modernă, că familia europeană, întemeiată pe afecțiunea și respectul între soți de o parte, apoi pe respectul copiilor către părinți de altă parte, este singura în stare să ne facă a spera într'o societate cît mai bună.

Insă, cum stau lucrurile astăzi, ne putem întreba: familia aceasta modernă atît de cîntată de noi, mai are vatra, focarul în jurul căruia să se stringă cei ce o alcătuesc? Altă dată între aceștia era coheziune, era o strînsă legătură. Românul zicea și continuă a zice „sîngele apă nu se face". Dar întru cît aceasta mai e adevărat astăzi?

Trăim într'o veșnică agitație. Azi bogați, mîne săraci. Cei mai mulți dintre noi n'am primit nici un fel de patrimoniu dela părinții noștri și nici nu ne simțim îndatorați a lăsa ceva urmașilor noștri.

Se pare că am fost aruncați în valurile lumii și ni s'a zis „descurcați-vă". Și tot așa zicem noi celor ce ne urmează.

Nu mai constatăm astăzi solidaritatea de altă dată între membrii aceleiași familii. Ba din contra, cînd găsim specimene, cari păstrează încă acest bun din alte vremuri, ni le arătăm unii altora, ne lăudăm și suntem în stare să instituim premii pentru așa ceva. Și aceasta nu e de cît efectul împrejurării că fenomene de acestea sunt excepționale, sunt „rara avis".

Dar cîtă nevoe n'ar avea societățile noastre de ceea ce numesc sociologii, *familii tari*?

In asemenea familii se deprinde omul cu adîncă disciplină și ierarchie. Acolo fiecare e la locul său.

In adevăr, dacă privim la societatea ce ne înconjoară, n'ar fi adică nevoe ca fiecare să fie la locul său?! Căci evident este că numai de aceea că este prea multă ordine, că fie-care își cunoaște rostul său, că fie-care într'un cuvînt e la locul său, nu se pot plînge societățile moderne!

Astăzi mare parte de lume trăește în case cu chirie; ce o leagă pe dînsa dar, de un locușor anumit din orașul ori orășelul său? Copii se nasc unii într'o casă, alții în alta după tribulațiunile la cari au fost supuse familiile lor.

Dar mai mult decît atît, schimbările și trecerile de la sate la orașe aduc o și mai puternică desagregare a familiei.

Și de sigur la aceasta contribue însăși organizarea socială de astăzi, contribue felul nostru de traiu, contribue lupta pentru viață. Acestea fac că caracterele noastre se înăspresc, că insuccesul, viața grea și de multe ori mizerabilă, pe care o duc unii din cei mai aproape ai noștri nu ne înduioșază în mod deosebit.

Se poate vedea de altfel cum instituțiuni sau organizări făcute cu cele mai bune intențiuni și pentru cari nu găsim de cît cuvinte de laudă, contribue cu toate aceste la slăbirea legăturii de familie. Se știe, de exemplu, cît de bine vedem noi cu toții acele așezăminte caritabile, pe care nu e religie să nu le recomande și de sfaturile căreia au ascultat cei mai însemnați donatori.

Toate aceste așezăminte tind a forma ori izbăvi pe individ ca suflet și corp. Dar în definitiv, în această operă ele nu fac de cît a se substitui familiei. Aceasta scapă de ori-ce griji, de ori ce sarcini, dar tot odată și prin acest fapt dînsa sufere o grea atingere.

Astăzi fiecare familie caută să se descarce de tot ce altă dată era o datorie sacră pentru dînsa. *Bătrînii* se trimet pe la aziluri, *copiii* pe la diferite institute caritabile, *bolnavii* pe la nenumăratele spitale.

Cu drept cuvînt se întreba cineva: la ce se reduce dar sarcina și grija familiei? Dar în același timp prin asemenea procedee nu se slăbește tocmai familia, căreia mulți obișnuesc a-i zice celulă socială?! De sigur că da.

In adevăr ce legătură familiară mai poate exista cînd statul, județele, comuna, caritatea privată, se întrec în a ne lua copii noștri, bătrînii noștri, fiicele noastre?

Altă dată dacă cineva a făcut naufragii în valurile vieței, găsia în familie un azil, un refugiu dătător de noi speranțe. Astăzi însă aceasta nu prea e posibil pentru că noi nu ținem la nimic, nu suntem legați de un anumit colț al țării.

Față cu acest tablou e îmbucurător macar atît, că în momente grele, cînd patria e în pericol, sărim toți de la mic la mare și că amenințarea nici unei primejdii nu e în stare să ne facă a da îndărăt.

Dar nu mai puțin e adevărat că familia trebue întărită. La aceasta s'au gîndit americanii cari au legea pentru *homestead*, la așa ceva s'au gîndit Francezii cari acum patru ori cinci ani și au făurit legea *căminului familial*.

Au văzut și dînșii ca disoluțiunea familiei poate fi o primejdie pentru țară. Ceiace au văzut și făcut alții, negreșit am putea-o și noi face. Și ar trebui chiar s'o facem și noi. E bine să se păstresze vatra familiei, în jurul căreia să se stringă atît în vremuri bune, dar mai ales în timpuri de restriște, cei ce au legături intime cu dînsa.

De altfel nu s'ar putea zice că constatări de felul celor aratate sunt numai la orașe. Satele au plecat și dînsele pe calea aceasta. Cîți au părăsit satul natal și nu s'au mai întors?!

Dacă s'ar continua tot așa, dacă închegarea familială ar merge mereu slăbind desigur națiunea întreagă va suferi. Nu cu o masă compactă, conștientă de drepturi și îndatoriri am avea aface atunci, ci cu un popor fărămițat. Și aceasta e periculos pentru că permite accesul străinilor pe o scară întinsă.

Publicistul francez Urbain Gohier zice: „Cînd națiunea formează un bloc solid, elementele străine i se alipesc izolat, se asimilează cu ea și fortifică organizmul fără a-l denatura. Din contra în mijlocul unui popor pulverizat, elementele străine se caută unul pe altul, se string la un loc și fac bloc contra indigenilor; minoritatea lor compactă domină cu ușurință mulțimea nestatornică".

V. I. Radu.

NOTA ZILEI

Un procuror rus.

Acum cînd tragi-comedia de la Kiev s'a sfîrșit, credem instructiv a cita cîteva rînduri din marele ziar ruso-fil *Le Temps*. La 7 Novembrie nota „mîngăierile" procurorului rostite la adresa coreligionarilor lui Beylis:

«Se tem evreii de excese în cazul cînd Beylis va fi condemnat. Guvernul rus ocrotește pe toți supușii și progromul nu e de temut. De altfel clasele sărace evreești sunt nepăsătoare; numai bogataşii pun poporul israelit în primejdie.

«...Cu bani, evreii au cumparat pe polițiști ca să învinuiască pe Vera Cerberjak...»

Se știe că Vera este o hoțoaică dovedită și gazdă de hoți. Pe ea procurorul o... apara contra... poliției, iar pe jurați, cum se vede, i-asigura că nu e de temut cîte un mic progrom din cînd în cînd pe seama bogătașilor.

La 8 Novembrie „Le Temps" arată:

«Procurorul s'a transformat în tribun politic și lingușește mereu pasiunile compatrioților săi... O atare patimă ar fi trebuit să n'o arate procurorul».

S'a confundat la proces procurorul parchetului cu acel al sinodului...

Urmările unei vizite

Că presa mare europeană acordă o mare însemnătate călătoriei d-lui Take Ionescu la Atena; că se ocupă de toate detaliile și de urmările ei eventuale nu va surprinde pe nimeni. Tot așa de puțin surprinzător este că cetățenii Atennei, proaspăt eșită din mari evenimente istorice și în așteptarea altora, cuprind toată importanța relațiilor de prietenie cu poporul romîn.

Ei văd în d. Take Ionescu pe ministrul unei țări mari și puternice care a contribuit cu toată greutatea prestigiului său la înfăptuirea grabnică a păcii, consfințită temeinic la București.

Ei văd în d. Take Ionescu și pe omul care prin inteligența sa, prin simțul său de prevedere a știut să contribue hotărîtor la îndrumarea evenimentelor, în conflictul balcanic, astfel cum au fost îndrumate; și dovada aceasta o avem în manifestațiile de simpatie cari lui personal i se fac pretutindeni, o găsim și în cuvîntarea pe care, la un banchet oficial, a ținut-o primul ministru Venizelos, care printre alte cuvinte măgulitoare Romîniei zice vorbind de tratatul dela București: „acest tratat care poartă și semnătura d-voastră și pentru a cărui incheere țara d-voastră și dv. personal ați fost printre cei mai importanți factori, asigurînd adevăratul echilibru al acestei peninsule orientale a Europei, etc".

De multă vreme nu s'a mai făcut nici unui bărbat politic al vreunei țări o astfel de primire, nu i s'au mai arătat atîtea simpatii lui și poporului din care face parte; și dacă ne bucurăm că cel care le primește este șeful partidului nostru, ne bucurăm și mai mult că un bărbat al țării a știut prin personalitatea sa să atragă la un moment dat universalitatea simpatiilor unei țări străine pentru patria lui.

Din atmosfera aceasta de prietenie și de buna înțelegere reciprocă, stabilită acolo la Atena, pot rezulta pentru țară, cele mai îmbucurătoare foloase.

Dar în loc ca întreaga presă romînească să privească vizita d-lui Take Ionescu sub lumina acestor adevăruri, pornind de la învechitul și îngustul procedeu opoziționist, unele ziare bârfesc și fac glume ne la locul lor, tocmai atunci când ar trebui să se bucure și să se mîdrească.

Adevăratul om politic trăind în lumea lui de gânduri, mereu în căutarea soluțiilor de pe urma cărora țara să câștige și înăuntru și în afară, de sigur că nu și pleacă urechea la șoapta cumetrei care își face datoria ei de cumătră învechită în rele, — noi însă, cei ai căror rost este că ciuruim ce se spune și ce se face, avem datoria să arătăm ce însemnătate a căpătat vizita neoficială a d-lui Take Ionescu, pentru că poate vor înțelege-o și cei cari nu vor să o înțeleagă.

MICI POLEMICI

L'„Indépendance Roumaine" constată incoherență în guvern pe tema lui... „Manasse", pe care-l apără călduros.

Să se pună întâi de acord cu „Viitorul", unde d. Rubin n'are trecere de loc...

*

Arhitectul Davidescu donează 20 de lei pe o listă de subscripție a lui Bogdan-Ciupești.

Au mai „operat" împreună, — la Blank..

*

„Evenimentul" aduce mari elogii proprietarului unui atelier de spălătorie pentru subscripții patriotice.

S'ar crede că-l spală de ori-ce pată...

*

„Viața Romînească" nu va mai avea onoarea să fie de acord cu d. A. C. Cuza.

Și despre omorul ritual și despre Manasse are, în ultimul număr, păreri cu totul necuziste.

*

In schimb maestrul de economie politică a înscris în cenaclul său pe d. P. P. Carp.

Cel puțin așa ne asigura eri d. Mihail Negruzzi prin „Cuvîntul".

*

„Totul e numai energie" își intitulează d. Th. A. Badareu ultimul articol în „Viața Romînească".

...Un titlu care va pune pe gînduri pe unii elevi recalcitranți ai liceului internat, dacă sunt...

*

Cehan a prins pe poetul Fonfi în flagrant de cacofonie și chiar în același număr Cehan ne parfumează cu două ale sale: „Mazica cînta un vals..", „cu ochii par'că cînta logodnica...".

ECOURI

Un document.—Ca răspuns la declarațiunile generalului Ivanoff apărute de curînd în mai multe ziare bulgare, după cari totalul forțelor bulgare opuse armatei grecești, la începutul celui de al doilea războiu balcanic, ar fi atins abia 35,000 oameni, ministerul de războiu grec comunică presei fotografia ordinului No. 81, cu data de 21 Mai și semnat de comandantul șef al armatei a doua bulgară, generalul Ivanoff însuși.

Rezultă din acest document că forțele bulgare numărau în prima zi a ostilităților 82 batalioane de linie și 7 batalioane de eclerori, sau în total 83,000 oameni de infanterie; un batalion de geniu, un regiment de cavalerie grea, 7 escadroane de cavalerie ușoară, 108 tunuri de campanie Krupp, 84 tunuri Creusot cu tragere repede, 12 tunuri de munte, 4 tunuri de 10 cm., 8 obuziere, — în total 216 guri de foc.

Grecii aveau, de partea lor, 85 mii oameni de infanterie, adică o forță aproape exact egală.

OAMENI ȘI LUCRURI

INVAȚAMINTE

Ocupîndu-se de ivirea holerei în rîndurile armatei romîne, în Bulgaria, d. dr. Stefănescu-Galați scrie în studiul pomenit aci, eri:

„..Primele cazuri au fost puse totdeauna pe socoteala indigestiilor și a pînei mucegăite, care ne sosea dela Dunăre în primele zile de marș. Numai în ziua cînd aceste indigestii au început să răpună în cîteva ceasuri flăcăi ca brazii—s'au deschis toți ochii asupra teribilei epidemii".

După ce arată lipsa de laboratoare militărești și neajunsurile izvorite din „ambiția" pseudo-științifică, grație căreia „diagnosticul a fost pus de către... comandanții de regiment", autorul scrie:

„...epidemia actuală de holeră a găsit pe mulți în totală necunoștință despre flagel; foarte mulți medici nu văzuseră niciodată holeră. Acei cari nici nu mai cetiseră ceva, în această direcție, s'au găsit, după vorba poetului, împărțiți în două cete: în smintiți și în mișei, amîndouă condiționate de ignoranță. Cei dintâi și-au zis, că dacă a venit holera, vina nu e a lor, ei își fac îndeajuns datoria trimițînd pe holerici la spital. In această categorie mi s'a prezentat medicul unui regiment cu 18 holerici: „să-mi trăiască și mulți înainte". Pînă în 3 zile a avut 76.

Cei din o doua categorie au refuzat să îngrijască holerici, unii fățiș, alții făcînd toate chipurile să nu se apropie de ei. Oricît recunoaștem, însă, rușinea care acopere un corp întreg, din pricina ignoranței cîtorva din ei, vom trebui să declarăm că poveștile privitoare la medici cari se uitau cu binoclul la holerici sunt inventate de acei cari cred că nu e destulă rușinea ce apasă și așa, asupra poltroneriei.

Credem că ignoranța a fost și la baza poltroneriei, de oare-ce acel ce știe că holera n'are de cît o singură cale de contagiune, acea dela mînă la gură, înțelege că are totdeauna mijlocul sigur de a se apăra.

In asemenea condiții credem că în serviciul regimentar șade pricina întinderei holerei în armată. Acesta la început n'a avut mijloace, mai în urmă n'a avut tăria convingerei, pentru o poliție mai riguroasă a boalei.

Dacă convingerea o dă cultura, apoi credem că în privința epidemiologiei e ceva de retușat în serviciul sanitar militar.

Pentru medicii militari studiile medicale se fac in minimul de timp, de oarece un an de întîrziere este mult, cînd anii se numără la înaintare. Preocuparea anilor îi urmărește și pe urmă, de oarece știu că, după un grad, ori-ce ar face, nu pot să capete altul decît cînd vor trece un număr hotărît de ani, pentru aceea nu au nevoe să facă prea mult..."

Toate eceste judicioase observații — ca și altele ce s'au înregistrat în diverse publicații — vor avea urmările lor bune, întrucît, după cum în altă parte scrie autorul aceluiași articol menționat aci: „Lecția ce am căpătat în Bulgaria ne-a costat prea mult, că sa nu fim datori să nu mai cădem în același păcat".

Rodion

Mezelicuri despre Artă

II

In orice operă de artă ai în considerație trei elemente principale, cari se raportă tuturor judecății critice: 1) *tecnica* care va să zică materia pe care o întrebuințează; 2) *compoziția* și *expresia*; 3) *executarea formelor*, fără care opera unui artist, cît talent să aibă pentru compoziție și expresie, n'ajunge nici odată să fie o operă de artă adevărată.

Artele în general, chemate să supue materia, nu sunt mai puțin legate în condițiile lor de existență, ca sufletul corpului. Cuvier a remarcat cu multă dreptate ce mare influență are constituția geologică a pămîntului în diferite țări: „Ori ce mineral, zice el, își găsește intrebuințarea; și din mai multă sau mai puțină abondență în locurile unde există, mai mult sau mai puțin ușurința de a găsi, depinde de multe ori prosperitatea fie cărui popor, progresele lui în civilizație, toate amănuntele obiceiurilor lor.

„Lombardia nu ridică casa de cît din cărămidă, alăturea Liguria care clădește numai din marmoră. Carierele de pietre amestecate au făcut din Roma cel mai frumos oraș al lumei vechi; pietrele calcaroase și ghipsul au făcut din Paris unul din cele mai plăcute orașe a lumei moderne.

„Dacă Michel-Angelo și Bramante n'au putut să zidească la Paris—în stilul Romei—cauza este că nu s'a găsit piatra de la Roma".

Cuvier a mai găsit exemple, mai ușoare de comparat, în caracterele arhitecturei haldeane și origina bolței, cari forme au fost impuse sculptorilor egipteni, numai pentru materialul care era același...

Orice s'ar zice, artele plastice, tot așa ca poezia, sunt mai ales afaceri de inspirație și talent. Dar să nu se zică că știința nu li este folositoare, Un artist de geniu care în același timp a fost un mare savant, Leonardo da Vinci, a definit rolul științei în arte: „De o manieră generală, zice el, știința are darul să distingă ce este imposibil și ce este posibil; imaginația, lăsată în voia ei, s'ar rătăci în visuri nerealizabile. De aici nu reesă că știința ar fi principiul artei, dar trebue de studiat știința înainte sau în același timp cu arta".

Nu trebue ca artistului să-i fie frică de știință. In artă, regulele nu întunecă de loc inspirația. Schiller a zis: „Trebue ca regulele artei să devie pentru orice artist, a doua natură, și cînd ajunge a le explica ca regulele moralei, este foarte natural pentru un om bine crescut. Numai așa imaginația, scapată din lanțuri, va găsi toată puterea și toată libertatea". Schiller are mare dreptate.

Dar în arte, ca și în toate științele abstracte, practica a precedat teoria, opera va preceda critica. Se zice că teoria ar fi nefolositoare? Interesul teoriei este că precedează punctul de plecare practicei, ea precizează și apoi desvoltă. (Arhitectura și muzica sunt cele mai legate de știință de cît toate celelalte arte).

Vroind a confunda frumosul cu binele, arta cu morala, este a le vătăma și pe una și pe alta. De sigur că nu-i opoziție în principiile lor, dar arta ca și știința, ca și virtutea perfectă, este desinteresată. Arta are o mare acțiune asupra sufletelor. Totul ce importă că această acțiune să fie solitară, trebue ca și sufletul artistului să fie înnălțat ca să poată înnalța sufletele acelora, cari îi contemplă opera. Diderot, afară de doctrinele lui senzualiste, vroia ca remușcarea „să fie un simbol, care să aibă locul în fiecare atelier. Doamna de Staël a scris elocvente pagini asupra poeților, cari se pot aplica tuturor artiștilor, noi schimbînd numai două cuvinte: „Dacă ar îndrăzni cineva să dea sfaturi unui geniu, pe care numai natura singură îi este călăuză, atunci ar fi sfaturi pur *artistice* pe cari trebuie să i le adreseze".

Ar trebui spus *artiștilor*: „Fiți virtuoși, fiți credincioși, fiți liberi; respectați-vă și iubiți-vă; căutați nemurirea in amor și în divinitatea din natură; în sfîrșit sfințiți sufletul vostru ca pe un templu, iar îngerul gîndirilor nobile nu va întîrzia să vă apară". In felul acesta arta va avea o influență salutară. Numai astfel „se vor purifica pasiunile".

Acțiunea artei asupra individului nefiind îndoelnică, ea are asupra stărei generale a popoarelor, o influență cu atît mai considerabilă, căci, din toate manifestațiile inteligenții omenești, operele de

A APARUT în editura tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA a II-a din

Marele Dicţionar LATIN-ROMÂN

COMPLECT, de IOAN NADEJDE

Un exemplar 10 lei

Această ediţie este cu desăvârşire schimbată şi mult adăogită.

Marele dicţionar latin-român este o lucrare foarte conştiincioasă şi de mare folos atât elevilor, studenţilor cât şi intelectualilor.

Este cel mai bun dicţionar latin-român din ţară.

artă sunt cele mai uşor accesibile mulţimei.

„Arta, a zis Hegel, a fost văzută în toate timpurile, ca un instrument puternic pentru civilizaţie, iniţiatorul religiei. Este cel mai mare institutor a popoarelor şi încă chiar astăzi este un mijloc de instrucţie pentru spiritele capabile ca să înţeleagă altfel adevărul: prin simbol şi prin imagini cari se adresează direct simţirilor ca şi spiritului".

Arta, la rîndul ei, primeşte influenţa tuturor elementelor cari constituesc starca socială în mijlocul căreia se desvoltă, condiţii materiale şi economice, organizaţii politice, idei religioase, morale şi literare, etc. Este una din manifestaţiile cele mai sincere şi spontanee pentru civilizaţia unui popor. Vederea Parthenonului, a Notre-Dame de Paris, a unui tablou de Lebrun, contribuesc mai mult de cît nenumaratele citiri ca să înţălegem poporul atenian, spiritul evului mediu sau secolul lui Ludovic al XIV.

Dar observăm că nu totdeauna, arta urmează fazei civilizaţiei generale; pentru care atunci, dacă arta este susceptibilă progresului şi, dacă cazul se afirmă, subt care formă acest progres va fi posibil?

Această chestiune va deveni mai limpede, dacă se vor distinge hotărît arta, de ştiinţă. Omenirea, cum a zis Pascal, seamănă unui om totdeauna acelaşi şi care învaţă mereu. Dar s'ar putea îndrăzni să se zică, într'un sens analog, că omenirea este un singur artist care lucrează necontenit? Arta este esenţial personală, ştiinţa nu-i aşa; ştiinţa aparţine tuturor celor cari vor să-i studieze rezultatele. Cît valorează artistul, atît valorează şi opera. Diderot insistă la veracitatea naivităţii artistului.

S'a obiectat că niciodată nu s'a văzut artă la sălbateci; foarte bine; dar aceasta probează că arta poate să trăiască, în un început de civilizaţie, şi „barbarii" cari au ridicat o catedrală la Laon erau de sigur artişti ca şi arhitecţi.

Se mai zice că în prezenţa unei „*Chefs-d'œuvre*" pe care ni le-a lăsat moştenire trecutul, ar trebui să descurajeze ori ce sforţări făcute de noi? Această frază s'a înţăles rău de actualii apostoli ai artei. Fiecare epocă corespunde condiţiunilor diferite. Arta poate să progreseze prin desvoltare, ataşîndu-se de obiecte noi. Rembrandt sosi o oră după Raphael, şcoala olandeză după şcoala florentino-romană.

Arta este o limbă universală: pe cînd liieraturile sunt separate prin idiomi; *un monument*, ori ce dată o avea, ori ce origină o avea, vorbeşte direct omenirii din toate ţările. Arta este limba universală, într'un sens mai profund, căci ea se adrează diferitelor grade ale sufletelor, sufletelor simple ca şi sufletelor cu o cultură rafinată. Arta este un împăciuitor; ea inspiră respectul sfînt al trecutului şi prin urmare contribue în primul rînd a lumina patriotismul.

Bazan

CUVÎNRARE

ţinută Vineri 25 Octombrie 1913 ora 8 jum. a. m. în afiteatrul Liceului Naţional

Domnule Director,
Iubiţi Colegi,
Dragi Şcolari,

In momentul acesta sufletul meu e pătruns de o adîncă emoţiune datorită următoarelor trei motive:

Mai întăi pînă în acest moment am ascultat cu toţii sfinta rugăciune de sfinţire a apei, care se săvîrşeşte în fie-care an cu prilejul deschiderii anului şcolar.

Această rugăciune pentru mine e un prilej de adîncă emoţiune, pentru că mintea mea se înalţă către dumnezeire şi simte cum i se sădeşte în suflet datoria ce o am către şcoală. In momentul acestei rugăciuni atot puternica dumnezeire varsă în inima fiecăruia din noi, profesori şi şcolari, dragostea şi imboldul la muncă.

In al doilea loc emoţiunea mea adîncă se datoreşte anului 1913, care s'a gravat cu litere de aur în sufletul nostru. Anul 1913 e un an de strălucită glorie pentru poporul romîn. In acest an nu numai că am mărit teritoriul ţării cu o parte din cadrilater, atît cît trebuia pentru ca graniţa dobrogeană şi deci şi asigurarea însăşi a Dobrogei să fie la adapostul ori cărui gînd rău din partea bulgarilor, dar ceva mai mult am ajuns să fim cunoscuţi în adevărata valoare reală ce o avem de lumea întreagă şi mai ales de statele europene. Pacea de la Bucureşti cu stabilirea echilibrului balcanic şi cu asigurarea pe veci a Dobrogei se datoreşte mobilizării şi trecerei armatei romîne peste Dunăre. Ţineţi minte şcolari, anul acesta 1913. Voi cari învăţaţi în istorie date frumoase, voi care vă emoţionaţi şi vă înflăcăraţi minţile şi inimele numai citind de pildă anul *1877* cînd Romînii au luat parte în războiul contra Turcilor alăturea de Ruşi, dînd acestora un ajutor de aşa importanţă încît a asigurat reuşită victoria ei contra Turcilor; la data asta nu mai aveţi nevoie să citiţi, căci trăiţi în acest an de glorie; despre cele întîmplate în 1877 aţi aflat de prin cărţi dar şi din povestirile orale ale părinţilor voştri, ei bine despre anul 1913 ştiţi prin voi înşivă ce s'a petrecut în el. La rîndul vostru veţi povesti urmaşilor voştri bucuria ce o simţiţi de a fi asistat la evenimentele din 1913.

In momentul acesta de deschidere a lecţiunilor Liceului Naţional, poate cineva să nu fie emoţionat adînc de acest lucru? Dar care altă instituţie are mai mare datorie să simtă o astfel de emoţiune şi să atragă atenţia asupra ei, dacă nu şcoala?

Şi cu atît mai mult, cu cît deschiderea atît de tîrzie a lecţiunilor e în legătură cu evenimentele petrecute în vara 1913. Aţi perdut două luni de lecţiune. Nu face nimic. Sunt sigur că veţi şti să cîştigaţi în timpul ce aveţi la îndămînă tot ce aţi fi putut face în aceste două luni. O mică sforţare din partea voastră şcolari şi veţi putea duce la bun sfîrşit şi anul acesta şcolar.

Nu ştiu sigur, dar se poate ca o parte din sărbătorile de peste an să fie suprimate tocmai pentru a cîştiga timp. Dealtfel voi ştiţi că învăţătura nu are serbătoare; îmbogăţirea şi cultivarea minţii e îngăduită de Dumnezeu să se facă şi Duminica. Sunt sigur că voi veţi munci cu plăcere în aceste serbători pentru binele vostru.

In al treilea rînd emoţiunea ce mă stăpîneşte provine din cauza instituţiei şcolare căreia aparţinem cu toţii, voi şcolari şi noi profesori. Ştiţi toţi că numele acestei şcoli este Liceul Naţional şi că el altă dată avea numele de Academia Mihaileană. In această şcoală a profesat misiunea de educatori ai neamului oamenii cei mai de valoare ai ţării: dela Mihail Cogălniceanu care a ţinut în 1842 lecţii de istorie, şi pînă la d. Titu Maiorescu, actual preşedinte al consiliului de miniştri. Din această şcoală au eştit oameni de valoare. Oameni de valoare cari azi conduc destinele şi ale Iaşului şi ale ţării sînt elevi de altă dată ai Academiei Mihailene, azi Liceul Naţional.

Nu simţiţi şi voi, şcolari această emoţiune? Sunt sigur că da. Numai aşa se explică îmbulzala voastră la această şcoală. Din unghiuri depărtate ale ţării şi din unghiuri depărtate ale oraşului veniţi de solicitaţi să fiţi primiţi elevi ai acestei şcoale.

Mă uit la voi şcolari; vă văd pe toţi pe rînd; unii sunteţi în clase înaintate azi alţii abia acum intraţi în clasa întăia; cei mai mulţi din vei aţi luptat ca să fiţi elevii noştri. Avem dreptul noi profesorii să vă cerem ca şi voi să păstraţi bunul renume al acestei şcoale. Ba, ce zic să-l păstraţi numai? Aveţi datoria să-l înălţaţi. E o sfîntă datorie aceasta şi pentru şcolari şi pentru profesori de a şti că această şcoală are un mare şi bun renume şi că avem datoria de a-l ridica tot mai sus.

Din partea voastră, şcolari, ca să atingeţi o purtare bună şi frumoasă nu numai în şcoală dar şi în afară de şcoală, adică pe stradă şi în familii, sau ori unde aiurea.

Cel dintăi lucru care se observă la un om e purtarea. Invăţătura nu se poate constata în fie care moment; nici nu se poate constata de ori cine.

Invăţătura e în sufletul nostru şi ce e în suflet nu se poate observa de fie cine. Din cantra purtarea, adică faptele noastre se văd uşor şi se constată de toată lumea.

Cel mai prost şi simplu om te vede că te porţi rău, dacă mergi pe stradă dînd ghionturi, sau ţipînd şi alergînd, fumînd ţigară sau lojurînd pe cineva, etc.

Purtarea e elementul cel mai însemnat din fiinţa omenească şi de aceia e singura care nu scapă neobservată de nimene.

Siliţi-vă de vă învăţaţi ce este o purtare bună şi frumoasă şi pe urmă deprindeţi-vă să aveţi o asemenea purtare. Ca amănunt pot să vă spun ceia ce nu-mi place mie cu privire la purtare. Cel mai uricios lucru e staţionarea în grup a elevilor într'un punct al stradelor oraşului fie la centru, fie mai la margine. Cînd merg, cînd sunt în preumblare îi înţeleg; dar nu înţeleg şi nu admit la copii şcolari faptul de a staţiona în grup, jenînd pe trecători chiar numai prin faptul staţionării în grup.

In al doilea rînd vine învăţătura prin care puteţi înălţa numele şcoalei noastre. Invăţaţi cele ce vi le comunică profesorii, siliţi-vă şi veţi face din voi oameni de ştiinţă şi prin aceasta veţi ridica fala Liceului Naţional. Invăţătura voastră numai profesorii o pot cunoaşte; ei ascultîndu-vă, cunosc ştiinţa ce aveţi şi se mîngîie în suflet că veţi ajunge, ţinta dorită.

Şi acum, cînd trebuie să închei vorbirea mea, ţin să vă fac atenţi asupra unui fapt. Purtarea şi învăţătura voastră în şcoală avem putinţă noi profesorii s'o cunoaştem şi prin aceasta ştim cum îndrumăm în bine pe fie-care. Insă ceia ce faceţi în afară de şcoală ne este mai greu să cunoaştem şi cu atît mai greu să îndrumăm. Fiţi siguri că atunci cînd faceţi ceva rău în afară de şcoală nu rămîneţi nepedepsiţi; scapaţi de pedeapsa şcolară dată de profesor, dar nu scapaţi de *dispreţul societăţei*, care vă cunoaşte şi vă dezaprobă.

Şi acum ultimul cuvînt. Aveţi o uniformă; îmbrăcaţi în ea lumea vă cunoaşte că sunteţi ai Liceului Naţional. Individual fiecare din voi nu e cunoscut cine e, dar după uniformă îl vede oricine că e şcolar al Liceului Naţional. Cînd faceţi o ticăloşie, în mintea celui ce vă vede se naşte gîndul că şcoala aceasta Liceul Naţional nu ştie să vă educe. Purtarea voastră rea se resfrînge în rău asupr şcoalei. Cînd voi toţi veţi avea purtarea rea, atunci numele acestei şcoli, va suferi. Durerea profesorilor şi a Iaşului va fi mare pentru că voi prin purtarea voastră coborîţi numele şi fala Liceului Naţional.

Şi acum amintiţi-vă ce este steagul pentru armată. In steag se concretizază totul la militari, vitejie, glorie, onoare. Nici mort soldatul nu-şi dă steagul. Ţinta fie-cărui soldat e să ducă la glorie steagul; perderea steagului e un semn nu se poate mai rău.

Voi, şcolari, să consideraţi uniforma, chipiul ce purtaţi întocmai cum soldaţi consideră steagul, să iubiţi uniforma, căci ea e semnul exterior pentru lumea toată că voi aparţineţi Liceului Naţional. Să aveţi grijă ca prin purtarea voastră, să nu înjosiţi uniforma voastră, căci prin asta jigniţi fala străbună a Academiei Mihailene.

Şi acum Dumnezeu să ne ajute să începem bine anul şcolar şi să cîştigăm cele ce am perdut în cele două luni de vacanţă, forţată Septembrie şi Octombrie.

Valeriu Hulubei

INFORMAŢII

Pentru a nu se mai da loc la comentarii, ministerul de război a trimis corpurilor de trupă un ordin circular prin care le face cunoscut că, solda de plutonier să se dea tuturor mobilizaţilor care au făcut serviciul militar de un an, indiferent de gradul ce l'au avut în timpul mobilizării, dar dacă au făcut serviciu de plutonier în tot acest timp.

In general toţi mobilizaţii cu termen redus, fie că au fost simpli soldaţi, dar care au îndeplinit funcţia de plutonier se vor prezenta regimentelor spre a-şi primi solda şi indemnizaţia gradului de plutonier.

Cum însă majoritatea acestor tineri au făcut serviciul la front ca simpli soldaţi şi de astă dată, nu vor primi nici soldă şi nici indemnizaţia de plutonier.

Afară de aceasta, soldaţilor evrei cu termen redus care au fost mobilizaţi nu li se va putea acorda solda de plutonier.

Comisiunea pentru conservarea şi restaurarea monumentelor istorice, de sub preşedinţia d-lui I. Kalinderu, a numit ca membri corespondenţi onorifici pentru jud. Iaşi pe d-nii O. Tafrali profesor universitar; A. D. Atanasiu, inspector, profesor la şcoala de Arte Frumoase din localitate.

Ziarul parizian „Le Temps" publică în numărul său din 9 Noembrie textul toasturilor rostite la Atena cu prilejul vizitei d-lui Take Ionescu şi comentează pe larg această vizită.

De asemenea şi marile organe europene „Neue Freie Presse", „Berliner Tageblatt" sosite eri la noi.

Mai mulţi tineri cari au făcut serviciul militar un an şi care au fost în campanie, ne roagă să întrebăm pe d. Ministru de război de ce regimentul 13 Ştefan cel Mare refuză a le plăti solda şi îndemnizarea de plutonier, cînd toate regimentele din ţară şi din Iaşi au achitat integral solda şi îndemnizaţia de plutonier tinerilor din aceiaşi categorie cu cei din regimentul Ştefan cel Mare?

D-na Elena dr. Riegler, Preşedinta Societăţii „Pîinea Saracilor" din Iaşi, roagă pe persoanele care fac parte din Societate, de a asista la deschiderea cantinei care va avea loc Vineri 1 Noembrie a. c., oarele 11 a. m. la sediul Societăţii din strada Palat No. 15.

Afară de articolul de actualitate medicală al d-lui dr. Stefănescu-Galaţi, noul număr din „Viaţa Romînească" publică sfîrşitul romanului d-lui M. Sadoveanu: „Neamul Şoimăreştilor" un studiu literar şi istoric al d-lui I. Botez „Odiseia unui prinţ Moldovan", schiţe literare de E. Galaction şi N. N. Beldiceanu, versuri de C. Mironescu, şi N. Crainic studii, polemici, articole de I. A. Badareu, G. Pascu, V. T. Dimitrescu, Madgearu, Irish, Ioachim. Numeroase ilustraţii, recenzii, actualităţi etc.

„Deutsche Wehr" scrie: „Godowsky este fără îndoială un artist desăvîrşit. Technica lui este nemărginită, degetele lui sunt o minune în atingerea clapelor pentru exprimarea tonurilor de la cele mai forte pînă la cele mai piano. Modul de interpetare a Maeştrilor compozitori este secretul acestui mare virtuos".

Godowski concertează la 4 Noembrie,

Ministerul de instrucţie publică a acordat fiecărei şcoli şi maestrului de gimnastică respectiv al şcoalei, cîte o diplomă pentru succesul obţinut la concursul de gimnastică pe platoul abatorului la 23 Iunie. Profesorii medaliaţi sunt d-nii Burghelea, Dolijan, Dobreanu, d-rele Tănăsescu şi Thielman Marta.

Elevii cari s'au distins la acel concurs vor primi medalii Duminecă 3 Noembrie în sala societăţii de sport şi gimnastică. D. Inspector T. Berescu a adus de la Minister diplomele şi medaliile.

Procesul sublocotenentului în rezervă Ioan Călugăru din regimentul 37 Botoşani, acuzat de insubordonare, se va judeca de consiliul de răsboiu în şedinţa de la 1 Noembrie.

Vineri 1 Noembrie Comisiunea pentru inspectarea, clasarea şi rechiziţionarea animalelor şi trăsurilor îşi va începe lucrările, care vor dura pînă la 25 ale lunei.

D. Vasile Andrieş a fost numit şef al biuroului de servi din Iaşi în locul rămas vacant.

Cursurile şcoalei de moaşe de pe lîngă Institutul Grigorian se vor deschide Vineri 1 Noembrie.

Accident mortal. — Un accident mortal de tramvai a cărui victimă a fost locuitorul Iordache Bogan, din şoseaua Nicolina No. 120, s'a întîmplat aseară pe la orele 7 pe strada Nicolina, în dreptul Casei cu No. 51.

Numitul venea cu un car cu boi, încarcat cu un vas de vin şi conducea boii de funie. Vagonul de tramvai No. 7 condus de manipulantul Vasile Vasiliu, venea cu mare viteză dinspre rampă şi pe cînd Bogan voia să tragă boii spre a da la o parte carul, tramvaiul a dat peste el, trîntindu-l jos şi apucîndu-l sub vagon, de unde a fost scos de trecători şi dus la spitalul Sf. Spiridon, unde încetă din viaţă la biuroul primirii, înainte de a i se da ajutoare.

Autorităţile au deschis o anchetă.

Incorporarea tinerilor contingentului 1914, care urma să se facă pe ziua de 1 Noembrie, s'a amînat pentru 16 Noembrie.

Solemnitatea depunerii jurămîntului ostăşesc se va face în prezenţa vicarului Mitropoliei, asistat de preoţii garnizoanei.

Membrii cercului didactic sunt rugaţi să se întrunească Duminică 3 Noembrie, ora 4 jum. la cercul didactic în adunarea generală anuală. La ordinea zilei va fi alegerea comitetului şi diferite propuneri ce se vor face. Invitaţii speciale nu se fac.

Duminică 3 Noembrie se va face instalarea economului stavrofor Applon Adrieş, ca preut la biserica Buna-Vestire numit pe ziua de 1 Noembrie în locul economului Gheorghe Posa, care s'a retras la pensie.

Protoereul I. Ţincoca, va citi decretul de instalare.

Operaţiunile comisiunii de recensemînt a tinerilor care vor forma contigentul 1915 s'au terminat.

Viza libretelor militare la Cercul de recrutare s'a terminat astă-zi.

Acei ce nu s'au prezentat vor fi daţi ca nesupuşi.

Tînărul Ivan Cosman, ce se afla cu oile la păscut pe teritoriul moşiei Hoişeşti, a trecut fără permisiune pe moşiile Hărpăşani şi Dumeşti, intrînd cu vitele în grîu.

Pîndarul numitelor moşii a tras un foc de puşcă, rănind astfel pe Cosman.

Cazul se ancheteazâ de către şeful postului din Podul-Iloae.

Şcolare.—D. I. Platon, învăţător la Buznea-Gănesti, a fost transferat la Bivolari, în locul d-lui N. Ripeanu, numit revizor al jud. Iaşi.

— D-ra Emilia Ionescu a fost numită învăţătoare la Buznea-Gănesti.

— D. Aurel Hotnog, a fost numit învăţător la Glăvănesti, în locul d-lui Ţiţu revizor al jud. Botoşani.

— D. G. Băloşescu a fost numit învăţător la şcoala din Sorca-Sculeni.

Serbarea cinematografică dată de trupa batalionului 4 vînători în scop de a ajuta familiile soldaţilor morţi pe cîmpiile Bulgariei, a adus un beneficiu neto de 1017 lei.

Suma de 180 lei a şi fost împărţită la patru familii din jud. Iaşi.

Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate, organizează pentru seara zilei de 23 Noembre a. c., în sala Caragiale foastă Pastia, o frumoasă *Serată Dansantă*, în scopul mărirei fondului societăţii destinat pentru ajutoare membrilor în cazuri de boală, etc.

Publicul vizitator va fi distrat în tot timpul seratei, de excelenta muzică Militară a Regim. 13 Stefan cel Mare.

La această seratâ se anunţă distracţii cu totul nuoi, ce se rezervă publicului vizitator.

CREDITUL URBAN DIN IAŞI

Serviciul Comptabilităţii

Lista

scrisurilor eşite la sorţi în tragerea a 64-a din 3 şi 4 Noembrie st. n. 1913 pentru lei 315,000

32 Scrisuri a 5000 lei

630	17524	29643	33033	39039	44854	46300	48277	50434	52894	53384
1830	22059	30516	35344	39098	45165	47630	49637	50841	53265	53767
11649	29637	32449	37232	41266	45625	48268	50420	51405	53339	

142 scrisuri a 1000 lei

1781	8916	12278	20388	26330	32915	36470	37414	40982	46918	54231
2260	9005	13376	23271	28009	33086	36568	37526	41354	46944	54808
3860	9029	14205	23689	28031	33113	36650	37576	41748	47870	
3912	9203	14693	23700	28551	33472	36661	38160	42316	47946	
4699	9650	15553	24058	29745	33787	36745	38244	42940	48345	
4705	9863	16124	24474	30044	33790	36750	38445	43018	48939	
4730	10412	16834	24485	30179	34800	36839	38925	43580	50312	
5155	10505	17427	24995	31136	35577	36911	39168	43582	50768	
5471	10861	17850	25375	31549	35733	37038	39186	44047	50947	
5546	11102	18152	25465	31726	35782	37050	39215	44558	51005	
6477	11475	18466	25652	32123	35808	37070	39426	44875	52481	
6960	11569	18700	25688	32143	35966	37233	39745	45284	53346	
8138	11612	19335	25742	32745	36073	37239	40334	45613	54169	
8634	12110	20124	26196	32894	36142	37270	40980	46619	54172	

130 scrisuri a 100 lei

1131	9082	19089	24554	27601	30876	35340	38554	45295	49684
1525	10805	19159	24560	27913	30989	35772	38765	45861	49933
1808	11499	19529	24644	28272	31020	35834	40068	46031	49937
1898	11974	19579	24674	28417	31587	37195	40411	46254	50376
3356	13472	20467	24687	28908	31686	37312	40438	46536	50385
4637	14741	21841	24856	29259	32071	37582	40583	46647	51415
5230	15322	22497	25017	29578	32358	37621	41056	46828	52280
7529	16719	22511	25136	29799	32696	37872	43978	46985	52327
7812	16949	22591	25423	29800	33105	38009	44220	47532	52427
8002	17453	22964	25599	29945	33153	38198	44244	48454	52441
8567	17742	23043	25644	30357	33237	38239	44705	48905	52446
8803	18862	24388	27368	30607	33618	38268	44745	48920	53127
8808	18885	24428	27501	30614	33819	38279	44750	49631	54578

Scrisurile se vor plăti al pari, începînd de la 1 Ianuarie 1914, în Iaşi, la cassa Societăţei şi în Bucureşti la Banca Naţională. Ele trebuie să aibă cuponul de Iulie 1914 nedetaşat.

DIRECŢIUNEA.

Moartea generalului Scheletti. Astă-noapte, la orele 2, a încetat din viață generalul de divizie în retragere, Scarlat P. Scheletti, una din distinsele figuri din societatea ieșană, fratele d-nei Hortense Drosso.

Mult regretatul general Scheletti s'a născut în Decembrie 1841 și este fiul colonelului Petru Scheletti, fost șef al Miliției Moldovei, om care a jucat un însemnat rol politic, la venirea în țară a M. S. Domnitorului Carol.

A intrat ca elev în miliția Moldovei la 17 Februarie 1858, a urmat apoi studiile în Germania, iar la 4 August 1858 a fost înaintat ca sublocotenent. La 9 Februar 1861 locotenent, la 4 Septembrie 1865 căpitan, la 1 Ianuar 1872 maior și la 1 Noembrie 1894 general de brigadă.

La 11 August 1877 a trecut cu batalionul ce comanda, Dunărea, pe pontoane, făcînd parte din avant-garda diviziei a 3-a.

La 22 August, batalionul a fost trimis a ocupa avantpostele diviziei spre Griviță.

Cu ocazia atacului de la 7 Octombrie maiorul Scheletti se afla în tranșeele de unde pornea la atac.

De la acest atac și pînă la 28 Noembrie, ziua căderei Plevnei, batalionul 3 de vînători a făcut serviciu în tranșee.

In această zi a fost înaintat locot.-colonel și însărcinat cu comanda regimentului al 2-lea de dorobanți.

*

Ca locot.-colonel a publicat mai multe broșure de mare interes militar și în anul 1880 a redactat ziarul „Ostașul". Solicitat de guvernul din 1889, a primit demnitatea de prefect al jud. Covurlui, de unde a trecut tot ca prefect la Constanța.

Rechemat în oștire, la manevrele mari de la Vaslui, din 1894, după ce M. S. Regele a făcut Critica manevrei, a binevoit a semnala, modul corect în care a manevrat brigada Scheleti.

Apoi la prînz, M. S. Regele punînd mîna pe umărul generalului Scheletti i-a zis: de acuma are să se îngroașe epoletele."

Și în adevăr în același an regretatul a fost numit general de brigadă.

Regretatul a avut ca decorații: Trecerea Dunărei, Medalia comemorativă rusă, Virtutea militară, Steaua României, Sf. Ana, Coroana României și Coroana de fer.

*

In politică, regretatul general, făcea parte din partidul conservator și a dirijat mult timp ziarul *Evenimentul*.

Regretatul lasă în urma sa 6 copii, a cărora durere e imensă.

„Opinia" ia vie parte la durerea mult încercatei familii și o roagă să primească expresiunea sincerelor regrete.

Un început de incendiu s-a declarat aseară la ora 7 în str. Ștefan cel Mare la Magazinul de bijuterii Hoffmann.

Innainte de sosirea pompierilor, focul a fost localizat.

Judiciare. — Curtea de apel secția II-a a condemnat la un an închisoare corecțională pe avocatul C. Floareș, din Bacău, pentru atentat la pudoare săvîrșit asupra unei nepoate a lui.

— Sabina Druker, depunînd cauțiunea de 500 lei hotărîtă de Curte, a fost eliberată astăzi.

— Curtea de apel secția I-a a respins apelul făcut de Emanoil Gherghel, în procesul pentru revendicarea moșiilor Șendreni-Bosia.

— Procesul dintre Leon Brill proprietarul fabricei „Carmen Sylva" cu Iulius Hofmaner, proprietarul fabricei „Stella" pentru concurență nelesală și daune, s'a amînat pentru 15 Noembrie.

— Constantin Ioan a fost condemnat la 5 zile închisoare corecțională pentru violare de domiciliu.

— Camera de punere sub acuzare a respins opoziția numiților Toader Dup și Gh. Ciornei, pentru loviri cauzatoare de moarte, menținîndu-i arestați.

— A admis apelul procurorului tribunalului Neamț, menținînd arestat pe Al. Pădurariu, pentru tăinuire de furt.

— Camera a trimis în judecata Curții cu juri din Fălciu, pe indivizii Gh. Parfenie, Toader Boloacă, Mihalache Bucaș și Gh. Vasilache, pentru tălhărie de omor.

Doi humoriști francezi, Max Linder și Prince, cei mai buni artiști-comediani ai scenelor Parisului, figurează în noul program de astă seară Mercuri al cinematografului Pathé-Frères din spațioasa sală a Circului Sidoli. — Tînăra pereche este comedie în care apare Prince—și în „Nepotul lui Max Linder" apare al doilea humorist.

Ambele comedii special scrise pentru simpaticii actori sunt de o reușită extraordinară și vor distrage pe cei mai sombrii spectatori.

Noul program de astă-seară cuprinzînd excepțional 5 părți, mai conține între altele:

Vînturile puternice de pe coastele Chinei, interesante vederi prinse de cinematograf.

Jocuri olimpice executate de trupa Brentano.

„Blanche Mireille" (Sacrificiile iubirei). O desfășurare splendidă din cruzimile vieței, o dramă în care se oglindește sbuciumul sufletului omenesc. Interpretarea fără seamăn e datorită celor mai valoroși artiști ai scenelor pariziane. (3 părți). Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri 1 Noembrie: „Franța în răsboiu" episod zguduitor din luptele pentru cucerirea Algeriei. — O mare vînătoare în Africa Centrală, etc. etc.

Noua orchestră sub conducerea talentatului și simpaticului capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfășurarea pieselor.

Anunciu *Furîndu-mi se în ziua de 25 crt. un portofoliu de piele, în care aveam pe lîngă numerariu și diverse* **acte și Chitanțe**, *presupun că hoții l'au aruncat, după ce și-au reținut banii, și rog pe ori cine-l va fi găsit să mi-l restitue în schimbul unei bune recompense.*

I. Ed. PETTIGREW
Str. Banu No. 16

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Negocierile turco-grece

— Compromisul prezentat de d. Take Ionescu —

Atena.—Delegații otomani au conferit îndelung, după amiază la ministerul de externe, cu delegații greci.

Un acord satisfăcător, pe baza compromisului prezentat de d. Take Ionescu, a intervenit asupra mai tuturor punctelor.

Cheltuelile de întreținere a prizonierilor turci, diferendul rezultat din interpretarea protocolului de predare a Salonicului, pagubele și pierderile provenite din confiscarea vaselor grece și a domeniului privat vor fi deferite arbitragiului.

Convențiunea a fost parafată de referendum.

Din camera ungară

— Atacurile opoziției —

Buda-Pesta. — Camera deputaților discută proectul de lege al Presei. Opoziționea intră în sală, Deputatul democrat Vaszony combate proectul, ținînd un discurs, patru ore.

Președintele propune să se pue la ordinea zilei amînarea pe mîne a discuției de azi.

Apony, coșutist, blamează modul în care se grăbește discutarea proectului. Opoziționea nu poate lua parte la activitatea parlamentului în care domnește arbitrarul președintelui (oratorul este chemat la ordine). Exprimă convingerea că regulamentul camerei este lipsit de validitate.

Președintele consiliului, Tisza, declară că regulamentul este aplicat în mod nepărtinitor; recunoaște ca bine întemeiată critica în senzul că numeroși deputați nu au avut vreme să cunoască raportul comisiunei, prin urmare propune a se discuta mîne proectul asupra prelungirii funcțiunilor amploiaților municipali. Opoziția părăsește sala.

Propunerea lui Tisza este adoptată.

Inarmări sîrbești

Belgrad. — După „Pravda" ministrul de răsboiu, a numit o comisiune specială, care va vizita uzinele de tunuri europene spre a alege cel mai bun model de piese de munte, pentru armata sîrbă.

Reformele armenești

Paris.—Nubar-Pașa și Kocowzev au avut o întrevedere. Kokowzev a confirmat lui Nubar-Pașa declarațiunile d-lui Sassonov cu privire la acordul Puterilor, privitor la reformele armenești și la hotărîrea guvernului rus de a urmări realizarea lor.

Alegeri municipale bulgare

Sofia.—După informațiunile sosite astă noapte, 80 la sută din rezultatele alegerilor municipale sunt favorabile guvernului.

Pacea greco-turcă

— Rolul d-lui Take Ionescu —

Bucureşti.—Ziarele sunt pline de amănunte în privința faptului, că pacea greco-turcă a fost semnată la Atena, pe baza unui compromis prezentat de d. Take Ionescu.

Din cauză că discuțiunile urmate au cerut timp, d. Take Ionescu a fost silit să rămîe la Atena mai mult de cît se prevăzuse.

D-sa va părăsi de abia în astă seară Atena și se va opri la Constantinopol. Nu se poate spune cu siguranță, dacă d-sa va rămîne o zi sau mai mult aci, întru cît totul depinde de graba cu care Poarta va ratifica tratatul.

In caz dacă Poarta va pune oare care întârziere, d. Take Ionescu va rămînea la Constantinopol timpul trebuitor, pentru ca în urma insistențelor ce va depune, Poarta să ratifice acel tratat.

*

Din toate centrele mari europene, se semnalează că marele ziare dau o mare importanță rolului d-lui Take Ionescu în privința păcei grec-turcă. Ele publică amănunțite dări de seamă despre tot ce s'a petrecut, cu prilejul vizitei d-lui Take Ionescu la Constantinopol și Atena.

Se invederează marele interes și marea preocupare a Europei în această privință,

Un nou răsboiu ar fi însemnat o calamitate și el ar fi atins în esență însăși pacea din București. Tratatul de la Londra care fusese baza tratatului de la București, primise o gravă atingere prin recucerirea Adrianopolului de către Turci. Un nou răsboiu ar fi însemnat o nouă gravă atingere a tratatului de București.

Prin acțiunea desfășurată de d. Take Ionescu, Europa a fost servită, iar România eșă și mai mult triumfătoare, cu cît tratatul de București se dovedește a remănea definitiv.

*

In Capitală știrea despre confirmarea oficială, că pacea turco-greacă a fost semnată pe baza unui conpromis prezentat de d. Take Ionescu, a provocat o adîncă mulțumire și o mare mișcare.

LOTERIA

Azi s'a efectuat tragerea clasei a III-a a Loteriei Regatului Romîn.

60,000 + *300* lei No. 28794.
20 000 lei No. 52177.
2,000 lei No. 5336.
1000 lei No. 24085, 23092.
500 lei No. 24941, 3156, 46570.

Buletinul direcțiunei sanitare

Bucureşti.—In comuna Babiciu din jud. Romanați s'au constatat 2 cazuri de holeră și în comuna Petrosani, din Vlașca un caz.

In restul țărei nici un caz nou și nici un deces.

Enver Bey nebun

Bucureşti. — Din Constantinopol vine ştirea că starea lui Enver Bey este cît se poate de gravă. Neurastenia a făcut progrese uimitoare. Enver Bey are adevărate accese de nebunie.

Ciocnire de trenuri

Bucureşti. — Astă noapte a avut loc o ciocnire de două trenuri de marfă în stația Găgești.

Conductorul trenului de marfă ce intra în stație, neobservînd semnalul a lovit un alt tren de marfă ce staționa în stație.

Mai multe vagoane au fost distruse.

Sunt mai mulți morți și răniți.

Accidentul de la poșta din București

Bucureşti.—Azi, la orele 11 jum. un groaznic accident s'a întîmplat la poșta centrală din București.

D-na Drok, impiegată la telegraf, urcîndu-se cu ascensorul, și scoborîndu-se greșit a căzut de la 20 de metri.

Nenorocita a încetat din viață în chinuri grozave.

Campania d-lui Vintilă Brătianu

— In chestia transporturilor pe C. F. R. —

Bucureşti. — Se pare că d. Vintilă Brătianu s'a decis la o campanie în ce privește ministerul lucrărilor publice și direcția C. F.

Ca prim motiv al acestei campanii este că s'ar fi suspendat pe timp de 8 zile transportul de cereale între Virciorova și Galați. Iată adevărul în această chestie:

Direcția C. F. R. a luat dispoziția ca vagoanele de 15 tone G.R. să fie utilizate exclusiv pentru traficul de cereale. Pînă să le vie rîndul să fie încărcate cu destinație la vre'un port al țării direcția a dispus ca aceste vagoane să fie utilizate dar numai înăuntru inspecției respective, căci s'a dovedit că durează foarte mult timp pînă ce aceste vagoane odată trecute în inspecție să mai reîntorc la acea inspecție.

*

In privința celorlalte vagoane direcția s'a văzut silită să ia o măsură prin care suspendă pentru trei zile traficul de cereale din cauză că Bucureștiul era blocat și deci trebuia absolut degajat.

Iată într'adevăr ordinul de serviciu dat în această privință:

„Aglomerîndu-se brutto mult prin stațiile Ploești-București, și Titu-București astfel că nu se poate face traficul și cu greu să mai strecoară unele vagoane, veți lua dispoziții ca, cu începere de astăzi Joi 6 Noembrie st. n. și pînă Luni 10 Noembrie st. n. inclusiv să nu se mai încarce și să nu se expedieze nici un vagon complect, de mică viteză afară de acele pentru animale vii și efecte pentru strămutare care au destinația București sau transito Giurgiu-Obor-Constanța și Pitești.

Cu chipul acesta sper că, pe ziua de Marți 11 Noembrie st. n. se va putea relua încarcarea și expediția ca și pînă acum.

Dă rog confirmați prezenta.

Directorul serviciului, (ss.) *Mareș*

Să observe bine cetitorii că măsura atît de necesară fusese luată numai pe 3 zile și nu pe 8 zile cum afirmă d. Brătianu și efectele ei încetase la ceasul în care d. Brătianu hotărîse să publice cunoscuta sa scrisoare.

*

In scrisoarea pomenită d. Brătianu învinuește direația că nu s'a încarcat nimic în timpul mobilizării, iar că demobilizarea a avut o durată prea lungă.

In ce privește domobilizarea ea a fost atît de lungă din cauza holerei și credem că din aceasta nu poate să facă un cap de acuzare direcției.

Că nu s'au făcut transporturi în acest interval este inexact. Dovadă că în luna Iulie s'a încasat la transportul de mărfuri 4 milioane. In luna August 5 milioane și ceva; în luna Septembrie 9 milioane și în luna Octombrie 12 milioane și ceva, cea mai mare sumă ce s'a încasat vreodată în interval de o lună la C. F. R.

In cursul lunei Octombrie s'au transportat 80 mii de vagoane din care 37 mii vagoane de cereale; cantitatea de cereale față de depunerile generale reprezintă anul acesta un procent de 35 la sută. In luna Octombrie s'a transportat însă din totalul transporturilor, 50 la sută numai cereale.

In Octombrie trecut s'a transportat 29 mii vagoane de cereale. In aceiași lună a anului curent s'a transportat cu 8 mii vagoane mai mult, adică în anul acesta s'au activat transporturile cu 30 la sută mai mult ca anul trecut.

Cînd astfel stau lucrurile, campania d-lui Brătianu departe de a urmări îndreptarea unui rău, este opera unui politician care comite un act de nedreptate față de bunele acte de administrație făcute de administrația C. F. R.

Ataşat militar rus, în Romînia

Petersburg.—Ataşatul militar la Londra, Semeow, a fost numit ataşat militar în Romînia.

Mișcarea sufragetelor

Londra.—O seră de cactuși din parcul „Alexandru" în Manchester, a fost distrusă de o bombă. Pagubele sînt de 10 mii lire sterline.

La Frenchau, lîngă Bristol, o vilă nelocuită a ars astă-noapte.

Ambele crime sînt atribuite sufragetelor.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

Se aduce la cunoștința publică că comisiunile pentru recensimentul, inspectarea și clasarea rechiziționilor din acest oraș vor lucra după cum urmează:

Comisiunea mixtă pentru Circ. I și II-a

La comisia polițienească circ. I, în zilele de 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 Noembre 1913.

La comisia polițienească circ. II-a, în zilele de 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 Noembre 1913.

Comisiunea mixtă pentru circ. III IV și V-a

La comisia polițienească circ. III în zilele de 1, 2, 3, 4, 5, 6 și 7 Noembre.

La comisia polițienească circ. IV-a în zilele de 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 și 16 Noembre 1913.

La comisia polițienească circ. V-a în zilele de 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 și 25 Noembrie 1913.

In consecință toți proprietarii se vor presenta cu caii, trăsurile și hamurile de care dispun în fiecare din zilele aratate mai sus la circumscripțiile respective, între oarele 8—11 dimineața și 2 jum. — 5 jum. după amează, căci în caz contrar vor fi dați judecății conform art. 47 din legea asupra rechiziționilor militare.

No. 21603.—25 | 7 Octombre 1913.

MULȚUMIRE

Soțul meu **IOSEF HIRSCH** *decedat de curînd fiind asigurat la Societatea de asigurare asupra vieței*

„ANCORA" *(Anker) pentru suma de* **Lei 30,000** *(Treizeci mii), numita Societate mi-a plătit suma asigurata în modul cel mai culant, pentru care-i aduc viile mele mulțumiri.*

Sofie Hirsch
Iași, Str. Lăpușneanu. 38

Goldstein Matelii
— Moașă premiată —
— Stradela Armeană No. 6 —

Profesoară de engleza
se caută. Informațiuni la Tipografia H. Goldner între oarele 2—3 p. m.

De Inchiriat *un apartament cu 450 lei anual, Strada Păcurari 92.*
A se adresa D-lui Dr. Frey, peste drum de grădina Copou.

De vînzare casele din strada de sus (I. C. Brăteanu) No. 50. Amatorii se vor adresa d-lui Maior Caranda str. sft. Atanasie 19.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
și — GURA —
Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 și 3—5.

Doctor A. SPIRT
Specializat la Paris și Berlin în boalele de
Gură, Gît, Nas și Urechi
reîntorcîndu-se și-a reluat consultațiunile în
Str. Lăpușneanu No. 18, vis-a-vis de Farmacia Konya

Dr. I. BRENER
Specializat în clinicele din Germania
BOALE DE FEMEI
MAMOȘ
Str. Lăpușneanu 25
— Cons. 1—6 —
Reîntors din campanie și-a reluat ocupațiunele

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

25% ECONOMIE!

prin întrebuinţarea

Săpunului Popular

din Fabrica „STELLA" Bucureşti

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari-și resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua di la dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de **Clin & Cie, de Paris**, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

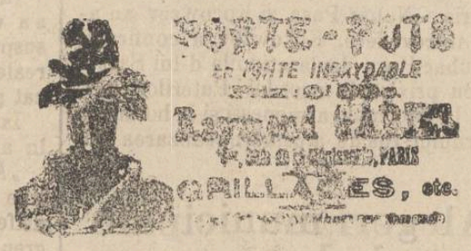

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Tipografia H. Goldner Iaşi.—Strada Gh. Mârzescu 17